

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Hesiodi Ascrei

OPERA, QUAE QUIDEM
extant, omnia Græcè, cum interpre-
tatione Latina eregionè, ut conferri
à Græcæ linguæ studiosis citra
negocium possint.

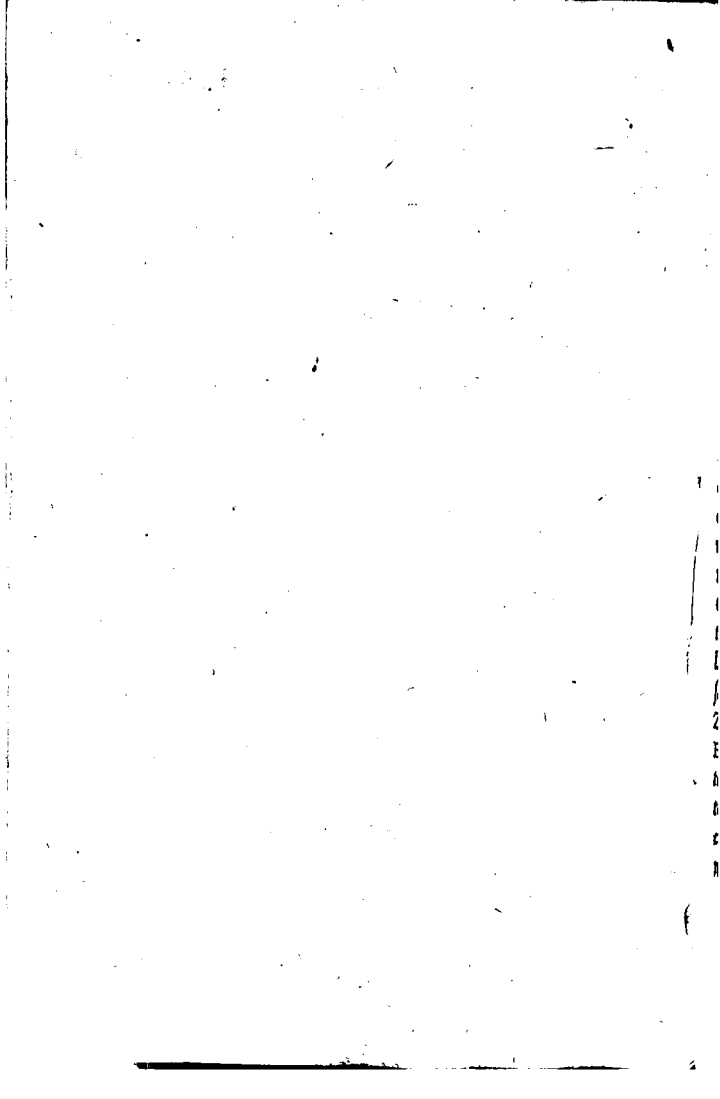
*Adiectis ijsdem Latino carmine elegantiss. uer-
sis, & Genealogiæ dcorum à Pylade Bri-
xiano descriptæ Libris V.*

Accessit nunc demum Herculis Scutum,
doctiss. carmine à IOANNE RA-
MO conuersum.

*Rerum & uerborum in ijsdem memo-
rabilium Index.*

BASILEAE, PER IOAN-
nem Oporinum.

OPTIMAE SPEI IV

VENI, D. IOANNI RISPACH

Tannensi, amico clarissimo suo,

Io. Oporinus S.

SEMPER eam ego iudicij equi-
tatē amplexus sum, charissime Io-
annes, ut laudandū cuiusq; uel co-
natum, nedum approbandū esse
studiū existimarē, unde emolumē-
tum prodire aliquod ad complures posset. Itaq; ual-
de ab eorum sententia haftenus abhorreo, qui nihil
à quoquam scribendum, emittendum' ue in publicū
esse contendunt, nisi absolutum id omnibus nume-
ris sit, cumq; ueterum illa quorundā in omni gene-
re literarum atq; artium perfectione certare possit.
Quasi uerò non maximā ij quoq; gratiam merean-
tur, qui quacūq; ratione prouehendis ad potiora il-
la iuuenū studijs incumbunt: existimationis interim
sue, qualis illa cunq; tandē apud iniquiores quosdā
Zoilos futura sit, dum prosint modò, planè securi.
Ego certè quantū illis debeat, ex animo ac liben-
ter agnosco. Atq; inter hos non postremum locum
tenere eos puto, qui optimos quosq; autores Grae-
cos, uersionibus suis ita familiares eius linguae tyro-
nibus reddunt, ut non modò res quas illi disertè tra-
ctant,

EPISTOLA

clarunt, seorsim cognosci, sed, & lingua simul ad-
 dici facillime, si quis modo adijcere uelit animum,
 queat. Ceterum non ego istud hominum genus, ac
 nimis etiam noui, quale sit, qui contrariam nostræ
 huic opinionem tuetur: qui si neminem sibi, sed rei-
 publicæ natos esse omnes iudicarent, quicumq; sal-
 tem hominum se numero censeret uolunt, sæpe profe-
 cto & æquius de laboribus aliorum statuerent, &
 ne ipsi quoque ueluti pecoribus uita silentio (atque
 utinam silentio tamen plerunq;) transfigeretur, sedu-
 lo cauerent. Verum illos, quicumq; sunt tandem, a-
 bunde sibiipsis applaudere καὶ μεγαλοφρονεῖν si-
 namus. Nosq; interim omnem nobis lapidem mouen-
 dum, ac quicquid suppetit olei operæq; impenden-
 dum, arbitrabimur, dum si non quamplurimis, pau-
 cis saltem aliquibus (nam ut quicq; optimum est, ita
 paucissimis probari solet) ad meliora aliquando ca-
 pessenda, auctores simus. Eo igitur animo quum an-
 te paucos aliquot annos ipse quoq; inter alia priu-
 tim quidem, Hesiodi opera quæ uocāt, ac diēs, præ-
 legissem studiosis iuuenibus, quos tum fortè cōuic-
 to res habebam: illiq; ut solet fieri, calamis excepis-
 sent quedam, quæ postea pluribus etiam alijs certa-
 tim flagitantibus (hærebamus enim tum quidem ple-
 riq; circa Græcanicæ linguæ crepundia adhuc, &
 quæ nunc ferè solent negligi, magno cum desiderio
 captabantur ab omnibus) in multorum usum ciui-
 ganda

N V N C V P A T O R I A.

ganda uiderentur, minime quidem obstiti, quo minus à diuersis illa qualiacunq; ueluti rudimenta colligerentur, quæ inde ad me rursus delata, sub incudē ac limam reuocari denuò possent. Verum nobis alia interim tempestate ab instituto cursu abreptis, ut ijsce castigandis nullum omnino tempus suppetere, cum perire tamen illa qualiacunq; studiosi isti nollent, ac seriò ut ea multorum usui consecranda curarem, instarent, facile etiam cò me adduci passus sum, ac meam ipsis operam in hoc ipsum uti locarem, primam ferè, ex quo tempore istoc officij genere mihi studiosorum iuuenum animos deuinci restatueram, haud grauatim feci. Sed quia nimium alijs tum quoque rebus occupato, in reliquis Hesiodi opusculis idem præstare haud licebat, à doctis aliquot uiris, amicis nostris, suppleri quod deerat, curauimus, adiectis etiam ijsdem Latino carmine partim à Nic. Valla, partim Bonino Monbritio elegantissimè uersis: ut haberent studiosi iuuenes exemplum etiam, quod imitari (si quem ad hoc ipsum inuitaret animus) in alijs possent. Sicq; instructa simul illa unoq; tanquam fasce comprehensa, in lucem exire permisi. Ac sensi euestigio dignum honesto proposito successum. Vix enim paucis mensibus transactis, quia quæ pauciora principio edideramus exemplaria, tanto studiosorum desiderio nondum suffecissent, ad eadem sub prælum reuocanda, ac

EPISTOLA

denuò publicanda hortantur quidam. Hic ego maturandam esse tantopere à multis desideratam rem arbitratus, quanquam ne tum quidem interesse mihi ei curandæ per alia quædam negotia liceret, uti ne differretur tamen effeci, quo & celerius studiorum expectationi satisfaceret, & ad alia inde maioris operæ conferre nos possemus. Itaq; parte iam confecta reuersi, operæ precium duximus adijcere eiusdem cum Hesiodi Theogonia argumēti carmen Pyladæ, quinque libris, sed doctiss. breuitate, gentiliū deorum & heroū genealogiā. atq; adeò fabularum frē omnium quæ apud omnes Græcos pariter ac Latini nos poetas tractantur, quasi methodum comprehendentis. Quod equidem carmen ego iure optimo præferendum uastis quorundam et ἀμείβοις hac ipsa de re uoluminibus censuerim: dignumq; existimārim, quod post perceptā semel omnem illam ueteriῆ μυθολογίαν à studioso poetice lectionis iuvene memoriæ quoq; mādetur, quā iuuare in recolenda tanta rerum illarum uarietate mirū in modum queat. Quod igitur supererat locupletiss. uocum ac rerum in hisce memorabilium Elenchum quoq; addidimus, ut in promptu haberent studiosi, cum quid fortē huiuscemodi inter legendum occurreret, quod inde peti uideretur posse. Has igitur nostri uelut agelli primitias tibi, mi IOANNES, ideo nuncupatas uolui, primum quidem, quod minimè ingratum fore, quicquid

NVNCVPATORIA.

quicquid eius generis ad te mitteretur, iamdudum ipse mihi ob eximiam quandam modestiam tuam, ac pristinam erga me obseruantiam, persuasissimum haberem: deinde uerò, quòd non solum in hisce literis, quæ ingenuum adolescentem præcipuè decent, egregium te progressum fecisse hætenus, sed & facere subinde ad sublimiora studia maiore, atque adeò animum omnino in his perdurandi confirmasse, non semel ex affine tuo MARTINO PEYERO, uiro optimo atque doctissimo, amicoque nostro singulari, intellexissem: ut tum demum ijs fortunæ bonis, quibus diuina benignitate amplissimis præditus es, rectè usurum te existimes, si animum prius honestissimis studijs atq; uirtutibus probe excolueris. Et habere te magnam quoque ad hoc ipsum occasionem libenter audio, quòd doctissimum uirum, dominum IACOBVM CVRTIVM præceptorem nactus, ita te eiusdem monitis obsequentem præbes, ut inter multos generosissimos ac optimarum artium studiosissimos iuuenes, quos ille habere industriæ fideiq; suæ commissos fertur, non postremum tenere locum, ipso etiam teste, dicaris. Maacte igitur esto uirtute mi IOANNES: & quem feliciter cœpisti, apud me etiamnum agens, ingredi bonorum studiorum callem, frequentare se dulò pergito: sic rem teipso, atque honestissimis parentibus, patriaq; tua dignissimam factururus. Hoc ue-

IN HESIODVM

ro munusculum, ita à nobis hilari animo pariter ac
fronte accipies, itaq; fuisse gratum declarabis, ut &
per te multis etiam alijs studiosis iuuenibus magis
magisq; commendetur, & mihi ad maiora aliquan-
do tuo nomini dedicanda addatur animus. Be-

ne uale. Basileæ, sexto Calendas Augu-

sti. Anno Salutis M. D.

XLIIII

PRAEFATIO IN HESIODVM, Phil. Melanch.

Vod in Plautina fabula histrio
præfatur, iustā se rem uenire ora-
tum & facilem, id ego multo re-
ctius hoc in loco præfari possum:
dum non ut ille ioculari adulte-
rium in scenam adfero, sed grauissima uitæ præce-
pta, quosdam etiam de natura rerum, de siderū ortu
& occasu locos. Decreui enim Hesiodi ὅπ' ἂν νὰν ἡ-
μῶν ἐκτείνῃς enarrare. Id ego poema postulo, ut summa
cura diligentiaq; studeatis cognoscere. Qua in re, q̃
nihil iniquum, aut indignum uobis, aut ab officio a-
lienum flagitem, quanquam uidere uos magna ex
parte existimem, exponam tamen mei consilij ra-
tionem. Ego semper operam dedi, ut eos autores uo-
bis pro-

P R A E F A T I O.

his proponerem, qui simul & rerum scientiam alerent, & ad parandam sermonis copiam plurimum conducerent. Nam hæ duæ partes coherent: & sicut Horatius inquit, amicè coniurarunt, ut altera alterius ope stet, ac nitatur. Neque enim benedicere quisquam, nisi pectus cognitione optimarum rerum instructum habeat, potest: & rerum scientia manca est, si lumen orationis adhibere non possimus. Et ut ad certa sidera nautæ cursum omnem dirigunt, ita in his nostris studijs huc omnia referenda sunt, ut et scientiam rectè de moribus, deq; natura rerum iudicandi & explicandi res grauiiores, mediocrem quãdam facultatem nobis paremus, utilem uerò ad utrumq; Hesiodum: quanquam rustici autorem carminis Quintilianus esse iudicauit. Prior operis pars tota est *id est*, continens uitæ ac morum leges, profuturas uobis ad cõsuetudinem uitæ, & ad iudicandum de communibus humanitatis officijs: nam de religione non dico. Quod si putamus iurisperitorum commentarios, aut philosophorum disputationes discendas esse, ut in ciuilibus negotijs faciltus prospicere possimus, quid æquum, quid iniquum sit: & ex istorum literis colligenda esse simulacra iusticiæ, æquitatis aut aliarum uirtutum censemus: iuuat eadẽ ab hoc poeta petere, ex quo permulta mutuati sunt illi ipsi legũ scriptores & philosophi. Et est quedã ex fontib. illa, si possis haurire, uoluptas.

IN HESIODVM

Nam quanquam sapor est, (ut ait Ouidius) oblata
dulcis in unda,

Gratius ex ipso fonte bibuntur aquæ:

Et magis adducto pomum decerpere ramo,

Quàm de calata sumere lance iuuat.

Nam & reliqui scriptores, qui morum præcepta & leges tradidere, propter infantiam & sermonis inopiam uim uirtutis ac formam germanam non potuerunt nobis ob oculos ponere. At Hesiodus expressam quandam imaginem, uiuis illustratam coloribus, nec adsciticio uitiatam fūco, planeq; talem, qualem Apellis color in fabulis, spectandam exhibet. Porro ut architecti tenent in animo inclusas certas formas ædificiorum, quas imitentur in ædificando, & ut insidet in mente pictoris species pulchritudinis eximia quædam, quã intuens, in eaq; defixus, ad illius similitudinem artem & manum dirigit: ita & nos oportet formã quandã uirtutis animo insculpere, quã contemplemur, & in consiliũ adhibeamus, quoties de moribus, deq; hominum officijs iudicabimus. id ita fiet, si optimorũ autorũ præcepta diligenter cognouerimus, & ex illis certam quandã omniũ officiorũ rationem collegerimus. Et ut ferunt Zeusem, cum Helenam Crotoniatis pingere decreuisset, ex omni numero uirginum eius urbis quinq; delegisse, ad quarũ exemplũ Helenam pingere: ita ex lectissimis autoribus debemus certã rationem

P R A E F A T I O.

nem uirtutis excerpere, quæ cōsilia omnia nostra re-
 gat & gubernet. Mihi alit in primis ad eam rem uti-
 lis Hesiodus uidetur, quia inter Gnomologos scripto-
 res citra cōtrouersia principem locū tenet. Neq; e-
 nim nuda præcepta tradit, sed alias in encomijs uir-
 tutis, aliàs in insectandis uitijs commoratur: et quod
 officiosissimum est ad absterrendos animos hominū
 à turpitudine, grauitè & religiose docet, diuinitus
 bonos præmia pro benefactis ferre, improbos scele-
 rū suorū poenas luere. Animaduertit enim prudētissi-
 mus uir, natura nos duci, ut statuamus numine quo-
 dā hæc mortalia gubernari, esseq; Deū iniuriæ ulto-
 rem, & bonorum assertorē. Itaq; multo grauius de-
 moribus præcipit Hesiodus, quàm philosophi ulli:
 qui ceu gigantes in fabulis cælum excindere cona-
 ti, Deum ab administratione rerum submouent, &
 religione animos hominum liberant. Diogenes dice-
 bat Harpalum, qui prædo felix illis temporibus ha-
 bebatur, contra deos testimonium dicere, quod in il-
 la fortuna tam diu uiueret. Quanto φιλοσοφώτε-
 ρον Hesiodus docet, propè adesse deos hominibus,
 ac uidere malefacta nostra? Vos quæso ametis hoc
 poema, & familiare uobis faciat. quod quidem di-
 uinum esse, uel hoc argumento sit, quòd ferunt He-
 siodo pastori calamos à Musis donatos esse, qui-
 bus iam afflatus cecinit hæc præcepta. Apparet ex
 Cicerone, solitos olim sic pueros ediscere, ut cer-
 tas præ-

IN HESIODVM

tas preculas nostri pueri docentur. Et Græci tanti fecere, ut in Helicone adseruarint in plumbo descriptum poema.

Hactenus de prima Hesiodici carminis parte. Posterior magna ex parte *quæ* est, de natura terræ ac frugum, de tempestatibus, de siderum motibus, quarum rerū perliberalis et iucunda cognitio est. Nam cum hominum causa, et ad usus nostros hæc rerum natura condita et fabricata sit, flagitium est uelle totius pulcherrimam ædificij rationem contemplari, præsertim cum ea cognitio plurimum momenti adferat ad ualetudinem conseruandam et ad plerasq; alias uitæ partes regendas. Quis est tam ferreus, quem si in theatro sedeat, cum ludi sunt, non aliquando incessat spectandi cupido? et cum nullum spectaculum, nulli ludi, plus uoluptatis aut utilitatis adferre spectatori possunt, quàm hæc naturæ uarietas, mihi rectius uiua cadauera quàm homines uidentur appellandi, hi qui neq; mentem, neque oculos ad naturæ considerationem conuertunt. Postremo ad parandam scientiâ bene dicendi, non parum confert Hesiodus. nam lectis uerbis utitur, quæ tempestiue usurpata, et orationi dignitatem adferunt, et scientiæ pondus addunt. Quantum putas accedit orationi grauitatis hac auxesi penè tragica cum reges *Δωροφάγας* appellat? quàm grata compositio est *Χερόδιπνος*? Sunt hoc genus sexcete figure, quas

P R A E F A T I O.

*ſæ quas non libet hic enumerare, ne quid amittant
 gratiæ ex integra oratione, uelut à corpore mem-
 bra auulſa. Quid de tota orationis ſtructura, deq;
 ſententiarum figuris dicemus? quæ tantopere pro-
 bantur Fabio, ut huic decernat in mediocri genere
 dicendi palmam, & princeps Latinorum poetarum
 Virgilius & Ouidius leſtiſſimos locos in ſua opera
 tranſtulerint, iudicarintq; nõ leue ornamentum in
 de accedere ſuis poematis. Reddet haud dubiè &
 noſtram orationem locupletioſiorem & uberiorem:
 nec male collocabit operam, ſi quis ad Græcum e-
 xemplar, ea quæ noſtri inde excerptſerunt, contulè-
 rit: nam illa utriusq; linguæ proprietates certius de-
 prehendetur, & figuræ uerborum & ſententiarum
 animaduèrſæ clariùs cerhentur. Proſuerit etiã ſi
 locum aliquem floridiorem tuo Marte Latinis uer-
 ſibus expoſueris, quæ exercitatio dici non poteſt,
 quantum acuat iudiciũ, quantum item ad alendã
 ſermonis copiam, & comparandã ſciẽtiam ex-
 plicandi res obſcuras faciat. Sed hæc inter enarran-
 dum obiter monebimus. Quærat aliquis quid hæc
 tota ratio diſcendi ad pietatem conducat? Eſt in
 promptũ quid respondeam. ad immutandũ mentẽ
 imbuendãq; religione nihil conducit (nam id efficit
 cœleſtis ſpiritus per ſacrum ſermonem) ſed ad co-
 gnoscendũ ſermonem ſacrarum literarum, Græ-
 cis literis opus eſt. deinde ut de ſermone rectius in-
 dicemus*

IN HESIODVM

dicemus, & ut dogmata religionis enarrare & explicare, quoties poscit hoc publicus usus, posimus, uariè subigendum est ingenium, & omnibus disciplinis excolendum. Nam ut neglectis filix innascitur agris, ita in ingenijs, nisi repurgentur elegantiore literatura, uelut inutiles herbae natae, uim mentis omnem strangulāt & enecant, nè aut peruidere res obscuras, aut publicare, & in apertam lucem proferre queant. Magna quaedam uirtus est eloquentia, & ut ille in Tragoedia dixit, rerum domina, quo de obscuris rebus ordine ac dilucidè dicamus. Ea nemini sine magno usu earum artium, quae humanitatis appellatione continentur, uariaq; exercitatione contingit. Haec mea ratio est, cur has artes profuturas eiam studijs religionis existimem. qua de re non dicam hic longius, ne uidear diis *λεπρόβλω*, quod dicunt, adferre, cum aliàs hanc causam egerim. Vos autem quantum possum hortor, ut quemadmodum initio dixi, constituatis ipsi uobiscum, quem fructum ex studijs petere uos conueniat: & ut eam rationem studiorum ingrediamini, unde plurimum utilitatis ad uos priuatim & ad Rempub. redit.

Est aliquid quò tendis, inquit Persius, & in quod dirigis arcum,

An passim curuos sequeris testaq; lutoq;

Securus quò pes ferat, atq; ex tempore uiuis?

Ita mihi multi, postquam bonam uite partem in studijs

P R A E F A T I O.

studijs consumpserunt, nondum expendisse uidentur quid agant, aut quā in re collocent laborem, quam messē à studijs expectent. ea uerò non simplex insania est: fitq; ut dum diu didicere, nihilo certius de religione, deq; alijs rebus iudicent, quā uulgus. Et si quando respub. uocem uel consilium eorum flagitat, tū uerò magis muti sunt quā pisces. Verum ut uiator primū constituet quò habeat iter, ita nobis in studijs ante omnia erat de fructu studiorum deliberandum: postea ineunda ratio compendiaria, peragenda fabula. Ita cognoscendi legendiq; scriptores omnes, ut de religione, deq; natura teneamus certum quiddam quod promamus, quoties usus uite poscit: et paranda est copia sermonis, qua possis, cum aliqua res controuertitur, explicare animi sensa. Hunc putate scopum studiorum uestrorum propositum esse, ad quem omnes cogitationes animorum uestrorum dirigatis. Dixi.

Η ΣΙΟΔΟΥ ΤΟΥ

ΑΣΚΡΑΙΟΥ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

ΟΥΣ ΑΙ ΠΙΕΡΙΜΒΟΝ ΑΙΟΙΔΗΣΙ ΚΛΕΐ
σαι,

ΔΩΤΕ ΔΙ' ΟΥΝΕΠΕΤΕ ΣΦΕΤΟΡΟΝ ΠΑ
ΤΕΡ' ὙΜΝΕΐσαι,

ΟΥ ΤΕ ΔΙΑ ΒΡΟΤΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΟΜΩΣ,
ἄφατοί τε φατοί τε

ΡΗΤΟΙ Τ' ἈΡΡΗΤΟΙ ΤΕ, ΔΙΟΣ ΜΕΓΑΛΟΙΟ ἔκνῃ.

ΡΕΪΑ ΜΕΝ ΓΑΡ ΒΕΙἈΕΙ, ΡΕἈ ἧ ΒΕΙἈΕΝΤΑ ΧΑΛΕΠῆΑ,

ΡΕΪΑ ὕ' ἈΡΙΣΤΟΝ ΜΙΝΥΘΕΙ, ΚΑΙ ἈΔΥΛΟΝ ἈΐΞΕΙ,

ΡΕΪΑ ΔΕ Τ' ἸΘΥΝΕΙ ΣΠΟΛΙΟΝ, ΚΑΙ ἈΓΛΥΝΟΝ ΑΝΑΡΦΕΙ

ΕΥΣ ὙΨΙΒΡΕΜΕΤΗΣ, ὃς ὙΠΟΡΤΑΪΑ ΔΩΜΑΤΑ ΝΑΐΕΙ.

ΚΛῦΘΙ ἸΔΩΝ ΑἴΩΝ ΤΕ, ΔΙΝῃ Δ' ἸΘΥΝΕΙ ΘΕΜΙΣΤΑΣ

ΤΙῶΝ, Εἰγὼ ΔΕ ΝΕ ΠΩΡΣῃ ΕΤΗΤΥΜΑ ΜΥΘΗΣΑΙΜΙΝ.

Οὐκ ἈΡᾶ ΜῆΝΟΝ ΕἴΛΩ ὍΡΙΔΩΝ ΓΕΝΟΣ, ΑἶΛΛ' ΕΠΙ ΓΑῖΑΝ

ΕἰΣΙ ΔΥΩ. ΤΙῶΝ ΜΟΝ ΚΟΝ ΕΠΑΝῆΟΞΕΙ ΝΟῆΣΑΣ,

Ἡ Δ' ΕΠΙΜΩΜΗΤῆ. ΔΙΑ Δ' ΑΝΔΙΧΑ ΘΥΜΟΝ ΕΧΑΣΙΝ.

Ἡ ΜΕΝ ΓΑΡ ΠΟΛΕΜΟΝ ΤΕ ΚΑΝΟΝ ΚΑΙ ΔΙῆΡΙΝ ὈΦΕΛΛΕΙ,

ΣΧΕΪΛΙΝ, ὅΤΙΣ ΤΙῶΝ ΓΕ ΦΙΛᾷ ΒΡΟΤΟΣ, ΑἶΛΛ' ὙΠ' ΑΝἈΓΝΗΣ.

ΑΘΑΝἈΤΩΝ ΒΕΛῆΣΙΝ ὍΡΙΝ ΤΙΜῶΣΙ ΒΑΡΕΪΑΝ. (Νῆ,

ΤΙῶΝ Δ' ΕΤΕΡῶΝ, ΠΡΟΤΕΡῶΝ ΜΕΝ ΕΓΕΝΑΤΟ ΝῦΞ ὍΡΕΒΟΝ

ΘῆΚΕ ΔΕ ΜΙΝ ἸΕΡΟΝΙΔΗΣ ὙΨΙΣΤΟΥΣ, ΑἰΒΕΡΙ ΝΑΪΩΝ.

ΓΑῖΗΣ Τ' Οὐ ΡΙΞῆΣΙ, ΚΑΙ ΑΝΔΡᾶΣΙ ΠΟΛΛΟΝ ΑΜΕΪΝΩ.

Ἡ ΤΕ ΚΑΙ ΑΠΑΛΑΜΝΟΝ ΠΩΡ, ὅΜΩΣ ΕΠΙ ὍΡΓΟΝ ΕΥΓΕΪΕΙ.

ΕἰΣ ΕΤΕΡΟΝ ΓΑΡ ΤΙΣ ΤΕ ἸΔΩΝ ὍΡΓΟΙΟ ΧΑΤΙΣΩ

ΠΛῆ-

HESIODI ASCRAEI

OPERA ET DIES.

V S AE, Pierides carminibus cele-
bres,

Adeste, Iouem narrate uestrum pa-
trem cantantes.

Per quemq; sunt mortales uiri cele-
bres pariter atq; obscuri,

Gloriosiq; & inglorij, Iouis magni consilio.

Facile enim extollit, facile uero elatum deprimis:

Facile insignem minuit, & obscurum auget:

Facile quoq; corrigit prauum, & superbum attenuat;

Iupiter altitōnans, qui supremas aedes incolis,

Adsis uidens audiensq; recte uero moderare leges

Tu: ego autem Persę uera loquar.

Non utiq; unam est contentionum genus, sed in terrā

Sunt duo, alteram quidem laudauerit prudens:

Alterā uero culpāda est. p̄ diuersa aut animū trahūt.

Nam hæc quidem bellumq; malum, & litem auget,

Perniciosa. nullus hanc amat mortalis, sed necessitate

Fatali quadam contentionem colunt grauem.

Alteram uero (nam priorem genuit Nox atra)

Posuit quidē ipsam Saturnius altijugus, æthere habitās.

Terræq; in radicibus, & uiris longē meliorem:

Hæc etiam inertem, tamen ad laborem excitat.

In alterum enim quispiam respiciens, opere uacans,

Diuitem.

Γλάσιοι, δὲ πᾶσι δὲ μὲν ἀρόμεσθαι, ἡ δὲ φυνδύων,
 Οἰκόν τ' ἔν θεόδαι. ἱηλοὶ δὲ τε γέτονα γέτωρ,
 Εἰς ἀφρονι πᾶσι δὲ, ἀγαθὴ δὲ ὄρις ἡ δὲ βροτοῖσι.
 Καὶ ἰσραμὸς ἰσραμὸς ποτίει, καὶ τέκνονι τέκνωρ.
 Καὶ πῶχός πῶχῳ φθονέει, καὶ αἰοῖ δὲ αἰοῖ δὲ.

Ω πόρση, σὺ ἡ ταῦτα τιῶ σὺ καὶ θεο θυμῷ.
 Μὴ δὲ σ' ὄρις ἡ καὶ χάριτος ἀπ' ὄρις θυμὸν ὄρῃσι,
 Νέει ἐπιπύοντ' ἀγαθὸς ἐπαυθὸν ἔοντα.
 Ωρὴ γὰρ τ' ὀλίγη πέλεται νεκέρω τ' ἀγορεύω τε.
 Ω τι νι μὴ βίος σὺ δὲ ἐπὶ πνευμάτων κατὰ νηματα
 Ωρῶς, τὸν γὰρ φέρει διμῆτορος ἀντὶν.
 Τὸ νεοροσάμενος, νέει καὶ διμῆτορος ὀφείλοισι
 Κτήμας ἐπ' ἀλλοτρίοις. σὺ δὲ ἡνέτι δὲ σὺ δὲ
 Ω δὲ ἔρδαι, ἀλλ' αὖθις διακρινώμεθα νέος
 Ἰθύνει δὲ νηματα, αἶ τ' ἐπ' ἡνέτι εἰσι μ' ἀρισται.
 Ἡ δὲ μὲν γὰρ ἡνέτι ἐπὶ νηματα, ἀλλὰ τε πολλὰ
 Αἰσάμενος ἐφ' ὅρις, μέγα ἡνέτι νηματα βασιλῆας
 Δωροφάγος, οἱ τὴν δὲ δὲ νηματα ἐθελῶσι δὲ νηματα.
 Νῆπιοι, ἡ δὲ ἡνέτι ὅρις πλεον ἡνέτι πᾶσι,
 Οὐδ' ὅρις σὺ καὶ νηματα καὶ ἀσφοδὲς μέγ' ὅρις.
 Κρύναντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποις.
 Ρῆθι δὲ γὰρ ἡνέτι καὶ ἐπ' ἡνέτι ὅρις νηματα,
 Ως τε σὺ εἰς σὺ καὶ νηματα ἔχου καὶ ἀσφοδὲς ἔοντα.
 Αἶψα καὶ πᾶσι δὲ μὲν ὑπὸ ἡνέτι νηματα κατὰ θεο,
 Εργα βῶν δὲ ἀπόλοισι, καὶ ἡνέτι νηματα ταλαφῶν.
 Αλλὰ ζῶνς ἐν νηματα, χολωσάμενος φρεσὶν ἡνέτι,
 Οἷ μιν ἐξαπάτησε προμηθεὺς ἀνυλομήτης.

Diuitem, qui properat arare atq; plantare, (nus,
Domumq; bene insituere: emulatur sanè uicinum uici.
Ad opes contendentem: bona certè cōtentio hæc mor-
Et figulus figulo succenset, & fabro faber: (talibus.
Et mendicus mendico inuidet, cantorq; cantori.

O' Persa. Tu uerò hæc tuo repone in animo, (cat
Neq; malis gaudēs cōtentio animū tuū ab opere abdu-
Lites spectantem, foriq; auscultatorem existentem.

Tempus namq; paruum est litiumq; foriq;
Cui non sit uictus domi annuus repositus,
Tempestiuus, quem terra fert, Cereris munus.

Quo satiatus, lites ac rixam moueas

De facultatib; alienis. Tibi uerò nō amplius exit iterum
Sic faciendum. Sed rursus discernamus litem

Rectis iudicijs, quæ ex Ioue sunt optima.

Nā nuper quidē patrimonium diuissimus, sed sanè multa
Rapiens ferebas, ualde demulcens reges

Doniuoros, qui hanc litem uolunt iudicasse.

Stulti, neq; sciunt, quanto plus dimidium sit toto,

Neq; quam magnum in malua & asphodelo bonum.

Occultatum enim habent dij uictum hominibus:

Facile enim alioqui uel uno die tantum operatus esses,

Vt in annum quoq; satis haberes, ociosus etiam:

Statimq; temonem quidem super fumum ponerēs,

Opera uerò bouum cessarent, mulorūq; laboriosorum.

Sed Iupiter abscondit, iratus mente sua,

Quia ipsum decepit Prometheus uersutus.

Τάνεκ' ἀρ' ἀνθρώποισιρ ἐμήσατο κήδεα λυγρὰ.
 Κρύψε δὲ πῦρ, τὸ μὲν αὖθις εὖς παῖς ἰαπέτιο,
 Ἐκλεψ' ἀνθρώποισι, διὸς παρὰ μητιόοντος,
 Ἐρ' ἰοίλῳ νάρθηκι, λαθὼν διὰ τόρπινοδραννον.
 Τόρ τε χελωσάμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ἰούς.
 Ἰαπετιονίδην, πάντων πόρι μῆδεα εἰδώς,
 Χαίρεις πῦρ ἱλέψας· καὶ ἐμὰς φρονέας ἠκαροπύσας·
 Σοί τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιρ ἰσομοχύοισι.
 Τοῖς δ' ἐγὼ ἀντὶ πυρὸς δώσω λιγὸν, ὥκει ἀπαντες
 Τόρπονται λιπαὰ θυμὸν, ἐὼν λιγὸν ἀμφαγαπῶντες.
 Ως ἔφατ'· ἐν δ' ἐγέλασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 Ἡφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν, ὅττι τάχιστα
 Γαῖαν ὕδαι φύρειν, σὺν δ' ἀνθρώπων θέμεν ἀνδλῶν,
 Καὶ Διόνος ἀθανάτης ἧ θεῆς εἰς ὦπα εἴσηναι
 Παρθενιαῖς, καλὸν εἶδος, ἐπήρατον, αὐτὰρ κελύων
 Ἔργα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλλον ἱστὸν ὑφαίνειν.
 Καὶ χάριν ἀμφιχέαι κεφαλῇ χρυσῇ ἀφροδίτῃ.
 Καὶ πόθον ἀργαλέον, καὶ γχοπόνος μελεδῶνας.
 Ἐν ᾧ θέμεν κυνέον τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος
 Ἑρμείῳ λῦωγε, διάκτορον ἀργαφόντῃν.
 Ως ἔφαθ'· οἳ δ' ἐπίθοντο δι' ἱερωνίωνι αἰνῆϊ.
 Αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσε κλυτὸς ἀμφιγυῆς
 Παρθενῶ αἰδοίῃ ἱκελον, κρονίδεω διὰ βελός.
 Ζῶσι ἧ καὶ νόσμησε θεὰ γλαυκῶπις ἀθήνη.
 Ἀμφὶ δέ οἱ χαρίτες τε θεαί, καὶ πότνια Πεισῶ,
 Οἷμας χρυσείας ἔβησαν χροί, ἀμφὶ δέ τ' ἰώ γε
 Περαι ἡαλλήνομοι σέφον, ἀνθεσίρ εἰαχροῖσι.

Γαῖτα

Quocirca hominibus parauit tristia mala. (puer
Abscōdit uerò ignem. quem rursus quidē bonus Iapeti
Surripuit ad hominum usum, Ioue a consulto,
In caua ferula, clam Ioue fulminibus gaudente.
Huncq; indignatus, affatus est nubicoga Iupiter:
Iapetionide, omnium maximè uersute,
Gaudes ignem furatus? quodq; animū meū decceperis,
Et tibi ipsi magnum malum, & posteris?
Ipsis namq; pro igni dabo malum, quo omnes
Se oblectent animo, suum malum amplectentes.
Sic ait, risitq; pater hominumq; deūmq;
Vulcanum uerò insignem iussit, quàm celerrimè
Terram aquæ miscere, hominisq; imponere uocem,
Et robur, immortalium uerò dearum faciem referre
Virginū, pulchrā formā, peramabilem. at Mineruam,
Opera docere, ingeniosam telam texere.
Et gratiam circumfundere capiti, auream Venerem.
Et desiderium molestum, & membra fatigantes curas.
Imponere uerò caninamq; mentem & furaces mores
Mercurium iussit, nuncium Argicidam.
Sic ait, illi autem obtemperarunt Ioui Saturnio regi.
Moxq; ex terra finxit, inclytus utrinq; claudus
Virgini uerecundæ similem, Iouis consilijs.
Cinxit uerò & ornauit dea glaucocula Minerva.
Circum uerò Charitesq; deæ, & ueneranda Suada,
Monilia aurea posuerunt corpori. ipsam porro
Hore pulchricomæ coronarunt floribus uernis.

Ταῦτα δὲ οἱ χροὶ ἰόσμορ ἐφήρμοσε παλαιὰς ἀθλίους.
 Εὐ δ' ἄρα οἱ σῆβαςι διάνητορ ἀργεφόντης
 Ὑσθλια θ' αἰμυλίους τε λόγους, καὶ ἐπικλοπορ ὕβος
 Τσῦξε, διὸς βαλῆσι βαρυνήσυν, ἐν δ' ἄρα φωνὴν
 Θῆκε θεῶν ἡέρυξ, ὀνόμηνε ἧ τλήνδε γυναιῖνα,
 Φανδῶρην, ὅτι πάντες ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Δῶρον ἐδώρυσαν, πῆμ' ἀνδράσιρ ἀλφαισῆσι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δόλορ αἰπιὸν ἀμήχανον ἐξετέλειον,
 Εἰς ἐπιμηθέα πέμπε πατὴρ ἑλντορ ἀργεφόντων,
 Δῶρον ἄγοντα θεῶν ταχυὸν ἄγγελον, ἃ δ' ἐπιμηθὺς
 Εφράσαθ' ὥς οἱ ἔειπε προμηθεύς, μὴ ποτε δῶρον
 Δέξασθαι παρ' ἱλῶος ὀλυμπίας, ἀλλ' ἀποπέμπερ
 Εξοπίσω, μὴ περ τι κακὸν θνητοῖσι γούγκαι.
 Αὐτὰρ ὁ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ' ἐνόησε.
 Ρεῖν μὲν γὰρ βίησιν ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων,
 Νόσφιν ἄτορ ἱκανῶν, καὶ ἄτορ χαλεποῖο πόνοιο,
 Νύσσωρ τ' ἀργαλείων, αἵ τ' ἀνδράσι γῆρας ἔδωκαν,
 Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγυρᾶσθαι,
 Ἀλλὰ γυνὴ χεῖρισι κίβη μέγα πῶμ' ἀφελῶσα,
 Εσκέδασ', ἀνθρώποισι δ' ἐμήσατο ἡήδεια λυγρὰ.
 Νύμφη δ' αὐτόθι ἐλπίς ἐν ἀρρήητοισι δόμοισι
 Ενδορ εἰμίμνε, πῖθ' ὑπὸ χεῖλεσι, ἃ δὲ θύραζε
 Εξέηλ'· πρόσθεν γὰρ ἐπέμβαλε πῶμα πῖθιοι,
 Αἰγιόχῃ βαλῆσι διὸς νεφεληγερέας.
 Ἀλλὰ ἧ μυθία λυγρὰ κατ' ἀνθρώπους ἀλάλυσται.
 Πλεῖν μὲν γὰρ γαῖα ἱκανῶν, πλεῖν ἧ θέλασθα.
 Νῆσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμόρῃ, καὶ ἐπὶ νηυσὶ,
Αὐτόματ'

Omne uero illius corpori ornatu adaptauit Pallas Mi
At pectori sane nuncius Argicida, (nerua.
Mendacia, blandosq; sermones, et dolosos mores
Indidit, Iouis consilijs grauistrepi. sed nocē atiq;
Imposuit deoru praeo, appellauit aut mulierē hancce
Pandoram: quia omnes coelestium domorum incolae
Donum contulerunt, detrimentum hominibus curiosis.
At postquā dolū perniciosum et inuitabile absoluit,
Ad Epimethea misit pater inclytum Argicidam,
Munus ferentē deoru celerē nūcium. neq; Epimetheus
Cogitauit, ut illi praecepisset Prometheus, ne quādo mu
Susciperet à Ioue Olympio, sed remitteret (nus
Retrō, necubi mali quippiam mortalibus fieret.
Verum ille suscipiens, cum iam malum haberet, sensit.
Prius namq; in terra uiuebant familiae hominum,
Omnino absq; malis, et sine difficili labore,
Morbisq; molestis, qui hominibus senectam asserunt.
Mox enim in afflictione mortales consenescent.
Sed mulier manibus uasis magnū operculum dimouēs,
Disperfit, hominibus aut machinata est curas graues.
Sola uero illic spes infracta in pyxide
Intus mansit, dolij sub labris, neq; foras
Euolauit. prius enim iniecit operculum dolij,
Aegiochi consilio Iouis nubicogae.
Alia uero innumera mala inter homines errant.
Nam plena quidem terra est malis, plenumq; mare.
Morbi autem hominibus tam interdiu, quā noctu

Αὐτόματοι φοιτῶσι, κακὰ θνητοῖσι φέρουσαι,
 Σιγῇ, ἐπεὶ φωνὴν ἐξείλετο μητιέτα ἴσους.
 Οὕτως ὅτι πᾶς ἐστὶ διὸς νόον ἐξαλέαδαι,
 Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐτόρρον τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω
 Εὐ καὶ ἐπισταμύνως, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιμ.

Ὡς ὁμόθεν γεγάασι θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώποι,
 Χρῦσεον μὲν πρῶτα γένος μρόπων ἀνθρώπων
 Αθάνατοι πόισαν, Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Οἱ μὲν ἐπὶ κρόνῳ ἦσαν, ὅτ' ἔσαν ἔμβασίλουν.
 Ὡς τε θεοὶ δ' ἐζωρ, ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες,
 Νόσφιρ ἄτορτε πόνωρ καὶ οἴζυος, ἔδρε τι δειλὸν
 Ἑρᾶς ἐκλῶ, αἰεὶ ἢ πόδας καὶ χεῖρας ἴμοιοι
 Τόρποντ' ἐν θαλίῃσι, κακῶν ἐκτοδρὺν ἀπάντων.
 Θνητοὺρ δ' ὥς ὑπὸν δειδυμενούς, ἐδλα δέ πάντα
 Τοῖσιρ ἔλιν, καρπὸν δ' ἐφόρε ζείδωρος ἄφρα
 Αὐτομάτη, πολλόν τε καὶ ἄφθονον, οἱ δ' ἐβελημοὶ,
 Ἥσυχοι ὄργα νέμοντο σὺν ἐδλοῖσιρ πολέεσιρ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κεν τῷτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν,
 Τοὶ μὲν δαίμονές εἰσι διὸς μεγάλα διαβλάας,
 Εδλοὶ, ἐπιχθόνιοι φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
 Οἱ ῥα φυλάσσουσὶ τι δίκας καὶ χέτλια ὄργα,
 Ἥρα ἰσαάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
 Πλατοδόται, καὶ τῷτο γέρας βασιλῆϊον ἔχου.

Δούτορρον αὐτὲ γένος πολὺν χειρότορρον μετόπιδρυν
 Αργύρειον πόισαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Χρυσῶν ὅτε φυλὴν ἐναλγῆγιον, ὅτε νόημα.
 Ἀλλ' ἱκὰτον μὲν παῖς ἔτα παρὰ μητέρῃ κελυνῇ

Ετρίφειτ'

Utrò oberrant, mala mortalibus ferentes,
Tacitè. nam uocem exemit consultor Iupiter.
Sic nusquam licet Iouis mentem euitare.
Ceterum si uoles, alium tibi sermonem exponam
Bellè ac scienter: tu uerò præcordijs imposito tuis.

Vt simul nati sunt dii, mortalesq; homines,
Aurèū quidè primū genus diuersiloquentiū hominum
Dij fecerunt, cœlestium domorum incolæ.
Ii quidem sub Saturno erant, cum in cœlo regnaret.
Sed ut dii uiuebant, securo animo præditi,
Planè absq; laboribus & ærumna; neq; molesta
Senectæ aderat, semper uerò pedibus ac manib. similes
Delectabantur in conuiujs, extra mala omnia.
Moriebantur aut cœu somno domiti. bona uerò omnia
Illis erant, fructum autem ferebat fertile aruum
Sponte sua, multumq; & copiosum: ipsiq; utrò
Quietis partis fruebantur, cum bonis multis.
Verum postquam hoc genus terra abscondit,
Ii quidem diui facti sunt Iouis magni consilio,
Boni, in terris uersantes, custodes mortalium hominū,
Qui sanè obseruant & iusta & praua opera,
Aerem induti, passim euntes per terram,
Opum datores, atq; hoc munus regale consecuti sum.

Secundum inde genus, multo deterius postea
Argenteum fecerunt cœlestium domorum incolæ,
Aureo neq; natura simile, neq; intellectu.
Sed centum quidem annis puer apud matrem sedulam

Εστρέφει' ἀβάλλωρ μέγα νήπιος ὃ οὐὶ οἶνω.
 Ἀλλ' ὅταν ὑβήσῃ, καὶ ὑβης μέτρον ἴκοιτο,
 Φαυρόδιον ζώισκον ἐπὶ χθόνον, ἄλγυ' ἔχοντες
 Αφραδίας. ὕβρις γὰρ αἰτ' ἀδάαλον ἐν ἰδιώαντῳ
 Αλκίλωρ ἀπέχεαυ, ὃδ' ἀθανάτους θόρακ' ὄνειρ
 Ηβηλιν, ὃδ' ἔρδειν μακάρων ἰορτοῖς ἐπὶ βώμοις,
 Ἡ θέμις ἀνθρώποισι λιατ' ὕβρια. τὸς μὲν ἔπειτα
 Ζεὺς κρονίδης ἐκρυψε χολάμονος, ἔνεκα τιμᾶς
 Οὐκ ἰδίδοιαν μακάρεσσιν θεοῖς, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.

Λυτὰρ ἔπει καὶ τῷτο γούος λιατὰ γαῖα λάλυψε,
 Τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μακάρεις θνητοὶ καλέονται,
 Δόντοροι. ἀλλ' ἐμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπυδαῖ.
 Ζεὺς ἧ πατὴρ τέρψιν ἄλλο γούος μισρόπων ἀνθρώπων
 Χάλκηνον ποίησ', ἐκ ἀργυρῷ ὃδ' ὀμοιοῖον,
 Ἐκ μελαιν', ἀνόν' τε λια ὀμβρομον, οἷσιν ἄρνος
 Εργ' ἐμίλει σπονόσκητα, καὶ ὕβρις ὃδ' ἔτι σίτον
 Ηῷδιον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον λιατόροφρονά θνητόν,
 Απλάστοι. μεγάλη ἧ βίη, καὶ χεῖρες ἀάπτοι,
 Εξ ὧμων ἐπέφυκον ἐπὶ σιβαροῖς μελέεσσιν.
 Τοῖς δ' ἔν χάλκηνια μὲν τούχια, χάλκιοι δέ τε οἶνδι,
 Χαλκῷ δ' ὄργάζοντο, μέλας δ' ἔκ ἔσσι σίδηρος.
 Καὶ τοὶ μὲν χεῖρεσσιν ὑπὸ σφιδόρῃσι λαμόντες,
 Βῆσαν ἐς σφρώοντα δόμον ἐκρυβῶ αἰδαιο,
 Νώνυμοι, θανάτος ἧ, καὶ ἐκπάγλως πᾶρ ἔόντας,
 Εἶλε μέλας. λαμπρόν δ' ἔλιπον φάος ἡελίοιο.

Λυτὰρ ἔπει καὶ τῷτο γούος λιατὰ γαῖα λάλυψε,
 Λόδεις ἐπ' ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ παλυνδοτέρη

Ζεὺς

Nutriebatur crescens, ualde rudis, domi suæ.
Cum uerò adoleuisset, et pubertatis terminū attigisset,
Pauillum uiuebant ad tempus, dolores habentes
Ob stulticias iniuriā enim paruā non poterant
A se mutuo abstinere, neq; deos colere
Volebant, neq; sacrificare beatorum sacris in aris,
Quatenus fas hominibus ex more. Hos quidem deinde
Iupiter Saturnius abscondit iratus, quia honores
Non dabant beatīs dijs, qui olympum habitant.

At postquam et hoc genus terra occultauit,
Hi quidem subterranei beati mortales uocantur
Se cundi: sed tamen honor etiam hos consequitur.
Iupiter uerò pater tertium aliud genus hominum
Æneum fecit, omnino argenteo dissimile,
E' fraxinis, uehemens et robustum, quibus Martis
Opera curæ erāt luctuosa, ac iniuriæ, neq; ullū cibum
Edebant, sed adamante habebant duriorē animum:
Deformes, magna uerò uis, et manus inuictæ
Ex humeris prouenerant super ualidis membris.
His erant ænea quidem arma, æneæq; domus:
Aere uerò operabantur: nigrū aut nondum erat ferrū.
Et hi quidem manibus proprijs domiti,
Descenderunt amplam in domum, frigidi inferni,
Ignobiles: mors uerò tametsi stupendos existentes
Cepit atra, splendidum uerò liquerunt lumen solis.

Sed postquam et hoc genus terra operuit,
Rursum etiā aliud quartū super terrā multorū alinā
Iupi-

Ζούς κρονίδης ποίσει, διναιότοδρον καὶ ἄρμον,
 Ἀνδρῶν ἡρώων θέον γένος, οἱ καλέονται
 Ἡμίθεοι, προτέρη γονεὺ κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Καὶ τὸς μὲν πόλεμος τε πανός, καὶ φίλοπις αἰνός,
 Τὸς μὲν ἐφ' ἐπηπύλῳ θήβη λιαδμυῖδι γαίῃ
 βλεπεί μελρταμύνες μήλων σὺν' οἰδιπόδαο.
 Τὸς ἧ καὶ σὺν νήεσσιν ὑπὸρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης
 Εἰς τρεῖς ἄγαγιόν, ἐλκύνες σὺν' ἡνυπόμοιο,
 Ενθ' ἦτοι μὲν τὸς θανάτῃ τέλος ἀμφεκάλυψε.
 Τοῖς ἧ δίχ' ἀνθρώπων βίον καὶ ἦτε ὀπάσας
 Ζούς κρονίδης καθύνασε πατὴρ εἰς πείρατα γαίης.
 Καὶ τοι μὲν ναῖεσσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες
 Ερμυκάρων νήσοισι, παρ' ὠκεανὸν βαθυδίνῳ,
 Ολβιοὶ ἥρωες, τοῖσι μελιθεῖα λιχρὸν
 Τρεῖς τῷ ἔτιος θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἄρτρα.

Μυκέρ' ἐπεὶ ὄφελον ἐγὼ πέμπηοισι μεταίναι
 Ἀνδράσιμ' ἀλλ' ἢ πρόθε θανεῖν, ἢ ἑκάτα γενέσθαι.
 Νυνὶ γὰρ δὴ γένος ἐστὶ σιδήρεον, ὃ δέ ποτ' ἦμαρ
 Γένουσιντα λιμάρτα καὶ οἷστος, ὃ δέ τι ρύνηται,
 Φθερόμενοι χαλεπὰς ἧ θεοὶ δώσανσι μερμυκας.
 Ἀλλ' ἐμπης καὶ τοῖσι μεμύξεται ἐσθλὰ πακοῖσι.
 Ζούς δ' ὀλέσει καὶ τὸτο γένος μόροπων ἀνθρώπων,
 Εὐτ' αὖ γένόμενοι πολιοκρόταφοι τελέθωσιμ,
 Οὐδ' πατὴρ παίδεσσιν ὁμοῖος, ὃ δέ τι παῖδες,
 Οὐδ' ξείνος ξεινοδόκῳ, καὶ ἑταῖρος ἑταίρῳ.
 Οὐδέ πασίγνητος φίλος ἐσται ὡς τὸ πάρος πορ.
 Αἶψα ἧ γυράσκοντας ἀτιμῆσαι τοῦκας,

Μέμ-

Iupiter Saturnius fecit, iustius & melius
 Virorum heroum diuinum genus, qui uocantur
 Semidei, priori generationi per immensam terram.
 Hos quoq; bellumq; malum & pugna grauis,
 Alios quidem ad septiportes Thebas, Cadmeã terram,
 Perdidit pugnantes, propter oues Oedipi:
 Alios uerò & in nauibus super magnum fluctũ maris
 Ad Troiam ducens, Helenæ gratia pulchricomæ,
 Vbi quidem ipsos mortis quoq; finis adobruit.
 Iis aut seorsim ab hominib. uictum & sedem tribuens,
 Iupiter Saturnius pater constituit ad terræ fines.
 Et hi quidem habitant securum animum habentes
 In beatorum insulis, iuxta oceanum profundum,
 Felices heroes: his dulcem fructum
 Ter quotannis florentem profert fœcunda tellus.

O si neq; iam quinto ego interessẽ (natus.
 Hominũ generi: sed aut mortuus eẽ prius, aut postea
 Nunc enim genus est ferreum: nunquam nec die
 Quiescent à labore & miseria, neq; nocte
 Corrupti. graues uerò dii dabunt curas.
 Sed tamẽ & hisce admiscebuntur bona malis. (nũ;
 Iupiter aut perdet etiã hoc genus uariẽ loquẽtiũ homi.
 Postquam facti circa tempora cani fuerint.
 Neq; pater liberis similis, neq; liberi,
 Neq; hospes hospiti, neq; amicus amico,
 Neq; frater amicus erit, ut antehac.
 Statim uerò senescentes dehonoraunt parentes.

Μέμψονται δ' ἄρα τὰς χαλιποῖς βάλλοντες ἔπεισε
 Σχέτλιοι, ὃν θεῶν ὅπην εἰδότες, ὅδε μιν οἵ γε
 Γηράντιοι τοπῶσιν ἀποθρεπθήρεα διῶν,
 Χερσὶ δάμναι, ἑτόρος δ' ἑτόρῳ πόλιν ἐξαλαπάξει.
 Οὐδέ τις σύνορον χάρις ἴσεται, ὅτε δινάιν,
 Οὐτ' ἀγαθῷ μᾶλλον ἢ κακῷ ρεκτῆρα, καὶ ὕβριν
 Ἀνδρά τιμύσσει, δίκην δ' ἐν χόρσῳ, καὶ αἰδώς
 Οὐκ ἔσται, βλάβη δ' ὁ λιακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα,
 Μύθοισι σκολοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὄρκον ὁμᾶται.
 Ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν οἷζυροῖσιν ἄπασιν
 Δυσσέλαδος, κακὸς χαρτὸς, ὁμαρτήσας συγδρόμῳ,
 Καὶ τότε δὴ πρὸς Ὀλύμπου ἀποχθονὸς στυγνοδείης,
 Λουνοῖσιν φαρέοις λιακυφάμονῳ χεῖρα λιαλόν,
 Ἀθανάτῳ μετὰ φῦλον ἱτόν, προλιπόντ' ἀνθρώπους,
 Αἰδῶς καὶ νέμεσις, τὰ ἣ λείφεται ἄλγεια λυγρὰ
 Θνητοῖς ἀνθρώποισι, κακῷ δ' ὕπν' ἴσεται ἀληθῆ.
 Νηὶ δ' αἶνον βασιλῆος ὄρεω, φρονέουσι καὶ αὐτοῖς.
 Ωδ' ἱρῆς προσέειπον ἀηδόνα ποικιλόδακρον,
 Ὑψι μάλ' οἱ νεφέεσι φόβῳ ὀνύχεσι μεμαρπώς.
 Ἡδ' ἐλεὸν γυναικῶσι πεπαιγμένῃ ἀμφ' ὀνύχεσι
 Μύρετο, τίλῳ δ' ὄγ' ἐπικρατέως πρὸς μῦθον εἶπε·
 Δαιμονίη, τί λέλαινας; ἔχει νύ σε πολλὸν ἀρῶν.
 Τῇ δ' εἰς ἡσ' αὐτὴ γῶπ' ἄγω, καὶ αἰοιδὸν εἶσαν.
 Δαῖπνον δ' αἶκ' ἐθέλω ποιήσομαι, καὶ μεθήσω.
 Ἀφρων δ' ὅς κ' ἐθέλοι πρὸς ἡρόδοτος ἀντιφείβειν.
 Νίκης τε σόβεται, πρὸς τ' αἰχμαῖσιν ἄλγεια πάχει.
 Ως ἔφατ' ὠκυπέτης ἱρῆς, παρυσίπλορος ὄρνις.

Ω πόρρ

OPERA ET DIES:

*Incusabunt autem illos molestis alloquentes uerbis
 Impij, neq; deorum oculum ueriti. neq; hi sanè
 Senibus parentibus educationis præmia reddent,
 Violenti. alter uerò alterius ciuitatem diripiet.
 Neq; ulla pij gratia erit, neq; iusti,
 Neq; boni. magis uerò maleficum & iniurium
 Virum colent. Iusticia uerò in manibus, & pudor
 Non erit. Lædet autem malus meliorem uirum,
 Verbis obliquis alloquens, periurium uerò iurabit.
 Liuior autem homines miseros omnes,
 Raucus, malis gaudens, comitabitur inuisus.
 Tumq; demum ad cœlum à terra spaciola,
 Candidis uestibus tectæ corpus pulchrum,
 Deorum ad familiam abierunt, relictis hominibus,
 Pudor & Nemesis. relinquuntur aut dolores graues,
 Mortalibus hominibus. mali uerò non erit remedium.*

*Sed nunc fabulam regib. dicam, tametsi ipsi sapiant.
 Sic accipiter affatus est lusciniam canoram,
 Altè in nubibus ferens, unguibus correptam,
 Illa uerò misere curuis confixa unguibus,
 Lugebat. eam aut imperioso ille sermone allocutus est:
 Infelix, quid strepis? habet certè te multo fortior:
 Hac uadis, quæ te duco, etiam cantatricem existentem.
 Cœnam uerò, si quidem libet, faciam, uel dimittam:
 Imprudēs uerò, quicūq; uelit cū potētiorib. cōtendere,
 Victoriāq; priuatur, adq; pudorem dolores patitur.
 Sic ait uelox accipiter, latis alis prædita auis.*

O Per-

Ω πέρσῃ, σὺ δ' ἄκραι δίπῃς, μήδ' ὕβρις ὄφρα λῆι.
 Ὑβρις γὰρ τε κακὴ δειλῶ βροτῶ, ὅδε μὲν ἐδδλός
 Ρηϊδίᾳς φόβῳ μὲν δυνάται. βαρύνθει δέ θ' ὑπ' αὐτῆς,
 Εὐνύρσας ἀτησίη, ὁδὸς δ' ἐτέρηφι παρελθεῖν
 Κρείσσων ἐς τὰ δίκαια. δίκη δ' ὑπὸρ ὕβριος ἴσχει,
 Ες τέλος ἐξελθῶσα. παθὼν δέ τε νῆπιος ἔγνω.
 Αὐτῇ γὰρ τρέχει ὄρνις ἅμα σκολιῇσι δίκῃσι.
 Τῆς ἧ δίκῃς ῥόθος, εἰλκομῶνς ἢ κ' ἀνδρὶς ἄγνωσι
 Δωροφάγοι, σκολιᾶς ἧ δίκῃς ἕρνωσι θέμιται.
 Ηδ' ἐπιταὶ ὑλαίεσσα πόλις τε καὶ ἥβια λαῶν,
 Ηῖρα ἐξαμύνῃ, κακὸν ἀνθρώποισι φέρῶσα.
 Οἳ τέ μιν ἐξελάσσει, καὶ ἐκὶ νῆσσαν ἐνέμειναι,
 Οἳ ἧ δίκῃς ξείνοισι καὶ ἐν δῆμοισι διδῶσι
 ἱθείας, καὶ μή τι παρηβαίνασι δικάϊα,
 Τοῖσι τέβηλε πόλις, λαοὶ δ' ἀνθ' ὅσιν ἐν αὐτῇ,
 Βιβλύνῃ δ' ἀνὰ γλῶ κερτοτρόφος, ὅδε ποτ' αὐτοῖς
 Ἀργαλέων πόλεμος τιμωρεῖται σὺν ῥόπα βούς.
 Οὐδέ ποτ' ἰδυδίκαισι μέτ' ἀνδράσι λιμὸς ὀππιδεῖ,
 Οὐδ' ἄτη, θαλῆς ἧ μεμνῶτα ὄργα νέμονται,
 Τοῖσι φέρε μὲν γὰρ πολὺν βίον, ἄρεσι ἧ δρῶς
 ἡσυχίᾳ μόν τε φέρε βαλάνους, μέσση ἧ μελίσσας.
 Εἰροπῶκοι δ' οἷες μαλλοῖς καταβεβηθῶσι.
 Τίτῃσι ἧ γυναικες ἐοικότες τέκνα γονῶσιν.
 Θάλασσι δ' ἀγαθοῖσι διαμπόρες, ὅδε ἐκὶ νηῶν
 Νῆσσονται, καρπὸν ἧ φέρε βέδωρος ἄφρα.
 Οἷς δ' ὕβρις τε μέμνη κακῇ, καὶ χέτλια ὄργα,
 Τοῖς δὲ δίκῃν ἱερὸν ἴδμεν τιμωρεῖται σὺν ῥόπα βούς,

O Persa, tu uerò audi iusticiam, neq; iniuriam foue.
Iniuria enim perniciofa est misero homini, neq; bonus
Facile ferre potest, grauatúr; ab ipsa, (quidē
Illapsus damnis. Via uerò altera perueniendi
Melior ad iusta: iusticia autem super iniuriam ualet,
Ad finem progressa: passus uerò stultus sapuit.
Citò enim abit iusturandum unà cum prauis iudicijs.
Iusticiæ uerò impetus, tractæ quòcunq; homines duxe-
Doniuori, prauis aut iudicijs iudicarint leges. (rint
Hec uerò sequitur flens urbemq; & mores populorū,
Aerem induta, malum hominibus adferens,
Quiq; ipsam expellunt, neq; rectam distribuerunt.
At qui iura tam hospitibus quàm popularibus dant
Recta, neq; à iusto quicquam exorbitant,
Iis uiget urbs, populiq; florent in ipsa,
Pax uerò per terram alma: neq; unquam ipsis
Molestum bellum destinat latè cernens Iupiter.
Nec unquam iustos inter homines fames uersatur,
Neq; noxa: in conuiujs uerò partis opibus fruuntur.
His fert quidē terra multū uictū: in montib. uerò quer-
Summa quidem fert glandes, media uerò apes. (cus
Lanigerae autem oues uelleribus onustæ sunt.
Pariunt uerò mulieres similes parentibus liberos.
Florent autem bonis perpetuò, neq; nauibus
Nauigabunt, fructum uerò profert foecundus ager.
Sed quibus; iniuriæq; mala curæ est, prauaq; opera,
Iis pœnam Saturnius destinat latè cernens Iupiter:

Γολλάκι καὶ ξυμπᾶσα πέλις λιανὴ ἀνδρὸς ἐπαυρεῖ,
 ὅς τις ἀλγυτρᾶναι, καὶ ἀτάδαλα μηχανάται.
 Τοῖσι δ' ἔφρανόθεν μέγ' ἐπὶ γαγε πῆμα λιρονίων,
 Λιμὸν ὀμὸν καὶ λοιμὸν, ἀποφθινύθουσι ἢ λαοί.
 Οὐδέ γυναικὲς τίνῃσι μινύθουσι ἢ οἶκοι,
 Ζηλὸς φραδομοσύνησι δολυπῖδ' ἄλλοτε δ' αὐτὲ
 Ἡ τῶν γε στρατὸν σύρου ἀπώλεσεν, ἢ ὅγε τέχου,
 Ἡ νέας ἐν πόντῳ λιρονίδης ἀποτίννεται αὐτῶν.
 Ω βασιλεῖς, ὑμεῖς ἢ λιταφραξέδε καὶ αὐτοὶ
 Τίλῃδε δίκην ἐγγὺς γὰρ ἐν ἀνθρώποισι γέοντες
 Αθανάτεις λύνουσιν, ὅσοι σκολιῇσι δίκῃσι
 Ἀλλήλους τρέβουσι, θεῶν ἔπιρ ἔν αἰέγοντες.
 Τεῖς γὰρ μύριοι εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ πωλυδοτέρῃ
 Αθανάτοι βίους, φύλακες θνητῶν ἀνθρώπων,
 Οἳ ῥα φυλάσσουσιν τε δίκας καὶ χέτλια ὄργα,
 Ἡ ῥα ἐσάμενοι, πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν,
 Ἡδέ τε παρθένος ἐστὶ δίκην διὸς ἐν γεγαῖα,
 Κυδνήτ' αἰδοῖν τε θεοῖς, οἳ ἔλνυμπον ἔχουσιν.
 Καί ῥ' ὅπότε αὖ τίς μιν βλάπῃ σκολιῶς ὀνοτάξῃ,
 Αὐτίκα παρ' διὸ πατρὶ λιβεζομένη λιρονίῳνι,
 Γηρύετ' ἀνθρώπων ἄδικον νόον, ὅφρ' ἀποτίσῃ
 Δῆμος ἀταδάλιας βασιλῆων, οἳ λυγρὰ νοσύντες,
 Ἀλλῃ παρηλύνουσι δίκας σκολιῶς ἐνέκοντες.
 Ταῦτα φυλασσέμενοι βασιλῆες, βθύετε μύθους,
 Δωροφάγοι, σκολιῶν ἢ δίκῶν ἐπιπάγχην λάθειδε,
 Οἳ αὐτῷ λιανὰ τόνχει ἀνὴρ, ἄλλῳ λιανὰ τόνχωρ.
 Ἡ ἢ λιανὴ βολή τῷ βελύσαντι λιανίση.

Γάντα

Sæpeq; uniuerſa ciuitas malum ob uirum punitur,

Qui peccat, & iniqua machinatur.

Illis autem cœlitus magnum adduxit malū Saturnius,

Famam ſimul & peſtem. intereunt uerò populi,

Neg; mulieres pariunt, decreſcuntq; familiæ,

Iouis olympij conſilio. interdum uerò ruruſus

Aut horum exercitum ingentem perdidit, aut murum.

Aut naues in ponto Saturnius punit ipſorum.

O reges: uos autem conſiderate etiam ipſi

Iuſticiam hanc. propè enim inter homines uerſantes

Dij uident, quotquot prauis iudicijs

Se mutuò atterūt, deorū animaduerſionē non curātes.

Innumeri enim ſunt in terra multorum alumna

Dij Iouis, cuſtodes mortalium hominum:

Qui ſanè & iudicia obſeruant, & praua opera,

Aerem induti, paſſim oberrantes per terram.

Virgo autem eſt iuſticia, Ioue prognata,

Claraq; & ueneranda dijs qui cœlum habitant.

Et certè cum quis ipſam leſerit, obliquè iniuriā,

Statim ad Iouem patrem conſidens Saturnium,

Conqueritur, hominum iniquam mentem: ut luat

Populus peccata regum, qui praua cogitantes

Aliò deſectunt iudicia obliquè pronunciantes.

Hæc obſeruantēs o reges corrigite ſententias, (mini.

Corrupti: obliquorū uerò iudiciorū proruſus obliuiſca-

Sibi ipſi mala fabricatur uir, alij mala fabricans.

Malum uerò conſilium conſulenti peſſimum.

Γαῦτα ἰδὼν Διὸς ὀφθαλμὸς, καὶ πάντα νοήσας,
 Καὶ νῦν τὰ δ' αἶν' ἐθέλησ' ἐπιδορνεῖται, ὃ δέ ἐ λήθα
 Οἴῳ δὴ καὶ Τηέδῃ Διὶ κλυτὰς πόλιν ἐντὸς ὄρβας.
 Νῦν ἧ ἐγὼ μὲν αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι Δίκαιος
 Εἶμι, μὲν ἐμὸς υἱὸς ἐπὶ κακῷ, ἄνδρα Δικαιον
 Εμμεναι, εἰ μείζω γε Διὶ κλυτὰς πόλιν ὄρβας ἔξει.
 Ἀλλὰ τὰ γ' ἔγωγε ἔοπα τελεῖν Δία τὸρπινοδάκνων.

Ω πόρβη, σὺ ἧ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεις σῆσι.
 Καὶ νῦν Διὸς ἐπάκουε, βίης δ' ἐπιλήθεις πάμπαν.
 Τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε κρονίων,
 Ἰχθύσι μὲν, καὶ θηροῖς, καὶ οἰωνοῖς πετεινοῖς,
 Ἑοδαίῳ ἀλλήλους ἐπὶ ὃ Διὸς ἔστιν ἐπ' αὐτοῖς.
 Ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε Διὶ κλυτὰς πόλιν ἀρετῇ
 Γίνεται, εἰ γάρ τις κ' ἐθέλῃ τὰ Διὶ ἀγορεύειν,
 Γινώσκων, τῷ μὲντ' ἔλθον Διδοῖ σὺν ῥόπα βόε.
 Ὃς δέ τις μαρτυρήσῃ ἐκὼν ἐπίορκον ὁμώσας,
 Ψύσσεται, ἐν ἧ Διὶ κλυτὰς πόλιν βλάψας, ῥήκεσσι δάσσει,
 Τῷ δέ τ' ἀμαυροτόρῃ γυνὴ μετόπισθε λείπειται.
 Ἀνδρὸς δ' ἐπὶ σὺν ῥήκεσσι γυνὴ μετόπισθε ἀμείνων.

Σοὶ δ' ἐγὼ ἐδὼκα νόον ὄρεω μέγα νήπιε πόρβη.
 Τὴν μόν τοι λιανότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἔλθοναι
 Ρηϊδίως. ὀλίγη μὲν ὁδὸς, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει.
 Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρωτὰ θεοὶ προπαροίβει ἐθναυ
 Αθάνατοι μακρὸς ἧ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐπ' αὐτῶν,
 Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον. ἐπὶ δ' εἰς ἄκρον ἵκηται,
 Ρηϊδίῳ δ' ἥπειτα πέλει χαλεπή πόρβη.
 Οὔτως μὲν πάντες, ὅς αὐτῷ πάντα νόον,

φρασά.

*Omnia uidens Iouis oculus, omniaq; intelligens,
Et hæc certè (siquidem uult) inspicit, neq; ipsum latet,
Qualenam hoc quoq; iudicium ciuitas intus exerceat.
Ego porrò nec ipse nunc inter homines iustus
Esse uelim, neq; meus filius: quando malum est, iustum
Esse: siquidè plus iuris iniustior habebit. (gaudentē.
Sed his nondū finē arbitror impositurū Iouem fulmine*

*O Persa. Ceterū tu hæc animo tuo reponē, (prorsus.
Et iusticiæ qdē animū adijce, uolētia uerò obliuiscere
Namq; hanc hominibus legem disposuit Saturnius,
Piscibus quidem et feris et auibus uolucris,
Se mutuo ut deuorent, quandoquidem iusticia carent.
Hominibus autem dedit iusticiam, quæ multo optima
Est. Si quis enim uelit iusta in publico dicere,
Cognoscens, ei quidē opes largitur latè uidens Iupiter.
Qui uerò testimonijs uolens periurium iurando
Mētietur, in ius delinquens, immedicabiliter læsus est.
Eius uerò obscurior posteritas postea relicta est,
Viri autem iusti generatio posteris præstantior.*

*Ceterum tibi ego bona sciens dico, stultissime Persa.
Malitiam quidem cumulatim etiam capere
Facile est: breuis quippe uia est, adeoq; proxima.
Ante uirtutem uerò sudorem dii posuerunt.
Immortales, longa uerò atq; ardua uia est ad ipsam,
Primumq; aspera. ubi uerò ad summū uentum fuerit,
Facilis deinceps est, quantumuis difficilis fuerit.
Ille quidem optimus est, qui sibi ipse per omnia sapit,*

Φρασάμενος, τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ἡσιν ἀμείνω.
 Ἐδὼς δ' αὖ καὶ κείνος, ὃς δὲ εἰπόντι πύθεται.
 Ος δέ κε μήθ' αὐτῷ νοέη, μήτ' ἄλλα αἰνέων
 Ἐρ θυμῷ βάλλεται, ὃ δ' αὖτ' ἀρχαῖος αἰνῆρ.
 Ἀλλὰ σὺν ἡμετέρῃς μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς,
 Ἐργάζου πόρσῃ διὸν γένος, ὄφρα σε λιμός
 Ἐχθαίρῃ. φίλῃ δέ σ' εὐσέφανος Δημήτηρ
 Αἰδοίῃ, βίοντ' ἢ τλήν τιμ' πλησὶ καλλίλυν.
 Λιμός γάρ τοι πάμπαν ἀόργῳ σύμφορος ἀνδρῶν.
 Τῷ δέ θεοὶ νεμεσῶσι καὶ ἀνδρες, ὅσῃν ἀόργος
 Ζῶν, κηφύεσσι λιούχοις ἱκελὸς ὀρμύν,
 Οἳ τε μελίσσῳν λάματαρ τρήχουσιν ἀόργοι,
 Ἐδοῦντες· σοὶ δ' ὄργα φίλ' ἔσω μέτρια λισμῆν,
 Ως λῆτοὶ ὠραίῃς βίοντ' ἀπλήθωσι καλλίαι.
 Ἐξ ὄργων δ' ἄνδρες πολὺ μνησὶν τ' ἀφνειοὶ τε.
 Καίτ' ὄργασμοσι πολλὸν φίλτρος ἀθανάτοισιν
 Ἔσσειαι, ἢ ἢ βροτῶν, μάλα γὰρ στυγέουσιν ἀόργους.
 Ἐργον δ' ἔστιν ὄνειδος, ἀόργῳ δέ τ' ὄνειδος.
 Εἰ δέ κεν ὄργαίῃ, τάχα σε ζηλώσει ἀόργος,
 Πλατύνοντα· πλύνῃ δ' ἀρετὴ καὶ λιῦδος ὀπιδναῖ.
 Δαίμονι δ' οἷος ἐνδοῖα· τὸ ὄργαζέσθαι ἄμεινον,
 Εἰ κεν ἀπ' ἀλλοτρίων λιπαύων αἰεσίφρονα θυμὸν
 Εἰς ὄργον τρέψῃς, μελετᾷς βίην, ὥς σε κελύσω.
 Αἰδώς δ' ἔνθα ἀγαθὴν κηχημένον ἄνδρα κομίζει.
 Αἰδώς, ἥτ' ἀνδρας μέγα σίνεται, ἢ δ' ὀνύχῃσι.
 Αἰδώς τοι πρὸς ἀνδρῶν, θαρσος ἢ πρὸς ἑλδῶν.
 Χρήματα δ' ἔχ' ἀρπάζει, θέσσοτα, πολλὸν ἀμείνω.

Cogitans quæcunq; dein & postremò sint meliora.
Rursus & ille bonus est, qui bene monenti paruerit.
Qui uerò nec sibi sapit, neq; alium audiens
Animum adijcit, rursus hic inutilis uir est.
Verum tu nostri semper præcepti memor,
Operare, o Persa diuinum genus, ut te fames
Oderit, amet autem pulchre coronata Ceres,
Veneranda, uictuq; tuum impleat horreum.
Fames namq; perpetuò ignauo comes est uiro.
Atq; eundē & dii oderūt, & homines, quicūq; ociosus
Viuat: fucis aculeo carentibus similis studio,
Qui apum laborem absument ociosi,
Vorantes. tibi uerò opera mediocria obire gratū esto,
Vt tibi tempestiuo uictu impleantur horrea.
Ex laboribus autem uiri euadunt pecorosi & opulēti.
Et laborans, multo etiam charior tam immortalibus
Eris, quàm hominibus. ualde enim oderunt ociosos.
Labor uerò nullum dedecus, sed ignauia dedecus est.
Quòd si laboraueris, mox te æmulabitur & ociosus
Ditescentē: diuitias uerò & uirtus et gloria comitatur:
Deo autem similis fueris. Laborare quidem melius,
Siquidem ab alienis facultatibus stolidum animum
Ad opus conuertens, uictus curā habeas, ut te iubeo.
Pudor autem non bonus indigentem uirum tenet.
Pudor qui uiros ualde & ledit & iuuat.
Pudor quidē ad paupertatē, audacia uerò ad diuitias.
Opes uerò non raptæ, diuinitus datæ, multo meliores.

Εἰ γὰρ τις καὶ χόρσιν βίη μέγαν ἔλθοι ἔλταται.
 Ἡ δ' ὅ γ' ἀπὸ γλώσσης λήϊσεται (οἷά τε πολλὰ
 γίνεται, εὐτ' αὖ δὴ λιπρὸς νόσος ἐξαπατήσῃ
 ἀνθρώπων, αἰδὼ δέ τ' ἀναιδείῃ καταπάσῃ.)
 Ρεῖά τε μιν μαυρῶσι θεοὶ, μινύθουσι ἢ οἶνοι
 ἀνδρὶ τῷ, παῦρον δέ τ' ἐπὶ χρόνον ὄλβος ὀπηδεῖ.
 Ἴσσοι δ' ὅς ἐκέλευ, ὅς τε ξείνοισιν ἀνὴρ ὄρξει.
 Ὅς τε λιπρὸς γέντοιο ἔδ' ἀνὰ δέμνια βάνοι,
 Κρυπταδὴς σὺν ἡσυχίᾳ παρὰ πύλαισι φέωρ,
 Ὅς τέ τ' οὖν ἀφραδὴς ἀλιταίνεται ὄρφανὰ τέκνα,
 Ὅς τε γονῆα γόροντα λιπρὸν ἐπὶ γῆρας ὀδῶ
 Νεκρῶν, χαλεποῖσι λιπαρῶν μονοῖσι πέποιθεν,
 Τῷ δὲ τὸι ζῶντι αὐτὸς ἀγασσεται, ἐς ἣν τελευτήν.
 Εργῶν αὖτ' ἀδίνων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν.
 Ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάμπαν ἔργ' ἀεσίφρονα θυμὸν,
 Κακοδιδύμαϊν δ' ἔρδειν ἴδρ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 Ἀγνῶς καὶ λιπαρῶς, ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μέγα καίει.
 Ἀλλοτε δὲ σπονδῆσι θυέεσι τε ἱλάσσεσθαι,
 Ἡ μὲν ὅτ' ἀνέστη, καὶ ὅταν φάος ἰδρὸν ἔλθῃ,
 Ὡς νεοτοῖ ἱλαρὸν λιπαρὸν καὶ θυμὸν ἔχουσιν,
 Ὅφρ' ἄλλων ὦν ἡλιπρόν, μὴ τὸν τῶν ἄλλος. *(ἡλικία οὐκ ἔστιν)*
 Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα καλεῖν, τὸν δ' ἐν θρόνῳ ἱεῖον.
 Τὸν δὲ μάλιστα καλεῖν, ὅς τις σέθεν ἐγγυθὶ ναίει.
 Εἰ γὰρ τοῖ καὶ χεῖρ' ἐγγύχειρ' ἀλλο γένεται,
 Γέγονε ἄρ' ὅσοι ἐκίον, ὥσαντο ἢ πηροί. *(ἄρ' ὅσοι ἐκίον)*
 Γῆμα λιπρὸς γέντων, ὅσον τ' ἀγαθὸς δέγ' ὄνειαρ
 Ἐμμορέ τοι τιμῆς ὅς τ' ἔμμορε γέγονος ἔδωκε.

πρὸ σου
 γ. σου

Si quis enim ex manibus per uim magnas opes traxerit,
 Aut lingua spoliari (qualia multa
 Fiunt, quamprimum lucri amor mentem deceperit
 Hominum, pudorem uero impudentia expulerit)
 Facile ex illum obscurant dii, minuuntur uero familiae
 Viro illi, exiguum uero ad tempus diuitiae adsunt. (ciat,
 Par est delictum, si quis ex supplicem ex hospitum malo affi
 Quique fratris sui cubilia ascenderit,
 Secreti lecti uxoris importuna patrans: (ros,
 Quique malo cuiuspiam consilio deceperit orphanos libe
 Quique parentem senem misero in senectae limine
 Probris affecerit, grauius incessens uerbis:
 Huic certe Iupiter ipse irascitur, ad extremum uero
 Pro operibus iniquis grauem exhibet talionem.
 Verum tu quidem ab his omnino cohibe stultum animum:
 Pro uirili autem sacra facito immortalibus diis,
 Castè ex purè, splendidaque crura adurito.
 Interdum certe libaminibus atque hostijs placæ,
 Et quando cubitum ieris, ex quando lux sacra uenerit,
 Ut beneuolum erga te cor atque animum habeant,
 Ut aliorum emas sortem, non tuam alius.

Amicum ad conuiuium uocato, inimicum uero finito.
 Eum uero potissimum uocato, quicumque te propè habitat.
 Si enim tibi ex negotium aliquod domesticum accadat,
 Vicini discincti accurrunt, cinguntur aut cognati. (modum
 Noxa tam magna est malus uicinus, quantum bonus com-
 Sortitus est premium, quicumque sortitus est uicinum bonum:

It m om
 vru am
 parum

οὐδ' αὖ βῆς ἀπόλοιτ' εἰ μὴ γαίῳρ' ἱακὸς εἴη. 211

1664/10 000000

Εὐ μὲν μετρεῖσθαι παρὰ γέγονος, οὐ δὲ ἀποδοῦναι

Αὐτῷ τῷ μετρω, καὶ λώϊον, αἶνε διύκαι,

Ὡς αὐτὸς ἡγήσων καὶ ἡς ὑψόσῃ αἴρησις σύνης,

Μὴ λαοὶ κερδαίνουσιν. καὶ λαοὶ κερδαίουσ' ἀπὸ αὐτοῦ.

Τὸν φιλέοντα φιλεῖν, καὶ τῷ προσίοντι προσεῖναι.

Καὶ ἄρα οὐκ ὁσὸν δὴ, καὶ μὴ ὁμοῦ οὐκ ὁσὸν μὴ δὴ.

ΔΩΤΗ ΜΟΝ ΤΙΣ ΕΔΩΚΕΝ, ΑΔΩΤΗ Δ' ΟΥΤΙΣ ΕΔΩΚΕΝ.

Δὲς ἀγαθὸν, ἀρνησὶ κακόν, θάνατον δὲ σῶζα.

Ὁς μὲν γὰρ καὶ τῶν ἐν ἐκείνῳ, οὐ γὰρ ἐξ ἑαυτοῦ
 ἔστιν αὐτῷ δῶρον· καὶ τὸ δίδεται αὐτῷ πατρὶ ἀγαθόν.

ὅς δέ τις αὐτὸς ἔλθῃ ἀναιδέσῃσι πειθήσας.

Καί τε σμιπρόν ἐόν, τότ' ἐπάγνωσε φίλον ἦτορ.

Εἰ γὰρ πρὸς καὶ μικρὸν ἐπὶ μικρὸν κατὰ βῆσιν,

καὶ θαυμάζουσιν ἐξ ὅσων τάχιστα καὶ μέγα καὶ τὸ

Ὅς δ' ἐπ' ἔοντι φέρει, ὅσ' αἰλύξεται αἴθοπα λιμὸν.

οὐδὲ τό γ' εἰς οἶκον κατακείμενον ἀνδρᾶ πῆσαι.

Οἱμοι βέλτορον εἶναι, ἐπεὶ βλαδτορον τὸ θύρηφι.

Εὐλόγη μὲν τὸν ἀχρεόντος ἐλπίσαι. πῆμα γ' θυμῷ

Χρησιμοποιώντας το α σε φράσεις ανώγα.

Αρχομενος ἡ πίστις καὶ ἀληγόντες πορεσθῶσι
Μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἀπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος.

Μιατὶς δὲ ἀνὰ τὰς πόλεις ἐκινεῖται ὁ ἄγγελος ἔστι

Καί τι πασιγυήτω γελέσας ἐπὶ μαύνυρα βέεθαι.

Γίγεις δ' αἶρα ὁμῶς καὶ ἀπιστίαι ὄλησαν αὖθι

Μὴ γνώῃ σε νόον πυγοσόλος ἐξαπατάτω,

Διμύλα λώτιλλασα, τελὺ διφῶσα παλιύν.

Neq; scire bos interierit: nisi uicinus malus sit.
 Recta quidem mensura à uicino mutuū accipe, rectaq;
 Eadē mensura & amplius, siquidē possis: (redde,
 Ut indigens, & in posterum promptum inuenias.
 Ne mala lucra captes: mala lucra equalia damnis.
 Amantem te ama, & iuuantem te iuua.
 Et da ei quid dederit, neq; da qui non dederit.
 Datori namq; est qui dat, non danti uerò nemo dat,
 Donatio bona, rapina uerò mala atq; letifera.
 Quisquis etenim liberalis uir est, etsi multum dederit,
 Gaudet donando, & delectatur suo in animo.
 Qui uerò ipse rapuerit, impudentia fretus,
 Quamuis id sit exiguum, tamen uexat charū animum.
 Siquidem enim & parū paruo addideris, (cuiaserit.
 Et frequenter istuc feceris, mox quidem magnū & hoc
 Qui uerò partis adiicit, is uitabit atram famem.
 Neq; uerò quod domi repositum est, uirum lædit.
 Domi melius esse, quoniam noxium quod foris est.
 Bonum quidem de præsenti capere, noxa uerò animo
 Egere absente: id quod te cogitare iubeo.
 Incipiente uerò dolio, & desinente saturato te,
 Medio parce: mala enim in fundo parsimonia.
 Merces autem uiro amico constituta sufficiens esto.
 Etiam cum fratre ludens, testem adhibeto:
 Credulitas pariter ac diffidentia perdiderūt homines.
 Ne uerò mulier te animo nates succincta decipiat,
 Blandē garriens, tuum inquirens tugurium.

Qui

ὅς ἔγνω αὐτὴν πέποιθε, πέποιθ' ὅγε φιλήτησι.
 Μυνογονὴς ἢ παῖς σώζοι πατρῷον οἶκον,
 Φορβέμεν, ὥς γὰρ πλῆτος ἀέξεται οὐ μεγάροισι.
 Γηραιὸς ἢ θανόντι ἐτόρον παῖδ' ἐγκαταλείπων,
 Ρῆα δέ κεν πλεόνεσι πόροι ζῶντες ἄσπετον ὄλβον.
 Γλέων μὲν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' ἐπιθήκη.
 Σοὶ δ' εἰ πλῆτος θυμὸς ἐέλδεται οὐ φρεσὶν ἡσσι,
 Διδεῖρδαιμ' ὄργον δέ τ' ἐπ' ὄργῳ ὀργάζεσθαι.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ε.

Ἀντιάδων ἀτλαγονίων ἐπιτελλομένων
 νάων

Ἀρχεὶ ἀματῶ, ἀρέτοις δὲ δυναστομε-
 νάων. (σαρράνοντα

Αἱ δὲ τοι νύκτας τε καὶ ἡμέρας τις

Κενρύνεται, αὐτὶς ἢ πόριπλομὸν ἐνιαντῶ
 Φαίνονται, τὰ πρῶτα χαρὰς οὐκ οἶσιν οἰδύρας.
 Οὗτος τοι πεδίῳ πέλειται νόμος, εἴτε θαλάσσης
 Εγγύθι ναυετάς, εἴτ' ἄγνεα βυθόθεντα
 Γόντα λυμαίνοντος ἀπόπροθι τίονα χῶρον
 Ναίεσι. γυμνὸν σπέρειν, γυμνὸν ἢ βοωτῆρ,
 Γυμνὸν δ' ἀμαῶσαι, εἴχ' ὥθια πάντ' ἐθέλειν
 Ἔργα νομίζεσθαι δειμήτορος, ὥς τοι ἔκαστα
 Δρι ἀέξεται, μήπως τὰ μετὰ χερσὶν ἔχω
 Γτώσῃς ἀλλοτρίως οἶκον, καὶ μηδὲν ἀνύσῃς.
 Διὶ καὶ νῦν ἐπ' ἐμὶ ἦλθες, ἐγὼ δέ τοι ἔτι ἐπιδάσω,
 Οὐδ' ἐπιμετρήσω. ὀργάζου νήπιε πόρον
 Ἔργα τάτ' ἀνθρώποισι θεοὶ διεισημέραντο.

OPERA ET DIES.

29

Qui namq; mulieri confidit, confidit is quidē furibus:
 Vnicus uerò filius seruarit paternam domum,
 Pascendo. ita enim opulentia crescet in adibus.
 Senex autem moriatis, alium filium relinquens.
 Facile uerò ex plurib. præbuerit Iupiter ingētes opes:
 Maior autem plurimum cura, maior quoq; accessio,
 Tibi uerò si opes animus appetit intra sese,
 Sic facito: operamq; operæ subinde addito.

LIBER II.

Leiadib. Atlante natis exorientibus,
 Incipe messē, arationem uerò occi-
 dentibus.

Hæ quidem noctesq; ex dies quadra-
 ginta

Latent, rursum uerò circumuolvente se anno
 Apparent primum ut acuitur ferrum.
 Hæc utiq; aruorum est regula, quiq; mare
 Propè habitant, quiq; ualles flexuosas
 Mari fluctuante procul pinguem regionem
 Habitant. Nudus serito, nudusq; arato,
 Nudus quoq; metito, siquidem tempestiua omnia uoles
 Opera ferre Cereris, ut tibi singula
 Tempestiua crescant, ne quando interim egens
 Mendices ad alienas domos, nihilq; efficias. (bo,
 Sicut ex nūc ad me uenisti. ego uerò tibi nō amplius da
 Neq; amplius mutuo tradam. Labora stolide Persa,
 Opera, quæ hominibus dii destinarunt;

Ne

Μὴ ποτε σὺν παῖδεσσι γυναικίτε θυμὸν ἀχτύωρ,
 Ζητούνης βίοντο κατὰ γέγονας, οἳ δ' ἀμελῶσιμ.
 Δὲς μὲν ἢ καὶ τρεῖς τάχα τούξαι. λὺν δ' ἐτι λυπῆς.
 Χρήμα μὲν ὃ' πρῆξαι, σὺ δ' ἐτώσια πολλὰ ἀγορεύσεις.
 Αἰχρεὺς δ' ἔσαι ἐπέωρ νόμος, ἀλλὰ δ' αὖτοια
 Φράζειναι χραιῶρ τε λύσιμ, λιμὲν τ' ἀλεωρίν.

Οἶκον μὲν πρῶτισα, γυναικί τε, βουὼντ' ἀροτῦρα,
 Κτητῶν ὃ γαμετῶν, ἥτις καὶ βασιρῶν ἐποιτο,
 Χρήματα δ' εἰς οἶκον πάντ' ἄρμυρα ποιήσασθαι.
 Μὴ σὺ μὲν αὐτῆς ἄλλου, ὅδ' ἀρνῆται, σὺ ἢ τητᾷ,
 Ηδ' ὥρην παρὰ μένεται, μινύθῃ δέ τοι ὄργον.
 Μὴ δ' ἀναβάλλεσθαι ἐς τ' αὖριον, ἐς τ' ὀννηφιν.
 Οὐ γὰρ ἐτώσιοι ὄργος ἀνὴρ ὡς ἱμῶνσι καλῶν,
 Οὐδ' ἀναβαλλόμενος, μελέτη δέ τι ὄργον ὀφέλλει.
 Αἰεὶ δ' ἀμβολιόργος ἀνὴρ ἄταισι παλαίει.
 Ἡμὸς δὲ λήγει μόνος ὀξέος ἡελίοιο,
 Καύματος ἰδαιλίμῃ μετοπωθενὸν ὀμβρῆσαντος
 Ζήνους ἐριθύνειος, μετὰ ἢ τρέπεται βρότειος χροῶς.
 Πολλὸν ἐλαφρότορος. δὴ γὰρ τότε σείριος ἀστὴρ
 Βασιρὸν ὑπὸ κεφαλῆς κρητρειφῶν ἀνθρώπων
 ἔρχεται ἡμᾶτιος, πλεῖον δέ τε νυκτὸς ἐπαυρεῖ,
 Ἡμὸς ἀδοληστὰς πᾶσι πᾶσι τμηθεῖσιν οἰσὶν
 ὕλην, φύλλα δ' ὄραζε χέει, πῶρβοιό τε λήγει,
 Τῆμος ἄρ' ὕλοτομῶν, μεμνημένος ὥριον ὄργον,
 Ολμὸν μὲν τριπόδιον τέμνειν, ὑπόρον ἢ τριπύχην,
 Αἶνον δ' ἐπὶ τριπόδιον. μάλα γὰρ νύτοι ἄρμυρος ἔτι.
 Εἰ δέ ποτε ὀκταπόδιον, ἀπὸ καὶ σφύραν καὶ τᾶμοιο.

Τετασί.

Ne quando cum liberis, uxoreq; animo dolens
Quæras uictū per uicinos, hi uerò negligāt. (leſtes,
Bis enim et ter forſitā cōſequēris, ſi uerò amplius mo-
Rem quidem non facies, tu uerò inania multa dices.
Inutilis autem erit uerborum lex: Sed te iubeo
Cogitare debitiq; ſolutionem, famiſq; euitationem.

Domū quidem primū, uxoremq; bouemq; aratorē,
Famulam non nuptam, quæ et boues ſequatur,
Viſilia uerò domi omnia apta facito:

Ne tu quidē petas ab alio, illeq; recuſet, tu uerò careas,
Tempus autem prætereat, minuaturq; tibi opus.

Ne uerò differas inq; craſtinum, inq; perendinum.

Non enim laboris fugitans uir implet horreum,

Neq; procaſtinator. Cura uerò tibi opus augct.

Semper autem dilator operū uir cum damnis luſtatur.

Quum itaq; iam deſinit robur acuti ſolis,

A calore humido per autumnum pluyente,

Ioue præpotente, mutatur humanum corpus

Multo leuius, nam tunc canicula ſtella

Pauliſper ſupra caput ſato obnoxiorum hominum.

Venit interdiu, magis autem nocte fruitur,

Quando incorrupta eſt caſa ferro.

Sylua, folia autem humi fundit, ab ramisq; ceſſat:

Tunc ſanè ligna ſecato, memor tempeſtiui operis. (lē,

Mortariū qdem tripedale ſeca, piſtillū uerò tricubita-

Axemq; ſeptempedale, ualde enim certè cōueniens ſic.

Si uerò octopedalem, et malleum inde ſecueris,

Trium

Τριπίθαμον δ' ἄψιν τέμναν διακιδάσῃ ἀμάρτη.
 Γόλλ' ἐπὶ λιμπύλα καλα. φόβον ἢ γύλιν, ὅτ' αὖ εὐρεῖ,
 Εἰς οἶκον, λιτ' ὅρος διζήμενος, ἢ λιτ' ἄρσαν,
 Γέννηον, ὃς γὰρ βασιρ' ἀρουῖ ὀχυρώτατός ἐστιν,
 Εὐτ' αὖ ἀθλιναίης διμῶος σὺ ἐλύματι πῆξας,
 Γόμοφοισιν πελάσας προσαρήγεται ἰσοβοῆ.
 Δοια ἢ θέδαι ἄροτρα πονησάμενος λιτὰ οἶκον,
 Αὐτόγουρ καὶ πηκτὸρ ἐπεὶ πολὺν λῶϊον ὕτω,
 Εἶχ' ἑτόρον γ' ἄξαις, ἑτόρον γ' ἐπὶ βοσὶ βάλοιθ.
 Δάφνης δ' ἢ πηλέης ἀνιώτατοι ἰσιβοῆες.
 Δρυὸς ἔλμα, πρίν γ' γύλιν, βοεῖ δ' σὺν κατήρῳ
 Ἀρσενε λιπῆναι (τῶν γὰρ ὠδνός ἐκ ἀλαπαδνόν)
 Ἡβης μέτρον ἔχοντε, τῷ ὄργαζεσθαι ἀρίσω.
 Οὐκ αὖ τῶ γ' ἐρίσαντες σὺ αὐλακι καμμοῦ ἄροτρον
 Ἀξίαν, τόδ' ὄργον ἐτόσιον αὐθι λίποιον.
 Τοῖς δ' ἅμα πεοσαρπονταετὴς αἰνὸς ἐποίτο,
 Ἄρτον διαπνήσας τετρατέρυβον ὀπτάβλωμον,
 Ὃς ἔ' ὄργα μελετῶν ἰθύνει αὐλακ' ἐλαύνον,
 Μηνέτι παπῆαίνων μεθ' ὀμήλιας, ἀλλ' ἐπὶ ὄργῳ
 Θυμὸν ἔχωρ. τῷ δ' ὅτι νεώτορος ἄλλος ἀμύνων,
 Σπόρματα δάσασαι, καὶ ἐπιστασίην ἀλέασαι.
 Κηρότορος γὰρ αὐτὸς μεθ' ὀμήλιας ἐπείσεται.
 Φράζεσθαι δ' σὺν τ' αὖ φωνὴν γόρ' αὖ ἐπακύνους,
 Ὑψοθεν ἐν νεφέῳ σὺ αἰνῶσια λιπλυνγῆς,
 Ἡτ' ἀροτοῖό τε σῆμα φόβει, καὶ χάματος ὠρεῖν
 Δανύς οὐβρινῶ, ἱραδίην δ' ἐδαν' αὐθρὸς ἀβύττω,
 Δὴ τότε χαρτάζαν ἑλινικας βόας σὺν δολοῖ ἰόντας.

Trium palmorū curnaturā secato 10. palmarū curruī.
 Multa præterea curua ligna. ferto aut dētale cū inue-
 Domum, siue in monte quærens, siue in agro, (neris,
 Lignum: hoc enim bobus ad arandum firmissimum est:
 Nempe quū Atticæ Cereris famulus temoni infigans,
 Clauis adiunctum siuæ adaptauerit,
 Bina uerò disponito aratra, laborans domi:
 Dentatum et compactum. quoniam multo optimū sic.
 Siquidem alterum fregeris, alterum bobus inijcias.
 E' lauro aut, uel ulmo firmissimæ siuæ sunt. (uēnes
 E' quercu temonē, ex ilice dētale, boues uerò duos no-
 Masculos cōparato (horū enim robur nō imbecillū est)
 Adolescētiæ mensurā habētes. hi ad laborādū optimi.
 Non utiq; hi contententes in sulco, laborando aratrū.
 Fregerint, opus uerò imperfectum reliquerint.
 Hos autem simul quadragenarius iuuenis sequatur,
 Panem cœnatus quadrifidum octo morsuum,
 Qui quidem opus curans rectum sulcum ducat,
 Non amplius respectans ad coætaneos: sed in opere
 Animum habens. hoc uerò neq; iunior alius melior
 Ad spargendum semina, & iteratā sationem euitandū.
 Iunior enim uir ad coætaneos euolat animo.

Considera uerò, cum uocem gruis audieris
 Altè ex nubibus quotannis clangentis,
 Quæ & arationis signum affert, & hyemis tempus
 Indicat pluuiæ, cor autem rodit uiri bobus carentis.
 Tunc sanè pasce curuos boues, domi detinens.

Ρηίδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν, βόε δὸς καὶ ἄμαξαν.
 Ρηίδιον δ' ἀπανήνασθαι, παρὰ δ' ὄργα βόεσσι.
 Φοῖ δ' αὐτὴρ φρονέας ἀφνειὸς, πῆξασθαι ἄμαξαν.
 Νήπιος ἂν τὸ γ' οἶδ', ἐνατὸρ δέ τε δίδρατ' ἄμαξην.
 Τῶν πρόσθεν μελέτην ἐχέμεν, οἰηῖα θίσθαι.
 Εὐτ' αὖ δὴ πρώτισ' αἶροτος θνητοῖσι φανείη,
 Δὴ τότε ἔφορμηθῆναι ὁμῶς ἀμῶς τε καὶ αὐτὸς,
 Αὐτὸν καὶ διδρῶν ἀρότοιο καθ' ὄργην,
 Γρῶν μάλ' ἀπὸ δῶν, ἵνα τοι πλῆθωσι ἄρτρα.
 Εἶαρι πολεῖν, θόρεος ἥ νευμὸν οὐδ' ἀπατάσει.
 Νεὶον ἥ σπείρειν ἐτι κεφίβωσαν ἄρτρα.
 Νεὸς ἀλεξιάρῃ, παίδων σὺν κηλήτερῃ.
 Εὐχέσθαι ἥ διτ' χθονίῳ, διμῆτερι β' αἰγῇ,
 Εὐηλέα βέβειν διμῆτορος ἰδρὸν ἀκλῆν,
 Ἀρχόμενος ταπρῶτ' ἀρότρε, ὅταν ἄκρομ' ἐχέτλη.
 Χερὶ λαδῶν ὄρπηκα βοῶν ἐπὶ νῶτον ἵκηαι,
 Ενδρῦον ἐλκόντων μεσάβω, ὃ ἥ τυτθὸς ἐπιδοσ.
 Δμῶς ἐχωρ μακίλιν, πόνον ὀρνίθεσι τιθεῖν,
 Σπόρματα κακηρὺ πῆλιν, σὺν θυμοσύνῃ γὰρ ἀρίστῃ,
 Θνητοῖς ἀνθρώποις, κακοθυμοσύνῃ ἥ κακίστῃ.
 Ω δέ κεν ἀδροσύνῃ σάχχεις νύοισιν ὄραζε,
 Εἰ τέλος αὐτὸς ἐπιδοσ ὀλύμπιος ἐδλὸν ὀπάσει.
 Εἰ δ' ἀγγέωρ ἐλάσσειας ἀράχνια καὶ δ' ἐγλαπᾶ
 Γυθῆσαι βίότοιο ὀρσύνοντορ σὺν δον ἐόντος.
 Εὐοχέωρ δ' ἴξαι πολίον ἱερ, ἂν πρὸς ἄλλης
 Ἀνγάσειαι, σέο δ' ἄλλος αὐτῇ κεχρημένος ἔσαι.
 Εἰ δέ κεν ἡελίοιο τροπῆς ἀρόντος χθόνα διῶν

Facile enim dictu est, par boum da & plaustrum:
Facile autem recusare, instant uerò opera bobus.
Inquit autem uir mentis compos: fabricato plaustrum.
Stultus etiam hoc nescit, centum esse ligna plaustri.
Horum antè curam habere oportet, domi reponendo.
Cum primum igitur aratio mortalibus apparuerit,
Tunc aggredere, simul & serui & tu ipse,
Siccam & humidam arans, arationis ad tempus,
Summo mane festinans, ut tibi se impleant arua.
Vere uertito, æstate uerò iterata non te fallat.
Noualem uerò serito adhuc leuem terram, (est.
Noualis imprecationū expultrix, liberorum placatrix
Supplica uerò loui terrestri, Cereriq; castæ,
Prouentum ut impleant, Cereris sacrum munus,
Vt primum incipis arare, cum extremum stiua
Manu capiens, stimulo boum terga attigeris
Quercum temonem trahentium loro iuuenis aut pond
Seruus, ligonem tenens, negotium auibus faceffat,
Semina abscondens. Industria enim optima
Mortalibus hominibus est: ignauia uerò pessima.
Sic quidem ubertate spicæ nutabunt ad terram.
Si finem ipse postea Iupiter bonum præbuerit.
E uasis autem eijcies araneas. & te spero
Gauisurum, uictu potitum, domi existente.
Letus autem peruenies ad canum uer, neq; ad alios
Respicias. Tui uerò alius uir indigus erit.
Si uerò ad solis conuersionem araueris terram aliam,

Ἡμῖνος ἀμύσεις, ὀλίγον περὶ χειρὸς ἐδὲ γων,
 Ἀντία διεσμύων λιπονιμύνος, ἢ μάλα χαίρων.
 Οἴσεις δ' ἐν φορμῶ, παῦροι δέ σε θυήσονται.
 Ἀλλοτε δ' ἄλλοιός ἔλινός νόος αὐγίλοιο,
 Ἀργαλέος δ' ἀνδρείοι κατὰ θνητοῖσι νοῆσαι.
 Εἰδέεον ὅψ' ἀρέσσης, τόδε δὲ λινὸν τοι φάρμακον εἴη.
 Ἡμος λίνην ξηροῦν δινὸς ἐν πετάλοισι,
 Τοπεῶτον τέρπει τε βροτὸς ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
 Τῆμος ἔσθ' οἱ τρίτῳ ἡματι, μήδ' ἀπολήγοι,
 Μήτ' ἄρ' ὑποβάλλων βοὸς ὀπλὺν, μήτ' ἀπολείπων.
 Οὕτω δ' ὀφάρότης πρωτηρότη ἰσοφάριζε.
 Εἰς θυμῷ δ' ἐν πάντα φυλάσσει, μήδ' ἐλπίδοι
 Μήτ' ἐστ' ἐν γινόμενον πολὺν, μήθ' ὥριος ἐμβρος.
 Γὰρ δ' ἴθι χάλκεον θῶπον, καὶ ἐπ' ἀλέα λέαχιν,
 Ωρεν χεῖμερ, ὅπότε λινὸς ἀνδρᾶς εἶργον
 Ἰχθυεῖ. ὅθ' αὖ ἄκοντος ἀνὴρ μέγαν οἶον ὀφέλλει.
 Μή σε καὶ χεῖμῶνος ἀμνηχανὴν καταμαρψῇ,
 Σινὸν πονίην, λειπὴν ἢ παχυνὸν πόδα χειρὶ πῖεσις.
 Πολλὰ δ' ἀδργὸς ἀνὴρ λινεὺν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων,
 Χρηίσων βιότοιο, κακὰ προσελέξατο θυμῷ.
 Ἐλπίς δ' ἐν ἀγαθῇ λινεὺς χερμύον ἀνδρᾶ ἱομίζει,
 Ἡμονον ἐν λέαχιν, τῷ μὲν βίος ἄρμιος εἴη.
 Δείννυι ἢ δινώεσι, θόρβος ἐτι μέσθ' ἐόντος,
 Οὐκ αἰεὶ θόρβος ἐσθῆται, ποιεῖ δὲ ἡλιαῖς.
 Μινῶα ἢ λιναιῶνα, καὶ ἡματὰ, βῆδορα πάντα,
 Τῶτον ἀλσύαδαι, καὶ πηγὰς αἰτ' ἐπὶ γαῖαν
 Γινύσαντος βορέαο διυσηλεγέες τελέθωσι,

Sedens metes, pauxillum manu comprehendens,
Obuersim manipulās puluerulētus, nec ualde gaudens.
Feres autem in sporta, pauci uerò te suspicient.
Aliās uerò alia Iouis mens Aggiochi.
Sed mortalibus hominib. eam deprehēdere difficile.
Sim aut serò araueris, hoc quidem tibi remediū fuerit:
Quando cuculus canit quercus in frondibus,
Primum delectat mortales super immensam terram:
Tunc Iupiter pluat triduo, neq; desinat,
Non utiq; superans bouis ungulam, neq; relinquens:
Ita & serotina aratio tempestiue equalis fuerit.
Animo autem bene omnia reconde. neq; te lateat
Neq; uer exoriens canum, neq; tempestiua pluuia.
Accede autem æneam sedem, & ad calidam tabernā.
Tempore hyberno, cum frigus homines uehemens
Detinet. tunc sanè impiger uir ualde domum auget.
Ne te male hyemis difficultas opprimat, (mas.
Cū paupertate: macilēta uerò crassū pedē manu pre-
Multa uerò ignauus uir uanam ob spem expectans,
Egens uictus mala intra animum uersat.
Spes uerò non bona indigentem uirum fert,
Sedentem in taberna, cui uictus non sufficiens sit.
Indica autem seruis, æstate adhuc media existente,
Non semper æstas erit, facite nidos. (nes,
Mensem uerò Ianuariū, malos dies, bobus nocētes om
Hunc uitate: & glacies, quæ quidem super terram
Flante borea molestæ existunt,

Ος τε διὰ βρήκης ἱπποτρόφος ὑρέει πόντω
 Εμπνέσας ὥρινε μέμνηε ἢ γαῖα καὶ ὕλη,
 Πολλὰς ἢ δρυὸς ὑψικόμους, ἐλάτας τε παχείας,
 Οὔρεος ἐν βήσσης πιλνᾶ, χθονὶ πηλυβοτείρῃ
 Εμπίπῃωρ, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε νήριτος ὕλη.
 Θῆρες ἢ φέροντο, ἔρας δ' ὑπὸ μέσῃ ἐβρυτο,
 Τῶρ καὶ λάχνη δρόμα κατὰ σπιον, ἀλλὰ νυ καὶ τῶρ
 Ὑψηλὸς ἐὼρ διάνησι διασυσφόνων πόρ' ἐόντων,
 Καί τε διὰ ρινὴ βοὸς ὄρχεται, ἢ δέ μιν ἵχει.
 Καί τε δι' αἶγα ἄνοι τανύτριχα, πώα δ' ἔτι,
 Οὔνε' ἐπνεταν καὶ τρίχες αὐτῶν, ἢ διάνησι
 Ἰς ἀνέμω βορέαο, τροχαλὸν ἢ γόροντα τίθουσι.
 Καὶ διὰ παρθενικῆς ἀπαλόχρους ἢ διάνησι,
 Ἥτε δόμων ἐντόδι φίλη παρὰ μητέρι μέμνει,
 Οὐκ ὄρ' γ' εἰδὺα πολυχρῆσα ἀφροδίτης,
 Εὔτε λοισάμεν τρέφονα χροά, καὶ λίπ' ἐλαίω
 Χρυσάμεν, νυχίη καταλέγεται ἐν δόθρην οἴκῳ
 Ἡματι χαιμερίῳ, ὅτ' ἀνόςτειος ὄρ' πόδια τενύδει,
 Εἰς τ' ἀπύρῳ οἴκῳ, καὶ ἐν ἥθεσι λουγαλέοισιν.
 Οὐ γὰρ οἱ ἥλιος δαίηνυ νομὸν ὀρμηθλῦαι,
 Ἀλλ' ἐπὶ κυανέωρ ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε
 Στρωφᾶται, βράδιον ἢ πανελλύεας φαίνει,
 Καὶ τότε δι' ἡέραοι καὶ νηρόροι ὕληκοῖται,
 Λυγρὸν μυλιοῶντες ἀνὰ δρύα βνασθέντα
 Φόνυσιν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ τὸτο μέμνην,
 Οἱ σπέντα μακρόμνητοι, πυνινὰς λισυθμῶνας ἔχουσι,
 Καὶ γλάφυ πετρεῖν, τότε δι' ἐπιποδὶ βροτῶ ἴσοι,

οὐτ'

Qui per Thraciam equorum altricem lato mari
 Inspirans concutit, remugit autem terra & syluæ
 Multas uerò quercus alticomas, abietesq; densas,
 Montis in uallibus deiicit, terræ multos pascenti
 Incumbens, & omnis reboat tunc ingens sylua.
 Ferae autem horrent, caudasq; sub pudenda ponunt,
 Eæ etiam quarum uellere cutis densa est, & quas
 Frigidus existēs perflat, hirsuta licet pectora habentes.
 Quimetia per bouis pellē penetrat, neq; ipsū cohibet.
 Etiaq; p caprā flat hirsuta. ouium autē greges nō item,
 Eo quòd annui ipsarum uilli sunt, non perflat
 Vis uenti boreæ. incuruum uerò fenem facit.
 Et per tenelli corporis uirginem non perflat,
 Quæ ædes intra charam apud matrem manet,
 Nondum opera experta aureæ Veneris,
 Beneq; lota tenerum corpus, & pingui oleo
 Vincta, noctu cubat intra domum (arrodit,
 Tempore hyberno, quando exossis polypus suū pedem
 Inq; frigida domo, & in habitaculis tristibus.
 Non enim illi sol ostendit pabulam ut inuadat,
 Sed super nigrorum hominum populumq; & urbem
 Vertitur, tardius autem uniuersis Græcis lucet.
 Et tunc sanè cornutæ bestię & incornutæ syluicubæ
 Miserè dentibus stridentes per quercetum uallosum
 Fugiant, & passim omnibus id curæ est:
 Quæ tecta inquirentes, densas latebras habent,
 Et cauernas petrosas, tunc utiq; tripedi homini similes,

Οὐτ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, λαβὴ δ' εἰς ὕδατος ὀρεᾶται.
 Τῷ ἱκελοι φοιτῶσιρ, ἀλσινόμογοι νίφα λονήλιν.
 Καὶ τότε ἔσσαδαι ὄρυμα χροῶς, ὥς σε ἱελσύνω,
 Χλαῖνάν τε μαλακλήν, καὶ τὸρμιόγντα χιτῶνα.
 Στήμονι δ' οὐ πᾶνρῳ πολλὴν ἱρόνα μικρὺν σαδαι.
 Τίλιν περὶ ἔσσαδαι, ἵνα τοι τέρχες ἀτρεμέωσι,
 Μηδ' ὀρβαὶ φέλοςωσιρ, αἰερόμεναι κατὰ γῶμα.
 Ἀμφὶ ἧ ποσσὶ πέδιλα βεῶς ἱφίηλαμύριο
 Ἀρμονα δῆσαδαι, πύλοισι σὺτοδε πυνάσας.
 Πρωτογόνων δ' ὀρίφωρ, ὅπόταν ἱρύος ὥριον ἔλθει,
 Δόρυματα συνῥάπην νύρῳ βοῶς, ὅφρ' ἐπὶ νῶτω
 Υἱτὺ ἀμφιβάλη, ἀλείλιν. ἱεφαλήφι δ' ὑπόρθῃ
 Γίλον ἔχειρ ἀσηκτόρ, ἵν' ἔατα μὴ καταδύνη.
 Ψυχὴ γὰρ τ' ἠὲς πέλεται, βορέας πεισόντος.
 Ἡὼς δ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' ἔραν ἄστροφόοντος
 Ἀἷρ πυροφόρος τέταται μακάρων ἐπὶ ὄργοις,
 Ος τε ἀφυσάμενος ποταμῶν ἀπο αἰὶ ναόντωνρ,
 Υἱτὺ ὑπὲρ γαῖης ἀρθεῖς ἀνέμαιο θυέλλῃ,
 Ἄλλοτε μὲν θ' ἦν ποτὶ ἑσπέρῳ, ἄλλοτ' ἄνοι.
 Πυκνὰ θρηγίνα βορέα νέφια ἱλονέοντος,
 Τὸρ φθάμενος, ὄργα τελέσας, οἶκονδε νέεσθαι,
 Μὴ ποτὲ σ' ἔρανόθεν σκοτόσιν νέφος ἀμφικαλύνῃ,
 Χρῶτά τε μυδιαλέων θείη, κατὰ θ' εἴματα δίσυη.
 Ἀλλ' ὑπαλσύναδαι, μείς γὰρ χαλεπώτατος ὅτος
 Χαμέριος, χαλεπὸς προβάτοις, χαλεπὸς δ' ἀνθρώποις.
 Τῆμος θ' ἡμισυ βυσίρ, ἐπὶ δ' ἀνέρι τὸ πλεον ἔην
 Ἀρμαλῆς μακρὰ γὰρ ἐπὶ ῥόλοι σὺφρόναι εἰσί.

Ταῦτα

Cuius & humeri fracti sunt, & caput pauimentū spe-
Huic similes incedunt uitātes niuē albā. (stat:

Et tunc indue munimentum corporis, ut te iubeo,
Chlenamq; mollem & talarem tunicam.

Stamine uerò in pauco multam tramam intexe.

Hanc circum induito, ut tibi pili non tremant,

Neq; erecti horreant, arrecti per corpus.

Circum uerò pedes calceos bouis fortiter occisi

Aptos ligato, pilis intus condensans.

Primogenitorū uerò hœdorū, cū frigus tempestiuū ue

Pelles cōsuito neruo bouis, ut super humerū (nerit.

Pluuie arceas teporem. supra caput uerò

Pileum habeto elaboratum, ut aures ne humefiant,

Frigida enim aurora est, borea cadente:

Matutinus uerò super terram à cœlo stellifero

Aer frugifer, extensus est beatorum super opera.

Qui hauriens è fluminibus semper fluentibus,

Altè supra terram leuatus uenti procella

Interdum quidem pluit ad uestperam, interdum stat,

Densas Thracio borea nubes excitante.

Hunc anteuertens, opere perfecto domum redi,

Ne quando te cœlitus tenebrosa nubes circumtegat,

Corpusq; madidum faciat, uestesq; humectet:

Sed euitato. Mensis enim difficilimus hic

Hybernus: difficilis ouibus, difficilisq; hominibus.

Tunc medium bobus, homini uerò amplius adsit

Alimonie, longæ enim ualidæq; noctes sunt.

Ταῦτα φολαδόμενος τετελεσμένουρ εἰς ἐνῆαντόρ,
 Ἰσθδαὶ νύηάς τε καὶ ἤματα, εἰσέκον αὐθις
 Ἐν πάντων μήτηρ καρπὸν σύμμιχτον ἐνείη.
 Εὐτ' αὖ ἐξήκοντα μετὰ τροπᾶς ἡέλιος
 Χαιρὲρ ἐκτελέσῃ βούς ἤματα, δὴ ρά τότ' ἀσθὲρ
 Ἀρκτῦρος προλιπὼν ἰδρὸν ῥοὸν ὠκειαροῖο,
 Γρῶτορ παμφαίνων, ἐπιτέλλεται ἀκρονέφαιος.
 Τόνδε μετ' ὄρεθρογόν πανδιονὶς ὤρτο χελιδῶν,
 Ες φάος ἀνθρώποις, ἕαρος νέον ἰθαμνέοιο.
 Τίς φθάμενος, οἶνας πόρριταμνέμεν. ὥς γὰρ ἄμενον.
 Ἀλλ' ὁπόταν φρέεοικος ἀποχθονὸς αὖ φυτὰ βάλῃ,
 Γληϊάδας φύγωμ, τότε δὴ σιάφος ἐκέτι οἰνέωρ,
 Ἀλλ' ἀρπας τε χαρᾶς ἐμνοναι, καὶ δμῶας ἐγείρειν.
 Φσύγειν ἢ σμίσρῃς θῶκος, καὶ ἐπ' ἧν ἡοῖτορ,
 Ωρῇ σὺ κέμντ', ὅτε τ' ἡέλιος χροᾶ ἱαέρφῃ.
 Τημῶτος ἀσύνδαιρ, καὶ οἶκαδε ἱερπὸν ἀγέρειν,
 Ορθεῖν ἀνιστάμενος, ἵνα τοι βίος ἄρμιος εἴη.
 Ἡὼς γὰρ τ' ὄργοιο τέτλιν ἀπομείρεται αἶσαν.
 Ἡὼς τοι προφῶρει μὲν ὁ δῖς, προφῶρει ἢ καὶ ὄργῃ.
 Ἡὼς, ἥτε φανῆσα πολέας ἐπέβησε ἱελσύθυ
 Ἀνθρώπους, πολλοῖσι δ' ἐπὶ βυγὰ βροῖ τίθησιρ.
 Ἡμὸς ἢ σκόλυμός τ' αὐθεῖ, καὶ ἤχετα τέτλῃξ
 Δρυιδριῶ ἐφεξομονος, λιγυρὴν καταχσύνετ' αἰοιδίην
 Γυνὸν ὑπὸ πῆδρύγωμ, βορέος καματώδεος ὄρη,
 Τῆμος πῖόταταί τ' αἶγες, καὶ οἶνος ἄριστος,
 Μαχλότηται ἢ γυναῖκες, ἀφαιρότατοι δέ τε ἄνδρες
 Εἰσὶν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γυνάτα σείριος ἄξει.

Ἀναλίσος

Hec obseruans perfectum in annum
Aequato noctesq; & dies, donec rursum
Terra omnium mater fructum omnigenum proferat.
Quum sexaginta post uersiones solis
Hybernos persequerit Iupiter dies, tunc sanè stella
Arcturus relinquens immensum fluctum Oceani,
Primus totus apparens exoritur uespertinus.
Post hunc mane lugens Pandionis prorumpit hirundo
Ad lucem hominibus, uere nuper coepto.
Hanc praeuertens, uites incidito, sic enim melius.
At cum domi porta à terra plantas ascenderit,
Pleiades fugiens, tunc non amplius fodiendæ uites,
Sed falcesq; acuito, seruosq; excitato.
Fugito uerò umbras tabernas, & ad auroræ cubile,
Tempore messis, quando sol corpus exiccat.
Tunc festina, & domum fruges congrega,
Diluculo surgens, ut tibi uictus sufficiens sit:
Aurora enim operis tertiam sortitur partem.
Aurora tibi promouet quidē uia, promouetq; laborē:
Aurora, quæ apparens multos ingredi fecit uiam
Homines, pluribus uerò iuga bobus imponit.
Quum uerò carduusq; floret, & canora cicada
Arbori insidens stridulum effundit cantum
Frequenter sup alis, æstatis laborioso tempore,
Tunc pinguesq; capræ, & uinum optimum,
Salacissimæ uerò mulieres & uiri imbecillimi
Sunt, quoniam caput & genua Sirius exiccat.

Siccum

Αὐαλέος δέ τε χῶς ὑπὸ λίσματος, ἀλλὰ τότε ἦδη
 Εἰς πετραῖν τε σιὴ, καὶ βίβλινος οἶνος,
 Μάλα τ' ἀμολγαῖν, γάλα τ' αἰγῶν σδοννυμναῶν.
 Καὶ βοὸς ὕλοφάγοιο κρέας, μὴ πω τετονήης.
 Πρωτογόνω τ' ἐρίφω, ἐτι δ' αἰδοπα πινέμεν οἶνον,
 Εὐσιὴ ἐξίμνον, κεκορυμνόν ἦτορ ἐδωδῆς,
 Ἀντίον συνζάειος ἀνέμα τρέψαντα πρόσωπον.
 Κρήνης τ' ἀγνάει καὶ ἀπορρύττῃ, ἥτ' ἀβόλωτος,
 Τρεῖς ὕδατος προχείειν, τὸ δ' ἐτέτρατον ἔμεν οἶνον.
 Δμωτὶ δ' ἐποτρύνειν, δαμῆτόρος ἰσθρὸν ἀκτιῶν
 Δινέμεν, οὗτ' ἀν' πρῶτα φανῇ σθένος ὠρέωνος,
 Χώρῳ ἐν συνάει καὶ σὺν τροχάλῳ ἐν ἀλωῇ,
 Μέτρῳ δ' ἐσνομίσασθαι ἐν ἄγγεσι. αὐτὰρ ἐπὶ λὺν δὴ
 Πᾶντα βίον λιπαράθηναι ἐπαρμυνον ἐνδοθεν οἴνου,
 Θῦτ' αἰοικὸν ποιεῖσθαι, καὶ ἄτεκνον ἐριβοῦ
 Δίρεσθαι λίσλομαι, χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἐριθος.
 Καὶ λιύνα λιάρχῃ χροδόντα νομῆν, μὴ φείδειο σίτη,
 Μὴ ποτὲ δ' ἡμδρόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χημάθ' ἔλνται.
 Χόρτον δ' ἐσνομίσαι, καὶ συρφετὸν, ὅφρα τοι εἴη
 Βασί καὶ ἡμιόνοισιν ἐπνεταγόν. αὐτὰρ ἔπειτα
 Δμῶας ἀναψύξαι φίλα γένατα, καὶ βόε λῦσαι.
 Εὐτ' αὖ δ' ὠρέων καὶ σείριος ἐς μέσον ἔλθῃ
 Οὐρανὸν, ἀρητῆρον δ' ἐσίδῃ ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Ω πόρρον, τότε πάντας ἀπόδρεπε οἶκαδε βότρυς.
 Δαΐξαι δ' ἡελίῳ δέηα ἤμακα καὶ δέκα νύκτας,
 Γεῦτε δ' ἐσσυσιᾶται, ἔντω δ' εἰς ἄγγε' ἀφῆσαι,
 Δῶρα δαυνύσας πολυγυνθείας. αὐτὰρ ἐπὶ λὺν δὴ

Siccum uerò corpus ob æstum. Sed tunc iam
Sit petrosaꝫ umbra, & Biblinum uinum,
Libũꝫ lacteum, lacꝫ caprarum nõ amplius lactantiũ.
Et bouis arboriuoræ caro, nondum enixæ,
Tenerorumꝫ hædorũ. præterea nigrum bibito uinũ,
In umbra sedens, saturatus cibo,
Contra temperatum uentum obuerso uultu.
Fontisꝫ perennis, ac deflui, quiꝫ illimis sit,
Tertiam aquæ partẽ infunde, quartã uerò uini misce.
Famulis autem impera, Cعرeris sacrum munus
Vertere, quando primum appãruerit uis Orionis,
Loco in uentoso, & bene planata in area.
Mensura uerò diligenter recondito in uasis. sed postq̃
Omnem uictũ deposueris sufficientem intra domum,
Seruũ domo carentem cõducere, & sine liberis ancillã
Inquirere iubeo, molesta est aut quæ liberos habet an-
Et canẽ dentib. asperũ nutrito, nec parcas cibo, cilla.
Ne quãdo tibi interdũ dormiẽs uir facultates aufcrat.
Fœnum autem importato, & pascas, ut tibi sit
Bobus ac mulis annuum pabulum. sed postea
Serui refocillent chara genua, & boues soluantur.

Quũ uerò Orion & Sirius in medium uenerit
Cœlum, arcturum aut inspexerit rosea digitis Aurora,
O' Persa tunc omnes decerpe domum uuas:
Exponito uerò soli decem dies, totidemꝫ noctes,
Quinq; autem adumbrato, sexto in uasa haurito
Dona lætitiæ datoris Bacchi. Sed postquam utiq;

Pleia-

Γληϊάδες θ' ὑάδες τε, τό τε θονός ὠρίωνος
Διῶωσιρ, τότ' ἐπετ' ἀρότρῃ μεμνημένος εἶναι
Δραίῃ. πλείωρ ἢ κατὰ χθονὸς ἀρμυρὸς εἷν.

Εἰ δέ σε ναυτιλίας ἀναπτεμφέλῃ ἱμῶρος αἰρή,
Εὐτ' αὖ γληϊάδες θονός ὀμβριμον ὠρίωνος
Φσύγῃσαι, πίπῃσιρ ἐς ἡρόρει δέα πόντορ,
Δὴ τότε παντοίωρ ἀνέμων θήῃσιρ αἰῖται.

Καὶ τότε μνηέτι νῆας ἔχειρ σὺν οἶνοσι πόντω,
Γλῶ δ' ὄργάζεσθαι μεμνημένος, ὥς σε πελσύνω.
Νῆα δ' ἐπ' ἠπείρῃ ὀρύσαι, πυκνάσαι τε λίθοισι
Γαῦτεθῃρ, ὄφρ' ἰχῶσ' ἀνέμων μόνος ὕχρον ἀσύντωρ,
Χείμαρρον ἐξ ὀρύκῃς, ἵνα μὴ πύθῃ διὸς ὄμβρος.

Οπλὰ δ' ἐπαρμυρὰ πάντα τεῶ σὺν κατθεο οἶκῳ,
Εὐκόσμως σολίσας νηὸς πῶρ' ἀπὸ ποντοπόροιο.

Γηδάλιορ δ' ἀνὸρ γῆς ὑπὸρ καπνῷ κρεμάσασθαι.
Αὐτὸς δ' ὠρῶιορ μίμνειρ πῶρ' εἰσὸν γῆν ἔλθῃ.

Καὶ τότε νῆα βολὴν, ἀλλὰ δ' ἐλθέμεν. σὺ δέ τε φόρτορ
Ἀρμυρὸν σὺντινάσθαι, ἵν' οἶκαδε κέρδοις ἀρῇαι.
Ὡς πῶρ' ἐμός τε πατὴρ, καὶ σὸς, μέγα νήπιε πόρρορ,
Γλωίξῃσιρ νηῦσι, βίς κεχρημένος ἐδλῶ.

Ὅς ποτε καὶ τῇ δ' ἦλθε πολὺν διὰ πόντορ ἀνύσας.

Κύμλιν αἰολίδα προλιπὼν, σὺ νηὶ μελαίνῃ,
Ὅν ἀφρονος φσύγωρ, ὃ ἢ πλετόρ τε καὶ ὄλδορ,

Ἀλλὰ κακίλιν πενίλιν, τίλιν ῥοῦς ἀνδρέας διδωσι.

Νάσαστο δ' ἄγχ' ἐλκιδῶνος οἰζυρῇ σὺν κῆμῃ

Λοπηρ, χαίμα κακῇ, θόρει ἀργαλέῃ, ὀλέποτ' ἐδλῇ.

Τιὴν δ' ὃ πόρρορ ὄργωρ μεμνημένος εἶναι

Δραίωρ

Pleiadesq; hyadesq; ac robur Orionis
Occiderint, tunc deinde arationis memor esto
Tempestiua. annus uerò per terram accommodus fit.
Quòd si te nauigationis periculosa desiderium ceperit,
Quando utiq; Pleiades robur ualidum Orionis
Fugientes, occiderint in obscurum pontum,
Tunc certè uariorum uentorum stridunt flamina,
Et tunc ne amplius naues habe in nigro ponto.
Terram autem operari memineris, ita ut te iubeo,
Nauem uerò in continentem trahito, munitoq; lapidib.
Undiquaq; ut arceant uentorum robur humide flantiū,
Sentina exhausta, ut ne putrefaciat Iouis imber.
Instrumenta uerò congrua omnia domi tuæ reponē,
Ornatè conseruans nauis alis pontigrada.
Clauum uerò fabrefactum super sumum suspendito.
Ipse aut tempestiuā expectato nauigationē dum ueniat.
Tuncq; nauē celerem ad mare trahito. intus uerò onus
Aptum imposito, domum ut lucrum reportes:
Quemadmodū mensq; pater, et tuus, stultissime Persa,
Nauigabat nauibus uictus indigus boni.
Qui olim et huc uenit, immensum pontum emensus,
Cum Aeolide relictā, in naui nigra:
Non reditus fugiens, neq; opulentiam ac facultates,
Sed malam pauperiem, quam Iupiter hominibus dat.
Habitaui autem prope Heliconem misero in uico
Ascra, hyeme malo, aestate autem molesto, nunq̃ bono.
Tu uerò o Persa operum memor esto

Tem-

Ωραίων πάντων, περιναυτιλίας ἥ μάστιγα.
 Νῆ' ὀλίγην ἀνείρ, μεγάλη δ' ἐνὶ φορτία θέσται.
 Μείζων μὲν φόρτος, μείζων δ' ἐπὶ κορβιδεὶ κορβδος
 ἔσεται, εἴκ' αἰεμοίγε κακὰς ἀπέχωσιρ αἴητας.
 Εὐτ' αὖ ἐπ' ἐμπορίην τρέψας ἀεσίφρονα θυμόν,
 Βάλληαι χρεά τε προφυγείν, καὶ λιμὸν ἀτορπῆ,
 Δείξω δέ τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 Οὔτε τι ναυτιλίας σεσοφισμοῦός, ὅτε τι νηῶν.
 Οὐ γὰρ πώποτε νηίγ' ἐπέπλωρ σύρεα πόντον,
 Εἰ μὴ εἰς σύβοιαν ἐξ αὐλίδος, ἥ ποτ' ἀχαιοὶ
 Μέναντες χαιμῶνα, πολὺν σὺν λαὸν ἄγειραν
 Ἑλλάδος ἐξ ἰορῆς, τρεῖς ἑς καλλιγυνάικα.
 Εὐθάδ' ἐγὼν ἐπ' ἄεθλα διαίφρονος ἀμφιδιάμαντος,
 Χαλκίδιαιτ' εἰσεπορήσας. Ἰὰ ἣ προπεφραδμενά πολλὰ
 Ἀθλ' ἔβησαν παῖδες μεγαλήτορες, σὺνθά με φημί
 Ὑμνῶ νικῆσαντα, φόρβον τέρποδ' ὠτῶντα.
 Τὸν μὲν ἐγὼ μύσῃσ' ἐλινωνιάδεος ἀνέβηκα,
 Εὐθά με τοπρῶτον λιγυρῆς ἐπέβησαν αἰοιδῆς.
 Τόσσοι τοι νηῶν γε πεπείραμαι πολυγόμφων.
 Ἀλλὰ καὶ ὡς ὀρέω βηνὸς νόον αἰγιόχοιο.
 Μῦσαι γὰρ μὲ ἐδήδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον αἰείδειν.

Ἡματα ποντήνοντα μετὰ τροπᾶς ἡελίοιο,
 Ες τέλος ἐλθόντος βορέος καματώδεος ὥρης,
 Ωραῖος πέλεται θνητοῖς πλῆος, ὅτε λι νῆα
 Κανάρξαις, ὅτ' ἀνδρας ἀποφθίσειε θάλασσα,
 Εἰ μὴ δὴ πρόφρων γε ποσειδάων ἐνὸς ἰχθῶν,
 Ἡ βρὺς ἀθανάτων βασιλὺς ἐβέλῃσιρ ὀλέσσαι.

Tempestiuorū omnium : de nauigatione uerò maximè
Nauē paruam laudato, magnæ uerò onera imposito.
Maius quidem onus, maius uerò lucrum ad lucrum
Erit, si quidem uenti malos abstineant flatus.

Quando ad mercaturam uerso imprudente animo,
Volueris & debita effugere, & famem inamœnam,
Ostendam autem tibi modos multisoni maris,
Etsi neq; nauigandi peritus, neq; nauium.
Neq; enim unquam nauī profectus sum ad latū mare,
Nisi in Eubœam ex Aulide, ubi quondam Græci
Expectata tempestate, magnū collegerūt exercitum,
Græcia è sacra, ad Troiam pulchris foeminis præditā.
Illuc ego ad certamina strenui Amphidamantis
Chalcidemq; traieci. prædeliberata uerò multa
Certamina instituerūt iuuenes magnanimi, ubi me dico
Carmine uictorem tulisse tripodem auritum.
Quem ego quidem Musis Heliconiadibus dicaui,
Vbi me primum sonorum aggredi fecerunt cantum.
Tantum nauīū expertus sum, multos clauos habentiū.
Sed tamen dicam Iouis consilium Aegiochi.
Musæ enim me docuerunt diuinum carmen canere.

Dies quinquaginta post uersiones solis,
Ad finem progresso æstatis laboriose tempore,
Tempestiua est mortalibus nauigatio. nec certè nauem
Frigeris, neq; homines perdiderit mare,
Nisi sciens Neptunus terræ quassator,
Aut Iupiter immortalium rex uelit perdere.

Ἐν τοῖς γὰρ τέλοσ ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν τε.
 Τῆμος δ' σὺν ηἰνέεισ' ἑαυταί, καὶ πόντος ἀπάμωρ,
 Εὐκλείδης τότε νῆα βολῶν, ἀνέμοισι πειθήσας,
 Ἐλκόμεν ἐς πόντον, φόρτον δ' εὖ πάντα τίθει δαι.
 Σπύδιον δ' ὅττι τάχιστα πάλιν οἶνον διερέειναι.
 Μὴ δ' ἢ μόνον οἶνον τε νέον, καὶ δ' πωρινὸν ὄμβρον,
 Καὶ χαμῶν ἐπίοντα, νότοιο τε λεινὰς αἴτας,
 Ὅς τ' ὤρειν θάλασσαν ὁμαρτήσας διὸς ἔμβρῳ
 Πολλῶ ὀπωρινῷ, χαλεπὸν δέ τε πόντον ἐβηκον.
 Ἄλλος δ' εἰαρινὸς πέλεται πλὺς ἀνθρώποισιν.
 Ἡμὸς δὲ τοπρωτόν, ὅσον τ' ἐπιβῶσα λορῶνη
 Ἰχθὺς ἐπείκον, τόσον πέταλ' ἀνδρὶ φανείη
 Ἐν ἱράδῃ ἀκροτάτῃ, τότε δ' ἀμβατὸς ἐστὶ θάλασσαν.
 Εἰαρινὸς δ' ὅτος πέλεται πλὺς, ἢ μὴ ἐγὼ γε
 Αἰνέμ', ἢ γὰρ ἐμῷ θυμῷ λεχαρισμένος ἐστὶν,
 Ἀρπακτὸς χαλεπῶς ἐν φύγοις λιανὸν, ἀλλὰ ἐν καὶ τῷ
 Ἀνθρώποι ῥέξουσ' αἰδρεῖσιν νόοιο.
 Χρήματα γὰρ ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 Δανὸν δ' ἐστὶ θανεῖν μετὰ κύμασιν, ἀλλὰ σ' αὖτ' ὡς
 Φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσίν, ὥς σ' ἀγορεύει.
 Μὴ δ' οὐκ ἐν νηυσὶν ἅπαντα βίον κοίλῃσι τίθει δαι,
 Ἀλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δ' ἢ μέονα φορτίζει δαι.
 Δανὸν γὰρ πόντος μετὰ κύμασι πῆματι λυρσάει.
 Δανὸν δ' εἰ μὴ ἐπ' ἀμαξάν ὑπόρβιον ἄχθος αἰέρας,
 Λεονα λιανέξαις, τὰ δ' ἢ φορτὶ ἀμυνρωθέν.
 Μέτρα φυλάσσει δαι, καὶρός δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος.
 Ωραῖος δ' ἢ γυναικα τὶδὸν ποτὶ οἶνον ἄγει δαι,

OPERA ET DIES.

71

In his enim summa est simul bonorumq; malorumq;
 Tunc uerò facilesq; auræ, et mare intocuum,
 Tranquillum: tunc nauem celcrem, uentis fretus,
 Trahito in pontum: onus uerò omne bene colloca.
 Propera aut quàm celerrimè iterum domum redire.
 Neq; uerò expectato uinūq; nouū, et autūnalē imbrē,
 Et hyemem accedentem, notiq; molestos flatus,
 Qui concitat mare, secutus cœlestem imbrem
 Multum, autumnalem: difficilem uerò pontum facit.
 Sed alia uerna est nauigatio hominibus:
 Nempe cum primum quantum incedens cornix
 Vestigium fecit, tantum folia homini appareant
 Summa in ficu, tum sanè imperuium est mare.
 Verna autem hæc est nauigatio. non ipsam ego tamen
 Probo. neq; enim meo animo grata est, (hæc
 Quia rapax. agrè quidē effugeris malū. sed tamen et
 Homines faciunt stultitia mentis.
 Pecunia enim anima est miseris mortalibus.
 Miserum uerò est mori in fluctibus. Verū te iubeo
 Considerare hæc omnia in animo, ut tibi consulo.
 Ne uerò intra naues omnem substantiam cauas pone,
 Sed plura relinquito, pauciora uerò imponito.
 Miserum enim ponti in fluctibus in malum incidere.
 Miserū etiā, si quidē in currū prægrāde onus imponens
 Axem fregeris, onera uerò intereant.
 Mediocritatē obserua: occasio uerò in omnib. optima.
 Maturus autem uxorem tuam ad domum ducito,

Neq;

μήτε τρικλόντων ἐτέρω μάλα πώλλ' ἀπολείπων,
 μήτ' ἐπιθείς μάλα πολλὰ. γάμος δέ τοι ὤριος ἔστος.
 Ἡ γυνὴ τέτορ' ἰδὼν, πέμπῃ ᾗ γαμοίτο.
 Γαρθρυκίλῳ ᾗ γαμεῖν, ὥσ' ἦθεκ κελυγὰ διδάξῃς.
 Τίω δὲ μάστιγα γαμεῖν ἢ τις σέθεν ἐγγύθι ναίει,
 Γαῦτα μάλ' ἀμφὶς ἰδὼν, μὴ γέτοσι χάσματα γήμῃ.
 Οὐ μὲν γάρ τι γυναικὸς ἀνὴρ λήϊετ' ἄμεινον
 τῆς ἀγαθῆς, τῆς δ' αὖτε κακῆς ἢ ῥίγιον ἄλλο,
 Δαιτυλόχης, ἢτ' ἀνδρα καὶ ἰφθιμὸν πόρ' ἔοντα
 εὔει ἄτορ δαλῶ, καὶ ὠμῷ γήραϊ δῶκον.
 εὔει δ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι.
 Μηδὲ κασιγνήτῳ ἴσον πειεῖσθαι ἐταῖρον.
 εἰ δέ τις ποιήσῃ, μὴ μιν πρότερος κακὸν ἔρξῃς.
 Μὴ γ' ὑσύλεισθαι γλώσσης χάριν, εἰ θέλον ἀφ' ἧ
 Ἡ τι ἔπος εἰπὼν ἀποθύμιον, ἢ καὶ ἔρξας.
 Δὶς τόσα τίνυσθαι μεμνημένος, εἰ δέ κεν αὖτις
 Ἡγῆτ' ἐς φιλότῃτα, δίκῃ δ' ἐβέλῃσι παραχῆν,
 Δέξασθαι, δειλὸς τοι ἀνὴρ φίλον ἄλλοτε ἄλλον
 ποιεῖται, σὲ γ' ἢ μή τι νόον κατελεγχέτω εἶδος.
 Μὴ γ' πολυξείνον, μὴ δ' ἄξεινον καλέεσθαι,
 Μὴ γ' ἱκανῶν ἐταῖρον, μὴ δ' ἐδῶν νεκροῦ.
 Μηδέ ποτ' ἔλομύνῃ πενίῃ θυμοφθόρον, ἀνδρὶ
 τέτλαθ' ὀνειδίξεν, μακάρων δόσιρ αἰὲν ἔοντων.
 Γλώσσης τοι θεσσαρὸς ἐν ἀνθρώποισιρ ἄριστος
 φειδωλῆς, πλείσῃ γ' χάρις πατὰ μέτρον ἰσῆς.
 εἰ γ' ἡκανὸν ἔποις, τάχα ἔ' αὐτὸς μείζον ἀνέσσαις.
 Μὴ γ' πολυξείνῃ δαιτὸς δινασέμφελος εἶναι.

Neq; triginta annis ualde multum deficiens,
 Neq; superans multum: nuptiæ uerò tempestiue hæ.
 Mulier aut quarto supra decimū anno pubescat, quinto
 Virginē uerò ducito, ut mores castos doceas. (nubat.
 Eā uerò potissimā ducito, q̄ te prope habitat, (ducas.
 Omnia diligenter circū cōtēplatus, ne uicinis ludibriis
 Neq; enim muliere quicquam uir sortitur melius
 Bonæ: rursus uerò mala non durius aliud,
 Comeffātrice. quæ uirum tametsi fortem
 Torret sine face, et crudæ senectæ tradit. (tō.
 Bene uerò animaduersionē immortalū deorū obserua
 Neq; fratri æqualem facito amicum.
 Quod si feceris, ne ipsum prior malo afficiās.
 Ne uerò mentiaris linguæ gratiam. Sin autem cœperis
 Aut uerbum aliquod locutus infestum, aut faciens,
 Bis tantum puniri memineris. Sin uerò rursus
 Redeat ad amicitiam, pœnam autem uelit præstare,
 Suscipe. miser namq; uir amicum aliis alium
 Facit. te uerò ne quid animo coarguat uultus.
 Ne uerò multorū hospes, neue nullius hospes dicaris:
 Neue malorum socius, neq; bonorū cōuiciator.
 Neq; unq̄ miserā pauperiē, animi cōsumptricē, hominē
 Sustineas exprobrare, diuorū munus immortalium.
 Linguæ certē thesaurus inter homines optimus
 Parcæ: plurima uerò gratia ad mensuram euntis.
 Quod si malum dixeris, forsan et ipse maius audies.
 Neq; publici conuiuij grauis accessor esto.

Εὐλοινῶ πλείσθην ἤ χάρις, λαπαύντ' ὀλιγίστην.
 Μὴ δέ ποτ' ἐξ ἡὺς διή λείβειν αἶθοπα οἶνον,
 Χορσοῖν ἀνὶ πῆοισιν, μὴ δ' ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
 Οὐ γὰρ τοῖ γε ἠλύουσιμ, ἀποπῆυσσι δέ τ' ἀράς.
 Μὴ δ' αὖτ' ἠελίοιο τετραμμενός ὀρθός ὁμιχέει,
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κε δύνῃ μεμνημένος ἐς' αὐιόντα,
 Μὴ τ' ἐν ὁδῷ, μὲντ' ἐν τὸς ὁδῷ προβάδην ὑρῆσθαι.
 Μὴ δ' ἀπογυμνωθεῖς, μακάρων τοι νύητες ἕασιν,
 Εἰς μόμνος δ' ὅγε θεὸς ἀνὴρ, πεπνυμένος εἰδώς,
 ἦ ὅγε πρὸς τοῖχον πελάσας σὺ δόρκειος αὐλῆς.
 Μὴ δ' αἰδοῖα γονὴ πεπαλαγμένος σὺ δόδον οἶνα
 Ἐστὶν ἐμπελαδὸν παραφαιέμεν, ἀλλ' ἀλέαδαι.
 Μὴ δ' ἀπὸ λυσφάμοιο τάφου ἀπονοσθήσαντα
 Σπέρμαίνειν γυνελὺν, ἀλλ' ἀθανάτων ἀπὸ λαίτῃς.
 Μηδέ ποτ' ἀγνάων ποταμῶν ἠαυλὶ ῥέουσι ὕδατος
 Προσὶ πόρῳ, πρὶν γ' ὄξυϊ δῶν ἐς καλὰ ῥέεθρα,
 Χεῖρας νιφάμενος πολυκράτῳ ὕδατι λυκῷ.
 Ος ποταμὸν διαβῇ, κακότητι ἤ χεῖρας ἀνιπῆος.
 Τῷ δέ θεοὶ νειμεσῶσι, καὶ ἄλγεα δῶκεν ὀπίσσω.
 Μὴ δ' ἀπὸ ποσιτόζοιο θεῶν ἐνὶ λαίτῃ θαλεῖν
 Αὖτον ἀπὸ χλωρῆς τάμνειν αἶθωνι αἰδέρω
 Μηδέ ποτ' οἶνοχόλῳ τιθέμεν κρητῆρος ὑπερβόου
 Φινόντων, ὅλον γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται.
 Μὴ ἢ δόμοι ποιεῶν ἀνέπιξέσθω ἠαυτὰ λείπειν,
 Μή τι ἐφεσμονὴν ἠρώσῃ λακέρυφα κορώνη.
 Μὴ δ' ἀπὸ χυτρεῶ ποδῶν ἀνέπιρρέντων ἀνελόντα
 Εἶδαι, μὴ ἢ λόιδαι, ἐπεὶ καὶ τοῖς σὺν ποινῇ.

Nam ex publico plurima gratia, sumptusq; minimus.

Neq; unquam de mane Ioui libato nigrum uinum,

Nanibus illotis, neq; alijs immortalibus.

Neq; enim illi exaudiunt, respuunt uerò etiam preces.

Neq; contra solem uersus erectus, meijto.

Sed postquam occiderit, memor usq; ad orientem,

Neq; in uia, neq; extra uiam progrediendo meias,

Neq; denudatus. deorum quippe noctes sunt.

Sedens uerò diuinus uir et prudens,

Aut idem ad parietem accedens bene septi atrij,

Neq; pudenda semine pollutus intra domum

Focum iuxta reuelato, sed caueto.

Neq; ab infami sepulchro reuersus

Seminato progeniem, sed deorum à conuiuio.

Nec unquam perennium fluuiorum limpida aquam

Pedibus transito, priusquã oraueris aspiciens pulchra

Manus lotus amœna aqua limpida. (fluenta,

Qui fluuium transierit, malitia uerò manus illotus,

Ei succensent dij, et damna dant in posthumum.

Ne uerò à manu deorum in celebri conuiuio

Siccum à uiridi refeca nigro ferro.

Neq; unquã patinã libatoriam pone super craterem

Bibentium. perniciosum enim in ipso fatum est situm,

Neq; domum faciens imperfectam relinquito,

Ne fortè insidens crocitet stridula cornux.

Neq; à pedatis ollis nondum lustratis rapiens

Comedito, neq; lauato: quia et hisce noxa inest.

d 4

Neq;

Μὴ δ' ἐπ' ἀκινήτοις καθίξῃς, ὅ γὰρ ἄμεινον,
 Γαῖδα δουδενκαταῖον, ὅτ' ἀνδρ' ἀνέλοντα ποιεῖ
 Μὴ δ' δουδενκάμινον, ἰσὺν καὶ τὸτο τέτυκται.
 Μὴ δ' γυναικῶν λυτῶν χροῖα φαιδρύνεσθαι
 Ἀνδράλυσυγαλὴν γὰρ ἐπὶ χρόνον ἐστ' ἐπὶ καὶ τῷ
 Γοιῇ, μὴ δ' ἰσραῖσιν ἐπ' αἰδομένοισι λυγρῆσας
 Μωμύσαν αἰδιδυλὰ, θεὸς τοι καὶ τὰ νεμεσᾷ.
 Μὴ δ' ἐποτ' ἐν προχοῇ ποταμῶν ἀλάσει προρέοντων,
 Μὴ δ' ἐπὶ πελυάων ἕρῃ, μάλα δ' ἐξαλέσθαι,
 Μὴ δ' ἐναποφύχῃ, τὸ γὰρ ὅτοι λώϊον ἐστίν.
 Ὡς δ' ἐρδερὶ δεινῷ ἢ βροτῶν ὑπαλσύνει φῆμιν,
 Φήμιν γὰρ τι κακὴ πέλεται, κῆφῃ μὲν αἶσρα
 Ρεῖα μάλ', ἀργαλὴν ἢ φόβον, χαλεπὴ δ' ἀποθέσθαι,
 Φήμιν δ' ὅτις πάνπαν ἀπόλλυται, λί τινα πολλοὶ
 Λαοὶ φημίζουσι θεὸς νῦν τις ἐστὶ καὶ αὐτῇ.

Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ Η Μ Ε Ρ Α Ι.

Ματα δ' ἐν διόβον πεφυλαγμένους
 Σὺ, κατὰ μοῖραν
 Γεφρολέμον δμῶεσι, τερνκάδα μὴ
 νὸς ἀρίστῳ
 Ἔργα τ' ἐποπῆσαι, καὶ ἀρμαλινὸν
 λατῆσθαι,

Εὐτ' αὖ ἀληθείην λαοὶ κήνοντες ἄγωσιν.
 Αἱ δ' ἢ γὰρ ἡμόρῃ εἰσὶ διὸς παρὰ μντιόντος
 Γεῶτον οὖν, τετράς τε, καὶ ἰδδόμεν ἰσρὸν ἡμαρ,
 Τῇ γὰρ ἀπόλλωνα χροσάορα γέιναιτο λυτῷ.
 Θυδοάτκ τ' οἱ αἶψα τε, δύνω γε μὲν ἕματα μινύει

Neq; super immobilibus locato (non enim bonum est)
 Puerum duodennum: quia uirum inertem facit.
 Neq; duodecim mensium: æquale & hoc est.
 Neq; muliebri in balneo corpus abluito
 Vir: grauis enim ad tempus est & in hoc
 Poena. neq; in sacrificia accensa incidens,
 Reprehēde arcana. Deus quippe & hæc indignè fert.
 Nec unquam in alueo fluuiorum mare influentium,
 Neq; in fontium, meijto: quin ualde euitato.
 Neq; incacato: id enim nihilo est melius.
 Sic facito, grauem uerò mortalium euitato famam.
 Fama enim mala est, leuis quidem leuatu
 Facillimè, molesta uerò portatu, difficilisq; depositu.
 Fama uerò nulla prorsus perit, quam quidem multi
 Populi diuulgant. quippe dea quædam est & ipsa.

HESIODI DIES.

les uerò ex Ioue obseruans bene, secun-
 dum sortem

Præcipe seruis, tricesimam mensis opti-
 mam,

Ad opera inspiciendum dimensumq;
 diuidendum;

Nempe cum ueritatem populi iudicantes agunt.

Hæ enim dies sunt Ioue à prudente:

Primum, nouilunium, quartaq; & septima sacra dies.

Hac enim Apollinem auriensem genuit Latona.

Octauaq; & nona ambæ dies mensis

d s

Egregiè

Εξοχ' αἰσιομεύοιο, βροθήσια ὄργα πονέειν.
 Ενδινάτη ἢ, δουδινάτη τ', ἀμφω γέ μιν ἰδλῶναι,
 Ἡ μὲν οἷς πείκειν, ἡ δ' οὐφρονα καρπὸν ἀμῶναι.
 Ἡ ἢ δουδινάτη τῆς ενδινάτης μέγ' ἀμείνων.
 Τῇ γὰρ τοι νείνῃματ' ἀδρσιπότῃτος ἀράχνη,
 Ἡματός ἐν πλείν, ὅτε τ' ἰδρῖς σωρὸν ἀμῶνται.
 Τῇ δ' ἰσὺν γήσαιο γυνή, προβάλοι τότε ὄργον.
 Μῆνος δ' ἰσταμὸν τρισηαδινάτην αἰλῶναι
 Σπόρματος ἀρξάδαι. φντὰ δ' οὐθρέψαδαι ἀρίστη.
 Ἐκτῇ δ' ἡ μείση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσι,
 Ανδρογόνος τ' ἀγαθῆ. κῆρη δ' ἡ σύμφορός ἐστιν,
 Οὔτε γυνῆσαι πρῶτ' ἔτ' αὐ γάμῳ ἀντιβολῆσαι.
 Οὐδέ μιν ἡ πρῶτη ἔκτῃ, κῆρη τε γυνῆσαι
 Αρμυνοῖς. ἀλλ' ἐρύφῃς τάμναι, καὶ πῶσα μῆλων.
 Σκηὸν τ' ἀμφιβαλῆν ποτιμνήϊον ἡμαρ.
 Εἰδλῇ δ' ανδρογόνος. φιλεῖ δέ τε κόρσομα βάξιν,
 Τσύνδεια θ' αἰμυλῖας τελόγας, κρυφίγας τ' ὀαρισμῆς.
 Μῆνός δ' οὐδινάτη κάπρον καὶ βῆρ ἐρμυνοῖς
 Ταμνέμεν, ἔρῃας ἢ δουδινάτη ταλασργῆς.
 Εἰπάδῃ δ' οὐ μεγάλη πλέω ἡματι ἰσὺρα φῶτα
 Γείναδαι. μάλα γὰρ τε νόον πεπυκασμένος ἐστίν.
 Εἰδλῇ δ' ανδρογόνος δινάτη. κῆρη δέ τε τετραῶ
 Μείση, τῇ δέ τε μῆλα καὶ εἰλίποδας ἑλινας βῆς,
 Καὶ λινὰ κερχαρόδοντα, καὶ ἔρῃας ταλασργῆς,
 Φρύνην ἐπὶ χεῖρα τιθείς. πεφύλαξο ἢ θυμῷ
 Τετράδ' αἰλῶναι φθίνοντος θ' ἰσταμὸν τε,
 Αλγῆα θυμοβορεῖν μάλα τοι τετελεσμένοιο ἡμαρ.

OPERA ET DIES.

59

Egregie crescentis, ad curandum opera mortalium.
 Undecima uerò duodecimaq; ambæ quidem bonæ:
 Hec quidē tōdendis ouibus, illa letis segetib. metendis.
 Duodecima tamen undecima multo melior:
 Hac enim net fila in aëre suspensus araneus,
 Die expleta, quum et prudens formica aceruū colligit.
 Hac telam ordiatur mulier, proponatq; opus.
 Mensis autem inchoati decimatertia caueto
 Scinentem incipere, plantis uerò inserēdis optima est.
 Sexta uerò media ualde incommoda est plantis,
 Viripara bona, puellæ uerò non utilis est
 Neq; gignendæ primum, nec nuptijs tradendæ.
 Nec prima quidem sexta puellæ gignendæ
 Apta est, sed hædis castrandis, et gregibus ouium,
 Stabuloq; circum sepiendo pastoralis benigna dies est,
 Bona uerò uiripara, amatq; conuicia loqui,
 Mendaciæq; et blādos sermones, et occulta colloquia.
 Mensis uerò octaua caprum, et bouem mugientem
 Occidito, mulos autem duodecima laboriosos.
 Vicesima uerò in magna, plena die, prudentem uirum
 Generato; ualde enim bonæ est indolis.
 Bona autem uiripara decima, puellæ uerò et quarta
 Media. hac uerò et oues, et curuipedes boues,
 Et canem asperis dentibus, mulosq; laboriosos
 Cicurato. sub manum ponens. cautus uerò esto animo,
 Ut quartam uites desinentis et inchoati mensis. (dies.
 Delorib. consficiendo animo ualde hæc accommoda est

Quar-

Εὐὴ τετάρτη μίλυνος ἀγεῖσθαι δ' ἐς οἶνον ἀποιτν,
 Οἰωνὸς κρύνας, οἱ ἐπ' ὄργματι τῷ τῷ ἀρίστοι.
 Τέμπελ' ἐξαλείψαι, ἐπεὶ χαλσιπαί τε καὶ ἀνὰ
 Εὐπέμπελ' γὰρ φασιρ ἐρινύας ἀμφιπολύνει,
 Ορμοντιννομόνας, τὸν ἐρις τέκε πῶμ' ἐπιόρνους.
 Μείσθ' ἐβδομάτη δημήτορος ἰδρὸν ἀκτῶν
 Εὐμάλ' ὀπιπῆνόντα εὐτροχάλλω ἐν ἰλῶν
 Βάλλειν, ὑλοτόμου τε ταμῆρ θαλαμῆα δῆρα,
 Νῆϊά τε ξύλα πολλὰ, τάτ' ἀρμερ νηυσὶ πέλονται,
 Τετράδι δ' ἀρχεῖσθαι νῆας πῆγνυθαι ἀρχαίς.
 Εἰνὰς δ' ἡ μέσθ' ἐπιθείελα λώϊον ἡμαρ.
 Τρωτίσθ' εἰνὰς παναπήμων ἀνθρώποισι.
 Εὐδλή μὲν γὰρ τ' ἡ γυνή, ἡ γυνή, ἡ γυνή,
 Ἀνδρὶ τ' ἡ γυνή, καὶ ὅποτε πᾶν γυναικὸν ἡμαρ.
 Παῦροι δ' αὐτ' ἴσασι τρισενάδα μίλυνος ἀρίστου
 Ἀρξέσθαι τε πῶμα, καὶ ἐπὶ ζυγὸν αὐχονά θῆναι.
 Βασί καὶ ἡμίονοι καὶ ἵπποις ὠκυπόδεσι.
 Νῆα πολυκλήδα θολὴν εἰς οἶνον πᾶν ὄντορ
 Εἰρύμενοι. παῦροι δέ τ' ἀληθέα κηλίσκωσι.
 Τετράδι δ' οἶγε πῶμα, περὶ πάντων ἰδρὸν ἡμαρ
 Μείσθ' παῦροι δ' αὐτε μετ' εἰνάδα μίλυνος ἀρίστου
 Ἦς γινόμενης, ἐπιθείελα δ' ἐπὶ χόρῳ.
 Αἶδε μὲν ἡμῶν εἰσὶν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ.
 Αἶ δ' ἄλλα μετὰ δεσποῖ, ἀνήρωι, ὅτι φέρουσι.
 Ἄλλος δ' ἄλλοις αἰνᾷ, παῦροι δέ τ' ἴσασιν.
 Ἄλλοτε μητρὴ πῶμα ἡμῶν, ἄλλοτε μήτηρ.
 Τάωρ ἐν δαίμωνι τε καὶ ὄλβιος, ὅς τάδε πάντα

Quarta autem mensis uxorem domum ducito,
Obseruatīs auihus, quæ ad hanc rem sunt optimæ.
Quintas uerò cuitato : quia difficiles sunt & graues.
In quinta enim aiunt furias obambulare, (iuris.
Periuriū uindicantes, quod malū Cōtentio genuit per-
Media uerò septima Cereris sacrum munus
Diligenter inspiciens, bene æquata in area
Ventilato, roborūq; sector incidito cubicularia ligna,
Naualiaq; ligna multa, & quæ nauibus congrua sunt.
Quarta uerò incipito naues compingere hiantes.
Nonā autem media pomeridiana melior dies.
Prima uerò nona prorsus innoxia hominibus.
Bona siquidem est ad plantandum, & ad generandū,
Tam uiro quā mulieri: nec unquā prorsus mala dies.
Sed pauci rursus sciunt tertium nonum mensis optimū
Implendis dolijs, & sub iugum ponendo collo
Bobus & mulis & equis celeribus.
Nauem bene clauatam celerem in nigrum pontum
Trahito, sed pauci uera intelligunt.
Quarta uerò aperi doliū. præ omnibus sacra dies est
Media. pauci uerò rursū post uicesimā mensis optimā,
Aurora uigente, pomeridiana uerò est deterior.
Et hæc quidem dies sunt hominibus magno commodo.
Ceteræ autem incertæ, sine sorte, nihil ferentes.
Sed alius aliam laudat, pauci uerò norunt.
Interdum nouerca est dies, interdum mater.
Harum beatusq; & felix, qui hæc omnia

Sciens

Εἰδώς, ὄργαζεται ἀνάιτιος ἀθανάτοισιν,
Ορνίθας ἑρμῶν, καὶ ὑπόρβασίας ἀλείων.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΤΟΥ ΗΣΙΟ-

ΔΕ ὄργων καὶ ὑμῶν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΣ-

πίδος.

Ἀφιοι στρατεύσαντες ἐπὶ τὰς ἡλιν
ἡρώονος βῆς, ἀνέειλον τὴς τῆς ἀλμῆ
νης ἀδελφῆς, τῶν θρεμμάτων ὑπε-
ραγωνισμοῦ. τῷ ἡ ἀμφιτρώονος βα-
λομένη αὐτῇ σιωελθῶν, ἡ πρότορον
αὐτῷ ὑπέχτο, πρὶν ἢ παρὰ τῶν ἀδελφοκτόνων εἰς
πράξαι τιμωρίαν. ὃ ἡ ἐπιστρατεύσας, ἀνέειλον αὐτὴς.
κατὰ ἡ τὴν αὐτὴν νύκτα σιωδύχονται αὐτῇ ἀμφοτε-
ροι, ὃ, τε βῆς καὶ ὃ ἀμφιτρώων. ὃ μὲν ἐν τῷ πολέμῳ ὑπο-
πρέψας, βῆς ἡ βυλκθεῖς τοῖς ἀνθρώποις βοηθὸν γεννῶ-
σαι. ἡ ἡ λύει, ἐκ μὲν ἀμφιτρώωνος ἰφικλέα, ἐκ ἡ διὸς ἡ-
ρακλέα, ὃς καὶ ἐπὶ κύνων ἀρεῶς. ἡ ὃν, ἡνίοχον ἔχωρ ἰο-
λαον, στρατεύεται. ὃς τὴς τὰς δεικάδας ἀγούσας εἰς πω-
θῶ, περιεσῶλα. σκεπαθεῖς ἡν ἡφαιστοσύκτω ἀσπίδι,
πρόσσειν εἰς τραχίνα πρὸς λήθηνα. Συμβαλὼν ἡ τῷ κύν-
ων, αὐτὸν μὲν ἀναερεῖ. τὸν ἡ ἄρην ὑπόρβασίζοντα τῷ
ἡδ, κατὰ μὲν τῷ τρώσει. καὶ ἔως ὄρχεται πρὸς λήθη-
να. λῆν δὲ ὃ κύνος, γαμβρὸς κύνος, ἐπὶ θυγατρὶ θε-
μιστογόμῃ.

Ἡσιόδου

OPERA ET DIES

Sciens operatus fuerit, inculpatus dijs,
Auguria observans, & delicta cuitans.

FINIS HESIODI OPERA
rum & dierum.

ARGUMENTVM SCVTI.

Aphij militantes ad Electryonis boues,
interfecerunt Alcmenæ fratres, iu-
mentorū defensores. Amphitryone au-
tem uolente ipsi coire, non prius ei
promisit, quam de fratricidis poenas
sumpsisset. Ille autem immilitans, interfecit eos. Sed in
eadē nocte coeunt ipsi, utriq; Iupiter & Amphitryon:
hic quidem ex bello reuersus, Iupiter autem uolens ho-
minibus auxiliatorem generare. Illa uerò parit ex Am-
phitryone quidem Iphicleum: ex Ioue autem Herculē,
qui & contra Cygnum Martis filium, aurigam habēs
Iolaum, militat: qui decimas ducentes ad Pytho, depra-
datur. Protectus igitur per Vulcanum facto scuto, ac-
cedit ad Trachinā, ad Ceycem. Congressusq; cum Cy-
gno, ipsum quidem interemit. Martem uerò scuto defen-
dentem filium, in crure uulnerat. Atq; ita uenit ad Cey-
cem. Erat autem Cygnus gener Cey-
cis ob filiam Themisto-
nomen.

Hesiodi

ΗΣΙΟΔΟΥ ΠΟΝΗΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΣΠΙΔΟΣ ΤΟΥ

ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

Οἷα προλεπῶσα δόμους, καὶ πατρίδα
γαῖαν,

Ἠλυθον εἰς θήβας, μετ' ἀρήτορ ἀμφι
τρύωνα, (ωνος,

Ἀλκμήνῃ θυγάτηρ λαοδόξῃ ἡλεκτρῷ

Ἡ ῥα γυναικῶν φύλον ἐναίνυντο θαλυτόρῳ,

Εἰδείτε μεγέθει τε νόον γε μὲν ὅτις ὄριζε

Τάων, ἃς θνητῶν θνητοῖς τέον συνθεῖσαι.

Τῆς, καὶ ἀπὸ κρήβην, βλεφαρώρ τ' ἀπὸ κυανέων,

Τοῖον ἄνθ' οἶδον τε πολυχρόσῃ ἀφροδίτης.

Ἡ δὲ καὶ ὥς κατὰ θυμὸν ἐὼρτίσθηεν ἀνότητιν,

Ὡς ἔποτ' ἔτισε γυναικῶν θαλυτόρῳ.

Ἡ μὲν πατόρῳ ἐδδλὸν ἀπέκτανεν ἱφί διαμάσας,

Χωσάμυγος περὶ βῆσι. λιπὼν δ' ὅτε πατρίδα γαῖαν.

Εἰς θήβας ἐνέτασσε φόβου δάκρυας καδμείας,

Εὐθ' ὅγε διάματ' ὄναιε σὺν αἰδοίῃ παρῃοῖτι,

Νόσφιρ ἄτορ φιλότῃτος ἐφιμόρῃ. ἔ γὰρ οἱ ἦεν

Τερν λεχέων ἐπιβῆναι εὐσφύρῃ ἡλεκτρυώνης,

Τερν γε φόνον τίσατο κασιγνήτων μεγαθύμων

Ἡς ἀλόχῃ, μαλάρῳ ἧ ἱαταφλέξαι πύρρ' ἰαώμας

Ἀνδρῶν ἡρώων ταφίω, ἧ δὲ τηλεβοάων.

Ὡς γὰρ οἱ διένετο. θεοὶ δ' ἐπιμαρτύρου ἦσαν.

Τῶν δ' ὅγ' ὀπίσθητο μῆνιν, ἐπέγυτο δ' ὅτ' ἰτάχιστα

Εἴπω

HESIODI OPVS DE SCVTO HERCVLIS.

EV qualis relinquens domos & pa-
triam terram,
Venit ad Thebas, ad similem Marti
Amphithryonem,
Alcmene, filia populos servantis E-
lectryonis:

Quæ certè mulierū genus ornabat feminearū, (tēdebat
Et pulchritudine et magnitudine. animo aut nulla con-
Earū, quas mortales mortalib. pepererunt cōcūbentes.
Huius & ab capite, & palpebris nigris,
Tale spirabat, quale & aureæ Veneris.

Quæ & tantum in animo suum honorabat maritum,
Quantū nondū aliqua honoravit mulierū feminearū.
Attamen patrem bonum interfecit, iui domians,
Iratas pro bobus. relinquens autem ille patriam terrā,
Ad Thebas supplex uenit, scuta ferentes Cadmeos,
Vbi ille domos habitauit cum pudica uxore,
Scorsum sine desiderato amore. non enim sibi licuit
Prius lectū conscendere pulchras suras habētis Electrio
Quam cadē ultus esset fratrum magnanimorum (nis,
Sue uxoris, acriq; combustisset igne uicos
Virorum heroum, Taphiorum & Teleboarum.
Sic enim sibi constitutum erat. dii autem testes erant,
Quorum ille curabat iram. & festinabat q̄ celerrimè

c

Persia

Εκτελέσαι μέγα ὄργον, ὃ οἱ Διόθεν θέμις ἦεν·
 Τῷ δ' αἶμα ἰέμενοι πολέμοιο τε φυλόπιδός τε
 Βοιωτοὶ πλῆξειπποι, ὑπὸρ σακῆων πνέοντες,
 Λοκροὶ τ' ἀγχιέμαχοι, καὶ φωνῆες μεγάθυμοι,
 Ἐσποντ' ἤρχε ἧ τοῖσιν εἷς παῖς ἀλκαίοιο,
 Κυδωνῶν λαοῖσιν. πατὴρ δ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Ἀλλὴν μήτιρ ὕφαινε μετὰ φρεσὶν, ὄφρα θεοῖσιν
 Ἀνδράσι τ' ἀλφειτῆσιν ἀρῆς ἀλκτῆρα φνέσῃσιν.
 Ωρτο δ' ἀπ' ἐλύμποιο δόλον φρεσὶ βουσοδομῶν,
 Ἰμέρων φιλότῃτος εὐζώνοιο γυναικὸς.
 Εὐνύχιος τάχα δ' ἵξε τυφάονιον. τότε δ' αὖθις,
 Φίνιον ἀνρότατον προσεβήσατο μκτιέτα βούς.
 Εὐθα καβεζόμενος, φρεσὶ μύδιετο θέσπελα ὄργα.
 Αὐτῇ μὲν γὰρ νυκτὶ τανυσφύρε κλεψευάνης,
 Εὐνὴ καὶ φιλότῃτι μίγν, τέλεσθν δ' αἶρ' εἰλδωρ.
 Αὐτῇ δ' ἀμφιτρύων λαοοδόος, ἀγλαὸς ἦρως,
 Εκτελέσας μέγα ὄργον, ἀφίκετο ὄνδρι δόμονδε.
 Οὐδ' οὐ γ' ἐπὶ Διῶας καὶ ποιμνίας ἀγροιώτας
 Ωρτ' ἰόναι, πρὶν γ' ἥς ἀλόχε ἐπιβήμεναι σὺν ἡς.
 Τοῖος γὰρ κραδίϊον πόθος αἶνυτο ποιμνία λαῶν·
 Ως δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπασθὸν ὑπενπροφύγοι καπότητα,
 Νύσας ὑπ' ἀργαλέης, ἥ καὶ κρατὸρ ὑπὸ δισμῷ,
 Ως ρά τότε ἀμφιτρύων χαλεπὸν πόνον ἐκτολμήσας,
 Ἀπασίως φίλως τε ἐν δόμον εἰσαφίκανε.
 Γαννύχιος δ' αἶρ' ἔλετο σιὸν αἰδοίῃ πειράνοιτι,
 Τόρ πόμενος δώροισι πολυχρῆσιν ἀφροδίτης.
 Ἡ δ' θεῶ Διμηθεῖσα, καὶ κούρῃ πολλὸν αἶετ' ἔχων,

SCVTVM HERCVLIS. 67

Perficere magnum opus, quod sibi ex Ioue fas erat.
 Hunc autem simul cupientes & belli & persecutionis
 Bæoti, percussores equorū, sup̄ scuta spirātes, (nīmī
 Et Locri breuib. armis pugnatores, et Phocēses magna
 Sequebantur. dux autem istis erat bonus filius Alcæi,
 Iactabundus populis. pater aut̄ hominūq; deorūq;
 Aliud consiliū texebat in mentibus, ut dijs (neraret.
 Et hominib. artiū inuentorib. nocumētī expulsoŕē ge-
 Statim uerò descendit ab olym̄po dolū mentib. struēs,
 Desiderans amorem bene cinctæ mulieris, (rursus
 Nocturnus citō autem uenit Typhaonium. Tūc autem
 Phiciū summū ascendit consultor Iupiter,
 Vbi sedēs mētib. cogitauit stupēda opera. (Electryonis
 Eadē qdem enim nocte extensum pedē habentis filiæ
 Lecto & amore mistus est, & perfecit desiderium.
 Eadē aut̄ et Amphitryō populorū defēsor, inclytus he
 Perfecto magno opere uenit suā domum, (ros,
 Neq; ille ad famulos & pastores agrestes
 Perrexit ire, priusquā suæ uxoris conscenderet lectum.
 Talis enim cor cupiditas capiebat pastorem populorū.
 Ut autem quando uir libenter effugeret calamitatem
 Aegritudine ab molesta, uel etiam à forti uinculo,
 Sic tunc Amphitryon graui labore defunctus,
 Libenterq; & amicē suam domum peruenit.
 Nocturnus autem concubuit sua cū ueneranda uxore,
 Delectatus donis ualde pulchræ Veneris.
 Illa autem Deo domita, & uiro longē præstantissimo
Thebis,

Θῆκε γὰρ ἐπὶ ἀπύλῳ διδυμάονε γένετο παῖδε.
 Οὐκ ἐβ' ὅμῃ φρονέαντε ἱασιγνήτω γέμῃ ἐσλῶ,
 Τὸν μὲν χειρότορον, τὸν δ' αὖ μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
 Δανὸν τε ἱερατόρον τε, βίλῃ ἡρακληεῖλῳ.
 Τὸν μὲν ὑποδιμυθεῖσα πελοναίη φέει κρονίῳνι,
 Αὐτὰρ ἱφικλῆϊ ἄγε διορισθῶ ἀμφιτρύωνι,
 Κεκριμένοισιν γενέλῳ, τὸν μὲν βροτῶ ἀνδρῶν μιγείσῃ,
 Τὸν ἧ δὴ κρονίῳνι, θεῶν σκηναῖοι παύτων.
 Ος καὶ κύννορ ἐπεφρον ἀρητιάδῃ μὲν μεγάλῳ,
 Εὖρε γὰρ ἐν τεμένει ἐνατηβόλῃ ἀπέλλωνος,
 Αὐτὸν, καὶ πατόρβῃ ὅρ' ἄρῃ, ἄτορ πολέμοιο,
 Τσίχεσι λαμπομόνους σέλας ὡς πυρὸς αἰθομένοιο,
 Ἐσαότ' οὐ δίφρῳ, χθόνα δ' ἐκτυπορ ἰόνεες ἵπποι,
 Νύκτορες χυλῆσι, κόνις δέ σφ' ἀμφιδιδήει,
 Κοπτομένοισιν πλησίοισιν ὑφ' ἄρμασι, καὶ ποσσὶν ἵππων.
 Ἀρματα δ' ἐν ποίπτῃ, καὶ ἄντυγες ἀμφαράβιστον,
 Ἴππων ἱεμένων, λιχαῖρτο ἧ κύννος ἀμύμων,
 Ἐλπίμονες διὸς υἱὸν ἀρήϊον, λυίοχόν τε,
 Χαλκῷ δαΐσσειν, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τσῦχεα δύσειν.
 Ἀλλὰ οἱ σὺ χυλῶν ὅν ἐκλυε φοῖβος ἀπόλλων.
 Αὐτὸς γὰρ οἱ ἐπῶρσε βίλῃ ἡρακληεῖλῳ.
 Γαῖν δ' ἄλλος καὶ βωμὸς ἀπείλωνος παγασαῖς,
 Λάμπον ὑπὸ δεινοῖο θεῶ τσυχῶν τε καὶ αὐτῷ,
 Εὖρ δ' ὡς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπετο, τίς κεν ἐκείνῳ
 Ἐπὶ θνητὸς εἶναι κατ' ἀντίον ὀρμηθῆναι,
 Γλῶσση ἡρακληῆος καὶ κνυδαλίμῃ ἰσλάσῃ;
 Κεῖνῳ γὰρ μεγάλην τε βίην, καὶ χεῖρες ἀκτῖος

Thebis septē portas habētib. gemellos generauit filios.
 Non tamen similia sapientes, fratres quamuis fuerunt:
 Hūc quidē peiorē, illū aut rursus multo meliorē uirum,
 Grauemq; fortemq; uim Herculeam: (nio.

Hūc quidē subdomita nigras facienti nubes Ioui Satur-
 Sed Iphicleū lancea seruanti populos Amphitryoni
 Distinctam prolem. hunc quidē mortali uiro admista,
 Illum autem Ioui Saturnio, deorū imperatori omnium,
 Qui & Cygnum interfecit Martis filiū magnanimum.

Inuenit enim in luco longē sagittantis Apollinis
 Ipsum, & patrem suum Martem insatiabilem bello,
 Armis coruscantes, splendorem ut ignis ardentis,
 Stantes in curru, terram uerò uerberabāt ueloces equi
 Pūgentes ungulis. puluis aut circa ipsos utrinq; sparge
 Trita plicatis currib. & pedib. equorū. (batur.

Curru autem bene facti & canthi circumstrepebant,
 Eqs currere cupiētibus. Letatus aut est Cygnus irrepre
 Sperās Iouis filiū bellicosum, et aurigatōrē (hēsibilis,
 Ferro scindere, & inclyta arma spoliare.

Sed sibi factas supplicationes non exaudiuit Phœbus
 Ipse enim sibi concitauit uim Herculeam. (Apollo.

Omne autem nemus & templum Apollinis Pegasei
 Splendebat ab grauis dei armisq;, & ipsius.

Ignis aut tanquam ab oculis splendebat. Quis aut illi
 Sustinuisset mortalis existens obuiam moueri,

Præter Herculem, & inclytum Iolaum?

Morum enim magnaq; uis, & manus intangibiles.

Εξ ὧμων ἐπέφυκον ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεισιν,
 Ος γὰρ λυίοχον προσέφη κρατὶ δόρυ ἰόλαον,
 Ἥρως ὦ ἰόλαε, βροτῶν πολὺ φίλτατε πάντων,
 Ἥτι μετ' ἀθανάτους μάκρας, τοὶ ἔλυμπον ἔχουσι,
 Ἥλιτον ἀμφιτρύων, ὅτ' εὐστέφανον ποτὶ θῆλυ
 Ἥλθε, λιπῶν τρίκυθον εὐκτίμενον πηλοέθρον,
 Κτείνας ἡλεῖσθ' ὄνα βοῶν σὺν ἐκ' ὄνυμετώπων.
 Ἰκετο δ' εἰς κρείοντα, καὶ λυίοχῳ τανύπεπλον.
 Οἱ γὰρ μὲν πασάζοντο, καὶ ἄρμυνα πάντα παρέχον,
 Ἡ δὲ δῖν' ἐδ' ἰκέτησι, τίον δ' αἶψ' ἐπὶ τοῖσι μάλλον.
 Ζῶε δ' ἀγαλλόμενος σὺν εὐσφύρῳ ἡλεῖσθ' ὄνα,
 Ἡ δ' ἀλόχῳ, τάχα δ' ἄμμες ἐπιπλομονῶν σὺν αὐτῶν,
 Γενόμεθ' ὅτε φρενάς σὶ ἀλγίνοι, ὅτε νόημα,
 Σὸς τε πατήρ καὶ ἐγώ, τῷ μὲν φρενάς ἐξέλετο ἴσους.
 Ος περὶ λιπῶν σφέτ' ὄρον δῶμα, σφετόρ' οὖς τε τοκῆας
 Ωρίχετο τιμήσων ἀλγισμῶν σὺν ὀδῆα,
 Σχέτλιος, ἥ περ μάλα μετεστοναχίσει' ὅπως
 Ἥρ' ἄτλιν ἀχέωρ, ἥ δ' ὕπαλιν ἀγχετός ἐστιν.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δαίμων χαλεπὸς ἐπιτέλλει' αἰθέρας,
 Ω φίλος, ἀλλὰ σὺ θᾶσσον ἔχ' ἡνίκα φοινικόεντα
 Ἴππων ὠκυπόδων, μέγα ἧ φρεσὶ θάρσος αἰέξωρ,
 Ἰθὺς ἔχειρ βοῶν ἄρμα, καὶ ὠκυπόδων ὀδόνος ἵππων,
 Μηδὲν ὑποδιδέσκεις ἡνέμπον ἄρεος ἀνδροφόνουιο,
 Ος νῦν κενληγὼς περιμαίνεται ἰδὸν ἄλσος.
 Φοῖβε ἀπόλλωνος ἐκατηβέλετο ἀνακτοῖς.
 Ἡ μὲν καὶ κρατὶ δόρυ πρὸς εἶωρ, ἄσεται πολέμοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἀμώμωτος ἰόλαος.

Ex humeris extendebantur in fortissimis membris.

Qui tunc aurigam affatus est fortem Iolaum:

O' heros Iole, mortalium longè charissime omnium,
 Certè, cōtra immortales beatos, qui cœlū habitāt, (bē
 Peccauit Amphitryō, quādo bene coronatā muris The
 Venit, linguēs Tirynthū bene ædificatū oppidū, (tiū.
 Interfecto Electryone, boum causa latas frōtes haben-
 Venit ad Creōtē, & Heniochā extēsū peplū habentē.
 Qui ipsū amicē exceperūt, & omnia necessaria præ-
 Ut fas est supplicib. honorarūtq; pcul magis. (buerūt,
 Viuebat aut latus, cū pulchros pedes habēte Electryo
 Sua uxore. Celeriter aut nos uertentibus annis (na
 Nati fuimus, neq; mentib. similes, neq; intellectu, (ter,
 Et tuus pater et ego. huius quidē mentes eripuit Iupi.
 Qui relinquens & suam domum, & suos parentes,
 Venit honoraturus iniquum Eurysthēum.

Miser. profectō ualde suspirabat, in futurum
 Suam calamitatem dolens, quæ non reuocabilis est.

Sed mihi fortuna molesta commisit certamina,

O' chare. sed tu citius cape habenas purpureas, (gēs,
 Equorū pedib. uelociū. ualdè aut mentib. audaciam au-
 Recte habeto uelocē currū, et pedib. uelociū robur e-
 Nihil subueritus fragorē Martis homicidæ, (quorum,
 Qui nunc uociferans circumferit sacrum nemus
 Phœbi Apollinis longè sagittantis regis.

Attamen quamuis fortis existens, satiatur bello.

Nūc aut uicissim allocutus est irreprehensibilis Iolaum

Ἡθεῖ ἢ μάλα δὴ τι πατὴρ ἀνδρῶν τε θιῶν τε
 Τιμᾷ σὺν κεφαλῇ, καὶ τᾶυτος οἶνοσίγαυος,
 ὅς θύβης ληθήμενον ἔχει, ρύεται τε πόλιν.
 Οἶον δὲ καὶ τόνδε βροτὸν ἱερατόρον τε μέγαν τε
 Σᾶς ἐς χεῖρας ἄγασιν, ἵνα κλέος ἐδῶλον ἄρῃαι.
 Ἀλλὰ γε δύσαστο τάνχ' ἀρήϊα, ὄφρα τάχιστα
 Δίφρος ἐμπελάσαντες ἄρῃος θ' ἡμέτορόν τε,
 Μαρνώμεσθ' ἐπεὶ ὅ τοι ἀταρβήτον διὸς υἱόν,
 Οὐδ' ἱφικλείδην λεισθήσεται, ἀλλὰ μῖν οἶω
 Φύξεσθαι δύο παῖδας ἀμύμονος ἀλκείδαο,
 Οἱ δὲ σφί χροὸν εἰσι, λιλαίόμενοι πολέμοιο
 Φυλόπιδά σῆσαι, τὰ σφιν πολὺ φόρτορα θοίνυς.
 Ως φάτο, μέδισσεν ἧ βίη ἡρακλεῆα,
 Θυμῷ γηθήσας, μάλα γὰρ νύ οἱ ἄρμονα εἶπεν.
 Καὶ μῖν ἀμειβόμενος ἐπεὶα πῆρόοντα πρόσθενδε.
 Ἥρως ᾧ ἰούλας διοτρεφές, ἔπλετο τηλῶ
 Ὑσμίνῃ τραχεῖα, σὺν δ' ὥς πάρος ἦεν ἀλαίφρων,
 Ως καὶ νῦν μέγαν ἵππον ἀρείονα νηανοχαίτην,
 Γαῖτῃ ἀναστροφᾷ, καὶ ἀρηγέμεν ὥς ἑε διυῖναι,
 Ως εἰπὼν, λυηδμίδας ὀρεχάλλοιο φαεινῶ
 Ἠφαίστῃ μλυτὰ δῶρα, περὶ ληήμῃσιν ἐθηκε.
 Δούτορον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσιν ἐδυνε,
 Καλὸν, χρύσειον, πολυδαίδαλον, ὃν ῥ' οἱ ἐδωκε
 Γαλαῖς ἀθληναίη, κέρη εἰδὸς, ὃ ππὸτ' ἐμελλε
 Τοπρῶπον σφονόγυτας ἐφορμήσασθαι ἀέθλης.
 Θήκατο δ' ἄμφ' ὁμοισιν ἀρῆς αἰλητῆρα σίδερον,
 Δανὸς ἀνὴρ, κοῖλῳ ἧ περὶ στήθεσι φαρέτρῳ

κάβαλε

SCVTVM HERCVLIS. 73

O' patre, certè ualde iam pater hominumq; deumq;
 Honorat tuum caput, & taureus Neptunus,
 Qui Thebes arcem habet, & conseruat urbem:
 Qualem nam & istum mortalem fortemq; magnumq;
 Tuas ad manus agunt, ut gloriam bonam sumas.
 Sed iam iam indue arma bellicosa, ut celerrimè
 Curribus appropinquant, & Martis & nostro
 Pugnemus. postquam neq; intrepidum Iouis filium,
 Neq; filium Iphicli timebit. sed ipsum puto
 Fugiturum duos filios irreprehensibilis Alcide,
 Qui iam prope ipsos uadunt, cupientes belli
 Cædem statuere, quæ ipsis multo præstatiore dapibus.
 Sic dixit, subrisit autem uis Herculeana,
 Animo gaudens. ualde enim sibi accommoda dixit.
 Atq; ipsi respondens uerbis pennatis allocutus est:
 Heros o Iolæ diuine, non amplius procul
 Pugna aspera, tu autem ut prius eras bellicosus,
 Sic & nunc magnū equū Arionem, nigras setas habentē
 Quacumq; conuerte: & auxiliare quantisper potes.
 Sic fatus, ocreas æris splendentis,
 Vulcani inclita dona, circa crura posuit.
 Secundo rursus thoracem circa pectora induit,
 Pulchrum, aureum, ualde uarium, quem sibi dedit
 Pallas Minerua, filia Iouis, quando debebat
 Primitus suspiriosa irruere certamina.
 Posuit aut circa humeros nocuementi propulsorē ferrū,
 Terribilis uir, & cauiam circa pectora pharetram

Κάβαλέτ' ἐξόπιθον. πολλοὶ δ' ἐντοδον οἷσθ' ὁ
 Ρίγκλοι θανάτοιο λαβηφθόγοιο δοτῆρες.
 Γυῖον μὲν θανάτον τ' εἶχον, καὶ δάκρυσι μῦρον.
 Μείσοι ἢ ξισοὶ περιμήνεις. αὐτὰρ ὅπιον
 μορφοῖο φλεγύας καλυπτόμενοι πῆδ' ὕγεσι
 ἦσαν. ὃ δ' ὄβριμον ἐγγος, ἀναχμῶν αἰθοπι χαλκῷ,
 Κρατὶ δ' ἰφθίμῳ λιυίλῳ στυντήρι ἐβηκε
 Δαιδαλίλῳ, ἀδίαμαντος, ἐπὶ κρατάφοις ἀραρυῖαν.
 Ἦτ' ἔρτο κάρη ἡρακλῆος θέοιο.

Χόρσ' ἔγε μὲν σάνας εἶλε παναίολον, ὃ δέ τις αὐτῷ
 Οὐτ' ἐρύξει βαλὼν, ἢ τ' ἐβλασε, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ραῦ μὲν γὰρ νύκλ' ἑταίρῳ λυκῷ τ' ἐλέφαντι,
 Ἠλέτῳ β' ὑπολαμπές ἐλιν, χυσοῦ τε φαεινῷ
 Λαμπόμονον. κυάνῃ δ' ἀνὰ πύργους ἠλέλαντο.
 Εὐ μέσῳ ἢ δρᾶναντος ἐλιν φόβος, ὃ τι φατειός,
 Εμπάλιν ὁδοῖσιν πυρὶ λαμπομένοισι διδορκῶς,
 Τῷ καὶ ὁδόντων μὲν πλάτο στόμα λυκῷ θεόντων,
 Δεινῶν, ἀπλήτων. ἐπὶ ἢ βλοσυροῖο μετώπῳ,
 Δεινῷ ὄρις πεπότητο, κορύσσεια λιτόνῳ ἀνδρῶν.
 Σχετλῆς, ἢ ῥα νόον τε καὶ ἐν φρεσὶν εἶλετο φωτῶν.
 Οἵ τινες ἀντιβαλὼν πόλεμον διὸς ἢ φόβοισιν.
 Τῶν καὶ ψυχὰν μὲν χθόνα διύσθ' αἰδὸς εἶσω
 Αὐτῶν. ὅσθ' αὖ δέ σφι περὶ ῥινόιο σαπίσης,
 Σείβει ἀβαλίοιο κελαινῇ πύθεται αἶν,
 Εὐ ἢ προΐωξίς τε παλῖωξίς τε τέτυκτο,
 Εὐ δ' ὅμαδός τε φόβος τ' ἀνδρονίαν τε διέδρα,
 Εὐ δ' ὄρις, ἐν ἢ κηδοίμους ἐβύουον. ἐν δ' ὁλοῇ κῆρ

Coniecit retro. multæ autem intus sagittæ,
 Rigidæ, lethi obliuisci uocem facientis datrices.
 Antrorsum quidẽ mortẽ habebāt, & lachrymis luctũ,
 Mediæ autem rasiles longè, sed retro
 Coloratæ equilæ occultatæ pennis
 Erant. ille aut̃ terribilem lanceã, acutã, ardenti ferro:
 Capiti autem potenti galeam benefactam imposuit,
 Ingeniosam, ex adamante, temporibus congruam,
 Quæ seruabat caput Herculis diuini.

Manib. aut̃ scutũ cepit undiq; uariũ, neq; aliquis ipsũ
 Neq; rupisset uulnerans, neq; fregisset, mirabile uisũ.
 Totum quidem in circulo gypso albo, & ebore,
 Et electro subsplendidum erat, & auro lucenti
 Splendens, nigro autem circuli discurrabant.

In medio autem draconis erat terror non narrabilis,
 Retro oculis igne splendentibus aspiciens. (rentibus,
 Cuius & dentib. quidẽ implebatur bucca albiter discurs
 Crudelibus, implacabilibus. In terribili autem aspectu
 Grauis Lis uolabat, geleata perturbatione hominum.
 Improbæ, quæ et intellectũ et mentẽ capiebat hominũ,
 Quicunq; obuiam bellum Iouis filio ferrent. (fernũ,
 Quorũ & animæ quidem terrã ingrediuntur, intra in
 Ipsorum. ossa uerò ipsis, carne corrupta,
 Sirio sub arido nigra putrefacit terra.

Ibi expulsatioq; retroq; fugatio picta erat,
 Ibi & tumultus & terror, & hominũ cædes ardebat,
 Ibi discordia, ibi fragor discurrabat. ibi p̃ncipiosa Parca
 Alium

Ἄλλον βωὸν ἔχοντα νεύτατον, ἄλλον ἄστον,
 Ἄλλον τεθνεῶτα κατὰ μῦθον ἔλκε ποδοῖν.
 Ἐμὰ δ' ἔχ' ἄμφ' ὤμοισι διαφούνεον αἵματι φωτῶν,
 Δαινὸν δόρνομον, παναχῦσί τε βεβριβῦα.
 Ἐν δ' ὀφίῳ κεφαλαίε δαινῶν ἔσαν ὅτι φατεῶν,
 Δωδέκα, τὰ, φοβέεσκον ἐπὶ χθονὶ φύλ' ἀνθρώπων,
 Οἱ τινες ἀντιδίλιν πόλεμον διὸς ἤϊ φοβροῖεν
 Τῶν, καὶ ὀδόντων μὲν παναχὴ πέλυν, σῦτε μάχοιτο
 ἀμφιτρωνιάδης, τὰ δ' ἡ δαίετο θωπυτὰ ὄργα.
 Στίγματα δ' ὡς ἐπέφαντο ἰδιῶν δαινοῖσι δράκῃσι
 Κυνάρεσι κατὰ νῶτα, μελάνθῃσαν ἡ γούμαι.
 Ἐν δ' οὐδ' ἀγέλας χλουῦν ἔσαν, ἡ δ' λεόντων,
 Ἐς σφίνας δόρνομον, ἱστοκύντων θ' ἱεμόνων τε.
 Τῶν καὶ ὁμιληδὸν σίγῃς ἦσαν, ὅδε νυ τοίγε
 Οὐδ' ἔτορροι τριέτην, φρέσιν γε μὲν αὐχόνας ἀμφι,
 Ἥδη γὰρ σφιν ἦκετο μέγας λῆς, ἀμφὶ δ' ἡπάροισι
 Δοιοὶ ἀπὸ πρᾶμνοι ψυχὰς, κατὰ δὲ σφιν κελαινὸν
 Αἶμα ἀπελείβαντ' ὄρῃσιν, οἱ δ' αὐχόνας ἐξεριπόντες,
 Κάατο τεθνεῶτες ὑπὸ βλοσυροῖσι λῆεσι.
 Τοῖ δ' ἔτι μάλλον ἐγαρέδην, κοτέοντε μάχεσθαι,
 ἀμφοτέρω, χλουῦν αἰετὲς, χαροποί τε λέοντες,
 Ἐν δ' ἔννυσμίνῃ λαπίθων ἀιχμητῶν,
 Καυέαντ' ἀμφὶ ἀνὰ κῆλα, δρύαντά τε, παρὲς θοῶν τε,
 Ὀπλέαντ' ἐξ ἀδιδόμν τε, φάληρόν τε, πρόλοχόν τε,
 Μόφοντ' ἀμπυκῆδην, τιτακρήστον, ὅσον ἄρνος.
 Θυσίαντ' αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
 Ἀργύριοι, χρύσεια περὶ χρυσοῖ τσύνχε' ἔχοντες

Κούτων.

Aliū uiuū habens, nouiter sauciatū, aliū nō sauciatum:
 Alium mortuum in conflictu, trahebat per pedes.

Palliū autē habebat circa humeros ualde fuscū sanguī
 Terribiliter afficiēs. strepituq; grauata (ne hominū,
 Ibi serpentū capita terribiliū erant, non enarrabiliū,
 Daodecim, quæ terrebant in terra nationes hominum,
 Quicunq; bellum obuiam Iouis filio ferrent. (ret

Illorū & dentiū quidem crepitatio erat, quādo pugna
 Filius Amphitryonis. & ista lucebant miranda opera.
 Pūcta autē ueluti quædā uidebantur uidere horribilib.
 Nigra sup̄ tergora. nigrescebant autē barbæ (draconib.
 Ibi aprorum greges masculorum erant, & leonum,
 Inter se aspicientiū, irascentiū, et mordere cupientiū.
 Horum & congregatim acies ibant. neq; isti

Neq; alij tremebant. horrebant siquidem collis ambæ.
 Iam enim ipsis iacebat magnus leo: circa autem apri
 Bini priuati animas. & apud ipsos niger (cadētes
 Sanguis stillabat in terrā. aliqui autē depressis ceruicib.
 Iacebant mortui à crudelissimis leonibus (gnādū
 Qui adhuc magis incitabantur, & irascebantur ad pu-
 Vtrimq; masculiq; sues, alacresq; leones.

Ibi erat pugna Lapitharum pugnatorum,
 Et Cenea circa regem, & Dryanta Perithoumq;,
 Hoplemq; Exadiumq;, Phalerūq;, Prolochumq;,
 Mopsumq; Ampyci filium, Titarestum, florem Martis:
 Thescaq; Aegij filium, similem dī; immortalibus;
 Argentei, aurea circa corpus arma habentes.

Κεῖνταιροὶ θ' ἰτορῶσιν ἐναντίοι ἡγορέοντες,
 Ἀμφὶ μέγαν πετρεῖομαθ' ἄσβολον οἶωνιστῆν.
 Ἀρκτον θ' ἔριόν τε, μελαγχχαίτην τε μίμαντα,
 καὶ δύο πυνκίδας περιμήδεα τε δρύαλόν τε,
 Ἀργύριοι, χρυσέας ἐλάτας ἐν χορσίῃ ἔχοντες.
 Καὶ τε σιναΐκην ὥσεί ζωοίπορ' ἔόντες,
 Εὐχεσίην δ' ἐλάτης αὐτοσχεδόν ὠριγνῶντο.
 Εἰ δ' ἄρεος βλοσυροῖο ποδῶκεες ἔσασαν ἵπποι,
 Χρῦστοι, ἐν ᾗ καὶ αὐτὸς ἐναρφόρος ἕλιος ἄρης,
 Λιχμὴν ἐν χείρεσιν ἔχωρ, πευλέεσσι κελεύωρ,
 Αἵματι φοινικέας ὥσεί ζωὸς ἐναβύωρ,
 Δίφρῳ ἐπεμβεβαῶς, παρὰ δ' Ἀἰμὸς τε φόβος τε
 ἔσασαν, ἱέμενοι πόλεμον καταδύμενοι ἀνδρῶν.
 Εἰ δ' Διὸς θυγάτηρ ἀγελείν τριτογενέα,
 Τῇ ἱνέην, ὥσεί τε μάχην ἐθέλῃσα κορύσσειν,
 Εὐχεσὶ ἔχουσ' ἐν χορσί, χρυσέην τε τρυφάλειαν,
 Αἰγίδα τ' ἀμφ' ὤμοις, ἐπὶ δ' ὥχετο φύλοπιρ αἰνέην.
 Εἰ δ' ἴν' ἀθανάτων ἱερὸς χορὸς, ἐν δ' ἄρα μέσῳ
 ἡμόρῳ νιθαρίζε λητὺς καὶ Διὸς υἱός,
 Χρυσέῃ φόρμιγγι, θεῶν δ' ἔδος, ἀγνὸς Ὀλυμπος.
 Εἰ δ' ἀγορεύ, περὶ δ' ὄλβος ἀπείριτος ἐσσιφάνωτο,
 Ἀθανάτων ἐν ἀγῶνι, θεαὶ δ' ἐξῆρχον αἰοιδῆς,
 Μῦσαι πειρίδες λυγρὰ μελοπομόνας ἀνῆαι.

Εἰ δ' ἡμιλὴν ὄνορμος ἀμμαιμακέτοιο βαλάνος
 Κυνλοτόρης ἐτέτυκτο πανέφθ' κασιτόροιο,
 Κλυβομόνῳ ἱνέλος, πολλοὶ γέ μιν ἀμμέσων αὐτῇ
 Δελφίνες, τῇ καὶ τῇ ἐβιύειον ἰχθυόοντες,

Νηχομήδης

Centauriq; ex altera parte contrarij congregabantur,
 Circa magnū Petreū, & Asbolum augurem,
 Arctūq; Vriumq; nigrasq; setas habentem Mimāta.
 Et duos Peuci filios, Perimedeaq; Dryalumq;
 Argentei, aureas abietes in manibus habentes.
 Et irruebant tanquam uiui existentes.

Nanceis & abietibus propè porrigebantur.

Ibi Martis terribilis uelocipedes stabant equi,
 Aurei. ibi & ipse spolia ferens perniciosus Mars,
 Hastam in manibus ferens, pedestribus imperans,
 Sanguine purpureus, tanquam uiuos spoliāns,
 Currum ascendens. iuxta aut Damosq; Phobusq;
 Stabant, cupientes bellum ingredi hominum.

Ibi Iouis filia prædatrix Minerva,
 Ei similis, tanquam ad pugnam uolens se armare,
 Lanceam habens in manibus, aureamq; galeam,
 Et thoracē circa humeros, & ibat ad pugnam grauem.
 Ibi erat immortalū deorū sacer chorus. et ibi in medio
 Desiderabile quiddā psonabat Latonæ & Iouis filius,
 Aurea cithara. Deorū aut pauimentū, purus Olympus.
 Ibi Senatus, & foelicitas infinita in circuitu erat, (næ,
 Immortalū in certamine. deæ aut duces erant cantile
 Musæ Pierides, stridulæ canentibus similes.

Ibi uerò portus tutus indomiti maris,
 Circulari forma factus erat ex toto solido stanno,
 Inundanti similis. multi tamen in medio ipsius
 Delphines, hæc et illac discurrebant, pisces capientes,

Natæ.

Νηχόμενοις ἱκελοι, δλοιοὶ δ' ἀναφυσιόωντες,
 Αργύρεοι δελφῖνες, ἐφοίτῳρ ἔλλοπας ἐχθῆς.
 Τῶρ ὑπὸ χέλει τρέορ ἰχθύες. αὐτὰρ ἐπ' ἀκταῖς,
 Ἥτο αὐτῆρ αἰλιούς δεδοικμένους. εἶχε ἧ χροσίμ
 ἰχθύσιρ ἀμφίβλητορ ἀπορρίψοντι ἐοικώς.
 Ερ δ' ἔν κύνόμοιο Διανάνης ἱππότα πόρσσός,
 Οὐτ' ἄρ' ἐπιψάυωρ σάνος ποσίμ, ὅθ' ἐκάς αὐτῆ.
 Θαῦμα μέγα φράσσαδ', ἐπεὶ ὅδαμῦ ἐστήριτο.
 Τῶς γὰρ μιν παλάμαις τῶξε κλυτὸς ἀμφιγυεῖς,
 Χρύσειορ. ἀμφὶ ἧ ποσίμ ἐχε πτόρόγντα πείδιλα.
 Ωμοίσιμ δέ μιν ἀμφιμελάνδιετορ ἄορ ἐνεῖτο,
 Χάλκιορ ἐν τελαμῶνος. ὃ δ' ὥς τε νόμ' ἐποτάτο.
 Γαῦ ἧ μετὰ φρεσιν εἶχε κάρη δεινοῖο πελῶρα,
 Γοργῶς. ἀμφὶ δέ μιν κύβισις θέε, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Αργυρέη, θύσανοι ἧ κατηρωσύντο φαενοί,
 Χρῦσεοι. δεινὴ ἧ πείρὶ κροτάφοισιν ἀνὰ κῆος
 Κεῖτ' αἰτῶλος κύνέν, νυκτὸς ῥόφορ αἰνὸν ἐχυσσά.
 Αὐτὸς ἧ ἀσύνδοντι, καὶ ἐρρίγοντι ἐοικώς,
 Πόρσσός Δαναΐδης ἐτίταίετο. τὰ ἧ μετ' αὐτόρ,
 Γοργόνες ἀπλοτοί τε καὶ ὅ φατὰ ἐρρύοντο,
 Ἰέμεναι μαπέειρ. ἐπὶ ἧ χλωρῶ ἀδάμαντος
 Βαυνοσέωρ, ἰάχεσκε σάνος μεγάλῳ ὄρυμαγδῶ,
 Οξεία καὶ λιγέως. ἐπὶ ἧ ζῶνῃσι δράκοντες
 Δοιῶ ἀπρωρσύντ', ἐπινηρτώωτε κάρλινα.
 Αἰχμασίμ δ' ἄρα τῶ γε, μόνει δ' ἐχάρασσορ ὀδόντας,
 Αχρια δλορνομένη. ἐπὶ δεινοῖσι ἧ κερλίνοισ.
 Γοργεῖς, ἐδονεῖτο μέγας φόβος. οἱ δ' ὑπόρ' αὐτέωρ.

Ἀνδρῆς

Natantibus similes. duo autem supra instantes aquas
Argentei dephines inuadebant mutos pisces.

A quibus ærei tremebant pisces. sed in litoribus
Sedebat uir piscator apparens. habebat aut in manib.
Piscibus rete abiecturo similis.

Ibi erat bene comatæ Danaes eques Perseus,
Neq; utiq; attingens scutū pedibus, neq; lōgè ab ipso.
Mirū magnū cogitatu: quoniā nullo pacto infixus erat.
Sic enim manib. ipsū fecit inclytus utroq; crure claudus
Aureū. circa autem pedes habebat alata calciamenta.
Humeris aut ipsū circa se nigra uagina inclusus ēsis ia
Ferreus, ex loro. Ille aut ut imaginatio uolabat. (cebat,
Omne autem dorsum habebat caput grauis monstri
Gorgoos. circa aut ipsum speculū discurrebat, mirabi-
Argenteum. uilli aut suspensi erant lucidi, (le uisu,
Aurei. grauis autem circa tempora regis
Iacebat Orci galca, noctis tenebram grauem habens.
Ipse autem festinanti & rigenti similis,
Perseus Danaes filius extendebatur. Illæ aut post ipsū
Gorgones inapplicabilesq; et inenarrabiles promptæ
Cupientes capere, & in uiridi adamante (stabant,
Ascendentibus, resonabat scutum magno tumultu
Acute & stridulè. & in Zonis dracones
Bini dependebant, & attollebant capita.
Lingebant aut utiq; illi, & impetu imprimebāt dētes,
Asperè aspicientes, & in grauibus capitibus (fos
Gorgoneis agitabatur magnus terror. quædō cōtra ip

f Homi-

Ἄνδρες ἑμαρνάδην, πολέμη' ἰατόνχ' ἔχοντες,
 Τοὶ μὲν ὑπὸ σφετόρης πόλιος, σφετόρων τε τοκῆων
 Δοιγὸν ἀμύνοντες, τοὶ δ' ἤ, προθέειν μεμαῶτες,
 Πολλοὶ μὲν ἰέατο, πλέονες δ' ἔτι δῆειν ἔχοντες
 Μάρνανθ', αἱ δ' ἡγεῖνες ἐν δμητῶν ἐπὶ πύργων
 Χάλκνεον ὅξυν βόων, κατὰ δ' ἐδρὺ πῆντο παρειάς,
 Ζωῆσιν ἱελαί, ὄργα κλυτὴ ἠφάισοιο.
 Ἄνδρες δ' οἱ πρεσβῆες ἔσαν, γῆρας τ' ἑμῆμαρπῆμον,
 Ἀβροῖο ἐπτοῶδον πυλέων ἔσαν, αὐτὸς δ' ἐθεοῖσι
 Χέρας ἔχον μακάρεσσι, πόρῃ σφετόροισι τέλειαι
 Δειδιότες. τοὶ δ' αὐτὲ μάχην ἔχον, αἱ δ' μετ' αὐτῶς
 Κῆρες κυάνεαι λοννὺς ἀραβῶσαι ὁδόντας,
 Δεινωποὶ βλοσυροὶ τε, διαφοινοὶ τ' ἀπλοστοὶ τε,
 Δῆειν ἔχον πόρῃ πιπτόντων. πᾶσαι δ' ἀρῖοντο
 Αἶμα μέλαν πῖεον, ὅρ' ἡ πρῶτον μεμάποιον
 Κείμενον ἢ πίπτοντα νύκτατον ἀμφὶ μὲν αὐτῶ
 Βάλλ' ὄνυχας μεγάλας, ψυχὴν δ' αἰδὸς δὲ λιανέειν
 Τάρταρον ἐς κρυόνθ'. αἱ δ' ἡ φρονέας σὺν ἀρέσαντο
 Αἵματος ἀνδρομέες, τὸν μὲν ῥίπασον ὁπίσω.
 Ἀψ δ' ὁμαδιον καὶ μῶλον ἐθώεον αὐτὶς ἰῶσαι
 Κλωθὴ καὶ λάχεσις σφιν ἐφέσασαν, ἢ μὲν ὑφῆσων
 Ἀτροπος, ὅτι πέλει μεγάλη θεὸς, ἀλλ' ἄρα ἦγε
 Τῶν γε μὲν ἀλλάων προφρόης τ' ἴν, πρὸς πύργα τε.
 Γᾶσαι δ' ἀμφ' οὐ φῶτι μάχην δευεῖαν ἐθοντο,
 Δανά δ' ἐς ἀλλήλας δρᾶνον ἑμμάσι θυμήνασαι,
 Ἐρ δ' ὄνυχας χέρας τε θρασεῖας ἰώσαντο.
 Γὰρ δ' ἀχλὺς εἰσέηκει ἐπισμυγρόητε καὶ αἰνῇ,
Χλῶρε,

Homines pugnarent, bellica arma habentes,
 Aliqui quidem pro sua urbe suisq; parentibus
 Pestem arcentes: aliqui autem procurrere prompti,
 Multi qdem iacebāt, plures etiā contentionē habentes
 Pugnabant, & mulieres bene factis in turribus
 Ferreæ acutē clamabāt. & dilacerabāt unguib. genas,
 Viuis smiles, opera inclyta Vulcani.
 Viri autem qui seniores erant, senectutemq; ceperant,
 Congregati extra portas erant, & dijs
 Manus extendebāt beatis, pro suis filijs (aut ad ipsos
 Timentes. rursus uerò aliqui alij pugnā habebant, ipsæ
 Parcæ nigre albos concutientes dentes, (tiabiles,
 Graues uoce, & terribiles aspectu, & funestæ, & insa
 Cōtentionē habebant de cadentib. omnes aut cupiebāt
 Sanguinem nigrū bibere, & quem primum rapuissent
 Iacentē uel cadentē nuper sauciū, circa quidem ipsum
 Iaciebāt ungues magnos, animā in infernū ut dimitterēt
 Tartarū ad frigidū. illæ aut mētes statim ut placassent
 Sanguine humano, hoc cadauer proijciebāt retrō. (tes,
 Retrō aut ad clamorē et cōflictū discurrebāt iterū eum
 Et Clotho et Lachesis ipsis instabat, et quidē aliquanto
 Atropos: neq; erat magna dea, sed certē illa (minor
 Istarū quidem aliarum præstantior erat, et antiquior.
 Omnes aut circa unū hominē pugnā acerbā faciebāt,
 Grauitè autem adinuicem aspiciebant oculis iratæ.
 Ibi ungues manusq; audaces æquabant.
 Et iuxta Achlys adstabat, inuisaq; & grauis.

Χλώρη, αὐθαλέη, λιμῶ καταπέπληγαι,
 Γεννοπαχῆς μακροὶ δ' ὄνυχες χεῖρεσιν ὑπῆσαν.
 Τῆς, ἐν μὲν ῥινῶν μύξαι ῥέου, ἐν δ' ἡ παρειῶν
 Αἵμ' ἀπελείβειτ' ὄραζε, ἥ δ' ἀπληκτορ σσσαρῆα,
 Εἰσῆκει, πολλὴ δ' ἡ κόνις κατενλίνοθην ὤμους,
 Δάκρυσι μηδαλέη, παρὰ δ' σὺν πυργος πόλιν ἀνδρῶν,
 Χρῦσσαι δέ μιν εἶχον ὑπόρθωτοῖς ἀφάρῃαι,
 Επὶ δ' πύλαι, τοὶ δ' ἀνδρες ἐν ἀγλαΐαις τε χοροῖς τε
 Τόρψιν εἶχον, τοὶ μὲν γὰρ εὐσώτρει ἐπ' ἀπλήνους
 Ἡγόντ' ἀνδρὶ γυναικα, πολλὸς δ' ὑμνῶσιος ὀρώρει.
 Τυλε δ' ἀπ' αἰθομονῶν δαΐδιωρ σέλας εἰλύφαζε
 Χόρσιν ἐνὶ δμῶωρ, ταὶ δ' ἀγλαΐαις τεθαλῆαι
 Γρόδ' ἐκίον, τοῖσι δ' χοροὶ παίζοντες ἔποντο,
 Τοὶ μὲν ὑπὸ λεγυρῶν σύγγυων ἴεσαν αὐδῶν,
 Εξ ἀπαλῶν σωματίωρ, περὶ δέ σφισιν ἄγνυτο ἰχῶ.
 Αἱ δ' ὑπὸ φορμίγγων ἀναγορ χορὸν ἱμῶρόεντα.
 Ενθον δ' αὖ ἐτόρῳθε νέοι κώμαζον ὑπ' αὐλῆ.
 Τοὶ γε μὲν αὖ παίζοντες ὑπ' ὀρχυθμῶν καὶ αἰοιδῆ,
 Τοὶ γε μὲν αὖ γελῶντες ὑπ' αὐληκτῆρι ἔκαστος
 Γρόδ' ἐκίον, παῖσαν δ' πόλιν θάλλειαι τε, χοροὶ τε,
 Αγλαΐαι τ' εἶχον, τοὶ δ' αὖ προπαρόιθε πόλιν
 Νῶθ' ἱππῶν ἐπιδάντες, ἐθιύειον, οἱ δ' ἀροτῆρες
 Ἡρεκον χθόνα διὰν, ἐπιστολάδην δ' ἡχιῶνας
 Εσταλτ', αὐτὰρ ἔλιν βαθὺ λήϊον, οἱ γε μὲν ἥμων
 Αἰχμῆς ὀξείῃσι ἰορωνιόωντα πέτιλα,
 Βειθόμονα σταχύνωρ, ὥσεί δὲ κμήτῃρος ἀκτιλῶ.
 Οἱ δ' αἶψ' ἐν ἰλλεθιανοῖσι δέον, καὶ ἐπιπλορ ἀλάλιν.

Viridis, sicca, fame cadens,
 Genua pinguis. lōgè uerò unguēs manibus suberant.
 Cuius quidē ex narib. mucorēs fluebāt, ex maxillis autē
 Sanguis stillabat ad humum. illa autē immensē ridens,
 Stabat. multus autem puluis superflōrebat humeros,
 Lacrymis humida. iuxta autē bene turrīta urbs uirorū.
 Aurē autem ipsam habebant super fōrib. adaptatā
 Septem portā. uiri autem in conuiuijs & choreis
 Delectationem habebāt. ij enim in bene seruante curru
 Ducebāt uiro mulierē. multus autē Hymenaeus orieba
 Lōgē autē ab ardētib. facibus lunē inuoluebatur, (tur.
 Manibus in ancillarum, quae & splendoribus floridā
 Anteibant. quas & choreae ludentes sequebantur.
 Alij quidem sub stridulis tibijs mittebant uocem,
 Ex teneris oribus. in ipsis autem frangebatur sonus.
 Aliae uerò sub citharis reducebāt chorū dulcē. (tibia,
 Inde autē rursus ex altera parte iuuenes lasciuiēbāt sub
 Alij quidem rursus ludentes sub chorea & cantu,
 Alij quidem rursus ridentes sub tibicine unusquisq;
 Anteibant. omnem autē urbem et conuiuiā, et tripudiā,
 Et splendores habebant. alij autem rursus ante urbem
 Terga equorum inscendentes, discurrebant. alij autē
 Rumpebant terram diuam, ornateq; uestes Caratores
 Gerebant succinctas: sed erat profunda seges. alij qui-
 Cuspīdibus acutis rostrata folia, (dem metebāt
 Grauiata spicis, tanquam Cereris fructum.
 Alij in manipulis ligabant, & implebant arcam.

Οἱ δ' ἐτρύγων οἶνας, θρεπαῖας οὐ χόρσιν ἔχοντες.
 Οἱ δ' αὖτ' ἐς ταλάρας ἐφόρειω ὑπὸ τρυγητήρων
 Λουκῆς καὶ μέλανας βότρυας, μεγάλων ἀπὸ ὄρχων
 Βειβομένων φύλλοισι, καὶ ἀργυρέης ἐλίνεσσι.
 Οἱ δ' αὖτ' ἐξ ταλάρας ἐφόρουν, παρὰ δὲ σφίσι μὲν ὄρχος
 Χρῦσιος λίυ, κλυτὰ δ' ὄργα πόριφρονος ἠφαίσοιο,
 Σειόμενος φύλλοισι, καὶ ἀργυρέοισι κάμαξι.
 Τοίγε μὲν ἄρ' παύοντες ὑπ' αὐλητῆρι ἕνατος,
 Βειβόμενος σταφυλῇσι, μελαύνθησαν ἢ μὲν αἶδε,
 Οἷγε μὲν ἐτράπεον, τοῖ δ' ἤρουν, εἰ δ' ἐμάχοντο
 Γύγτι καὶ ἐλκιδόρ, τοῖ δ' ὠκύνποδας λαγῶς ἤρουν,
 Ἀνδρες θυρσὺν τὰ, καὶ κερχάρόδοντε κινύε πρὸς
 ἱέμενοι μαπέειν, οἱ δ' ἱέμενοι ἀπαλύξαι.
 Γὰρ δ' αὐτοῖς ἱππῆες ἔχον πόνον, ἀμφὶ δ' αἰέθλων
 Δῆριν ἔχον, καὶ μόχθον, εὐπλενέων δ' ἐπὶ δίφρων
 Ἠνίοχοι βεβαῶτες, ἐφίεσαν ὠκέας ἱππας,
 Ρῦτ' ἀχαλαίνοντες, τὰ δ' ἐπιμροτέοντα πέτοντο
 Ἀρματα πολλήντ', ἐπὶ ἢ πλῆμναι μέγ' αὐτίων.
 Οἱ μὲν ἄρ' αἰδίοι ἔχον πόνον, ἠδέποτε σφιν
 Νίην ἐπὶ λύνδην, ἀλλ' ἀκλῆστον εἶχον αἰέθλον.
 Τοῖσι ἢ καὶ προύκειτο μέγας τέρκος οὐτὸς ἀγῶνος,
 Χρῦσιος, κλυτὰ δ' ὄργα πόριφρονος ἠφαίσοιο.
 Ἀμφὶ δ' ἴτλιν ῥέον ὠκεανὸς, πλήθοντι ἐοικώς.
 Γαῦν ἢ σιωῇχε σάκος πολυδαίδαλλον. οἱ ἢ κατ' αὐτὸν
 Κύννοι ἀόρσιπέται μεγάλ' ἤπουν, οἱ γὰρ γε πολλοὶ
 Νῆχον ἐπ' ἄκρον ὕδαρ, παρ' δ' ἰχθύες λονέοντο,
 ● αὐμαῖ δ' αἶν καὶ ἱνὶ βαρυκτύπῳ ὃ διὰ βελάς

Alij uindemiabant uites, falces in manibus habentes.

Alij aut rursus in cistellas ferebāt à uindemiatoribus

Albos & nigros racemos, magnis à puluinis

Oneratis folijs & argenteis clauiculis.

Alij rursus in cistas ferebant. iuxta aut ipsos puluinus

Aureus erat (inclita opera solertis Vulcani)

Concussus folijs & argenteis palis.

Alij quidem igitur ludentes sub tibicine quilibet,

Oneratus uuis: nigrescebant autem quidem iste.

Alij quidem uertebāt, et hi hauriebāt, et illi pugnabant

Pugiliterq; et luctādo. alij aut pedib. ueloces lepores

Viri uenatores, et duo dentati canes iuxta (uenabantur

Cupientes capere, illi uerò cupientes aufugere. (tamē

Apud ipsos aut equites habebāt laborē. circa uerò cer

Cōtentionē habebāt, et laborē. bene uerò cōplicatos in

Aurige ascendētes immittebāt ueloces equos, (currus

Frena laxantes. at illi strepentes uolabant,

Currus cōpacti, orbilia uerò ualde resonabant. (ipsis

Alij quidem immensum habebant laborem. neq; unquā

Victoria expediebatur, sed anceps habebant certamē.

Istis aut & propositus erat magnus tripus intra certa

Aureus, inclita opera solertis Vulcani. (men,

Circa aut oram fluebat Oceanus pleno similis:

Omne aut continebat scutum, ualde uarium. & in ipso

Cygni acriuoli ualde clamabant, qui certē multi

Natabant in sūma aqua. & iuxta pisces gestiebāt, (lia

Mirabile uisu etiā Ioui grauistrepēti: cuius propter cōst

Ηφαιστος ποίνῃσι σάκος μέγά τε στιβαρόν τε,
 Αρσάμενος παλάμῃσι· τὸ μὲν δῖος ἄλκιμος υἱός,
 Γάλαρν ἐπικρατέως· ἐπὶ δ' ἵππεῖς θόρε δίφρῳ,
 Ἰηelos ἀσφόροπῃ πατρὸς δῖος αἰγιόχοιο,
 Κῆφα βεβᾶς· τῷ, λυίοχος ἱρατόροδ' ἰόλαος
 Δίφρῳ ἐπεμβεβαὼς, ἱβνύετο ἑαμπύλον ἄρμα.
 Αλγίμολον δέ σφ' ἦλθε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Καὶ σφέας φωνήσασ' ἔπεα πηρόμεντα προσήνδα·

Χαίρετε λυγγῆος γυνὴ τέλει κλειτοῖο. (σωρ.)

Νῦν δὲ ζῆσ' ἱεράτος ὕμμι διδοῖ μακάρεσσιν ἀνάσσει
 Κύννορ τ' ἐξοναρεῖν, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τήνεα δύσαι.
 Ἀλλο δέ σοι τί ἔπος ὄρεω, μέγα φόρτατε λαῶν.
 Εὐτ' αὖ δὴ κύννορ γλυκρόνῃς αἰῶνος ἀμβρόσιος,
 Τὸρ μὲν ἔπειτ' αὐτῷ λιπαίρ, καὶ τήνεα τοῖο.
 Αὐτὸς ἢ βροτολογὸν ἄρῳ ἐπὶ νῶτα δουσύσας,
 Εὐθα γυμνωθούτα σάντους ὑπὸ δαιδαλέοιο
 Οφθαλμοῖσιν ἰδῆς, οὐθ' ὑτάμεν ὀξεί χαλκῷ.
 Ἀψ' δ' ἀναχωρήσασθ' ἐπεὶ ἔννυ τοι αἰσιμόν ἐστιν
 Οὐθ' ἵππας ἐλέειν, ὅτε κλυτὰ τήνεα τοῖο.
 Ως εἰπὼς ἐς Δίφρῳ ἐβήσατο δῖα θεάων,
 Νίκῃν αἰτανάτης χοροῖν καὶ κῦδος ἔχουσα,
 Εὐθυμόως· τότε δὲ ρα διόγοντος ἰόλαος
 Σμόρδαλῶν ἵπποισιν ἐνέκλετο· τοῖ δ' ὑπ' ὀμῆλῃς
 Ρίμφ' ἐφόρον βοῶν ἄρμα· κινίοντες πεδίλοι.
 Εὐ γὰρ σφιν μένος ἦκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Διγίδ' ἀναδείασα· περὶ τρυάχνηε ἢ γαῖα.
 Τοῖ δ' ἄμυνδ' προγαυόνθ' ἱελοὶ πνερὶ κέ θυέλλῃ,

Κύννορ

Vulcanus fecit scutum & magnum & solidum,
 Aptans manibus, quod quidem Iouis fortissimus filius
 Vibrabat firmiter, & in equestrem saliebat currum
 Similis fulguri patris Iouis caprigeri,
 Leuiter uadens, cui auriga fortis Iolaus
 Biga conscensa direxit flexibilem currum. (nerua,
 Propè aut ipsi uenit dea faciem glaucam habens Mi-
 Et ipsos uocans, uerba alata allocuta est.

Saluete Lyngei pro sapia Teleclei.

Nunc Iupiter fortitudinem uobis det beatis imperans,
 Et Cygnum interficere, & inclyta arma spoliare.
 Aliud aut tibi quoddam uerbum dicam, longe praestantius. po
 Quando iam Cygnum dulci seculo priuaueris, (pulorū
 Hunc quidem postmodum ibi relinquere, & arma illius.
 Ipse aut hominum corruptorē Martē post terga seruās,
 Quando denudatum scuto ab ingenioso
 Oculis uideris, tum sauciato acuto ferro.
 Statim autem recedito. Quoniam tibi non fatale est,
 Neque equos capere, neque inclyta arma ipsius.
 Sic fata, in bigas ascendit diua dearum,
 Victoriā immortalibus manibus & gloriā habens,
 Celeriter tunc iam utique generosus Iolaus,
 Terribiliter equis acclamauit. illi aut ab increpatione
 Perniciter ferebāt celerē currū, puluerē faciētes cāpo.
 Quoniā ipsis uires immisit caecos oculos habēs Miner
 Scutum concutiens. circumgemit autem terra. (ua,
 Illi aut simul procedebant, similes igni, uel procellae,

f s Cy-

Κύννος δ' ἱππόδαμος, καὶ ἄρκος ἀνόρητος αὐτῆς.
 Τῶρ δ' ἱπποι μὲν ἔπειθ' ὑπερναντίοι ἀλλήλοισιν,
 Ὀξῆα χρέμισαν, περὶ δέ σφισιν ἄγρυτο ἡχώ,
 Τὸν πρότορος προσέειπε βίη ἡρακλεϊνὴ
 Κύννε πέποιρ, τί νῦν ἐπίαχτορ ὠνέας ἱππας,
 Ἀνδράσιμ οἳ τε πόνυ καὶ οἷζυς ἰδρυες εἰμὸν.
 Ἀλλὰ παρέξ ἔχε δίφρουρ εὐξόρ, ἢ κελ. σὺ θυ
 Εἶνε παρέξ ἰόναι. τρηχίνα δέ τοι παρελάνω,
 Ες κλῦνα αἶαν[α]. ὃ γὰρ διωάμαι τε καὶ αἰδοῖ
 Τρηχίνος προέβηκε. σὺ δ' αὖ μάλα οἶδα καὶ αὐτός,
 Τῷ γὰρ ὀπίγεις παῖδα, θεμιστονόλῳ λυανῶπι.
 Ω πέποιρ, ἢ μὲν γὰρ τοι ἄρκος θανάτοιο τελευτήν
 Ἀρκέσει, εἰ δὲ νῦν συνοισόμεθα πῆλοε μίσηρ.
 Ἦδιν μὲν τε ἐφηνί καὶ ἄλλοτε πειρηθῆναι
 Εὐχχεος ἡμετόρ, ὅθ' ὑπόρ' ὠνυλς ἡμαθόντος
 Ἀντίος ἔτη ἐμείο μάχης ἄμοτορ μονεάνων.
 Τεῖς μὲν ἐμῷ ὑπὸ δαρεὶ τυπαῖς, ἡρέσατο γαῖα,
 Οὐταμοῦν σάκειος. τὸ δ' ἐτέτρατορ ἤλασα μυρόν,
 Γαντὶ μόνει πόνω δωρ. διὰ δ' ἐμέγα σάκος ἄραξα.
 Γελυῆς δ' ἐν νοήσιν χαμαὶ πέσον, ἐγχεος ὀρμῇ.
 Εὐθά κε δὴ λωδντὸς ἐν αἰθανάτοισιν ἐτύχθη
 Χόρσιν ἐφ' ἡμετόρ, λιπὼν σῶακ' ἀβροτόντα.
 Ως ἔφατ', ἢ δ' ἄρα κύννος ἐν μελίης ἐμνοίνα,
 Τῷ ἐπιπειθόμενος ἐχέμεν ὄρυσσάρματος ἱππας.
 Δὴ τότε ἀπ' ἐν πλεέων δίφρων θόρον αἰψ' ἐπὶ γαῖαν,
 Ραῖς τε διὸς μεγάλης, καὶ σὺναλίοιο αἶαντος.
 Ἠνίοχοι δ' ἐμπλήν ἔλασαν καλλίτερης ἱππας.

Cygnus equorū domitor, Marsq; insatiabilis clamore.
 Istorum aut equi quidem posteaq; obuiantes adinuicem
 Stridulē hinniuerūt, & circa ipsos frāgebatur sonitus,
 Istum prior affata est fortitudo Herculeā:

Heus Cygne, quid nobis prohibetis ueloces equos,
 Hominibus qui et laboris & ærumnarū periti sumus?
 Sed extra habe bigas bene ornatas, & à uia
 Cede extrā eundo. Trachinam autem tibi ueho,
 Ad Ceycem regē. Ille enim & potestate et uerecundia
 Trachinis præcellit. tu quoq; satis scis & ipse.
 Huius enim uxore habes natā, Themistionē nigros ocn
 Heus tu, nō qdē enim tibi Mars mortis finē (los habētē,
 Arcebit, siquidem nos concurremus in conflictu.
 Iam equidem & ipsum dico aliquando expertum esse
 Lanceam nostram, quando in Pylo arenosa
 Contrarius stetit mihi in pugna insatiabiliter furens.
 Ter quidem à mea lancea percussus, incubuit terre,
 Vulnerato scuto. quarto autem percussī crus
 Omni robore urgens, & magnum scutum disrupi.
 Pronus aut in pulueribus humi cecidit, lanceæ impetu,
 Atq; ita infamis inter immortales factus est,
 Manibus ab nostris, relinquens spolia cruenta.
 Sic dicebat, neq; Cygnus, bene peritus hastæ, cogitabat
 Huic obtemperans cohibere bigā trahentes equos.
 Actunc à bene implicatis bigis desiliit statim ad terrā,
 Natusq; Iouis magni, & Martis regis.
 Aurigæ autem iuxta impulerūt pulchriūbos equos.

Horum

Τῶν δ' ὑποσσομένων λιανέχισ' ὅσ' οὐρεῖα χθών.
 ὧς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς ἱορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
 πέτραι ἀποθρέσκουσιν, ἐπ' αἰνέλαις ἢ πείσωσι,
 Πολλὰ ἢ δρυὲς ὑψίνομοι, πολλὰί δέ τε πύλαι,
 Αἰγαιοί τε τανύρριδοί ῥήγνυνται ὑπ' αὐτῶν,
 Εἴμφα κυλινδομόων, εἰς πεδίον δ' ἀφίκνυνται.
 Οἷοι δ' ἐπ' ἀλλήλοισι πέσον, μέγα κελύγοντες.
 Γᾶσα ἢ μυρμιδόνων τε πόλις, κλατήτ' ἰαυλὸς,
 Ἀργεῖ' ἢ δ' ἑλίκυ, αὐθιὰ τε ποιύεσσα,
 Φωνῇ ὑπ' ἀμφοτέρων μεγάλ' ἰαχον. οἳ δ' ἀλαλκτῷ
 Θιαισιώ σῦρσαν. μέγα δ' ἐκτυπε μνηστῆρας,
 Καδδ' ἀφ' ἀπ' ἡρανόθεν ψυχάδας βάλεν αἵματοῖσ'
 Σῆμα τιθεὶς πολέμοιο ἐὼ μέγα θάρσει παιδί. (σας,
 Οἷος δ' οὐ βήσας ὄρεος χαλεπὸς προΐδέσθαι
 Κάπρος χαυλιόδωρ, φρονέει ἢ θυμῷ μαχέσασθαι
 Ἀνδράσι θυρσυντῆς, θήγει δέ τε λυνὸν ὀδόντα
 Δοχμωθεὶς, ἀφρὸς ἢ περὶ σόμα μαστιχόντι
 Λαίβεται, ὅσας δέ οἱ πυρὶ λαμπιτόωντι ἔκτλη,
 Ορθὰς δ' οὐ λοφίῃ φέροισα τέχνας, ἀμφὶ τε διαρῶν.
 Τῷ ἱκελὸς διὸς υἱός, ἀφ' ἱππείας θόρε δίφρου.
 Ἥμος ἢ χλασρῷ κυανόπῃρος ἡχέτα τέτλιξ,
 Οἷω ἐφεζόμενος θόρος ἀνθρώποισιν αἰάδην
 Ἀρχεται, ὥτε πόσις καὶ βρώσις θῆλυς ἐδύσῃ,
 Καί τε πανημορίος τε καὶ ἡῶος χεῖρ' αὐδὴν.
 Ἰδοὶα οὐ αἰνοτάτω, ὅποτε χροῶ σείριος ἄστρ'.
 Τῆμος δὲ κέγχροισι περὶ γλῶχες τελέθωσι,
 Τὺς τε θόρα πάρευσιν, ὅτ' ὄμφανες αἰολόονται,

Horum aut irruentium pedib. substrepebat lata terra,
 Ac ueluti quando ab alto uertice montis magni
 Saxa defiliunt, & inuicem cadunt,
 Et multæ quercus alticomæ, multæ & abietes,
 Et populi extensis radicibus rumpuntur ab ipsis,
 Facile deuoluētibus, usq; dum ad planum perueniunt:
 Sic illi inter sese concurrerunt, uehementer clamantes.
 Omnis aut & Myrmidonum, urbs & inclyta Iolcus,
 Et Arne, & Helice, & Anthæa herbosa, (multus
 Clamore ab amborū ualde resonabant. illi aut cum tu
 Mirando cōcurrerunt. Valde aut resonauit cōsultor Iu-
 Et ab cœlo guttas deiecit cruentas, (piter,
 Signum faciens belli suo magnum audaci filio.
 Qualis aut in cōuallibus mōtis asper ad uidendū (dū
 Aper curuos dentes habens, furit aut animo ad pugna
 Cum uiris uenatoribus, acuit autem album dentem
 Curuatus, spuma autem circa os mandenti
 Stillat, oculi autem ipsi igni lucido asimilantur,
 Erectas autem in dorso riget setas, & circa collum:
 Huic similis Iouis filius, ab equestri defilijt curru.
 Quando aut uiridi nigras alas habens sonora cicada
 Ramo insidens æstatem hominibus cantare
 Incipit, cui & potus & cibus tener ros,
 Etiam toto die & ab aurora fundit cantilenam,
 Calore in grauissimo, quando corpus Sirius siccatur,
 Tunc sanè, in milijs cuspidulosa folia sunt,
 Quæ æstate seminant, uuæ cum subrubescunt,

Cuius-

Οἷα διώνυκος δῶν' ἀνδράσι χάρα καὶ ἄχθος,
 Τὼν ὥρην μαρναντο. πολὺς δ' ὀρυγμαδὸς ὀρώρει.
 Ως ἢ λέοντε δύο ἀμφὶ λιταμόνης ἐλάφοιο
 ἀλλήλοισι λιστέοντε, ἐπὶ σφέας ὀρμήσωσι,
 Δαινὴ δέ σφ' ἰαχὴ, ἄραβός θ' ἅμα γίνετ' ὀδόντωρ,
 Ἡ δ' ὡς τ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες ἀγνυλοχῆλαι
 Πέτρῃ ἐφ' ὑψηλῇ μεγαλακλάζοντε μαχεάδην,
 Αἰγὸς ὀρεασινόμεν, ἢ ἀγροτόρης ἐλάφοιο
 Γίανος, λῦ τ' ἐδάμασσε βαλὼν αἰσθήϊος ἀνὴρ
 Ἰὼ ἀπὸ νουρῆς. αὐτὸς δ' ἀπαλῆσεται ἄλλη,
 Χώρῃ ἀΐδεις ἑὼρ. οἱ δ' ὀτραλέως ἐνέπσαν.
 Βασυμόως ἢ οἱ ἀμφὶ μάχην δειμῖαν ἐβγντο.
 Ως οἱ πεκληγότες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρυσαν.
 Εὐθ' ἦτοι κύνος καὶ ὑπόρμενός διὸς υἱὸν
 Κτενέμεγραι μεμαῶς, σῶκε' ἐμβαλε χάλκπεον ἔγχος.
 Οὐδ' ἐρρήξεν χαλκόν, ὄρνυτο ἢ δῶρα θεοῖο.
 Ἀμφιτρωνιάδης ἢ, βίη ἠρεκληεῖν,
 Μεσσυγὴς κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἔγχει μακρῷ
 Αὐχρὴν γυμνωθόντα βοῶς ὑπὸ νόρθε γυνῆς,
 Ἥλασ' ἐπιτρατέως, ἀπὸ δ' ἀμφω κόρσει τούοντε
 Ἀνδροφόνος μελίν'· μέγα γὰρ θούος ἐμπεσε φωτὶς.
 Ἡρπε δ' ὡς ὅτε τις δρυὺς ἤριπεν, ἢ ὅτε πέτρῃ
 Ἡλίδατος, πληγείσα διὸς ψολόσντι κόραυνῷ.
 Ως ἔριπ', ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τούχεα ποινύλα χαλκῷ.
 Τὸν μὲν ἔπετ' ἔασε διὸς ταλακαρδὸς υἱός.
 Αὐτὸς ἢ βροτόλοιγον ἄρη προσιόντα Διονύσουας,
 Δαινὸν ὀρῶν ὀδοιοσι, λῆωρ ὡς, σῶματι λύρσας,

SCVTVM HERCVLIS. 95

Cuiusmodi et Bachus dedit hominib. letitiã et dolorem
 Ea hora pugnabãt, uehemẽs aut̃ tumultus excitabatur.
 Vt autem leones duo circa interfectam ceruam
 Adinuice. irascentes, inter se corruunt,
 Rigidus autẽ ipsis clamor, strepitusq; simul fit dentiũ.
 Aut ut uultures curuis unguibus, curuisq; rostris,
 Petra in alta ualde clangentes pugnant,
 Capræ in montib. pascentis gratia, uel syluestris cerua
 Pinguis, quam domuit sagittans uigorosus uir
 Sagitta ab neruo. ipse uerò uagatus est aliò, (runt,
 Loci imperitus existens. illi aut̃ quã primũ cognoue
 Celeriter aut̃ sibi pugnam acerbã pro ea susceperunt.
 Sic isti uociferantes adinuicem irruerunt.
 Ibi uidelicet Cygnus quidem præpotentis Iouis filium
 Interficere meditans, scutum percussit ferrea lancea,
 Neq; fregit æs, tuebantur autem dona Dei.
 Amphitryoniades autem, fortitudo Herculeæ,
 In medio et̃ galeæ et̃ scuti lancea longa
 Collum denudatum celeriter infra barbam
 Vulnerauit forti, et̃ ambos incidit neruos
 Homicida fraxinus. magnum enim robur incidit uiri.
 Cecidit aut̃, ueluti quando aliqua quercus corruit, uel
 Altũ, percussũ Iouis ardenti fulmine: (quando saxũ
 Sic cecidit, eiq; circũ sonuerũt arma uariegate ferro.
 Illũ qdẽ postea dimisit Iouis magnanimus filius. (uãs,
 Ipse aut̃ hominũ corruptorẽ Martẽ p̃gredientẽ obser
 Terribiliter intuens oculis, leo tanq̃ corpus cõsecutus.

Qui

ὅς τε μάλ' ἐνδυνεύς ρινὸν λυατοῖσιν ὀνύχεσσιν
 Σχίσας, ὅττι τάχιστα μελίφρονα θυμὸν ἀπύρνα.
 Ἐμμενέως δ' ἄρα τῷ γε κελαινὸν τίμπλεται ἦτορ.
 Γλαυκίωρ δ' ὄρεσις θανόν, πλυσσάς τε καὶ ὤμους
 Οὐρῇ μαστιχώωρ, ποσὶ γλάφει, ὃ δέ τις αὐτὸν
 Ἐτληῖς αὐτὰ ἰδὼν χεδὸν ἐλθεῖν, ὃν μάχεσθαι.
 Τοῖος ἄρ' ἀμφιτρωνιάδης, ἀνόρητος αὐτῆς,
 Ἀντίος ἔσθ' ἄρνος, οὐκ φρεσὶ θράσος αἰέξωρ,
 Εὐσυνεύς, ὃ δέ οἱ χεδὸν ἔλυσεν, ἀχνύμενος κῆρ.
 Ἀμφότροι δ' ἰάχοντες, ἐπ' ἀλλήλοισιν ἔρσαν.
 ὧς δ' ὅτ' ἀπὸ μεγάλης πέτρης τρηῶνος ὄρσαν,
 Μακρὰ δ' ἐπιβρώσκησα κυλίνδεται, ἡδέ τε ἤχῃ
 Ἐρχεται ἐμμεμαῖα, πάγος δέ οἱ αὐτεβόλησεν
 Ὑψιλός, τῷ δὲ συνενήνεται, εὐθα μιν ἵχε·
 Τόσση ὁ μὲν ἰαχῇ βροσάματος ἥλιος ἄρης,
 Κελσυχὼς ἐπόρυσεν, ὃ δ' ἐμπαπῆως ὑπέδειξο.
 Αὐτὰρ ἄβλυαῖν κῆρ θιὸς αἰγιόχοιο,
 Ἀντὶν ἔλθον ἄρνος, ὄρεμνὸν αἰγὶδ' ἔχουσα.
 Δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὼς ἔπια πηδύροντα προσνύδα·
 Ἀρες, ὑπῆχε μόνος λυατοῖσιν, καὶ χείρας ἀάπτεις.
 Οὐ γὰρ τοι θέμις ἐστὶν ἀπὸ κλυτὰ τσύχεα δύναι,
 Ἡρακλῆα κτείναντα, θιὸς θρασυκαρδίου γόν.
 Ἀλλ' ἄγε παῦε μάχης, μή δ' ἀντίος ἴσασ' ἐμῖο.
 ὧς ἔφατ'· ἀλλ' ὃ πᾶθ' ἄρειος μεγαλήτορα θυμὸν.
 Ἀλλὰ μέγ' ἰάχων, φλογὶ ἱκελὰ τσύχεα πάλλων,
 Καρπάλιμος ἐπόρυσεν βίη Ἡρακλήην.
 Καταμύρναι μεμαῖος, καὶ ῥ' ἐμβαλε χάλκειον ἔγχος

Qui & ualde accuratè pellem tenacibus unguibus
 Scindens, quàm celerrimè dulcem animam abstulit.
 Constanter autem utiq; nigrum ipsius impletur cor.
 Ignitis aut̃ intuens oculis terribiliter, et latus et hūeros
 Cauda uerberans, pedib. fodit: neq; aliquis ipsum
 Toleraret contrà aspiciens propè ire, neq; pugnare.
 Talis utiq; Amphitryoniades, insatiabilis clamore,
 Obuius stetit Marti, in mentibus audaciam augens
 Celeriter. ille autem ipsi propè uenit, dolens corde.
 Ambo autem uociferantes, adinuicem irruerunt.
 Quēadmodū aut̃, quādo ab magno saxū cacumine cor
 Longeq; defiliens uoluitur, & fragor (ruens,
 Venit subito ingens, rupes autem ei obfistit
 Alta, cui iam confertur, ibi ipsum retinet: (Mars
 Tanto quidem ille sonitu grauans currum perniciosus
 Vociferās irruit. ille aut̃ ineffabiliter exceptit.
 Sed Minerva filia Iouis caprigeri,
 Obuia uenit Marti, tenebrosū scutum habens. (ta est:
 Grauit̃ aut̃ ac toruē aspiciēs, uerbis uolucris. allocu
 O' Mars, retine impetū fortē, & manus intangibiles.
 Non enim tibi fas est inclyta arma spoliare,
 Herculem interficientem, Iouis audacicordem natum.
 Sed eia, cessa à pugna, neq; obuius sta mihi.
 Sic ait. sed non persuasit Martis magnā animū animum:
 Sed ualdè clamans, flammæ similia arma vibrans,
 Celer irruit fortitudini Herculanæ,
 Interficere conans, & iaculatus est ferream lanceam,

Σπόρχονορ, παιδὸς ἐξ κοτέωρ περιτεθνεώτος·
 Ερσάνει μεγάλην ἀπο ἧ γλαυκῶπις ἀθλίῃ
 Εγγεος ὀρμὴν ἔτραπ' ὀρεξαμένη ἀπὸ Δίφρου.
 Δειμὺν δ' αἶψ' ἄχος εἶλον. ὄρουσάμενος δ' ἄορ ὄξυ
 Εἰσὺτ' ἐφ' Ἡρακλεῖ κρατόροφρονι. τὸν δ' ἐπιόντα
 Ἀμφιτρωνιάδης Διανῆς ἀκόρυστος αὐτῆς,
 Μηδὸν γυμνωθέντα σάνκους ὑπὸ Δαϊδαλέοιο
 Οὔτασ' ἐπιπρατέως. διὰ ἧ μέγα σάνκος ἀράξει
 Δύρατι νωμήσαν. ἐπὶ ἧ χθονὶ κάββαλε μέσῃ·
 Τῷ ἧ φόβος καὶ Δαῖμος ἐντροχὸν ἄρμα καὶ ἵππους
 Ἠλασαν αἶψ' ἐγγὺς, καὶ ἀπὸ χθονὸς στυγροδαίης
 Ες Δίφρου θῆκαν περὶ Δαΐδαλον. αἶψα δ' ἔπειτα
 Ἴππους μασιέτιν, ἵκοντο ἧ μακρὸν ἔλνυμπον.
 Υἱὸς δ' ἀλχημύης, καὶ κυδάλιμος ἰόλαος,
 Κύνουρ συλῆσαντες ἀπ' ὤμων τσύνχεα καλὰ·
 Νίωσόντ', αἶψα δ' ἔπειτα πώλιμ τρηχῆνορ ἵκοντο·
 Ἴπποις ὠκυπόδεσι. ἀτὰρ γλαυκῶπις ἀθλίῃ
 Εξίκετ' ἔλνυμπον τε μέγαν, καὶ δώματα πατρὸς·
 Κύνουρ δ' αὖ κήρυξ θάπτεν, καὶ λαὸς ἀπείρων,
 Οἱ ῥ' ἐγγὺς ναίωρ πόλιας κλειτῆ βασιλῆος,
 Ἀνθλιν, μυρμιδόνων τε πόλιν, κλειτὴν τ' ἰαωλκόν·
 Ἀρλιν τ', ἥ δ' ἐλίκλιν πολλός δ' ἠγέρετο λαὸς,
 Τιμῶντες κῆρυκα, φίλον μακάρεσσ' θεοῖσι.
 Τῷ ἧ τάφορ καὶ σῆμ' αἰδὲς ποίησεν ἄναρτος.
 Οὐβρῶ χειμερίῳ πληθύν. τῶς γὰρ μιν ἀπὸ πλῶρ
 Ληϊοῖδης λύνωξ, ὅτι ῥα κλειτὰς ἐκατόμβας
 Οὔσις ἄγοι πενθοῖδε, βίη σύλασσε φονεῶν.

Olerem, filio suo iratus pro mortuo,
 Inscutum magnum. sed oculos glaucos habens Pallas
 Hostilis impetū auertit, deflectens à biga. (acutum
 Acerbus aut Martē dolor cepit. extrahens aut ensem
 Irruit in Herculē, animo fortissimū. at illū aduenientē
 Amphitryoniades, graui insatiabilis clamore
 Femur denudatum scuto ab ingeniose facto
 Vulnerauit fortiter, & magnum scutum perfregit
 Lancea diuisum, & in terram deiecit median. (equos
 Illi aut Pauor & Terror bonas rotas habentē currū et
 Impulerunt statim propē, & ab terra latas uias habēte
 In currum posuerunt sabrefactū: statimq; postea (pū.
 Equos flagellauerūt, & peruenerunt in longū Olym
 Filius autem Alcmenæ, & inclytus Iolaus,
 Cygnū spoliantes ab humeris arma pulchra, (nerunt
 Recesserūt: statimq; postea urbem ad Trachinā perue
 Equis uelocibus. sed glaucis oculis prædita Minerva
 Exiuit ad Olympum magnum, & domos patris.
 Cygnum uerò Ceyx sepeliuit, & populus infinitus,
 Qui prope habitabant urbes inclyti regis
 Anthen, Myrmidonūq; urbē, & inclytā Iolcum, (lus,
 Arnēq; atq; Elicen. multus aut cōgregatus est popu-
 Honorātes Ceycen, charum beatis dijs. (rus torrens,
 Illius aut sepulchrū et monumētū inuisibile fecit Anau
 Imbre hyemali abundans. sic enim ipsum Apollo
 Latonæ filius iussit, quoniam inclytas hecatombas
 Quicunq; duceret ad Pytho, ut spoliabat, insidiāns.

Τῆς ἀσιδῶς ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δι καταλόγῳ φέρεται
μέχρι σίχων ἡ καὶ σ. ὑπὸ πῆσυνε ἢ ἀριστοφάνους, οὐχ ὁ
ἑωμινός, ἀλλὰ τῆς ἑτοῖρος γραμματικῆς, ὡς ἂν οὐσαν
αὐτὴν ἡσιόδῳ, ἀλλ' ἐτοῖρος τινὸς τὴν ἐμνηρικὴν ἀσιδῶ
μιμνήσκειν προαιρουμένης. μεγακλῆς ἢ ὁ ἀβελυαῖος γνή
σιον μὲν οἶδε τὸ ποίημα. ἄλλως ἢ ἐπιτιμᾷ τῷ ἡσιόδῳ.
ἄλογον γὰρ, φησι, ποιεῖν ἡφαιστον τοῖς τῆς μητρὸς ἐχ
θοῖς ὅπλα παρέχοντα. ἀπελλώνιος ἢ ὁ ῥόδιος ἐν τῷ
γ φησὶν αὐτὸ εἶναι, ἐν τε τῷ χαρμῆνος, καὶ ἐν τῷ τῶν
ἰδλαον ἐν τῷ καταλόγῳ σύρσειν, ἡνιοχεῦτα τῷ ἡ
ρακλεῖ. ὡσαύτως ἢ καὶ σκίσερός φησιν, ἡσιό
δῳ εἶναι τὸ ποίημα.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ Η Σ Ι Ο

δῶ ἀσιδῶς.

Huius Aspidis principium in 4. Catalogo dicitur usque ad uersum 50. & 200. Suspensus est aut Aristophanes, non Comicus ille, sed quidam alius grammaticus, non esse ipsam Hesiodi, sed alterius cuiusdam, qui Homerici scutum imitandum sibi delegerit. Megacles autem Atheniensis, legitimum poema agnoscit: sed alioquin reprehendit Hesiodum. absurdum enim esse, facere Vulcanum matris hostibus arma præbentem. Apollonius autem Rhodius in 3. dicit, ipsius esse, et ex stilo, et quod Iolaus in Catalogo inuenitur aurigans Herculi. Item & Stesichorus dicit Hesiodi esse hoc poema.

FINIS ASPIDIS

Hesiodi.

g 3

Alia

ALIA EIVSDEM POE

MATIS DE CLYPEO HERCVLIS,
translatio.

Valis illa relicta domo ac patria tel-
lure,
Venit Thebas, secuta maritum Am-
phitryonem,
Alcmena, filia servatoris populorum
Electryonis.

Quæ mulierum genus ornabat foeminearum, (bat
Formaq; & proceritate. mente utiq; nulla cū ea certa
Illarū, quas mortales mortalib. peperere concubentes.
Cuius & à uertice, & à palpebris nigricantibus
Tale quiddam spirabat, quale & ab aurea Venere.
Atq; hæc talis existēs, tū animo suū colebat coniugem,
Perinde, ut nulla unquā coluit mulierum foeminearū.
Quāquā ipsi patrē præstantem occidisset, ui domitū.
Ira cōmotus propter boues. relicta aut ille patria tellu
Thebas uenit, supplicans bellicosus Cadmeis, (re
Vbi idem habitabat cum ueneranda coniuge, (ipsi
Seorsim absq; concubitu desiderabili. Nō enim licebat
Antea lectum conscendere formosæ Electryonidis,
Quā cædem ultus esset fratrum magnanimorum
Sue coniugis, flagrantiq; combussisset igne uicos
Virorum heroum Taphiorum, atq; Teleboarum.
Ita enim constitutum ipsi erat, dijq; testes facti fuerant:

Quo-

Quorum ille uerebatur iram. festinabatq; q̄ celerrimè
 Exequi magnū opus; quod ipsi à Ioue concessum erat.
 Hunc autem unà, cupidi belliq; præliq;
 Boeotij equorum domitores, sub clypeis anhelantes,
 Locriq; hastati, & Phocenses magnanimi,
 Sequebantur. ducebat autem eos præstans puer Alcei,
 Gaudens tot populis. At pater hominumq; deorumq;
 Aliud consilium texebat intra mentes, ut dijs pariter
 Et hominibus rerum indagatoribus Martis depulso-
 rem plantaret. (tans,

Profectus aut ab olympo est, dolū mentibus altis medi
 Desiderio concubitus elegantis mulieris,
 Per noctē. celeriterq; uenit in Typhoniū, unde rursus
 Ad Phicium summum accessit consiliarius Iupiter.
 Vbi residens mentibus uersabat diuina opera.
 Nam eadem quidem nocte cum procera Electryonide
 In lecto concubitu mixtus est, perfecitq; desiderium.
 Eadē aut et Amphitryo populorū defensor, splendidus
 Perfecto magno opere, rediit domum suam. (heros
 Neq; ille ad famulos & pastores agrestes
 Cœpit ire antea, q̄ suæ coniugis conscendisset lectum.
 Tale siquidem corde desiderium cœperat pastorem
 populorum. (nem

Vt aut, quādo quispiam magno affectu effugit afflictio
 Morbo ex difficili, aut etiam ualidis ex uinculis:
 Ita tunc Amphitryo difficili labore exantlato,
 Magnoq; affectu, lubētīq; animo domū suā reuersus est,

Totaq; nocte concubuit cum ueneranda uxore,
 Oblectando se muneribus aureæ Veneris.
 Illa aut à deo pariter uicta, et ab homine lōge optimo,
 Thebis septē portas habētib. geminos peperit pueros.
 Haudquaḡ eadem sapientes, quanquam fratres essent.
 Alterū siquidē inferiore, alterū aut longē prāstantio-
 Sæuum ac ualidum, uim Herculanam. (rē uirū,
 Hunc quidem subiecta nubium offuscatori Saturnio:
 Iphicium autem, hastarum concussori Amphitryoni,
 Diuersa generatione. alterum quidem, cum uiro morta-
 li concumbens:

Alterū aut, cum Saturnio deorum imperatore omnīū
 Qui & Cygnū occidit, Martis filium, magnanimum.
 Inuenit enim in luco longē iaculantis Apollinis
 Ipsum, & patrem ipsius Martem, bello insanabilem,
 Armis fulgentes, ceu fulgor ignis ardentis,
 Stantes in curru. terram autem pulsabāt ueloces equi,
 Ferientes ungulis, puluisq; circa ipsos diuidebatur,
 Excitatus compactis à curribus et pedib. equorū. (bāt,
 Currus aut fabrefacti & rotarū ambitus circū resona-
 Equis festinantibus. gaudebat aut Cygnus inculpatus,
 Sperans se Iouis filium Mauortium, aurigamq;
 Ferro interēpturū esse, & inclyta arma despoliaturū.
 Sed ipsius uota non exaudiuit Phœbus Apollo.
 Ipse enim contra il̄lum concitauit uim Herculeam,
 Totus uerò lucus & ara Apollinis Pagasæi
 Collucebat prae uehementis Dei armis, & ipso,

Et quasi quidam ignis ex oculis illius effulgebat. Quis
autem illi

(dire,

Sustinisset, mortalis existens, obuiā sub conspectū pro
Præter Herculem, & gloriosum Iolaum?

Illorum enim & uis magna, & manus inuictæ

Ex humeris prognatæ erant, unā cū robustis membris.

Is igitur tunc aurigam allocutus est fortem Iolaum:

Nēpe uerē in immortales beatos, qui Olympū tenent.

Peccauit Amphitryo, quando bene munitas ad Thebas

Abijt, relicta Tiryntho, urbe bene fūdata (bētes frōtes.

Postq̃ occiderat Electryonem, propter boues latas ha-

Venitq̃; ad Creontem, & Heniochen longis ornatam

uestibus,

(buerūt.

Qui ipsum ultrò receperūt, & necessaria omnia præ-

Quatenusius est supplicib. coluerūtq̃; ex animo magis.

Viuebat aut̃ exultabundus cū formosa Electryonide,

Coniuge sua. moxq̃; nos reuoluto anno

Nati sumus, neq̃; ingenio similes, neq̃; intellectu,

Pater tuus & ego : cuius quidē mentes sustulit Iupiter

Qui relicta domoq̃; sua, & suis parentibus,

Abijt ueneraturus sceleratū Eurystheū. (præcitorū,

Infœlix, & nūc fortassis multum ingemiscit pœnitētia

Noxam suam lugens. Sed hæc irreuocabilis est.

Mihi uerò deus difficiles imperauit labores.

O amice, sed tu celeriter contine habenas rutilātes (lās,

Equorum alipedum, magnāq̃; mētibus fiduciā accumu-

Rectā dirige celerē currū, & alipedū robur equorum.

Nihil ueritus strepitum Martis, hominum occisoris.
 Qui nūc cū clangore circūquaq; furit per sacrū nemus
 Phœbi Apollinis, longē iaculantis regis. (bello,
 Enimuerò etiā ualidus licet existat, tamē exaturabitur
 Hunc contrā allocutus est inculpatus Iolæus.
 O' patrue, q̄ multum uerò pater hominum atq; decorū
 Honorat caput tuum, & taurinus Neptunus,
 Nō Di Thebarum mœnia tenet, & tuetur ciuitatem:
 Quemadmodū et hunc mortalem, ualidūq; magnūq;
 Tuas in manus adducunt, ut gloriam magnam auferas.
 Sed age, inducere arma Mauortia, ut quā celerrimē
 Currus inter se committentes, Martis & nostrum
 Decertemus. Quoniam neq; intrepidum Iouis filium,
 Neq; Iphiclidem perterrebit. Sed ipsum puto
 Mox fugiturum duos pueros inculpati Alcideæ,
 Qui sibi prope sunt, cupientes belli
 Certamen instituere: quæ res ipsis multo gratior, q̄ cœ
 Sic ait. arrisit autem fortis Hercules, (na.
 Verbo oblectatus. admodū enim sibi cōmoda dixerat.
 Atq; ipsum, respondēs, uerbis uolucris allocutus est:
 O' heros Iolæ, Iouis alumne, nō procul etiā hinc (sus,
 Pugna aspera. Tu uerò quēadmodū antea fuisti bellico
 Ita & nunc magnum equum Arionem nigricantibus
 setis obsitum (ris.
 Quoquouersum conuerte, & auxiliare pro eo ac pote
 Sic locutus, ocreas ex orichalco splendido,
 Vulcani inclyta dona, tibijs induxit.

Mox

Mox & thoracem pectori induit
 Pulchrum, aureum, uariegatum, quem ipsi dederat
 Pallas Minerva, filia Iouis. tunc cum coeperat
 Primum luctuosa aggredi certamina.
 Posuit aut circa humeros nocumenti depulsoriū ferrū,
 Sæuus uir. cauam autem circa pectora pharetram,
 Reiecitq; in tergum. in hac multe erant sagittæ
 Horrendæ, mortis uocem reprimentis datrices.
 Hæ à capite quidem mortem habebant præfixā, & un-
 guentum lachrymarum
 Mediæ autem politæ erant, longæ. sed à tergo
 Nigræ aquilæ contestæ alis
 Erant. ille aut ualidā hastam præfixam ære corripuit.
 Capiti uerò ingenti galeam fabrefactam imposuit,
 Variegatam, ferream, temporibus adaptatam,
 Quæ tutum reddebat caput Herculis diuini.
 At manib. clypeū accepit, uariū totū, quē nemo quisq;
 Neq; perrupit iaciendo, neq; comminuit, mirum uisu.
 Nam totus quidē circūquaq; gypso, candidoq; ebore,
 Et electro lucidus erat, auroq; fulgido
 Splendens, cæruleis plicis fulgorem interfecantibus.
 In medio aut draconis erat terror, haudquā effabilis
 Retro, oculis igne lucentibus, tuens.
 Cuius & dentibus quidē repletum erat os cādicantib.
 Sæuis, inaccesis. supra terribilem autē frontem (num
 Sæua Cōtentionis dea uolūabat, accēdens pugnas homi
 Infelix, quæ & mentem eximebat & præcordia uiris,
 Qui.

Quicumq; bellum aduersus Iouis filium gererent.

Quorū & animæ quidē sub terrā eūt, ad Orcū intro,
Ipsorum: ossa autem ipsis, pelle circum putrefacta,
Sirio sub torrido in nigra putrescunt terra.

In eo autem & persecutio, & inclinatio fictæ erant.

In eo tumultus, cædesq; & homicidium, huc illuc fere-
bantur. (parca,

In eo Eris quoq;, & motus furebat, in eo pernicioſa
Viniū aliū tenens, recēs uulneratū, aliū aut illæsum,
Aliū mortuū per pugnā traherat pedibus. (rorum,
Vestē aut habebat circū humeros cruentā sanguine ui
ſeuū uidens, clamoribusq; ingrauescens.

In eo autem & serpentum capita ſeuorum erant, haud
quaquam effabilem, (hominum

Duodecim, quæ perterrefaciebant super terrā genera
Quicumq; bellum contra Iouis filium mouerent.

Quorum & dentiū quidem crepitūs edebatur, quoties
pugnabat (randa opera.

Amphitryoniades. Hæc aut distincta mutuò erant, mi-
Porro ueluti pūcta qdā apparebāt uidēda ſeuus draco
Cærulea p terga, denigratæq; crāt illis maxillæ. (nib.
In eo aut & suum greges agreſtium erant, atq; leonū,
Mutuo seſe aſpicientiū, irascentiumq;, & festinantiū,
Quorū etiā turmatim ordines incedebāt. neq; uerò hi,
Neq; illi alteros timebāt. horrebāt attamē colla ambo
Iā enim ipsis instabat magnus leo, circū aut apri (rum.
Duo, ſpoliati animas, deorſumq; ipsis niger

Cruor

Cruor defillabat in terrā. ipsi autem cervicib. deiectis
lacebant mortui sub terribilibus leonibus.

At illi magis etiam excitabantur, & incendebantur ad
Vtriq; agrestesq; sues, trucesq; leones. (pugnandū

In eo autem erat & pugna Lapitharum bellatorum,

Caneum circa regem, Dryantemq; Pirithoumq;

Hopleumq; Hexadiumq; Phalerumq; Prolochumq;

Mopsumq; Ampycidem, Titaresium; nothum Martis:

Theseumq; Aegidem, similem immortalibus:

Argentei, aurea circum corpus arma habentes.

Cētauri aut ex altera parte cōtra hos cōgregabantur,

Circa magnum Petræum atq; Asbolum augurem,

Arctumq; Hureumq; nigrumq; pilis Mimantem.

Et duos Peucidas, Perimedem, Dryalumq;

Argentei, aureas abietes in manibus habentes.

Atq; impetu pariter facto, perinde ac si uiui essent,

Lanceis atq; abietibus cominus certabant.

Inter hæc aut Martis terribilis alipedes stabant equi

Aurei, & ibidē ipse quoq; spoliator perniciosus Mars,

Mucronem in manibus habens, milites exhortans,

Sanguine cruentus, perinde atq; uiuos spolians,

Currui insistens. iuxta autem Pauorq; Metusq;

Stabant gestientes bellum subire uirorum.

Ibidem autem & Iouis filia, prædatrix Tritogenia,

Ei similis, quasi quæ pugnam uellet armare,

Hastā habēs in manib. aureamq; galcam, (seuum.

Aegidemq; circū humeros. gradiebatur aut in præliū

At erat

At erat in eo clypeo et immortalium chorus, in cuius me
Desiderabile quiddam personabat Iouis et Latonæ filius, et lio
Aurea cithara. deorum autem sedes, purus olympus,
In quo et forum, circum autem opulencia infinita, quasi
in corona erat posita

Immortalium in certamine. Deæ autem incipiebant cantum,
Musæ Pierides canorum quiddam cæmentibus similes.
In eo autem et portus appulsu facilis indomiti maris,
Rotundus, factus erat liquido estanno,
Inundanti similis. multi uero per medium ipsius
Delphines hac atque illac ferebantur, piscibus inhiantes,
Natantibus similes. Duo autem sursum efflantes
Argentei delphines, depascebant mutos pisces.
Sub his ærei trepidabant pisces. sed in ripis
Sedebat uir piscator obseruans. habebat autem manibus
Piscium rete, proiicienti similis. (Perseus,

In eo autem erat et pulchricornæ Danaes filius eques
Neque quidem contingens clypeum, neque longe separatus ab illo.
Miraculum magnum dictum, quoniam nusquam insistebat illi.
Ita enim ipsum manibus fecerat inclytus Vulcanus,
Aureum. circum pedes autem habebat alata talaria.
Ex humeris autem circa ipsum uagina inclusus nigra
gladius suspensus erat

Æreus, de loro. ipse autem uelut cogitatio uolabat.
Totum autem tergum eius tenebat caput seui monstri
Gorgonis. circum ipsum autem pera ferebatur, mirum uisu,
Argentea, sumbræque dependebant lucida

Aurea

Autem. seu autem circum tempora regis
 Posita erat Orci galea, noctis caliginē grauē habens,
 Ipse autem properanti & formidanti similis
 Perseus Danaides extendebatur. post ipsum uerò
 Gorgones inaccessæ, & ineffabiles ruebant,
 Cupientes ipsum apprehendere. in uiridi aut adamante
 Euntibus ipsis resonabat clypeus magno strepitu.
 Acutum & tinnulum quippiam. in zonis aut dracones
 Duo suspensi erat, attollentes capita.
 Lambebant autem & illa, iraq; infrendebant dentes,
 Crudele tuentes. supra seu autem capita
 Gorgonum agitabatur magnus terror. ac supra ipsas
 Viri pugnabant, bellica arma habentes.
 Hi quidem pro sua ciuitate, suisq; parentibus,
 Pestem depellentes: illi autem depopulari studentes.
 Ac multi quidē iacebāt, plures aut etiā pugnā tenētes
 Dimicabant. mulieres autem à bene cōstructis turribus
 Aercum, acutum clamabant, lacerabanturq; genas,
 Viuis similes, opera inchyti Vulcani.
 Viri aut qui seniores erāt, et senectutē apprehenderāt
 Conseriti extra portas ibant, sursumq; dijs
 Manus tendebant beatis, pro suis liberis
 Metuētes. illi aut cōtrā pugnā cōferebāt. post ipsos aut
 Porcæ nigrae, candidis crepantes dentibus,
 Toruæ terribilesq; cruentæq; inaccessæq; piebant
 Certamen habebāt, de ijs qui cadebāt. omnes enim cu-
 Cruorē nigrū bibere. Et quem primū fortē ceperant,

Ei iniiciebant ungues magnos, animaq; ad Orcum a-
 bibat, (tiassent
 Tartarū in frigidum. illæ autem præcordia postq̃ exa
 Sanguine hominis, ipsum quidē abiiciebāt post tergū.
 Retrō aut in tumultū & stragem festinabant iterū ire.
 Clotho & Lachesis ipsis astabant, atq; paulo minor
 Atropos: neq; enim erat magna dea: sed tamen
 Alijs quidem præstantiorq; erat, & æuo grandissima.
 Omnes aut circa unū uirū pugnā acerbā instituerant.
 Sæuoq; modo scip̃s mutuò aspiciiebāt, oculis succēsen
 Inter se aut ungues manusq; audaces exæquabāt. (tes.
 Iuxta aut & Caligo stabat, perusta similis, & grauis,
 Pallida, aridaq; fame exhausta, & compressa,
 Crassipes: longiq; ungues è manibus prominebant.
 Huius quidem ex narib. mucus manabat, ex genis autē
 Cruor destillabat in terrā. ipsa aut terribiliter dentes
 stringens
 Stabat, multusq; pulvis constrauerat ei humeros,
 Lachrymis humida. iuxta aut turrita ciuitas hominū.
 Aureæ aut ipsam tenebāt, superliminaribus adaptatæ
 Septem portæ, hominesq; in uoluptatibus & choreis
 Oblectationē capiebāt. Nam alij quidē agili in curru
 Ducebāt uiro uxore, multusq; Hymenæus excitabatur.
 Et procul ab ardentibus facibus fulgor resplendebat,
 In manib. famulorū. Mulieres aut uenustate florentes
 Præibant, quas chori ludentes sequebantur.
 Atq; hi quidem canoris tibijs emittebant cantum,

Et tenero ore, circumq; ipsos repercutiebatur sonus.
 Ille autem ad modulationem dūcebāt chorū amabilē.
 Inde rursum ex alia parte iuuetes comeſſabantur ad
 fiſſulam,

Alij quidem contrā ludentes ſaltatione & cantu,
 Alij autem contrā ridentes ante tibicinē autem ſinguli
 Præcedebant, totamq; ciuitatem letitiæ, choreæq;
 Voluptatesq; tenebant. Alij aut rursus extra ciuitatē
 Tergis equorū conſcēſis currebant. aratores autem
 Proſcindebant terram bonam, ornateq; tunicas
 Succinctas habebant. ſed erat profunda ſeges, ubi alij
 quidem metebant

Mucronibus acutis denſa ſolia,
 Grauida ſpiciſ, ueluti Cereris cibum.

Alij autem in manipulos ligabant, & implebant arē.
 Rurſum alij uindemiabant uineas, falces in manibus ha-
 bentes. (ptos

Alij autem in calathis ſerebāt, à uindemiatoribus acce-
 Albos & nigros racemos, magnis ex uitibus,
 Grauidis folijs, & argenteis capreolis.

Alij rursus in calathos portabant, iuxtaq; ipſos uitis
 Argentea erat, inclyta opera prudentis Vulcani,
 Agitata folijs, & argenteis perticis.

Inde quidem igitur ludunt ad tibicinem, unusquiſq;
 Oneratur uuis, quæ ipſe nigre erant.

Alij quidem calcabant in lacu, alij hauriebant, alij au-
 tem dimicabant

Pugnis, & luctando. alij uerò alipedes lepores uenabantur, (psos

Viri uenatores, & ferratis dentibus canes duo ante i-cupientes assequi, illi autem cupientes effugere.

Iuxta ipsos autem & equites habebant laborem, proq; (ribus

Certamen habebant et pugnam. bene iunctis aut in cur Aurigæ stantes immittebant ueloces equos,

Habenas laxantes. illi autem subsultantes uolabant,

Currus ferruminati, rotarumq; modioli ualde ex eo re sonabant. (enim dum ipsis

Illi quidem igitur perpetuum habebant laborem. neq; Victoria cõpleta erat, sed indefinitũ habebãt certame.

Ipsis autem etiam propositus erat magnus tripos intra Aureus, inclyta opera prudentis Vulcani. (agonem,

Circa extremam autem oram manabat Oceanus, inun danti similis.

Totũ aut continebat clypeũ uariẽgatũ. per ipsum aut Cygni altiuolantes magnũ clangebant, qui illic multi

Natabãt in summa aqua. iuxta aut pisces mouebãtur, Mirum uisu etiam Ioui grauitonanti. cuius consilijs

Vulcanus fecit clypeum magnumq; ualidumq;

Componens manibus, quem quidem Iouis fortis filius lætabat facile, equestrem autem asilijt in currum

Similis fulguri patris Iouis, ægida tenentis,

Leuiter ingrediens. huic autem auriga fortis Iolaus, Bigis insistens, regebat curuum curuum.

Prope

Prope autem ipsis aduenit dea cæsijs oculis Minerva,
Atq; ipsos cõfirmans, uerbis uolucris alloquebatur:
Salute Lyncei progenies longè nobilitati.

Nũc itaq; Iupiter robur uobis dat, is q̃ beatis imperat,
Cygnumq; interficere, et inclyta arma eius despoliare.
Sed tibi aliud uerbum dicam, multo præstantissime po-
pulorum:

Postquam igitur Cygnum dulci æuo spoliaueris,
Illũ quidem tum eodem loco relinque, & arma ipsius.
Ipse aut hominũ pestem Martẽ accedẽtem obseruans,
Vbi nudatum clypeo uariegato

Oculis uideris, ibi uulnera acuto ferro,
Retroq; te recipe. quoniam tibi fas non est
Neq; equos capere, neq; inclyta arma illius.
Sic locuta, in currum ascendit diua dearum,
Victoriam immortalibus manibus & gloriam ferens

Certatim. Tunc igitur Ioui notus Iolaus,
Horrendum equos increpuit. illi autem à cõminatione
Leuiter ferebant celerem currum, festinantes campo:
Nã ipsis animũ addiderat dea cæsijs oculis Minerva,
Aegide cõcussa. ingemiscebat aut circumquaq; tellus.
Illi aut pariter procedebant, similes igni, siue procellæ,
Cygnus equũ domitor, & Mars insatiabilis clamore.
Horum equi deinde obuiam sibi mutuo facti,
Acutũ hinniuerunt, circaq; ipsos reuerberabatur sonus.
Atq; hunc prior alloquebatur uis Herculeæ.

Cygne ignaue, cur contra nos tenetis ueloces equos,

Viros, qui laboris & ærumnæ experti sumus.

Ad diuersum tene currum bene politum, atq; è uia

Cede cedendo. Trachinem enim tendo

Ad Ceycem regē. nam ille potestate pariter et pudore

Trachini antistat. Tu uerò satis admodū scis etiā ipse.

*Eius enim connubio tenes filiam Themistonoen nigris
oculis præditam.*

O' ignaue. non enim tibi neq; Mars mortis exitium

Prohibuerit, si nos inter nos congregiamur bellando.

*Siquidem tibi dico, illum iam ante quoq; aliquoties pe-
riculum fecisse*

Hastæ nostræ. quando pro Pylo arenoso

Aduersus stetit mihi. pugnandi insatiabilitate furens.

Ter siquidem mea hasta percussus, sustinuit se terra,

Vulneratus clypeo: quartò aut transadegi femur eius,

Totis animis festinās, magnūq; illius clypeū perforaui.

*Pronus autem in pulueribus humi prostratus cecidit
hastæ impetu.*

Vbi etiam ignominia affectus inter immortales fuit

Manibus à nostris, relictis spolijs cruentis.

Sic dixit. at Cygnus bellicosus haud quaquam curabat

Huic obtemperans, retinere trahentes currum equos.

*Ac tunc à bene compactis bigis desilierunt celeriter in
terram,*

Et Iouis filius magni, & Enyalij regis.

Aurige aut propius egerunt pulchricomos equos

Illis aut irruentib. sonitu pedū concitata est lata terra.

Ut au-

Quando item & milio circum ariste nascuntur,
 Quod æstate seminant, quando uue adhuc immature
 colorem uariare incipiunt, (et laborem.
 Qualia Bacchus dare solet hominibus in letitiâ simul
 Eo tempore pugnabant. multus autem tumultus exci-
 tabatur.

Vt autem leones duo, pro occisa cerua
 Sibi mutuò succensentes, in seipsos impetum faciunt,
 Sæuusq; inter ipsos fugitus, strepitusq; exoritur detū.
 Atq; ut uultures incuruis unguibus repandi rostri
 Rupe in excelsa, magno clangore dimicant,
 Capræ montiuagæ gratia, aut feræ ceruæ
 Pinguis, quam interfecit iaculando iuuenis uir,
 Sagitta è neruo emissa: ipse autem uagatur alio loco
 Regionēs ignarus existens: at illi celeriter animad-
 uerterunt,

Certatimq; pro ea pugnam acerbam instituerunt.
 Sic & hi duo cum clamore contra se mutuo irruerunt.
 Ibi igitur Cygnus quidem potentis Iouis filium
 Occidere meditans, clypeo æream hastam adegit,
 Neq; tamen perrupit æs. defendebant enim dona Dei.
 Contra autem Amphitryoniades, uis Herculeæ,
 Inter galeam & clypeum, hasta longa
 Cervicem nudatam, celeriter intra mentum
 Transadegit ualide, ambosq; detondit nervos collares
 Hominum interfecitrix fraxinus. magnum enim robur
 inciderat uiri.

Prostratus autem est, perinde ac si quando quercus ali
qua prosternitur, aut quando rupes

Excelsa icta Iouis fumanti fulmine. (uariiegata ære.

Sic ille prostratus est. circū ipsum aut resonabāt arma

Atq; hunc quidem ibi reliquit Iouis ærumnosus filius.

Ipse aut occisorē hominū Martē accedentē obseruans,

Sæuum uidens oculis leonis instar, qui corpus aliquod

forte nactus est,

Quiq; admodum, accuratē pelle ualidis unguibus

Dissecta, quā celerrimē dulcem animum abstulit:

Alacriter autem cacum expletur cor, (ros.

Ac cæsūs intuens oculis sæuū quiddā, costasq; & hume

Cauda flagellans pedibus fodit. neq; quisquam ipsum

Sustinet ex aduerso aspiciens, propius accedere, aut pu

gna laceffere.

Talib. igitur & Amphitryoniades insatiabilis clamore

Contra Martem stetit, in præcordijs audaciam augens

Certatim. Ille autem propē uenit affecto corde.

Vtriq; autem cum clamore alter alterum inuasērunt.

Vt aut quando à magno rupes cacumine præcipitans,

Et in longum delata saltu uoluitur, fragor

Venit subito ingens, collis autem ipsi obuius respondet

Altus, ad quem cursu defertur, ubi ipsam retinet:

Cum tanto itidem fremitu. curuum grauator, pernicio-

sus Mars

(pit.

Vociferans irruit. ille aut magno animo uenientē exce

Porro Minerva filia Iouis, ægida tenentis

Ex aduerso uenit Marti, tenebrosam habens egidem,
 Sæua aut toruē intuens, uerbis uolucris allocuta est:
 Mars inhibe animos ingentes, & manus inuictas,
 Neq; enim tibi fas est inclyta arma auferre,
 Hercule occiso, Iouis magnanimo filio.
 Sed age, desiste à pugna, neq; aduersus steteris mihi.
 Sic ait, sed non persuasit Martis magnanimi animo.
 Sed magno fremitu, flammæ similia arma uibrans,
 Celeriter inuasit, uim Herculeam
 Occidere festinans. & coniecit æratam hastam,
 Acriter ob suum filium irascens mortuum,
 In clypeum magnum. At procul cæsa Minerva, (ru.
 Hastæ impetū auertit, manu deflectens diuersum à cur
 Acerbus autem dolor Martem cæpit, manuq; uibrato
 gladio acuto,
 Irruit contra Herculem magnanimū. at illi accedenti,
 Amphitryoniades, sæuo insatiabilis clamore,
 Femur nudatum clypeo uariegato,
 Vulnerauit ualide, magnumq; perforauit clypeum
 Hasta diuidens. in terra aut prostrauit media Martem.
 At pavor & Metus, agilem currum, & equos
 Adegerunt celeriter propius, & à terra habente la-
 tas uias
 In currum posuerunt uariegatum, atq; inde celeriter
 Equos flagellis impulerūt, ueneruntq; in altū olympū.
 Filius autem Alcumenæ & gloriosus Iolaus,
 Cygno despoliato, armis ab hūcris, pulchris detractis,
 Reuer-

Reuertebantur, moxq; exinde ad ciuitatem Trachiniā
uenerunt,

Equis uelocibus. At cœsijs oculis Minerua
Peruenit in olympum magnum, & domus patris,
Cygnū aut cōtra Ceyx sepeliuit, & populus infinitus.
Qui prope ciuitatem habitabant inclyti regis,
Anthen, Myrmidonumq; ciuitatē celebremq; lolcum,
Arnēq; & Helicē. multus aut congregabatur populus
Honorantes Ceycem, charum beatis dijs.
Sed illius sepulchrum & monumentum obscurum red
didit Anaurus,

Imbre hyemali exundans. ita enim ipsum Apollo
Latona filius iussit, propterea quod inclytas hecatōbas
Quicumq; Delphos portaret: eum ille ui despoliabat,
ex insidijs adortus.

b s HE-

Η Σ Ι Ο Δ Ο Υ Θ Ε Ο

Γ Ο Ν Ι Α.

ΟΥΣΑΩΝ ἑλκωνιάδων ἀρχώμεθ
αἰείδων,
Αἱ δ' ἑλκωνος ἔχουσιν ὄρος μέγατε, ζά
θεόν τε. (ἀπαλοῖσιν

Καί τε περὶ ἑρμύλιν ἰοειδέα πόσ'

Ορχοῦνται, καὶ βωμόν ἐριδογνέος ἱερνίωνος.

Καί τε λοισσάμενοι τόβρνα χροά τόρμισοῖο,

Ἡ ἵππερμύλης, ἡ ὕλμεῖς ζαθέοιο,

Αυροτάτῳ ἑλκωνι χορὸς σὺνποιήσαντο,

Καλὺς, ἱμνρόοντες, ἐπερρώσαντο ἥ ποσσίν.

Εὐβοῶ ἀπορνύμενοι, κεκαλυμμέναι ἔτι πολλῶ,

Εὐνύχιαι σῆχον, περικαλλέα ὄσαν ἰῆσαι,

Υμνοῦσαι δία τ' αἰγίοχον, καὶ πότνιαν Ἥρην

Αργείην, χρυσέοισι πεδίλοις ἐμβεβαῖαν,

Κέρην τ' αἰγίοχοιο διὸς γλαυκῶπιρ ἀθρήνῃ,

Φοῖβόν τ' ἀπόλλωνα, καὶ ἄρτεμιρ ἰοχέαιραν,

Ἡ ἥ ποσειδάονα γαιήοχον σὺννοσίγαιον,

Καὶ θέμιρ αἰδοίην, ἑλκονοβλέφαρόν τ' ἀφροδίτην,

Ἡ δὲν τὴν χρυσοσέφανον, καλλὴν τε διώνην,

Ἡ δὲν τὴν ἑλκόν τε μέγαν, λαμπράν τε σελλύνην,

Αὐτὰ τ' ἰάπετόν τε, ἡ ἡρόνον ἀγνυλομήτιν,

Γαῖαν τ', ὠκεανόν τε μέγαν, καὶ νύκτα μέλαιναν.

Ἀλλων τ' ἀθανάτων ἰδρόν γούος, αἰγὴν ἐόντων.

Αἱ νύ ποθ' ἡσίοδον καλλὴν ἐδίδαξαν αἰετὶν,

Ἀρνας

HESIODI DEORVM GENERATIO.

Vsas Helicōiades incipiamus canere,
Quæ Heliconem tenent, montem ma-
gnūq; diuinūq;.

Et circa fontē nigrū pedibus teneris
Saltant, aramq; præpotētis Saturnij.

Atq; ablutæ tenero corpore Termesi,
Aut equi in fonte, aut in Holmio sacro,
Summo in Helicone choreas duxerunt,
Pulchras, amabiles, fortiterq; tripudiarunt pedibus.
Inde concitatæ, uelatæ aere multo

Noctu incedebant, perpulchram uocem emittentes:
Qua celebrēt Iouēq; ægida tenentē, et uenerādā luno-
Argiuam, aureis calceamentis incedentem: (nem,
Filiāq; Aegiochi Iouis, cæruleos oculos habētē Miner
Augurēq; Apollinē, & Dianā sagittis gaudentē. (uā:
Atq; Neptunum terram continentem, terræ motorem
Et Themis uenerandam, & obtortas palpebras haben
tem Venerem,

Hebenq; aurea corona decoram, formosāq; Dionem,
Aurorāq;, Solemq; magnum, splendidāq; Lunam,
Latonāq; Iapetumq; ac Saturnum uersipellem.
Terrāq;, Oceanumq; uastum, & Noctem atram.
Aliorumq; immortalū sacrū genus semper existentū.
Quæ olim Hesiodum pulchrum docuerunt carmen,

Agnos

Ἀρνᾶς ποιμαίνονθ' ἐλινυῶνος ὑπὸ ζαθέοιο.
 Τὸν τε δέ με πρῶτισα θεὰ πρὸς μῦθον ἔειπον,
 Μῦσαι Ὀλυμπιάδες ἑστέ μοι διὸς ἀγιοχοιο.
 Ποιμῶνες ἄγχι αὖλοι, ἡδ' ἐλέγχεα, γαστέρες οἶον,
 Ἰδμεν ψύδ' ὅλβια πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
 Ἰδμεν δ' οὗτ' ἐθέλωμεν, ἀληθέα μυθήσασθαι.
 Ως ἔφασαν ἑστέ μοι μεγάλα διὸς, ἀρτίεπαι.
 Καί μοι σὴν ἦτορ ἐδίωκ', ἀέφρονες ἐριθιλέες ὄϊον
 Δρέψασθαι θνητὸν, οὐκ ἐπνυσσαν δέ μοι αὐδ' ἄλιν
 Θάλλω, ἵνα κλείοιμι τὰτ' ἐσόμενα πρὶν ἔόντα.
 Καί με λήλονθ' ὕμνεῖν μακάρων γένος αἰὲν ἔόντων.
 Σφᾶς δ' αὐτάς πρῶτόν τε καὶ ὕσθρον αἰὲν αἰέδειν.
 Ἀλλὰ τί μοι ταῦτα περὶ Διὸς ἢ περὶ Πέτρην;
 Τυὴν μακάρων ἀρχώμεθα, ταὶ δὲ Πάτρεϊ
 ὕμνουσαι, τὸρ' ἔπεισι μέγαν νόον ὄντος Ὀλύμπου,
 Εἰρῆσσαι τὰτ' ἔόντα, τὰτ' ἐσόμενα, πρὶν ἔόντα,
 Φωνῇ ὁμνῆσσαι, τῶν δ' ἀνὰ ματος ῥέει αὐδὴ
 Ἐν στομάτων ἡδέϊα, γελᾷ δέ τε δώματα πατρὸς
 Ζηνὸς ἐριγδύποιο, θεῶν ὅπ'ι λαιριέεσσι,
 Σιιδναμένην ἡχεῖ ἢ ἱαρήν νιφόοντος Ὀλύμπου,
 Δώματά τ' ἀθανάτων, αἵ δ' ἄμβροτον ἔσαν ἱεῖσαι.
 Θεῶν γένος αἰδοῖον πρῶτον κλείεσιν αἰοδιῇ.
 Ἐξ ἀρχῆς, ὅς γαῖα καὶ ἕρως σὺρὺς ἐτίητορ,
 Οἳ τ' ἐν τῶν ἐγγύοντο θεοὶ Διωτῆρες ἑάων.
 Δύτορον αὖτε Ζηνᾶ, θεῶν πατρός, ἢ ἢ καὶ ἀνδρῶν,
 Ἀρχόμεναί θ' ὕμνουσι θεῶν, λήγασί τ' αἰοδιῆς,
 Οἷον φόρτατος ἐστὶ θεῶν, κρεῖττε τε μέγιστος.

*Agnos pascentem, Helicone sub diuino.
Hoc autem me primum deæ sermone compellarunt,
Musæ Olympiades, filiae Iouis Aegiochi:
Pastores in agris pernoctâtes, mala pbra, uetres ueluti
Scimus mendacia multa dicere ueris similia,
Scimus etiam si uoluerimus uera loqui.
Sic dixerunt filiae Iouis magni, ueridicæ,
Et mihi sceptrum dederunt, lauri peruiridis rimum,
Decerpendum diuinum. inspirarunt insuper mihi uocē
Diuinam, ita ut audirem tam futura, quam præterita:
Et me iubebāt celebrare beatorū genus sempiternorū,
Se uerò primo semper decantare.*

Sed quò mihi hæc circa quercum, aut circa petram?

*Ergo Musas ordiamur, quæ Ioui patri
Canendo oblectant magnum animum in Olympo,
Memorantes & præsentia, & futura, & præterita,
Voce concinentes. illarum uerò indefessa fluit uox
Ab ore suauis. rident autem domus patris
Iouis ualde tonantis, dearum uoce florida
Dispersa: resonant uerò uertices niuosi Olympi,
Domusq; cœlitū. hæc uerò immortalē uocē emittentes,
Deorū genus uenerandū in primis celebrāt cantilena,
Ab exordio, quos Tellus & cœlum latum genuerunt,
Quiq; ex his prognati sunt dii, datores honorum.
Secundo rursus Iouē, deorū patrē, atq; etiā uirorum,
Incipientesq; laudant deæ, & finiunt carmen,
Quam sit præstātissimus deorū, & imperio maximus.*

Porro

Αὖτις δ' ἀνθρώπων τε γένος, κραιφνέων τε γιγάντων
 ὕμνουσαι, τόρ' ἔπεισι διὸς νόον ἐντὸς ὀλύμπου,
 Μῆσαι ὀλυμπιάδες, κῆραι διὸς ἀγιοχόιο.
 Ταῖς ἐν πιδρίῃ κρονίδει τέκε πατρὶ μιγῆσα.
 Μνημοσύνη, γουνοῖσιν ἑλσυνῆρος μεδέουσα,
 Λημοσύνην τε καὶ ἄν, ἄμπαυμά τε μῆρ' ἀμνῶν,
 Ἐννέα γὰρ οἱ νύκτας ἐμίσηγετο μκτιέτα βόες,
 Νόσφιρ ἀπ' ἀθανάτων ἰδρὸν λέχος εἰσαναβαίνων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐν αὐτὸς ἔλιν περὶ δ' ἐτραπορ ἔραι.
 Μένωρ φθινόντων, περὶ δ' ἡμάτα πόλλ' ἐτελέωδον
 Ἡδ' ἔτεκ' ἐννέα κῆρας ὁμόφρονας, ἥσιρ' αἰοιδῆ.
 Μέλειται, ἐν σῆθεσιρ' ἀκηδέα θυμὸν ἐχέουσαι,
 Τυτθὸν ἀπ' ἀκροτάτης κορυφῆς νιφόντος ὀλύμπου,
 Ἐνθά σφιρ' λιπαροὶ τε χόροι, καὶ δώματα καλὰ.
 Γὰρ δ' αὐτῆς χάριτες, καὶ ἱμῶν, οἷν' ἔχουσιν.
 Ἐν θαλίῃς, ὄρατ' ἴν' ἢ διὰ σόμα ὅσαν εἶσαι
 Μέλπονται, πάντων τε νόμους, καὶ ἔθρα λιδνὰ
 Ἀθανάτων κλέουσιν, ἐπήρατον ὅσαν εἶσαι.
 Αἰ τότ' ἴσαν πρὸς ὀλυμπον ἀγαλλόμεναι ὅπ' ἡ καλῇ,
 Ἀμβροσίῃ μολπῇ. περὶ δ' ἴαχε γαῖα μέλαινα,
 ὕμνουςαίς, ὄρατ' ἴν' ἢ ποδῶν ὑπὸ δῖον ὀρώρει,
 Νιοσομένην πατὸρ εἰς ἑρ, ὃ δ' ἔραγ' ἔμβασιλύνει,
 Αὐτὸς ἔχων βροντῆν, ἥ δ' αἰθαλόεντα κόραυνον,
 Καρτεῖ νικῆσας πατὸρ ἄν κρόνον. ἐν ἧ ἔπασα
 Ἀθανάτοισι διέταξεν ὁμῶς, καὶ ἐπέφραδε τιμὰς.
 Ταῦτ' ἄρα μῆσαι αἰείδουσιν, ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
 Ἐννέα θυγατὸρες μεγάλας διὸς ἐν γεγαῖαι.

Κλαύτ.

Porro & hominum genus, fortiumq; gigantum
 Celebrantes, oblectant Iouis mentem in Olympo,
 Musæ Olympiades, filia Iouis ægida habentis:
 Quas in Picria Saturnio peperit patri mixta
 Memoria, fertilitatî Eleutheris imperans:
 Obluionemq; malorum, & solatium curarum.
 Nouem enim ei noctes mixtus est prudens Iupiter.
 Scorsim ab immortalibus sacrum lectum conscendens.
 Sed cū iā annus exactus, circūuoluta uerò esset tēpora
 Mensium decrescantium, diesq; multi transacti essent,
 Ipsa peperit nouem filias concordēs, quibus carmen
 Curæ est, in pectoribus securum animum habentibus,
 Paululum à summo uertice niuosi cœli:
 Vbi ipsis splendidiq; chori, & ædes pulchræ.
 Iuxta uerò eas Gratiæ & Cupido domos habitant.
 In conuiujs, amabilemq; per os uocem emittentes
 Canunt, omniumq; leges, & mores pudicos
 Immortalium celebrant, amabilem uocem emittentes.
 Istæ tum ibant ad Olympum, lætæ uoce pulchra
 Immortali cātīlena. undiq; uerò resonabant terra atra
 Canentib. hymnos, iucūdu uerò à pedibus strepitus ex
 Proficiscētū ad patrē suū, q̄ cœlo impitat. (citabatur
 Ipse habens tonitru, atq; candens fulmen,
 Strenuē uicto patre Saturno, bene autem singula
 Immortalibus disposuit simul, & indixit honores.
 Hec sanè Musæ canebant. cœlestes domos tenentes,
 Nouem filia, magno è Ioue progeneræ:

Clioq;

Κλαῖωτ', σὺ τ' ὀρῶντες, βάλειά τε, μελπομένη τε,
 Τόρψιχόρην τ', ὄρατ' ὧ τε, πολὺ μινιά τ', ἄρανία τε,
 Καλλιόπην θ', ἥδε προφορβάτην ἐστὶν ἀπασῶν.
 Ἡ γὰρ καὶ βασιλῶσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ἐπεδιδῷ,
 Ὅρτινα τιμήσῃσι διὸς κῆραι μεγάλοιο,
 Γανόμενον τ' ἐσίδωσι διωτρεφέων βασιλῶν.
 Τῷ μὲν ἐπὶ γλώσῃ γλυκύρην χέουσιν αἰοιδίην,
 Τῷ δ' ἐπ' ἐν σώματος ρέει μέλιχα. οἱ δέ νυ λαοὶ
 / Γαῦντες ἐς αὐτὸν ὀρῶσι, διακείμεντα θέμιστας
 ἰθέουσιν δίνῃσι. ὃ δ' ἀσφαλέως ἀγορεύων,
 Αἰψά τε καὶ μέγα νέεος ἐπισαμνύως κατ' ἐπαυσε.
 Τῶνεκα γὰρ βασιλῆες ἐχέφρονες, ἔνεκα λαοῖς
 Βλαπτομένοισι ἀγορῇφι μετὰ τροπα ὄργα τελοῦσι,
 Ρηϊδίως μαλακοῖσι παραφάμγονι ἐπέεσσιν.
 Ερχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ θεὸν ὥς, ἰλάσκονται
 Αἰδοὶ μελιχίην, μετὰ ᾗ πρόκειται ἀγομένοισιν,
 Οἷα τε μυσσῶν ἰδρὴ δόσις ἀνθρώποισιν.
 Ἐν γὰρ μυσσῶν, καὶ ἐκκρόλῃ ἀπόλλωνος,
 Ἄνδρες αἰοιδοὶ ἔασι ἐπὶ χθόνα, καὶ κιβηρισαί,
 Ἐν ᾗ διὸς βασιλῆες. ὃ δ' ὄλβιος, ὅρτινα μῦσαι
 Φιλοῦνται. γλυκύρην οἱ ἀπὸ σώματος ρέει αὐδὴ.
 Εἰ γὰρ τις καὶ πένθος ἔχω, νεοκλέϊ θυμῷ
 Ἀῖσται κραδίην ἀναχμινύς, αὐτὰρ αἰοιδὸς
 Μυσσῶν βοράπῳ κλέα προτόρῳ ἀνθρώπων
 Ὑμνήσῃ μακάρας τε θεὺς, οἱ ὅλμπον ἔχουσιν,
 Αἰψ' ὅγε δυσφρονέων ἐπιλήθεται, ἔολε τι κηδέων
 Μίμνεται, ταχέως ᾗ παρὲρ ἔρκετε δῶρα θεῶν,

χαίρειτε

Clioq; Euterpeq; Thaliaq; Melpomeneq;
Terpsichoreq; Eratoq; Polymniaq; Vraniaq;
Calliopeq; : hæc autem excellentissima est omnium.

Hæc enim & reges uenerandos comitatur.

Quemcunq; honoraturæ sunt Iouis filie magni,
In lucem editū, & aspexerint à Ioue nutritorū regū:
Huic quidem super linguā dulcem fundūt cantilenam,
Huius uerba ex ore fluunt blanda: cæterum populi
Omnes ad ipsum respiciunt, discernentem ius
Rectis iudicijs. hic autem tutò cauteq; loquens,
Statim etiam magnam contentionem scite diremit.

In hoc enim reges prudentes, quòd populis
Damnū inferentib; in foro uicissitudinem rerū faciunt,
Facile mollibus appellantes uerbis.

Incedentem uerò per coetū populi decum ueluti, placāt
Reuerentia blāda. eminet uerò inter ipsos cōgregatos
Tale Musarum ingens munus hominibus.

A' Musis etenim, & eminus feriente Apolline,
Viri cantores sunt super terram, & citharædi:
Ex Ioue uerò reges. ille uerò beatus, quemcūq; Musæ
Amant, suauis ei ab ore fluit uox. (animo

Quod si enim quis luctum habens, recēti dolore saucio
Tristetur, animo dolens, cæterum poeta

Musarum famulus res claras priscorum hominum
Laudibus uexerit, beatosq; deos qui Olympū incolūt,
Statim hic rerū animū eius molestatiū obliuiscitur. nec
Mœnit, qn citò deflexerūt eū aliò dona dearū. (dolorū

Χαίρετε τέκνα διός, δότι δ' ἰμρόρεσσαν αἰοιδίῃ.
 Κλείετε δ' ἀθανάτων ἰσθρὸν γένος, αἰὲν ἑόντων,
 Οἱ γῆς ἐξεγόνοντο, καὶ ἕραν ἄσδρογοντος,
 Νυμφὸς καὶ Διοφοβῆς, ὅς θ' ἀλμυρὸς ἐτρεφε πόντος.
 Εἶπατε δ' ὥς τὰ πρῶτα θεοί, καὶ γαῖα γόνοντο,
 Καὶ ποταμοί, καὶ πόντος ἀπείριτος, οἰδιματι θύων,
 Ἀστρά τε λαμπετόωντα, καὶ ἕρανὸς σὺρὺς ὑπέρβου.
 Οἷ τ' ἐν τῶν ἐγγόνοντο θεοί, Διωτῆρες ἰάων.
 Ως τ' ἄφρονος δάσσαντο, καὶ ὥς τιμὰς διέλοντο,
 Ἡ καὶ ὥς τὰ πρῶτα πολὺ πῆυχον ἔχοντο ἔλνυμπον.
 Ταῦτά μοι ἱστέτε μῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσα
 Εξ ἀρχῆς. καὶ ἔπαθ' ὅ, τι πρῶτον γένετ' αὐτῶν.
 Ἡ τοι μὲν πρώτη γὰρ χάος γένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
 Γαῖ' σφύροσθρονος, πάντων ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
 Ἀθανάτων, οἱ ἔχουσι καὶ ἡνιόχοντος Ὀλύμπου,
 Τάρταρά τ' ὑπέρβοντα μυχῶ χθονὸς σφύροδαιης.
 Ἡ δ' ὄρεος, ὃς κάλλιπας ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Λυσιμελὲς πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων,
 Δάμναται ἐν στήθεσι νόον καὶ ἐπίφρονα βελὺν.
 Ἐκ χάος δ' ὄρεβός τε, μέλαινα τε νύξ ἐγγόνοντο,
 Νυκτὸς δ' αὐτ' αἰθήρ τε καὶ ἡμόρβη ἐξεγόνοντο,
 Οὗς τέκε Λισσαμένη ὄρεβει φιλότατι μίγῃσα.
 Γαῖα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγένετο ἴσον ἑαυτῇ
 Οὐρανὸν ἄσδρογονθ', ἵνα μὴ πόρ' πάντα καλάνηται.
 Ὀφρ' ἔην μακάρεσι θεοῖς ἔδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.
 Γένετο δ' ἕρεα μακρὰ, θεῶν χάριοντας οἰάντας
 Νυμφῶν, αἰ ναῖοντι αὖ ἕρεα βροσθήοντα.

Saluete natæ Iouis, date uerò amabilem cantilenā,
 Celebrate quoq; immortalium diuinum genus, semper exi
 Qui tellure prognati sunt, et Cælo stellato, (stentium:
 Nocteq; caliginosa, quos item saluus nutriuit Pontus.
 Dicite insuper, ut primum dii, et terra fuerint,
 Et flumina, et pontus immensus, æstu feruens,
 Astraq; fulgentia, et cælum latum supernè:
 Et qui ex his nati sunt dii, datores bonorum.
 Utq; opes diuiserint, et quò honores distinxerint, (lū.
 Atq; quò primū multis implicatū sphaeris tenuerint cœ
 Hæc mihi dicite Muses, cœlestes domos inhabitantes
 Ab initio, et dicite quod nam primum fuerit illorum.

Primò omnium quidem Chaos fuit, at deinde
 Tellus lato pectore prædita, omnium fundamentum soli-
 Immortalium, q tenent iuga niuosi Olympi, (dū semper
 Tartaraq; tenebricosa in recessu terræ spaciofa:
 Atq; amor, qui pulcherrimus inter immortales deos,
 Soluens curas et omnium deorum, et omnium hominum,
 Domat in pectoribus animum, et prudens consilium.
 Ex Chao uerò Erebusq; nigraq; Nox editi sunt.
 Nocte porro tam Aether quàm Dies prognati sunt:
 Quos peperit, ubi concepisset Erebo amore mixta.
 Terra uerò primum quidem genuit parem sibi
 Cælum stellis ornatum, ut ipsam totam obteget,
 Utq; esset beatīs dijs sedes tuta semper.
 Genuit præterea montes altos, dearū gratas spelūcas,
 Nympharum, quæ habitant per montes concauos.

Ηῷ καὶ ἀτρεῦγστον πέλαιος τέκον, οἶδματι θυῶν
 Γόντορ, ἄτορ φιλότκτος ἐφίμορδ. αὐτὰρ ἔπειτα
 Οὐρανῷ συννηεῖσα, τέκ' ὠνεαγὸν βαθυδίην,
 Κοῖορ τε, ἱρεῖορ θ' ὑπόρβιονά τ', ἱαπετόρ τε,
 Θείαν τε, ρείαν τε, θέμιρ τε, μνημοσυῶν τε.
 Φοίβην τε χρυσοσέφανον, τοθυῦ τ' ὄρατεινὴν.
 Τὺς ἧ μέθ' ὀπλότατος γούετο ἱρόνος ἀγνυλομήτις,
 Δεινότατος παίδωρ, θαλόρορ δ' ἤχθηρε τοκῆα.
 Γένεατο δ' αὖ λύνλωπας, ὑπόρβιον ἦτορ ἔχοντας,
 Βρόντην τε, σφόδρην τε, καὶ ἄργην ὀβριμόθυμον.
 Οἱ βῆνι βρόντην τ' ἔδοσαν, τούξαντε κόραυνόν.
 Οἱ δὲ τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίγνιοι ἦσαν,
 Μῆνος δ' ὀφθαλμὸς μέεσσω ἐπένετο μετώπῳ.
 Κύνλωπες δ' ὄνομ' ἦσαν ἐπώνυμον, ὕνεκ' ἄρα σφέωρ
 Κυνλοτόρης ὀφθαλμὸς ἐὼρ ἐπένετο μετώπῳ.
 Ἰχὺς τ' ἠὲ βῆν, καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ' ὄρκοις.
 Ἄλλοι δ' αὖ γαίης τε καὶ ἕραν ἔξεγούοντο.
 Τρεῖς παῖδες μεγάλοι καὶ ὀβριμοί, ἕν ὀνομαστοί,
 Κόττος τε βριαρέως τε, γύγης θ' ὑπόρβηφανα τέκνα.
 Τῶρ ἑπτόρ μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἶσαντο
 Ἀπλάστοι, κεφαλαὶ ἧ ἐνάσσω ποντήκοντα
 Ἐξ ὤμων ἐπέφυγον, ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεσιν.
 Ἰχὺς δ' ἀπλάτος, κρατόρη, μεγάλῳ ἐπὶ εἶδει.
 Οἶοι γὰρ γαίης τε καὶ ἕραν ἔξεγούοντο,
 Δεινότατοι παίδωρ, σφετόρῳ δ' ἤχοντο τοκῆ
 Ἐξ ἀρχῆς, καὶ τῶρ μὲν ὅπως τις πρῶτα γούοιτο,
 Γαῖας ἀποκρύψασκε, καὶ ἐς φάος ἐκ ἀνίσκει,

Atq; etiā infrugiferū pelagus peperit unda cōcitatum
 Pontum, absq; amore suaui. cæterum deinde
 Cælo concūbens, peperit Oceanū profundos uortices
 Cœumq; Creūq;, Hyperionēq;, Iapetumq;, (habentē
 Theamq;, Rheamq;, Theminq;, Mnemosynenq;,
 Phœbenq;, aurea corona insignē, Tethynq;, amabilē.
 Hos uerō post natu minimus natus est Saturnus uaser,
 Acerrim⁹ inter liberos. floridū aut odio prosequabatur
 Porro genuit ei Cyclopes magnū cor habētes: (parētē:
 Brōtemq;, Steropemq;, et Arden forti animo præditū:
 Qui Ioui & tonitru dederunt, & fabricarunt fulmen.
 Hi sanē per alia dijs similes erant,
 Vnus uerō oculus media positus erat fronte.
 Cyclopes uerō cognomento erant, eo quod ipsorum
 Circularis oculus inerat fronti.
 Roburq;, & uires, & molimina erant in operibus.
 Alij deinde è Tellure & Cælo prognati sunt
 Tres filij magni & præualidi, non nominandi,
 Cottus, Briareusq;, Gygesq;, superba proles.
 Quorū centū quidē manus, ab humeris prominēbant,
 Inaccessæ, capita uerō unicuiq; quinquaginta
 Ex humeris procreuerant, super robustos artus.
 Robur autem immensum, ualidum magna in forma.
 Quotquot enim Tellure & Cælo procreati sunt,
 Vehementissimi filiorum, suo uerō infensi erant parētī
 Ab initio, & hos quidem ut quisq; primū nascebatur,
 Omnes occultauit, & ad lucem non submisit,

Γαῖος ἐν λυθμῶνι, λιανῶ δ' ἐπιτόρπιτο ὄργῳ
 Οὐρανός, ἥ δ' ἐντὸς σοναχίζετο γαῖα πελώρη,
 Στανομονή, διολίλῳ δ' ἐ λιανὴν ἐπεφράσσατο τέχνῳ.
 Αἴψα ἣ ποιήσασα γόνος πολὺ ἀδάμαντος,
 Τόυξε μέγα δρέπαρον, καὶ ἐπέφριδε παῖσι φίλοισιν.
 Εἶπε ἣ θαρσύνουσα, φίλον τιτιμυμένη ἦτορ.
 Γαῖδες ἐμοὶ, καὶ πατρός ἀταδάλῃ, αἶκ' ἐθέλτε
 Γάβειθαι πατρός γε λιανὴν τισαίμεθα λώβῳ
 Ὑμετόρῃ, πρότορος γὰρ αἰνεία μήσατο ὄργα.
 Ως φάτο, τῆς δ' ἄρ' αὖ πάντας ἔλκεν Δίος, ὅδε τις αὐτῶν
 Φθέγγετο, θαρσύνουσα ἣ μέγας ἱρόνος ἀγνυλομήτις,
 Ἀψ' αὐτῆς μύθοισι προσήνδρα μετόρῃ λιανῇ.
 Μητόρ, ἐγὼ λυγρὸν ὑποχόμενος τελέσαιμι
 Ἔργον, ἐπεὶ πατρός γε δυσωνύμῃ ἐν ἀλεγίστῳ
 Ἡμετόρῃ, πρότορος γὰρ αἰνεία μήσατο ὄργα.
 Ως φάτο, γήθησε ἣ μέγα φρεσὶ γαῖα πελώρη.
 Εἶσε δέ μιν ἱερύψασα λόχῳ, ἐνέβηκε ἣ χερσὶ
 Ἀρπὴν κερχερόδοντα, δόλον δ' ὑπεβήκατο πάντα.
 Ἠλθε ἣ νύκτ' ἐπάγων μέγας ὕρανος, ἀμφὶ ἣ γαῖα
 Ἰμέρων φιλότῃτος ἐπέχετο, καὶ ῥ' ἐτανύθη
 Γαῖτῃ, ὃ δ' ἐκ λοχεῖο παῖς ὠρέξατο χερσὶ
 Σκαιῇ, δεξιτόρῃ ἣ πελώριον ἔλαβεν ἄρπην,
 Μακρὴν, κερχερόδοντα, φίλῳ δ' ἀπὸ μήδρα πατρὸς
 Εὐστυμῶς ἤμνησε, πάλιν δ' ἔρριψε φέρεσθαι
 Ἐξοπίσω, τὰ μὲν ὅτι ἐτώσια ἐφυγε χερσὶ.
 Οὐσαι γὰρ ραβάμιγγες ἀπέστυβον αἱμακτόεσσαι,
 Γάσας δέξατο γαῖα, περιπλεμένη δ' οὐρανῶν,
 Γάνατ'

*Terre in latebris. malo autem oblectabatur opere
 Cælum. ipsa uerò intus ingemiscbat Terra uasta,
 Arctata: dolo sam uerò malamq; excogitauit artem.
 Statim uerò cum edidisset foetum, ex cano adamante
 Fabricauit magnam falcem, edixit uerò charis liberis.
 Dixit autem, sumpta fiducia, charo mœrens corde:
 Filij mei, & patris nefarij, si uolueritis
 Parère, patris malam ulciscemur contumeliam
 Vestri. prior enim sæua machinatus est opera. (illorū
 Sic dixit. illos uerò omnes inuasit metus, neq; quisquā
 Locutus est. cōfirmato animo tādē magnus Saturnus
 Eccontrā uerbis cōpellauit matrem castā: (uersutus
 Mater, ego certè hoc in me recipiens peragam
 Facinus. patrem enim inauspicatum nihil curo
 Nostrum: prior enim sæua meditatus est opera.*

*Sic dixit. gauisa est aut ualde animo Tellus ingens,
 Collocauit aut ipsum celans in insidijs. indidit uerò ma
 Falcem asperis dentibus: dolo aut instruxit omni. (nui
 Venit aut noctē adducēs magnū Cœlū, undiq; uerò ter
 Cupiens amorem imminebat, & sanè extentū est (ra
 Passim: cum ex insidijs filius prehendit manu
 Sinistra, dextra uerò immanem cepit falcem, (patris
 Longam asperos dentes habentem, chariq; genitalia
 Festinanter demessuit. rursumq; abiecit, ut ferretur
 Ponē. illa quidem non incassum elapsa sunt manu.*

*Quotquot enim guttæ proruperunt cruenta,
 Omnes suscepit Terra. circumuolutis autem annis,*

Γίνατ' ὄριννυς τε κρατὶράς, μεγάλας τε γίγαντας,
 Τούχεσι λαμπομόνυς, δόλιχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντα.
 Νύμφας θ' ἄς μελίας ἱαλέσσ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Μήδεά θ' ὥς τοπρῶτον ἀποτμήξας ἀδάμαντον
 Κάδβαλ' ἐπ' ἠπείροιο πολυκλύτῳ σὺν πόντῳ.
 Ως φόρετ' ἀμπέλαγος παλιὺν χρόνον, ἀμφὶ ᾗ λαυνοὶ
 Αφρὸς ἀπ' ἀθανάτου χρόος ὤρνυτο. τῷ δ' σὺν κῆρ
 Εθρέφθη πρῶτον ἢ κυθήροισι θαθείοισιν
 Επλετο. σὺν θ' ἐπατα πόριρρυτον ἵκετο κύπερον.
 Εἰ δ' ἔβη αἰδοίην καλὴ θεὸς ἀμφὶ ᾗ ποίη
 Πρὸς ἡνὺ πόραδινοῖσιν ἀέξετο. τίν δ' ἀφροδίτῳ,
 Αφρογούνηαν τε θεῶν, καὶ εὐσέφανον κυθόρειαν,
 Κιηλήσκεισι θεοὶ τε καὶ ἀνδρες ἔνεκ' σὺν ἀφρῶ
 Θρέφθη. ἀταρ κυθόρειαν, ὅτι προσέκυρσε κυθήροις.
 Κυπρογούνηαν δ' ὅτι γυνέτο πολυκλύτῳ σὺν κύπρῳ.
 Ἡ δ' φιλεμμηδέα, ὅτι μηδέωρ ἐξεφαάνθη.
 Τῇ δ' ὄρος ὠμαρτήσε, καὶ ἱμόρος ἔσπετο καλὸς
 Γινομμένη τὰ πρῶτα, θεῶν τ' ἐς φύλον ἴση.
 Ταύτῃ δ' ἐξ ἀρχῆς τιμὴν ἔχει, ἢ ἡλέογχε
 Μοῖραν σὺν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Παρθενίης τ' ὁάρας, μειδήματά τ' ἐξαπάτας τε,
 Τόρψω τε γλυκέρῳ, φιλότῃτά τε, μελιχίλῳ τε.
 Τὺς ἢ πατὴρ τιτλήσας ἐπικλησὶν ἱαλῆεσσην,
 Ραῖδας νεικείωρ, μέγας ἕρωνος, οὗς τέκνη αὐτός.
 Φάσκε ἢ, τιταίνοντας ἀταδάλῃ μέγα ῥέξαι
 Εργον. τοιοῦ δ' ἐπατα τίσιρ μετόπιον ἐσεῖδαι.
 Νύξ δ' ἔτεκε στυγρόν τε μόρον, καὶ κῆρα μέλαιναν.

Præduxit Erinnyes ualidas, magnosq; Gigantes,
 Armis nitentes, longas hastas manibus tenentes:
 Nymphasq; quas Melias uocāt, super immēsam terrā.
 Testiculosq; ut prius resectos, adamantem
 Deiecit circa Epirum undis agitatū in pontū. (rō alba
 Sic ferebatur per pelagus longo tēpore. circūcirca ue
 Spuma ab immortalī corpore ferebatur, in quo puella
 Innutrita est. primum uerō ad Cytheras diuinas
 Vehebatur, inde tum circumflua peruenit ad Cypriū.
 Prodiit uerō ueneranda formosa dea. circum uerō
 Pedib. sub molib. herba crescebat: Aphroditē aut ipsā,
 Spuma prognatā deā, et decorā pulchris fertis Cythe
 Nomināt tam dij q̄ homines: eo quod in spuma (ream,
 Nutrita est. sed Cytheream, quod appulit Cytheris.
 Cypri genā uerō, quod nata est undosa in Cypro.
 Atq; amantem genitalia, quia ex genitalibus emē sit.
 Hāc Amor comitatus est, et Desideriū sequebatur pul-
 Natam primum, & deorum ad cœtū euntem. (chrū,
 Hūnc uerō ab initio honorem habet, atq; sortita est
 Partem inter homines & immortales deos,
 Virgineas confabulationes, & risus, & deceptiones,
 Oblectationemq; suauem, & amicitiam, blanditiasq;.
 Pater uerō Titanes cognomento uocabat,
 Filios obiurgans, magnū Cœlum, quos genuit ipse. (se
 Dictitabat porrō, nocētes ex proteruia magnū patras
 Facinus, cuius deinceps ultio in posterum futura sit.
 Nox præterea peperit odiosum Fatum, & Parcā atrā,

Καὶ βαρύτερον τέκε δ' ὕπνον, ἐτικτε δ' φῦλον ὀνείρων,
 Οὐ τινοὶ λοιμῶν θιά τέκε νῦξ ὄρεδ' ἐννύ.
 Δύτ' ἄρα αὖ μῦμον, καὶ οἷόν τι ἀλγινόεσσαν,
 Ἐπειρήσας θ' αἶς μῦλα πόρῳ λυγρῷ ὠκιστοῖο
 Χρυσία καλὰ μέλῃσι, φέροντά τε δούδρια λαρπύρ,
 Καὶ μοῖρας, καὶ ἑῶρας ἐγείνατο νηλιοποιούς,
 Κλωθῶτε, λάχεσιν τε, καὶ ἄτροπον. αἵ τε βροτοῖσι
 Γεννομένοισι διδύσιν ἔχασιν ἀγαθόν τε κακόν τε,
 Αἵ τ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε παρὰ βασίλει' ἐφέπασσαν
 Οὐδέποτε λήγαςι θείῃ διανοῖο χόλοιο,
 Ἔρην γ' ἀπὸ τῷ δώῳσι κακὴν ὅπιν, ὅς τις ἀμαρτή.
 Τίκτη δ' καὶ νέμεσιν, πῆμα θνητοῖσι βροτοῖσι,
 Νῦξ ὅλῃ μετὰ τῇ δ' ἀπάτῃ τέκε, καὶ φιλόττα,
 Ἑῶρας τ' ἐλόμενον, καὶ ἴσον τέκε καρτόροθυμον.
 Ἀντάρ' ὅρις συγρόη τέ κε μὲν πόνον ἀλγινόοντα,
 Λήθῃν τε, λῆμόν τε, καὶ ἄλγεα δακρυόοντα,
 Ὑσμίνας τε, φόνους τε, μάχας τ', ἀνδροῦσας τε,
 Νείκεά τε, ψευδέας τε λόγους, ἀμφιλογίας τε,
 Δυσνομίην, ἄτῃν τε, σιωπῆας ἀλλήλησιν.
 Οἶκον θ' ὅς δ' ἡ πλεῖστον ἐπιχθονίης ἀνθρώπων
 Γυμναίνει, ὅτε κοῦ τις ἐνώρ ἐπίοικον ἐμόσῃ.
 Νεκρέα τ' ἀψευδέα καὶ ἀληθέα γένετο πόντος,
 Γρεσύντατον παῖδων. αὐτὰρ καλέσιν γρόοντα,
 Οὐνεκα νημορτής τε καὶ ἥπιος, ὃν δ' ἐμεσίων
 Λήθεται, ἀλλὰ δίκαια καὶ ἥπια μήδεα οἶδεν.
 Αὐτίς δ' αὖ θάναυτα μέγαν, καὶ ἀγλήτορα φόρον,
 Τάκας μισγόμενος, καὶ κητὴ καλλιπαῖρον,

Εὐρύκλει

Et mortē peperit etiā sōnū, pperit uerò agmen sōnio-
 Non ulli cōdormiens dea peperit Nox obscura. (rū,
 Rursū postea Momū, & Aerumnā dolore plenā,
 Hesperidesq; quibus mala ultra inclytum Occanum
 Aurea pulchra curæ sunt, ferentesq; arbores fructus:
 Et fa tales deas, & Parcas genuit immites,
 Clothoq; Lachēsinq; & Atropōn, quæ mortalibus
 Editis dant habendum bonumq; malumq;,
 Quæq; hominumq; & deorum delicta insequentes:
 Nunquam desinunt deæ à uehementi ira,
 Priusq; repēderint alicui malū nūciū, qsq; peccarit. (bus
 Pepit præterea et Nemēsīn, nocumētū mortalib. homini
 Nox pernicioſa, post hāc; fraudē enixa est, et amicitia
 Seniumq; noxiū, et contentionem peperit pertinacem.
 Ceterū contētio odiosa pepit quidē laborē molestum,
 Obluionemq; Pestemq; & Dolores lachrymabiles,
 Pugnasq; cædesq; præliaq; stragesq; uirorum,
 Iurgiaq; mendacesq; sermones, disceptationesq;,
 Licentiam, Noxamq;, familiares inter sese.
 Iuramentumq;, quod plurimum terrestres homines
 Ledit, quando quispiam uolens peitauerit.
 Nereumq; alienū à mendacio, & ueracē genuit Pōtū:
 Maximum natu filiorum, sed uocant senem,
 Eò quòd uerus atq; placidus, nec iuris & æqui
 Obluiscitur, sed iusta & mansueta consilia nouit.
 Deinde rursū Thaumātē magnū, & fortē Phorcyn,
 Terræ commistis, & Ceto pulchris genis præditam:

Eury-

Εὐρυβίλντ' ἀδάμαντος ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἔχσαν.
 Νηρῆος δ' ἐγγύνοντο μεγέρετα τέσσα βεῖωρ,
 Ρόντῳ ἐν ἄτρυγέτῳ, καὶ Δωρίδος κύνόμοιο,
 Κύρης ὠκεανοῖο τελέοντος ποταμοῖο.
 Πρωτὴ τ', σὺνκράτητε, σαώ τ', ἀμφιτέρητε,
 Εὐδῶρη τε, θέτις τε, γαλίωρη τε, γλαύωρη τε,
 Κυμοβόη, σπειώ τε βοή, θαλίη τ' ὀρέεσα.
 Καὶ μελίτη χαρίεσσα, καὶ σὺλμινή, καὶ ἀγαυή.
 Ρασιθέη τ', ὄρατ' ὅ τε, καὶ σὺνειαὶ ῥοδόπηχες.
 Δωτὴ τε, πρῶτ' ὅ τε, φόρβασά τε, λιναμινή τε,
 Νησαίη τε καὶ ἀντρίη, καὶ πρωτομέδεια.
 Δωρεῖς, καὶ πανόπη, καὶ σὺειδὴς γαλάτεια.
 Ἰπποβόη τ' ὀρέεσα, καὶ ἵππον ῥοδόπηχες.
 Κυμοδόκη θ', ἡ λύματ' ἐν ἡβροειδέϊ πόντῳ,
 Γυνοιάς τε ζαθέων ἀνέμων σὺν λυματολήγῃ,
 Ρεῖα πρηνέει, καὶ εὐσφύρῳ ἀμφιτέρη.
 Κυμὴ τ', ἡϊόνη τε, εὐσεφανὸς θ' ἀλιμήδη.
 Γλαυκονόμη τε φιλομειδής, καὶ ποντοπόρεα.
 Λεαιγόρη τε, καὶ σὺαγόρη, καὶ λαομέδεια.
 Γαλανόμη τε καὶ αὐτονόμη, καὶ λυσιάνεσσα,
 Εὐάρνη τε φυλὴ τ' ὄρατ' ὅ τε, καὶ εἶδος ἄμωμος.
 Καὶ ψαμάβη χαρίεσσα δέμας διν τε μνήπην,
 Νησὴ τ', σὺνκόμπη τε, θεμισίω τε, πρηνὴ τε,
 Νημορτής θ', ἡ πατρὸς ἔχει νόον ἀθανάτοιο.
 Αὐταὶ μὲν νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγγύνοντο,
 Κύραι πρηντήνοντα, ἀμύμονα ὄν γ' εἰδῆαι.
 Αἰώμας δ' ὠκεανοῖο βαθυρρέεταο θυγάτρα

Eurybiamq; adamantis in pectore animum habentem.
 Ex Nereo porro prognati sunt perq; amabilis soboles
 Pöto in infructuoso, & Doride pulchricoma, (dearā
 Filia Oceani, perfecti fluij
 Protoq; Eucrateq; Saoq; Amphitriteq;
 Eudoraq; Thetisq; Galeneq; Glauceq;
 Cymothoe, Spioq; uelox, Thaliaq; iucunda.
 Et Melita amabilis, & Eulimene, & Agaue,
 Pasitheaq; Eratoq; & Eunice roseis cubitis,
 Dotoq; Protoq; Pherusaq; Dynameneq;
 Neseaq; & Actea, & Protomedia.
 Doris, & Panope, & speciosa Galatea.
 Hippothocq; lepida, et Hipponoe roseis ulnis prædita.
 Cymodoceq; quæ fluctus in obscuro ponto,
 Et flatus diuinorum uentorū, unā cum Cymatolege
 Facile mitigat, et pulchros talos habente Amphitrite.
 Cymoq; Eioneq; pulchreq; coronata Halimede.
 Glauconomeq; renidens, & Pontoporia.
 Liagoreq; & Euagore, & Laomedia.
 Polynomeq; & Autonome, & Lysanassa,
 Euarneq; tam indolis grata, quā inculpata formæ.
 Et Psamathe decora corpore, diuinaq; Menippe.
 Nesoq; Eupompeq; Themisoq; Pronoeq;
 Nemertesq; quæ patris habet animum immortalis.
 Hæ quidem ex Nereo inculpato procreatae sunt,
 Filiae quinquaginta, inculpata opera callentes.
 Thaumās uerò oceani profundiflui filiam

Duxit

Ηγάγετ' ἠλέητρην, ἣ δ' ὠκυμένη τέκον ἱερὴν,
 Ἠυκόμεν δ' ἀρπυγας, ἀελλώτ', ὠκυπέτῳ τε,
 Αἰρ' ἀνέμων πνοιῆσι καὶ οἰωνοῖς ἀμ' ἔπονται,
 Ωπείης πτόρνυεσι, μεταχρόνια γὰρ ἰαλλοι.
 Φόρυν δ' αὖ λιστὰν χραίας τε καλλιπαρήης,
 Εὐγονετῆς ποδῆας, τὰς δὲ χραίας καλέοισιν
 Αθάνατοί τε θεοὶ, χαμαὶ τ' ὄρχόμενοι ἀνθρωποι.
 Γεφρκώ τ' εὐπέπλορ, σὺν ὧτε προκόπεπλορ,
 Γοργύς θ', αἰναίεσι πτόρνῳ λυγρῇ ὠκεανοῖο,
 Βραχίτη πρὸς νηϊός, ἐν' ἐσπερίδῃσι λιγύφωνοι,
 Σθενώτ', σύρου κλητε, μέδισά τε, λυγρὰ παῖδά.
 Ἡ μὲν ἔλιν θνητῇ, αἱ δ' ἀθάνατοι καὶ ἀγέρωε
 Αἱ δύο, τῇ δ' μὴ παρελέξατο λιανοχαΐτης,
 Εὐμαλακῷ λαμῶνι, καὶ ἀνθεσίῃσι εἰαρινοῖσι,
 Μιχθεῖς καλλιρὸν ἰέρη κλυτῇ ὠκεανοῖο.
 Τῆς δ' ὅτε δὴ πόρσους κεφαλῶν ἀπεδείροτόμνησθ',
 Εξέθορε χρυσάουρ τε μέγας, καὶ πῆγασος ἵππος.
 Τῷ μὲν ἐπώνυμον ἴδ', ὅτ' αὖ ὠκεανὸς περὶ πηγάς
 Γένεθ'. ὁ δ' ἄορ χρυσέοισιν ἔχον μετὰ χορσὶ φίλῃσι.
 Χ' ὠμὸν ἀποπῆμονος προλιπὼν χθόνα μκτόρα μῆ-
 λινετ' εἰς ἀθανάτας, βλυὸς δ' ἐν δώμασιν ναίει, (λωρ,
 Βρόντην τε, σφοδρὴν τε φόβωρ δι' ἑμπίοντι.
 Χρυσάορ δ' ἔτινε τρικέφαλον γαργονῆα.
 Τὸν μὲν αὖ ἐξονάριξε βίη ἠρακλείη,
 Βασί παρ' εἰλιπόδεσσι περιρρύντω εἰν ὄρυθείη
 Ηματι τῷ, ὅτε πόρ βῆς ἤλασαι σὺν μετώπῃς
 Τίρῳ θ' εἰς ἰορῶν, διαβάς πόρον ὠκεανοῖο,

Duxit Electram. hæc autem celerem peperit Irim,
 Pulchricomasq; Harpyias, Acloq; Ocypetenq;
 Quæ uentorum flamina, & aues assequuntur
 Pernicibus alis, in cœlo enim degentes uolitant.
 Phorcyi post hæc Ceto Græas peperit pulchris genis
 A' partu canas, quas ob id Græas uocant (præditas,
 Immortalesq; dij, humiq; incedentes homines.
 Pephredoq; pulchro peplo, Enyoq; croceo peplo,
 Gorgonesq; quæ habitant ultra celebrem Oceanum,
 In extrema parte ad noctem: ubi Hesperides argutæ,
 Sthenoq; Euryaleq; Medusaq; grauiâ p̄fessa. (noxia
 Ipsa erat mortalis, ast aliæ immortales, et senio non ob
 Duce. cum una concubuit cærulea cæsarie Neptunus
 In molli prato & floribus uernis,
 Mixtus Callirhoæ filia nobilis Oceani.
 Eius autem cum Perseus caput amputasset,
 Promicuit Chrysaor magnus, & Pegasus equus.
 Huic quidē cognomentū erat, qđ Oceani apud fontes
 Natus esset: ceterū hic ensē aureū tenebat manib. cha
 Et ille qđ cū auolasset, relicta terra matre malorū (ris
 Peruenit ad immortales. Iouis uerò in domib. habitat,
 Tonitruq; & fulgur ferens Ioui prudenti.
 Chrysaor porro genuit tricipitem Geryonem.
 Illum quidem armis exuit uis Herculana,
 Boues apud flexipedes circumflua in Erythia,
 Die illo cum boues egit latas frontes habentes
 Tirynthum in sacram, emensus iter Oceani,

Orthoq;

Ορβὸν τε κτείνας, καὶ βυκόλον στυγνῶτα,
 Σταθμῶ σὺν ὁρόοντι, πόρῳ κλυτῷ ὠκεανοῖο.
 Ἡδ' ἔτεν' ἄλλο πέλωρον, ἀμήχανον, ἔδλ' ἔοικὸς
 Θνητοῖς ἀνθρώποις, ἔδ' ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Σπῆι σὺν γλαφυρῷ, θέλει κρατ' ὀφρον' ἐχιδνα,
 Ἡμισυ μὲν νύμφην ἐλικώπιδα, καλλιπαῖνον.
 Ἡμισυ δ' αὖτε πέλωρον ὄφιρ, δεινόν τε μέγαν τε,
 Γομφίλον, ὠμητὶν, βαθέης ὑπὸ πόνθεσι γαίης.
 Εὐθα δέ οἱ σπείος ἐστὶ κάτω, κοίλῃ ὑπὸ πέτρῃ,
 Τηλὲς ἀπ' ἀθανάτων τε θεῶν, θνητῶν τ' ἀνθρώπων.
 Ἐρ' ἄρα οἱ δάσαντο θεοὶ κλυτὰ δώματα ναίειν.
 Ἡδ' ὄρνυ' εἰρ ἀρίμοισιν ὑπὸ χθόνα λυγρὴ ἐχιδνα,
 Αθανάτος νύμφη, καὶ ἀγήραος ἥματα πάντα.
 Τῇ δ' τυφάονα φασὶ μιγήμεναι σὺ φιλότῃτι,
 Δεινόν θ' ὕβρις τὴν ἀνέμον, ἐλικώπιδι λίσσῃ.
 Ἡδ' ὑποκυσαμένη, τέκετο κρατ' ὀφρονα τέσσα·
 Ορβὸν μὲν πρῶτον λιύα γένετο γηρυονῆι.
 Δούτορον αὖτις ἐτίκτεν ἀμήχανον ὅτι φατειόν,
 Κόρυβον ὠμητὶν, αἶδλω λιύα χαλκείφωνον,
 Γοντηκοντανέφαλον, ἀναιδέα τε κρατ' ὀρόν τε.
 Τὸ τρίτον, ὕδρην αὖτις ἐγένετο, λυγρὸν εἰδύαν,
 Λορνάϊν, τὴν θρέψε θεὰ λουκώλονος ἥρη,
 Απλητορ ἰοτέσσα βίη ἡρακλειῆη.
 Καὶ τὴν μὲν διὸς υἱὸς σὺν ἥρατο νηλεὲς χαλκῷ,
 Αμφιτρονιάδης, σὺν ἀρσείφω ἰολάῳ,
 Ἡρακλῆς, βαλῆσιν ἀθλῶαίης ἀγελείης.
 Ἡ δ' ἡμίμαιραν ἐτίκτε, πένεσαν ἀμαιμάχοντα πάντες.

Δανιὴν

Orthoq; interfecto, & bubulco Eurityone,
 Stabulo in obscuro, ultra inclytum Oceanum.
 Ipsa insup; peperit aliud ingens, perplexum, nihil simile
 Mortalibus hominibus, neq; immortalibus dijs,
 Specu in concauo, diuinam animo infracto Echidnam:
 Dimidio Nymphā, limis oculis, pulchris genis, (gnūq;
 Dimidia itē parte ingentē serpentem, horrendūq; ma-
 Varium, crudiuorum, diuinæ sub cauernis terræ.
 Illic uerō ei specus est in imo, caua sub petra,
 Procul ab immortalibusq; dijs, mortalibusq; hominib.
 Ibi sanē ei destinantur dij inclytas domos incolere.
 Atq; coerceretur in Arimis sub terra tetra Echidna,
 Immortalis Nympha, & senio illaesa perpetuo.
 Huic Thyphaonem aiunt mixtum esse amorē, (puellæ.
 Vehementem & uiolentū uentum limis oculis cōtuenti
 Illa uerō grauida facta, peperit fortes filios,
 Orthum quidem primo canem peperit Geryoni.
 Iterū secūdo edidit partu immensum, minimē effabilē,
 Cerberum crudiuorum, Plutonis canem ærea uoce
 Quinquaginta capitum, impudentēq; fortemq;.
 Tertio, hydrā genuit odiosa edoctā,
 Lerneā, quam enutriuit dea albis ulnis Iuno,
 Insatiabiliter indignans uirtuti Herculanæ.
 Ac illam quidē Iouis filius occidit sæuo ferro,
 Amphytrionides, cum bellicoso Iolao,
 Hercules ex consilijs Mineruæ prædatrix. (gnem
 Tum ipsa Chimeram peperit, spirantem terribilem i-

Δανλὺ τε, μὲγάλῳ τε, ποδῶνι τε κρατόρῳ τε
 Τῆς δ' ἑνὶ τρεῖς κεφαλῶν. μία μὲν χαροποῖο λέοντος,
 Ἡ δ' ἡμιαῖρος, ἥ δ' ὄφις κρατοροῖο δράκοντος.
 Γρόδι δ' ἰώων, ὀπίθην δ' ἀράων, μέσθην δ' χίμαιρα.
 Δανὸν ἀποπνέουσα πυρὸς μένος αἰθεμονόιο.
 Τῶν μὲν πῆγασος εἶλε, καὶ ἐσθλὸς βελόβοφόντης.
 Ἡ δ' ἄρκ' σφίγγ' ὀλοὺν τένε, καὶ μεσίοισιρ ὀλεθροῖς.
 Ορθῶ ὑποδμυθεῖσα, νεμειᾶϊν τε λέοντα,
 Τὸν ῥ' ἦρ' θρέψασα, διὸς ἑνὸς παρθένοισι,
 Γουνοῖσιρ κατὰ νῆας νεμείης, πῆμ' ἀνθρώποις.
 Εὐθ' ἄρ' ὅγ' οἰκείων, ἐλεφαίρετο φύλ' ἀνθρώπων,
 Κοιρανέων τρυτοῖο νεμείης ἥ δ' ἀπείσαντος.
 Ἀλλὰ εἰς ἀδάμασσε βίης ἡρακλεείης.
 Κιτῶ δ' ὀπλότεατον, φόρῃ φιλότῃ μιγείσα,
 Γάνατο Δανὸν ὄφιρ, ὃς ὄρεμνῃς ἑσθλῆσι γαῖαις,
 Γείραςιν ἐν μεγάλοις παγχρύσεια μῦλα φυλάσσει.
 Τὸτο μὲν ἐν λυτῆς καὶ φόρῃ γένος ἐστὶ.
 Τυθὺς δ' ὠκεανῷ ποταμὸς τέκε δινήοντας,
 Νεῖλόν τ', ἀλφειὸν τε, καὶ ἡριδανὸν βαθυδίνην,
 Στρυμόνα, μαίανδρόν τε, καὶ ἴστρον ἡακλειτέθροον,
 Φάσιρ τε, ῥῆσον τ' ἀχελώϊον ἀργυροδίνην.
 Νέσσορ τε ῥόδιόν θ', ἀλῖα ἡμονά θ', ἐπ' ἄπορόν τε,
 Γελυνικόν τε, καὶ αἰσκόον, θεῖον τε σιμῶντα,
 Ρήναιόν τε, καὶ ἔρμον, εὐρῆτιν τε ἡαῖνον,
 Σαγγάριόν τε μέγαν, λάδωνά τε, παρθονίον τε,
 Εὐλύον τε, καὶ ἀρδυσσον. θεῖον τε σκάμανδρον.
 Τίητε δ' ὑγατόρων ἰσθμὸν γένος αἰκατὰ γαῖαν

Trucemq; magnamq; pernicemq; ualidamq;
 Illi erant tria capita: unum quidem terribilis leonis,
 Alterū capelle, tertiū uerò serpētis robusti draconis,
 A fronte leo, ponē uerò serpens, media uerò capra:
 Horrendē efflans ignis robur ardentis.
 Hāc quidē Pegasus caput, & strenuus Bellerophontes.
 Illa sanē Sphingen exitiālē peperit, Cadmeis perniciē,
 Ab Ortho subacta: Nemeaumq; leonem,
 Quem Iuno cum enutruisset, Iouis ueneranda uxor,
 In locis fertilib. collocauit Nemeæ, cladem hominibus.
 Ibi sanē hic commorans decipiebat tribus hominum,
 Imperans cauernosæ Nemeæ, atq; Apefanti.
 Sed ipsum robur domuit uirtutis Herculanæ.
 Ceto uerò minimum natu cum Phorco amorī indulgēs
 Peperit grauem serpentē, qui obscuræ latibulis terræ,
 Finibus in amplis prorsus aurea mala custodit.
 Hoc quidem ex Ceto & Phorco genus est.
 Tethys aut Oceano flumina pepit uorticosa, (gentē,
 Nilūq; Alpheūq; & Eridanū profundos uortices ha-
 strymonem, Meandrumq; & Istrum pulchrisuum.
 Phasiūq; Rhesiumq; Acheloum limpidum.
 Nessūq; Rhodiuūq; Haliacmonemq; Heptaporūq;
 Granicumq; & Aesapum, diuinumq; Simoenta.
 Pencumq; & Hermum, amœnēq; fluentem Caicum.
 Sangariūq; magnum, Ladonemq; Partheniumq;,
 Euenumq; & Ardescum, diuinumq; Scamandrum.
 Peperit quoq; filiarum sacrum genus, quæ per terram

Ανδρας ἰσχυροῖσι, σιῶ ἀπόλλωνι αὐακῇ,
 καὶ ποταμοῖς, ταύτην δ' αἰὲς παρὰ μοῖραν ἔχουσι,
 Γαῖά τ' αἰδμήτη τε, ἰάνθη τ', ἡλέκτρι τε,
 Δωρὶς τε, περυνῶ τε, καὶ ὑβρανὶ θεοειδῆς.
 ἱππῶ τε, ἡλυμοῖν τε, ῥοδία τε, ἡαλλιρρόν τε.
 Ζουξῶ τε, ἡλυτίη τε, ἰδιῶ τε, πασιβόη τε.
 Γλυξάουρη τε, γαλαξάουρη τ', ὄρατῆ τε διώνη.
 Μηλόδοσις τε, βοή τε, καὶ σινειδῆς πολυδάρη.
 Κόρκυις τε φυλὴν ὄρατῆ, πλωτῶ τε βοῶπις.
 Γόρσσις τ', ἰάνειρά τ', αἰνάση τε, ξανθή τε,
 Γετραῖν τ' ὀρόεσσα, μνηεῶ τ', σὺρῶπη τε.
 Μῆτις τ' σὺρῶομη τε, τελεεῶ τε ἡροπόπητος.
 Κρησίη τ', αἰσίη τε, καὶ ἡμόροεσσα καλυψῶ.
 Εὐδιώρη τε, τύχη τε, καὶ ἀμφιρῶ, ὠκυρόη τε.
 καὶ σὺν δὲ ἡ δὴ σφέων προφόμεσά τιν' ἐστὶν ἀπασέων.
 Αὐταὶ δ' ὠκεανὸς καὶ τηθύος ἐξεγερνόντο,
 Γρεσβύταται ἡῦραι, πολλαὶ γέ μοι εἰσι καὶ ἄλλαι.
 Τρεῖς γὰρ χίλια εἰσὶ τανύσφυροι ὠκεανῖναι,
 Αἶρά πολλαπόρβες γαῖαν καὶ βούθρα λίμνης,
 Γαῖτῃ ὁμῶς ἐφέπυσσι θεάων ἀγλαὰ τέκνα.
 Τόσσοι δ' αὖθ' ἑτόροι ποταμοὶ ἡανναχιδά ῥέοντες,
 Υἱεὺς ὠκεανῶ, τὸς γείνατο πόντια τηθύς,
 Τῶν ὄνομ' ἀργαλέον πάντων βροτῶν ἀνδρῶν ἐπίσταν.
 Οἱ δ' ἑκαστοὶ ἰσασίρ οἱ αὖ περιναίετ' αἰῶσι.
 Θεία δ' ἡ ἡλιόρ τε μέγαν, λαμπρὰν τε σελήνην,
 Ἡὸ θ' ἡ πάντεσσιν ἐπιχθονίοισι φαίνει,
 Αθανάτοισι τε θεοῖς, τοὶ ὑβανὸν σὺρῶν ἔχουσι,

Viros à teneris educant unà cum Apolline rege,
 Et fluminibus hanc uerò à Ioue sortem habent,
 Pithoq;, Admete q;, Ianthe q;, Electra q;,
 Doris q;, Prymno q;, & Vrania forma deam referens,
 Hippo q;, Clymene q;, Rhodia q;, Calirrho q;,
 Zeuxo q;, Clytie q;, Idyia q;, Pasithoe q;,
 Plexaure q;, & Galaxaure, amabilis q;, Dione.
 Melobosis q;, Thoe q;, & uenusta Polydora.
 Cerceis q;, indole amabilis, Pluto q;, bouinis oculis,
 Perseis q;, Ianira q;, Aceste q;, Zante q;,
 Petrea q;, lepida, Menesto q;, Europa q;,
 Metis q;, & Eurynome, Telesto q;, cruceo peplo.
 Criseis q;, Asia q;, & blanda Calypso,
 Eudore q;, Tyche q;, & Amphiro, Ocyro q;,
 Et Styx, quæ ipsarum excellentissima est omnium.
 Atq; hæ Oceano & Thethyde progenerate sunt,
 Grandiores natu filie. multæ quidem sunt & aliæ.
 Ter mille enim sunt celeres filie Oceani.
 Quæ sane dispersæ terram & profunditates lacus,
 Passim pariter incolunt, dearum splendida proles.
 Tot rursus alij fluuij cum strepitu fluentes,
 Filij Oceani, quos peperit ueneranda Tethys.
 Quorû nomina difficile omniû mortaliû uirû proloqui:
 Sed singulatim nouerunt quotquot circum habitant.
 Thia præterea Solem q;, magnum, lucentem q;, lunam,
 Auroram q;, quæ omnibus terrestribus lumen præbet,
 Immortalibus q;, dijs qui cælum latum tenent,

k 3 Genuit

Γένεσθ' ὑπσυννέεισ' ὑπέκμονος σὺν φιλότῃτι,
 Κόρῳ δ' ὀρυδίῃ τίκτον φιλότῃτι μιγείσας,
 Ἀστράϊον τε μέγαν, πάλαντά τε Δία θεάων.
 Γόρδιον θ', ὃς καὶ πᾶσι μετέπειπον ἰαμοσυόνειον.
 Ἀστράϊον δ' ἡὸς ἀνέμους τέκε καρτόροβόνους,
 Ἀργίστιον, Ξέφυρον, Βορέϊον καὶ Ξηροκέλευστον,
 καὶ νότον, σὺν φιλότῃτι θεῶν θεὰ συννέεισα.
 Τὸς ἢ μετ' Ἀσδράα τίκτον ἰωσφόρον ἡριγενέα,
 Ἀστράα τε λαμπιτόωντα, τάτ' ἕρηνος ἔσφαίνονται.
 Στύξ ἢ τίς ὠκεανὸς θυγάτηρ, πάλαντι μιγείσας,
 Ζήλον, καὶ Νίκην λακκίσφυρον, σὺν μεγαρόισι.
 Καὶ Ἥρατος, ἢ ἢ Βίβιν, ἀριδείκνυται γένατο τέκνα.
 Τῶν ἢ ἐξ' ἀπαύσθε Διὸς Δίμος, ἢ δέ τις ἔδρη,
 οὐδ' ὁδός, ὅππῃ μὴ κείνοισι θεὸς ἡγιμονόει,
 ἀλλ' αἰεὶ παρ' ἑλνὶ βαρυκτύπῳ ἰδριώνεται.
 οὗ γὰρ ἐβύλωνσι σὺν ἄφθιτος ὠκεανίνῃ,
 Ἡματι τῷ, ὅτε πάντας ὀλύμπιος Ἀσδροπκτήη
 ἀθανάτους ἐνάλεσε θεὸς ἐς μακρὸν ὄλυμπον.
 Εἶπε δ' ὃς μετὰ εἰς θεῶν τιτῆσι μάχοιτο,
 μή τιν' ἀπορήσειν γόρδιον, τιμὴν ἢ ἱεραστον
 ἐξέμεν, ἢ τὸ πάρος γε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' ἔφατ' ὃς τις ἄτιμος ὑπὸ ἱρόνῃ, καὶ ἀγοράσας
 Τιμῆς καὶ γόρδιον ἐπιβουσίμεν, ἢ θέμις ἐστίν.
 ἦλθε δ' ἄρα πρῶτον σὺν ἄφθιτος ἔλυματόν δι,
 Σὺν σοῖσι παῖδεσσι, φίλῃ διὰ μέδεια πατρός.
 Τὴν ἢ ζόνε τίμωσι, περισσὰ ἢ δῶρα ἔδωκεν.
 Ἀδελφὸν μὲν γὰρ ἔθηκε θεῶν μέγαν ἱμμεναὶ ὄρεον.

Genuit, congressa cum Hyperione in amore,
 Criog; Euribia peperit, per amorem mixta,
 Astreūq; magnum, Pallantemq; præstantissima dearū:
 Persenq;, qui omnes præcellebat peritia.
 Astreo uerò aurora uentos peperit magnanimos,
 Argesten, Zephyrum, Eoream rapidum,
 Et Notum, in amore dea cum deo congressu.
 Post hos stellam genuit Luciferum mane genita,
 Astraq; fulgentia, quibus cælum cinctum est.
 Styx uerò peperit, Oceani filia, Pallanti mixta,
 Zelum et Nicen pulchros talos habentem in ædibus.
 Et robur, atq; Vim, præclaros genuit filios:
 Quibus non est scorsim à Iouē domus, nec ulla sedes,
 Neq; uia, qua non illis deus præit:
 Sed semper apud Iouē grauitèr tonātem sedem habent.
 Sic enim consuluit Styx incorruptibilis Oceanis,
 Die illo, quando omnes Olympius fulgurator
 Immortales uocauit deos ad altū cœlū. (nes pugnet;
 Dixit aut, quod quisquis una secum deorum cōtra Titā
 Non cariturus sit muneribus, sed honorem quemq;
 Habiturum, quem antea inter immortales deos.
 Illū etiā dixit q honoris expers fuerit sub Saturno, atq;
 Ad honores ac præmia ascēsurū, ut fas est. (immunis,
 Venit aut prima Styx incorruptibilis ad Olympum,
 Cum suis filijs, chari per consilia patris. (dit.
 Ipsam uerò Iupiter honorauit. eximia quoq; dona de-
 ipsam enim cōstituit deorū magnum ut sit iuramentū.

Γαῖδας δ' ἤματα πάντα εἰς μεταναιέτας εἶναι,
 Ως δ' αὐτως πάντεσι διαμπορές, ὡσὸρ ὑπέστη,
 Ἐξετέλει· αὐτὸς δὲ μέγα ἱρατὴν, ἠδὲ ἀνάσσει.
 Φοῖβη δ' αὖ τοῖς πολυήρατον ἦλθεν εἰς σὺνδν.
 Κουσαμούν δ' ἥματα θεὰ θεῶν σὺν φιλότῃ,
 Λητὴν λυαρόπεπλον ἐγένετο, μέλιχον αἰεῖ·
 Ἡπιορ ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 Μείλιχον ἐξ ἀρχῆς, ἀγαυώτατον οἷτος ἔλμπυ.
 Γένετο δ' ἀστερίων σύωνυμον, ὃν ποτε πόρσος
 Ἠγάγετ' εἰς μέγα δῶμα, φίλῳ κελῆσθαι ἀκοιτιν.
 Ἡδ' ὑποκουσαμούν, ἐνάτῳ τέκε, τὴν περὶ πάντων
 Ζοὺς ἱερνίδης τίμησε, πόρσῳ δέ οἱ ἀγλαὰ δῶρα,
 Μοῖραν ἔχειν γαῖης τε καὶ αἰτρυνέτοιο θαλάσσης.
 Ἡ δ' καὶ ἀσφόρογντος ὑπ' ἕραν ἔμμορε τιμῆς,
 Ἀθανάτοισι τε θεοῖσι τετιμούν ἐστὶ μάλιστα.
 Καὶ γὰρ νῦν ὅτε πᾶσι ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 Ἐρδωρ ἰδρὰ καλὰ ἱατὰ νόμοι ἱλάσσηται,
 Κιηλήσῃ ἐνάτῳ, ποδὶ δέ οἱ ἔσπετο τιμὴ,
 Ρέα μάλ' ὣ πρόφρων γε θεὰ ὑποδέξεται σύχαις,
 Καὶ οἱ ὄλβον ὀπάσει, ἐπεὶ διυνάμεις γε πάρεστιν.
 Οἶοι γὰρ γαῖης τε καὶ ἕραν ἔξεγούοντο,
 Καὶ τιμὴν ἔλαχον, τῶν ἔχει αἴσαν ἀπάντων.
 Οὐδέ τι μὴ ἱερνίδης ἐβήσατο, ἢ δέ τ' ἀπκύνρα,
 Οὐδ' ἔλαχον τιῇσι μετὰ προτόρροισι θεοῖσιν.
 Ἀλλ' ἔχει, ὡς τοπρῶτον ἀπ' ἀρχῆς ἐπλετο διασμός.
 Οὐδ' ὅτι μανογνῆς, ἥσασιν θεὰ ἔμμορε τιμῆς,
 Καὶ γόρας σὺν γαῖῃ τε καὶ ἕραν ὣς, ἢ θαλάσῃ.

Filios autem, diebus omnibus sui cohabitatores ut sint.
Similiter etiam omnibus perpetuò, sicuti pollicitus est,
Perfecit. ipse autem præpotens est, atq; regem agit.

Phœbe porrò Cæi genialem uenit ad lectum.

Grauida uerò facta, deinde dei amore,
Latonam cerulco peplo peperit blandam semper,
Mitem hominibus atq; immortalibus dijs,
Suauem ab initio in primis hilarem intra Olympum.
Genuit insuper Asteriam claram, quam olim Perses
Duxit in domum amplam, chara ut uocetur uxor.
Illa iterū gravidata, Hecatē peperit, quā super omnes
Iupiter Saturnius in precio habuit. dedit uerò ei splēdi
Partē ut habeat terræq; et infrugiferi maris. (da dona,
Imo etiam stelligero à cœlo sortita est honorem,
Immortalibusq; dijs ueneranda est maxime.
Etenim nunc sicubi aliquis terrestrium hominum,
Faciens sacra honesta ex lege expiat,
Inuocat Hecaten: ingens uerò eum sequitur honor
Facilimè, cuius beneuola dea suscepit preces,
Et illi diuitias largitur. nam facultas ipsi adest.
Quotquot enim Terra Cœloq; prognati sunt,
Et honorē sorte acceperūt, istorū habet sortem omnium:
Neq; q̄c̄q̄ ipsi Saturnius per uim ademit, neq; priuauit
Quæcunq; sortita est Titanes inter priores deos:
Sed habet, sicut prius ab initio facta est distributio.
Nec quia unigenita, minorem dea sortita est honorem,
Et præmium tam in terra ac cœlo, quàm in mari,

Αλλ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον, ἐπεὶ βούς τίεται αὐτῷ.
 ὧδ' ἐβίλει μέγας παρὰ γένεται, ἢ δ' ὄνιν κειρ.
 Ἐνθ' ἀγορῇ λαοῖσι μεταπρέπει, ὅμ' ἔ' ἐβίλει σιρ.
 Ἡ δ' ὅπ' ἐς πόλεμον φθισί λύσρα θωρήσονται
 ἄνδρες, οὐθα βιὰ παρὰ γένεται οἷς κ' ἐβίλεισι,
 Νίκην προφρονέως σπάσαι, καὶ κῦδος ὀρίξαι.
 Ἐρ τε δίκη βασιλῆος παρ' αἰδοίοισι καθίξαι.
 Ἐδλή δ' αὐθ' ὅπ' ἄνδρες ἀγῶνι ἀεθλόνωσιρ,
 Ἐνθα βιὰ καὶ τοῖς παρὰ γένεται, ἢ δ' ὄνιν κειρ.
 Νικησας ἢ βίη καὶ ἱερτεῖ, καλὸν αἶθλον
 Ρεῖα φόβει, χαίρων τε τουσῶσιρ κῦδος σπάξαι.
 Ἐδλή δ' ἰππῆεσι παριδάμειν, οἷς κ' ἐβίλεισι.
 Καὶ τοῖς, οἱ γλαυκὸν δαυσέμελον ὄργάζονται,
 ἔχοντα δ' ἱκέτη, καὶ ἐρυτύνω σῶσι γαίω.
 Ρήϊδιως δ' ἀχλὺ κωδὴν θεὸς ὥπασε ποδῶν,
 Ρεῖα δ' ἀφείλετο φαινομένου, ἐβίλει σά γε θυμῷ.
 Ἐδλή δ' οὐ σταβμοῖσι σὺν ἐριμῇ ληϊδ' ἀέξειρ,
 Βυκολίας τ' ἀγέλας τε, καὶ αἰπόλια πλάτ' ἀγῶν,
 Γοῖμνας τ' εἰροπόων οἶων, θυμῷ γε θέλυσσας,
 Ἐξ ὀλίγων βριᾶς, καὶ πολλῶν μείονα θῆκον.
 Οὕτω τοὶ καὶ μνηογενὴς ἐν μητρὸς ἔσσα,
 Γᾶσι μεθ' ἀθανάτοισι τιτίμκται γούραιοι.
 Θῆκε δέ μιν προΐδης κροτοτρόφος, οἱ μετ' ἐκείνῳ
 Οφθαλμοῖσιρ ἰδοῦτο φάος πολυδρόκειος ἥες,
 Οὕτως ἐξ ἀρχῆς κροτοτρόφος. αἱ δέ τε τιμᾶι.
 Ρεῖα δ' αὖ δαμνᾶσα κρόνῳ, τίηε φαίδιμα τέκνα,
 Ἰγίλῳ, Ἀθηπτῆρ, καὶ ἦρην χρυσόπιδιλον,

Sed insup multo maius quando Iupiter honorat ipsam.
Cui uero uoluerit magnifice præsto est, atq; iuuat.
Ibi tum in foro inter homines eminet, quæ ipsa uoluerit.
Quando uero ad bellum perdens uiros armantur
Viri, tum dea adest quibus uoluerit,
Victoriam cupide ut præbeat, et laudem porrigat.
Inq; iudicio regibus uenerandis asidet.
Bona insuper quando uiri in certamine colluctantur,
Ibi dea et illis præsto est, atq; iuuat.
Qui uero uicerit uirtute et robore, pulchrū præmiū
Facile fert, letusq; progenitoribus gloriam dat,
Cōmoda item equitib. quæ adstet quibus uoluerit.
Et his qui glaucum mare tempestuosum secant,
Votaq; faciunt Hecate, et ualde frementi Neptuno,
Facile etiam prædam inclyta dea dedit copiosam.
Facile uero abstulit apparentem uolens animo,
Bona præterea in stabulis cū Mercurio pecus augera,
Armenta; bouū gregesq; latos caprarum,
Gregesq; lanigerarum ouium, animo uolens.
Ex paucis fœcunda facit, et ex multis pauciora reddit.
Adeo sanè licet unigenita ex matre existens,
Omnibus inter deos honorata est muneribus.
Fecit aut ipsam Saturnius alūnā iuueniū, qui post ipsam
Oculis aspexerūt lumen multa contuentis Auroræ.
Sic ab initio nutriens filios. Atq; hi sunt honores.
Facile uero domita à Saturno, peperit illustres liberos,
Vestā, Cererē, et Iunonē aureis calceamētis gaudentiē,

ἰφθίμου τ' αἰδίου, ὅς ὑπὸ χθονὶ δώματα ναίει,
 Νηλεὺς ἄτορ ἔχωρ, καὶ ἐριψυχοῖ σὺννοσίγαιον,
 Ζηῦά τε μητιόοντα θεῶν πατόρ' ἢ καὶ ἀνδρῶν.
 Τῷ καὶ ὑπὸ βροντῆς πελεμίζεται σύρεα χθῶν.
 Καὶ τὸς μὲν λιπέπινε πρόνος μέγας, ὅς τις ἑκαστος
 Νηλεὺς ἐξ ἰδρύς μητρός πρὸς γούναθ' ἵκοιτο,
 Τὰ φρονέων, ἵνα μή τις ἀγανῶν ὕβριόωνων
 ἄλλος σὺν ἀθανάτοισιν ἔχει βασιλῆϊδα τιμῶν.
 Εὐνέειά γὰρ γαῖης τε καὶ ὕβριος ἀσφόδροντος,
 Οὐνεκά οἱ πέπρωτο ἐῷ ὑπὸ πακιδὶ διαμυῖναι,
 Καὶ λιρατόρῳ πόρ' ἔοντι, διὸς μεγάλα διαβλάσ.
 Τῷ, ὅγε ἐν αἰλαοσσησιλῶν ἔχον, ἀλλὰ δονούων
 Γαῖδας ἐς λιπέπινε, ῥέλω δ' ἔχε πόντος ἄλαστον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δὴ ἐμελλε θεῶν πατόρ' ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν
 Τέξεσθαι, τότ' ἔπειτα φίλας λιτάρσενε τοκῆας
 Τὸς αὐτῆς, γαῖάν τε καὶ ὕβριν ἀσφόδροντα,
 Μητὶρ συμφράσασθαι, ὅπως λελάθοιτο τεκῆσθαι
 Γαῖδα φίλον, τίσαστο δ' ὄριννός πατρός ἐοῖο
 Γαῖδων, οὓς λιπέπινε μέγας πρόνος ἀγκυλομήτης.
 Οἱ ἢ θυγατρὶ φίλῃ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
 Καὶ οἱ πεφραδέτελιν ὅσα πόρ' πέπρωτο γονέσθαι
 Ἀμφὶ πρόνῳ βασιλῇ, καὶ ἡεὶ κερτόροθύμῳ.
 Εἰμψαν δ' ἐς λύνκτον κρήτης ἐς πῖονα δῶμον,
 Οππότε' αἶψ' ὀπλότατον παῖδων ἤμελλε τεκέσθαι,
 Ζηῦα μέγαν, τὸν μόν οἱ ἐδέξατο γαῖα πελώρη
 Κρήτη σύρειν, τραφέμεν, ἀτίταλλέμεναί τε.
 Εὐθα μὲν ἵκτο φέρυσσά βοῶν διὰ νύκτα μέλαιναν

Πρῶτον

Portemq; Plutōnem, qui sub terra domos incolit,
Immite cor habens, et ualde sonantē terræ cōcussorem,
Iouemq; consiliarium deorum patrem atq; hominum,
Cuius ē a tonitru concutitur lata terra.
Atq; istos quidē deglutiebat Saturnus magnus, q̄cūq;
Ex utero sacro matris ad genua uenerat.
Hæc animo uoluens, ne ullus clarorum filiorum Cœli
Alius inter deos haberet regium decus.
Audierat enim, ex Terra ē Cœlo stellis micantē,
Quod sibi fatale esset proprio à filio domari,
Quātūuis robusto existēti, Iouis magni p̄ cōsilia. (ens
Ideoq; hic nō cecā speculationē habuit, sed insidias stru
Filios suos deuorabat. Rhea autē habebat luctū grauem.
Sed quando iam Iouem erat deorū patrem atq; uirorū
Paritura, iam tum charis supplicabat parentibus
Suis, terræq; ē Cœlo stellis aptato,
Consilium ut suggererent, quo pacto latēret pariendo
Filium charum, possetq; ulcisci furias patris sui
Cōtra filios, quos deuorabat ingēs Saturnus uersipellis.
Illi uerò filia dilectæ auscultaŕūt atq; morē gesserunt,
Et ei cōmemorarūt quæcunq; fatis cōstitutū esset fieri
Circā Saturnum regem, ē filium magnanimum.
Miserunt autem Lystum Crætæ ad pinguem populū,
Cum minimum natu filiorum esset paritura,
Iouem magnum, hunc quidē ipse suscepit terrā uasta
Crætā lata, ad educandū ē enutriendū ab infantia.
Tū quidē peruenit ferens celerem per noctem nigrant,
Primum

Πρῶτον ἐς αὐτὸν λύντορ. ἐκρυψε δ' ἐχόρσιν καθεύδον
 Ἀντρω σὺν ἡλιβάτῳ, θαθέης ὑπὸ κούθεσι γαίης,
 Ἀργαῖω σὺν ὄρει πεπυκασμένο ὕληντι.
 Τῷ ἧ παρὰ γαίνισσας μέγαν λίθον ἐγγυάλιστον,
 Οὐρανίῳ δὲ μέγ' αὐαντι θεῶν προτέρῳ βασιλῆϊ.
 Τὸν, τόθ' ἔλῳν χεῖραςιν. ἐλὼν ἐγκάτθετο νηδυνί,
 Σχέτλιος, ὅδ' ἐνόησε μετὰ φρεσίν, ὥς οἱ ὀπίσω
 Ἀντὶ λίθου ἐὸς ὕψος ἀνίκητος καὶ ἀκηδής
 Λείπεθ', ὃ μιν τάχ' ἐμελλε βίη καὶ χόρσιν δαμάσσει,
 Τιμῆς ἐξελάαν, ὅδ' ἐν ἀθανάτοισιν ἀνάξει.
 Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἐπειτα μόνος καὶ φάσμα γῆς
 Ἠύξετο τοῖο αὐαντος, ἐπιπλομόντα σῆματι
 Γαίης σὺν νείησι πολυφραδέεσσιν ἀολυβέεσσιν,
 Θυ γόνον ἄλ' ἀνέηκε μέγας κρόνος ἀγκυλομήτις,
 Νικηβέας τέχνησι βίηφι τε παιδὸς ἐοῖο.
 Πρῶτον δ' ἐξήμκει λίθον πύματορ κατὰ πίνωρ.
 Τὸν μὲν ἴσας σῆριξε κατὰ χθονὸς στυγερῆς,
 Τυβοὶ σὺν ἡγαθέη, γυάλοις ὑπὸ παρρησοῖο,
 Σέμ' ἐμειν' ἐξοπίσω, θαῦμα θνητοῖσι βροτοῖσι.
 Λύσει ἧ πατροκασσιγνήτης ὀλοῶν ὑπὸ δεισμῶν,
 Οὐρανίῳ δὲ οὖν δῆσι πατὴρ ἀεσιφρυνύησι.
 Οἱ οἱ ἀπειμνήσαντο χάριν σὺν ὀργεσιδάωρ,
 Δῶκαν ἧ βροντῆν, ἥδ' αἰθαλόροντα πόρσανον,
 Καὶ σφόδρην, τὸ πρὶν ἧ πελώρη γαῖα κενύθει.
 Τοῖς τίσυμος, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
 Κέρην δ' ἱαπετὸς παλλίσφυρς ἐκεανίνην,
 Ἠγάγετο κλυμόνην, καὶ ὁμὸν λέχος εἰσαπέβαλεν.

Primū ad ipsam Lyciū. abscondit aut ipsum manib. pre-
Antro in excelsō, diuinæ sub latebris terræ, (hensum
Argæo in monte denso syluoso.

Huic aut fascijs inuolutū magnū lapidē in manus dedit
Cæli filio, præpotenti deorum priori regi.

Quem tum arreptum manibus, suū condidit in aluum,
Miser nec cogitauit animo, quod sibi in posterum

Pro lapide filius inuietus & insepultus

Superesset, qui ipsum mox ui & manib. domitū sit.

Ex honore expulsurus, ipseq; immortalib. imperaturus

Celeriter autem deinde robur & fortia membra

Crescebant illius regis, uertente anno,

Terræ consilio astuto circumuentus,

Suam sobolē iterū submisit magnus Saturnus uersutus.

Victus artibus ac ui filij sui.

Primum uerō euomuit lapidem ultimò deuoratum,

Illum quidem Iupiter firmiter defixit in terrā spaciōsa

Pitho in diuina, iugis sub Parnassi, (nibus.

Monimentū ut sit in posterū; miraculū mortalib. homi-

Soluit uerō fratres ex patre noxijs à uinculis

Cœligenas, quos uinxerat pater ex amentia.

Qui ipsi memores fuerunt propter beneficia,

Dederuntq; tonitrum, atq; candens fulmen,

Et fulgur quod antè immanis terra occultabat:

Quibus confisus, mortalib. atq; immortalib. imperat.

Filiam porrò Iapetus pulchros talos habentē Oceanidē

Duxit Clymenem, & eundem lectum conscendit.

Ηδέ οἱ ἄτλαντα κρατάρ' ὀφρονά γείνατο παῖδα.
 Τίκτε δ' ὑπόρυνδ' ἀντα μονοίτιον, ἥ δ' προμηθεά
 Γοιήλορ, αἰολομήτιρ, ἀμαρτίνούρ τ' ἐπιμηθεά,
 Ὃς ἱκανὸν ἐξ ἀρχῆς γένετ' ἀνδράσιρ ἀλφειῇσι.
 Ἰρῶτος γὰρ ῥά διὸς πλάστῳ ὑπέδειπ' οἷον γυναικῶν,
 Γαρβούον, ὑβρίστῳ δ' ὑμνοίτιον σὺν ῥύοπα ῥύοις
 Εἰς ὄρεος ἱατέπεμψε, βαλὼν φολόρσι λιβαρυνῶ,
 Εἶνεκ' ἀτασθαλῆς τε καὶ λυορέης ὑπόροπ' αἰ.
 Ἀτλας δ' ἕρπον' σὺν ῥῷ ἔχει κρατάρ' ὅς ὑπ' αὐτάγκης,
 Ρέερασιρ οὖν γαῖης, πρόπαρ ἐπερίδωρ λιγυράνων
 Εσθνὸς, λιφάλῃ τε καὶ ἀναμάτοισι χόρεσι.
 Ταῦτ' αὖ γὰρ οἱ μοῖραν ἐδάσαστο μκτίετα ῥύοις.
 Δῆσε δ' ἀλυνήσ' ἐπέδωκε προμηθεά ποικιλόδεχτορ,
 Δεισμοῖς ἀργαλέοισι μέσον δια' ἰόν' ἐλάσας.
 Καὶ οἱ ἐπ' αἰτέον ὥρσε τανύπ' ἵφορ, αὐτὰρ ὃν ἦπαρ
 Ἡδίων ἀθανάτορ, τόδ' αἶξετο ἴσον ἀπάντη
 Νυκτὸς, ὅσον πρόπαν ἦμαρ ἐδει τανυστ' ἵφορ ὄρνις.
 Τὸν μὲν ἄρ' ἀλκίμηνος ἱαλλισφύρα ἀλκίμος ὤδ' οἰς,
 Ἡρακλῆος ἐπ' ἔειπε, ἱακλῆν δ' ἀπὸ νῆσορ ἀλαλκον
 ἱαπετιωνίδη, καὶ ἐλύσατο δυσφροσυνάων,
 Οὐκ αἰέκτι ῥύοις ὀλυμπίῃς ὑψιμέδοντος,
 Ὅφρ' Ἡρακλῆος θηβαγονέος ἱλέος ἔειπε
 ῥαῖον ἔτ' ἢ τὸ παρόισον, ἐπὶ χθόνα πωλυβόταραν.
 Ταῦτ' ἄρ' ἀζόμενος τίμα ἀριδείκετορ ὤδ' οἰς.
 Καὶ πῶρ χωόμενος, πᾶνθα χόλα, ὅρ' ἐπὶ ἔχεσεν,
 Οὐνεκ' ἐρίετο βυλά ὑπόρμονεϊ λιρονίῳ.
 Καὶ γὰρ ὅτ' ἐκέρνοντο θεοὶ θνητοὶ τ' αὐθροπιοί,

*Ipsa uerò ei Atlantem magnanimum peperit filium.
 Pepit præterea gloria præsignè Menœtiũ, atq; Promē
 Varium, uersipellem: stultumq; Epimetheum, (theum
 Qui noxa statim ab initio fuit hominib. inuentoribus
 Primus enim Iouis fictam suscepit mulierem, (rerum:
 Virginē. iniurias uerò inferentē Menœtium latē uidens
 In Erebu detrusit, feriens candenti fulmine, (Iupiter
 Propter stultitiam & fortitudinem immensam.*

*Atlas uerò Cœlo latum sustinet dura ex necessitate,
 Finibus in terræ, è regione Hesperidum argutarum
 Stans capiteq; & indefessis manibus:*

*Hanc enim ipsi sortem destinauit prudens Iupiter. (tũ,
 Ligauit uerò insolubilib. cōpedibus Promethea uersu-
 Vinculis difficilibus mediam per columnam adigens:*

*Et ei aquilā immisit expansis alis: cæterum hic epar
 Comedebat mori nesciũ, qñ ipsum crescebat par ubiq;
 Noctu, quantũ toto die edebat extētas alas habēs auis;
 Hũc quidē Alcmenē pulchros talos habētis fortis filius
 Hercules occidit, malum uerò morbum profligauit
 Iapetionidæ, & liberauit ab ægritudine:*

Non inuito Ioue Olympio in alto imperante;

Quo Herculis Thebis geniti gloria esset

Maior etiam q̃ antea super terram multos pascentem:

Ob idq; ueneratus honorabat præclarum filium:

Quāuis succensens remisit iram, quā prius habuerat:

Eo quòd contēdisset consilio cum præpotenti Ioue.

Etenim quando disceptabant dii mortalesq; homines,

Μακάρη, τότ' ἔπειτα μέγαν βῆρ πρόφρονι θυμῷ
 Δαοσάμνος πρῆθηκε, βινὸς νόον ἑξαπατίσσωρ.
 Τῷ μὲν γὰρ σάρκας τε καὶ ἔγκατα πόνοι δαμῷ
 Ἐρρινῷ κατέθηκε, καλύντας γαστρὶ βοείη.
 Τῷ δ' αὖτ' ὅσέα λονκὰ βοὸς δολίη ἐπὶ τέχνη
 Εὐθετίσας, κατέθηκε καλύντας ἀργέτι δαμῷ.
 Δὴ τότε μὲν προσέειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 Ἰαπετιονίδη, πάντων ἀριδείνεται ἀνάντων,
 Ω τίεπον, ὡς ἐτ' ἐροβήλως διεδιάσσω μοίραν.

Ὡς φάτο, ἰόρτο μέωρ ζῶς ἀφθιτα μήδεα εἰδώς.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε προμυθὸς ἀγκυλομήτης,
 Ἦν' ἐπιμειδήσας, δολίης δ' ἔλθετο τέχνης.
 Ζῶς κύδισε μέγιστε θεῶν ἀειγενετῶν,
 Τῶν δ' ἔλσω ὅπποτόρβην σε οὐκ φρεσὶ θυμὸς ἀνώγει.
 Φῆρ' ἀδολοφρονέωρ. ζῶς δ' ἀφθιτα μήδεα εἰδώς,
 Ἔνῳ δ' ἔδ' ἠγνοίησε δόλον, ἱακὰ δ' ὅσ' εἶτο θυμῷ
 Θνητοῖς ἀνθρώποισι, τὰ καὶ τελέεσθαι ἐμελλεν.
 Χόρσι δ' ὅδ' ἀμφοτόρβησιν ἀνείλετο λονκὸν ἄλαφαι.
 Χώσατο ἧ φρονίας, ἀμφὶ χόλος δέ μιν ἴνετο θυμῷ.
 Ὡς ἶδον ὅσ' εἶα λονκὰ βοὸς δολίη ἐπὶ τέχνη.
 Ἐν τῷ δ' ἀθανάτοισιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων
 Καίει' ὅσ' εἶα λονκὰ θυμότην ἐπὶ βωμῷ.
 Τὸν ἧ μὲν ὄχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα ζῶς·
 Ἰαπετιονίδη, πάντων πόρ' ἰ μήδεα εἰδώς,
 Ω τίεπον, ἔκ' ἄρα πῶ δολίης ἐπιδέθιο τέχνης.

Ὡς φάτο χωόμενος ζῶς, ἀφθιτα μήδεα εἰδώς.
 Ἐν τῷ δ' ἔπειτα δόλῳ μέμνημένος αἶε,

Meconæ, ibi tum magnum bouem prompto animo
 Diuisum proposuit, Iouis mentem fallens.
 Hac enim carnesq; et intestina pingui adipe
 In pelle deposuit, tegens uentre bouino.
 In altera rursus ossa alba bouis, dolosa arte
 Ritè disponens, deposuit tegens candida aruina.
 Iamq; tū ipsum allocutus est pater hominūq; deūmq;
 Iapetionida omnium celeberrime regum,
 O tu, quàm iniquè diuisti partem?

Sic dixit, cōiicijs proscindēs Iupiter ppetua cōsilia
 Hunc rursus allocutus est Prometheus uaser, (sciens.
 Dixit, et arridens dolosæ non obliuiscetur artis:
 Iupiter gloriosissime, maxime deorum sempiternorum,
 Harū elige utrā te in pectorib. animus iubet. (sciens.
 Dixit sanè dolosa cogitās. Iupiter aut perēnia cōsilia
 Cognouit, nec ignorauit dolum. mala aut prospiciebat
 Mortalib. hominib. quæ et perficienda erant. (animo
 Manibus uerò hic utrisq; sustulit album adipem.
 Irasebatur aut mente, ira uerò eius occupauit animū,
 Ut uidit ossa alba bouis dolosa ab arte.

Ex illo tempore dijs super terram genus hominum
 Adolent ossa alba odoratis in aris.
 Hūc ualde cōtristatus allocutus est nubicogus Iupiter:
 Iapetionida, omnes super consilia edoctus,
 O tu, nondum dolosæ oblitus es artis?

Sic dixit, ira percitus Iupiter prudentissimus.
 Ex illo tempore doli memor semper,

Οὐκ ἐδίδαν μελίσσι πυρὸς μόνος ἀκαμάτοιο
 Θνητοῖς ἀνθρώποις, οἱ ἐπὶ χθονὶ ναυετάεσσιν.
 Ἀλλὰ μιν ἔξαπατήσεν εὖς παῖς ἱαπετιόε,
 Κλέψας ἀκαμάτοιο πυρὸς τηλέσνοπον αὐγίη,
 Εὐβοίῳ νάρθηκι, δάκνον δ' ἄρκα νεόβι θυμὸν
 Ζῆν ὑψιβρεμέτιν, ἐχόλωσε δέ μιν φίλον ἦτορ,
 ὡς ἰδὼν ἀνθρώποισι πυρὸς τηλέσνοπον αὐγίη.
 Αὐτίκα δ' αὐτὶ πυρὸς τσῦξε κακὸν ἀνθρώποισι·
 Γαῖης γὰρ σύμπλασε περιπλυτὸς ἀμφιγυήεις,
 Γαῖθρόν τε αἰδοῖν ἱκελὸν, ἱερὸν δὲω διὰ βυλάς.
 Ζῶσε ἣ καὶ κόσμῃσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἀργυφείῃ ἐδῆτι, λιπατὰ ἱερῆσιν ἣ καλὴν ἤρην
 Δαδιδάλέην χεῖρεσι κατέχευε, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ἀμφὶ δέ οἱ στεφανύς νεοθυλέας αὖθεις ποῖναι
 ἱμόρτης παρέθνη λιπαρήατι παλαιὰς Ἀθήνας.
 Ἀμφὶ δέ οἱ στεφανὺν χρυσέην κεφαλῇ φινέθνη
 Τῶν αὐτὸς ποῖναι περιπλυτὸς ἀμφιγυήεις,
 Ἀσκήσας παλάμῃσι, χαρίζομενος διὰ πατρὶ.
 Τῇ δ' ἐνὶ δαΐδαλα πολλὰ τετσύχατο, θαῦμα ἰδέσθαι,
 Κνώδαλα ὅς ᾤπερος μὲν τρέφει, ἣ θάλασσα.
 Τῶν, ὅγε πόλλ' ἐνέθνη, χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή,
 Θαυμασίη, ζωοῖσιν ἰοικότα φωνήεσσιν.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τσῦξε λιπὸν κακὸν αὐτ' ἀγαθοῖο,
 Εἰξάγαγ' ἐνθά πῶρ ἄλλοι ἔσαν θεοὶ καὶ ἀνθρώποι,
 Κόσμῳ ἀγαλλομένῳ γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης.
 Θαῦμα δ' εἶχ' ἀθανάτους τε θεούς, θνητὸν τ' ἀνθρώπου,
 ὡς εἶδον δόλον ἄπιπν', ἀμήχανον ἀνθρώποισιν.

Non dabat melijs ignis robur indefessi
 Mortalibus hominibus, qui super terram habitant.
 Sed ipsum decepit bonus filius Iapeti,
 Furatus indomiti ignis eminus apparentem splendorē,
 In concava ferula momordit uerò imo animo (de,
 Iouem in alto tonātē, ad irāq; i; sum cōmouit caro cor
 Ut uidit inter homines ignis procul lucentē splendorē.
 Protinus autem pro igne struxit malum hominibus.
 E' terra enim conformauit perq; celebris utroq; pede
 Virgini pudicæ simile, Saturnij consilio. (claudicans
 Cinxit uerò ex adornauit dea cæsij oculis Minerua,
 Candida ueste .à capite uerò calyptram
 Ingeniose factam manibus detinebat. mirum uisu.
 Circumq; ei ferta florentis è floribus herbæ,
 Optata imposuit capiti Pallas Minerua:
 Circumq; ei coronam auream caput posuit,
 Quam ipse fecerat inclytus Vulcanus,
 Elaborans manibus, gratificans Ioui patri.
 In hac artificiosa multa cælata erant. mira uisu,
 Animantia quæcunq; continens alit atq; mare.
 Ex illis hic multa indidit. gratia uerò resplendebat ma
 Mirabilis, animantibus similia uocalibus. (gna,
 Cæterū postq; effecit pulchrum malum pro bono,
 Eduxit eò ubi alij erant dii atq; homines, (te,
 Ornatu gestientem cæsiae Palladis forti patre pregna-
 Admiratio cepit immortalesq; deos mortalesq; homi-
 Vbi uiderunt dolū arduū, inexplicabilē hominib. (nes
 l 3 Ex

Εκ τῆς γὰρ γένος ἐστὶ γυναικῶν θυλυτοράων.
 Τῆς γὰρ ὁλώϊον ἐστὶ γένος, καὶ φύλα γυναικῶν
 Γῆμα μέγα θνητοῖσι μετ' ἀνδράσι ναιετάουσι
 Οὐλομένης πονέης ἀσύμφοροι, ἀλλὰ λυοιοί.
 Ως δ' ὅπότε σὺ σμύλειςσι λατρεφέας μέλισσαι
 Κυφιλῶας βόσκουσι, κακῶν ξυυήοντας ὄργων·
 Οἱ μόντε πρόπαν ἡμαρ ἐς ἡέλιον λαταδιώτα
 Ημάτια ἀσύνδισι, τιθεῖσι τε λυρία λυνά.
 Οἱ δ' οὔτοδε μόνοντες ἐπιρεφίας λατὰ σίμβλυσ,
 Ἀλλόττερον λάματον σφετόρην ἐς γαστὴρ ἀμῶνται.
 Ως δ' αὐτως ἀνδρείοι κακὸν θνητοῖσι γυναικας
 Ζυς ὑψιβρεμέτης θῆκε, ξυσήοντας ὄργων
 Ἀργαλέων, ἐτόρον ἢ πόρον κακὸν αὐτ' ἀγαθοῖο.
 Ος κε γάμον φύγων, καὶ μόρμόρα ὄργα γυναικῶν,
 Μὴ γῆμαι ἐθέλει, ὁλοὺν δ' ἐπὶ γῆρας ἵηται,
 Χήτα γηροπόμοιο, ὃ δ' ὑβίστα ἐπιδουής
 Ζῶει, ἀποφθιμούς ἢ διὰ λιτῆσι λατέονται
 Χερωταί. ὧ δ' αὐτε γάμα μετὰ μοῖρα γύνεται,
 Κεδνὸν δ' ἐχει ἄνοιτιρ, ἀραρῆαν παπίδεας.
 Τῷ δ' ἀπ' αἰῶνος κακὸν ἐδλῶ ἀντιφρίξαι,
 Εμμεναί. ὅρ δέ κε τέμματα αρτιροῖο γυνέβλης,
 Ζῶει σὺν γῆθεσιρ ἐχωρ ἀλίκασον ἀνίλιν
 Θυμῷ καὶ κραδίῳ, καὶ ἀνήνετον κακὸν ἐστίν,
 Ως ἔν ἐστι διὸς κλέψαι νόον, ἢ ἢ παρὶλθεῖρ.
 Οὐδ' γὰρ ἰαπιτιονίδης ἀνάηκτα προμηθεύς
 Τοιοῦ ὑπεξήλυξε βαριὺν χόλον, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκῃ
 Καὶ παλρίδεω ἶόντα μέγας λαταδισμὸς ὄρυναι.

Ex illa enim genus est mulierum foeminearum.
Illius enim perniciosum est genus, & sexus mulierum
Nocumentum ingens mortales inter uiros habitant,
Perniciosa paupertati non accommoda, sed satietati.
Ac ueluti cum in aluearijs tectis apes
Fucos pascunt, malorum participes operum:
Illae quidem per totum diem ad solem occidentem
Diurnae festinant, & faciunt fauos albos:
At illi intus permanentes coopertis in aluearijs,
Alienum laborem suum in uentrem metunt.
Similiter uiris rem malam mortalibus mulieres
Iupiter altitonans dedit, participes operum
Difficilium, aliud uero praebuit malum pro bono.
Qui nuptias refugiens, & sollicita opera mulierum,
Non uxorem ducere uelit, nociua uero attigerit senectam,
In penuria eius quae senem foueat, hic etiam non uictus indi-
uiuit, mortui uero possessionem inter se diuidunt (gus
Remoti cognati. Cui uero nuptiarum conditio contigerit,
Pudica uero habuit coniugem, conuenientem praecordiis,
Huic ab aeo malum bono equiparat
Esse, qui uero adeptus fuerit nocentis natiuitatis,
Viuuit in pectoribus habens indefinentem moestitiam
Animo & corde, & immedicabile malum est.
Quoniam non licet Iouis fallere mentem, neque praeterire.
Neque enim Iapetionides Acacesius Prometheus
Illius euitauit grauem iram: sed necessario,
Quamuis multis inuentum, magni uinculum coercet.

Βεβαίω δ' ὡς ταπρῶτα πατὴρ ὠδύνετο θυμῷ,
 Κότῳ τ' ἢ γύγῃ, δῖσσι κρατὶρ ὦνι δεισμῷ,
 Ἥνορέλιν ὑπὲρ ὅπλον ἀγῶμος, ἢ καὶ εἶδος,
 Καὶ μέγεθος, κατ' εὐχὰς δ' ὑπὸ χθονὸς στυγνοδείης.
 Εὖ γὰρ οἷγ' ἄλγε' ἔχοντες ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες,
 Εἴατ' ἐπ' ἐχάτιῃ μεγάλης σὺ πείρασι γαῖης,
 Δυσθὰ μάλ' ἀχνύμενοι, ἱερὰ δὲ μέγα πρὸνός ἔχοντες.
 Ἀλλὰ σφέας κρονίδης τε ἰδὲ ἀθανάτοι θεοὶ ἄλλοι,
 Οὓς τέκον ἡνώμοτος ρέειν ἱρόνῃ σὺ φιλότκτι,
 Γαῖης φραδομοσιῶνσιρ ἀνήγαγον ἐς φάος αὐτίς.
 Ἀντὶ γὰρ σφιρ ἅπαντα διίωκενέως κατέλεξε,
 Σὺν κείνοισι νίκην τε καὶ ἀγλαὸν ὄνχος ἀρέσσαι.
 Διὸς γὰρ μάρναντο πόνον θυμαλγέ' ἔχοντες,
 Τητιῶές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι ἱρόνῃ ἐξεγρόντο,
 Ἀντίον ἀλλήλοισι διὰ ἱερὰ τῶας ὑσμίνας
 Οἱ μὲν ἀφ' ὑψηλῆς ὀβρύος τητιῶες ἀγαυοί,
 Οἱ δ' ἀρ' ἀπ' ἐλύμποιο θεοὶ Διωτῆρες ἑάωρ,
 Οὓς τέκον ἡνώμοτος ρέειν κρόνῳ σὺνθεῖσα.
 Οἱ ῥα τότε ἀλλήλοισι μάχην θυμαλγέ' ἔχοντες,
 Συναεχέως ἐμάχοντο δέκα πλείους σὺν ἰαντῆς.
 Οὐδέ τις ἴν' ἐριδος χαλεπῆς λύσις, ἢ τέλος τῆ
 Οὐδ' ἐτ' ὄϊς, ἴσον ἢ τέλος τέτατο πόλεμοιο.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ κείνοισι παρέχεθον ἄρμονα πάντα,
 Νέκταρ τ' ἄμβροσίῳ τε, τὰ πόρ' θεοὶ αὐτοὶ εἶδον,
 Γάων σὺν σῆθεσιρ ἀέξετο θυμὸς ἀγλήωρ,
 Ως νέκταρ τ' ἐπάσαντο καὶ ἄμβροσίῳ ὄραταινί.
 Διὰ τότε τοῖς μετέπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
ΚΕΚΛΥΤΟ

Briareo uerò ubi primum pater iratus est animo,
 Cottoq; atq; Gyge ligauit forti uinculo,
 Fortitudinem immanè admiratus atq; etiam formam,
 Et magnitudinem collocauit sub terram latam:
 Vbi dolores habentes sub terra agentes,
 Sedent in extremitate magnæ in finibus terræ,
 Vsq; ualde moerentes: corde magnū luctum habentes.
 Sed ipsos Saturnius atq; immortales dij alij,
 Quos peperit pulchricoma Rhea Saturni in amore,
 Terræ consilijs subduxerunt ad lucem iterum.
 Ipsa enim eis cuncta prolixè recensuit,
 Cum illis uictoriamq; et splendidā gloriā accepturos.
 Diu enim pugnarūt, laborē animū cruciantē habentes,
 Titanesq; dij, et quotquot è Saturno nati sunt.
 Contra sese mutuo per ualidas pugnas:
 Ipsi quidem ab alta Othry Titanes nobiles,
 Ab Olympo uerò dij, datores bonorum, (gens.
 Quos peperit pulchricoma Rhea Saturno cubile iun-
 Illi sanè tū inter se pugnam animū excruciantē habētes
 Continuè pugnant, decem plus annis.
 Neq; ulla erat cōtentionis molestæ cōpositio, neq; finis
 Alterutris: æqualiter autem finis extentus erat belli.
 Sed quando iam apposuerunt congruentia omnia,
 Nectarq; ambrosiamq; quibus dij ipsi uescuntur,
 Omnium in pectoribus augebatur animus superbus,
 Vbi uectar comederunt et ambrosiam amabilem.
 Iā tū ipsis interlocutus est pater hominūq; deorūq;:
 l 5 Audi-

Κέκλυτέ μου γαῖης τε καὶ ὕραν ἄγλαά τέκνα,
 Ὅφρ' ἄπω, τὰ με θυμὸς οὐκ ἤθεοσι λελούει.
 Ἦδη γὰρ μάλα διερὸν οὐρανίοι ἀλλήλοισι,
 Νίνης καὶ κρᾶτος περιμαρνάμεθ' ἤματα πάντα,
 Τιτλῶές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι ἱρόνῃ ἐκγυρόμεθα.
 Ὑμεῖς ἢ μεγάλῳ τι βίῳ, καὶ χεῖρας ἀάπτει
 Φαίνετε τιτλῶεσσι οὐρανίοι οὐδ' ἀπ' λυγρῇ,
 Μυησάμενοι φιλότῃτος σὺν ἑός, ὅσα παθόντες
 Ἐς φάος ἀψ' ἀφίκεσθε διωσπλεγέος ὑπὸ δεισμῷ,
 Ἡμετέρους διὰ βυλαῖς ὑπὸ ῥόφῃ ὑβρόοντος.
 Ὡς φάτο, τὸν δ' ἐξ αὐτῆς ἀμείβετο νότῃς ἀμύμων.
 Δαυμόνι' ἦν ἀδιάκτα πιφάσκεαι, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ
 Ἰδμεν, ὅτι περὶ μὲν περὶ κίδεις, περὶ δ' ἐστὶ νόημα,
 Ἀλκτῆρ δ' ἀθανάτοισιν ἀρῆς γένεο ἱερὸδροῖο.
 Σῆσι δ' ἐπιφροσυνῆσιν ὑπὸ ῥόφῃ ὑβρόοντος,
 Ἀψορρόν δ' ἐξ αὐτῆς ἀμειλίκτῳ ὑπὸ δεισμῷ
 Ἠλύθομον, ἱρόνῃ γέ ἀνὰξ, ἀνὰ ἐλπῇ παθόντες.
 Τῷ καὶ νῦν ἀτρνεῖ τε νόῳ, καὶ ἐπίφρονι βελῇ,
 Ῥυσόμεθα κρᾶτος ὑμῶν οὐδ' ἀνῇ ἀνιότητι,
 Μαρνάμενοι τιτῆσιν ἀνὰ ἱερὰ τέρους ὑσμίνης.
 Ὡς φάτ', ἐπὶ νησαν ἢ θεοὶ διωτῆρες ἐάων,
 Μῦθον ἀκούσαντες, πολέμῳ δ' ἐλῖλαίετο θυμὸς
 Μάκλῳ ἐτ' ἢ τοπαροῖθε, μάχῃ δ' ἀμέγαλτον ἔγχεσαν
 Γάντες, θήλειά τε καὶ ἄρσενες, ἤματι κείνῳ,
 Τιτλῶές τε θεοὶ, καὶ ὅσοι ἱρόνῃ ἐξεγυρόντο.
 Οὓς τε ῥόνος ὀρέβουσφι ὑπὸ χθονὸς ἦκε φάος δι,
 Δανοὶ τε κρᾶτοροὶ τε, βίῳ ὑπὸ ῥόφῳ ἔχοντες.

Audite me Terræq; & Coeli incliti filij,
 Ut dicam quæ me animus in pectoribus iubet.
 Iam enim admodum diu aduersi nobis mutuo,
 Victoria & imperio propugnauimus dies omnes,
 Titanesq; dij & quotquot è Saturno sati sumus.
 Vos uerò magnamq; uim & manus inuictas
 Ostendite Titanibus contrarij in pugna graui,
 Memores amicitiae placidae, quibus perpeßis
 Ad lucem redieritis molesto à uinculo,
 Nostra per consilia à caligine obscura. (sibilis:
 Sic dixit. illū uerò rursum excepit Cottus irreprehen-
 Venerade, nō indocta loqueris: sed & nos (intellectus,
 Scimus q; excellūt quidē præcordia, excellens uerò est
 Auxiliator uerè immortalib. execrationis fuisti horren
 Tua uerò prudentia ab caligine opaca, (de:
 Retrogradē iterum acerbis à uinculis
 Venimus, Saturni fili rex, insperata passi.
 Ideoq; nunc intento & prudenti consilio,
 Vindicabimus uestrum imperium graui conflictu,
 Pugnantes cum Titanibus per acria prælia.
 Sic dixit. collaudarunt uerò dij datores bonorum,
 Sermone audito. bellum uerò cupiebat animus
 Magis etiā q̄ antea, pugnam uerò arduam excitarunt
 Omnes frēmīnæq; & mares die illo,
 Titanesq; dij, & quotquot Saturno procreati sunt,
 Quosq; Iupiter ex Erebo sub terra misit ad lucem,
 Acres robustiq; uires immensas habentes,

Horum

Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων αἰσονται
 Ρᾶσιν ὁμῶς, κεφαλὰὶ δ' ἑκάστω πρηνήνONTα
 Εξ ὤμων ἐπέφυκον ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεσιν.
 Οἱ τότε τιτλῦεσι κατέσθον σὺν διαῖ λυγρῇ,
 Γέτρας ἡλιβάτης σιβαρῆς σὺν χοροῖσιν ἔχοντες.
 Τιτλῦες δ' ἐτόρῳθον ἐκαρτυῦντο φάλαγγας
 Προφρονέως χειρῶν τε βίης θ' ἅμα ὄργον ἐφαινον
 Αἰφωτόδροι, διανὸν δ' πόρῖαχε πόντος ἀπέρων.
 Γῆ δ' ἐμὲν ἰσμαράγησεν, ἐπέσγνε δ' ἕρηνος σὺρνε
 Σαίμονος, πεδίοθον δ' ἐτινάσσετο μακρὸς Ὀλύμπος
 Ρίπῃ ὑπ' ἀθανάτων, οὔσις δ' ἱκανὴ βαρεῖα
 Τάρταρον ἠδ' ὀρόντα, ποδῶν δ' αἰπεία τ' ἰωὴ
 Αἰετὰ ἰωχυοῖο, βολάων τε κρατόρῳ.

Οὗς ἄρ' ἐπ' ἀλλήλοισι ἴσαν βέλια σπόνοντα.
 Φωνὴ δ' αἰφωτόρῳ δ' ἵκει ἕρηνος ἀσρόντα,
 Κεκλομένη, οἱ δ' ἐξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
 Οὐδ' ἄρ' ἐτι βίης ἴσχευ ἔον μόνος, ἀλλὰ νυτῆς
 Εἴθαρ μὲν μόνος πλῆυτο φρονέας, ἐκ δέ τε πᾶσαν
 Φαῖνε βίῳ. Ἀμυδῖς δ' ἄρ' ἀπ' ἕρηνος ἠδ' ἀπ' Ὀλύμπου
 Ἀστράπῳ ἴσαχε σπυχαδόν, οἱ δ' ἠοράντο
 Ἰκταρ ἅμα βροντῇ τε καὶ ἀσρόπῃ ποτέοντο
 Χερὸς ἀπὸ σιβαρῆς, ἰορὶν φλόγα θ' εἰλυφόντες
 Τάρφεις, ἀμφὶ δ' γαῖα φρέσβιος ἰσμαράγισιν,
 Καιομένη, λάμπε δ' ἀμφὶ πυρὶ μεγάλ' αἰετος ὕλη.
 Εἴει δ' ἡχῶν πᾶσα, καὶ ὠπαιανοῖο ρέεθρα,
 Πόντος τ' αἰτρυγίτος, τῆς δ' ἀμπετο θόρμος αὐτμῇ
 Τιτλῦας χερσὶς, φλόξ δ' ἠορά διαν ἱκανον,

Αἰετος.

Horū centum quidem manus ab humeris cōcitabātur,
 Omnibus simul: capita uerò unicuiq; quinquaginta
 Ex humeris enata sunt super firmis membris.

Qui tum Titanibus oppositi sunt in pugna luctuosa,
 Saxa prærupta ualidis in manibus gestantes.

Titanes uerò ab altera parte cōfirmarunt phalanges,
 Alacriter manuumq; uiriumq; simul opus ostentabant,
 Vtriq; horrendè uerò insonuit pontus immensus.

Terra uerò stridebat, ingemiscebat uerò latum cœlum
 Quassatū, è sūdo uerò concutiebatur amplius Olympus
 Impetu à deorum. motus uerò uenit grauis

Ad Tartarum tenebricosum, pedū & alta uociferatio
 Immodici tumultus, ictuumq; fortium.

Ita sanè inter mutuos ibant tela gemebunda.
 Vox autem utrorumq; peruenit ad cœlum stellatum,
 Adhortātium, at illi cōgrediebātur magno cū clamore.
 Neq; sanè amplius Iupiter cohibebat suum robur, sed i.
 Statim robore implebantur animi, & omnem (psius
 Exeruit uim. simul etiam à cœlo atq; Olympo
 Fulgurans incedebat confertim. fulmina autem
 Celerrimè unà cum tonitru & fulgure uolabant
 Manu à robusta, sacram flammam rutilantes
 Crebrā. circum uerò terra alma reboabat.
 Ardens crepitabat uerò undiq; igne ualdè magna sylua.
 Feruebat uerò terra tota, & Oceani fluenta,
 Pontusq; immensus. circumdedit autem calidus uapor
 Titanes terrestres, flāma uerò ad aērē diuinū peruenit
 Magna.

Ασπετος ὄσσε δ' ἄμβροδι καὶ ἰφθίμῳ πόρ' ἰόντῳ,
 Αὐγὴ μαρμαίρῃσα κόραυν' τε σόροπῃς τε.
 Καῦμα ἧ θειπέσιον κάτεχον χάος. εἶσατο δ' αὐτὰ
 ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, καὶ ἔασιν ὅσαν ἀνῆσαι
 Αὐτῶς, ὥς ὅτι γαῖα καὶ ἕρᾶνός σὺν ῥῆς ὑπόβθην
 Πίλνατο. τοῖος γὰρ κε μέγιστος δῶπος ὀρώρει,
 Τῆς μὲν ὀρειπομόνης, τῇ δ' ὑπόβθην ἐξεριπόντος.
 Τόσος δῶπος ἐπλετο θεῶν ἐριδι ξυνιόντων.
 Σαὺ δ' αἰεμοὶ εὐοσίῃ τε κόνιρ τ' ἐσφαράγιον,
 Βροντῖν τε σόροπλῦ τε καὶ αἰθαλόοντα κόραυνόν,
 Κῆλα διὸς μέγαλοιο. φέρων δ' ἰχθυὶν τ' εὐοπλῖντε,
 Ες μέσον ἀμφοτόρων, ὅτοβος δ' ἀπλῆτος ὀρώρει
 Σμόρδαλέης ἐριδος. κάρτος δ' ἀνεφαίνετο ὄργων,
 Επλίνθην ἧ μάχη, περὶ δ' ἀλλήλοισι ἐπέχοντες,
 Εμμενέως ἐμάχοντο διὰ κρατόρας ὑσμίνας.
 Οἱ δ' αἶψ' ἐνὶ πρώτοισι μάχῃν δριμύειαν ἐγερσας,
 Κότῃς τε, βριαφέως τε, γύγης τ' ἄατος πολέμοιο,
 Οἱ ῥὰ τριηκοσίας πέτρας σιβαρῶν ἀπὸ χειρῶν
 Γέμπον ἐπ' αὐσυντόρας. κατὰ δ' ἐσκήασαν βελείας
 Τιτῖνας, καὶ τῆς μὲν ὑπὸ χθονὸς σὺνρυοδέης
 Γέμψαν, καὶ δεσμοῖσιν ἐν ἀργαλείοισιν ἐδυσαν,
 Νικῆσαντες χόρσιν ὑπὸ βθύμας πόρ' ἰόντας.
 Τόσον εὐορτ' ὑπὸ γῆς, ὅσον ἕρᾶνός ἐς ἀπὸ γαίης.
 Ἴσων γὰρ θ' ἀπὸ γῆς ἐς τάρταρον ἐρόοντα.
 Εὐνεία γὰρ νύκτας καὶ ἡμέατα χάλκεος ἀνιμῶν
 Οὐρανόβθον κατιῶν, δεικνῆν ἐς γαῖαν ἵκοιτο.
 Εὐνεία δ' αὖ νύκτας τε καὶ ἡμέατα χάλκεος ἀνιμῶν

Magna, oculos uerò uisu priuabat quantumuis fortissimū,
 Splendor radiens fulminisq; fulgurisq;
 Incendium autē immensū occupauit Chaos. uidebatur autē
 Oculis aspicere, ac auribus uocem audire. (coram
 Itidem ut cum olim terra & cœlum latum superne
 Appropinquabat. talis enim maximus strepitus excita
 Hac quidem diruta. illo autē ex alto diruente, (batur
 Tantus fragor erat dijs confligentibus, (tabant,
 Simul quoq; uenti motūq; puluerēq; cū strepitu exci-
 Tonitruq; fulgurq; & ardens fulmen, (remq;
 Ardentia tela Iouis magni. ferebant autē fremitū, clamo
 In mediū utrorumq;. strepitus autē ingens excitabatur,
 Stupendæ pugnae: robur autem exerebatur operum.
 Inclinata uerò est pugna. prius uerò sibi mutuo immi-
 Fortiter pugnabant in forti prælio. (nentes,
 Illi uerò inter primos pugnam acrem excitarunt,
 Cottusq;, Briareusq;, Gygesq;, insatiabilis belli.
 Hi sanè trecentas petras robustis à manibus
 Mittebant frequentes. obumbrarunt autem iaculis
 Titanas, atq; hos quidem sub terram longè patentem
 Miserunt. & uinculis molestis alligarunt,
 Vincentes manibus magnanimos licet existentes:
 Tantū infra sub terram, quantū cœlum distat à terra:
 Par enim spaciū à terra in Tartarum caliginosum.
 Nouem enim noctes ac dies ferreus Acmon
 Cœlitus delapsus, decimo die ad terram uenit:
 Nouem rursus noctes & dies æreus Acmon

Exter-

Ἐν γαίης λιατιῶν, δεινὰ τε δ' ἐς τάρταρον ἵκνῃ
 Τὸν πόρρ' ἡλκίον ἔρκος ἐλήλαται, ἀμφὶ δέ μιν νύξ,
 Τειροχὴν κίχεται περὶ λειρῶν. αὐτὰρ ὑπόρβον
 Ἰὴν ῥίξαι πεφύνασι, καὶ ἀτρυνέτοιο θαλάσσης.
 Ἐνθα θεοὶ τιτλήεις ὑπὸ ῥόφῳ ὑπόρβοντι
 Κερύφαται, βυλῆσι διὸς νεφελυγόρετας,
 Χώρῳ δ' οὐδ' ὀρώρῃσι, πελώρης ἔχματα γαίης.
 Τοῖς, ἡν' ἐξίγ' ἐστὶ πύλας δ' ἐπέθηκε ποσειδῶν
 Χαλκείας, τείχος δέ πορ' οἶχεται ἀμφοτέρωθεν.
 Ἐνθα γύγης, κότ' ὅς τε, καὶ ὁ βριαρέως μεγάλθυμος,
 Ναῖοισιν, φύλακες πῖστοι διὸς αἰγίοχοιο.
 Ἐνθάδε γῆς δινοφόρῃς, καὶ ταρταρῷ ὑπόρβοντες,
 Γόντες τ' ἀτρυνέτοιο, καὶ ἄραν ἄσφρόντες,
 Ἐξείης πάντων πηγῶν καὶ πείρατ' ἱάοισιν,
 Ἀργαλέ, σὺν ὥρῃσι, τὰ τε στυγέει θεοί πορ',
 Χάσμα μέγ' ἡδὲ κ' ἐπ' αὐτὰ τελεσφόρον εἰς ἐναιωτὸρ
 Οὐδίας ἵκοιτ', εἰ πρῶτα πυλῶν οὐτοδ' ἐγένετο.
 Ἀλλὰ κεν οὐδ' αὖ καὶ οὐδ' αὖ πορ' ἐπὶ πύλῃσι
 Ἀργαλέν, δεινὸν τε καὶ αἰθ' ἀνὰ τοῖσι θεοῖσι
 Τότο τόρας, καὶ νυκτὸς ὄρεμν' οἰκία δεινὰ
 Ἐσθ' ἡκον, νεφέλης λιπαλὸν μὲν ἄν' ἡνέσθι.
 Τῶν πρὸς τ' ἱαπετοῖο πᾶσις ἔχετ' ἄραν ὀν' ὀν',
 Ἐσθ' ἡκον, λιπαλῇ τε καὶ ἀναμάτῃσι χόρεοισιν
 Ἀσμεφῶς, ὅτι νύξ τε καὶ ἡμέρα θάοσον ἴδωσι,
 Ἀλλ' ἡλκ' ἐπὶ πορ' ἀμειδόμενοι μέγαν ἡδ' ὀν',
 Χάλκιοι, ἡ μὲν ἐσθ' ἡκον, ἡ δ' ὀν' ἡδ' ὀν',
 Ἐρχεται, ἡδὲ πορ' ἀμφοτέρωθεν δόμος οὐτὸς ἐσθ' ἡκον,

Ex terra descendens, decimo die ad Tartarum uenit.
 Quem circa ferreū septū ductum est, circū uerò ipsum
 Triplici ordine fusum est circa collū, sed supernè (non,
 Terræ radices creuerunt, & infructuosi maris.
 Vbi dij Titanes sub caligine opaca
 Absconditi sunt, consilijs Iouis nubicogi,
 Regione in squalida, uastæ ultima terræ.
 His nō exitus patet: portas uerò imposuit Neptunus.
 Ferreas: murus etiam circumdatus utrinq;
 Illic Gyges, Cottusq;, & Briareus magnanimus
 Habitant, custodes fidi Iouis ægida habentis.
 Ibidem terræ tenebricosæ, & tartari opaci,
 Ponti q; infructuosi, & cœli stelligeri,
 Ex ordine omnium fontes & fines sunt,
 Molesti, squalidi, quos oderunt dij,
 Hiatus ingens. nec uerò integro anno
 Solum attinget, ubi primum portas intra uenerit.
 Sed sanè huc & illuc fert impetiosa procella,
 Molesta, horrendumq; etiam immortalibus dijs
 Hoc monstrum. & noctis obscuræ domus horrendæ
 Stant, nubibus oblectæ nigris.
 Has iuxta Iapeti filius sustinebat cœlum latum,
 Stans capiteq; & indefessis manibus
 Firmiter, quia tam nox quàm dies celeriter euntes
 Sese compellabant per uices, mutantés magnum limen,
 Ferreum. hæc quidem intrat, illa uerò foras
 Egreditur neq; unquam utraq; domus intus cohibet,

Αλλ' αἰεὶ ἐτόρρετο δόμων ἐκτοδὸν ἔσσα,
 Γαῖαν ἐπὶ σφρέφεται, ἥ δ' αὖ δόμων οὐτὸς ἔσσα,
 Μῦνονε τὴν αὐτῆς ὠρίων ὁδῷ, ἐς' αὐτὴν κταί.
 Ἡ μὲν ἐπιχθονίοισι φάος πολυδορκῆς ἔχουσα,
 Ἡ δ' ὑπὸν μετὰ χόρσιν, κασίγνητον θανάτῳ,
 Νύξ' ὅλην, νεφέλην κεκαλυμμένην ἰδούσα.
 Εὐθα ἦ νυκτὸς παῖδες ὄρεμνῆς οἰνῇ ἔχουσι,
 Ὑπνος καὶ θάνατος, Διωνὶ θεοὶ, ὕδρίκοι αὐτῶν
 Ἡέλιος φαέθων ἐπιδόρκεται ἀκτίνεσσιν,
 Οὐρανὸν εἰσαυγίῳ, ὅδε ὑρανόθεν καταβάνων.
 Τῶν ἑτόρος μὲν γλήν τε καὶ σὺν ῥέα νῶτα θαλάσσης,
 Πουχὸς αὐτὸς σφρέφεται καὶ μέλιχος ἀνθρώποισι.
 Τῷ ἥ σιδιέρη μὲν λιπαδίη, χάλκεον δέ οἱ ἦτορ
 Νηλεὺς οὐ στήθεσιν, ἔχει δ' ὅρ' πρῶτα λάβουσι
 Ἀνθρώπων ἔχθρὸς ἦ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Εὐθα θεὸς χθονὶα προόδῳ δόμοι πῆλυνται,
 Ἰφθίμῳ τ' αἶδιω, καὶ ἐπαινῆς πόρσε φονείης
 Εὐαῖσι. Διωνὸς ἦ ἐνὶ ὦν προπαροῖθε φυλάσσει,
 Νηλεὺς τέχνῳ ἦ κακῷ ἔχει, ἐς μὲν ἰόντα
 Σαῖνε ὁμῶς ὕρῃ τε καὶ ὕασι ἀμφοτέρωσιν,
 Εξελθεῖν δ' ἔν αὐτῇ εἰς πάλιν, ἀλλὰ Διόνυσον
 Εὐδία, ὅρ' κε λάβῃσι πυλῆων ἐκτοδῶν ἰόντα,
 Ἰφθίμῳ τ' αἶδιω καὶ ἐπαινῆς πόρσε φονείης.
 Εὐθὰ θεὸς ναιετάει στυγερῇ θεὸς ἀθανάτοισιν
 Δανὴ σὺν, θυγάτηρ ἀφορρὸν ὡκεανοῖα
 Γρεσδυτάτη νόσφιν ἦ θεῶν ἱλυτὰ δώματα ναίει,
 Μαρῆσι πέτρῃσι κατὰ νηφὲ ἀμφὶ ἦ πάντῃ

Sed semper altera domos extra existens,
 Terrā circa mouetur: altera rursū in domo existens,
 Expectat horam itineris, donec ueniat.
 Hæc quidem terrestribus multa cernens lumen habens,
 Illa uerò somnum in manibus, fratrem mortis,
 Nox noxia, nube tecta atra.
 Ibi autem Noctis filij obscuræ domos habent,
 Somnus et mors, graues dii: neq; unquam eos
 Sol lucidus intuetur radijs,
 Cælum scandens, nec cœlitus descendens.
 Horum alter quidem terramq; et lata dorsa maris,
 Quietus percurrit et placidus hominibus.
 Alterius uerò ferreum quidē cor, æreum uerò ei pectus
 Crudele in præcordijs. habet aut, quē semel arripuerit
 Hominum: hostis uerò etiam immortalibus dijs.
 Illic dei inferi in anteriore parte ædes resonantes,
 Fortisq; Plutonis, et grauis Proserpine,
 Stant, asper autem canis pro foribus custodit,
 Sæuus. artem aut malam habet: ad introeuntes quidem
 Adulatur pariter caudaq; et auribus ambabus.
 Exire uerò non iterum permittit denuò, sed obseruans
 Deuorat, quemcunq; prenderit portas extra existentē,
 Fortisq; Plutonis et grauis Proserpine.
 Ibidem habitat abominanda dea immortalibus,
 Horrenda Stryx, filia reciprocantis Oceani
 Maxima natu. seorsim uerò à dijs inclytas ædes incolit
 Ingentibus saxis supernè tecta: circum uerò quaq;

Κίσιρ ἀργυρέοισι πρὸς ὕραν ὀρῇσθαι.
 Γαῖρ' ἢ θάυμαντος θυγάτηρ πόδας ὠκείας,
 Ἀγγελίης πωλεῖται ἐπ' σὺρέα νῶτα θαλάσσης,
 Ὅππὸτ' εἰς καὶ νέηος οὐρανὸν ἀθανάτοισιν ὄρεται.
 Καὶ ῥ' ὅς τις ψύδεται ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 Ζεὺς δέ τε ἱερὸν ἐπεμψε θεῶν μέγαν ὄρνον ἐνέειναι
 Τηλοθῆν οὐρανὸν πρὸς ἰὸν πολυώνυμον ὕδωρ
 Ὑψλὸν, ὅτ' ἐκ πέτρης καταλείβεται ἡλεβάτιο
 Ὑψηλῆς. πολλὸν ἢ ὑπὸ χθονὸς σὺν ῥοδείης
 Ἐξ ἰοῦ ποταμοῖο ῥέει διὰ νύκτα μέλαιναν,
 Ωκεανὸς ἰορίας. Διὸς δ' ἐπὶ μοῖρα δέδασται.
 Ἐννέα μὲν περὶ γλῶττι καὶ σὺρέα νῶτα θαλάσσης
 Δίνης ἀργυρέης ἐλιγμοῦνος εἰς ἄλλα πῆψαι.
 Ἡ μὲν ἐκ πέτρης προέει μέγα πῆμα θεοῖσιν.
 Ὅσκειν τὴν ἐπίορνον ἀπολείψας ἐπομόσῃ
 Ἀθανάτῳ, οἱ ἔχουσιν ἀρῇ νιφόοντος ὀλύμπου,
 Κάται νηπότης τετελεσμονόρ εἰς οὐρανόν.
 Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ὄρεται ἄσπον
 Βρόσιος, ἀλλὰ τεκνέται ἀνέπνυστος, καὶ ἀναυδός,
 Στρωτοῖς οὐ λεχέεσι, καὶ οὐδ' ἐπὶ πῶμα καλύπτει.
 Αὐτὰρ ἐπὶ νῆσον τελέσῃ μέγαν εἰς οὐρανόν,
 Ἄλλος δ' ἐξ ἄλλης δέχεται χαλεπώτατος ἄβλος.
 Ἐννέετε ἢ θεῶν ἀπομείρεται αἰὲν ἔοντων,
 Οὐδέ ποτ' εἰς βυλὴν ἐπιμίσγεται, ὅτ' ἐπὶ δαῖτας
 Ἐννέα παρ' ἔτα. Διὸς δ' ἐπὶ ἐπιμίσγεται αὐτῆς
 Εἰρέας ἀθανάτων, οἱ ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι.
 Τοῖον ἄρ' ὄρνον ἔβοντο θεοὶ στυγρὸς ἀφθιτοῦ ὕδατος,
α γν-

Columnis argenteis ad cœlum firmata est.
 Raro uerò Thaumantis filia pedibus uelox Iris,
 Nuncia, uertitur super lata dorſa maris,
 Quando lis & contentio inter deos exorta fuerit.
 Et sanè quisquis mentiatur cœlestes domos tenentium,
 Iupiter tū Irim mittit, deorū magnū iusiurādū, ut ſerat
 Longè in aureo gutturnio celeberrimam aquam,
 Frigidam, quæ è petra deſtillat alta,
 Excelsa. multum uerò ſubtus terram ſpacioſam
 E' ſacro flumine fluit per noctem nigram,
 Oceani cornu. decima uerò pars attributa eſt.
 Nouem. quidem circa terramq; & lata dorſa maris
 Vorticibus argenteis intortus in mare exit,
 Vna uerò ex petra profluit, magnum damnum dijs.
 Quisquis periurium relictis iurauerit
 Immortalibus, qui tenent uertices niuofi cœli,
 Iacet exors integrum per annum.
 Neq; ambroſiæ & nectaris accedit propius
 Cibum, ſed iacet non reſpirans & mutus,
 Stratis in lectis. malus autem ueternus obtegit.
 Sed poſtquam morbo deſunctus eſt magnum per annū,
 Aliud ex alio excipit difficiliſſimum certamen,
 Nouennio autem à dijs relegatur ſempiternis, (las
 Neq; unq̃ ad conſiliū ineundū cōmiſcetur. neq; ad epu-
 Nouem totis annis. decimo tandem cōmiſcetur iterum
 Cœtib. immortalīū, q̃ cœleſtes domos incolūt. (aquam
 Tale enim iuramentū cōſtituerūt dij, Stygis perennem

Ω γύνγιον, τό δ' ἴκσι λιτασφυέλα δια χάρα,
 Ενθάδε γῆς ἀνοφορῆς καὶ ταρταρὰ κόροντος,
 Πόντα τ' αἰτρυγέτοιο καὶ ὕραν ἄσφρόντος,
 Εξέης πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἑασιν,
 Ἀργαλὲ σῦρώοντα. τά τε συγίγσι θεοί περ,
 Ενθάδε μαρμαρέασι τε πύλαι, καὶ λαῖνος ὕδως,
 Ἀστεμφές, ρίζησι διλυκείαςιν ἀρηρῶς
 Αὐτοφυῆς. πρόσθεν ἧ, θεῶν ἐκτοδῶν ἀπάντων,
 Τιτλίως νάισσι, πόρῳ χάρις ἰοφάρσιο.
 Αὐτὰρ ἐρυσμαράγοιο Διὸς κλυτοὶ ἐπίκηροι
 Δώματα ναιετάουσιν ἐπ' ὠκεανοῖο θεμέθλοισι,
 Κότῃς τ' ἢ γύνῃς βειχρέων γέμον ἄνδρ' ἔδντα,
 Γαμβρόν ἐόν ποίησι βαρύντυπος οἶνοσίγαιος.
 Δῶκε ἧ κυμοπόλειαν ἀπύειν θυγατὸρ' αὖ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τιτλίως ἀπ' ὕραν ἐξέλασε ἶσος,
 Οπλοτάτορ τέκε παῖδα τυφωέα γαῖα πελώρη,
 Ταυτάρ' ἐν φιλότῃ, διὰ χερσὶν ἀφροδίτῃ.
 Οὐ χάρεις μὲν ἑασιν ἐπ' ἰχθ' ὄρυματ' ἔχουσαι,
 Καὶ πόδες ἀνάματ' ἑρατόρ' ἔβ' ἐν δέ οἱ ὤμων,
 Ἡ ἐκὰτ' ἐμφαλαὶ ἔφιος, δεινὸν δρᾶκοντος,
 Γλώσσησι ἀνοφορῇσι λελεγχόμετες ἐν δέ οἱ ὄσων
 Θεωσιῆς ἐμφαλῆσιν ὑπ' ὀφρῦσι πῦρ ἀμάρνασι.
 Πασῶν δ' ἐν ἐμφαλέων πῦρ καίετο δόρυ μομόιοι,
 Φωναὶ δ' ἐν πάσῃσι ἴσαν δεινῆς ἐμφαλῆς,
 Γαντοίῳ δ' ἐῖσαι, ἀθέσφατον. ἄλλοτε μὲν γὰρ
 Φθίγγονθ' ὥς τι βιοῖσι σποιόμεν' ἄλλοτε δ' αὐτὲ
 Τῶν δ' ὀριβρόχῳ μένος ἄχαιον ἔρταν, ἀγᾶρ' αἶψα.

Antiquam istam, quæ tranat aridum locum
 Vbi terra caliginosa, & Tartari obscuri,
 Pontiq; infructuosi, & coeli stellati,
 Ex ordine omnium fontes & fines sunt
 Molesti, squalidi. quos oderunt dii licet,
 Illic splendideq; portæ, & lapideum limen,
 Immotum: radicibus longis compactum,
 Sua sponte enatum. ante illud uerò, extra omnes deos
 Titanes habitant, ultra Chaos caligine obductum.
 Cæterum ualde tonantis Iouis incliti auxiliarij,
 Domos incolunt in Oceani fundamentis,
 Cottus atq; Gyges: Briareû quippe bonum existentem
 Generum suum fecit grauius fremens Neptunus.
 Dedit aut Cymopoliâ, ut ducat in uxorem, filiam suam.
 Ast ubi Titanes è coelo expulsi Iupiter,
 Minimû natu peperit filiû Typhœum Terra magna,
 Tartari compressu, per auream Venerem.
 Cuius manus quidem sunt ob robur operibus aptæ,
 Et pedes indefessi robusti dei. ex humeris uerò ei
 Erant centum capita serpentis horrendi draconis,
 Linguis nigris lambentes. præterea ex oculis ei
 Admirandorum capitum sub supercilijs ignis micat,
 Omnibus autem ex capitib. ignis flagrabat cernentis.
 Voces quoq; in omnibus erant horrendis capitibus,
 Omnigenû sonitû emittētes ineffabilem. interdû enim
 Sonabant, ut dijs intelligere liceret. interdû rursû, (cis,
 Tauri ualde mugietis, robore incoercibilis uocem, fero

ΑΛΛΟΤΕ Δ' ΑΥΤΕ ΛΕΥΝΤΟΣ, ΑΝΑΙΔΕΑ θυμὸν ἔχοντες,
 ΑΛΛΟΤΕ Δ' ΑΥ ΣΥΝΛΑΝΕΑΣΙΝ ΕΙΟΝΟΤΑ, ΒΑΪΜΑΤ' ΑΝΕΨΑΝ,
 ΑΛΛΟΤΕ Δ' ΑΥ ΡΟΪΣΑΣΧ' ΥΠὸ Δ' ἤχιον ἔρεα μακρὰ,
 ΚΑΙ ΝΥ ΚΟΝ ΕΠΛΕΤΟ ὄρ' γοῦ ἀμήχανον ἡμᾶτι κένω.
 ΚΑΙ ΚΟΝ ὄγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀναξιν,
 Εἰ μὴ ἄρ' ὅξυ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
 ΣΥΛΛΗΡΟΝ Δ' ΕΒΡΟΝΤΗΣΙ καὶ ὄβριμον, ἀμφὶ ἧ γαῖα
 ΣΜΟΡΔΑΛΕΟΝ ΚΟΝΑΒΥΤΕ, καὶ ἔρανός ἐνρὺς ὑπέρβην,
 ΓΟΝΤΟΣ Τ' ὠκεανὺ τε πόσι, καὶ τάρταρα γαῖης,
 ΓΡΟΣΙ Δ' ὑπ' ἀθανάτοισι μέγας πελεμίζετ' Ὀλύμπου,
 ΟΡΝΥΜΕΝΟΙΟ Αὔαντος, ἐπεσονάχιζε ἧ γαῖα.
 ΚΑΨΜΑ Δ' ὑπ' ἀμφοτέρωρ κάτεχεν ἰοειδέα πόντον,
 ΒΡΟΝΤΗΣ ΤΕ ΣΦΟΡΠΗΣ ΤΕ ΠΥΡὸς ἀπὸ τοῖο πελάγῃ,
 ΓΡΗΓΥΡΩΝ ΑΝΕΜΩΝ ΤΕ ΛΟΡΑΝΝῶ ΤΕ ΦΛΕΓΕΘΟΝΤΟΣ.
 Εἴβει ἧ χθὼρ πᾶσα, καὶ ἔρανός, ἡ ἧ θάλασσα
 ΘΥΕ Δ' ἄρ' ἀμφ' αἰτᾶς, περὶ τ' ἀμφὶ κύματα μακρὰ
 ΡΙΠῃ ὑπ' ἀθανάτων, ἐνόσις Δ' ἄσβεστος ὀρώρεα.
 ΤΡΕΟΣΙ Δ' ἄδης ἐνδρόισι λευκαφθιμενίοισιν ἀνάσων,
 ΤΙΤΙΛΥΕΣ Θ' ὑποταρτάρωι, κρόνον ἀμφὶς ἑόντες,
 ΑΣΒΕΣΤΑ ΚΕΛΑΔΟΙΟ καὶ αἰνὺς Διότυτος,
 ΖΟΥΣ Δ' ἐπεὶ ἔμ κόρβωνον ἐὸρ μένος, εἴλετο Δ' ὄπλα,
 ΒΡΟΝΤΙΛῆ ΤΕ ΣΦΟΡΠΙΛῆ ΤΕ καὶ αἰθαλόοντα κόρανον,
 ΓΛῆξον ἀπ' Ὀλύμπου ἐπάλμενος, ἀμφὶ ἧ πᾶσας
 ΕΠῆρι θεασείας κεφαλὰς Διανοῖο πελάγῃ.
 ΑΥΤΑΡ' ΕΠΕὶ ΔΙ' ΜΙΝ ΔΙΑΜΑΣΙ ΠΛΗΓΥΗΣΙΝ ἰμάσας,
 ΗΕΚΕΙ ΓΥΩΒΕΙΣ, ΣΟΝΑΧΙΖΕ ἧ γαῖα πελάγῃ.
 ΦΛΩΞ ἧ κόρανονθεντος ἀπίευστο τοῖο Αὔαντος,

Οὔρεα

Interdum rursus leonis, impudentem animū habentis.
 Interdum rursus catulis similia, mira auditu,
 Interdum uerò stridebat, resonabantq; montes alti.
 Et sanè erat opus perplexum die illo.
 Atq; certè ipse mortalibus & immortalibus imperasset,
 Nisi statim intellexisset pater hominumq; deorumq;
 Grauius autè intonuit atq; fortiter, undiq; uerò terra
 Horrendè edidit fragorem & cælum latum supernè,
 Pontusq; & Oceani fluxus, & infima loca terræ.
 Pedib; uerò sub immortalib; magnus cōtremit Olym-
 Excitato rege. ingemiscebat autem tellus. (pū,
 Ardor autem ab utrisq; occupabat nigrum pontum,
 Tonitruq; & fulguris igne ab isto immani,
 Valde spirantium uentorumq; & fulminis ardentis.
 Feruebat autem terra omnis, & cælum, atq; mare
 Furebat circum littora, circumquaq; & fluctus magni
 Impetu à deorū, cōmotio uerò difficilis sedatu coorie-
 Expauit autem Pluto inferis mortuis imperās, (batur.
 Titanesq; sub Tartarū detrusi, à Saturno seorsim existē
 Ob inextinguibile frēmītū, & grauē conflictum. (tes
 Iupiter uerò postquā accumulauit suum robur, sumpsit
 Tonitruq; fulgurq; & coruscans fulmen, (uerò arma,
 Percussit ab Olympo insiliens. circum uerò omnia
 Combussit ingentia capita saui portenti.
 Caterū ubi ipsum uicit ictibus percutiens,
 Cecidit mutilatus, ingemiscebat autem terra uasta.
 Elāma autē fulmine icti cū impetu ferebatur illius regis,

Οὐρίεις ἐν βήσασιν αἰδυνῆς παυκαλοίαςης.
 Φλεγόντες πολλὴ ἢ πελώρη καῖτο γαῖα,
 Αἰτμῇ διαπείσῃ, καὶ ἐτήκετο λιγασίτδρος ὡς
 Τέχνη ὑπ' αἰθῆρων, ὑπὸ τ' ἐντρεῖται χαυνοῖο
 Φαλφθεῖς, ἢ σείδινρος ὁπὲρ πρατόδρώτατις ἔστιν,
 Οὐρίεις οὐ βήσασιν, λαμαζόμενος πυρὶ κηλέω,
 Τήκεται ἐν χθονὶ δῖν, ὑφ' ἡφαιστῆ παλάμῃσιν.
 Ως αἶψα τήκετο γαῖα σέλα πυρὸς αἰδομένοιο,
 Ρίψε δὲ μιν θυμῷ ἀνάχωρ ἐς τάρταρον στυγῆ.
 Εἰ ἢ τυφώεις ἐς ἀνέμων μεσῆς ὑγρὸν αἰὼντων,
 Νόσφι νότῃ, βορέω τε, καὶ ἀργέσῃω φεφύροιο.
 Οἳ γέ μιν ἐν θεόφιν γενεῇ, θνητοῖς μέγ' ὄνειαρ.
 Αἰ δ' ἄλλαι μαψαῦραι ἐπιπνέουσι θάλασσαν.
 Αἰ δὲ τοι πίπῃσαι ἐς ἡάρξει δῖα πόντον,
 Εἴμα μέγα θνητοῖσι, κακῇ θύσαι ἀέλλη.
 Ἀλλὰ τε δ' ἄλλαι αἴης, διασημιδναῖσί τε νῆας,
 Πάντας τε φθείρουσι. κακῇ δ' ἔγινετο ἄλλῃ
 Αἰδράσι, οἱ κείνοισι σιωπῶντι κατὰ πόντον,
 Αἰ δ' αὖτε κατὰ γαῖαν ἀπείριτον ἀνθεμόεσαν,
 Εργ' ὅρατ' ἀφείρουσι χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
 Ἐμπλήσαι κόνιός τε καὶ ἀργαλὴν κολοσυρτῆ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ρὰ πόντον μάκαρας θεοὶ ἐξετέλεσαν,
 Τετλήνοσι ἢ τιμῶν κέρσαντο βίῃφι,
 Αἷ ρὰ τὸν ὄτρυνον βασιλυνίμην, ἢ δ' ἀνείδωσαν,
 Γαῖης φραδομοσύνησιν, ὀλύμπιον στυγέονα βίῃ
 Αθανάτων, ὃ ἢ, τοῖσιν δὲ διδάσκατο τιμῆς.
 Τῶν δ' ἢ θεῶν βανιλοῦς πρῶτ' ἔκλυε βλοχὸρ θέτο μήτιρ,
Γλαῦκα

Montis in concauitates opacas, asperas,
 Percussi multa autem uasta ardebat terra,
 Præ uapores ingenti, et liquecebat stannum ueluti
 Arte ab iuuenum, et fabrefacto catino fusorio
 Calefactum: atq; ferrum quod solidissimum est,
 Montis in concauitatibus, uictum igne combustiui.
 Liquefcit in terra diuina à Vulcani manibus.
 Sic sanè liquecebat terra iubare ignis ardentis.

Abiecit autem ipsum animo tristatus, in tartarum latū.

Ex Typhoeo autem est uentorū uis humidè flantium,
 Excepto Noto, Borea; et celeri Zephyro. (tas.

Qui sanè ex dijs sua natiuitate, hominib. magna utili.
 Ast alie leues auræ inspirant mare,

Quæ utiq; incidentes in nigrum pontum,
 Clades magna hominibus malo rapiuntur turbinei
 Nunc hæ, nunc illæ flant, dissipantq; naues,
 Nautasq; perdunt. mali autem non est remedium
 Viris, qui illis occurrunt in ponto.

Eadem rursum per terram immensam florib. ornatam
 Opera iucunda corrumpūt humo prognatorū hominū
 Replentes puluereq; et molesto strepitu.

Sed postquam sanè laborem dij beati perfecerunt,
 Cum Titanibus autem pro honore pugnarunt ui,
 Iam tum impellebant regnare atq; imperare,
 Ex terræ consilio, Olympium latecernentem Iouem,
 Immortalib. hic uerò inter illos ritè distribuit munia.
 Iupiter autem deorū rex primā uxore suā fecit Prudentiā.

Pluri.

Φλαῖσα θεῶν εἰδύαν, καὶ θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἤμελλε θεῶν γλαυκῶπιρ ἀθλήνῃ
 Τέξασθαι, τότε ἔπειτα δολοφρονέας ἀξάπατήσας,
 Αἰμυλίοισι λόγοισι, εἰλὴ ἐς κατθετο νηδιῷ,
 Γαῖης φραδομοσύνησι, καὶ ὕραν ἄστροφόρτος.
 Τὼς γὰρ οἱ φρασάτῃ, ἵνα μὴ βασιλῆῖδα τιμῶ
 Ἄλλος ἔχῃ, διὸς αὐτὶ, θεῶν αἰεγνετάων.
 Εἰ γὰρ τῆς, ἑμάρτο παρίφρονα τέσσα γονέσθαι.
 Πρώτῃ μὲν κέρῃ γλαυκῶπιδα τριτογενέαν,
 Ἰσορ ἔχυσαν πατρὶ μόνος, καὶ ἐπίφρονα βαλὺν.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄρα παῖδα θεῶν βασιλῆα καὶ ἀνδρῶν,
 Ἡμέλλον τέξασθαι, ὑπὸρβιον ἥτερ ἔχοντα.
 Ἀλλ' ἄρα μιν ῥοὺς πρόσθεν εἰλὴ ἐγκατθετο νηδιῷ,
 Ως δὴ οἱ φράσασατο διὰ ἀγαθόν τε καὶ κλονόρ τε.
 Δούτοφρον ἠγάγετο λιπαρὴν θέμιρ, ἢ τέσση ὥρας,
 Εὐνομίῃν τε, δίκην τε, καὶ εἰρήνῃν τε θαλῆαν.
 Αἷτ' ὄρῃ ὠραῖνοι κκαὶ θνητοῖσι βροτοῖσι,
 Μοίρας θ' ἥς πλείστῃ τιμῇ πόρε μνηστῆα ῥοὺς,
 Κλωθῶ τε λάχεσιν τε καὶ ἄτροπον, αἷ τε δίδασσι
 Θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἔχειν ἀγαθόν τε καὶ κλονόρ τε.
 Τρεῖς δέ οἱ στυνόμεν χάριτας τέκε καλλιπαρήες,
 Ωκεανῷ κέρῃ, πολυήρατορ εἶδος ἔχουσα,
 Αἰγλαίῃν, καὶ σφροσύνῃν, θαλίῃν τ' ὄρατανλῆ.
 Τῶν, καὶ ἀπὸ βλεφαρῶν ὄρος ἔβεται δάκρυον γένεον,
 Λυσιμέλῃς, καλὸν δέσθ' ὑπ' ὀφρύσι διεκιδύωνται.
 Αὐτὰρ ὁ δῆμντρος πολυφόρτος ἐς λέχος ἤλθεν,
 Ἢ τέκε παρσιφόνῃν λυσιμέλῃν, καὶ αἰδωνοῖς

Plurimum ex dijs edoctam, & mortalibus hominibus.
Sed cum iam esset deam cæsij oculis Mineruam
Paritura, ibi tum dolis animo decepto,
Blandis sermonibus, suam incondidit aluum,
Telluris consilij & cæli stellati.
Illa duo enim ei dixerunt, ne regium honorem
Alius haberet Iouis loco, deorum sempiternorum,
Ex hac enim in fatis erat prudentes liberos nasci.
Primā quidē, uirginem cæsij oculis præditā in Tritone
Par habentē patri robur, et prudēs consiliū. (Genitā,
Ceterū deinde sanē filium deorum regem & uirorū
Erat paritura, magnum animum habentem,
Sed ipsum sanē Iupiter ante suo condidit uentre.
Sic ei consulebat dea bonūq; malūq;.
Postea duxit splendidam Themis, quæ peperit Horas,
Eunomiamq; Dicensq; & Irenen florentem.
Quæq; opera matura faciunt apud mortales homines:
Parcasq; quib. maximū honorē dedit prudens Iupiter,
Clotoq; Lachesisq; & Atropon, quæ dant
Mortalibus hominibus habere bonūq; malūq;.
Tres uerō ei Eurynome Gratias pepit pulchras genas
Oceani filia, à multis optatā formā habēs, (habētes,
Aglaiam, & Euphrosynem, Thaliāmq; amabilem.
Quarum & à palpebris amor destillat contuentium.
Soluens membra, iucundū uerō sub supercilijs afficiūt,
Porro hic Cereris multos pascentis ad lectum uenit,
Quæ peperit Proserpinam pulchris ulnis, quam Pluto
Rapiuit

ἤρπασεν ἥς παρὰ μητρός, ἔδωκε ἧ μητιέτα ἱός.
 Μνημοσύνης δ' ἐξ αὐτῆς ἀρπάσσετο κατὰ νόμοιο,
 Ἐξ ἥς αἱ μέσαι χρυσάμπυνες ἐξεγούοντο,
 Ἐννεατῆσιν ἄδον βαλῖαι, καὶ τόρ' ὕψις ἀοιδῆς.
 Λατῶ δ' ἀπόλλωνά, καὶ ἄρτεμιρ ἰοχέαιραν,
 Ἰμδρόντα γόνον περὶ πάντων ἑραινιώνων,
 Γέναιτ' ἄρ', αἰγίοχοιο διὸς φιλότατι μιγείσα.
 Λοιοδοτάτῳ δ' ἥρην θαλόρῳ ποιήσας ἀνοτιρ.
 Ἡδ' ἥβῳ, ἄρνα, καὶ εἰλέβαν ἔτικτε,
 Μιχθαῖς σὺ φιλότῃ θεῶν βασιλῇ καὶ ἀνδρῶν.
 Αὐτὸς δ' ἐκ κεφαλῆς γλαυκῶπιδα τρεττογόνειαν,
 Δαινῖν, ἀχρονύδοιμον, ἀγέσρατον, ἀτρυτώνην,
 Γόντιαν, ἧ κέλαδοί τε ἄδον, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
 Ἡρῇ δ' ἥφαιστον ἱλντόν σὺ φιλότῃ μιγείσα
 Γέναιτο, καὶ ἱαμόνησε, καὶ ἥρισεν ὧ παρανόιῃ,
 Ἐκ πάντων τέχνῃσι κενασμόνον ἑραινιώνων.
 Ἐκ δ' ἀμφιτέτης καὶ ἐρικτύης σὺνοσιγαίης,
 Τέττωρ σὺρυβίης γόνετο μέγας, ὃς τε θαλάσσης
 Ρυθμοῦ ἔχων, παρὰ μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ αὐάντῃ
 Ναίει χρῦσεα διῶ, δεινὸς θεός, αὐτὰρ ἄρ' ἡ
 Ρινότορῳ κνυδῶρ φόδον καὶ δαῖμον ἔτικτεν
 Δαίνυς, οἱ τ' ἀνδρῶν πυκινὰς ἑλόνεσι φάλαγγας,
 Ἐν πολέμῳ κρύοντι, σὺν ἄρ' ἡ πῶλιπόρθω.
 Ἀρμονίῳ δ', ἧν καὶ δμος ὑπόρθυμος θέτ' ἀνοτιρ.
 Ζηνὶ δ' ἄρ' αἰτλάντις μαίῃ τέτῃ κνυδιμον ἐρμῖν
 Κάρυκ' ἀθανάτων, ἐξ ὅρῳ λήχος εἰσαναδῶσα.
 Κασιδμαῖν δ' ἄρ' οἱ σιμέλῃ τέτῃ φαίδιμον ὕον,

Μιχθαῖς

Rapuit sua à matre: dedit autem consiliarius Iupiter.
 Mnemosynem uerò deinceps amauit pulchricomam,
 Ex qua Musæ aureæ mitra reuinctæ nate sunt,
 Nouē: quib. placent conuiuia, et oblectatio cantus.
 Latona aut Apollinem et Dianā sagittis gaudentem,
 Amabilem prolem supra omnes cœlites,
 Genuit sanè, Aegiochi Iouis amoris mixta.
 Postremam uerò Iunonem floridam fecit uxorem.
 Hæc autem Heben, Martem, et Lucinam peperit,
 Mixta amore deorum regi et hominum.
 Ipse uerò ex capite, cæsijs oculis præditā Tritogeniam,
 Acrē, in agris tumultuantē, ducē exercitus, indomitā,
 Venerādā: cui clamoresq; placuerūt, bellāq; pugnaq;
 Iuno autem Vulcanum inclitum, amoris indulgens,
 Genuit, et uires intēdit, et contendit cum suo marito;
 Præ omnibus artibus ornatum cœlitibus.
 Ex Amphitrite autem et graui crepo Neptuno,
 Triton latē potens natus est magnus: qui maris
 Fundum tenens, apud matrem charā et patrem regem
 Incolit auream domum, uehemens deus, sed Marti
 Clypeos dissecanti, Venus Timorem et Metū peperit,
 Graues, quiq; uirorum densas turbent phalanges,
 In bello horrido, unā cum Marte urbes deuastante.
 Et Harmoniā quā Cadmus magnanimus duxit uxore.
 Ioui uerò Atlantis filia Maia peperit gloriosū Mercur-
 Præconem deorū, sacrum lectum cōscendens. (rium;
 Cadmi filia uerò ei Semele peperit clarum filium.

Μιχθεῖς σὺ φιλότῃτι, Διόνυσος πολυγυνεῖα,
 Αθανάτορ θνητῇ νυῖ ἃ ἀμφοτέρω θεοὶ εἰσίν.
 Αλκιμῆς δ' ἄρ' ἔτι κτε βίῳ ἡρακλειῖν,
 Μιχθεῖς σὺ φιλότῃτι Διὸς νεφεληγερέταο.
 Αἰλαίῳ δ' ἤφαιτος ἀγακλυτὸς ἀμφιγυῖας,
 Οπλοτάτῳ χαρίτωρ θαλαρρὺν ποιήσατ' ἄνοιτιρ.
 Χρυσκόμης δ' ἄρα Διόνυσος ξανθὸν ἀριάδην,
 Κέρῳ μίνως θαλαρρὺν ποιήσατ' ἄνοιτιρ.
 Τὸν δέ σι ἀθανάτορ καὶ ἀγῆρω θῆκε προνίωρ.
 Ἡβῳ δ' ἀλκιμῆς κακκισφύρε ἀλκιμος υἱός,
 Ἰς ἡρακλῆος τελέσας σπονδοντας ἀέθλας,
 Γαῖδα Διὸς μεγάλῳ, καὶ ἦρης χρυσοπέδιλλο.
 Αἰδοίῳ θέτ' ἄνοιτιρ, σὺ δ' Ὀλύμπῳ νιφόντι,
 Ολβιος, ὃς μέγα ὄργον σὺ ἀθανάτοισιρ αὐνσας,
 Ναίει ἀπήμαντος, καὶ ἀγῆρας ἤματα πάντα.
 Ἡελίῳ δ' ἀνέμαντι τέκε ἡλυτὴ ὠκεανίνῃ
 Ρόρσῃς, κίρην τε, καὶ αἰήτῳ βασιλῆα.
 Αἰήτης δ' υἱὸς φαειμυρόντε ἡελίοιο,
 Κέρῳ ὠκεανοῖο τελέσας ποταμοῖο
 Γῆμι, θεῶν βαλῆς, εἰδῆαν, κακκισφύρε.
 Ἡ δέ σι μήδαιαν εὐσφυρορ σὺ φιλότῃτι
 Γείναθ' ὑποδυμνέεισσι διὰ χρυσῷ ἀφροδίτῳ.
 Ὑμεῖς μὲν νυῖ χαίρετ' Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Νῆσοί τ' ἤπειροί τε, καὶ αἰλμυρὸς σὺ δουρι πόντος.
 Νκὺ ἧ θεῶν φύλον ἀείσατε ἡδυνέπειαι,
 Μῦσαι Ὀλυμπιάδες ἡῖραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 Οἶσαι δὲ θνητοῖσι πάρ' ἀνδράσιρ συννεβῆσαι.

Αθανά

Rem cum eo habens, Dionysum hilarem,
 Immortalem mortalis, nunc uerò ambo dij sunt.
 Alcmenæ uerò peperit uim Herculanæam,
 Mixta amore Ioui nubicogo.
 Aglaiam uerò Vulcanus ualde inclytus claudicans,
 Minimam natu è gratijs floridam duxit uxorem.
 Sed aureo crine conspicuus Bacchus flauam Ariadnē,
 Filiam Minois, in flore existentem fecit coniugem.
 Hanc uerò ei immortalē expertēq; senij fecit Saturnus.
 Hebem autem Alcmenæ pulchros talos habentis fortis
 Vis Herculis peractis luctuosis certaminibus (filius.
 Filiā Iouis magni, et Iunonis aureis calceamētis utētis
 Pudicam duxit uxorem, in Olympo niuoso.
 Felix, qui magno facinore inter deos confecto,
 Habitat illæsus, et carens senio perpetuo.
 Soli autem rapido peperit inclyta Oceanis
 Perseis, Circemq; et Aetem regem.
 Aetes autem filius lucem hominibus dantis Solis,
 Filiam Oceani perfecti fluij (præditam.
 Duxit deorum ex uoluntate, Idyiam pulchris genis
 Hæc autem ei Medeam pulchros talos habentē amoris
 Peperit, succumbens per aureā Venerem. (indulgens
 Vos quidem nunc ualete cœlestes domos tenentes,
 Insulæq; et continentis terræ, et salsus intus pontus.
 Nunc autem dearum cœtum cantate blandiloquæ,
 Musæ Olympiades, filiæ Iouis Aegiochi,
 Quæcunq; mortales apud uiros cubantes,

Αθανάτα, γένοντο θεοῖς ἐπιείκελα τέκνα,
 Δημήτηρ μὲν πλεῖστον ἐγείνατο, διὰ θιάωρ,
 Ἰασίῳ ἥρῳι μίγξις ὄρετῃ φιλόττι,
 Νεῶν ἐν τριπόλῳ, κρήτης ἐν πίονι δήμῳ,
 Εὐδλὸρ, ὃς εἶς ἐπὶ γλῶ, καὶ σῦρέα νῶτα θαλάσσης,
 Γᾶσαν, τῷ ᾧ τυχόντι, καὶ ἔκ ἐς χεῖρας ἵκνται,
 Τὸν δ' ἀφνειὸν ἐβηκε, πολὺν τε οἱ ὥπασον ἔλδον.
 Κάδμῳ δ' ἀρμονίᾳ θυγάτηρ χρυσῆς ἀφροδίτης,
 Ἰνὸ καὶ σιμέλλῳ, καὶ ἀγαλῶν ἡλκισπάρῃον,
 Ἀντονόῳ θ', ἰὼ γῆμον ἀρισταῖος βαθυχαίτης,
 Γέννατο, καὶ πολὺν ὄρωρ ἐν στεφάνῳ ἐν θήβῃ.
 Κέρῳ δ' ὠκεανοῖο χρυσάοι καρτὸρ βούμῳ
 Μιχθαῖς ἐν φιλόττι, πολὺν χρῦσῳ ἀφροδίτῃ,
 Καλλιρῶν τέκε παῖδα βροτῶν ἡλκιστερ ἀπαύτων,
 Τηρῶν ἡ. τὸν κτενε βίκ ἡρακλεΐη,
 Βοῶν ἐν ἐκ' ἡλιπόδωρ ἀμφιρρύτῳ σὺρ βείη.
 Τιθωνῷ δ' ἡὸς τέκε μέμνονα χαλκοκορυβλῶν,
 Αἰθιοπῶν βασιλῆα, καὶ ἡμαθίωνα ἀναΐα.
 Ἀτὰρ τοι λεφάλῳ φυτήσατο φαίδιμον ὕον,
 Ἰφθίμῳ φαέθοντα, θεοῖς ἐπιείκελον ἀνδρα.
 Τὸν ῥά νέον τόρῳ ἀνθος ἔχοντ' ἐρικυδέος ἥβης
 Ἰαλὶδ' ἀπαλά φρονέοντα φιλομειδῆς ἀφροδίτῃ,
 Ωρετ' ἀναρεψαμένο, καὶ μὲν βαθείῳ ἐν νηοῖς,
 Νηοπόλῳ νύχιον ποιήσατο, λαίμονα δῖον.
 Κέρῳ δ' αὖτ' αὖτο διοτρεφέος βασιλῆος,
 Αἰσονίδης, βαλῆσι θεῶν ἀειγενέτῳ
 Ἠγε παρ' αἰγῆς, τελέους γενέοντα, αἰβλῆς,

Dea pepererunt dijs similem prolem.

*Ceres quidem Plutum genuit, præstantissima dearum,
Iasio heroi mixta iucundo amore;*

Novali in ter proscisso, Crete in pingui populo,

Bonum: qui uadit super terram & lata dorsa maris

Omne. Ei uero q̄ adipiscitur, et cuius ad manus uenerit,

illum locupletem fecit, multaq̄ ei præbuit foelicitatem.

Cadmo præterea Harmonia filia aureæ Veneris,

Ino & Semelem, & Agauē pulchras genas habentem,

Authonoenq̄, quā duxit Aristæus dēsa cesarie prædit⁹

Genuit, et Polydorū mœnijs pulchrē cinctis in Thebis.

Filia uero Oceani Chrysaori magnanimo

Mixta amore: abundantis auro Veneris,

Callirhoe pepit filium mortaliū pulcherrimū omniū,

Geryonem. quem interfecit uis Herculana,

Boues propter flexipedes circumflua in Eurythea.

Tithono uero Aurora peperit Memnona ærea galea

Aethiopum regem: & Emathionē regem. (munitum,

Ceterum Cephalo plantauit inclitum filium,

Fortem Phaetontem, dijs similem uirum.

Qui sanē iuuenē tenerū florē habentē gloriose puber-

Filium iuuenilia sapientem renidens Venus, (tatis,

Incitauit, instituens, & ipsum in templis

Aedituum nocturnum fecit, demonem diuinum.

Filiam uero Aetæ à Ioue nutriti regis

Aesonides, uoluntate deorum sempiternorum

Abduxit ab Aetæ, peractis plenīs suspirijs certaminib.

Τὺς πολλὰς ἐπέτελλε μέγας βασιλοῦς, ὑπόβριυν,
 ὕβρισθ' ὡς πελὶς, καὶ ἀτάσθαλος ὀβριμοδργός.
 Τὺς τελέσας ἐς ἰωλκὸν ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 Ωκεῖνς ἐπὶ νηὸς ἄγων ἐλινώπιδια ἰόβριυν,
 Αἰσονίδης, καὶ μιν θαλόβριυν ποιήσας ἄκοιτιν.
 Καὶ ῥ' ἦ γε διμηθεῖς ὑπ' ἰήσωνι ποιμονί λαῶν,
 Μήδειον τέκε παῖδα, τὸν ὕβρις ἐτρεφε χέρωρ
 Φιλλυβίδης, μεγάλη ἧ διὸς νόος ἐξετελεῖτο.
 Αὐτὰρ κρηίδες κῆραι αἰόσιο γόροντος,
 ἦτοι μὲν φῶκος ψαμάθ' ἔκε δία θεῶων,
 Αἰακὼς δ' ἐφιλότητι, διὰ χερσὶν ἀφροδίτῃν.
 Γυλαὶ δ' ἐφ' ἐλινώπια θεὰ βέτις ἀργυρόπεζα,
 Γείνατ' ἀχιλλῆα ρηϊθύνορα, θυμολέοντα.
 Αἰνείαν δ' ἄρ' ἐτίμησεν εὐσέφανος ἑυθόρεια,
 Αἰχίση ἥρωϊ μιγείσ' ὄρατ' ἐφιλότητι,
 Ἰδὼς δ' ἐφ' ἑορταῖσι πολυπύχῃς, ὑλκίεσθαι.
 Κίρην δ' ἠελὺς θυγάτηρ ὑπόβριονίδιο,
 Γείνατ' ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος δ' ἐφιλότητι,
 Αἰχίον, ἧ δ' ἑλκτινὸν, αἰμύμονά τε, κρατὸς ὄρατ' ἐφιλότητι.
 Οἱ δὲ τοι μάλα τῆλε μυχῶν νήσωρ ἰόβριυν,
 Γῶσιρ τυρσέλυοισιρ ἀγαλνυτοῖσιρ αἰάσασθαι.
 Νηυσίβοον δ' ὀδυσσῆϊ καλνυψὼ δία θεῶων
 Γείνατο, νηυσινόον τε, μιγείσ' ὄρατ' ἐφιλότητι.
 Αὐταὶ μὲν θνητοῖσι παρ' ἀνδράσιρ σὺνθηῶσαι,
 Αθάναται γείναντο θεοῖς ἐπίφειλα τέκνα.
 Νῦν δ' ἡ γυναικῶν φύλον αἰείσατε, ἡδυνέπειαι
 Μῆσαι ὀλυμπιάδες, ἑλκται διὸς αἰγιόχοιο.

*Que multa imperabat magnus rex, superbus,
 Violentus Pelias, et iniquus fortiū facinorum patrator.
 Quibus peractis ad Iolcum redijt, multa perpeffus,
 Veloci in naue uehens pulchris oculis præditā puellā,
 Aesonides & ipsam floridam fecit uxorem.
 Et sanè hæc domita ab Iasone pastore populorum,
 Medeu peperit filiū. quē in montibus educabat Chiron
 Phillirydes; magni uerò Iouis uoluntas perficiebatur.
 Cæterum Nereides filia marini senis,
 Et sanè quidē Phocū Psamathe peperit, præstantissima
 Acaci in amore, per auream Venerem. (dearum.
 A' Peleo aut subacta dea Thetis cādidos pedes habens,
 Genuit Achillē prorūpētē p uiros, leonis animū habent
 Aeneā porrò pepit pulchrē coronata Cytherea (tem.
 Anchisæ heroi, mixta iucundo amore,
 Idē in uerticibus, habentis multos anfractus syluose.
 Circe uerò solis filia, filij Hyperionis,
 Peperit Vlyſſis ærumnosi in amore,
 Agrium, atq; Latinum, Amymonemq; Craterumq;
 Qui sanè ualdē procul in recessu insularum sacrarum,
 Omnibus Tyrrhenis ualde inclytis imperabant.
 Nausithou uerò Vlyſſi Calypso excellētissima dearum
 Genuit, Nausinoumq; mixta grato amore.
 Hæ quidem mortales apud uiros cubantes
 Deæ, pepererunt dijs pares filios.
 Nunc uerò foeminarum agmen cantate suauiloquæ
 Musæ Olympiades, filia Iouis à capra nutriti.*

Nicolaus Valla.

Suadat Acnea rerum dignissime praesul,
 Grataq; sunt animo carmina nostra tuos:
 Perlege quae quondam dulci modulatus auena,
 In Latios ausus uertere Graeca modos:
 Ascrei inspiciens *ἠαὐόρας ἡαὐ ἔργα* poeta,
 Graecia quo quondam floruit Hesiodi.
 Hec fuerant, fateor, plectro meliore canenda,
 Hic opus ingenij quippe senilis erat:
 At quia nonnullos tam magna superbia uates
 Eleuat, ut nullo Graeca in honore putent:
 Sum tamen hoc ausus bis septem et quatuor annis,
 Dum mea labuntur lustra tradente dea.
 Sumpsimus et tenuis Graecorum e fontibus haustus,
 Mixtaq; cum Graeca lingua Latina fuit.
 Quicquid id est, ad te uatum clarissime uates
 Mittimus, es Clario non minor ipse deo.
 Suscipe, et Hesiodum placito complectere uultu,
 Hic quoq; iudicio stetq; cadatq; tuo.

HESIO

HESIODI ASCRAEI

POETAE OPERA ET DIES

Georgicon liber, Nicolao Valla interprete.

lerides Musæ, quarum uiget inclita
cantu

Fama ducum, et nomen uestri immor-
tale parentis, (nomine uitam

Dicite, cur hominum pars hæc sine

Ducat? et illius cur fama æterna per altum

Euolet: hæc Iouis est magni diuina uoluntas.

Ille etenim altitonans summi regnator olympi,

Excitat imbelleis animos, et fortia corda

Debilitat, duce quo fortuna inimica superbos

Deprimit, atq; humileis clarum super æthera tollit.

Tum mala mens hominis meliorem inclinat ad usum,

Et capiunt molles crudelia pectora cultus,

Exaudi qui cuncta polo specularis ab alto,

Cui nihil ignotum est sanctissima dirige iura

Iusticiæ, liceatq; mihi fraterna monere

Pectora, et ignotos uiuendi ostendere mores.

Sunt geminae in terris quibus altercantur in unum

Mortales cause, uaria quoq; mente trahuntur,

Vna quidem studium laudabile sedula curat,

Alter a crudeli rerum depascitur haustu,

Bella cupit, pugnaq; exercet iniqua tumultus.

Inuisum atq; atrox pestis genus: hanc tamen ipse
Mortales fugiunt. tandemq; uolentibus hanc dijs
Exoptant, huius nequeunt cohibere furores.
Illam autem prius obscuræ genuêre tenebræ.
Sed fato meliore pater Saturnius illam,
Et generi humano, & terræ radicibus imis
Imposuit: segnes artus & inertia corda
Excitat: alter enim segnis, cui uita manebat,
Alterius spectans cumulos, mora nulla, bouesq;
Iungit, & impresso terram diuertit aratro,
Siue domum curat, siue inserit: alter ad artes
Vicinum uicinus agit. laudabilis hæc est
Pugnandi ratio. fugienda sed altera, sub qua
Inuidet aut figulus figulo, uel egenus egeno,
Siue faber fabro, dulcisq; poeta poeta.
Hæc mea dicta precor toto cape pectore Perse,
Nec te crebra foro speculantem iurgia uulgi,
Auocet à studijs, pugnandi inimica uoluntas.
Nemo forum sequitur, quem non fouet annua messis,
Et bene clausa domi Cereris gratissima dona.
Hæc querenda prius: dehinc si uacat, i pete uulgus,
Et fora, in alterius rebus certamina pone.
At non illud ages iterum germane, quod olim
Ausus es infelix, litem hanc data iura resoluent.
Scis, quondam inter nos patria est partita facultas.
At tu nil iusta multo plus parte uereris
Tecum efferre rapax: corruptus munere iudex

ille

Ille tuo est, sub quo tota hæc sententia pendet.
Ignarus: non nouit enim quàm dulcius, aut quàm
Sit melius toto medium, seu uiuere malua
Vtilius, quantum uili seu uinere porro.
Hos ueterum uictus occultauere superni,
Inq; polo retinent coelestes, tempore quorum
Sat fuit una dies tenui exercenda labore.
Vna quiescenti tibi dehinc alimenta parabat
Annua: tunc poteras temonis robora fumo
Exploranda dare, et nulli iuga curua premebant
Terga bouum, nullum muli sensere laborem.
Hos uoluit faciles uiuendi abscondere mores
Ira Iouis, quum se deceptum fraude Promethei
Sensit, et illius causa mortalibus auxit
Curarum moles, surreptumq; abdidit ignem.
Reddidit hunc iterum terris, curuaq; latentem
Surripuit frula cauto puer ille Tonanti
Iapetionides, iacto qui fulmine gaudet.
Lusit fraude sua, subitam tamen arsit in iram.
Hæc puer affatus nubis collector aquosæ:
Iapetionide, cuius prudentia cunctos
Consilio excellit, magnum spreuisse tonantem
Arte tua, gaudesq; dato mortalibus igne.
Hæu nociture tibi, generi nociture futuro:
Tale mali genus excutiam, quo pectore toto
Exultent homines, cupidi sua damna ministrent.
Subrisit fatus diuûm pater atq; hominum rex,

Vulcanam aspiciens, atq; illi talia mandat.
Vade celer speciem è terra, mixtoq; liquore
Confice mortalem cui uocem et robora iunge.
Sicq; ea uirginæ cœlestis imago puellæ,
Quam sibi quisq; uelit, dea quam doctissima Pallas
Instruat, et uarias percurrere pectine telas.
Adjiciat capiti facilem Venus aurea formam,
Curet ut assidua stimulatq; cupidine corpus.
Fallacemq; addat mentem et fallacia uerba
Interpres superum, uictor Cyllenius Argi.
Dixerat, imperio Iouis anxit aqua uoluntas
Cœlicolum. extemplò fingis Vulcanæ puellam
Virginis ora deæ similem, quam glauca Minerva
Cinxit, et ex omni fulgentem parte poliuit.
Hinc etiam Charites, etiam celeberrima Pitho,
Aurea candenti posuere monilia collo,
Effuseq; comas ori de flore coronam
Vernali tribuere deæ. tamen Attica Pallas
Illam præcipuo formæ decorauit honore.
Et superum interpres uictor Cyllenius Argi,
Fallacem attribuit mentem et fallacia uerba.
Sic pater altitonans diuino iusserat ore.
Quandoquidem dederat sua munera quisq; decorum,
Mercurius meritò Pandoræ nomine dixit,
Exitiale malum mortalibus et fera pestis.
Postquam autem tantos confecit Iuppiter astus,
Mercurium ad magnum iubet ire Epimethea, dono

Cui

Cui ferat hanc, qui nihil ueritus præcepta Promethei
 Scilicet à magno caperet ne inuitus olympo:
 Cepit, et accepto nouit sua damna Epimetheus,
 Nam prius humano generi secura manebant
 Tempora nulla mali species, aut cura laboris
 Morborumq; genus, tristem qui funeris atri
 Corripuere uiam, quibus omnis frangitur ætas.
 Viuere dulce fuit quondam, sed tegmen ab urna
 Dum Pandora leuat, totum exiliere per orbem
 Curarum infesta effigies, spes sola remansit
 Intus, et è labris ima sub parte resedit.
 Obstitit impositum nam tegmen abire uolenti.
 Sic qui fulmen agit, nubis collector aquosæ
 Iusserat innumereq; etiam mortale uagantur
 Per genus infandæ species, quibus æquor et omnis
 Terra infecta tumet, morbi noctesq; diesq;
 Sponte sua sine uoce ruunt. namq; ab Ioue summo
 Ablata est illis quæcunq; potentia fandi.
 Sic impune parens offenditur ille deorum.

Si uacat ô frater, si non audire recusas,
 Ordine plura canam. Genus immortale creatum
 Ac mortale simul credendum est, aurea primum
 Secula dii superi totum sparsere per orbem,
 Tempore quo cœli imperium Saturnus habebat
 Tunc homines diuûm uiuebant more, neq; illos
 Anxia curarum moles, operumq; labores
 Lassabant, aberat tristi cum mente senectus,

Semper

*Semper et in ualido regnabant corpore uires.
Nulla mali labes, conuiuia leta placebant.
Mors similis somno fuit, atq; uberrima tellus
Omnia liberius nullo cogente ferebat,
In commune bonum, nec quisquam inuidit habenti.
Quam felix etas? erat omnibus una uoluntas,
Et taciti letos soluebant pectora in usus.
Aurea postquam hominum paulatim defuit etas,
His pater altitonans meritos adiunxit honores,
Sub terris habitare dedit: qui numina facti,
Et genus humanum, sancte quoq; iura tuentur
Iusticiæ, tenebris circumfusiq; peragrant
Terrarum fines, et opes mortalibus augent.*

*Proxima successit terris argentea proles,
Auro deterior sensuq; et moribus impar.
Tunc sibi quisq; suæ fecere sub ubera matris
Ocia mortales paulatim adoleuit in annos
Ingenij rude principium, quo decolor etas
In proprijs etiam laribus rude pectus agebat.
Aucta tamen postquam ad summos peruenerat annos.
Viuendi breuius spacium fuit, anxius ardor
Curarum incumbens aderat, quas improba mentis
Gaudia fecerunt, alterna iniuria nunquam
Destitit, et nulla in superos reuerentia, nullos
Sacrorum ritus etas argentea uidit.
Hanc deus extinxit meritam flammatus in iram.
Postquam hominum occuluit argentea secula tellus,*

Non

Non tamen illorum sine nomine uita recessit,
Sub terrisq; Dei sedes coluere secundas.

Tertia post illam successit abenea proles.
At nihil argento similis, Dryadumq; creata
Sanguine, dura quidem, robustaq; pectora tendens
Tota feri misero Martis feruebat amore.
Nulla quies illi, nullum ius durior aetas
Ipso adamante fuit, uultu metuenda superbi:
Cui nunquam inuictum robur, fortesq; lacerti
Desuerant humeris. tunc aerea tela, domusq;
Omnis in aere labor, non ferri emerferat usus.
Hec autem proprio proles consumpta furore,
Ad gelidi loca, nigra Iouis sine honore recessit.
Et quanquam extiterit inuicto robore, ab atra
Morte tamen uicta est solis, lumenq; reliquit.

Postquam autem occulta est, atq; aenea corruit aetas,
Quarta fuit soboles melior, cui plurima toto
Iustitiæ hærebant animo præcepta uerenda,
Diuinum genus Heroum primumq; uocati
Semidei, immensos illi patuere per orbes.
Hos insanus amor Martis belliq; nefandi
Ardor, Agenorida septem prope mœnia Cadmi
Oedipodæ imperij causa consumpsit. ex alti
Hos maris undisoni fluctus quum Pergama classes
Argolicæ peterent, ubi pallida mortis imago
Desuper incubuit, dum iusto ulciscitur ense
Tyndaris. hos etiam toto diuisit ab orbe

Iuppi.

Iuppiter & vitæ meliorem tradidit usum,
 Elysiosq; dedit colles habitare profundi
 Littus ad oceani, foelix & sancta propago.
 Hic ubi uernat humus, ubi dulcia poma quotannis
 Ter gremio effundit nutrix uberrima tellus.
 O utinam non me quinta cum stirpe creassent
 Fata, sed antè mori, seu post licuisset oriri.

Ferrea nunc ætas, quam curæ & mille labores
 Noctæ dieq; premunt, paulatimq; illius instant
 Exitio: sic dijs placitum, sed prospera tanto
 Fata etiam uenient aliquando in turbine rerum.
 Nec minus hæc infanda hominum delebitur ætas,
 Cum matura annis illorum tempora cani
 Inficient crines: natis nec ut antè parentes,
 Nec patribus nati similes, nec ab hospite tutus
 Hospes erit, sanctum corrumpent fœdus amici.
 Et furet arma ciens inter discordia fratres.
 Viuet honoris inops hominum properata senectus,
 Nec pudor effractus senio obiurgare parentes.
 Infœlix soboles legem & præcepta deorum
 Nescit, & inualido non hæc alimenta parenti
 Iusta suo reddet. quid enim quod iniqua rapaces
 Apparet usq; manus urbesq; & moenia narrem
 Alterna deleta manu: iurataq; fallent
 Numina, iusticiæ nulli tribuentur honores,
 Pulsa gemet Bonitas, illum uenerabitur orbis,
 Cui mala mens suadet fera crimina, tota iacebit,

Tota

Tota quidem orbatō tecum reuerentia uultu.
O dea iusticiæ soboles, en improba ledet.
Si probus ullus erit, quem contra insurget iniqua
Votē furens factum affirmans, altrixq; malorum
Inuidia incedet fatali turbida uultu.
Protinus humanas sedes Astræa relinquet,
Diua suos pariter tendet Reuerentia cursus
Ad superos nitido uelata corpus amictu.
Mille recedentes, illæ mortalibus ægris,
Non cessanda tamen rerum mala semina linquent.
At nunc te moneam, nunquam sapias omnia, iudex
His intende animum: sed quid iuuat ista monere?
Stultus maiori quicunq; resistere tentat,
Vincitur & magno pœnas subit inde pudore.
Sic ego sum tanquam uolucris quem prenderit astur,
Prensaq; sublimes agitur philomela per auras,
Hæc dolet infelix ungui transfixa recuruo.
Quam contra horribili raptor sic intonat ore:
Quid misera exclamas? te multo fortior astur,
Te premit huc, adsis quò te meus egerit ardor:
Et quanquam bene suaue canas, mihi cœna futura es.
Si lubet aut dimissa iterum remeabis in auras.
Sic fatus, tacuit pennatus & impiger astur.
Tu modò iusticiam cole, nulla iniuria Perse
Tecum habitet, fatale gerit secum illa, nec illam
Vllus amat, nisi mens cui uilis & improba surgit.
Vir bonus hanc inferre timet: quod si intulit, acti

Veni.

Pœnitet. & magno contristat corda dolore.
Est uia iustitiæ melior, qua uincitur omnis,
Omnis ad extremum ueniens iniurius ardor.
Quid dicam? quod nunquam aliquid dementia noscit,
Ni modò passa prius, sic qui malè iura ministrat,
Peierat, & tandem dementi panditur error,
Eripe iustitiam corruptus munere. iudex
Ius uiolat: dolet hæc, & nulli uisa per orbem
Tristis it & lachrymans pœnam mortalibus orat,
Qui uiolant iura, & recti sacra fœdera rumpunt.
Verum ubi iustitiæ sancti seruantur honores,
Iudicioq; pares & ciuis & aduena pendent,
Vrbs uiget, augetur soboles, pax læta uagatur,
Pax iuuenum nutrix, nunquam his fatalia bella
Præparat altitonans, nullis in rebus egestas
Imminet, in quenquam nulla est offensio, dulci
Quos iuuat interdum genio alleviare labores:
Terra quibus largè fundit sua semina & altæ
Montibus innatæ mittunt sua munera quercus
Glandiferæ in summo: media tamen arbore mussant
Vndiq; apum ingentes acies, uestemq; ministrant
Lanigeræ pecudes, per se magis omnia florent.
Non his extremis merces uehit ardua puppis,
Omnia dat tellus. quid enim, quod iuncta marito,
Et patribus similes emittit fœmina partus?
Non datur hoc, quibus illa placet uiolentia iuris.
Hos ad supplicium uocat alti cura Tonantis.

Sæpe

Sæpe subit pœnas plebs tota miserrima, tantum
Vnius ob noxam. pestis furit atra per urbem,
Et male suada fames paulatim deficit omne
Vulgus, & hic uacuos ostendit tecta penates.
Fœmina nulla parit. Sic seuit Iuppiter erga
Quos male facta iuuant: qui si modo fortè cruentum
Militiæ exercent studium, mora nulla, sinistro
Marte cadunt: uel si potius iuuat ire per altum,
Fluctibus in medijs summergeitur obruta puppis.
Vos igitur qui iura datis, conuertite mentem
Ad tales hominum pœnas. diuina potestas
Mortales circumuolitans, uidet improba quorum
Iudicia emergunt multorum in damna, deùmq;
Ignorant monitus: genus hi mortale pererrant
Innumeri, tenebris circumfusiq; tuentur
Iusticiæ sacra iura, domant genus omne malorum.

Illa quidem uirgo est supero Ioue nata parente,
Nomine clara suo, coetuq; uerenda deorum,
Quam si quis uiolet, lachrymans sua fata parentis
Et Iouis ante pedes, & lamentabile fundens
Humanos queritur mores, ac debita poscit
Supplicia in populos. tu iudex, causa malorum
Qui uiolas sacra iura deæ, iam dirige mentem,
Ius colè, in alterius te nulla pecunia uertat
Damna. nocet sibi, qui cuiquam nocet: & malè suadet
Ille sibi, in quenquam si quis malè iura ministrat.
Cuncta uidet pater omnipotens. & quod mihi tecum est,
O iudex, modò si lubeat, speculatur ab alto.

Nil latet hunc, aut hoc quales tribuantur honores.
Iustitiae in populo: quam non ego pectore toto,
Nec mea progenies coleret, postquam orbe sub isto,
Spreta iacet bonitas, & ius iniuria vincit,
Invito Ioue ni fierent. haec accipe frater,
Haec animo meditare. iniustum pone furorem:
Ius quoque frater ama, sine quo genus omne ferarum,
Credimus alterno certatim corpore pasci.
At nos instituit vitae melioris origo.
Iura dedit pater omnipotens, ea pectore toto
Si quis habet, decus aeternum pia praemia reddet.
Iuppiter affligit, si quis pro teste vocatus
Peierat, ac merito pensatur culpa nocentis.
Supplicio: offendens ius, ille offenditur una.
Ex quo obscura quidem, nulli quoque cognita surget
Posteritas. iusto de sanguine nata propago,
Clara caput tollet, patrio servata decore.
Haec quoque quae refram stultissime concipe frater,
Quam facile innumeras uitiorum amplectitur artes.
Haud procul illa habitant, brevis est uia qua sit eundem.
Est uia uirtutis contraria, sudor anhelus
Hanc sequitur, quae se scopulosis ardua cliuis
In longum prorumpit iter, riget aspera primo
Ingressu, levis est postquam alta cacumina tanges.
Optimus hic sese, qui nouit cuncta magistro,
Prospiciens rerum fines meliora sequutus.
Dignum laude uirum parentem recta monenti
Credimus: ille tamen sibi qui non consulit, aut qui

Alies

Alterius præcepta fugit, uir inutilis extat.

Ergo agè frater ades generoso è sanguine Perse,
Neu fuge fraternos monitus, operare laborem,
Alma Ceres ornata caput sua dona ministret,
Sit tibi plena domus. segnem crudelis egestas
Opprimit, hunc homines odio superiq; sequuntur.
Torpenti similem fuco, cui spicula surgunt
Horrida, distensumq; fauis consumit edendo
Semen apum, piger ipse sedet, uitatq; laborem.
Tu modò curam operi quantum potes adijce frater.
Horrea sic rumpunt messes, sic copia rerum,
Sic pecus augetur, sic tu mortalibus & dijs
Gratus eris: segnes animos & inertia corda
Oderunt. operi laus est imponere curam,
Turpe, sed hinc prohibere manus. incumbere labori,
Forsitàn ad studium torpencia pectora uertes,
Dum partas ostendis opes, uirtutis adeptus
Nomen, & æternum laudis decus utere quæso
Arte, para uictum: uiolare aliena nefandum est.
Fac superis æquandus eas, incumbere labori,
Nec pudeat: pudor hic multos inhonestus egentes
Secum habet. auget opes fiducia, qua melior res
A superis non it. proh rerum insana cupido,
Proh animis infusa lues, iam nulla pudoris
Cura. iacet passim longè post terga relictus.
Tu coleris, duce te paulatim corrui ille.
Dijs inuisus homo, cui mens intenta rapinis
Inuigilat, neq; enim semper felicia durant.

Nec minus omnipotens poenis affligit eisdem,
 Qui seruum offendit, uel qui sanctissima frangit
 Fœdera amicitiae. seu qui cum coniuge fratris
 Non pauet infandos coitus fraternus adulter,
 Vel qui in pupillos audet uim ferre nefandam,
 Vel qui in longæua confectum ætate parentem
 Horribili uoce insurgit, uixq; abstinet illi
 Verbera non impune tamen stat poena nocenti
 Post obitum. Depone igitur tam falsa superbæ
 Mentis consilia, & melioribus utere queso.

Thure pio uenerare deos, ijs tempore in omni
 Et mundè & purè liba, cum clara nitescet
 Sole dies, aut cum nox circumfusa tenebris
 Abscondit terras. casto torrenda sub igne
 Hostia mactetur, hymnos cane, thura ministra,
 Ut tibi dij faueant, immensaq; copia rerum
 Hinc tibi nascatur: multis ut egentibus ipse
 Subuenias, non ut uiuas germane rapina
 Conuiuas inter si uis discumbere amicus,
 Non hostis, ueniat primum uicinia. nam si
 Aduersi quicquam acciderit de more repente
 Primum illa occurrat: quæ si sine uestibus esset,
 Nuda etiam ueniet, quod nec tibi sanguine iunctus
 Non aget: iste sibi uestes, atq; omnia ponet.
 Improba damnosa est uicinia. sed proba si sit,
 Utilis. hæc igitur cupienda est pectore toto,
 Tanquam laudis opus: neq; enim lamenta refundes,
 Amisisse bouem, proba si uicinia tecum est.

Acceptum metire, & eodem pondere redde
Vicino tibi, ut hic iterum succurat egeni.
Res male parta, mala est, damnosaq; semper. ab illa
Ergo caue, nec te uincant in amore sodales.
Illum adeas qui te fac, mutua munera reddas,
Sponte datum capias: scelus est letale rapina.
Quicumq; & si magnum aliquid, largiatur amico,
Letatur: quicumq; iacet de fronte pudorem,
Et rapit alterius quanquam infima, turbat amici
Visceraq; & mentem, cui uis illata rapina.
Adde parum paruo, paruo superadde pusillum,
Fiet & hoc magnum. infelix pelletur egestas,
Si modo rem cumules. hominem non laedit, habere
Cuncta domi, nocet esse foris, quam dulce bonumq;
Præsens accipere, atq; absente carere molestum est.
Tunc bene potandum, cum plena effundit ab alto
Vina cadus: tunc parcus eris cum parte Lyæus
Defluit è media: sed cum declinat ad imum,
Spumantes iterum cyathos & pocula sume.
Quicquid polliceare homini seruetur amico.
Sic quicquam cum fratre tibi est, testem adijce rebus,
Subridens nocuit non credere credere semper.
Ne ue tuam alliciat meretrix caue foemina mentem.
Rem totam uorat illa, nimis dum blanda uidetur.
Heu quam damnosum est, mulieri fidere cuiquam.
Rem patris acceptam melius fouet unicus hæres,
Auget & hanc. at tu plures in morte relinque,
Ex te ortos: nam plura pater Saturnius illis

Attribuet. sed te sic cæcus tangit habendi.
 Ardor adhuc, fragilisq; placet tibi gloria rerum,
 Hæc age quæ moneam, et uarios operare labores.

HESIODI ASCRAEI OPERVM ET
 dierum liber II.

CVM coelo emergunt sublimi ab Atlantide natæ
 Pleiades truncanda Ceres morientibus illis,
 Mitte in aratra boues. latitare ea sidera dicunt
 Viginti totidemq; dies, annoq; uoluto
 Apparent iterum: maturam incidere messem
 Rursus et incipiunt dentata falce coloni.
 Hanc legem agricolæ atq; habitantes littora seruant,
 Aut qui pingue solum, uallosq; tecta tenerent.
 Nudus ara, nudusq; sere, et mete corpore nudo,
 Si tempestiuos agrorum ducere cultus,
 Augeriq; illos magnis successibus optas,
 Neue aliena roges interdum pauper egenus.
 Quod si ad nos supplex iterum fortasse redibis,
 Non iterum dabimus. iuuat exercere labores
 Improbe, quos inter mortales diua potestas
 Sortita est: ne tristis inops cum coniuge mœsta,
 Aut cum natorum misera comitante caterua
 Victum à uicino rogitas: dare negliget iste.
 Bis uel ter fortasse dabit: dehinc si petis ultrà,
 Proficies nihil: at tu plurima uerba refundes,
 Orabisq; iterum frustra tamen. artibus, ut te
 Iam pridem admonui, inuigila, atq; incumbe labori.

Dira

Dira fames procul hinc abeat, tua debita solue.
In primis tibi conde domum, precioq; ministram
Dehinc eme, quam possis custodem adiungere bobum.
Pone domi quantum toto tibi sufficit anno.
In rebus spes est alienis irrita: nam si
Hic dare fortè neget, tu semper pauper egebis.
Tempora labuntur, operum quoq; deficit usus.
Et cras rem differre nocet: nunquam horrea, nunquā
Implet iners, aut qui tempus producit. habenda est
Cura operi, turgescet opus mala mille molestant,
Assurguntq; hominem, cui segne et inutile corpus.
Cum bene se posuit rapidi uis ignea Phœbi,
Ac pater omnipotens fecundis imbribus æther
Desilit in terras, et languida membra resumunt
Iam pridem amissas æstiuo in tempore uires.
Nam breue sol hominum supra caput astat ab alto,
Ac de nocte magis currus exercet agendo,
Tunc operum multo ante memor, discinde securi
Sylvam incorruptam, tunc germina desinit arbos
Funderè, datq; suas uolitare per æra frondes.
In tres tende pedes mortaria, contineat tres
Pistillus cubitos, pedibus quoq; confice septem
Temonem: qui si fuerit protentus in octo,
Hinc tibi malleolus crebros formetur in ictus.
Palmarumq; trium rota sit, uarijsq; reponè
Ligna efficta modis, ualida inq; in montibus altis
Quære, uel effuso campi super æquore pinum
Æstiuans, compone manum qua firmet arator,

Temoni cuneis dentaliq; alliget imo,
 Torqueat & fortes illa durante iuuenecos.
 Binaq; prætereatectis seruenetur aratra.
 Sic melius: nam si casu discinditur unum,
 Restat adhuc aliud uarios agitare iuuenecos.
 Temonem ex ulmo, uiridi seu confice lauro.
 Stiua sit ex pino, dura dentalia quercu.
 Duc in aratra bouem, nono qui uiuat in anno.
 Aptæ ætas operi matura est: frangat aratrum
 Bos iuuenis, minitans iuuenili prælia cornu,
 Et rixam exacuens opera imperfecta relinquet.
 Quere quater decies annorum ætate bubulcum,
 Quadrisfidus panis, & ofellas cæsus in octo,
 Sit cibus huic: recto sulcabit uomere terram,
 Si maturus erit: studium intermittet arandi
 Iunior, aspiciensq; pares ætate colonos
 Ibit ad hos, ludosq; ciet lasciuia iuentus.
 Ergo non melior iuuenis, neq; semina uersæ
 Spargere humi, quantum terræ mensura requirit.
 Contemplare etiam quum grus è nubibus altis
 Assiduos agitat clangores nunciat imbrem,
 Venturamq; hyemem, tempusq; indicit arandi.
 Angit & illius mentem, cui nulla bouum spes.
 Tunc redeant fessi plena ad præsepia tauri,
 Tunc proprios operare boues, & plaustra. sed inquit,
 Non habeo, dabit hic, facile est petere, atq; negare.
 Mentis inops alius, quid enim componere currum
 Tunc uolet ignarus non nouit quantus in illo

Sit labor, ex centum compagibus insit aligna,
Que debent multo antè domi prouisa reponi.
Præterea cum tempus adest rescindre campum,
Fortius insistas operi, exercere ministros.
Nam uertenda duplex tibi, sicca atq; humida tellus,
Vere nouo ueniant celeres ad aratra iuuenti,
Fertilis ut grauida culmus procumbat arista:
Neu te decipiat, cum semina colligit æstas.
Si noua cui studeas tellus inarata quotannis,
Terra recens largè natis alimenta parabit.
Plutonem in primis uenerare, atq; annua sacra
Vota refer Cereri, quum stiue innixus agendo
Incipis exercere boues, stimuloq; fatigas:
Sic immensa tibi surgens Cerealia dona.
Semina cum terræ committis, ponè sequatur
Seruulus, atq; auibus rastro sata leta recondat.
Optima crede iuuat rerum prudentia cunctos,
Læditur aduerso qui negligit omnia fato.
Si sit pingue solum, grauidæ inclinantur ariste,
Foelicesq; operum successus ab Ioue summo
Hinc capies, neq; sub tectis extendat arachne
Fila, sed immensæ replebunt horrea messes.
Tunc gaude, et cani florentia tempora ueris
Lætus agas, quum te incassum crudelis egestas
Aspicit, et parto turget domus, atq; aliena
Re tibi non opus est, tua pluribus adiumentum.
Fit sterilis tellus, medio uersata sub æstu.
Hincq; solo residens imas fulcabis aristas,

Auerfos religans culmos, tenuisq; sequetur
 Spes uitæ, pauci te mirabuntur ab agris
 Parua sub exiguo referentem farra canistro,
 Difficile interdum mutabile noscere tempus.
 Mobilis & uaria est alti natura Tonantis.
 Ac si tardus aras, tardè tibi solus aranei
 Afferet auxilium: si largis imbribus æther
 Tris noctes, totidemq; dies non cessat ab alto,
 Donec replevit ualidi uestigia tauri.
 Tempore quo querna residens super arbore coccyx
 Exululat, gaudentq; hominum mortalia corda:
 Vere sub aprico si tardus forsitan æquet,
 Qui tempestiuo diuerit uomere terram.
 His intende animum, nec te florida tempora ueris
 Te lateant. glacialis hyems tibi cognita surgat,
 In qua incumbendum est, nec ulla taberna moretur.
 Aut narrata loco sub aprico fabula tardet.
 Dum frigent alij, uir rem tamen impiger auget.
 Surge igitur, nec te paupertas opprimat illo
 Tempore: dira fames tenues facit esse lacertos,
 Elatosq; pedes & crura tumentia multo
 Sanguine. segnis inops, & spe suspensus inani,
 Inclinat mentem sceleri, & meditatur iniquos
 Vnde paret uictus, hominem spes nutrit egentem
 Irrita cui nihil est, & tota luce uagatur.
 Dum media elapsa est ætas, properate ministri,
 Condite (dic) casulas: nam semper non erit ætas.
 A lano mensem dictum caue, nubibus ille

Letales

Letales bobus glacies & frigora ducit.
 Thracius insurgit boreas, & turbine facto
 Disturbat maria ac campos, syluamq; sonantem,
 Alticomas quercus, annosaq; robora pinus
 Diruit ex alto, & ualles iaculatur ad imas.
 Sylvarum auditur fragor undiq;, sed fera duos
 Arrigit ipsa pilos, caudamq; in cruribus angit:
 Quin etiam quibus est uillis densissima pellis,
 Perforat ille quidem, setosaq; pectora transit,
 Nec se defendunt dura sub ueste iuuenti,
 Et misere algescunt hirsuto crine capellæ.
 Vincit ovis boream instantem, fultoq; repellit
 Tegmine lanarum: sed non obstititur illi
 A senibus, curuo facit hos incedere collo.
 Non tamen ad teneram penetrat boreale puellam
 Frigus. at illa domi, cui nondum nota libido,
 Matris apud charæ gremium sedet, atq; hyemales
 Non sentit glacies, & tota nocte quiescit,
 Atq; oleo teneros interdum perluit artus.
 Tum polypo durum est gelidis habitare sub undis,
 Nec uidet unde sibi uenetur in æquore prædam,
 Alleuietq; famem, proprios tum deniq; in artus
 Vertit atrox rabiem immensam. sic imbribus atris
 Turbatæ mare, sic atra caligine cælum.
 Sol quoq; ad Aethiopas radios & lumina fundit,
 Rarus apud Graios: fugiunt animalia curui
 More senis, ualles imas & dente trementi
 Concaua saxa petunt nemorum, tenebrosa;q; tellus.

Tunc

Tunc quoq; ne noceant hyemes, tibi protegat artus
Mollis chlena tuos, cui tecta ex ordine recto
Paucæ, sed aduerso ducantur plurima fila,
Sitq; ea crure tenus, uetat hæc per corpora setas.
Surgere, & instanti prohibet durescere uento.
Tegmina sint pedibus taurorum è pelle cothurni,
Nec nocet, hos instare pilis, ut frigora uincas.
Hædorum teneras neruo bouis insue pelles,
Ac dorso suspende, tegant capita alta galeri,
Ne madeant aures, borea spirante cauendum est
Frigoribus, tunc ros cælo diffusus ab alto
Educat ex Cererem sacros operumq; labores.
Iste quidem ui uentorum è fluminalibus undis
Tollitur in sublime et matutinus in agros
Desilit, interdumq; expectat tempora noctis,
Interdum borea nubes agitante procellas
Vertitur in uentosam hyemem, fuge prouidus illam,
Acceleretur opus, pete tecta obstantia uentis:
Ne fortè obscuro nebulæ infusus amictu,
Immadeas, largosq; imbres pluat humida uestis.
Pascua tunc carpant quamuis non pingua tauri:
Quippe leuis labor, & longa sub nocte quiescunt,
Nutrimentum ingens, uobis uberrima mando,
Agricolæ, faciliq; dies transire labore.
Hæc seruanda tibi, donec nox æqua diebus,
Atq; iterum satio committit semina terræ.
At dum sexdecies sol arduus occidit undis,
Hybernæ post solstitium, sacrosq; relinquens

Oceani fluctus sublimi Arcturus Olympo
Exoritur, primumq; cupit splendere sidus,
Tunc uites incide: noui neq; nuncia ueris,
Antiquos iterans quæstus præcedat hirundo.
Dum tamen immensos effundit Pleias æstus,
Prosilienſq; umbrosa petit plantaria limax
Telluro è sicca, tunc uinea nulla ligonem
Sentiat, accelerenq; uncata falce ministri
Maturam in segetem, nec te pulcherrima Tempe
Detineant segnem, matutiniq; sopores.
Eia age rumpe moras, pelle ocia segnia pelle,
Dum uocat alma Ceres, robustaq; collige farræ,
Rone domi quantum toto tibi sufficit annus,
Mane operi assurgens: operis pars tertia mane
Conficitur. labor haud grauis est. de mane uiator
Longum linquit iter, taurosq; excercet arator.
Præterea sua dum scolymus florentia mittit
Germina, et in ramos dulces resonare cicadæ
Sole sub ardenti incipiunt trepidantibus alis,
Fit capra tunc mollis, tunc sunt dulcissima uina,
Fœminaq; urenti Veneris prurigne corpus
Appetit insanos coitus: lassantur ab æstu
Membra uirum, tantumq; potest uis ignea solis.
Tunc licet ardores gelida releuare sub umbra,
Fontis ad apricos latices, semperq; fluentis
Murmur aquæ, faciles quam circum leniter auræ
Aspirant, zephyris plerunq; agitantibus illas.
Hic hilares, letus cyathos et pocula sume

Biblina, ter infusa magis quæ temperet unda.
 Hic tibi ab uberibus caprarum caseus astet,
 Quæ nullos pascant foetus: hic lactea liba,
 Hic tibi syluestris ponatur caro iuuenæ,
 Quæ nondum enixa est: hic mollior hædulus adsit,
 Et iaceas saturus patula sub tegminis umbra.
 Surge tamen, cælo dum fulget Orionis astrum,
 Tempus adest Cerei sacras terat area fruges,
 Ad uentos posita, atq; ingenti equata cylindro,
 Nec nisi libratæ ducamur ad horrea messes.
 Postquam autem satis ad uictum tibi consulit æstas,
 Continuo cui nulla domus sit quære ministrum:
 Adde etiam ancillam, quæ sit sine prole. molestum est,
 Ac graue seruitium illius, quam cura remordet
 Natorum. blandire cani, panemq; ministra:
 Peruigil ante fores sedet ille, domumq; tuetur;
 Dente rapax, furiq; altis latratibus instat.
 His properè exactis, fœnum paleasq; reconde,
 Hæmionos quantum satis ac nutrire iuuenços.
 Inde laborandi requies præbenda colono,
 Tempus et exhaustis pariter iuga demere tauris.
 Dum tamen in media cæli statione refulget
 Sirius, Orionq; loco splendescit eodem,
 Et rosea Arcturi cernit Pallantias astrum.
 Tunc uuas tepero abscindens de corpore matrum,
 Per bis quinque dies tepido sub sole iacentes
 Pande: dies etiam mollescant quinque sub umbra,
 De hinc torque, et capiant uegetes incunda Lyæi.

Munera, sed sidus cum deficit Orionis,
Pleiadesq; Hyadesq; cadunt, meminisse iuuabit.
Protinus impresso subuertere uomere terram.
Stat tempestiuo cuncta exercere labore.

Si tamen infestum iuuat ire per aquor, & alta
Puppe uehi, moneo ne quando ab Atlanteide natas
Orion sequitur, totoq; excludit Olympo,
Vt uideas illas medio submergere ponto,
Nauigio incumbas, mare tunc tollentibus euris
Obscurum undosos iaculatur ad aethera fluctus.
Tunc igitur iaceant religatae ad littora puppes
Saxorum obnoxiae obijcibus, ne forte ruentes
Discutiant uenti: pateat pars ima carinae,
Ne pluuiam excipiens putri marcescat ab imbre.
Instrumenta domi naualiaq; arma quiescant
Pensa gubernaculiq; exploret robora fumus.
Interea Cereris sacros operare labores.
Nec prorsus fugiendus ager, labatur in altum.
Aequor amica ratis, dum non magis unda tumescit,
Nec refruunt uasti sublato gurgite montes:
Vadat onusta tamen censu reditura superbo.

Sic meus ille quidem genitor, dum pauper egeret,
Errabat maria alta secans, fluctusq; profundos.
Ille olim Aeolidam curuataq; littora laeuens,
Appulit huc non spe lucri commotus auara,
Durum opus exercere inuisa urgebat egestas.
Ille uagus demum prope Tempe Heliconia sedem
Astraeam incoluit, caeli in regione molesta.

Friga-

Frigore nunc nimio, nunc quæ intolerabilis æstus est,
 Tempore quosq; suo iuuat exercere labores,
 Nauigium ante omnes: cuius si te ulla remordet
 Cura, placetq; altos sulcare per æquora fluctus.
 Dum faciles spirant uenti, & furor ille quieuit,
 Ne te inuisa fames alieno uiuere parto
 Cogat, & inuitus multorum debitor extes.
 Vade nec in cymba, sed te uehat ardua puppis,
 Ingentes referant census ingentia mercis
 Pondera. Præterea quæ sint aptissima nautis
 Tēpora narrandū est: quanquā mihi parua per undas
 Vita fuit, uixq; ex illa tantum Aulide cursus
 Littus ad Eubœum, sub quo omnis Græcia quondam,
 Dum pelago desuit hyems, conuenit in unum,
 Et meritò infandos fatum luratur in hostes.
 Inde mihi placuit non longè ad Chalcida cursus,
 Huc ubi magnanimum genus Amphidamantis Achiui
 Constituunt populis certamina, & inclyta quondam
 Munera de funsti ponunt in honore parentis.
 Hic ego me dulcis referentem præmia cantus
 Auratos memini tripodas, quos sponte dicaui
 Musarum ante aras, quibus antra Heliconia cure,
 Ille ubi me primum dulcem docuere pœsim.
 Tantum igitur mihi res naualis cognita surgit.
 Dicam aliquid tamen, & uarios pandam ætheris usus,
 Hæc etiam nobis aspirauere Camœnæ.

Acquora tuta legant instructo remige puppes,
 Quum decies quinq; est series exacta dierum,

Aestiuum

Aestium post solstitium et iam deficit aestas.
Nam neq; tunc classes medio nec nauita ponto
Obruitur: ni forte uelit Iouis alta potestas,
Aut Deus, ipsarumq; parens Neptunus aquarum.
Exitus omnis in his rerum manet, exitus omnis.
At lenes spirant zephyri, tranquilla quiescunt
Acquora. tunc celerem uentis committe carinam.
Vadat onusta: tamen reditum properare memento.
Quam prius ipsa novos fundant uiveta liquores,
Autumnq; umbres, et hyems infauusta procellis,
Aut notus insurgat pluuiarorantibus alis,
Incumbatq; mari, totumq; euoluat ab imo.
Exercet etiam studium nauale sub ipso
Vere nouo, cum se tam latas arbor ab alto
Induit in frondes, quantum uestiga cornix
Pardit humi depressa: silet tunc nabilis unda.
Ast ego nauigium graue tunc, semperq; molestum
Crediderim. hoc naturæ homines leuitate nefanda
Subtraxere, agitant diuersa pericula fluctus:
Et tamen ire placet, quanquam mors dura sub undis
Diuitiæ fiunt hominum, atq; insanus habendi
Ardor. Ad hæc animū germane intende parumper
Concipe fraternos monitus. maria alta secando
Fac tecum ne cuncta uehas, maiora reserua.
Nec nimis est oneranda ratis, sit ponderis æqui,
Quicquid in hac durum est, aduerso occurrere fato,
Fluctibus in medijs curru discinditur omnis,
Si grauius supermisat onus: seruare memento

Mensuram in rebus, & idonea tempora ad usus.
 Quum propèter decies tibi uita elabitur annos,
 Connubium maturum aderit: decimumq; puella
 Exigat, & quartum, sed quinto nubat: & illa
 Virgo sit, atq; habitet prope te, cui sedulus astes,
 Sedulus inspicias artemq; usumq; puellæ.
 Hec uge ludibrio ne te uicinia cantet.
 Coninge nil melius casta, nil turpius illa
 Quæ uenerem prurit sine fine, & prostat ad omnes
 Semper, & exitio superimminet illa uirorum.
 Nemo etiam fratris in amore æquetur amicus.
 At par si quis erit, sit amandus tempore in omni
 Nulla ex te inceptum fœdus discordia soluat.
 Mentiri scélus est, præstat compescere linguam
 Infandam, si uim tibi quisquam inferret amicus
 Aut ore, aut manibus, surge & te ulciscere, redde
 Redde uicem duplicem. quod si illum pœnitet acti,
 Ac pœnam implorans iterum te exoptat amicum,
 Suscipe. uile quidē est, homines noua querere semper
 Fœdera amicitie. multos si frater amabis,
 Non laudo: nullos etiam medium sit in isto.
 Si tibi corda tument, uultus non indicet iram
 Turpe sequi sceleratū hominem, maledicere cuiquam
 Infandum est: qui iam uita laudatur honesta.
 Nunquam à te nunquam misera obiurgetur egestas:
 Diuinum donum est, diuūmq; eterna uoluntas,
 Illa quidem, quæ sepe uiri sublime molesta
 Impedit, ingeniumq; uetat super alta leuari.

Qui loquitur parcè, linguam nec in omnia soluit,
Tresaurum præ se gerit ille: ea gratia magna est,
Ut linguam moderes, pensatq; uerba loquaris.
Si quenquam uerbo lædes, læderis et ipse.
Grata in amicorum uenias conuiuia sumptu
Communi, dato particulam. gratissima sunt hæc.
Acce loui uinum, seu dijs, de mane cauendum est
Illauda libare manu, tum uota precando
Incaßum fundes nulli, exaudita deorum.
Solis ad aspectum nec quenquam mingere fas est,
Nocte sub obscura recto neq; corpore nudo,
Nox quia sacra deis. media nec credimus illud
Posse licere uia: si declinetur ab illa,
Esse etiam uetitum: diuus uir, et omnia noscens,
Hærens parietibus sedet, atq; exponit urinam.
Incus, ubi orbatæ tenuis latet angelus aule.
Non coitu polluta sacros genitalia pandas
Ante ignes, neq; cum dulci tibi coniuge præstet
Concubium, ut generes, dum mæsto à funere tristè
Mente redis, superùm sacra, sed lætus ab ara.
Credimus inuisum superis, semperq; molestum,
Qui natat assiduo labentia flumina cursu,
Quin sit lota manus prius, et pia uota precesq;
Fuderit, antequam ipsas supplexq; orauerit undas.
Infandum ante aras ungues incidere, cum dijs
Sancta facis: scelus est cyathos imponere uas
In quo uina latent, sacros operare lebetas.
Nil tibi, cum in sacris etiam hinc lauiffe nefandū est.

Perfice tecta prius, quàm cornix garrula ab alto
 Nunciet atram hyemem, ruit hæc inimica procellis,
 Fac sedeat bis sex quibus ætas exigit annos,
 Aut totidem menses natorum chara propago,
 Sede sub instabili: iuuat hoc omnemq; repellit
 Segnitiam: facit esse agiles, & ad omnia promptos.
 Fœdum ac turpe uirum est thermis muliebribus uti,
 Hoc prorsus fugiendum etiam: stat talibus atrum
 Supplicium. ante aras superum obiurgare, nefandū est,
 Sacra ministeria ac diuinos spernere cultus.
 Nec licet in fluuio, neq; fontis mingere in unda.
 Est quoq; turpe aliud uetitum. fuge pessima famæ
 Nomina. fama malum, facile in sublime leuatur:
 Est graue sufferri nimium, nimiumq; molestum,
 Difficile ut taceat, nunquam delabitur illa,
 Sedula quæ uarias populi penetrauit ad aures,
 Est dea fama quidem, sunt ipsi numina famæ.

DIES.

Sit tibi præterea series seruanda dierum.
 A Ioue natæ omnes, sunt à Ioue tempora nata:
 Ultima mensis erit nullo exercenda labore,
 At genio utendum est: illa omnis festa per urbes
 Ducitur, illa forum claudit, neq; iura resoluit.
 Prima dies sacra est, & quarta, & septima: prima
 Natus Apollo die radiancia lumina fudit.
 Luce dem quarta felix ducenda sit uxor,
 Omine captato sunt omnia prospera rebus,
 Et licet incuruam trabibus componere nauim.

At quintas fuge: namq; illarum pallidus Orcus,
Tum diræ Eumenidum facies toto orbe uagantur:
Castigant, si qua in tetris periuria falsum
Affirmant, quæ lis alternè agitata creauit.
Sexta dies tristem ostendit mulieribus ortum,
Leta uiris multiq; etiam nascuntur in illa,
Quis mala mens, fallax animus, fallacia uerba,
Et qui concubia exercent arcana per artem.
Hac ouium foetus licitum castrare, uel hœdos,
Et licet in fixa pecudes circundare mandra.
Scindimus octaua foeto genitalia tauro,
Castramusq; sues, foelix est ponere plantas.
Nonæ uiros gigni, uel amica sorte puellas.
Luce uiris decima faustos quoq; credimus ortus:
Vnaq; post decimam felix incidere uites,
Et tempestiuam segeti supponere falcem.
Hoc curat bis sexta etiam, foelicioꝝ illa,
Stamina & ex alto tenuissima torquet arachne,
Ingentem accumulans formicæ farris aceruum,
Et iuuat arguto percurrere pectine telas.
Tunc quoq; syluestres licitum castrare iuuenços.
Tertia post decimam plantaribus optima surgit,
Spargere semen humi: pallet contraria semper.
Quartaq; post decimam mulierum prospera natu,
Ac pressos domitare boues, ualidosq; labori
Hemionos, canibus faciles adiungere cultus.
Ac lenire manu, pecudiq; imponere mores,
Atq; aperire cados, & dulcia fundere uina.

Sextaq; post decimam plantaribus inuida surgit,
 Opportuna uiros nasci : sed iniqua puellas
 Aut nasci, aut thalamos petere, aut hærere maritis.
 Septima post decimam Cereris terat hordeasæ cræ,
 Ingentemq; illicet ferro discindere syluam,
 Ac uarias aptare trabes, quibus ardua tecta
 Moliri, ac structam possis agitare carinam,
 Nonaq; post decimam felix est, cum dea surgit
 Lutea : sed medium cœli cum uenit in orbem,
 Fit grauis : ex media ad finem lætissima fulget.
 Proxima lux sapientem hominem diuina creandi
 Insigni uiget officio, nec luce dolendum est.
 Post illam quarta sacra est, ea læta trahantur
 Gaudia, quinta dies post hanc, iuga curua iuuentis
 Ponit, & hemionos & colla exercet equorum,
 Altaq; uoluolas deducit ad æquora puppes :
 Quam pauci nouere, & recto nomine dicunt.
 Sum harum humanæ generi seruanda dierum
 Tempora, quippe illud magnis successibus augent.
 Sum aliæ ancipitesq; tamen sine mente, neq; ullo
 Officio excellunt, hæc alter laudat & illam,
 At paucis natura illarum cognita surgit :
 Nam nunc ipsa dies totum completitur orbem,
 More piæ matris, seuæ modo more noueræ:
 Nunc fulget, nunc atra latet, felixq; beatus
 Ille quidem, qui dijs gratus, cui cognita sunt hæc,
 Omniaq; inspicieus rerum se exercet ad usus.

F I N I S.

H E S I O D I

HESIODI OPERA

ET DIES, VLPPIO FRANEKE-

nensi Erisio interprete, ita ut uersus
uersui respondeat.

Vse Pierides, præstâtes laude canēdi,
Adsitis, patrē celebrâtes dicite uestriū
Dicite cur homines intersit nobilis il-
le, (uoluntas.)

Conspiciuq; hic obscurus t̃ iouis illa.

Nam facîle extollit, facîle elatumq; refrenat,
Et clarum obscurans, obscuri nomen adauget,
Erigit & miserum facîle, extinguitq; superbum,
Iuppiter altifremus, cui celsum regia cœlum.
Audi cuncta uidens, noscensq; & dirige rectè
Hæc oracula, ego sic Persen uera docebo.

Scilicet in terris gemina est contentio. uerū
Hanc animaduertens aliquis laudat, at illam
Dixerit esse malam: sibi nam contrarie utræq;
Seminat illa etenim bellum, litesq; maligna.
Hinc hominum nulli grata est: sed sepe sequuntur,
Atq; colunt illam, dijs instigantibus ipsis.
Alteram at ipse (etenim prior atra nocte creata est)
Terris imposuit summi regnator Olympi,
Iuppiter, at longè mortalibus utiliore.
Namq; facit segnem quamuis meminisse laboris.
Qui cernens alium ditescere, dum piger ipse est,
Festinat quoq; arare, & humi desigere plantas.

Tum curare domum: nam uicino æmulus usq;
 Vicinus dite scnei, ac pugna utilis hæc est.
 Sic figulus figulum, sic & fabrum faber odit,
 Sic uates uatem malè fert, sic Irus & Irum.
 Ast immitte tuis hæc Perse cordibus imis,
 Nam mala sic placeat, nulla ut sit cura laborum,
 Lis tibi, elamosas rixasq; forumq; sequenti.
 Ille etenim lites fugere & contemnere debet,
 Cui non plena domus, cui non sunt horrea plena
 Maturi fructus, Cereris quem terra dat alma.
 Huius si sat habes, age iurgia dira moueto
 Ob res alterius: mecum facere amplius istud
 Haud licet, at potius rursus causam experiamur
 Iudicijs rectis, quæ uel Deus optima dicat.
 Quum fieret nostræ sortis diuisio, rapta
 Plurima iudicibus sic corrumpendo dedisti
 Doniuoris: hanc qui cupiunt discernere litem,
 Stulti, quos latet, ut toto sit dimidium plus,
 Et quænea in molli malua asphodeloq; uoluptat.
 Quippe occultarunt homini nunc numina uictum,
 At quondam tantum facile una luce parasses,
 Vnde anno segnis potuisses uiuere toto:
 Continuò ad fumum licuisset ponere stiuam,
 Ac tibi cessarent opera mulumq; bouumq;.
 Abdidit at pater hæc, iratus pectore secum,
 Imposuit quòd ei uersuta mente Prometheus.
 Hinc generi humano mala tristia plurima struxit.
 Primum occultauit seuis mortalibus ignem,

Quem

Quem satan Iapeto rursus est furatus in usum
Humanum, inferula deportans clàm Ioue summo.
At pater offensus, uerbis est talibus usus:
Qui superas cunctos ô calliditate Prometheus,
Ob me deceptum ac sublatum letus es ignem:
Sed dolor hinc ingens tibi erit, cunctisq; futuris
His dabo namq; malum, mihi quòd furatus es ignem.
Ob quod gaudebunt cuncti, propriũ malum amantet.

Sic dixit, risitq; parens hominumq; deũq;.
Vulcanoq; iubet, properanter fingeret udo
E' timo plasma, huic uires hominisq; loquelam
Inderet, ac uultu coelestibus assimilaret
Virgibus, forma effingens pulchra: inde Mineruam,
Cum textura alias artes quoq; tradere mandat.
Et Venerem, capiti speciosum adhibere decorem,
Atq; comes desiderium curasq; uoraces:
Addere fallaces mores, mentemq; caninam,
Mercurium iussit, tibi qui caput abscidit Arge.

Dixit, & implebant patris omnes iussa uolentes.
Exemplò è terra primus pede claudus utroq;
Mulciber effinxit diuæ simile omnia plasma.
At cinxit, uarieq; ornavit cæsia Pallas,
Vndiq; per totum Charites, Suadelaq; corpus
Contorta ex auro posuere monilia fuluo.
Pulchricomæ uernis cinxerunt floribus Horæ.
Aptauit reliquum mundum Tritonia Pallas.
Instruxit pectus Maia genitrice creatus,
Vasfriciam imponens, mendacia uerba dolosos

Mores: consilium Iouis hoc erat, indidit idem.
 Præco deum nomen mulieri, nomine recto
 Pandoram appellans: illam quod quisq; deorum
 Dono donarat, quod non hominum fuit ex re.

Postquam igitur factus dolus insuperabilis esset,
 Tum pater omnipotens cum dono Epimethea: adire
 Iussit Mercurium, qui nuncius astricolarum est.
 Inmemor ast erat hic, frater quod iusserat olim,
 Ne Iouis acciperet donum, sed sperneret a se
 Dimittens iterum ne cladis origo sit orbi:
 At miser accipiens, malum habens tum deniq; sensit:
 Ante Epimethei erratum mala cognita nulla
 Prorsus erant, facilis, sed uita erat absq; labore,
 Difficiles aberant, morbi senium accelerantes:
 (Namq; statim inq; malis homines morbisq; senescunt.)
 At mulier digitis dum tollit opercula uasi,
 Omne malum, ledens homines graue, sparsit in orbem.
 Sola ibi se in firmis tenuit spes ædibus, intus
 Pyxidis ad labrum latitans non euolat extra.
 Atq; etiam citius rursus uas tegmine clausit,
 Consilium, mentemq; Iouis Pandora secuta.
 In terram exiliijt reliquum genus omne malorum.
 Hinc mare nunc illis est plenum, plenaq; terra,
 Nocte dieq; homines miseros inuadere nunquam
 Exanguis cessant morbi, mala multa ferentes.
 Et tacite adueniunt, nam uox est à Ioue dempta:
 Sic non ulla Iouis mentem euitare potestas.

Nunc aliud referam, si non audire graueris,

Ordine

Ordine quodq; suo memorans, tu mente reconde.
 Postquam una nati dii, mortalesq; fuerunt,
 Primum, fecerunt hominum genus aureum, Olympi
 Qui celsas habitant aedes dij sine carentes:
 Hic homines cœli Saturno sceptrâ tenente,
 Viuebant, & erat dijs uita simillima, curis
 Aerumnisq; uacans, nunquam quassata senecta,
 Robore semper erant simul manuumq; pedumq;
 Perpetuas epulas agitabant pectore Leti,
 Mors accedebat tanquam sopor illa fuisset,
 Commoda nulla aberant, immensos terra ferebat
 Sponte sua fructus, illi sine murmure donis
 Diuum uiuebant, inter se pace fruentes.

At genus hoc postquam tellus contextit in aluo,
 Continuo facti sunt diui mente Tonantis,
 Atq; colunt terras, hominum custodiam agentes,
 Qui nunc quid iuste obseruant, quid fiat inique,
 Aere uestiti, peragrans undiq; terram,
 Diuitias tribuunt: regale hoc munus eorum est.

Inde genus superi fecere argenteum Olympi,
 Longè deterius multis in partibus aureo,
 Haud mentis probitate ualens, haud indole tantum.
 Tempore ad hoc hominum, bis quinquaginta per annos
 Matris lacte, domi uiuebat paruulus infans.
 Sed quum pubertas iam plenaq; contigit etas,
 Tempus ad exiguum post illis uita manebat.
 Plurima uiderunt mala namq; iniuria nunquam
 Mutua cessabat, reuerentia nulla deorum.

Nullus

Nullus erat cultus, nulla aris sacra ferebant,
 Ut mos est alijs mortalibus: hinc pater altus
 Iuppiter accensus, merita illos perdidit ira,
 Quòd superis nullos dare dignarentur honores.

At genus hoc postquam tellus quoq; texit in aluo,
 Illis sub terris sedes habitare secundas
 Sunt iussi, atq; illic non sunt ab honore remoti.

Aeneum at hinc hominum genus alti rector olympi
 Iuppiter æquandum non parte argenteo in ulla,
 Quercubus ex duris fecit durum ualidumq;.
 Mars erat his cordi, et uesana libido nocendi.
 Non frugem ederunt, adamantis pectus habentes,
 Infandum suberat robur, fortesq; lacerti
 Pendebant de humeris, membra omnia crassa ferebāt,
 Arma quidem ex solido constabant ære, domusq;,
 Omnia (adhuc ferro tunc ignoto) ex ære parabant.
 Vita illis proprio manuum finita furore est,
 Atraq; Plutonis nullo cum nomine regna
 Intrarunt, quamuis fortes, quamuisq; superbos.
 Mors tamen inuasit, solemq; relinquere fecit.

At genus hoc postquam tellus quoq; texit in aluo,
 Iuppiter in terris Saturni filius inde
 Rursum aliud fecit quartum, præstantius atq;
 Iustius heroum genus, ipsis æquiparandum
 Dijs. ac semideos hos secula priora uocabant.
 Abstulit at nimius bellorum ardorq; furorq;
 Hos septem gemina Cadmeæ ad mœnia Thebes
 Ob tua pugnantes pecora, atq; ipsum Oedipe regnū,

illos

Illos nauigio sala per spumantia ponti
Ad Troiam uestos, te propter Tyndaris alma,
Oppessitq; illic mors ultima linea rerum,
Iuppiter ac simul hos ad mundi extrema remouit,
Longè à terricolis tribuens uitamq; donosq;.
Atq; quidem leti semper uacuiq; dolore
Calcant Elysios campos prope littora uasti
Oceani, hic illis dulcem unoquoq; ter anno
Effundit fructum mater gratissima Tellus.

Dij utinam quinta mihi uitam etate negassent,
Sed nascendus adhuc miser essem, aut mortuus olim:
Ferreum enim nunc est genus, intermissio nunquam,
Nunquam finis erit noctuue dieue malorum,
Perpetuis hominum dij stringent pectora curis.
Ast aliquando malis his succedent bona rursum.
Namq; pater genus hoc hominū quoq; morte domabit,
Vtraq; quum fuerint iam cani tempora facti.
Nec similis nato genitor, nec filius illi.
Nec socius socio, nec fidus suscipienti
Hospes erit, proprio nec fratri frater, ut antè:
Despicient senio fessos sine honore parentes,
Insuper audebunt duris incessere uerbis,
Vt pote nec numen reuerentes. adde quòd ipsi
Dira seni patri proles alimenta negabit.
Ius erit in dextra, suaq; alterna oppida scindent.
Vir bonus aut iustus nullius fiet honoris,
Sed magis insignem sua per scelera atq; rapinas
Suspicient, cedit ius dextræ, nec pudor ullus

Notus erit, fallēt probum & improbus, ore doloſo
 Verba obliqua loquens, periuriaq; inſuper addens.
 Deniq; liuor edax, pallens, triſtisq; malisq;
 Alterius gaudens, homines ſe ſparget in omnes.
 Tum Pudor & Nemesis, duo maxima numina, coeli
 Antiquas repetent ſedes, uelamine corpus
 Obteſti niueo, terramq; hominesq; ſuperbos
 Gaudebunt liquiſſe, quibus tamen agra relinquent
 Tot mala, quæ nullo poterunt medicamine tolli.
 Nunc age principibus referam, doctis licet iſſis,
 Fabellam. Accipiter ſic paruam ad aedona dixit,
 Alta in nube ſerens, conuellensq; unguibus atris,
 Hæc miſerè eluxit curuo lacerata ſub ungue,
 At ſuit accipitri uox illa tyrannica diro,
 Quid garris demens? nunc longè ſortior in te
 Ius habet, hæc tibi cantrici, qua ducō, ſequendum.
 Nunc mihi ſi placeat, tibi parcam, aut cœna futura et.
 Stultus, maiori cupiens contendere contra,
 Vincitur, atq; ignominiam cum clade reportat.
 Sic ait accipiter, ſulcans celeri aera penna.
 Tu ſequere ô Perſe iuſtum, iniuſtumq; relinque,
 Nam multum petulans homines iniuria lædit,
 Quam uir ferre nequit patiens, quin corde mouetur
 Cladem ullam accipiens, melior ſic ſemita monſtrans
 Iuſticiam, cedit quoq; tandem iniuria iuri
 Succumbens, ſtultus non nouerit hoc niſi paſſus.
 Iamq; ſtatim comes eſt iuri periurium iniquo.
 Iuſtitia huc ſequitur, trahitur quocunq; ab avaris

Iudiciis, quos lege finit decernere iniqua.
Hinc lachrymans urbis uicos populumq; pererrat
Aere tecta, illis secum mala plurima uoluens,
A quibus exacta est, fraudataq; partibus æquis,
Qui uero externis et ciuibus omnia iuste
Distribuunt, nil flectentes à tramite recto,
His uiret urbs, populiq; uigent, atq; omnia florent,
Pax iuuenum nutrix usq; est, non horrida bella
Latiuidens illis imittit Iupiter unquam,
Nec populos inter rerum ulla penuria iustos,
Insument epulis in sacris parta labore:
Terra dat immensos fructus, in montibus altum
Quercus fert glandes caput, est apes incola uentris,
Grex ouium lana per agros incedit onustus,
Et similem sobolem genitrices patribus edunt.
Deniq; cunctarum rerum ubertate fruuntur.
Non scandunt naues, tellus uictum alma ministrat.

At quibus est cordi mala uis, male factaq; dira,
Destinat extemplo his Saturnius æthere poenas.
Nominè sæpe uiri scelerati urbs plectitur omnis,
Qui peccet, faciatq; Ioui non facta ferenda.
Verum ut subiiciam mala quæ Deus æthere mittit,
Dat cum peste famem, tacta omnis plebs cadit igni,
Incedunt sterili mulieres uentre, domusq;
Ac stirpes pereunt, supero id rectore uolente,
Agmina qui nunc sternit eorum aut moenia frangit,
Currentesq; rates disrumpit in æquore sæuus.
O uos qui regitis terras, aduertite mentem

Huc

Huc ad iusticiam, quoniam superi prope nos sunt
 Dij, qui cuncta uident, & eos qui per mala iura
 Defraudant alios, sprete ratione deorum.
 Ter numerum exuperant cœlestia numina, terram
 Quæ nobiscum habitant, in tutelam data nostrum,
 Illaq; quid iuste obseruant, quid fiat iniquè,
 Aere tecta, omnem pedibus peragrantia terram.
 Ipsaq; iustitia est uirgo Ioue nata parente,
 Clara deos inter superos, reuerendaq; multum.
 Quam si quis uiolet, meritò ue fraudet honore,
 Continuo ante pedes residens patris Iouis alti,
 Humane exponit membris scelera, & dare pœnas
 Vult fraudis, populi rectores, qui sacra iura
 Detorquent mala dum ob nummum sententia fertur.
 Sed memor ô iudex horum, tua dirige rectè
 Iudicia, & capiant te obliuia iuris iniqui.
 Noxius ipsi sibi est, alij qui querit obesse,
 Consiliumq; malum danei fert maxima damna,
 Perspicit ac sentit sacrum Iouis omnia lumen,
 Nunc uidet & nobis quid agatur, si uelit illum
 Nec latet hac quodnam ius exercetur in urbe,
 Ast ego mortales inter iustus minimè essem,
 Filius aut itidem, si peccatum foret, esse
 Iustum, aut prænium si iniustum maiora manerent.
 Talia sed minimè est facturus Iuppiter unquam.
 Ast immitte tuis hæc Perse cordibus imis,
 Audi iustitiæ, uimq; obliuiscere diram.
 Hanc etenim legem nobis Deus ipse reliquit.

Piscibus at, nemorumq; feris, aubusq; se ut ipsi
 Inuicem edant; iuris quia non discrimen in illis,
 Iustitiam nobis, quæ præstantissima longè est,
 Tradidit, & quoties audet quis dicere uerum
 Existens testis, Deus huic dat prospera cuncta:
 Qui dum testis adest, temerè periuria iurans
 Mentitur, ledens hic ius, magè leditur ipse.
 Nam genus ipsius perit, atq; extinguitur omne:
 At genus in claro iusti post nomine uiuit,
 Nunc tibi præcipuè memorabo salubria Perse.
 Scilicet ex uitijis facillè est uel prendere turbam;
 Nam uia non longa est, foribus uicina morantur,
 At regina graui uirtus sudore paratur,
 Est uia difficilis, præceps, longa, aspera ad illam
 Principio, postquam iam stas in uertice summo,
 Tum facilis, tum fit dulcis, licet antè molesta,
 Optimus ille uir est, primusq; sibi omnia noscens
 Consulere expendens quæ post prodesse ualebunt,
 Sed bonus hinc ille est, audit qui recta monenti,
 Qui sibi consulere ignorat, nolitq; monenti
 Auscultare alij, nullusq; & inutilis hic est,

Sed tu nostra animo semper præcepta reuoluens,
 Esto operi intencus Përse diuine, fames ut
 Te premat inuidia Cereri, sed amore pudice,
 Illa tua omnigeno sic impleat horrea uictu.
 Ecce fames comes est homini certissima pigro,
 Adde quod hunc odia superiq; hominesq; sequuntur,
 Quisquis sequit' fucos imitatur inertes,

Quorum uenter apum consumit parta labore.
 Ocia agens: sed opus tu quodq; in tempore cura,
 Horrea ut accipiant maturum in tempore fructum.
 Ditescunt homines ex sedulitate laborum,
 Quin operans fies multo mortalibus et dijs
 Charior: his odio, cui corpus torpet, habetur.
 Turpe labor non est quicquam, sed inertia turpe.
 Tu studio, ad studium quoq; perstimulabis inertem,
 Ditescens. at opes uirtusq; decusq; sequuntur,
 Dijs similis fies. melius nil ergo labore:
 Siq; nec alterius cupiens rerum, usq; laborans,
 Ut inbeo proprium studeas acquirere uictum.
 Vtilis haud quaquam est homini pudor hospes egenti.
 Nunc iuuat ille uirum, nunc officit ille uicissim.
 Vir pudibundus inops manet, audax fit cito diues.
 Nil unquam rapias, data coelitus optima dona.
 Cuius enim fuerit manus um res aucta rapinis,
 Sine usu linguae mendacis (qualia fiunt
 Humanis animis lucri dulcedine captis,
 Dum q; pudor nullus sola irreuerentia regnat)
 Hunc male dii uexant, rursum possessio primum
 Atteritur, felix nec longo tempore uiuit.
 Par scelus hic, a quo supplex et leditur hospes.
 Patrat et ingreditur quicunq; cubilia fratris
 Vxorem maculans, et sancta cubilia strupro.
 Peccat, et is qui ledit utroq; parente carentes,
 Quicq; senectutis supremo in limine stantem
 Haud timet inuiti sermone offendere patrem.

Hunc

Hunc pater ipse Deum Saturnius odit, & illi.
Factis pro iniustis tandem mala digna rependit.
Sed nunquam Perse tu quicquam feceris horum.
At pro virili superis dijs fac sacra, pure
Mundeq; & pingues coxas adoletis sub aris
Nunc uni pateris. nunc placat thuris odore,
Solis ad occasum facies & solis ad ortum,
Ut tibi perpetuo fausti sint atq; fauentes,
Viq; iuuare queas alios, non te iuuat alter.
Hoste tuo, ad cenam tui amantem accersere, relictos
Hunc tamen ante omnes, paries quem separat unus
Abs te, si qua etenim tibi res peragenda domi sit,
Discincti uicini aderunt, cingentur amici.
Damnum uicinus malus, auxilium bonus ingens.
Atq; bonum nactus uicinum, est nactus honorem,
Nec res, uicinus nisi sit malus, ulla peribit.
A uicino aliquid capias si mutuò, eadem
Mensura, ac non si possis sine fœnore redde,
Indigus ut rursus nullam patiare repulsam.
Ne mala lucra pares, mala lucra equalia damnis.
Sis charus charo, uiscentem inuise uicissim.
Quiq; dedit, reddas: nil da, qui nil dedit unquam.
Danti aliquis dedit: at nil danti quis dedit unquam?
Dos bona, sed nunquam bona mortifera ulla rapina,
Qui dat sponte lubens, quamuis hic grandia præstet
Munera, ledatur, facit atq; hoc corde sereno,
Qui uerò ipse rapit, nullo remorante pudore,
Sit quamuis paruum, cruciatum hic pectore sentit

Namq; super paruum, si paruum apponere cures,
 Sapius & facias, citò magnus fiet aceruus.
 Effugit ille famem, præsentem qui auget aceruum.
 Sufficit hoc minimè, quod cella penaria seruat.
 Esse domi præstat, nam damnosum foris esse.
 Dulce est, de cumulo præsentis sumere: contrà
 Est graue, egere aliquare absente. hinc sis memor horù
 Dum plenum est, sermèq; uacat uas largius hauri:
 In medio parcas, in fundo parcere serum.
 Dicta prius merces detur famulo, idq; benignè.
 Et tum fratre iocans, cura tum testis ut adsit.
 Fidere sæpe nocet, nocet & diffidere sæpe.
 Ne fucata tua spoliè te mente caueto,
 Foemina, blanda, loquax, nidi damnoſa uorago,
 Confidit furi, qui confidit meretrici.
 Hinc patrius seruet dilectus filius aedes.
 Sic tibi res crescent, procedentiq; omnia dextrè.
 Fac moriari senex, gemina ex te prole relicta:
 Namq; Ioui facile est lotupletes reddere plures.
 Curaq; multorum maior, plus fertur in arcam,
 Si cupias summis quoq; tu ditescere uotis,
 Perſe, sic facito, usq; laborem annecte labori.

LIBER SECVNDVS.

Pleiadas cernens orientes, demete frugem:
 Vomere uerte solis, quàm submerguntur in undas:
 At bis uicenas latitant noctesq; diesq;
 Hinc iterum apparent impletis mensibus anni,
 Tempore quo primum incipiunt splendere falces.

Hec

Hec lex aruorum est cunctis seruanda colonis,
Siue habitent illi rauci prope littora ponti,
Pinguiasue colant in uallibus arua remota
A ponto protul. At nudus scire, nudus arato,
Et nudus metito, Cereris si in tempore cuncta
Officia exoptes curata ut tempore crescant
Quæq; suo: ne quando, grauis dum uexat egestas,
Frustrâ mendices aliena per ostia uictum,
Vt qui nunc ad me uenisti, at non dabo quicquam
Aut dono, aut usû: sed Perse stulte labora.
Ipsi terricolis dii constituere laborem,
Ne cum filiolis, cum coniuge, pectora tristis
Panem à uicinis queras, ipsiq; repellant.
Forsitan accipies bis térue, at si inde intolestes,
Efficies nihil, in uanum, sed plurima dices.
Sed quid uerba inuam? horror, memor esto parare
Ipse feram unde famem places, ac debita soluas.
Primum, edes, famulam, taurum qui ducat aratrum,
Emptam non ductam, tua quæ iumenta sequatur.
Hinc memor apta tuæ domui instrumenta parato,
Ne poscas alium illa, et coludare negante.
Tempora diffugiunt, inceptaq; res caret auxilio.
Ne differ sub cras opus, adq; dicm inde sequentem,
Nam sua desidiam sectans replet horrea nunquam.
Nec cunctatur iners: studium rem promouet unum.
Hinc est lucta pigro cum paupertate perennis.
Cum deferbuerit Phœbeæ lampadis ignis,
Atq; calor fudorificus, cum Iuppiter imbrem

Mensibus Autumni fundit, corpusq; leuatur
 Humanum, ac recipit uires (qua Sirius horis
 Per lucem exiguis, hominum tunc imminet ardens
 Verticibus, uerum sese plus nocte fatigat)
 Deniq; cum cariem contemnit secta securi
 Sylua, & fundit humi frondes, cessatq; uirere,
 Cedere materiam è syluis tum sis memor aptam
 Vt mortariolum tripedale, trium cubitorum
 Pistillum, atq; axem resecato septipedalem:
 Octopedum si sit, tum malleus abscondatur,
 Tres palmas rota habens sit, denas currui habentis
 Plurima ligna incurua seces, dentale per arua
 Aut montem queres, inuentum confer ad edes
 Illignum, nam tale haud frangitur inter arandum,
 Si clauis buri, Cereris qui munia tractat
 Rusticus inficiens, temoni adiunxerit aptè.
 Sed tibi sub tecto fabricans duo aratra parato,
 Perfectum ac rude: nam multo præstantius est sic:
 Nempe uno fracto, tum tauris alterum ut addas.
 Temones ualidos de lauro ulmoq; recides.
 Ex quercu buris, dentale ex ilice fiat.
 Sintq; nouem annorum tauri, his firmissima membra,
 Conueniuntq; operi medio æui flore uigentes.
 Non ille inter opus miscens prælia, aratrum
 Frangentq;, inceptumq; ita opus linquens sine fructu.
 Hos numerans annos uir quadraginta sequatur.
 Postquam edit panem morsus quater octo terentem,
 Sollicitus rectum curet tum ducere sulcum,

Ad socios non respiciens, sed pectore toto
Incumbens operi: non iunior aptior illo est
Spargere sementem, et loca semine sparsa cauere,
Iunior ad socios crebro uaga lumina fleat.

Obserua, si quando gruis uox clangit ad aures,
Nubibus ex altis dantis tibi signa quotannis:
Nam fert signa soli uertendi, et tempora brumæ
Indicat: at bobus uenit ipsa ingrata cæcenæ.
Inclusas stabulo uaccas tum pascito feno.
Dicere per facile est cum bobus des roga currum:
Et facile abnuere est. proprijs bobus labor instat.
Vir cordatus ait, currum compinge tibi ipse.
Stultus at hoc nescit, centum is sibiligna requirit.
Sed tu cuncta domi curato negocia primum:
Et simul ac ipsum iam tempus uenit arandi,
Tum quoq; cum famulis insistas ipse labori.
Humidus et siccus sit ager quum scindis aratro,
Mane bene aggrediens, spicis onerentur ut arua.
Vere solum proscinde, iteratum haud fallat in æstu.
Esto noualis ager, cui uis committere semen.
Dira nouale arcet, puerorum est blandaq; nutrix.

Terreno fac uota Ioui, Cereriq; pudica,
Ut placidi pleno dent arua grauescere foetu.
Fac uota aggrediens terram sulcare manuq;
Corripiens stiuam stimulas quum dorsa trahentum
Vimine taurorum: sed tunc te pone sequatur
Rastrâ puer portans, quum mandas semina terre.
Isq; aubus semen celando negocia ponat.

(Sedulitas homines inuat, at socordia ledit)
Sic grauis in terram fructu nutabit arista.
Siq; inopacibus Deus annuat inde labori,
Eijce tum uasis, quas fecit aranea telas,
Et cunctis plenis uictu letabere uisis.
Inueniet te uer. epulantem, non eris unquam
Indigus alterius, sed opus tua ope alter habebit.
Sed tibi solstitio brumæ si terra subacta est,
Raras innitens gembus refecabis aristas,
Dragmata pauca ligans, reptansq; in puluere tristis,
Corbe uehes messem, paucis erit illa stupori.
Nunc etenim magni Iouis hæc, nunc illa uoluntas,
Ac homini illius mens perscrutabilis ægre.
Quod tibi si serò fit aratum, hæc una medela est.
Tempore quo primum coccyzat in arbore coccyx,
Humanasq; suis demulcet cantibus aures,
Tum triduum totum si fundat Iuppiter imbrem,
Qui non destituat bouis aut uestigia uincat,
Primus ita æquæ multa metent & serus arator.
Pectore cuncta tene memori, nec tempora cani
Te lateant ueris, nec tempus quo cadit imber.
Fabrorum uitato soccos, nugasq; calentes
Tempore brumali, cum frigora corpus adurunt.
Tum proprie domui uir prospicit, omnia gnauum.
Ne te seu a dies hyemis deprendat egenum,
Constringatq; podem manus attenuata tumentem.
Multa uir ignauus, dum se spe pascit inani,
Indigus interea uictus, mala corde uoluntat:

Namq;

Namq; potest inopem minimè spes pascere, pigra
Ocia sestantem, et tenuis cui copiarerum.

Tu media exerce famulos æstate labore,
Non erit usq; æstas, curate in tempore ridos.

Excoriatorem pecudumq; hominumq; Decembrè
Euita studio summo, glaciemq; molestam,

Quæ per humum Borea solet indurescere flante.

Is per Thraciam equis claram flans, Oceanoq;

Incumbens, mugire facit terramq; nemusq;

Alticomas quercus, ornosq; ex monte profundam

Deijcit in uallem, rapiens radicibus imis

Flamine præcipiti, strepitu boat ardua sylua.

Tumq; feræ exhorrent, caudasq; sub inguina ponunt,

Densa licet pellis setisq; pilisq; sit ipsis,

Sic tamen armatas Boreæ uis frigida transit.

Nec bouis hunc arcet tergus, sed ad intima perflat,

Perflat et hirsutas capras: sinit esse bidentes

Immunes. anno nam toto in corpore lanæ

Perdurant: facit ille senes incedere curuos.

At non mollicutes infestat uirginis artus,

Quæ manet intra ades matri coniuncta paternas,

Nescia adhuc quid amor, quid sint tua facta Dione,

Vndiq; sed tenerum corpus bene lota, oleoq;

Perlita odorifero, testum intra nocte quiescit,

Tempore quo polypus proprios depascitur artus,

In gelido recubans antro, madidoq; cubili.

Nondum etenim inuitat sua lustra relinquere Titan.

Qui super Aethiopum populos incedit et urbes,

Tempus ad exiguum se terræ ostendit Achæne,
 Syluicolaq; feræ tunc undiq; quotquot inermes,
 Quotquot cornigeræ stridentes dencibus, altas
 Percurrunt syluas, resq; omnibus est ea cordi,
 Quæ sitisq; diu in latebris sua corpora sternunt,
 Sed similes homini baculus cui tertius est pes,
 Cuiq; est iam fractum dorsum, et dependet humi frons;
 Huic similes, inde aufugiunt ubi nix iacet alba.
 Tunc, quod mando, tuum corpus bene uestibus arma.
 Indue talarem tunicam, superindue chlenam:
 Staminibus raris inducas licia densa:
 Inijceq; hinc uestem, ne horrescant frigore crines.
 Nene tibi horridi di rectiq; in corpore surgant,
 Induc perones pedibus detergore tauri
 Fortiter occisi, prius intus crimibus opplens.
 Et bruma aduentante, bouis tibi consue neruo
 Pelles hædorum, ut latè imponantur ad imbrem
 Pellendum dorso, crinesq; caputq; galerus
 Arte laboratus tegat, ut ne aures madesiant.
 Frigus in aurora sæuum est aquilone rucnee,
 Astriferoq; cadens in terram ex æthere mane
 Aër fecundans segetem, super arua resedit.
 Qui primum liquidis fluminiū hauritus ab undis
 Hinc uiuentorum è terra sublatus in altum,
 Nunc pluuiam sub noctem adfert, nunc flamina gignit,
 Vndiq; Threicio nubes aquilone ciente:
 Hunc tu præueniens æsto pete tecta labore,
 Ne properans cælo te fors nebula occupet atra,

Et madidum corpus, uestesq; intingat in imbre.
 Hinc præcitatō: mensis seuissimus hic est
 Brumæ is, grauis & pecori & mortalibus ipsis.
 Fabula iumentis tum parcius obijce. uerum
 Plus homini apponas quoniam longissima nox est.
 Hoc obseruato. dum impletis mensibus anni
 Acqua dies fuerit nocti, & dum denuò mater
 Cunctorum tellus fructus ferat alma recemes.

Cum post solstitium brumæ regnator olympi
 Sexaginta dies confecerit, illicò deinde
 Oceani Arcturus sacris releuans caput undis
 Exoritur. fulgens noctis ueniētibz umbris.
 Hunc post lugubris rege ex Pandione nata
 Ad uer primum oculis hominum se ostendit hirundo.
 Huius præueniens aduentum, incidito uites.

Cum calida è terra reptat testudo per agros
 Pleiades fugiens tum tempus nāttere uites,
 Sed falces acue, atq; in mēsem mittito seruos.
 Desere mane torum, & ualeat confessus in umbra
 Temporibus mēsis, cum Phoebus corpus adurit.
 Sed properans cura, ut fructus sub tecta uehantur.
 Surgito mane, tibi ut uictus coningat abunde.
 Conficitur facile pars tertia mane laborum,
 Aurora acceleratq; uiam. acceleratq; laborem,
 Multi iter inceptare solem illius ad ortum,
 Bobus & iniicitur tum multis pondus aratri.

Carduus in pratis cum floret, & ore cicada
 Arboribus latitans dat acutum stridula canum.

Crebre

Crebra alas quatitans, operosa estatis in hora,
 Tunc caprae pingues, tunc et molliſſima uina,
 Foemina tunc coitus auidiſſima, languidus eſt uir.
 Nam capiti et genibus uires Canis aſtiſer aufert,
 Corpus et exuccum facit aſtas ſaxea. tum te
 Umbra habeat, tumq; adſint Biblina uina, placenta
 Lactea, lacq; caprae, quae non alit ubere foetum,
 Nec teneri uituli nondum enixi caro deſit,
 Haedorumq; recens natorum: nigra ſub umbris
 Vna ſedens miſce, recrea cor dulcibus eſcis,
 Spirantem leuiter faciem conuerſus ad Eurum,
 Et fontem aſpiciens ſine limo et ſine fluentem.
 Sed ter aquam funde, et quarta uinum uice miſce.

Brachia cum primum proſert robuſtus Orion,
 Sacra iube excutiant famuli Cerealia dona,
 Area in equali, et uentis regione patente.
 Excuffam Cererem metire, in uafa reponens.
 Quumq; tenes omnem iam ſtructum intra horrea uictum.
 Quere domo propria famulum, famulamq; carum
 Prohibus. illa ſolet, quae lactat, inutilis eſſe.
 Paſcere cura canem quoq; ſit, ne parcito pani,
 Ne tua furetur ſolitus fur ſtertere luce.
 Poſtremo moneo, ut foenum paleasq; recondas,
 Vnde boues paſcas mulosq; his omnibus actis,
 Tauris deme iugum, et famulis concede quietem.
 Cum medio coelo Canis, Orionq; uaganur,
 Arcturumq; aurora uidet ſibi ſtare propinquum,
 Collige tunc omnes Perſe de uitibus uuas.

Et bis quinque dies noctesque exponito soli,
 Sint et quinque dies sine sole, in doli sexto
 Manera letitiam Bacchi patientia conde.
 Postquam pleiades hyadesque, atque amplius Orion
 Occiderint, tum mox inuertere uomere terram
 Esto memor, sic quæque suo anni tempore fiant.

At tibi difficilis res si sit nautica cordi,
 Tempore quo eoa Atlamides Oriona
 Vitames seuum, pelagi conduntur in undas,
 Omnigeni miscent inter se praelia uenti,
 Hinc tua nulla mihi tum currat in æquore naui:
 Cura sit, ut iubeo, tellurem inuadere aratro.
 Nauigium subduc in littus, et undique saxa
 Aduolue, ut sedeat tutum spiramina contra.
 Eijce aquas pluuias, ut ne Iouis imbre putrescat,
 Arma ratibus cuncta ad tua tecum culmina confer,
 Carbasa, quæ naui sunt alæ, ritè plicato,
 Suspendas fumosa super laquearia clauum.
 Ipse uiam differ dum tempus uenerit aptum,
 Tum nauem æquoreas in aquas deducito, et illam
 Mercibus oppleto, unde domum bona lucra reportes.
 Sic noster solitus pater est dare uela per undas,
 Perse chæse, bonum uictum hinc æquumque parabat.
 Et semel hac tenuit cursum, emensus mare magnum,
 Aeolica à Cuma soluens cum naue picata:
 Non quòd diuitias amplas fugiebat, opesque,
 Sed paupertatem mortalibus à Ioue missam,
 Haud Helicone procul, miseranda habitabat in Ascre:

Qui malus ac grauis est, brumaq; aestateq; uicius.
Curandum Perse tempestiuo omnia fiant
Tempore, sed primam hanc curam res nautica poscit.
Laudato exiguam nauem, at res credito magne.
Quo maior uectura, lucra hoc maiora futura,
Si modò contineant rabiosi flamina uenti.
Quando ad mercatum uertisti pectora, sic &
Debita conaris uitare, famemq; molestam,
Multisoni ostendam pelagi cursusq; modosq;:
Non tamen ipse rei, quæ pertinet ad mare doctus.
Nam nunquam rate sum spacirosa per æquora uectus,
Præterquam Euboeam ad uicinam ex Aulide, ubi olim
Argiui à ducibus populi collectio facta est.
Dum seuum mare ibi tenuit Troiam ire uolentes.
Illuc Amphidamantis ego ad certamina ueni.
Calcidaq; intraui. nam plurima premia clari
Proclamata uiri statuere: at carmine tum me
Victorem. tripodem auritum retulisse recordor.
Hunc ego suspendi Musis Heliconis honorem,
Primum ibi fecerunt me hymnum tentare sonorum.
Nunc mihi quanta fuit ratium experientia cernis.
Attamen Aegiochi mentem referabo tonantis,
Nam docuere deæ me sacrum pangere carmen.
Quinquaginta dies post, quam se uertit ab isto
Sol Cancro, æstatis iam parte cadente suprema,
Est opportunum fluctus intrare marinos.
Non facile franges nauem, aut homines mare perdet.
Perdere si nolit princeps Neptunus aquarum,
Sive deum simul atq; hominum rex Iuppiter altus.

Namq; per hos pariter stat cardo boniq; maliq;
Non uarij tum flant uenti, iacet unda quieta,
Tum trahe confidens uentis securus in altum
Nauem, ac sarcinulas impone suo ordine cunctas.
Ne differ reditum, citò, sed properato reuerti:
Neu pluuià autumnì expectes, Bacchumq; recentem,
Insanosq; noti flatus, hyememq; sequentem.
Nanq; autumnali pluuià comitatus abundè,
Fluctibus horrfonis imum mare concutit auster.

Ast iter est aliud per pontum tempore ueris,
Cum primum apparent frondes in uertice fici
Tantæ quanta pedum reddit uestigia cornix
Per terram incedens: tum fit uia peruia ponti.
Atq; hic est cursus, qui fit sub tempora ueris.
Sed nulla ille animo nostro ratione probatur,
Maturus nimium, datur agrè euadere cladem.
Attamen hæc homines cæci mente omnia tentant.
Nam miseris anima est dirum mortalibus aurum.
Sed durum oppetere ac submergi gurgite falso est.
Hinc præceptorum uolo te memorem esse meorum.
Nunquam quicquid habes totum committe carinis,
Plura domi linquens, paucissima credito naui.
Nam graue, damna pati medijs in fluctibus atris,
Vt graue si plaustri nimio sub pondere pressi
Axis frangatur, res dispergantur & omnes,
Hinc modū ama, bonaq; in re occasio præualet omni.
Iunge tibi uxorem dum firmus adhuc uigor adsit,
Annos cum numeras ter denos, plusue minusue,
Aptum est coniugium: decimo, sed foemina quarto

Anno pubescit, nubat mox deinde sequenti.
Virginem, ut instituas laudatis moribus opta,
Vicinamq; tibi præ cunctis delige sponsam.
Sis tamen hic cautus, ne te uicina ludat,
Nil uxore uiro melius contingit honesta;
Nilq; mala peius: tali, quæ uiuere laute
Clam solet. hæc quamuis ualidum, sine torre maritum
Vrit & exiccat, citiusq; senescere cogit.
Sedulus observa curam, cultumq; decorum.
Dilige post fratrem, socium: quod si parem amorem
Esse uelis, socius ne ledatur prior abs te.
Neue illi fictum tua lingua ostendat amorem.
Si dicto incipiat prior ille aut ledere factum,
Tunc memor esto, eademq; illi cum fœnore redde.
Rursus amicitiam ueterem obseruare uolentem,
Atq; pati pœnas uiolati fœderis à se,
Suscipe. (nam miser est, crebrò qui mutat amicos)
Nec tua post unquam facies præ se ferat iram.
Ne multos, neu rursus habeas nullos tibi amicos.
Pruos euitato, bonis noli esse molestus,
Paupertatis inops nunquam grauis audiat ex te
Opprobrium: nam dos est numinis illa potentis.
Lingua bonum eximium est homini, si pauca loquatur,
Siquam modum conseruet, inest tum magna uenustas.
Si probris laceres, laceraberis illico peius.
Publica cum celebrat populus conuiuia, conser
Accedens aliquid tecum, nec sordidus esto,
Pro sumptu exiguo reddit ad te magna uoluptas.

Manè Ioui ac reliquis superis libare caueto
Illotis manibus, Dij sordida sacra recusant.
Ad faciem solis conuersus meiere noli:
Sed quando occubuit, donec fuerit nouus ortus,
Atq; quibus sis cunq; locis, facere inter eundum,
Detectus ue caue: nam Dijs sacræ quoq; noctes.
Vir pius, ac dextro donatus pectore, meiet
Siue sedens, siue admoto stans corpore sepi.
Res fuit in thalamo chara cum coniuge, Vestæ
Tum tibi polluto caue ne peragantur honores.
Nec Veneri cœna funebri incumbere reuersus:
Verum epulis surgens lætis, lautisq; Deorum.
Ne fluuios pedibus calcaueris usq; fluentes,
Ni prius afficiens exores pulchra fluentia,
Ac manuum sordes in aqua purgaueris antè.
Qui fluuium impurus nullum calcare ueretur,
Hunc superi oderunt, ac post mala plurima sentit.
Symposio in celebri, præsentés sunt ubi diui,
Ne refeces ungués cultello à sorde repurgans.
Ne cratera super potantum pone lagenam:
Qui facit, eueniet mors illi cruda repentè.
Aedificansq; domum, ne linqúito semiparatam,
Ne sedeat clamosa super cornicula cantans.
Neu comede ex illa quæ non benedicta patella est.
Ne ue laues: quoniam factis quoq; pœna stat illis.
Ne puerum, seu sit natus ter quattuor annos,
Seu totidem menses, educa mollior, inq;

Delicijs: siquidem nūl uiribus officit æquē.
 Ne' ue ad balneum, ubi muliebris turba lauatur,
 Vir lotum uenias: nam pœna grauis quoq; tali
 Euenit. aut ueniens superis ubi Dijs sacra fiunt,
 Ne culpes ea: quippe Dei hinc accenditur ira.
 Præcipuè hoc caueas, uel fluminum in ostia, cursu
 In mare quæ properāt, uel in ipsos mingere fontes.
 Ne' ue aluum exonerēs: nam non est utile factu.
 Sedulus ac hominum famam uitato molestam:
 Ingens fama malum, facilisq; illius origo est.
 Perfertur grauè, & orta semel deponitur ægrè:
 Illa etenim prorsus nequit euanescere fama,
 Vndiq; quā uulguſ spargit, quoniā quoq; diua est.

HESIODI DIES.

Ritè dies seruans, quæ sunt Ioue patre create,
 Optima dic seruis quòd sit tricesima mensis,
 Ac opera inspicere, ac dimensum diuidere illis,
 Qua solet & populus tractare forensia iura.
 A magno Ioue principium est & origo diebus.
 Prima dies sacra est, tum quarta & septima sacræ:
 Namq; hac Latona genitus perhibetur Apollo.
 Octaua, & Lunæ crescentis nona, putantur
 Eſſe bonæ, quæuis opera atq; negocia obire.
 Laudantur quoq; post decimam prima atq; secūda:
 Scito tamen, quòd sit longè hæc præstantior illa.
 Hac tonde pecudes, letam illa demete frugem.
 Pendula & hac tenuēs connectit aranea telas,

Quod

Quod sit plena dies, formicæq; rodit aceruum:

Illæ exordiri telam mihi foemina curet.

Tertia post decimam infœlix conspergere cultum

Semine agræ, præstat tamen optima robora plantis:

Sexta super decimam teneris asperrima plantis:

Apta mari gignendo, sed est non apta puellæ

Gignendæ primum, nec eam tum nubere præstat.

Sextaq; præcedens gignendæ inimica puellæ est,

Apta hœdis, ouiumq; uiris excindere testes,

Et pecudum stabulum communire undiq; septo.

Dandis apta uiris: et amat conuicia, falsa

Verba loqui, clâm sermones serere inter amantes:

Mensis at octaua castres caprumq; bouemq;.

Luce duodecima mulis castratio fiat.

Sed cum uicenus lunæ iam uoluitur orbis,

Vir tibi nascetur prudens, et ad omnia dexter.

Dandis apta uiris decima est: hinc quarta puellæ

Blâda fauet: pecora hæc, curuoq; boues pede eûtes;

Et celeres catulos, mulosq; operum patientes

Imposita cicurato manu. uitare memento

Quartam iam mediæ, tum quartam deficientis

Mensis: namq; animum tum curæ mille remordent:

In quarta prima uxorem tibi ducito charam,

Auguria obseruans, quæ sunt dexterrima tædis.

In primis quintas fuge pestiferasq; grauesq;:

His etenim Eumenides terræq; hominesq; pererrât;

Suppliciumq; ferunt periuria falsa locutis.

Septima post decimam felix, Cerealia dona
 Area in equata rectè terere, atq; flagellis
 Excutere: ad thalamum faber hac tibi ligna secato,
 Tum quoq; materiam fabricandis nauibus aptam,
 Incipias quarta naues sarcire uetustas.
 Iam nonæ mediæ pars uespertina probatur:
 Ac homini innocua est, quæ nona est ordine primo.
 Confert & plantis, tum foemellisq; uirisq;
 Gignendis simul est felix, nec inutilis unquam est.
 Sed latet hoc multos, quòd sit penultima mensis
 Optima, seu referare uelis uas, seu iuga dura
 Bobusq; & mulis & equis annectere collo,
 Seu tibi si placeat nauem deducere in altum.
 Namq; datum paucis discrimen noscere uerum.
 Vasa aperi decimaquarta: nã præ omnibus hæc est
 Sacra dies, post uicenam: quæ solis ad ortum
 Est bona, ad occasum mala. laudent pauci alias
 Iamq; dies aliæ felices atq; benignæ, (hinc.
 Contrà aliæ ancipites sunt, & uirtute carentes.
 Et laudant alias alij, est cognitio paucis.
 Seuua nouerca dies nunc est, nunc mater amica.
 Is felix ac propper aget, qui hæc omnia seruans,
 Sic utinam instituat, Dijs inculpabilis ut sit,
 Auguria obseruans, nec quicquam spernere tentas.

HESIODI OPERVM

& Dierum finis.

REVERENDIS S

IN CHRISTO PATRI AC

*illustriss. Præfuli & Dn. D. Nicolao Olaho Epi-
copo Agriensi, S.R. Maiestatis per Hungariam &
Bohemiæ supremo Cancellario, patrono
suo humanissimo, Ioan. Ramus*

σφμεα.

VM nuper in Hesiodi opuscu-
lum, quod de Herculis clypeo
scripsit, incidissem, Præful il-
lustrissime, nescio quàm insi-
diofa uoluptate me retinue-
rit: ut non semel legisse conten-

tus fuerim, nisi iterum atq; iterum de integro
euoluerem. adeò postrema mihi lectio sem-
per noui aliquid promittere uidebatur. Sèsi
tandem, quibus me insidijs occulta poetæ æ-
mulatio occupasset: nimirum quòd hic mini-
mè sui similis, totum se in certamen Homeri-
cum contulisset, magnificètiusq; quàm alibi
assurgere niteretur. (nā in Georgicis & Theo-
gonia, præcipuā operam in uocabulis et no-
minibus posuit) Homeri deinde et Virgilij
clypeos huic comparaui, ut triū inter se poe-
tarum discrimina, quantumq; alius aliū, fige-
mentorū ac ingenij fœlicitate superasset, in-
telligerem. Homero igitur (quòd omniū pri-
mus fuerit) in uentionis laudem, omnes uno

*Clypeorū Ver-
gilij, Homeri
& Hesiodi
comparatio.*

ore concedūt: quem Hesiodus tanta dexteri-
tate imitatus est, ut nō uno loco magnam il-
li laudis partē eripuerit. Vtroq; iunior Vir-
gilius, breuiter quidem, sed & luculentius, &
utilius laborauit, qui totius ab ipsis ferē ex-
ordijs Romanæ rei historiam admirabili ar-
tificio reperituerit. At Homerus & Hesiodus,
quanquam nō omnino, propemodum tamē
hic pares sunt. etsi inuēctioni, quā imitationi,
plus laudis debeatur. Vtrius tamen ætas
prior, & an *ἐμπροσθεν* fuerint, iā olim apud ma-
ximos cōtrouerſū est: suisq; utrinq; testimo-
nijs hæc res & oppugnari, & defendi potest.
Nec satis scio quanti hoc faciūdum sit, quōd
uictum olim ab Hesiodo Homerum poetico
certamine commemorant. Mihi certē si quid
in tantis tenebris diuinare licet; nec contem-
poranei fuisse uidentur, nec unquam hunc il-
li poetico certamine commissum. non enim
uerisimile est, in tanta laudis æmulatione, &
temporum affinitate, alterū alterius labores
tam manifestario furto aggressurum fuisse:
præsertim cum uictum uictoris nimium sem-
per pœniteat. uictorem autem *πρωτότατος* ante-
rioris labores & ingenium ad sui nominis or-
namentū inuadere, quid aliud est, quā de-
cretam sibi uictoriam pessimo iure aduerſa-
rio ereptam esse confiteri. Quod cū in alijs
multis, tum maximē in comparationibus fa-
ctum intelliges, in quibus interdū ne latum
quidem

quidem unguem alter ab altero recesserit: nisi quod is qui ætate posterior fuit, non nihil cōmutatis uerbis furtum suum occultare conatus sit. Sed ne plixitate nimia odiosus sim, ad Cel. V. uenio, cui nostri laboris patrociniū in tanta temporū malignitate imponere ausus fui: confusus uel D. Nannij nomine, hominis V. Cel. studiosissimi, leuidēse hoc munusculum non ingratum Cel. V. futurum: pretertim cum iam olim ab ipsa tui ortus nobilissima infantia, & doctos ornare, & crescentium ingeniorum conatus adiuuare consueueris. Accipe igitur Præsul generosissime, quem superioribus istis diebus ex græco cōuertimus, Hesiodi clypeum: opusculū breue quidem, sed tale, quod cū Homeri quouis uolumine facile conferri possit. Maximè enim hic conatus uideretur, ut illi principatum extorqueret. Quod & sua *Æneide* Virgili⁹ molitus est: de cuius imitatione quia mētio incidit, quid hactenus mihi uideatur aperiam. Sed primis libris cum *Odysea* contendit: illisq; quem admodum suū *Vlyssē* *Homerus*, ita ille *Æneam*, tot malis, tempestatibus & erroribus exercitum depingit, ut si uel nomen solū cōmutes, in diuersis scenis unius hominis fortunas recenseri, aut eundē histrionē alijs atque alijs artibus personatum, induci credideris. adeoq; ille per omnia studiosè *Homerū* expressit, ut in *Vlyssē* *Æneam*, in *Ænea* *Vlyssē*,

lyſſem, deniq; alterius in alterũ fortunas tam
 cõformiter tráſtulerit, ut nihil eo nec ſimilius
 nec melius dici poſſit: atq; iſta parte (meo cer-
 tẽ iudicio) Homerũ longẽ ſuperavit. Sex po-
 ſtremis, cũ Iliade illi certamẽ eſt: quod opus
 tátũ abeſt ut ſuperarit, ut ne equarit quidẽ: tã
 ibi grãdis, tam magnificus, quaſiq; inimitabi-
 lis Homerus, ut nec à Deo quidẽ, ſi ſcribere
 incipiat, uictoriam illi ereptũ iri metuerim.
 Quid tamẽ Virgilius ſuperſtes facturus erat,
 neſcio. multum, qui extãt, prẽmittere uiden-
 tur labores: qui ſi ſub quo artifice infantiam,
 ſub eodem adoleſcẽtiam egiſſent, non dubiũ
 eſt quin grandiores lõgẽ, magnificẽtioresq;
 futuri erant. Vtut eſt, hoc euicit, ut quãto hic
 inferior, tanto ibi ſuperior excellẽtiorq; eua-
 ſerit: uſq; adeò, ut niſi utriusq; tẽpora tã cer-
 ta eſſent, nõ tã Virgilius Homeri, quàm Ho-
 merus Virgilij imitator uideri poſſet. Verũ
 de his (quia huc nõ pertinent) ſatis. Ad te re-
 deo, Reuerẽdiſs. Prẽſul, obſecrãs ut iſtas no-
 ſtri ingenij primitias ex tui nominis ſplẽdo-
 re, aliquid ornãmẽti decerpere patiaris (*ἐν δὲ
 τοῖς τοιούτοις τῶν δυνάμεων καὶ δεῖξαι ὑγμέναι τινὲς τῶν
 ἐπιτηδευμάτων ἀπάρχειν.*) Quod ſi facis, noſtrõs
 que labores à Cel. V. probari ſenſero, maiora
 breui, quẽ nõdũ ad iudiciũ populi maturue-
 rũt, multo & lubẽtius & alacrius proferem⁹.
 Bene uale, generoſiſſime atq; erudiſiſſime
 patrone. Viennæ Auſtriacorum, ter-
 tio Idus Maij, Anno 1550.

D. PETRO NANNIO ALCMA
riano Ioannes Ramus

ἢ πρέτλαν.

Cui tradenda mihi dederas tua dona patrono,

Κἄντις ἰμοὶ διὰ σου δῶρα παρῶχι σέμν.

Et placido aspexit per te mea carmina uultu,

Αρχῶ ἢ ἀνδράποισ πλῆτα σύδρυτάτῳ.

Sit precor ὦ uiuo, sit functo corpore felix,

Ολβιῶ ἢ βίετῳ, Ὀλβιῶ ἢ θανάτῳ.

Tu quæstus, qui tanti fueras mihi numinis author,

Αντίς ἰμοὶ φαιδρῶ Νάντι δῶν ἔσθ.

AD MAGNIFICVM VIRVM, ET LI

beralium studiorum assertorem acerrimum, D. Ioannem
Hafenbergium Horatium, Archiducum Austriae prae-
cipiorem, Ioannis Rami de Goes Carmen, quo to-
tius opusculi argumentū continetur.

Εὐπατ' Ἀσπράϊου ὅσα λείψανα ἔργα ποικτῶ,
Καὶ πρότ' ἄρ' ἰδὼ λατῖω μὴ ποτε γνωστὰ, δέχου.
Εὐ δὲ σάκος μέγα ἤρακλῆος, καὶ τόξα μέγιστα,
Θέσκειλα καὶ φοβερὰ τ' ὅσ' ἔστι φῶτος οὐ.
Εὐθα δ' Ἀράκτορος ἔφ' ἑλκὸς φόβος, οὐτ' ὅλῳ κῆρ,
Κῶμοι καὶ μανίαι, καὶ τ' ἔρις οὐλομένη,
Υσμίναντι, μάχαι τε, φόνοντ' ἀνδρῶν ἰσάσαι τε,
Καὶ μακάρων θαλίαι δαίετο, καὶ τε γαμοί.
Ζῶασι, καὶ βλοσυρὰ κεφαλαί, χαροποιεῖς λέντες,
Καὶ τρυγετοί, βάκχα θύοντα δῶρα πατρὸς.
Τὸτο δὲ ἀργυρῶ χαλκῆν ἐποιεῖτο φαείνῳ
Δίξιος ἡν τέχνην πάντοσε λαμπρόμονον.
Τῷ μεμαῶς τὸν κύννορ ἀρήϊον ἦορ ἐπέφρε
Υἱὸς ὁ Ἀλκμήνης καὶ μεγάλῳ Διὸς.
Εὐθα Ἀρίν ἀλέγοντ' ἔχωρ δουλοχόσμιον ἔγχος,
Οὐτ' ἄρ' ἑλκὸς καὶ μῆρορ, καὶ ἄξιν ἀριζέει νόρον.
Εὐθα ἦ καὶ νύμφαι δονδρετίδες, αὐτ' οὐκ ὄν' ὅν' ἰων
Νήριδες, ἐν μέσῳ φοῖβος ἐφεζόμενος, (νῶρ,
Γλῆντρον ἔχωρ, παλαμοῖς τε χέλυρ καὶ νῦρ ἐπίτ' ἔ
Καὶ λιγυρὸν χάριτες φθίγ' ἅμα μελπόμενα.
Εἰδ' ἐθέλεις στομάτων τε μέλιν, καὶ πλητῆρ' ἀνῶσαι,
Καὶ παλάμοις κισθάρων φοῖβον ἄγοντ' ἀβλέπαρ,
Δέρκεο Ἀσπράϊν τὸν βίβλον, ὅρ' ἦδε πεδυνταῖς
Μῦσαις ἡμῶν χερσὶν παρτὶ σφισχε γρόνῳ.

M. NICOLAUS POLITA

Lectori.

Pingunt, Virgilius, uates Ascræus, Homerus:
 Aeneæ, Alcida, Peligenæ clypeos.
 Belligeros contra Turnû, Cygnû, Hæctora: donat
 Alma Venus, uirgo Pallas, aquosa Thetis.
 Formauit superûm cœlestis dextera fabri:
 Hæc ita festiuè sacra poesis habet.
 Fulgida describunt speciosis scuta figuris,
 Effigiem ueri principis, atq; animum.
 Quem non uult uarijs mundi succumbere curis,
 Aut leuiter, uates Græcus uterq; trahi.
 Romanus duros non formidare labores,
 Pro modò uentura posteritate iubet.
 Esse animos tales solius munera cœli,
 Tres simul unanimi dogmate constituunt.

GVILIELMVS COTVRNOSSIUS

"in Clypei uersionem.

Trunca uidens Italûm ferri sua scripta per orbem,
 Omnia nec Latio carmine uersa legi,
 Ascræus gemuit uates: Et quid iuuat, inquit,
 - Sic mea truncato corpore membra rapi?
 Progenies superûm, & fratri quæ scripta colono,
 Ausonios olim uersa iniere pedes.
 Alcida clypeus, Cygnæaq; bella supersunt,
 Gloria quæ nostri prima laboris erant.
 Omnia uel Latium legat, aut intacta relinquat:
 Nil mea sic lacero corpore scripta iuuant.
 Prodiit hinc igitur Ramus, gemitusq; poetæ
 Sustulit, & Latijs Herculis arma dedit.

Hesiodi

HESIODI ASCRAEI

OPVSCVLVM DE HERCVLIS

clypeo, Latinitate donatum per Ioan-
nem Ramum de Goes.

Orditur à
comméda-
tione Alc-
menæ, quæ
Amphi-
tryoné pa-
tris interfe-
ctore The-
bas secuta
est.

VMliquit patrios Tirynthia regna
penates,
Et Thebas, Alcmena, uirum comita-
ta, petiuit:

Exemplum
amoris cō-
iugalis.

Quam placidos niueo tollebat pectore uultus,
Oraq; mortali nunquam concessa puella,
Nympharum matrumq; decus, sexusq; uerendi
Gloria, seu purum uideas sine crimine pectus,
Seu raros formæ spectes coelestis honores:
Cuncta Cythereæ similis, quæ fronte decoram
Illi casariem dederat, lumenq; iuuentæ
Purpureum, et letos oculis afflarat honores.

Insignemq; adeò, rerum nec inanibus auctum
Gestarum titulis, coluit uenerata maritum,
Quantum nulla queat uinclo sociata iugali.
Qui licet in patrem ferro grassatus honestæ
Coniugis, et tantum maculasset sanguine nomen:
Non tamen hoc facinus, cæsiq; iniuria patris,
Eripuit primos quos illi iunxerat ignes:
Verum in Agenoreos, patria tellure relicta,
Tunc cum migravit fines, Cadmiq; superbum
Imperio supplex populum, gentemq; petiuit:

Ilia secuta, domus coniunx habitauit easdem.

Non tamen aut thalamo prius est dignata mari
 Concubitu' ue admisit, agros q' uerteret ultor (tū, *Occasio*
belli suscep-
ti.
 Hostiles, flammaq; urbes à stirpe ruiſſet
 Teleboūm, Taphiūmq;, olim qui fortia ferro
 Demisere neci magnorum corpora fratrum.
 Hoc diuis quondam uotum iuratus Olympi
 Fecerat: hos metuit, si quid promissa moretur
 Soluere, ne tali poscant pro crimine poenas.

Ergo opus aggreditur, promissaq; uota capeſſit
 Iam certus, rapit arma ferox, subitosq; tumultus
 Euulgat, belliq; omnes petit ordine curas.
 Illi se comites equitum genus acre ruentum
 Bœoti adiungunt, belli pugnaq; furentes
 Ardore, & clypeos docti uersare trilices:
 Locriq; insignes iaculo, breuib; sagittis:
 Vnà magnanimi, genus insuperabile bello,
 Phocides, in pugnam socij comitesq; sequuntur.
 Tales Amphitruo populos, & talia bello
 Pectora, Teleboas duros educit in hostes.

*Catalogus
 populorū,
 qui Amphi
 tryonē se-
 cuti sunt.*

Consilium interea Deus altitonantis Olympi,
 Anxius in curas animo cōuersus agebat,
 Quo tādē superumq; iras, hominumq; tumultus
 Solueret, & totum freno subiungeret orbem.
 Talia uoluenti, potior sententia uisa
 Vna animo subiit: quam mox simulatq; recepit,
 Vritur, & molli bene cinctæ uirginis igne

*Curlupiter
 Alcmenæ
 concubitu
 petiuerit.*

Ardet

Ardet amans, subitoq; furens delapsus Olympo;
 Alta Typhaonij tetigit fastigia templi:
 Inde petiturus diuina sede uerendum
 Phicion, hic partes agitur diuersus in omnes,
 Cum subito pulchræ thalamos nocturnus imbat
 Virginis Alcmenæ, Venerisq; in mollia soluit
 Dona animum, uoti compos, lectoq; receptus.
 Mox illa labente die redit inclytus heros
 Amphitruo, partis inimica ab gente trophæis.
 Non famulos, non ille prius quod quisq; sequatur
 Explorat studium, nec agris commissa reuisit:
 Quàm sua membra thoro, formosæ coniugis usu
 Lassa refecisset, uotiuâ nocte positus.

Cōparatio.

Tanta etenim uidui uis impellebat amoris
 Amphitryona ducem: quantum qui ferre recusat
 Præsentis curas morbi, subitoq; laborat
 Tollere, et abruptis optat sibi libera uinculis
 Membra dari, ut cœlum possit commune tueri.
 Non secus exhaustis bellis, rebusq; peractis,
 Ille domum, charosq; petit uictrice penates
 Dextra, et uirgineos per noctem coniugis haurit
 Amplexus, carpitq; suos quibus arserat ignes.

Sic quæ ignara Ioui thalamum, reduciq; marito
 Indulsit, septem claudencia mœnia portis,
 Ornauit duplici partus genialis honore:
 Et fratres una geminos produxit ab aluo, (quæ
 Nec quicquã aut animo similes, aut pectore quic-
 Dotti-

Dotibus hic minor ingenij, uirtutibus alter.
 Alcides melior, pugnax, interritus, atrox.
 Hunc, cōpressa deo superūq; hominumq; potenti:
 Ast alium peperit, mortali iuncta marito.

Hic tamen ille Iouis natus, sobolesq; Tonantis,
 Marte satum duris Cygnum confecit in armis.

Fortē sub umbroso nemoris syluæq; recessu
 Dē Nicolæ Phœbi, magnum cū Marte uagantem
 Vnā conspexit Cygnum: fulgore minaces
 Armorum, & currus metuendo robore fultos:

Pulsabant celeri terram commota uolatu
 Corpora magnorum aripedum. densissimus aura

Puluis ab illorum pedibus, plaustrisq; rotatu
 Versus, obumbrabat, prospectumq; ire uetabat

Longius, obscura densans caligine cœlum.
 Splendidus axis erat, temone insignis & auro,

Quem circum rapido cursus sonuere uolatu
 Aeratis orbis radijs, chalybæq; umcla.

Quo uehitur Cygnus curru, mediūq; tremendus
 Insidet, atq; animo spem turbidus haurit inanem:

Cum charo, Alciden sperat se posse, nepote
 Perdere, & exutos armis spoliare superbis.

Talia, sed tacite, secum indignatus agebat,
 Abnuī euentum uotis Cyrrhæus Apollo,

Atq; preces aliō uertit, cum uiribus auctum
 Concitat Alciden, tantumq; impellit in hostem;

Magnus ab armorum radijs, natiq; patrisq;

Herculis et
 Iphicli fra-
 trum com-
 paratio.

Vbi & quo
 modo Her-
 cules inci-
 derit in Cy-
 gnum.

Per nemus, & sacras pharetrati numinis aram
 Fulgor igit, densas illustrans lumine sylvas,
 Visaq; nescio quid penitus commota mimari
 Luminaq; uultusq; Dei, totoq; moueri
 Pectore, & insanis facies efferruere flammis.
 Hei mihi, quis tantis ausit ferre obuius armis
 Arma, nisi Alcides, magno comitante Iolao?
 Nec, nisi eos quenquam tantos equare labores
 Posse reor, Martis ue iras, cladem ue morari:
 Quis magnæ uires animo, quis fortia bello
 Pectora, quis ualida pugnanda in praelia dextra.

Posteritatē Tum sic Alcides memori sermone nepotem
 aliquando Aurigam affatur: Dulci mihi charior aura
 maiorū suo O Iolae nepos, generis spes optima nostri,
 rum scelera Aeternæ forsan sedis suprema regentum
 luere. Numina, non parui sceleris sibi conscius, olim
 Laeserit Amphitruo, tunc cum sacra moenia Thebes
 (Tirynthum fugiens) & Agenoris arua petiui,
 Ob cæsi inuidiam soceri: supplexq; Creontem,
 Heniochenq; adiit: quem mox, simulatq; precando
 Institit, ornarunt donis, rerumq; dederunt
 Quantum supplicibus satis, hospitioq; receptis.
 Atq; ita foelicem pulchra cum coniuge uitam,
 Tranquillosq; dies, & fata quieta peregit.
 Iamq; uno lapsus Titan reuolubilis anno
 Menses bis senos obiit: mox nascimur ambo,
 Ipse tuus mecum genitor, sacroq; parentis

Iphiclus.

Fundimur è gremio fratres, moresq; animumq;
 Dissimiles. Illi præclari Iuppiter usum
 Abstulit ingenij, & corpus sine mente reliquit,
 Qui profugus patria (sic dii uoluerunt) relicta,
 Eurysthea miser, non una cæde tyrannum
 Infamem, sequitur: scelerum nisi fortè pudore
 Victus, degenerem mentem ad meliora reduxit.
 Sed frustra ista queror, lachrymisq; offendor obor
 Chære Iolæ, tui miseratus fata parentis. (tis,

Adhorta-
tio.

At pater omnipotens mihi duos ferre labores,
 Accumulans immisit, & ingentes ærumnas.
 Interea æripedes frenis uinculisq; superbos
 Tu rege, nexilibus distorquens ora lupatis.
 Atq; axes fidens animi, currusq; gubernas:
 Nil uanos Martis strepitus, nihil arma moratus,
 Qui Phœbi in longum iaculantis tela uagatur
 Per nemus, insolito (res admiranda) tumultu.
 Cui quamuis magnæ diuino in pectore uires:
 Non tamen hinc, nostro nisi uulnere fractus, abibit.

Ab hone-
sto.

A' præmij.

Talia iam dudum memorantem, & uerba serentem,
 Auriga aspexit, fortiq; hæc protulit ore:
 Iuppiter omnipotens, diuūmq; hominūq; potestas,
 Et glaucus falsi Neptunus gurgitis heros,
 Urbem qui Thebas clarissima mœnia seruat,
 Te multis ornant memores utriq; triumphis:
 Qui tibi tam clara Cygnū uirtute, domandum
 Opposuerunt uirum: quo uicto, ut uictor Olympi,

¶

Aeternis

Aeternis nomen uicturum sedibus addas.

Accipe tela manu, rigidoq; accingere ferro,

Vt modò commissis inter se Martia plaustris

**Ardor & promptitu
do iuueni-
lis.** *Arma armis coeant. nec enim me, nec Ioue natum,
Murmure terre bunt uacuo, uotis ue fugabunt.
At spero infestis propius cum surgere signis,
Amphitryone sotos, gladijsq; urgere uidebunt,
Perculsi fugient, nec ad incita tela resistent.
Nāq; adeò in pugna calet hæc mihi dextra ruinas,
Vt longè malim, quàm regia prandia, bellum.*

*Sic ait. ast tales iuuenili pectore fusos
Alcides animos, et uerba uirilia tollit
Laudibus in cælum meritis: illumq; uicissim
Affatur, uolucris contra sermone locutus:*

**Arion e-
quus Her-
culis.** *O' Iolae nepos, o' magni cura Tonantis,
Non procul hinc ualidis moturus prælia signis
Hostis abest. quare quicquid generosius audes,
Expedias, durisq; ferocis Arionis ora
Includas phaleris, doceasq; uelocius omnes
Auxilio partes monitum tentare ferendo.*

**Hercules
ad pugnam
instruitur.** *Sic fatus, subito robustis cruribus aptat
Aere renidentes ocreas, argentea crurum
Vincula sortitas. thoracem deinde coruscis
Sidereum flammis, uarioq; colore micantem
Induit, hunc illi Pallas florentibus annis,
Tristia cum duri subiit discrimina belli
Obtulit, atq; enssem collo suspendit eburnum.*

Deinde

Deinde humero ingētem, retroq; in terga refusam
 Accipit pharetram, cui plurima spicula diris
 Artibusq; uarijs inerant imbuta uenenis:
 Vnde mouerentur lachrymæ, gemitusq; cadentum:
 Tela polita tamen, uarijsq; operosa figuris,
 Et bifido nigris uelata in cuspide pennis,
 Missa quibus cœptum rapiunt per inane uolatum.
 Tum iaculum capit oblongum, ferroq; timendum
 Prefixo, capitiq; aptat quam ferre solebat
 Terribilem cristis galeam, multisq; rigentem
 Auri fulgentis radijs, qua tutus iniquum
 Alcides belli posset perferre laborem.

Tela ueno-
 nato cuspi
 de.

Tū capit ingentē clypeum, prorsusq; stupenda
 Arte laboratum, iactu quem nulla recepto
 Vulnere, nec duris religarant ictibus hastæ.
 Vndiq; cæruleis circum currentibus aurum
 Orbibus infusum, duroq; uolumina gypso
 Incuruata, eboris niueo candore relucēt:
 Multaq; permistis uariata coloribus æra
 Alternant uiuos clypei cœlestis honores.

Clypei
 Herculis e-
 legantissi-
 ma & admi-
 rabilis de-
 scriptio.

In medio spiris tortus draco, fronte reflexa,
 Atq; retrouersis oculis in terga recumbit,
 Ingens, terribilis, multoq; rubentibus igne
 Luminibus, stringens ad apertis faucibus ora,
 Ora superfusis sordentia tota uenenis.
 Cui Dea terribili uultum compleuerat æstu,
 Spargere bellorum causas consuecta ferox Lis:

Epistola
 dicit, quam
 Cōtentionē

Ipsa alij uocāt.

Homines
hoc uiso
mōstro, su-
birō conci
debant.

ἰπὸ ὑπὸ
acerrimæ
pugnæ.

Leonum &
suum inter
se certamē.

Ipsa potens animis rapere improvise uigorem

Humanis, rigidaq; illum substernere morte,

Quisquis in Alciden ferro confurgit, & alnum

Obuius infestis Ioue natum provocat armis,

Illius in Stygias animam deturbat arenas,

Que dulcem subito uitam indignata relinquit,

Nudaq; putrescunt inhumati corporis ossa.

Hic uideas dira signa atrocissima pugne,

Inq; fugam uersos alios, aliosq; sequentes

Strage data, et multos ultro citroq; tumultus,

Quos Eris adiuncto conciuerat improba Fato.

Inuenies alios multo cum sanguine mistam

Vitam exhalantes, alios in uulnera pronos

Deficere, & uitam uix ducere: uulneris illum

Expertem, hunc cæsum pedibus per tota reuinctis

Castra rapi, iamq; arma uirum, iã corpora multa

Cæde cruentari, fluere atro sanguine uestes.

Bis sena hic uideas stridentibus effera flammis

Colla, uenenato uultu maculosa, draconum:

Tam magis offenso spirantia gutture uirus,

Quam magis Alcides effuso sanguine pugnat.

Istaq; cæruleos clypei dispersa per orbis

Monstra uidebantur, proprijsq; ornata nitebant

Cuncta notis: auri per cærulea colla draconum

Fulgor ijt, nigros pingebat sepia uultus.

Haud procul inde fues, hinc effera turba leonũ,

Iratis coeunt animis, & toruã tuentes

Con-

Congressi, multo miscent cum sanguine pugnas.
 Sed nec apri rapidis quicquam cessere leonum
 Agminibus, nec apros fului timuere leones.
 Primus ibi exiliens campo sese arduus infert
 Agmina perrumpens ualide leo: illius ergo
 In sua precipites ceciderunt uulnera proni
 Cladibus, atq; anima duo apri periere relicta.
 Vulnere nigram mentem quem ructauere cruorem,
 Concretum gremio Terra officiosa recepit.
 Clamorem excipiunt socij, fremituq; sequuntur,
 Precipitesq; ruunt, & ad incita bella feruntur.

Nec non è iuuenum fortissima pectora coetus,
 Inde uicti animis Lapithæ, duriq; Gigantes
 Astant: hicq; uirum Ceneus dux, hicq; Dryanteus:
 Pirithous, proceresq; ducum Mopsusq; Phalerusq;
 Exadius, Prolochusq; uirum non infima bello
 Gloria: Marte satus comes his Titaresius, atq;
 Theseus Aegides, fama immortalibus æquus.
 Insignes auro iuuenes, insigniaq; auro
 Arma humeros circum gestant, & pectora circū.

Nubigenæ ex alia Centauri parte coactas
 Semifero in numerum glomerarunt milite turbas.
 Hic fortis Petreus, huic comes Asbolus augur,
 Hurius, atq; Arctus, Dryalus, Perimedes, & ipsi
 Peucide gemini fratres, placidaq; superbus
 Fronte Mimas, nigrumq; gerens ætate capillum:
 Conspicui argento iuuenes, gemmisq; corusci

Lapithæ
 cū Centauris
 cōgressi sunt in
 nuptijs Piri-
 thoi: ad
 quas allu-
 sum uide-
 tur.

Centauri.

*Sidereis, dextra truncos & robora uibrant
 Arborea, & sudibus miscent horrenda præustis
 Prælia, cum duris Lapithis, qui comminus actis
 Inter se insurgunt armis, hastisq; mimantur.*

Mars & Mi-
 nerua præ-
 lio inter-
 sunt.

*Alipedes medio fusi certamine Martis,
 Et Mars ipse truces agitur furibundus in hostes,
 Sanguineis telum manibus complexus, & omnem
 Expedit in pugnas aciem, spolijsq; superbit.
 Illum indignanti similem, similemq; minanti
 Aspiceres, celeri raptum reuolumine currus.
 Cui socij toto cupientes pectore bellum,
 Adherent Pauor atq; Metus, trepidiq; sequuntur.*

Minerua.

*Quos Iouis haud lōgo sequitur discrimine Pat-
 Tristitia non uano uoluens certamina uultu, (lat,
 Et gladium manibus, galeamq; in uertice fuluam
 Horrendum quatiens, clypeoq; animosa se uero
 Infert se mediam spumanti sanguine pugnae.*

Deorū con-
 cilium.

*Cum Ioue cœlicolæ cuncti super aurea cœli
 Tecta residebant, primoq; in limine Olympi,
 Hic ubi diuorum sedes, & plurima fului
 Circumfusa iacet uis innumerabilis auri.
 Personat auratam citharam Cyrrhæus Apollo,
 Quem circum paribus dulcissima carmina Musæ
 Respondent uicibus, coctu assistente deorum.*

Portus ima-
 go.

*Non procul hinc motos ubi cōdunt æquora flu-
 Placatiq; cadūt tumuli, strepitusq; residunt, (ctus,
 Appulsi facili portus, pelagoq; fluenti*

Vndarum strepitu similis, similisq; tumentis,
 Et quem multa super delphinum turba ruebat
 In medios sine lege maris, portusq; recessus.
 Ast duo qui reliquis longè excellentius ibant,
 Conspicui argento nitido Delphines, in orbem
 Aequora uerberabant caudis, æstumq; secabant
 Pectore, et exertis nunc efflant naribus undas,
 Nunc medio timidos absorbent æquore pisces:
 Cautus ab extremi piscator marginis oras
 Rupe residebat celsa, sinuosa per altum
 Retia diducens pelagus, portuq; retorquens.

Hic clarum Danaes formosæ Perseæ natum
 Extuderat, clypei nullo cœlestis in orbe
 Hærentem, nec ab orbe procul zonisq; uagantem,
 Mirandum uisu monstrum faber inclytus auro
 Igniuomo, et cultis distinxerat undiq; gemmis.
 Hærebant pedibus duplici talaria nexu
 Aurea, quæ sublimem alis, medioq; tenebant
 Aere suspensum: lateriq; argenteus ensis
 Ex humeris aptatus erat, uaginaq; pulchro
 Aere renidebat, secto uestita elephanto:
 Sic supra umbonem medium uelut umbra uolabat.
 In dorso extabant Phorcynidos ora Medusæ:
 Multaq; inauratis argentea uincula bullis
 Perseæ lambebant regem, mediumq; premebant.
 Atq; Orci galea niueum cingente capillum,
 Ex oculis fugiens, umbræ noctisq; ruentis

Perseû cly
 peo anteuo
 lantem sin-
 git.

Perseus in-
 terfecta Me-
 dusa fugit.
 Orci galea
 inuisibilem
 se fecit.

Cingitur insidijs, gressusq; effingit cuntis,
 Non uisum subito diræ post terga sorores
 Gorgones, & cursu fugientem Persea captant
 Præcipites, hostemq; petunt, gemituq; lacerant,
 Vasta re percusso crepuerunt marmora plâctu,
 Et pedibus clypei latera omnia quassa dederunt
 Ingentem strepitum, tinnituq; æra sonarunt.

Põdus id, hos gemitus adamãtina zona tenebat.
 Bini inerant squammis depicti terga dracones
 Ceruleis, magni, immanes, ceu colla petentes
 Porrecti ad iugulum, linguis uibrantibus ora
 Sibila lambebant pariter, crudele tuentes.

Homerum Zona superueniens maioribus incita turbis
 imitatur Armorum, & seuis horret concussa periclis.
 hoc loco, Binæ utrinq; acies, populorum castra duorum
 Armis conspicua innumeris, in mutua uertunt
 Bella manus, illi patriam, charosq; parentes,
 Et dulcem bello sobolem, natosq; tuentur:
 Moliturq; suos contraria turba labores,
 Excidioq; parant manibus fabricata Cyclopum
 Castra dare, atq; imo subuertere moenia fundo.
 Pars telis oppressa iacet, pars agmine facto
 Dimicat, & totis oppugnat uiribus hostem.
 Turribus è celsis matres, trepidæq; puellæ
 Prospiciunt, lachrymisq; genas, oculosq; fatigant
 Virgineos, uiuis similes quæ tristia curant.
 Ipsaq; tarda gelu, & uiuendo lassâ senectus

Mœni-

Moenibusq; uadens, coelumq; et numina uotis
Inclamat, sursumq; manus ad sidera tendit.

Quisq; suis metuunt suprema pericula natis.

Interea putris miserando funere campus
Feruēt, et effuso restagnat gurgite sanguis.
Cum subito accurrunt magno simul agmine porcae

Toruae, terribiles, auidaeq; abiecta sequuntur
Corpora, seminecesq; uiros, tepidumq; recenti
Cede locum, et plenos spumanti sanguine riuos.

Porcae car-
niura tri-
stiam cla-
dis augent.

Vtq; sibi oblatam campo quaeq; obuia praedam
Inuenit, hanc subito trahit in diuersa recuruis
Vnguibus, atq; animam crudeli uulnere fessam
Occupat, et moestas Erebi demittit ad umbras:
Mox saturae exhaustis epoto sanguine membris,
Exanime abijciunt retro post terga cadauer,
Et uersae repetunt stragem, pugnamq; reuisunt.

Hic Clotho et Lachesis, stygioq; animosa furore
Atropos, in medios ruit indignata tumultus.

Tres Par-
cae.

Quae quamuis gracili non tantum corpore molis
Praeferrat, at reliquis tamen excellentius aeuo
Grandior incedit, canisq; illustrior annis.
Vna omnes ruere, et diris moestisq; moueri
Inter se iratae rixis: et torua tuentes,
Iniiciunt manibusq; manus, atq; unguibus ungues.

Praecipitansq; hominum uitas Achlys aere propin-
Quet, sed tristis: faciesq; humerosq; pedesq; (quo
Et Stygijs totum corpus conspersa fauillis.

Cui sordent uncaeque manus, et pallida semper
 Ora metu, putretque muco, sinibusque receptas
 Ex oculis atro desudat sanguine guttas,
 Et terram tabo maculat, ringitque reductis
 Faucibus, et tetros aperit cum murmure dentes.

Regia conspicuis moles inscripta figuris,
 Et septem portis, totidemque effulta columnis
 Surgit opus, choreis ubi se genialibus omnis
 Exercet populus, pomparumque ardua plausu
 Hymeneia Moenia sollicito resonant, spacioseque flammis
 seu nuptiales triumpi. Atria collucent, Hymeneia festa parantum,
 Ducentumque novam, curru properante, maritam
 Coniugis in letos thalamos, iam iamque abeuntem
 Nocte cadente diem facibus flammisque morantur.
 Incedunt auro compta longo ordine matres.
 Has chorus aequatis mulcens concentibus auras,
 Atque lyrae graciles extenso pollice chordas
 Percurrens sequitur: quem summa laude secuta,
 Alternant cum uoce choros, saliantque puellae.
 Parte alia lectis dapibus, mensisque procaces
 Indulgent iuvenes: quorum genialia leto
 Carmine, et audaci resonant conuiuia luxu.
 Excipiunt alij non leuo numine carmen,
 Et gracili ad citharam pedibus manibusque rotatu
 Assiliunt, blandisque iocis, risuque sereno
 Tristes expediunt curas, fidesque sonantes
 Permisto gaudens sequitur modulamine turba,
 Leticiaque

Leticiaq; iocisq; uiae, plausuq; resultant.

Cornipedū ante urbem, stadio cursuq; uolantum
Tergora conscendunt iuuenes, longoq; feruntur
Agmine præcipites, atq; ardua rura pererrant
Agricolæ, breuibus culti ornatiq; lacernis,
Fœcundam curuo proscindunt uomere terram.
(Mirandum uisu) subito surgebat opima
Messis agro, & flauis Ceres incuruata capillis,
Maturasq; metit robustus messor aristas,
Et ferro culmos, & auara falce superbam
Inuadit segetem: & campo prostrata legentes
Hordea concurrunt pueri, lectisq; manipulis
In uacuas referunt Cerealia munera cellas.

Rustici la-
bores &
studia.

Parte alia curuis maturam falcibus ulmum,
Et carpit grauidas immundus uinitor uuas.
Mox iuuenes leuibus calathis, & uimine texto
Pampineam excipiunt uitem, folijsq; coruscam
Auriferis: qui cum læti cessere, subinde
Expediunt, oneriq; parant uacuos calathiscos.

Vindemiæ
imago pul-
cherrima.

Vitis erat nitidis argentea tota racemis,
Quam circum tenues, argentea brachia, rami
Discurrunt, passimq; horti latus omne superbo
Ordine distinguunt, illam quoq; plurimus ære
Fulcierat grauior postis, sursumq; tenebat.
Fecerat hanc magno diuinus Mulciber olim
Ingenio. hic medio carmen citharædus in horto
Incipit, & festo cuncti clamore sequuntur.

Nec

Venatio.

Nec minus intenti sua quisq; negotia curant:
 Vndiq; feruet opus, sursum deorsumq; ruentum:
 Hic onus importat tergo, redit ille peracto
 Munere, statq; alius calcatis sordidus uuis:
 Parsq; ministerio praeli, uimq; terendo
 Incumbit: premit ille, alius collecta lacunis
 Extrahit. hi cocunt pugnis. Multiq; patentes
 Transmittunt cursu campos, leporumq; fugaces
 Venantur cumulos: cūq; his duo magna latrantum
 Corpora, sollicitis ceruos clamoribus urgent.
 Ast illi fugiunt celeres, cursuq; salutem
 Prata per, & syluas, atq; inuia lustra sequuntur.

Equestri
 cursu auri-
 gæ in sta-
 dio certat.

Parte equites alia, bijugo certamine campum
 Corripiuntq; ruuntq; effusi carcere currus
 Aduersis spacijs, pendentq; in uerbera proni
 Aurigæ, dant lora: uolant ui feruida circum
 Plaustra choros, radijsq; fremunt: lapsuq; rotarum
 Impulsi, ualidum titubant, queruliq; feruntur.
 Tantus amor laudum, tanta est uictoria curæ.
 Victori spes summa tripus, tripus ære corusco
 Splendidus: hunc nigro faber ingeniosus in antro
 Fecit, & aurato clypei celauit in orbe.

Oceanus
 clypei mar-
 gines clau-
 dit.

Hæc circum tumidi late maris ibat imago
 Oceani, & fluctu spumabant cæcula cano.
 Cui super impendent cygni clangore uolantes,
 Atq; errant fluctus medios per, & equoris alti
 Amplexus, cælum, nunc undas ore petentes.

Tot

Tot Deus exiguo formas miratur in auro
 Iuppiter altitonans: cuius mandata secutus,
 Inuictum, ualidumq; manu, magnumq; peregit
 Vulcanus clypeum: dextra quem ferre potente
 Alcides potuit, nec erant graua arma ferenti.
 Ipse quoq; ascendit currum, fulgentibus armis
 Conspicius: uelut ipsa Iouis per nubila summi
 Fulmina missa nitent: leuiterq; illatus honesto
 Cornipedum incessu uehitur. currusq; Iolaus
 Rector, equos laxo uersans moderamine flectit:
 Cum subito placidum sese dea numen in orbem
 Extulit humana facie Tritonia, & ipsos
 Talibus aggreditur uerbis, & talia fatur:

Vos ô Lynceæ geniti de stirpe nepotes,
 Huc agite, & monitis aures aduertite nostris.
 Omnipotens animos uobis uiresq; secundas
 Sufficit, ut Cygni bello spolia ampla superbi,
 Et caput è tumida raptum ceruice feratis.
 Hocq; uelim Alcide maneat tibi mente repostum
 Firma, cum dulces annos, supremaq; fata
 Clauserit, atq; animam Cygni tuus hauserit ensis,
 Linque loco exanimem, nec sit tibi cura perempti
 Corporis: arma etiam, quæ fortè excussa iacebunt,
 Prætereas, cautosq; oculos aduerte Gradiuo,
 Qui cum fortè latus clypeo nudauerit, hasta
 Vulnera agens celeri, retroq; in tuta recede.
 Non tibi fas bello superumq; deumq; corusca

Minerua
 Herculi &
 Iolao.

Instructio.

Arma,

Arma, uel induuias diuūm rapuisse potentum.

Minerua Sic ait: & uolucres scandit Tritonia currus,
eurrū Her- Aeternam portans famam, nomenq; subacto
culis ascen- Victurum Cygno. flagris auriga citatis
dit.

Admonuit bijugos: illiq; agitare sonantes
Incipiunt currus, uolucrq; insurgere cursus:
Diua quibus uires quassa dedit ægide Pallas,
Imaq; concrepuit tellus, percussa uolantum
Cornipedū pedibus: plaustris cum surgere utrinq;
Cygnum equūm domitor, Marsq; insatiabilis armis,
Aduersis coepere uijs: uelut acta procellis
Vnda, uel ut subitis interstrepit ignibus æther:
Qui cum diuersi campum uenere sub unum,
Vnoq; aurigæ stadio iunxere iugales,
Mox crebris uacuas implent hinnitibus auras,
Alter in alterius neſcentes murmura uocem.

Inerepatio. Iamq; propinquantem, dictis ingressus accerbis
Alcides Cygnum: Tantum ne in pectore uersas
Cygne ignaue nefas? aut sic tibi fidis, ut ausis
Nos contra ferro decernere, qui sumus olim
Fortibus assueti pugnare, & uincere fortes?
Cede loco, aut meritas nobis dabis improbe pœnas:
Et tutam permitte uiam, temone reducto.
Hac Ceyca peto, qui rex iustissimus unus
Trachinis superest, & seruantissimus æqui.
Quid multis? nec enim te res latet ista, quod ille
Te sibi delegit generum, natamq; pudicam

Connubio iunxit stabili, propriamq; dicauit.
 O scelus infandum, caue sis: non te pater isti
 Eripiet dextræ. mecum si cominus armis
 Decernis, nostro uitam sub Marte relinques.
 Quin etiam (nec uana loquor) Mars ipse cruentâ A' maiori.
 Ceuicem nostræ quondam subiunxerat hastæ.
 Ante Pylum, belli raptus crudelis amore,
 In me torsit agens, quantum furor ipse monebat,
 Iratus iaculum: contraq; ego nostra retorsi
 Illius in corpus uiolentis uiribus arma.
 Ter clypeo excepit iactus, ter pronus in armis
 Procidit, & terram resupino uertice textit.
 Mox alio ingressus telo, clypeumq; recidi,
 Transfixiq; semur medium: quo uulnere fractus
 Concidit, & putri subito prostratus arenæ
 Cum sonitu incubuit, spolijsq; exutus ab alto
 Plurima dijs superis post pugnam fabula factus.
 Sic ego nunc uiresq; tuas, & uana retundam
 Somnia, si conferre ultra mihi tela parabis.

Sic ait: Ast illum nequicquam dira minantem
 Fesus equis nimium Cygnus contempsit. ab axe
 Desiliit terræ soboles Mauortia Cygnus,
 Parte alia Alcides: sonitum dedit æthere tellus,
 Tam ualida percussa pedum grauitate. caballos
 Aurigæ impulerant propius, flagrisq; citabant:
 Cum gemini heroes cupidis in mutua dextris
 Arma ferebantur. Veluti de uertice rupes

Vitor-

- Compara- *Vi torrentis aquæ per saxa, per ardua, montis*
 tio Home- *Præcipitant, ualidoq; trahunt secum omnia lapsu,*
 10 frequēs. *Strage data nemorum, quercus fractasq; sub ipso*
Eripiunt alnos casu, piceasq; uirentes,
Dum subiecta petant montis, campiq; iacentem
Planiciem. talis tum reddebatur ab illo
 Hyperbole *Campestri sonitus certamine, mutua pulsu*
Arma armis, rabido torquent glomerantq; furore
Mœnia Myrmidonum, uiridisq; Anthæa, et Iolcus,
Atq; Helice concussa dabant, Arneq; fragorem,
Armorum strepitu, uocemq; inclusa uolitant
Mœnia, pulsati colles clamore resulant
Interea, cum iam diris ululatus auræ
 Hoc Ho- *Pugnantes implent. Clari cum rector Olympi*
 mero & *Intonuuit læuum omnipotens, summoq; cruentas*
 Virgilio *In gremium terræ stillabat ab æthere guttas,*
 semper- *Dilecti faciens in honorem talia nati.*
 signū cla- *Qualis in apricis (cum iam conceperit iras)*
 dis. *Montibus, immansuetus aper deprensus, ut acres*
 Compara- *Sentit adesse canes, uenatoresq; sagaces,*
 tio. *Perstat, et arrectis horret fera tergora setis,*
Irarumq; minas iam congressurus apertas
Concipit, et tetrum calido uomit ore cruorem,
Duraq; commissis distorquet dentibus ora,
Fulmineosq; oculos, aciemq; in fronte minacem
Huc illucq; rotat dubius, uultumq; seuerat.
Haud secus Alcides Ioue natus defiluit altis

Curribus in terram, currusq; cacumina linquit:

Et iam tempus erat, uirides cum fortè cicadæ,

Veris de-
scriptio.

Ramorum assuetæ folijs petulanter inerrant

Vere nouo, tenui reuocantes carmine mensem,

Et matutinos per pingua gramina rores

Nocte abeunte legunt: quo iam cū Phœbus apertā

Lustrarit mundi seriem, sua fundere plena

Carmina uoce queant: cumq; omnis pullulat arbor,

Et tenues circum segetem nascuntur aristæ,

Nec metuit dulcis surgentes pampinus Austros,

Et uerno Phœbus uites oppalliat æstu,

Autor læticiæ Bacchus quibus assolet omnes

Eripere infestas curas, animumq; leuare:

Inter se heroes hac tempestate ciebant

Arma auidi, pariterq; animis in bella feroces

Certa ferebantur: raptorum more leonum,

Quos natura ferox, & egestas cogit edendi,

Ardua sectari surgentem in cornua ceruum:

Quem cum mole sua superatum dente necarint,

Inter se cupidi partæ pro corpore prædæ

Certant, & ualidis feriunt rugitibus auras.

Seu ueluti gemini rostris in rupe repandis

Vulturij miscent pugnas, certantq; cruentis

Vnguibus, infando cœlum clangore petentes,

Si quem fortè uident loca per syluestria ceruum

Cornibus horredum, capreamq; per alta fugacem,

Quam procul incautā nemora inter frondea fixit

Comparatio.

Pastor

Pastor agens telis, liquitq; uolatile ferrum
 Ignarus, medias sylvas saltusq; peragrans.
 Delapse fugiunt montes, uixq; agra trahentem
 Crura feram rapiunt discordi dente uolucres.
 Sic duo fatigeris heroes cominus armis
 Congressi, ualidis impellunt uocibus auras.
 Moxq; ibi sublatam Cygnus consurgit in hastam,
 Incauto Alciden cupiens extinguere telo,
 Aggressusq; agitur, clypei; insigne superbi
 Percussit feriens hasta: sed in orbe quietum
 Nequicquam telum pendens umbone refedit.

Cygnus
 ab Hercule
 interfici-
 tur.

Acrius aduersum rursus consurgit in hostem
 Alcides Cygnū, et mediam qua partibus hæret
 Aequis ceruicem tetigit, nexusq; reuulsit,
 Quæis galea et clypeus coeunt: qua cæde solutis
 Neruorum uinclis, sed adhuc cū murmure lingue,
 In terram pronus cecidit. Ceu uicta securi
 Sternitur infando gemitu decidua quercus:
 Ceu Iouis icta sonat metuendo fulmine cautes,
 Sic terræ incubuit: magno simul arma cadentis
 Increpuere sono. cui, cum fugisset in auras
 Vita leues, uicto tum longè immanior hoste,
 Alcides rapidi cautus uestigia Martis
 Obseruat, tristi torquens fera lumina uultu.

Compara-
 tio.

Ceu leo, qui prædam nactus, totamq; cruentis
 In diuersa trahit pedibus, tantumq; fatigat
 Dum cadat, atq; animam superatam morsib. efflet:
 Asidet,

Astidet, & cupido pascit fera lumina uisu,
 Horrendumq; oculis agitur, circumq; uolutat
 Agmina, nūc humeros pulsans, nūc tergora cauda;
 Sanguineisq; putrem pedibus conuerit arenam.
 Deniq; sic totum furor immedicabilis, aufert,
 Ut nemo aduersis illi concurrere signis
 Audeat, aut propius motis consurgere rixis.
 Alcides talem Marti se interritus offert.

Parte alia ingreditur Mars armiger, ore timēdus
 Sanguineo, ingentes iras sub pectore uoluens:
 Tum subito incumbunt ualidis clamoribus acti,
 Alter in alterius stringentes pectora ferrum.

Ac uelut excelsō resoluta ē uertice cautes
 Excidit, & longum saltu defertur in orbem,
 Dum cadat, & medium feriens in uallibus agmen
 Impingat, reddatq; sonum mons monte repulsus:
 Haud secus aduersum Mars indignatus in hostem
 Incidit, horrendo cœlum clamore fatigans.
 Sed Iouis ægiōchi soboles ueneranda præibat
 Alciden Ioue patre satum, manibusq; ferebat
 Aegida terrificam densa caligine circum
 Nube super fusa tectam: qua freta, superbum
 Ingreditur tali uerborum fulmine Martem.

Græcorum
 more alias
 ex alijs cō-
 parationes
 colligit.

Desine iam tandem tristi contendere pugna; Pallas
 Atq; animos cohibe: neq; enim magnō Hercule ul- Marti
 Victorem creptis spolijs te excedere pugna (sto
 Pata sinent: uerū ista precor tam dura coeerce

Arma, nec hanc nobis ueniam luctando recusa.

Talibus haudquaquam dictis uiolentia Martis
Flectitur: exuperat magis, egrescitq; medendo.
Ingressusq; iterum Alciden feruentior, hostem
Occisurus, ex illum, atq; illius arma iacentis,
Si qua fata sinant, mox se repturus, in illum
Insiluit, telumq; manu uibrante tetendit
In clypeum, caesi miserando funere nati
Vlcisci interitum cupiens, sine uulnere telum,
Palladis armigerae dextra auertente, repulsum est.
Iratu diua Mars auxiliante, perisse

Tam bene conceptum iaculum, mox obuius enseni
Arripit, atq; iterum fertur furibundus in hostem

Mars ab Amphitryoniaden. uerum ille interritus omnes
Hercule in Excipit incursum: femorisq; ubi uidet apertam,
femore uul Nec tectam clypeo, confixit arundine partem:
neratus.

Ingentem clypeum, magniq; uolumina scuti,
Ictu tam ualido media intercudit. at ille,
Protinus incubuit madida superatus arenae.
Accurrunt Pauor atq; Metus, dominumq; iacentem
Excipiunt, tolluntq; solo, corpusq; uolanti
Mox curru impositum, fuga non mortalis equorum
Abstulit eripedum, mediumq; per aethera uexit,
Dum miser in summum uenit derisus Olympum.
Tum satus Alcmena socio comitante Iolao,
Exuijs Cygni pariter, spolijsq; potiti,
Descendere iterum currum, Trachina petentes

Moenia:

*Moënia: se Pallas dea non mortalis in astra
Erigit, & summi petit ardua tecta Tonantis.*

Interea cæso crudeli uulnere nato

Iusta facit Ceyx: pariterq; ea funera mœstus (uat no iusta fu-
Prosequitur populus lachrymans, qui proxima ser nebria fa-
Moënia, Myrmidones, Anthea, Arneq; & Iolcus, cit.
Atq; Helice, qui supremum comitantur honorem,
Interfuntq; patris lachrymis, luctumq; sequuntur.
Obruit illius tumulum populator Anaurus,
Hybernis auctus pluuijs, niuibusq; resurgens.
Hæc illi Arcitenens dederat mandata: quod ille,
Munera qui Delphis Centumtaurilia Phœbo
Annua pendebant, media spoliasset adortus
Sepe uia, & tanto Phœbum fraudasset honore.

F I N I S.

HESIODI ASCRAEI

THEOGONIA, BONINO

Mombrizio patricio Me-
diolanensi inter-
prete.

*NCIPIAM à Musis, Helico-
nis, carmen, alumnis,
Quæ iuga sacra colunt montis,
spaciosaq; terga: (nigrâtem,
Nunc fontem solitæ circum saltare*

t 3 Nunc

Nunc Iouiam choreis ambire procacibus aram,
 Et uel Termessi, uel fluctibus Hippocrenes,
 Vel formosa tuis Holmi diuine sub undis
 Membra lauant: summas Helicon qua uerberat au-
 Mobilibus per stagna choris, dulciq; corona (ras,
 Exultant, pedibusq; ruunt hinc inde decoris.
 Densior has operit liquidis è fontibus aer.
 Nocte meant, pulchra nec eunt sine uoce canentes
 Acthereumq; Iouem, cultæ & Iunonis in Argo
 Numina: congesto solcis hæc utitur auro.
 Additur his Pallas, magnus cum Pallade Phœbus,
 Et quæ noctiuagis gaudet Diana sagittis.
 Teq; canunt Neptune pater, qui numine terram
 Sæpe moues: magnâq; Themîn, pulchrâq; Dione;
 Quamq; Venus nigra nimium formosa pupilla,
 Quamq; sit auratis Hebe spectata coronis.
 Nocturnis memorant Lunam, Solcmq; diurnis
 Ignibus, Oceanumq; senem, Terramq; parentem.
 His subit Iapetus, nigra Nox, Latonaq; mater,
 Quæq; diem crocea desert Aurora quadriga.
 Te neq; prætereunt grauior Saturne, nec ullum
 Quæ genus à coetu scierint duxisse deorum.
 Hæ prius Hesiodo, tenues dum pasceret agnas,
 Monte sacro, pulchrâ dederant ad carmina uocem;
 Mæq; istis primum compellauere susurris:
 Pastores, studio quibus est syluestris ouena,
 Duntaxat uentres & carpi crimine digni;

Scimus

Scimus falsa loqui, non pauca simillima ueris:

Scinus uera loqui, fari cum uera uelimus:

Sic doctæ magni Musæ Iouis inclyta proles.

Tum sceptrum legere ex lauro, ramumq; dederūt:

Diuinamq; ambas uocem fudēre per aures:

Vt iam quæ fuerint, & scire futura ualerem.

Ergo beatorum genus est, dixere, deorum:

Seq; ipsas primū canerem, tum si qua placerent.

Sed quid cum syluis agimus, uel (talia) petris?

Principium à Musis igitur deducimus. ille

Laude animū patris exhilarant: plerunq; canentes,

Quæ sint, quæ fuerint, & quæ uentura trahantur.

Vox concors atq; indefessa canentibus illis.

Adde, quod aula patris solet arridere dearum

Carminibus: resonat domus alta niualis Olympi,

Cœlicolū domus. immortalī uoce sorores

Diuorum genus extollunt, laudantq; canendo.

Principiō quos terra dedit, cœlumq; rotundum,

Et diuū quicunq; genus deduxit ab illis.

Deinde louē memorāt, hominūq; deūmq; parētem,

Principium finisq; sui sit carminis ille:

Sit quia maior dijs, & præstantissimus horum.

Quid quod & humanum genus, ipsoꝝq; Gigantiū

Dum memorant, mentem cogūt gaudere paternā,

Musæ Olympiades, compti Iouis ægide nate,

Mnemosynæ soboles, obliuio certa malorum,

Curarumq; quies. sacris hæc mater in oris

Pieria, magno peperit commixta Tonanti.
 Mater Eleutheris præerat: cui Iuppiter, ullo
 Haud diuūm præfente, nouem sub noctibus hæsit.
 At postquam multas annus fuit actus in horas,
 Et sua cœperunt afferre pericula menses,
 Ecce nouem ad numerum nocturni pignora furti
 Vno Mnemosyne peperit pulcherrima nixu,
 Leta puellari foetu, nam carmina Musæ
 Sēper agunt, uacuamq; gerunt formidine mentem:
 Mentem, quæ niueo multum non distat Olympo.
 Sunt illis pulchræq; domus, populiq; beati:
 Quas pariter Charites, Desideriumq; frequentant.
 Voce sonant læta, labijs modulantur amoris.
 Cœlicolūm legesq; sacras, moresq; canendo,
 Fortē hilares cœlum formosa uoce petebant:
 Immortale canunt, concentu terra renidet.
 Adde pedum dulces strepitus: ibatur ad ipsum |
 Namq; Iouem, summis deus is dat iura colonis:
 Ius habet & sæui tōnitrus, & fulminis ille,
 Vi patrem superans Saturnum: singula diuos
 Inter agens, æquē meritos discernit honores.
 Talia cœlesti cantabant arce sorores:
 Clioq; Euterpeq; iuuans, & docta Thalia,
 Melpomene, letis & Terpsichorea choreis:
 His subeunt Erato, memoriq; Polymnia mente.
 Addimus Vranien, & quæ manet ultima: quanquā
 Calliope cunctas supereminet unica Musas.

Hæc claros sequitur reges, quibus extat honori
 Cætera Musarum concordî lege cæteruas:
 Ora solet regum dulci suffundere rore.
 Quo sit, ut à linguis illorum dulcia latè
 Verba fluant, præstantq; fauis collata saporis.
 Hunc unum afficiunt populi, quem munere donat
 Calliope: seu fas dubium, seu iudicet æquum.
 Quin solet oblatas uerbo requiescere lites.
 Hunc igitur uoco prudentem: quòd adesse bonorū
 Sæpe rei, tutò solet et punire nocentem.
 Mollibus affatur uerbis, dulciq; lepore
 Vititur, atq; suo facili impetrat omnia nutu.
 Vtq; deo, stat honos illi, dum permeat urbem,
 Mellitusq; pudor: micat inter deniq; cœtus.
 Qualia sunt, homini dare quæ nouere Camœna.
 Vos ô cantores, et qui citharædus haberis,
 Munera Musarum in terris, et Apollinis estis.
 Ab Ioue sunt uates, felix, quem deniq; Musæ
 Observant: huius dulcis fauus exit ab ore.
 Præterea si quem luctus, lachrymæq; frequentes
 Possideant, animamq; urant mœroribus intus,
 Dentq; illi Musæ numeros, artemq; canendi,
 Præteritos ueterum latè qua promat honores,
 Coelicolasq;: mali meminit non ille prioris,
 Quod tulerat: tantum auxilio sunt dona dearum.
 Ab Ioue saluete natæ, date carmen amœnum:
 Diuorum cantate genus, qui sæcula uiuunt:

Quos genuit Tellus, & multo lumine Cœlum,
 Et nigra Nox, salis & quos Mare pavit in undis.
 Dicite quo diui fuerint, quo munere terra,
 Quo mare, perfectis quo condita flumina ripis,
 Astraq; cum radijs, & latus desuper orbis:
 Quiq; ex his diui fuerint, rerumq; datores.
 Quis diuis & opes, & quis diuisit honores,
 Vnde uel his olim sublimis cœsit Olympus.
 Dum licet, ista mihi cœli narrate colona,
 Et mundo quæcunq; prius sint edita rerum.

Principio confusa Chaos, sine imagine moles
 Extitit, hinc uacuis Tellus apparuit aruis.
 Nam prius ipsorum pauimentum facta deorum est,
 Quondam qui cœlo sedes habuere supremo.
 Tartara dehinc unâ sunt uisa dehiscere terra.
 Et mox pulcher Amor surgit, mediusq; deorum
 Cernitur: hic illos forma supereminet omnes.
 Membra deus latè soluit diuûmq; uirûmq;
 Consilium, atq; ipsam domitat sub pectore mētem.
 Deq; Chao, liuens Erebus, Noxq; atra resultant.
 Aethera Nox, ipsumq; Diem misisse putatur:
 Quos Erebo coniunx peperit lasciuâ marito.
 Tum quoq; sidereum Tellus grauis edidit orbem,
 Par sibi præ cunctis Cœlum quo tegmen haberet,
 Magnorum & fieret pauimentum sola deorum.
 Hinc montes, grataq; tulit conuallibus imis
 Radices, Nymphæ sedes ubi sæpe tenetis.

Quid

Quid mare non domitū memorē, seuūq; procellis,
Aspersumq; metu? stetit hoc quoq; pignore Tellus.
Nec mora, concubuit Cœlo: bis sēna repente
Stirps oritur. tumidis magnus prius emicat undis
Oceanus. subit Iapetus: nec defuit ingens
Cœus, cumq; ipso satus est Hyperione Creon:
Nataq; Mnemosyne, Themis, et Rheā, pulchraq; Te
Quiq; micās serto Phœbe spectabilis aureo: (thys,
Ortaq; Thea grauis. demum Saturnus: is arma
Consiliūq; gerit tacito sub pectore uasum.
Omnibus hic grauior natis: tenerūq; parentem
Carpit, & hunc multa solet incusare querela,
Addidit his animo Cyclopes Terra superbo,
Cum Bronte Asteropem, nec uiuidus absuit Arges.
Hi fulmen cudere Ioui, tonitrumq; dedere:
Cetera sunt diuis similes. micat unus in ipsa
Fronte oculus, curuusq; aurem sedet inter utranq;
Id Cyclops, quod eis stat pro cognomine, mōstrat,
Nomine req; putes notos. fuit horrida uisus
Effigies, & erat monstrosi luminis instar:
Omnis ab assiduo uis est infracta labore.
Verū alios Tellus Cœlumq; creauit alumnos:
Tres ij sunt numero, multo stat nomine fama.
Cū Gyge Briareum numerant, Cottumq; superba
Pignora: Titanas his Iuppiter usus in hostes.
Quinquaginta comas quiuis, centumq; lacertos
Gestat inaccessos: audet contingere nemo.

Vis ingens, magni quam corporis aequat imago.
Hi sunt quos coelum, materq; atq; illius uxor
Terra, satos genere, malis grauioribus omnes
Vicerunt, nitidumq; infestauere parentem
Principio: uerum serie nascentibus illis
Sub Styge damnatos, imaq; uoragine terra
Occuluit. Coelum patrem mala tanta iuuabant.
Ipsa graues dederat gemitus sub pectore Terra,
Atq; dolos animo nimium concepit iniquos.
Tum niueum fabricans adamantina, sagacior arma
Molitur, curuamq; uocat cognomine falcem.
Iamq; sui coram steterant ex ordine nati,
Talia cum irato tandem sermone profatur:
Pignora, si matris miserae, seuiq; parentis,
Si mea sint animo, ducissima pignora, uobis
Verba, pater poenas operis dabit ante patrati.
Scilicet inuentor primus fuit ille malorum.
Talia dum loquitur, natos tremor incutit omnes.
Nil uerbi: labijs cohibent nam uerba sub imis.
Haud mora, Saturnus grauior, fidensq; iuuenta,
Surgit, et hac caram compellat uoce parentem:
Hoc opus, o mater, manibus peragetur ab istis.
Polliceor; neq; enim me iam patris ulla tenebit
Cura, quod inuentor primus fuit ille malorum.
Dixerat. ipsa animo retinet uix gaudia mater,
Remq; hanc non ulli credit. sedet ergo, tacetq;
Quid moror? infandam Saturno tradidit harpen,

instru-

Instruxitq; dolis. Cœlum dehinc attulit umbram
Noctis, ut ingratos peteret cum coniuge somnos.
Iamq; procax avidis nimium distenditur ulnis:
Insidijs puer excedit, gladioq; timendus
Sevit, et in coleos uibravit tela paternos:
Tergaq; post (neq; enim frustra) proiecerat illos.
Nanq; quot exierant fœcundo sanguine guttæ,
Terra tot ebibit: hinc longus sibi uertitur annus,
Et mox Tartaræ coram cernuntur Erynnæ.
Horrificisq; graues sonuere Gigantes in armis.
Hinc et quas Melias uocitant, sit origo deabus.
Ast ubi cæsa patris adamante uirilia Cœli,
Aequoreasq; ea Saturnus proiecit in undas,
Iamq; diu frustra pelago sunt uisa natæ,
Candentes circum spumæ, quibus inclita tandem
Virgo oritur, primumq; sacris natat orta Cytheris.
Fluctibus argutam petit hinc Venus aurea Cyprō,
Plurimus oris honos illi, facieq; uerenda
Ambulat, et teneris uestigia sumit ab herbis.
Hanc homines, uarioq; uocant cognomine diui,
Nunc Aphrodite, nunc ea dicitur Aphrogenia:
Quod prius à spumis illi tradatur origo.
Quod sata sit Cypri, dea Cyprogenia uoeatur.
Hanc quoq; sæpe leges Cytheream: causa putatur
Illa, quod admotis prius appulit orta Cytheris.
Sunt et qui diuam meritò Philomedeā dicant,
Quod dea testiculis quondam sit nata marinis.

Sæpe

Sæpe locus matri comes it, cæcusq; Cupido
Illa deos coram. Maieſtatemq; ſalutat:
Is ſuit in primis honor illi. deniq; ſortem
Dicitur hæc hominum medio ſortita, deũq;
Virgineos ea ſermones, riſusq; dolosq;
Fert & amicitiam, nec delectatio longè
Cernitur: aſiduos apud hanc dulcedinis uſus
Inuenies, & nec ſine manſuetudine uiuit.
At ſua Titanas Cælum cognomine dixit
Pignora, pignoribus crebrò dum litigat ipſis,
Quicquid agant: uocat intētos ad peſſima ſemper,
Crimine prò tanto pœnam ſibi iure daturus.
Nox quoq; mox Sortē peperit. Parcāq; nigrātem,
Et Mortem: nec uos partu puto Probrā reliquit.
Nec mora, cum Somnis Inſomnia parturit: atq;
Qui culpas hominum carpit, delictaq; Momon:
Et quas Heſperidas uocitant, quibus aurea curæ
Mala per Oceani ripas, hortosq; fuerunt.
Et uos Fata parens inuiſto pectore ſemper
Gignit, & æternas inimitia numina Parcas:
Clothoq; & Lacheſim, ſurdas & quæ gerit aures
Atropon. hæ bona ſunt, & peſſima tradere diſtæ.
Errores hominum obſeruant, culpasq; deorum:
Nec locus inſidijs quas hæ poſuere, quieſcit,
Donec in expoſitos pœnæ reus incidat uncos.
Filiāq; obſcuræ fuit Indignatio Nocti,
Nulla uiris grauior peſtis magis obſuit unquam.

Hinc & Amicitiam peperit, Fraudemq; latentem;
 Atq; Senectutem. canis adit ista capillis.
 Vltima pignoribus tumido Lis additur ore.
 Filius huic Labor est, modicaq; Oblivio mente;
 Debilibusq; Fames membris, uacuoq; palato.
 Adde graues lachrymis & tristi corde Dolores,
 Præliaq; & Pugnas, & multo sanguine Cædes.
 Quid quod et hæc uocitât caram Mendacia matrê
 Ambages, multaq; grauis Victoria prædæ:
 Læsioq; & ueris Infamia nota cachinnis;
 Plus alijs geminæ sibi consueuere uicissim.
 Quin & præfectum genuit iurantibus Horcum.
 Officit is, falsæ cum sunt periuria linguae.
 Nerea sincerum Pontus, uerboq; seuerum,
 Progeniuit; natis senior solet ille uocari.
 Grandæuum pleriq; uocant: quod nullus in illo
 Sit dolus, & culpa uitam non inficit ulla:
 Quod sit mäsuetus, quod fas, quod iura sequatur,
 Consilij quod sit mitis, largitor & equi.
 Teq; creat Thaumas Pontus, Phorcumq; superbū.
 Coniunx terra fuit. tulit hac quoq; coniuge natas
 Ille duas: pulchra te Ceto fronte priorem:
 Eurybien, cui mens adamantina facta, secundant.
 Portò coma laudata nimis pulcherrima Doris
 (Edidit hanc pater Oceanus sub finibus orbis)
 Virgo seni nupsit Nerci. torus, equoris unda,
 Gratus. in hoc Nympha nate dicuntur aquosæ:

Eucra.

Eucrate, Thetis, & Proto, Spioq;, Saoq;
 Eudore, Glaucēq; procax, hilarisq; Galene,
 Doto, Dynamene, niueis Eunica lacertis,
 Cymothoe, Thalie: quibus addimus Amphitritē,
 Pasitheen, Meliten, formosoq; ore Pherusam,
 Protoq;, & multos Erato quę cepit amando:
 Eulimenē posthac, & quam miramur Agauē,
 Dorida Neseē: nec te Galathea reliquit,
 Candidiorq; comas, faciemq; simillima lacti.
 Protomedea subit, Panopeq;, Acteaq; uirgo:
 Gignitur Hippothoe formosior, Hipponoeq;:
 Cymodoce, motas pelago quę temperat undas,
 Ventorumq; ipsos facili premit ore tumores.
 His Amphitritē, ulnas quę rore madescit.
 Gignit & Euagoren, & tutam Pontopoream.
 Lysianassa subit: nec deerant, Laomedea,
 Eione, Cymo, pulchraq; Halimeda corona.
 Nec te Glauconome, facili letissima risu:
 Nec te Liagore, nec te Pronoea tacemus:
 Nomen & à multis quę legibus accipit una,
 Polynomen peperit, subit has Euarna sorores.
 Aspicias, nihil est quod iurē reprehendere possis.
 Aemula naturę est studijs, & amabilis equis:
 Egregiā pariter Psamathē, diuamq; Menippen,
 Autonomen, Nesoq; parit, iustamq; Themisten.
 Addidit Eupompen: & quę gerit una parentis
 Acterni mentem, socię Nemerteę dicunt.

Fallor?

Fallor? an hæ numero decies sunt quinque sorores?
 Oceano posthac præstanti corpore natam
 Duxerat Electram Thaumās. his nascitur Iris,
 Harpyæq; comis pulchræ, fœdæq; rapina.
 Et prior Ocypete, post hanc infāmis Aello:
 Scilicet hæ uentis præstant, aëbusq; uolatu,
 Tempore proq; suo clamoribus æra turbant.
 At Cetonis atrox petijt connubia Phorcus.
 Annuerat soror, & fratri commixta marito est.
 Formosæ nascuntur anus, canesq; capillos,
 Comptaq; Pephredo uestes, & tristis Enyo.
 Gorgones adduntur, quæ soles Hesperus abdit,
 Oceanum propter campos habuere feraces.
 Dulcibus Hesperides sunt illic uo cibus usæ:
 Euryale, Sthennoq; potens, multisq; Medusa
 Nota malis: mortem sola est hæc passa sororum.
 Ius alijs nec mors, nec curua senectia duabus.
 * Dixit ad uxorem maius Neptune Medusam:
 Pro thalamo stat aquosus ager, pro candida lecto
 Stat rosa, stant uiole, cuncti stant deniq; flores.
 Illius postquam Perseus caput abstulit, idq;
 Victorem miseræ potuit fecisse puellæ,
 Horrendus Chrysaor, subitis & Pegasus alis,
 Exiliunt. equus Oceani sub fontibus ortus
 Dicitur: est quoniam fons dictus ab helline Pege.
 Alter ab aurato, manibus quem fulminat, ense,
 Est Chrysaor: sonat ensis Aor, sonat & Chrysos aurū.

Pegasus astriferum tandem pet: t aliger orb: m.
 Incola, perq; deos & magni testa Tonantis
 Artulerat tonitrumq; Ioui fulgurq; coruscum.
 Edidit at Chrysaor sibi Geryonea trisaucem,
 Ante suas illum uis Herculani iuuentas
 Perdidit, atq; animam claua deponere iussit.
 Senferat ereptum infelix Erythea tyrannum,
 Ditariq; sua doluit Tyrintha rapina:
 Cesus & Eurytion, stabulis atq; Orthus opacis.
 Deq; illa est ingens atq; insuperabile monstrum
 Progenitum, nulliq; Deum, nulliq; uirorum
 Par erat, aspectu grauius: cui nomen Echidne.
 Pars prior egregiam forma prestante puellam,
 Vltima terribilem seuumq; professa draconem est.
 Cruda nimis spelea colit, uarioq; colore
 Cernitur, atq; cauas habitat seuissima petras.
 Huic sedes olim à cœlo terraq; remotas
 Concessere dei. iacet immortalis Echidna
 Antra per, eternam solet & duxisse iuuentam.
 Scilicet huic seuum coisse Typhaona dicunt,
 Infandoq; procax uento commixta puella est.
 Hec quoq; Geryonea uirum sibi duxit habendum,
 Dum cocunt, infanda canem foetura priorem
 Edidit. Orthus is est. oritur, sed acerbior alter,
 Cerberus: horrendos aperit seuosq; latratu,
 Quinquaginta quatit diris uulatibus ora.
 Ferrea uox, acerbq; nimis stat, & absq; pudore.

Lernæan peperit post hac immanior Hydræan:
 Hercules labor illa fuit, magniq; decoris
 Nomina. Iunonis contra nihil obfuit ira.
 Hanc ea nutrierat pestem. comes Hercules ibas
 Ad noua uitales Iolæ pericula mortes.
 Consilij doctæ tandem ruit illa Mineræ.
 Hydra grauem uastamq; nimis genuisse Chimæram
 Dicitur: illa leues uelocior anteit auras,
 Acribus aspirat flammis, multaq; fauilla
 Aestuat, et rapidos de naribus euomit ignes.
 Huic caput est triplex monstro. pars prima leonem
 Monstrat, habet medium serpens, stat sine chimæra
 Pegasus hanc magno rapuit sub consule tandem.
 Bellerophonteos quis non audierit ausus?
 Heu Cadmi domus infelix: connubia sanxit
 Orthrus, amatrici genuit qui Sphinga Chimæres
 Heu monstrum crudele tibi. congressa marito
 Est iterum ipsa Chimæra, Nemeæumq; leonem
 Edidit: ô quantam pestem. dea scilicet illum
 Nutrijt, inq; umbris impegit Iuno Nemeis.
 Sanguine frondosa multo regnabat in aula.
 Quid moror? Herculeæ fuit is quoq; gloria clauæ.
 Rursus in amplexus Phorcum notissima Ceto
 Excipit: hinc ingens multis et onustior armis
 Fit serpens. latebrosa colit, cæcæq; cauernas,
 Malaq; non ulla seruat uigil aurea somno.
 Semina Cetonis cecini, Phorciq; superbi.

Fluminaq; Oceano peperisse puerpera Thetys
 Dicitur: Eridanus, altis hinc enatat undis,
 Nilus, & Alpheus, pulchrisq; meatibus Ister.
 Strymonaq; & Rhesum genuit, Misumq; Caycum,
 Meandrumq; uagis anfractibus, Heptaporumq;.
 Nascitur & Rhodius, magnosq; superbus Etes
 Phasis, & aurata qui labitur Hermus arena,
 Quisq; habet argento similes Acheloius undas.
 Edidit & Nessum, pronosq; Haliacmona lapsu.
 Graniconq; simul peperit, Phrygiumq; Simunta.
 Additur Aesopus, nigro natat ille fluente.
 Et qui tabificum purus non accipit amnem,
 Peneus, sociosq; negat cum gurgite tingi.
 Sangarium Tethys, Ladonaq; Partheniumq;,
 Euenum. Ardescumq; parit, diuumq; Scamandrum.
 His cum formosas mater pulcherrima nymphas
 Est enixa iurum genus hæ, stirpemq;, puellæ
 Cum fluuijs sibi semper alunt, & Apolline rege:
 Ab Ioue naturam nascæ dicuntur eandem,
 Pithosq;, Admetenq; parens, & Prymnona Tethys.
 Edidit: Vranie specie subit æmula diuos.
 Electren tulit, & Clymenen, Zexosq;, Thoenq;.
 Te quoq; Calliroe: leuior nec defuit Hippos.
 Pasithoen, Asiemq; parit, malisq; Rhodeam
 Leuibus: hæ Pluto sequitur formosa sorores.
 Plexaure deinceps, Polydoraq;, Melobosisq;,
 Atq; Galaxaure, faciesq; Petrea decora.

Metis,

THEOGONIA.

411

Metis, & Eurynome, flauis & Xanthe capillis.
 Addidit Europen, croceoq; Telesthoa peplo:
 Quas Ianira protax sequitur, pulchroq; Diona
 Pectore, cumq; Tyche pulchram Cerceida uinxit.
 Quid quod & Eudore, niueis & Acasta lacertis,
 Nascuntur? Perseis adest, & prompta Meneſtho.
 Gignit & Idyiam: quibus Amphiro, Ocyroamq;
 Iunxit: Ianthæi nec gratia defuit oris.
 At neq; præterijt Chytien, dulcẽm ue Calypso:
 Et Creſeis adest, & cum Creſeide Doris.
 Vltima Styx oritur: cunctis Styx præstitit una.
 Omnibus Oceanus senior, grandæuaq; Tethys,
 Auctores patrio chorus hic excellit honore.
 Dehinc alias pater Oceanus, uenerandaq; coniux
 Ediderant: numero tribus extant millibus ille,
 Vestiganeq; solum, præſisq; paludibus errant.
 Totq; alia Oceano sunt edita flumina, terras
 Quæq; rigant & quæ Tethyndixere parentem:
 Omnibus his, neq; enim poterit sua reddere quĩquam
 Nomina, sed quicunq; suo nascatur in orbe
 Nouit, & ignotos alijs sibi nominat amnes.
 Magnum præterea Solem, Lunamq; uagantem,
 Thea, nimis caros peperit Hyperione natos.
 Tertia fit soboles croceis Aurora quadrigis
 Quæ micat, atq; diem cœlo terræq; ministrat.
 Haud secus Eurybie peperit tria pignora Crio,
 Maiorem Astræum natu, Pallanta minorem,

Vltima sortitur pautus uestigia Perſes,
Primus erat tamen ingenio, pinguq; Minerua,
Inter mortales multo præſtantiôr omnes.
Adde quòd indomitos Eoa puerpera uentos
Mixta Deo, noſtrum diſſuderat uſq; per orbem,
Argeſten Boreamq; grauem: Notus additur illis,
Quiq; nouas Zephyrus flando leue parturit herbas:
Lucid. tremulis produxit ſidera flammis,
Que data ſunt Cælo pro lumine. fungitur illis,
Proq; caput merita ſolet inſignire corona.
Tum demum multa Styx atra libidine mota eſt.
Nupſerat, eq; uiro natos Pallante creauit.
Aemulus hinc oritur Zelus, Contentio fratri
Addita: formoſis ſolet hæc incedere ſuris.
Et que ſublimi Iouis aſſedere cathedræ,
Nominè dicta uiris Vis prima, Potencia dicta eſt
Altera regali comes utraq; facta Tonami.
His ſine non callem non ullam Iuppiter aulam.
Non urbes, ſummum non his ſine permeat orbem,
Ab Ioue. Styx gratis hoc impetraſſe putatur,
Cœlicolas unâ coram cum cogeret ille:
Indixitq; graues pugnas, preciumq; laboris
Obtulit, auxilio Titanas ſi quis in hoſtes
Iret, & inuafum Iouis inſtauraret honorem,
Præmia nedum (inquit) quiſquam faſces uè priores,
Sub patre Saturno quibus eſt is functus abundè,
Non perdet: uerùm quem non genitoris habebunt

Munera,

Munera fecundis ego donem facibus illum?
 Consilio primum cari Styx uota parens,
 Duxit opem, et trepido cum natus affuit orbi.
 Quid tamis igitur meritis par redderet ille,
 Pensabat. tacitam subit hæc sententia mentem,
 Per Styga cœlestes iurent, nec fallere quisquam
 Audeat, at duo uos, Vis atq; Potentis, mecum
 Viuite sic fatus, diuis impertit honores
 Omnibus. ipse sua regnat sublimis in aula.

Nubit amatori Phœbi pulcherrima Cœo;
 E' quibus exoritur pignus mirabile tædis.
 Grator in primis medio Latona deorum
 Visa fuit, cœtusq; uirum nil dulcius illa.
 Quinetiam Asterien Persi genuere maritam.
 Nascitur ex istis Hecate, præclara duobus
 Muneribus, multoq; palam Iouis errat honore.
 Namq; cæius terræ, superi sortitur et orbis:
 Subq; eius uastum cohibet ditio profundum;
 Perg; Deum superas graditur spectabilis ædes.
 Hanc quoq; mortales uotis ueneramur opimis.
 Sacra deæ leti faciunt, Hecatenq; uocantes
 Quæ sit maiestas, cuiusq; potentia monstrant.
 Illa preces et uota libens assumit, et illis
 Carpere fecundas dat opes, et honoribus uti.
 Ergo mortales inter, cœliq; colonos,
 Cunctorum decus et partem sortita bonorum est.
 Ab Ioue uis illi non fit. quoscunq; recepit,

Munera cum uobis olim diuisa darentur
 Titanes, ni fallor, adhuc ea seruat honores.
 Neue quodd Asteriae proles fuit unica tantum,
 Concessos olim fasces depulsa reliquit.
 Arbitrio micat illa potens: nimis utilis illa
 Consilijs, et quem coetu uult praeficit omni.
 Stant acies, strictoq; micant densa agmina ferros
 Nemo tamen uictor, nisi cui fauet illa, recedit.
 Regibus asidet, atq; illis dat regna tueri,
 Iustitia. quod si pugiles in agone frequentes
 Emineant, multoq; petant sudore coronam,
 Haec dabit ad nutum uires, palmamq; uocata.
 An memorem, quid aequum praestet domitoribus, atq;
 His qui caeruleum tumidis mare nauib; errant?
 Illi sepe preces Hecate, plerunq; potenti
 Neptuno fudere: colunt haec numina nautae.
 Haec duce saepe redit praeda uenator opima.
 Saep dolet longo cum illuserit illa labori.
 Quid quodd Mercurio comes it, stabulisq; capellas,
 Armentumq; ferax et oues augere putantur?
 Ex modico multum, ex multo facit illa pusillum.
 Sic ea, sit tantum proles licet una parenti,
 Ingeni diuos inter tamen extat honore.
 Iuppiter huic homines etiam concessit alendos,
 Degere qui uitam possint, lucemq; tueri.
 Scilicet his Hecate narratur honoribus usa.
 At Rhea Saturno numero sex incluta partu

Pignora

Pignora contulerat, Vestam Cereremq; feracem,
 His subit auratis Iuno pulcherrima plantis,
 Et tu qui Stygias colis improbe Pluto paludes,
 Quiq; maris geris imperium Neptune profundi.
 Addidit illa Iouem, diuūmq; hominumq; parentem,
 Fulminibus terram crebrò qui oppugnat acutis.
 Horum crudelis pater unumquemq; uorabat
 Nascendo, patrium ne post quis obiret honorem:
 Illi namq; prius cœlum Tellusq; parentes
 Predixere, suo quod erat fatale domari
 Pignore Saturnum: licet is fortissimus esset.

Hoc ideo metuens, seuit nascentibus ore
 Pignoribus, miseræ mater dabat ægra querelas.
 Propterea Rhea fulmineum paritura Tonantem,
 Dicitur his caros tandem implorasse parentes:
 Consilio miseræ precor en succurrite natæ.
 Dicite, præsentem foetum quò tuta locorum
 Enitar, quæ pœna patris sit habenda furori:
 Quod partus uorat ille meos, mouere profuse
 Hæ Cœlum Terramq; preces iustæq; querelæ.
 Ergo Rhea, quæ sine patriq; Ioui, futura
 Ostendunt, & quid sit eis fatale duobus.
 Quid motor? hæc Lyctum Cretæ defertur opiman,
 Armatum paritura Iouem, misere parentes:
 Vt peperit natum, sibi Terra recepit alendum.
 Nox erat, atq; omni Cœlum tum luce carebat,
 Cum Lyctum peteret nato Ioue mater & illum,

Haud secunda, cauo furtim contexit in antro:
 Mome sub Idaeo syluis latet ille profundis.
 Iamq; avidus fauces aperit Saturnus, ut ipsum
 Ore recens natum queat inglutire Tonantem.
 Stabat forte silex: silicem Rheia cepit, & illam
 Pro Ioue Saturno posuit festina uorandam.
 Hanc miser inglutit Genitor, uenitq; recondit:
 Ignarus, post terga Iouem pro caute manere,
 Inuictum, mœstiq; nihil praefromere gerentem:
 Cui citò debebant seui delicta parentis
 Cedere, quem regno seruabant fata paterno.
 Nec mora, formosa concreuit imagine natus.
 Vis aderat, qualisq; decet praestantia regem.
 Interea lapsum rursus Sol induit annum:
 Saturnus, monitu cui iam frustrata parentis
 Mens erat, atq; dolis potuit succumbere nati,
 Stare Iouem liquit natum: Terræq; procumbens
 Ora quatit, quasso lapis ultimus exit ab ore.
 Iuppiter hunc capit, inq; sacra Pythone manere
 Iusserat, illa cauo Parnaso mœnia quondam
 Extulerat: lapis in signum memorabile cessit,
 Gentibus ut fieret res admiranda futuris.
 Tum demum patruos à Coeli nexibus ultro
 Soluit, agunt dignas tanto pro munere grates:
 Atq; Ioui tonitrum dederant, fulmenq; trifidum,
 Et fulgur terram prius id defodit in altam
 Iuppiter, his fretus telis, toto imperat orbi.

Duxit ad Iapetum Clymene formosa maritum:
 Oceano genus hæc sibi cepit ab æquore Nympha.
 Bis duo progeniuit natos: Atlanta priorem
 Edidit elato fuit ore Menœtius alter.
 Consilio sequitur uario curuq; Prometheus,
 Et quem non recta dicunt Epimethea mente.
 Nam prior inuentis hominem læsisse putatur,
 A Ioue plasmatam quod abegerat ille puellam.
 Fertur at ærio strauisse Menœtion igni
 Iuppiter, & stygijs miserum damnasse sepulchris,
 Quod malus, atq; animos tumefecerat ille superbos.
 Maximus Hesperidum iuxta confederat Atlas
 Prædia, qua Oceano iungit confinia tellus:
 Infractis humeris cœlum (mirabile uisu)
 Sustinet, & nullo deflectu pondere collum,
 Iuppiter hanc sortem dedit illi, porro Promethea
 Funibus ingenti fertur strinxisse columnæ.
 Fœcundo (an memorem?) quod in epate sederit ales
 Semper, & excretam nunquam satur accipit escam:
 Namq; dies quod ei absumit, nox sufficit ultro.
 Vidit autem satus Alcmena, uisamq; peremit.
 Inuito neq; enim uolucrum Ioue perdidit, atqui
 Plus solito pater Herculeæ conducere laudi
 Censuit, & quanquam grauis ille Promethea triuit,
 Quod sibi consilijs olim contendit iniquis:
 Abstulit immixtas studio tamen Herculis iras.
 Iudicium diuis fuit & mortalibus olim

Meconæ: socium uenisse Promethea dicunt
 Ante Iouem, fertur sectum posuisse iuuenem.
 Fraude bouem secuit: carnes & uiscera lectam
 Is sibi constituit præ pingui sumine partem:
 Ventre bouis gracili preciosa cibaria textit,
 Tergoreq; inclusit fædo. mox alba secundo
 Ossa loco dedit, & molli pinguedine sepsit.
 Hæc hominum diuinq; parens dum mente uideret:
 Iapetionide, qui mentis acumine præstat,
 Qua tibi fraude nimis partem lasciue parasti?
 Dixit: at contra leue subridendo Prometheus
 (Nā neq; fraudis erat coeptæ immemor) ista profatur:
 Stant geminæ coram pater optime maxime sortes:
 Elige, si qua tuæ pars est gratissima menti.
 Dixerat ista dolis. at Iuppiter omnia cernens,
 Hæc nouit. neq; enim latuit dolus improbus illum.
 Quid faciat? mox ille uiris graue lumina torquens,
 Plurima quæ possent animo librabat obesse.
 Hinc adipem ille manu cadentem sumit utraq;
 Excudit extra furor, uultuq; impingitur ira,
 Alba quod exertis conspexit fraudibus ossa.
 Quò fit, ut illa uiri sacras adolere per aras
 Assueti, ueteris imitentur originis usum.
 Tum demum iratus cœli cui numina parent,
 Iapetionide, qui præstat omnibus (inquit)
 Consilio, coeptas neq; enim sinis improbe fraudes.
 Talia turbato mittebat Iuppiter ore.

Proinde

Proinde doli memor, abdiderat mortalibus ignem.
 Id satius Iapeto sensit, ferulaq; fauillas
 Iniciens, tepidos terris clam detulit ignes.
 Tanta Iouem medio sub pectore cura momordit:
 Affecitq; graui, neq; enim mediocriter ira.
 Pro raptis igitur flammis mortalibus ingens
 Addidit ille malum, Vulcano namq; pudice
 Iussit ut e terra formaret plasma puella.
 Iussa facit deus, ambiguo qui crure laborat.
 Compexit eam multo Pallas tum caesia cultus
 Donauit zona, nec abest argentea uestis,
 Ipsa manu dea palliolum, mirabile uisu,
 Explicat. inq; humeros à fronte reflectit eburnos:
 Fertur ex hanc tenera quos ungue reuulsit ab herba
 Floribus, aurataq; caput redemisse corona.
 Lemnius hanc docta deus insigniuerat arte:
 Inq; illa longosq; dies, multumq; laborem
 Impendit: placuisse Ioui sic ille putatur:
 Sculptilibus pinxit uarijs, ex imagine multa.
 Nam quaecunq; mari, quaecunq; animantia terris
 Apparent, in ea uiuunt. micat indita latè
 Gratia: non tantum pictas motare figuras
 Membra, sed has ueris affirmes uocibus uti.
 Ut pulchrum mox ille malum (uice namq; bonorum)
 Fecerat, hanc oculis hominum diuinumq; patère
 Exhibet: allatis ea deinde superbior ibat
 Numeribus, largaq; nimis gaudere Minerva.

Athena

Astantes stupor inuasit mortalibus inde
Quod grauior fraus est et expugnabilis orta.
Foemineum genus hinc ortum, sexusq; proterus
Progenies effeeta, uiros quæ ledere nata est.
Hos puto qui rebus non consulere, sed omni
Tempore cum satis libito sunt ueneris abusi,
Quale fauis examen apum dulciq; liquore
Cernimus, infames haud raro pascere fucos.
Per thyma mane uolant, et picta per arua tepenti
Sole uagæ, cerasq; legunt et dulcia mella.
Prædo latet, curuoq; uorax sub uimine uiuit,
In suaq; abdit edax alienos exta labores.
Talis in humanis prius ab Ioue foemina rebus
Est data flagitijs hominem quæ ledat iniquis.
Altera mortales est uisa laccessere pestis.
Nam qui coniugium spernit, nomenq; mariti
Triste fugit, nescitq; tori parere querelis:
Hic altore licet careat, multaq; senecta
Sit grauis, et prona prospectet fronte sepulchrum,
Indiget haud uictu uiuens, solitaq; diæta.
At postquam uita excessit, pro quantæ relictas
Turba fit inter opes? latas pars una nouales
Diuidit, inueniunt pars altera diripit aurum.
At cui ducta fuit multa uirtute marita,
Sit cara et prudens, sit et integra moribus illa,
Aequabunt mores secum mala nata probatos.
Infelix, sed si fuerit, cui foemina nequam

Nupse.

Nupserit, o quam æ uiuent in pectore curæ:
 Quod sit et nulla morbus medicabilis arte.
 Sic animum transire Iouis, mentemq; latere
 Non datur hoc in se probat haud impune Prometheus.
 Multorum licet is prudens, rerumq; peritus
 Esset, erant tamen hunc quæ ledere uincula possent.
 Quin et Briarei fastum, Cottiq; Gygiq;
 Vranus ut uidit pater, admiratus eorum
 Corporis ingentem molem, spaciosq; membra,
 Sicut erat, uasta terræ furiatus abysso
 Iecit, et Infernas (ait) en habitate tenebras.
 Hic dolor æternus lugenibus, hic erit horror.
 Iuppiter haud multis post hæc labentibus annis
 Quosq; dei Rhea Saturno conceperat atrum
 Vnanimis adeunt Erebum, clausosq; Gigantas
 Exolunt. uasti ualua sonuere barathri,
 Consilijs auia rursus Telluris in alium
 Apparere diem. caros nam Terra nepotes
 Cum tribus his docuit, palmas ex hoste futuras.
 Nec mora, bellum oritur patruis Titanibus ingens
 Cum Ioue, multa Iouem fratrum tutela lenabat,
 Quicq; recens Stygias Erebiliquere catenas.
 Pars ea de summo librabat spicula cœlo.
 Tela suis dedit editior Titanibus Othrys.
 Inq; Iouem et fratres uibratas fortiter hastas
 Projiciunt, pulsantq; polum: tremit ille cadenti
 Penè par arma dei trepidant, trepidantibus arma

Porre

Porrigit, inq; suos graue Iuppiter excitat hostes.
Tanta fuit belli sitis, & Mauortius ardor,
Vt plusquam denos produceret arma per annos.
Ambrosiani interea socijs apponit in escam,
Nectariosq; palam calices, quibus illicet haustis,
Iucundus subiit non pauca elatio diuos.
Vidit & inde inquit diuū pater atq; hominum rex:
Vos ô, Terra uocat Cælo quos coniuge natos,
Iampridem bello multos absumpsimus annos,
Sperantes decus & palmam uirtute parare.
Hinc nos inde nocens non paruis uiribus hostis.
Eia agite, inuictasq; manus uiresq; potenti
Pandite nūc animo, atq; Othrym expugnete superbū.
Haud certè immemores Ioue, quòd ductore soluti
Venistis, nostro Stygiam superastis abyssum
Consilio, nexusq; graues, turpesq; tenebras.
Hæc ait equato respondit pectore Cottus:
Summe parens, nobis haud ignorata profaris.
Nam neq; nos sensu, neq; nos ratione caremus.
Scimus enim quòd sis diuū tutela, paterq;
Qui Stygios coluere sinus, infernaq; regna.
Adsumus en reduces misero de carcere, passi
O' hominum diuūq; parens, indigna relatu.
Sed quid pro tantis meritis reddemus: in arma
Ire iuuat, belloq; tuas defendere parteis.
Firmior hæc nobis mens est, certumq; sub alto
Pectore consilium. dicentem talia Cottum,

Ore

Ore audio exhaufere dei. Mars ergo calere
 Incipit, & multo bellum clamore uocari.
 Vndè diq; deeq; uocant, quos maximus olim
 Saturnus natos Rheapariante creauit.
 Vidiffes & quos gelido diffoluit ab Orco
 Iuppiter, & nostrum traxit miseratus in orbem,
 Instantis studio latè gestire duelli.
 Marte graues hilarant, uastis & uiribus arma
 Expediunt, centumq; manus & brachia centum
 Quisq; gerit, caput ex humeris fecundius agmen
 Tun datur: in ramos ea quinquaginta secantur.
 Et iam dira cohors Titanibus obuia passim,
 Rupibus excisis saxosa uolumina torquet,
 Titanum contrà per agros fulsere phalanges,
 Viribus ingentes, & ad omni bellica promptæ,
 Curritur: inq; uicem mixtum graue fluctuat agmen.
 Clamatur: tunsum reboat clamoribus equor.
 Horruerat Tellus, pulsum suffuria Cœlum
 Edidit, & lachrymis fleuisse putatur obortis.
 Tantus erat diuûm fragor, ut contusus Olympus
 Nutaret, crepituq; graui concideret axis.
 Ipsa novos sensere pedum stupefacta fragores
 Tartara, terribilis metui fuit undiq; clamor.
 Pugnantum, & si qui uertiffent terga sequentum.
 Interea mixtis uicibus dum tela uolarent,
 Aureaq; immanis stridor contunderet astra.
 Ipse decum pater haud ultra cohibere furorem

Nouit, at irata iam dudum mente coactae
 Ostentat uires: rapidos de nubibus ignes
 Spargit, & à summo flammam intorquet Olympo.
 Fulgurei uolitant crimes, & fulgure prius
 Fulmen: ab horrifonis erumpunt nubibus ambo,
 Infrenuit passim sparsis ambusta fauillis
 Terra, nec arboreis syluis sacra flamma pepercit.
 Pontus, & horrendis efferbuit aestibus ingens
 Oceanus: uapor aduersos deseuit in hostes.
 Quin lux aërium cœlo tenus attigit orbem,
 Titanumq; oculis immerfit clara tenebras:
 Nēue sacro calor est uisus splendore carere.
 Haud secus hæc oculis uidisset, & aure patenti
 Haussisset, spectator ibi si fortē fuisset,
 Quam si terra graui crepitu mundusq; cotrent,
 Terraq; per partes flueret, mundusq; dehiscens
 Sideret, & multa conuolueret astra ruina.
 Horruerant fremitu uenti, lateq; coactos
 Pulueris attollunt montes, tonat undiq; cœlum:
 Arma Iouis nec fulgur abest, nec ab æthere fulmen,
 Perq; graues uolitant, ualidiq; per agmina ueni.
 Fit fragor: heu quanta crebrescunt numina lite!
 Quantum quisq; manu potuit, monstrauerat hostis;
 Nec prius abstinuit bello, quam flectere cepit
 Vna per aduersos acies turbata maniplos.
 Antè ferox nam Briarëus Cottusq; ruebant,
 Quiq; Gyges nullam patitur cum Marte quietem,

Ter centum torquent pugnando per aera saxa,
 Marmoreumq; manu graue desuper hostibus imbrem
 Precipitant. rapit umbra diem, densantq; sub ipsis
 Cautibus horrendæ sublata luce tenebræ,
 Fit fuga, subq; solum Titania turba repente
 Truditur, et ualidis ibi cogitur esse cathenis.
 Sub Styge Titanes, cæco clauduntur et Orco.
 Hinc tanto refugit spacio telluris horizon,
 Editior quanto polus à tellure recedit.
 Ferrea Tartaream sepes circumdedit aulam,
 Quem circum triplicis nox atra uoluminis orbem
 Implicat, et nimias auget densata tenebras:
 Sub Styge radices Telluris, et Aequoris altum
 Educunt caput, et superas tolluntur ad auras.
 Vltimus est illic terræ locus, horrida porro
 Illuuiæ scatet, et sæuos alit undiq; uermes.
 Talia Titanes uobis ergastula magnus
 Iuppiter indidit, et miserum uos trusit in antrum.
 Haud retrò ferre gradus licet. irrevocabile fecit
 Ex Erebo Neptunus iter. duro hostia ferro
 Cudit, et admoto murum construxit in ære.
 Briareus simul accessum, Cottusq; Gygesq;
 Obseruant, multaq; fide loca septa tuentur.
 Illic sidereus polus, infernæq; paludis
 Regia, concretis et tellus atra tenebris,
 Et quòd pacatis æquatur fluctibus æquor,
 Quisq; sibi proprios fines et flumina seruat.

Quis labor, heu quales ibi uiuum deniq; uermes:
 Ordine cuncta carere putes. Chaos omnia miscet:
 Haud breuius Stygia repetuntur callibus ædes,
 Esto quòd in primo uegetus sit poste uiator,
 Tartare æq; citus petat interiora paludis;
 Longa diurni prius orbita desinet anni,
 Quàm medios illi sit fas intrare penates.
 Hinc quòd ex hinc aditus turbo rapit ille deorum
 Numinibus plerunq; grauis seuusq; putatur,
 Scilicet hoc monstrum multa caligine noctis
 Tecta notat, densisq; tegit sub nubibus aulam,
 His coram Cælum tenuisse Promethea dicunt,
 Infractaq; manus sublataq; colla gerentem.
 Nox illic, clarusq; dies uestigia ducunt
 Mutua, perq; uices soliti sunt reddere uerba,
 Nunc is ferratos, nunc permeat altera postes:
 Cumq; exit, nox intrat; cumq; ea limen
 Linqvit, aperta dies tenebris adit hostia pulsis.
 Haud unà manes habitant, ubi cesserit alter,
 Non nisi decretam redit altera uiderit horam,
 Lucidus is multo mortales lumine donat.
 Nubibus ista caput graditur uelata, manuq;
 Fert Somnum, Somno mors est soror, ambo parenti
 Pignora dicuntur Nocti; Stygiamq; paludem
 Unà habitant; quorum radijs nunquam attigit ora,
 Seu sol cum scandit, seu cum descendit Olympum,
 Ex his unus humi, totoq; cubilia ponto

Somnus habet, dulcemq; homines dat habere quietem.

Alterius cor in ære riget. præcordia duro
stant ferro: nihil est pietas quod molliat, intus.

Quem primum capit, haud unquam crudelis abire
Sustinet, heu pariter superis infensior hostis.

Quin & Tartarei latet infima numinis abire

Regia prædoni qua Persephonea marito

lungitur, inuitis & eum uix accipit ulnis.

Infremit horrendum diris stridoribus aula:

Antè sedet canis immitis custodia, lumen

Fraudibus aggreditur: si quis subit aduena cauda

Blanditur geminaq; procax submurmurat aure.

Si reditum tentes, grauior non ille redire

Te sinet, infestus sed agens ab imagine uultus

Corripiet, uastoq; uorax te uentre recondet.

Infernum porrò diuis metuenda barathrum

Styx habitat, canos uenerabilis ambulat annos.

Eminus à Cœlo depressam possidet arcem.

Grandia sunt cæcæ domui pro tegmine saxa.

Sculpsit in argenteo multas circum alta columnas

Atria, sidereo quarum caput imminet orbi.

Hanc propè Thaumantis uersatur nata, per altæ

Aequoris Iris aquas. Iouis est ea nuncia magni.

Nam seu dijs oritur grauior contenzio, siue

Turpiter illorum linguam mendacia foedent,

Aut iusiurandum præstent, uolat ocyor Iris,

Formosamq; auro Stygijs in fluctibus urnam

Mersat, & hinc gelidum Cœlum super euohit amnora
Frigidus hic annis saxo quia decidit alto;
Subq; diu Tellure natat, noctuq; nigrantes
Fudit aquas. Styx Oceani pars dena putatur,
Aequor & extantem reliquas circundare terras
Dicitur, inq; ipsum spumoso uortice pontum
Precipitat. superos tantum pars unica ledit.
Namq; deum quisquis potuit periurus haberi,
Deprehenso talem luit is pro crimine poenam.
Debilior totum recubat prostratus in annum:
Ambrosiam non ille dapem, non nectaris ille
Fœcundo sacrum bibit è cratere liquorem.
Vox illi non ulla, trahit uix uiuus anhelam
Ore animam, iacet immiti sub tergore tectus:
Iamq; noui serus redit illi circulus anni,
Peste quòd ex illa sit liber. at altera maior
Rursus adest: nam lege nouem procul exulat annos.
Et neq; sidereis mensis conuiuia uocatur,
Consilium nec adire Iouis coetusq; beatos
Huic licet, extremum iacet at depulsus ad orbem.
Interea decimum sibi conuertuntur in annum
Solis equi, mutaq; piam periuria linguae,
Iamq; ablutus adest. uenit ad conuiuia rursus.
Perq; cohors, longam lucrât qui crimine poenam.
Mos ita iurandi diuis: tanto extat honore
Styx canas grandæua comas. iter illa natâre
Angustum solet, & nullo corrumpitur æuo.

Hic ob.

Sic obscura suos Tellus, & Pontus, & ater
 Tartarus, & magni Cæli domus ordine fontes
 Quisquis habet. quid quod sæuis loca uermibus illis
 Horrescunt, animosq; deum formidine terrene;
 Ferrea marmoreis durant ibi limina portis,
 Continuis compacta simul radicibus hærent.
 Hæc loca Titanes habitant. soli; lacuna
 Demersi, socia soli caruere caterua,
 Qui parti affuerant Iouis auxiliariis armis;
 Oceani vastas habitant sub gurgite sedes,
 Cottuiq; atq; Gyges. generum Deus æquoris alia
 Briareum Neptunus aquis selegit, & illum
 Cymopolea tuo noctu dedit esse cubili.
 Ast ubi de cælo Titanas Iuppiter alto
 Expulerat, nuptam duxisti Tartare Terram.
 Iam tumet illa sinus, iam facta puerpera natum
 Dicitur exerte admouisse Typhoea mamme.
 Iam puer ingentes humeros, iam fortia tractat
 Brachia: coninuoq; pedes agit ille labori.
 Statq; strax capitum ceruix, uelut arboris ingens
 Innumeros truncus qui spargit ad æra ramos.
 Si numeres, centumq; manent speciemq; draconum
 Ora gerunt, ductis uise æra lambere linguis,
 Acrior ex oculis ardebat flamma, nec unum
 Ille sonum, centum reboabant uocibus ora.
 Quin & murmur erat uarium, mirabile dictu,
 Dixisses exinde deos certissima fari.

Nonnunquam indomitos coram mugire iuuenos.
 Nunc catulos latrasse putes, nunc saeva draconum
 Guttur a terribiles de montibus edere uoces:
 Perq; cauas ualles, perq; altas murmura colles
 Spargit, & haud una se uoce Typhoea reddit.
 Et iam res eius uoto cessisset, & ipsis
 Ira deis daret, & toto regnaret Olympo:
 Ni tantum facinus procul aduertisset acuta
 Mente Deum pater. ingenti namq; ille fragore
 Inonuit, sparsitq; sacros de nubibus ignes:
 Terraq; cum coelo commota, referbuit equor
 Fluctibus, Oceanusq; graues exhorruit undas.
 Nunc loue, nunc diuis hinc inde ruentibus, orbis
 Intremuit: dubia timuerunt astra ruina.
 Heu heu quanta parens traxit suspiria tellus.
 Hinc tonitrus fremit, inde grauem dare fulgura lucem
 Visa, nec assiduis cessabant fulmina telis.
 Perq; solum recidere faces, perq; ardua coeli
 Culmina, nec liquidis sacra flamma pepercerat undis.
 Sensit & ipse minas imi regnator auerni,
 Atq; suis timuit nimium graue manibus Orcus.
 Titium tum densa cohors sub carcere nigro,
 Saturnum multo circundedit acta fragore.
 Viribus armatur tum Iuppiter, armaq; sumpsit
 Fulgura. non tonitrus desunt, non fulminis ignes:
 Exiliens q; loco, summiq; cacumine coeli,
 Inorsit de nube faces, diuina Typhœi

Ord' micant, sacrisq; iacent exusta fauillis.
 Ingremuit nato Tellus ardente, profundi
 Fulmina senserunt montes, multumq; parentis
 Iam fuit exustum : ceu plumbum sepe frequentes:
 Aut ferrum candente fabri fornace minutis
 Excidunt frustis, feruenti liquitur igni:
 Perq; solum donitum ueluti natat unda metallum.
 Iuppiter hinc Stygijs trussisse Typhona cauernis
 Dicitur, infames uomit is de gutture uentos.
 Non Boream, non ille Notum, Zephyriue tepentis
 Flamina, non nigris Argesten spirat ab Indis,
 Quos diuū genus esse putes, quis commoda narret
 Illorum erga homines: mittit quæ flabra Typhæus,
 In mare præcipitant frustra, pontumq; nigrantem,
 Turbineq; erumpunt uasto, labat ætheris omnis
 Machina, mortales passim euerfura labores.
 Pulueri densant nymbi, sublataq; uento
 Sylvarum sarmenta uolant: perq; æra longum
 Errantes qua parte ruant, qua deniq; campos
 Tempestate premant, miseri diditere coloni.
 Sunt alij freta qui uersant, puppesq; procellis
 Inuoluunt, frustra oratis suffragia nautæ.
 Ast ubi cœlicolū labor est expletus, et ipsi
 Titanes pœnas Iouæ iam uictore dedere,
 Imperium unanimes terræ cœliq; tyranno
 (Consilium tellus dedit) ascripsere Tonanti.
 Hinc prior is meritos socijs discreuit honores,

Et iam regali stabat sublimis in aula,
 Metida cum primum thalamo uocat. illius uxor
 Esse prius Metis meruit. namq; una deorum
 Atq; hominum cœtus est scita reperta per omnis.
 Incumucere sinus: parituram Iuppiter arte,
 Dulcibus et uerbis, uteros exegit ut inter
 Pallada comprimeret. genuit nam Pallada Metis,
 Consilijs illam Cœli Terræq; sefellit.
 Namq; Ioui arborum nimium sollertia cauit,
 Præter eum summo neu quis regnaret Olympo.
 Namq; erat in fatis, orituram ex Metide doctam
 Pallada cui patrias uires æquare liceret.
 Quin et eam Metis regem diuūmq; hominūmq;
 Qui nimis elatis animis foret, edere uellet,
 Egit ut excretam cohiberet Iuppiter aluum.
 Talia namq; Ioui persuasit terra nepoti.
 Deim Horas Themis ediderat, Iouis altera coniunxit
 Iustitiam, Legemq; bonam, Pacemq; uirentem:
 Quicquid agant homines, tres obseruare putantur,
 Hac quoq; fatales genuit de conuge Parcas,
 Iuppiter: hæc Clotho, Lachesis fuit altera, sedem
 Atropos extremam tenuit, decus omnibus ingens
 Addiderat pater, et multo donauit honore.
 Namq; malius atq; boni dicuntur habere,
 Proq; suos tres cuncta regunt mortalia nutu.
 Tresq; Ioui Charitas præstans corpore, nata
 Oceano tulit. Eurynome. si nomina queris,

Aglaia prior, Euphrosyne, Thalieq; sequuntur.
 Ex oculis pulchrum aspiciunt, iucundus ab harum
 Sideris irrorat amor de more pupillis,
 Adde, nigrum fecunda Ceres experta Tonantem,
 Persephonem parit. heu Stygio nimis illa tyranno
 Dum placet, à cara rapta est (Ioue dante) parente.
 Quin et Mnemosynem (comptis erat illa capillis)
 Vidit, ut ô dederis mihi tu quoq; pignora, dixit.
 Ergo nouem peperit formoso corpore Musas:
 Nec uigor his semper, nec delectatio desit.
 Latone posthac congressus, Apollinis ingens
 Progeniuit iubar, et claram uenando Dianam.
 Ultima Iuno placet: tede placuere sororis,
 Hac Lucina oritur, simul et spectabilis Hebe,
 Et Mars commotis semper qui fluctuat armis.
 At cui cunctarum rerum est concessa potestas,
 Pallada fecundo potuit peperisse cerebro.
 Armatas ea saepe acies duosq; tumultus
 Excitat, et medios grauis it nec iniqua per hostes.
 Quicquid agit, patrium seruat ueneranda decorem,
 Sic quoq; nullius commixta libidine Iuno,
 Te Vulcane tulit, sed non sine coniugis ira:
 Insignemq; deos te reddidit arte per omnis.
 Neptuno at Triton, Amphitritiq; procaci
 Nascitur: auratas habet ille sub equore sedes,
 Atq; unâ matri comes it, regisq; parenti.
 Huius grauior nimium Triton Deus aurea Marti

Pellito

Pellito Cytherea Metum, trepidumq; Timorem
 Gignit: uterq; grauis bello pugnancibus esse
 Dicitur, et densas pariter turbare phalangas.
 Nec non Hermoniam, gaudet qua coniuge Cadmum,
 Progenuere. Ioui præconem Maia deorum,
 Mercurium Atlamis peperit. Dionyse crearis
 Tu quoq; sitq; parens Semele, clarissima Cadmi
 Progenies. patrem tibi uendicat illa Tonantem.
 Securum mortis genuit te Liber: at illam
 Mors rapuit. nunc esse deos polus astruit ambos.
 Herculeas posthac Alcmena puerpera uires.
 Ediderat, furata tuum Latoa maritum.
 Inclytus Aglaïæ thalamo Vulcanus adhæsit,
 Vnam quæ Charitis præstat lætatus habere.
 Auricomam summis Ariadnem Bacchus ab astris
 Vidit ut (hanc genuit Minos) pro coniuge sumpsit.
 Hanc quoq; funere æ morti, turpiq; senectæ
 Iuppiter exemit, medijsq; locauit in astris.
 Herculis at postquam labor, et certamina tandem,
 Plurimaq; Argoi cesserunt iussa tyranni,
 At sua formosam connubia uinxerat Heben
 Herculeæ uirtutis honos, ea filia magnæ
 Iunonis, magniq; Iouis cœlestia tædas
 Atriaq; et diuos celebrarum recta iugales.
 At Soli genus Oceano quæ ducit aquoso,
 Et Circen parit, et regem Perseis Eetam.
 Formosis Idyæ genis subit: illa sororem

Perseid

Perseim uocat, atq; socrum. nam nupsit Ectæ,
 Medeamq; illi genuit. Vos ô, polus omnes
 Quos habet, & sedes gaudet regnare beatas,
 Saluete, tibi terra parens, tibi dico salutem,
 Et quæcunq; uago dispergeris insola ponto.

Nunc mihi, mortalem si qua est experta maritum,
 Et semen coeleste solo commiscuit imo,
 Dicite, uester erit labor hic quoq; dicite Musæ.
 Iasum fecunda Ceres herosa maritum
 Excipit, hæc ditem dederant connubia Plutum,
 Vrbs fuit Itripolis, pinguis fuit insula Crete,
 Prima puer quibus exoluit cunabula Plutus,
 Fortunata puer pelago terraq; iacere
 Diceris, atq; domos hinc inde locare beatas:
 Quem seu fors hominem, propria seu sponte sequeris,
 Diues erit, largosq; feret te dante maniplos.
 An loquar Harmonien, Cadmo que coniuge foeta,
 Inoq; & Semelem peperit, nec deerrat Agaue,
 Addidit Autonoen: cuius connubia pulcher
 Legit Aristæus. multis erat ille capillis,
 A' patrijs subis has Thebis Polydore sorores,
 Calliroe, neq; enim te nunc labor Oceanine
 Hic tacet: ingentem subiisse Chrysaora coniunx
 Diceris. hinc cunctis melior mortalibus unus
 Geryones, nostras datus est uenisse sub auras.
 Ah puer Herculeam infelix extendere famam
 Tu quoq; debebas: nam te abstulit ille tuarum

Sorte

Sorte boum: testis tanta est Erythea rapinae.
 Indica Tithono posthac Aurora marito,
 Pignora legitimo peperit duo foeta cubili.
 Aethiopum prior egregijs formosus in armis
 Rex Memnon erat. at nati si forte secundi
 Scire quod est nomen cupis, Emathiona uocabant.
 Tum demum Cephalo narratur amoribus usa,
 Quis Phaetonta creat. diuis gratissimus ille,
 Florentes annos uiridemq; etate iuuentam
 Comptus erat: puerum Cypris cum cepit, et illum
 Nocturnum sacras fore demona iussit ad aras.
 Nec tacuisse uacat, sibi quam praeclarus Iason
 Duxerat Aesonides. ea filia Phasidis Aetæ:
 Medeam dicunt. sanxere iugalia diui
 Vincula nec frustra iuuenem certasse tulerunt.
 Namq; graues Pelia pugnas, et dura iubente
 Arma obijt. patriam tandem est regressus Iolcon:
 Caraq; nec late coniunx Medea carinae
 Desuerat. tædis ortus Medæus ab istis
 Dicitur. hunc Chiron in monte recepit alendum
 Phyllirides: quod certa Iouis si fata iubebant.
 Grandæuium sunt quæ patrem sibi Nereæ dicant,
 Vt Thetis, et Psamathe. mixta mortalibus ambæ,
 Mortales ex se foetus genuisse putantur.
 Aeace te Phoco Psamathe formosa parentem
 Effecit, Thetis albens argentea furas
 Pelæa magnanimo patrem donauit Achilli.

At Venus Anchise herois supposita cubile,
 Aeneam peperit, nemorosæ in montibus Ida.
 Edidit Agrium Circe, fortemq; Latinum,
 Quem nulla quisquam culpa carpendo momordit.
 Quis pater ambobus quæris? facundus Vlysses.
 Omnibus imperio pariter duo iura dedere
 Tyrrhenis, longè fines extendere dicti.
 Ultima Nausithoum concepit diua Calypso,
 Nausinorumq; suo cum iam potiretur Vlysse.
 Iamq; ego si qua uiris dea sit mortalibus usa,
 Pignoraq; ediderit, uideor satis esse profatus.
 Nunc cante natus harum, et genus, heroïnas;
 Quæ Ioue, quæ summo Musæ gaudetis Olympo,
 O modò tam digno cur me Fortuna sefellit
 Codice? materia cur me priuauit honesta?
 An quo iam merito uatem fraudaret honore?
 Neue suum decus esse suo furiata labori.
 Ferret, et Ascræas ea nollet uiuere Musas?
 Nos ea Romanis an quòd conuertere uerbis
 Noluit? Ah si sic quamti puto conscia diua es,
 Aemula Mombritium nolis emergere nomen,
 Quæ te causa mouet? sunt quæ nos multa ualemus
 Scribere, sunt studijs accommoda plurima nostris.

THEOGONIAE HESIODI PER BO.
 num Mombritium Patricium Mediola.
 nensem Latio donatæ,
 FINIS.

AD

AD LVCAM TERTIVM, PA-
tricioꝝ Brixiaꝝ splendorem, &
Mecœnatem suum,
Pylades.

*Tertie, cura poli, Musarum gloria, Luca,
Carminē diuorum suscipe quæso genus,
Quod Pylades nuper uictum tibi dedicat uni,
Dum sibi præsidij te satis esse putat.
Nil habuit maius, quo te lux maxima uatum
Munere de uotus posses adire cliens.
Quicquid enim incōstans homini fors addit, et aufert;
Argenti & rerum, possidet ille nihil.
Contentus casula, & modici possessor agelli,
Si modò uix tenuis suppetat ore cibus,
Hunc tu iudicio postquam grauiore libellum
Terferis, in populum (si uolet) ire iube,*

DEO.

DEORVM GENEALOGIAE A BVRCARDO PYLADe Brixiano uersibus elegiacis conscriptæ, Liber I.

Armine concipimus geneas cantare
deorum, (let:
Quos pia gentiles turba uocare so
Quonam quisq; patre, & qua sit ge-
nitrice creatus,

Forſitan & clarum ſi quid in orbe dedit.
In quibus Aſcræi pars eſt non ultima uatis:
Multa etiam, Siculus quæ Diodorus agit:
Quicquid & aggeſſit quondam Certaldus in unum,
Aut ueteres ſcriptis nos docuere ſuis.
Melpomene aſſiſtas, turba comitante ſororum,
Reſ & in hoc ſchedio ueſtra putatur agi.
Quem primum longæua deum commenta uetuſtas
Dicitur, huic nomen Gorgoniſ illa dedit.
Quod neq; ſas aperire ſoret, nec prodere cuiquam,
Hac uenerata ſuum relligione deum.
Hunc ſine principio, nulloq; autore parentem,
Credidit in tenebris degere poſſe Chai.
Id Chaos (ut perhibent) rudis atq; incondita rerum
Materies, uno corpore iuncta fuit.
Cui neq; quam poſſet quiſquam dignoſcere formam,
Nec

Nec nisi pondus iners, et graue, uultus erat:
Dicitur hanc Deus is sedem tenuisse profundam.
Hinc factum, ut nulli cognitus illa foret.
Qui cōgesta Chao discordia ferre tumultum
Semina concipiens, intulit, hisce manum.
Litigium eduxit primum: id sine matre profectum,
Panaq; tum Parcas exilisse ferunt.
Prima fuit Clotho, Lachesis subit, Atropos inde:
Hæ manibus uitam fataq; nostra gerunt.
Ipse Polam digitis post hæc conclusit in orbem
Exiguum ductis: sic uaga fama canit.
Protulit hinc Terram, dictam quoq; nomine Vestæ:
Quæ Famam, et Noctem, Taygetamq; parit,
Tartaron, Antæum, numero quæ pignora quinq;
Sola creat, nullo semine fulta uiri.
Tum Terræ iunxisse latus, Pythonaq; magnum,
Inde Erebum fertur progenuisse Deus.
Mox Erebum de nocte ferunt ter pignora septem
Gignere. primus amor diceris esse puer.
Gratia dehinc, patiensq; Labor, liuensq; uenenum
Inuidiæ, Metus hinc, Frausq; Dolusq; subit:
Humanisq; tenax nimium quæ mentibus hæret,
Notus Egestatem sustinuitq; locus.
Hinc ea quæ miseros fertur sortita, Famesq;
Cum Senio, Morbus, deinde Querela uenit,
Pallorē, et Tenebrā ac Somnū, Mors atra sequuta est,
Atq; Charon, penē est ultima nata Dies.

Ast oriens Aether conclusit uiscera matris:
 Cui soror est natos proxima nixa duos.
 Hunc primum dixere Iouem monumenta uetusta;
 Hunc Celium atq; idem Caelius esse potest.
 Iuppiter è cerebro natam eduxisse Mineruam
 Dicitur, & nulla de genetrice, suo.
 Altera nata tulit nomen Proserpina matris,
 Quæ (si uera canunt) illius uxor erat.
 Qua Diana simul, Tritopatreus, Ebuleusq;
 Et Dionysus item, profiliere Ioui.
 De Niobe est Apis, Lysica susceptus at Hercules;
 Hermen Cyllene protulit Arcadica.
 Sune scita, Sol primus, Liberq; ex ordine primus;
 Pignora de incertis matribus orta deo.
 Idem Epaphum genuit, siue Isis nata Promethei;
 Siue Io hunc tulerit: preßit utramq; deus.
 Teq; ex Persephone, Liber, dixere secundum
 Mercurium, uates progenuisse pij.
 Primus at ex illo, primaq; Cupido Diana
 Editur est: alijs nixibis Autolius.
 Lychione hunc illi peperit, fuit illa parente
 (Sed nondum uolucris) Dædalione sata:
 Autolius primum non nota è matre Sinonem:
 Sisyphon hic, geminos, Autoliamq; tulit.
 Dicitur hac sollers quondam prognatus Ulysses;
 Proditur hoc Troiæ patre fuisse Sinon.
 Ex Epapho Libya est, & coniuge Castiopaæ,

Belus inexplicitis Priscus ab uberibus.
 Ex Belo Danaus, geniti, Aegisthusq; , & Agenor:
 Sed quibus, haud clarum, matribus extiterint.
 Quinquaginta ortæ Danao, fera pectora, natæ
 Matribus ambiguïs: quæ necuere uiros.
 Nomen Hypermestra est primæ. Bona dicta secunda,
 Tertiâq; Amymone: cetera turba latet.
 Prima tamen scelere abstinuit, sponsoq; pepercit:
 Aegisthi reliquæ dissecuere genus.
 Quo pater his factio perituræ Iuppiter undas,
 Quas referant humeris, sub Phlegethonte dedit.
 Lynceus Aegistho natus perhibetur, & unâ
 Quos decies fratres quinq; fuisse patet.
 Tam a cohors dubium quibus à genetricibus ortæ:
 Deq; tot, hic nomen Lynceus unus habet.
 Iunctus Hypermestræ magnum produxit Abantem,
 Cuius in Argiuis regna fuisse diu.
 Is Proetum, Acrisiumq; è uentribus, Iasiumq;
 Sustulit ignotis. Proetus at ipse Meram.
 Cumq; Mera geminas (si stant audita) sorores:
 Sed non sunt illis nomina certa satis.
 Antiopa has fertur, Sthenobœa, uel Antia nixæ:
 Sunt uario uatum pectora iudicio.
 Acrisio Danae genita est: stetit abdita mater,
 E' pluuiæ Danae Persea nixa Ioue.
 Iasio Amphion, Thalaon, Atalantaq; nati:
 Hippomanem cursu quam superasse ferunt.

Orta tua est Neleu coniunx Amphione Chloris,
Phlegreusq; fuit de Thalaone puer.
De Thalaone uiro prodit malefida Eriphyle,
Seu a thoriconfors Amphiaræ tui.
Eurynome huic mater dicta est: sed cætera turba
Partibus obscuris edita profilijt.
Quinetiam Eurynome Thalaon tibi gignit Adrastu:
Argiam hic natas, Deiphilenq; duas.
Non patuit genitrix. uerum hac tu coniuge Tyden
Letus es: illa uiro non Polynice minus.
Tertia, sed Beliproles narratur Agenor,
Septenium tacito uentre parasse genus.
Europam in Cretam tauro per cæcula uectam,
Et quæ Taygetam traxit amore Iouem.
Quamq; canunt factam nato Lacedæmone matrem:
Sint licet, hunc Semelæ qui tribuisse uelint,
Hoc Polydorus item natus fluxisse putatur,
Et Cadmus Phœnix, Labdacus, atq; Cilix.
Hermione Autonoe Cadmo, Semelenq; & Agauæ
Edidit: Inoe filia quarta fuit.
Datq; Philistenem Phœnix, quo deinde Sychæus:
Te Phœnix triplici pignore Bele patrem:
Didone, atq; Anna, diro quoq; Pygmalione.
Nec satis, hos uteri qui genuere, patent.
Tresq; Cilix profert obscura coniuge natos,
Non ullo illustri nomine Lampfacium.
Pyrrhodem, è silice primus qui excusserit ignem:

Et patrem antiqui Pygmaliona Paphi:
 Quem peperit dilecta prius sibi eburnea uirgo.
 Deq; Papho est Cinyras, matre latente, satus.
 At Cinyras Myrrham, et de Myrrha sumpsi Adonim:
 Sed genitrix Myrrhae nomine nulla datur.
 Labdacus extrema est producta ab Agenore proles:
 Latius huic tacito filius ex utero.
 Laius Oedipodem ex Iocasta coniuge sumpsit:
 Ex matre impurus quatuor Oedipodes:
 Antigona, Ismenen, Eteoclea cum Polynce,
 Tharsandrum Argia de Polynice parit.
 Coelus aetherae sobolis pars alterea, bis sex,
 Sed tantum e Vestra pignora sena dedit:
 Tethyn, Opim, Cererem primam, Titana, marisque
 Rectorem Oceanum, falci ferumq; senem.
 Vulcanum primum tulit inde, Iouemq; secundum
 Sed quo concubitu, non tenuisse licet.
 Mercurius pariente Dei quoq; tertius, illi,
 Si modo uera canunt, magnaq; nata Venus.
 Inuentorq; domus lutea, sine nomine matris,
 Toxius ortus ab hoc, atq; secunda Venus.
 Auenio deducta Venus, quod ad omnia diua
 (Tullius ut cecinit) prompta uenire solet.
 Hec eadem a spumis olim sibi nomina traxit,
 E quibus in rauco dicitur orta mari.
 Nam pelagi tumidas cum demisset in undas,
 Saturnus Coelo membra resecta patri,

Illorum è spumis contractis sanguine fuso,
 Virgo sub æquoreis orta putatur aquis.
 Aphrogenia igitur dicta est hinc, atq; Aphrodite,
 Dorica quòd spumam lingua uocauit ἀφρόν.
 Et quòd nata sacris primum est appulsa Cytheris,
 Hoc Cytherea sibi nomen habere solet.
 Quod Cypron hinc petijt, sedes ubi plurima diuæ est,
 Huic quoq; cognomen Cyprogenia fuit.
 Natus Eryx, structo Siculorum in uertice templo,
 Fecit ut huic nomen post Erycina foret.
 Sunt qui illam dicant Philomedeæ, testibus orta
 Quòd fuerit, risum ue' dea semper amet.
 Te peperisse uolunt matrem hanc formose Cupido,
 Qui mentes hominum cœlicolumq; domus.
 Mercur' o fulgens peperit Venus Hermaphroditum,
 Qui mulier, qui uir, neuter & unus erat.
 Vulcanq; è primo primus fuit ortus Apollo,
 Quem Iouis alterius nata Minerva creat.
 Prima Ceres Acheronta parit: qui hoste Megeram,
 Tisiphonam, Alec'to, tris furias genuit.
 E' terraq; Stygem: parit hæc Cocytos: at ille
 Te Phlegethon: Lethen tu generare soles.
 Vtraq; in obscuro est genetrix. Achërō quoq; nymphe
 Turbidus ex Orne, protulit Ascalaphum.
 De Styge te nata natam Victoria, sed te
 Natus Honor sola est, delituitq; pater.
 Se quondam Leto Reuerentia iunxit Honori,

Et sacra Maestas protinus orta fuit.
 Titanum è terra bis septem promere fœtus
 Constat, & Aurora est filia sola tamen.
 Cetera turba mares, Hyperion, & ipse Lycaon,
 Cœus, & Astræus, seuus & Iapetus.
 Pallenes, Pallas uē, & Typhon, siue Typhœus:
 Quiq; patris nomen non habuere sibi,
 Enceladus, Briareus, Aegeon, Runcus, Aloem,
 Falciferi ultores, Porphyreonq; dei.
 Quos pater infestos olim sibi Iuppiter igne
 Ad Stryga fulmineo trusit ab arce poli.
 Sanguine ab illorum fuso excreuisse uirorum
 Cædibus & uitijs corpora plena ferunt.
 A magno exortum memorant Hyperione Solem,
 Et Lunam: obscurus partus uterq; manet:
 Aeonas, Horasq; Chronis: sed Nerea Soli
 Lampetiam & pariter te Phaetusa tulit.
 De persa Oceani prole est sublataq; Circe,
 Aeetesq; deo, qui uehit altus equos.
 Medeam Aeetæ coniunx Ipsæa tulisse
 Fertur, & Absyrtum, Calciopenq; uiro.
 Vxorem hanc Phryxus, Medeam duxit Iason,
 Quæ fratrem potuit dilacerare suum.
 Sol quoq; Miletum non nota excepit ab aluo,
 Angitiam, Dirce, Pasiphaenq; simul.
 Candida Mileto Cyane est enixa gemellos.
 Biblida cum Cauno, quos malus ussit amor.

Arcadis at mater de patre Lycaone nata est
 Calisto, arctoi gloria summa poli.
 Hæc uersa est, Helice, Septentrio, uel Cynosura,
 Interdum Phœnix nomine dicta nouo.
 Latonam è Cœo, qua tu susceptus Apollo,
 Asterienq; ferunt matre latente satas.
 Aurora Astræo peperit Titania fratri
 Astræam ex uentos, qui freta longa premunt.
 Primus ab exortu consurgit Apeeliotes,
 Quem Subsolanum lingua Latina uocat.
 Huic stat ab occiduo aduersusq; Fauonius orbe,
 Gracula quem Zephyrum dicere turba solet.
 Persurit arctoo Septentrio missus ab axe:
 Hunc Boream Graie constituere notæ.
 Limite quem recto mittit contraria tellus:
 Est Latij auster, Cecropijsq; Notus.
 Inter eum ex primum celer est Vultur nus Achæis,
 Ingenti strepitu quod fluat, Euris erit.
 Personat Argestes contra, nostraq; uocatus
 Spirat in æquoreas nomine Corus aquas. (Libs:
 Austrum inter Zephyrumq; fremens uenit Africus, aut,
 Obuius huic Aquilo turbidus ore furit.
 Quem Libs atq; Notus claudunt, ab utroq; uocatur,
 Compositis gemino dogmate nominibus.
 Cecian opposita dicunt de parte meantem,
 Is sibi Romanum non puto nomen habet.
 At quem Vultur nus medium comprehendit, et Auster,
 Euro

Euroaſtrum appellant, Euronotumq; ſimul.
 Thraſcion obijciunt crepitantem à fronte poeta:
 Fallar, an hæc numero ſtirps duodena fuit?
 E' Zephyro Balium, Xanthumq;, Harpyia Podarge
 Fertur Achilleis nixa tuliffe iugis.
 Sed Zethum, & Calaim, Boreæ parit Orithyia:
 Ignoto Harpalicen ſuſtulit ille thoro.
 Heſperon ex Asia, atq; Epimethea, teq; Prometheu,
 Atlantem ex Clymene pertulit lapetus:
 Heſperus Heſperidas, Aeglen ſimul atq; Erethufam,
 Tertia quam memorant Heſperethuſq; fuit,
 Pyrrha patrem naſcens Epimethea ſola uocauit,
 Cognita Pyrrha ſatis Deucalione uiro.
 Heſperidum & Pyrrhae matres latuere: Prometheus
 Pandoram molli fecit at ipſe luto.
 Iſide mox factus pater eſt, & Deucalione,
 Quos tulit obſcura de genitrice duos.
 Deucalion Pyrrha genuit de coniuge, uerſum
 Pſittacon in uolucrem nominis inde fui.
 Hellanymq;, Hellas quo dicta eſt Græcia: teſtis
 Sed te Phœnices & Dionyſe thoris.
 Ex Atlante fuit tacito de uentre Calypſo,
 Sed puer ex Aethra poſt generatus Hyas.
 Hic uenator erat, quem fulua læna peremit:
 Illa diu eſt Ithacum ſed remorata uirum.
 Atlanti coniunx Hyadas quoq; parturit Aethra,
 Quas numero ſeptem fama fuiſſe refert.

Pyrrhodie, Eudora, Ambrosie, Chronis, atq; Thiene,

Polyxo, & Phyto: nomina Græca manent.

Pleione Atlantis femori coniuncta, putata est.

Nutrices Bacchi gignere Pleiadas:

Tayg etam, Maïam, Steropen, Meropenq; Celeno,

Electram, Alcyonen, sidera facta polo.

Pallene, aut Pallas quintam genuisse Miseruam

Dicris: at uenter, qua generata, latet.

Creditur illa tamen patrem occidisse. Typhæus,

Seu Typhon, natos edidit ipse duos:

Aeon, & ignota fuit hic productus ab aluo:

Chedria te mater sua Chimæra tulit.

DE ORVM GENEALOGIAE A' PYLA

de uersibus conclusæ, Lib. II.

Nunc Iouis in sobolem laxamus uela secundi,
Cælius ignota est cui genitrice pater.

Partibus huic tribuit uarijs annosa uetustas

Sex numero fœtus protinus, atq; decem,

Hunc Latona patrem Diana & Apolline fecit,

Grati a non una est partaq; ab Autonoe.

Pasithea, Euphrosyne, Aegiale, tres nomine dictæ:

Amphion, Calais, Zethus ab Antiopa.

Te Semele peperit Cædmi stirps cognita Bacche,

Asterie quarto est Hercule facta parens.

Arcade Callisto: Tityum fuisse tulerunt

Hellaron, Orchomeno de genitore satam.

Latonam hic stupro Tityus quum fortè nocasset

Fixus

Fixus ab Ortygio tartara nigra subit.
 Infœlixq; nouem sparsus per iugera terræ
 Pascit in exhausto corpore semper auem.
 Taygetam nato foetam Lacedæmone, magnum
 Dardanon Electra profiliisse canunt.
 Tantalon ignoto regem de uentre Corinthi:
 Bellorum inuenerix, teq; Minerna ferox.
 Argeum, Autoum, Nomiumq;, ab Apolline tractos
 Fertur: Aristæum iungere fama solet.
 Cyrene quos nympha deo Peneia fudit:
 Si modò non uatum pondere uerba carent.
 Ortus Aristæo tacita est Iolau ab aluo,
 Autonoc Actæum præda futura canum.
 Matribus ignotis Lapitham produxit Apollo,
 Quo Lapithas dictos turba diserta putat:
 Eurynomen simul Adraſti Eurydicesq; parentem,
 Et populi Aethiopes quo Garamanta sati.
 Edidit & Pſychen placida deus Endeſchia,
 Inſignemq; modis Orphea Calliope.
 Lychione edoctum citharaq; Philemona clarum:
 Inde Arabem naſtus de Babylone fuit.
 E' nata Laucis, Sucronis coniuge, Branchum:
 Pſammathiaq; tui prole Crotope, Linum.
 Huic Mopſum Manto peperit, uel ducis Hymante:
 Tuq; Philiſtenem Canio læta uirum.
 Hoc quoq; tu Aefclapi, nymphaq; Coronide ſumptus,
 Hippolyto uita qui redeunte peris.

Teq;

Teq; Machaon habet genitorem, Asclepius illum:

Hic tamen ambiguo prodit, & ille thoro.

Dictus ab Argiuis radios quòd iactet, Apollo:

Si modò nil ficti dogma Platonis habet.

Chrysippus, quia non multi, uerùm unicus ille est,

Censuit id quondam nominis esse deos:

Cuius in assensum prisci uenere Latini,

Qui solem, cui par non fuit ore, uocant.

Speusippus dictum multis à uiribus ignis,

Flammifero gradiens quem uehit axe, putat.

Ex alijs atq; ex alijs quòd flexibus orbis

Assurgens ortus proferat ille suos.

Protulerat doctus magno à Zenone Cleanthes,

Se nondum passus diriguisse famè.

At tu cornifici, quoniam referatur ad ortus

Orbem inter mundi, nomen habere canis.

Quòd perimat dixere alij atq; animantia tollat,

Corrupto quotiens aere pestis adest.

Vnde illum gestare arcus, & tela sinistra,

Quæ iaciat, morbos quum ferit ore ferunt.

At quia ter gemina est ipsius gratia dextra,

Hunc medicaq; putant arte ualere deum:

Quum Solis calor ipse omnes depellere morbos,

Temperie soleat concomitante sua.

Sunt qui illum tanquam pellentem corpore tristes

Languores, dictum sepe referre uelint.

Hinc & Alexicacon nobis uaga fama uetustos

Retulit

Retalit hunc solitos dicere Cecropidas:
 Læmion hinc Lyndi finita peste uocatum,
 Hunc etiam summo prorsus honore colunt;
 Virgoq; Vestalis sacris huic ritè peractis,
 Et medice, & Pæan dicere Apollo solet.
 Hunc Pæana tulit sedatis Græcia morbis,
 Vel quia dispergens noxia tela ferit:
 Ante quibus magnum telis Pythona peremit:
 Dum puer in cunis ipse sororq; iacet.
 Quo quia perpetuis celebratus laudibus ille est,
 Dum Pæan toto uictor in orbe sonat:
 Hinc factum, ut Pæan Phœbi pro laude feratur.
 Et si qua est alijs saepe relata deis.
 Pythius hinc etiam dictus Pythone peremptor
 Vel quia putrescant fœda calore dei.
 Delius & fertur, claro quòd lumine monstrat
 Cuncta: uel in Delo est hunc quia nixa parens.
 Cynethius à Cyntho, Deli qui sidera monte
 Pulsat, & ipsius condita templa gerit.
 Ortygius, quoniam Delos sibi nomina multa
 Sumpsit: & Ortygiam, Pyrpileamq; uocant.
 Asteriam, Lagiam, Mydiam, Cerrham, atq; Cynethi.
 Quin illi interdum Cynethia suggerritur.
 Fama coturnicis tamen hanc de nomine dictam,
 Ortygiam, est ortyx quæ uocitata, refert.
 Nam Iouis Asterie quum uim fugitar et, in illam
 Versa prius fuerat, quam scopulosa foret.

Inde autem quum formam aquilæ sumpisset, eandem
 Vrgeretq; deus: saxea facta fuit.
 Et latuisse diu saxo mutata sub undis
 Creditur, inuita ne potiretur amans.
 Sed tandem precibus Latonæ adiuta sororis,
 Permissa est undis exeruisse caput.
 Vnde putant Delon posthac cognomine dictam,
 Quæ sese ostendit quam latuisset aquis.
 Hinc ergo Ortygia, Asterie est hinc insula primam
 Dicta, tot ex illo prædita nominibus.
 Latonamq; Iouis plenam, Pythonis acerbis
 Exagitata diu quum foret illa minis,
 Exceptit miserata soror: tulit illa gemellos,
 Et Phæbum & Phæben, iussa quiete frui.
 A' specie Phæbum, multoq; nitore, uocarunt,
 Splendidus & pura sit quia luce Deus.
 Est Clarius dictus, Clario Colophonis ab urbe,
 Quæ solitum multo constat honore coli.
 Tum Nomius, non ille greges quod paucit olim,
 Sed quod quæ Tellus omnia pascit agit.
 Et Lycius, quoniam Lycus est quoq; dictus ab Argis
 Nam similis multum creditur esse lupo.
 Utq; armenta lupi rapiunt, sic humida quæq;
 Attrahit, & radijs surripit ille solo:
 Siue quod albescant ortum post omnia solis,
 A luce exceptum nomen id esse uolum.
 Thymbræum appellat, pluuios quod is excitet imbres,
 Quod

Quòd tamen à Tymbra maxima turba refert.
 Hæc herba est Latij populis Satureia dicta,
 Forsan & Origanum quam uocitare solent,
 Hac ager Iliacis tectis uicinus abundat,
 Inde ibi Tymbræo sunt sacra templa deo.
 Gryneum nemus est, dedit urbs cui Grynia nomen,
 Quæ sedet Actolis Ionijsq; locis.
 Id tibi Phœbe sacrum, Gryneus & inde uocaris:
 At Myrhimus, Myrhina te quòd in urbe colunt.
 Phocidis à Cyrra pariter Cyrrhæus Apollo.
 A' Pataris Lyciæ, sed Pataræus adest:
 Huic in utroq; loco quoniam tribuantur honores,
 Dictus ab aurata Chrysocomusq; coma.
 Cecropis in uicis quia sit celebratus, Agyieus,
 Nomine quo uicos Attica terra uocat.
 Sminthius à templo, quòd quondam Teucrus in oris
 Troijugenum fertur constituisse deo,
 Postquam terrigenas ferrato prælia uidit
 Edere, & in clypeos loraq; dente sibi.
 Quos quoniam Sminthas appellat Gnosia tellus,
 Sminthion hinc Phœbum, Sminthia templa uocat.
 Quodq; arcus speciem argenti diffundit in altum
 Exoritur quotiens, Argyrotoxis erit.
 Quotidie uerò quoniam renouatur, & ipse
 Gignitur, ac gignit splendidus ore micans,
 Argeneten Dorcs simul, & dixere Phaneta.
 Loxian obliquus circulus esse facit.

Vlion inde, salus quoniam tribuatur ab ipso,

Meonius uates protulit ore graui.

Est Libycis saluis dictusq; Libyſſinus olim,

Qua sua Trinacrius terga Pachynus habet.

Tum soror est Phœbi uario quoq; nomine culta,

Quod fuerit nobis parua referre mora.

Diana est, quod nocte diem quasi conficit, aut quod

Tempus eam duplex noxq; diesq; uidet.

Quod iuuat, est Iuno: Lucinaq; prodere luci

Quod soleat partus mensibus illa suis:

Aut oculis luciq; fauens, uel forsā ab illo

Qui sacer huic fuerat lucus in Exquilij.

Dogmate quimetiam dicta Ilithyia Pelasgo,

Hanc quia placaret foemina parturiens.

Artemis hæc eadem, ceu quæ secet aera magnum,

Fertur ab his quibus est Atticus ore lepos.

Quod triuijs præerat, Triuiam causantur: ob idq;

Tris facies reddunt, oraq; terna deæ.

Sed lunam iccirco, noctu quod luceat una,

A' radijs uel quod lumina Solis habet.

Persephone est Græcis, atq; hinc Proserpina nobis,

Vel ceu proserpens credita utrinq; gradi.

Dictynnam à capto summersæ retibus olim

Corpore Minois uim fugientis agunt.

Vnde etiam montem, quo templa fuere Dianæ

Condita, Dictynnum Cretica terra uocat.

Nata quod in Delo est cum Phœbo, Delia fratre

Dicitur: at Phœbe, pura quòd ore nitet:
 Quòd centena deam placaret uictima, uel quòd
 Centum errare annos non tumultata daret.
 A Græcis Hecate est, Pergæaq; ab urbe uocata
 Pamphylæ, Perga qua sibi sana tenet.
 Bis septem Amphion Niobe temeraria coniunx
 Foeta tibi est, arcu quos dat Apollo neci.
 Semarcū, Epinitū, Archemorū, Antegorūq; uocarūt,
 Phædemon, & Sypilon, Tantalō atq; mares.
 Quatuor ast alij mutarunt nomina primis,
 Te quibus Alphenor supposuisse uolunt.
 Et simul Ismenum, Damasitona, & Illioncum
 Sed maribus numero est sumpta puella pari.
 Nerea, Pelopia, Cleodoxe, Chloris, Ogone,
 Cum Pythia, extrema est Astycratia soror.
 Pulchra Itylum Zeto atq; Thyim produxit Aedon,
 Mortua quæ de te Cardue nomen habet.
 Enixa è Baccho Venus est Hymeneæ: Thyoneus,
 Est etiam Bacchis, matre latente, genus.
 Fertur & è Baccho peperisse Ariadna Thoantem,
 Qui tulit obscuris nixibus Hypsipylum.
 At Bacten Bacchum, & Graij dixere Babacten,
 Clamore βακχιῶν quòd sua lingua notet.
 Nam madidi uino magnos efferre tumultus,
 Bacchantesq; solent sæpe uocare deum.
 Bassarea appellant, quoniam sit bassara uestis
 Baccharum, ad summos usq; remissa pedes

Lydia quam mittit. locus est nam Bassara, uestes
 Qua similes fiunt Lydia terra tuis.
 A strepitu Bromius, quod uociferetur Iacchus:
 Quod curis soluat corda, Lyæus erit.
 Nec minus Alysius, Latio seu nomine Liber:
 Quod pius est, Eleus dicitur esse pater.
 Hunc utero (ut fama est) Semeles à fulmine tacta,
 Iuppiter excepit, supposuitq; sibi.
 Hinc lateri insutus quia sit Iouis, Eraphioten:
 Nam suere est *ἐραπειν*, lingua Pelasga refert.
 Quodq; Iouem pupugit, Dionysius: ostia lucis
 Quod bis adit, nomen huic Dithyrambus adest
 Seu quod ad os iterum quæ sunt admissa, redire
 Cogit, et arcani non tenet ille fidem.
 Quodq; duas matres est uisus habere, Bimater
 Dicitur: huic Semele, Iuppiter inde fuit.
 Nyctilium perhibent, noctu quia membra resoluit,
 Vel quod nocturno tempore sacra ferat.
 Nyseus fuerit, quia sit quoq; pungo *νύσσω*,
 Urbs illum Aegypti uel quia Nysa colit:
 Qua primum hunc referunt uinum ostendisse, uel illa
 Nysa Helicon pagus qua patet ara tuus.
 At quia grassentur bacchantum membra, Thyoneus
 Extiterit: ferri est impete namque *θύων*.
 Menalius, quod turba furat: uel ab Arcade monte,
 Annua quo soliti condere sacra deo.
 Dictus ab elatis bacchantum uocibus Euan,

Aut Euan Bacchum Phryx quia sermo uocet.
Quòd madidos faciat, quòd uino corpus inundet,
Dorica Bryseum dogmata sepe canunt:
Aut quia Brysæa celebretur in urbe Laconis
Præcipuo cultu, nomen ab urbe gerit.
Euchion à precibus, quòd uota precesq; litantum
Susciperet, dictum nuncia fama tulit.
Euhyon à magno cœli rectore uocatum,
Id sonat in Latij filius euge bonus.
Namq; giganteo tremere quum numina bello.
Iamq; polum manibus turba teneret atrox,
Primus ibi indutus Bacchus noua membra leonis
Horrendum subita morte giganta premit.
Quo pater exultans tunc Iuppiter, Euhye dixit,
Ingenti fassus pectore laticiam.
Montibus in summis quoniam sit cultus, Oraus
Fertur: ab Arcadiæ monte, Lyceus erit.
Lenæus, seu Lenobates, à uase feretur,
Quo calcata fluens eijcit uua merum.
Quodq; ignem inducat neruis, pariatq; calorem,
Sæpius Ignigenam lingua latina uocat.
Herculis est quarti Carthago filia dicta,
Huncq; colunt Tyrij, foetaq; nulla patet.
Arcadis Ionijs nympha est stirps orta Selene,
Nomina quem perhibent exhibuisse freto.
Huius at Euandri mater Nicostrata proles,
Fertur ab ignotis edita uisceribus.

Sed Iouis è nato Lacedæmone prodit Amyclas:

Argulus hoc illo est, Oebalus atq; patre.

Oebalus Oebalij quo sunt à rege uocati,

Icarus & Ledæ Tyndarus unde sati.

Icarus Erigonem tulit, & te Penelopea,

Iphithimæq; Eumelo consociata uiro.

Deq; tot à magno quondam Lacedæmone ductis,

Nullius genitrix cognita uera fuit.

Dardanus Electræ stirps & Iouis alma secundi,

Dardana quo tellus nomina gensq; trahit,

Gignit Erichthonium. nixa hunc Candauia partu,

Dicitur, & coniunx illius atq; soror.

Troius hoc genitus, seu Tros: quo Troia uocata est,

Quæ regio fuerat Dardana dicta prius.

Trosq; illum, Ilionem' ue, altam qui condidit urbem

Ilum: & Assaracum, cum Ganymede tulit.

Ex illo ductum sed Laomedonta fatentur,

Hercule periurus qui domitore perit.

Quo simul Hefiona est Telamone puerpera facta,

Et Teucris genitrix, Antigoneq; sata.

Tithonus, Lampus, Clytionq;, Hicetaon, & ipse

Rex Priamus, iuncto Bucolione simul:

Matribus incertis ingens quæ prodita turba.

Tithono Aurora est Memnona foeta suum.

Nymphaq; Auaruarea Esipium, Pidasumq; tulisse

De magno fertur Bucolione duos.

At Priamus quondam Troie rex inclytus, amplam

Progeniem uarijs partibus extulerat.

Hoc primum atq; Hecuba de cōiuge prodiit Hector,
Thessalicis circum Pergama tractus equis.

Cui puer Astyanax, genitor quem saepe Camandrum
Dixerat, uxore est sumptus ab Andromacha.

Ex Hecuba Paris est Priamo satus, atq; Polites,
Oenone Paridi Nymphaq; nixa duos:

Daphnim, & Idæum tacita de matre Polites
Dat Priamum, Ascanio qui comes ire tulit.

Phorbantem genuit Priamq; Epitesia mater,
Obscuro Phorbas Illionea thoro.

Denaq; progenies Hecubæ parientis ab alio
Exiliit, Priamum quam genuisse putant:

Ilione, Thracum regi quæ contigit uxor,
Cassandra & uates sponsa Choroæbe tibi:

Aeneaq; sequens uestigia rapta Creusa,
Dum patrem & patrios sustinet ille deos.

Laodice Thracis coniunx Helicaonis: & te,
Thrax cui rex auro dat Polydore necem:

Deiphobe insidijs Helenæq; uxoris adempte,
Et qui Pelidæ Troile ab ense cadis.

His Helenum uatem, atque Epiri regna tenentem
Addimus, Acneas unde futura capit.

Quæq; patris tumulo est mactata Polyxena Pyrrho:
Antiphus Atrida cæsus ab hoste subit.

Testorium Priamo parit inde Perhibia regi,
Atque Iphatæ, Antilochi qui cecidere manu.

Sustu-

Sustulit è nympha Teucrum simul Antiodonaz:

Vnguibus hic urfi dilaceratus obit.

Laothoe senis Althai pariente Lycaon,

Alter & es Priamo dein Polydore satus.

Te quoq; Castimira genitum, à Teucroq; peremptum
Gorgition, Priami seminis esse ferunt.

Cui fuit & mater, siue uxor Arisba, Thymetes,

Sumendi heu Graij iam malè suasor equi.

Huic & Alixirhoe peperit te nata Dimantis

Aesace: de ignotis cætera sumpta cohors.

Hippothon, Pammō simul, Antiphonusq; et Agau⁹,

Inde Agathon, Mestor, Dicomoonq; nothus:

Quem pugnans Ithacus ferro confecit Vlyses,

Isus & Atrida percutiente cadens.

Quos Diomedis item uirtus subduxit, Echemon

Et Cromenon, paribus dum ueherentur equis.

Patrocli & saxo Cebrion prostratus ab ictu,

Laocoönq; sacer maxime Phœbe tibi.

Mentoridae coniunx, Polypi quoque, Mediscastis,

Chaon &, unde Heleni nomina terra tenet.

Et tua Polydamas coniunx formosa Lycaste,

Aiacisq; necat quem Doridona manus.

Affaracus Trois generosi tertia proles

Dat Capyn, Anchises editus ipse Capy.

Non patuere tori. Aencam Simoentis ad undam

E magno Anchisa protulit alma Venus.

Anchisen formosa patrem genitrice latente,

Nupta tibi Alcathaon Hippodamia refert.
Ascanium Aeneae coniunx enixa Creusa:
Iulius Ascanio, Romaq; progeniti.
Sylvius à sylvis, casu quibus ortus, habetur:
E' Romaq; urbem nomen habere putant.
Mater in obscuro est, qua sit conceptus uterq;
Sylvius Aeneae posthumus ortus item.
Hunc patre defuncto, in sylvis Lauinia coniunx
Edidit, hinc dicta est Sylvia posteritas.
Ex illo Aeneas alter satus, inde Latinus:
Filius hoc Alba est, hinc generatus Athis.
Ortus Athi Capys, in Capuam quo decidit urbem
Nomen: ab hoc genitum Capeton esse uolunt.
Inde refert Tyberine genus, quo uortice merso
Albula mutato nomine dicta fuit.
Agrippam tamen ante seris. Remulus fit ab illo,
Qui Iouis etherij fulmine tactus obit.
Iulius hoc, à quo gens Iulia creditur orta:
Hoc quoq; Auentinum patre fuisse patet.
Ille Procam, atq; hic te genuisse putatur Amuli,
Teq; simul Numitor, pignora saeva duo.
Dat Numitor Lausum, patrui quem dextra peremit:
De patre Laus tuo est Ilia nata Rhea.
Omnibus his certas nulli tribuere parentes:
Marte Rheaq; sati Romulus atq; Rhemus.

THEOGONIAE LIB. III. 463
DE ORVM GENEALOGIAE A PYLA
de uersibus conclusæ Li-
ber tertius.

Oceanus Vesta ex Cœlo genitore creatus,
Plurima, sed uaria pignora matre dedit.
Pleionem, quam duxit Atlas: Phaetontaq; nixam
Te Clymene, ex Circen, te quoq; Persa feram.
Hinc Aethram, Atlantis quæ dicta est altera coniunx:
Et quæ Vulcanum nutriit Eurynomen.
Coruficen, Pallas qua inuentrix nata quadrigæ est:
Et quæ Chironem Phyllira protulerit.
Tum Solem, quo mel quoq; est medicina reperta.
Nec satis, hos uteri qui genuere, patent.
At Dorin Oceano Thetis est, ex Protea, foeta:
Et Tritona, genus qui tenet ambiguum.
Neptuno fertur nam diua Salacia coniunx
Mensibus expletis hunc peperisse deo.
Sustulit Idotheam Proteus, nigramq; Melanthe,
Neptuno oppressam: mater utriq; latet.
E' terra pater Oceanus bis flumina sena
Prodidit: hæc uario fluctibus orbe ruunt.
Thessalia exoritur Peneus, amœnaq; Tempe
Alluit, ex Macedum littora pulsat aquis.
Hic Daphnen Phœbo dilectam protulit olim,
Quæ fugiens Lauri cortice tecta fuit.
Te quoq; Aristæi Cyrene cognita mater,

Quam cum melle oleum prædocuisse uolunt.
 Currit ab Aonijs Epidamnum Asopus ab alto,
 Fulmine iam tactus dum mouet arma Ioui.
 Ipsea qui genuit, comitatum Eteoclea bello:
 Nomer, et Aeginan, insula cuius habet.
 Appenninigenam Thuscosq; Vmbrosq; secantem
 Rhoma capit Tyberim, dum freta longa petit.
 Ocnus ab hoc genitus proles fuit inclyta, Manto
 Tiresia uatis filia quem peperit.
 Impiger Aoniam Cephissus fluctibus ambit,
 Cui latus implicuit candida Lyriope.
 Narcissumq; tulit: qui dum se cernit in undis,
 Dicitur in florem uersus amore sui.
 E' Pindo tellus Acheloum Thessala monte
 Excipit, Aetoli est terminus ille soli.
 Atq; uno tantum perfertur in æquora cornu:
 Herculeæ reliquum diminuere manus.
 Sirenas genuit (si uera est fama) puellas:
 Terpsichore has peperit, Musæ ue Calliope.
 Leucosiam, Lygiam, Pisnoen carmina dicunt:
 Quarta tribus iuncta est Parthenopea soror.
 Vrbs noua Parthenope cuius de nomine dicta est,
 Hac quoniam moriens urbe sepulta fuit.
 Irrigat Argolicos Inachus delapsus Achæis,
 Cui stirps incerta est trina parente data.
 Io prima fuit, quam Iuppiter arserat: antè
 Quam data Iunoni munere uacca foret:

Altera

Alter Phægeus, superis quem prima sacella,
Cumq; annis menses instituisse ferunt.
His subit, Argiūm tenuit qui regna, Phoroneus;
Quo satus Aegialeus dicitur, & Niobe.
Crimnisus Siculas fluuius perlabitur oras,
Sargesta hunc nato fecit Aceste patrem.
Hanc tulit Hippotes Troiani sanguinis unus,
Oppressit fluuius, dum canis ora gerit.
Flumina Thessalico ducit Sperchius ab orbe:
Pegaseumq; sinum, Thermopylasq; premens.
Pelleis huic genuit Polydoris Mnesthea, qui se
Pelide socium Pergama ad alta dedit.
Appameam Meander habet, Phrygiasq; Celenas,
Inq; suos ortus uersus & ora rigat.
Alluit Ioniam, Carasq; urbemq; Prienem,
Miletumq; acto diuidit ille sinu.
Biblidis & Cauni Cyanen genuisse parentem
Hunc fama est, dubium de genitrice tamen.
Paphlagonum campos rutilantibus Axiis undis
Spargit, & elatis fontibus arua tegit.
Maxima Atheßameni quæ nata Perhibia dicta est,
Illius amplexum sustinuisse ferunt.
Sub decimumq; fuit mensem Pelagonius ortus,
Qui tulit Asteropum: nec torus unde, patet.
Hellidis Alpheus claro de fonte putatur
Editus, Arcadico flumina ferre solo.
Qui terras subter, pelagiq; abstrusa profundis
Labitur,

Labitur, & Siculo tollit in orbe caput.
Alphæo Orsilochus satus est, illoq; Diocles:
Hoc pariter Criton, alter & Orsilochus,
Ignotis uenere toris: hos fama gemellos
Ad Troiam Aeneæ procubuisse manu.
Nilus ab Aegypto Aethiopam determinat oram,
Omnia fecundans quæ madefecit aquis.
Incerti est ortus, fluuiorum creditus ingens,
Et quinum incerta matre tulisse genus.
Herculis hic nomen sibi possidet, illa Mineræ:
Hic Dionysus erit, Mercuriusq; subit.
Mercurius, nobis qui fertur in ordine quartus:
Pluribus hic Hermes, sed trimegistus adest.
Hic genuit Daphnim, syluis qui pastor in altis
Primus, & egregio frontis honore fuit.
Mercurium pariter quintum, cui Mercuriorum
Cunctorum ascribi plurima gesta uolunt.
Editus hoc Norax quem protulit Oschyra nympha,
E' Pirenei semine progenita.
Vulcanum quintam sobolem tibi Nile dederunt:
Hunc Apin Aegyptus, quo duce gaudet, ait.
Is tulit Aethiopem, populi quo autore feruntur:
Quum primum Aetlantes, ætherijq; forent.
Solem etiam genuit, quo Lampetusa parente,
Et Phætusa fuit, Lampetieq; sata.
Tum Phaethō, Clymene peperit quæ cādida nympha,
Heu patrij currus qui malè rexit equos.

E' Phæ-

E' Phaëtonte Lygur, non certa nascitur aluo,

Quo Lygures populos nomen habere putant.

Ascreus, fluuios Tethy genitrice profectos,

Oceano, uates, & genitore canit.

In quibus Eridanus grandis memoratur, & Ister,

Strymon, & Alpheus, Nilus & Heptaporus:

Maander, Rhesus, Mysoq; sub orbe Caycus,

Idæo Rhodius uertice ad ima cadens.

Colchorum Phasis, Lydorum turbidus auro

Hermus, & in Phrygijs quem Simoenta uocant.

Argento similes qui fert Acroius undas,

Nesus item, pronis inde Liachmon aquis:

Aesippus, Ladon, Grenicon, Partheniusq;

Peneum his addit, Sangariumq; duos.

Euenum, Ardiscum pariter, diuumq; Scamandrum

Seq; alios uates scribere posse negat.

Enixa Oceano, Tethys quoq; Nereæ magna.

Qui tulit è Dori coniuge Nereidas.

Illæ quidem soror & coniunx, ut Iuno Tonanti,

Nereos est olim dicta fuisse dei.

Nereides uarijs traxerunt nomina rebus,

Ingenio, uictu, corpore, uentre, locis.

Dictaq; prima Thetis, Pelidæ mater Achillis:

Proxima Cymodoce, fluctibus una quies.

Cymothoe, Spio, Glauce, Neseo, Pherusa,

Amphithoe, Clio, Dynameneq; potens.

Phyllodoce, Euarne, Proto, Xantho, Galatea

Alba

Alba comas, Drymo quercubus assimilis.
 Actæa, Amphinome, Autonoe, & formosa Menippe.
 Inde Ephyre, & Melite dulcius ore canens.
 Apseudes, Panope, Nemertes, Callianira;
 Opis, Dexamene, Deïopea subit.
 Has Hiera, atq; Arcthusa, Lycorias, Orithyia,
 Cum Clymene, & Doto, Callianassa premunt:
 Eucrate insequitur, Neso, Cymoq; Saoq;
 Atq; Eudora nitens, Mœra, Thalia, Thoe.
 Pasithea, & niucis post has Eunica lacertis,
 Eulimene, & curis Protomedea frequens.
 Hinc Amphitrite, & pacata mente Galene,
 Multorumq; Erato pignus amoris habens.
 Hippothoe, Hipponoe, Euagore, & tu Pontoporea;
 Eione, & risu prædita Glauconome.
 Laomedia sagax, Halimedaq; cura profundi,
 Legibus à multis dictaq; Pollynome.
 Liagore, Eupompe, Psamathe, Pronœa, Themiste
 Aeterni referens pectora iusta patris.
 Cydippe, & florens Ianira, & Doris, Agaue,
 Mox Halia, & roseis compta Ianassa genis.
 Tum quæ stagna colit Limnoria, blanda Lygea
 Additur, extremo es tuq; Amathyia loco.
 Insuper Oceanum Hesiodus, cum coniuge Tethy;
 Multiplices nymphas progenuisse refert.
 Quis numero ter mille canit, pressasq; paludes;
 Atq; solum varijs incoluisse locis:

Ante omnes Pytho, Vranieq; simillima diuis,
 Incedunt, Prymno tertia iura tenet.
 Admete hinc Clymene, Electre, et formosa Rhodæ,
 Callirhoe, Zenxo, sedula deinde Thoe,
 Melobösis, Pluto, Polydoraq; Pasithoeq;
 Plexaure, atq; Asie, tuq; Petrea subis.
 Xantha, Galaxaure, simul Europea, Telesto,
 Cumq; Hippo, adiuncta est his Ianira procax.
 Eurynome, et pulchrum pectus sortita Dione,
 Flauaq; Cerceis, et moderata Tyche.
 Idya, Eudore, Perseis, Acasta, Mnestho:
 Quæ secum Amphirhoen, Oeyrhoenq; trahit.
 Styx, et Iantha uenit, Clytie, dulcisq; Calypso:
 Nec non Chreseis, pulchraq; Döris adest.
 Cetera quis poterit comprehendere nomina uersu,
 Sedibus, ore, cibus (ficta) uel officiis?
 Vltima Saturnus Cæli Vestaq; propago,
 Dena quidem, at septem pignora sumpsit Opi:
 Plutonem infernum, qui te Reuerentia natam
 Dicitur ignoto progenuisse toro.
 Glaucam etiam tulit, et Vestam, Cereremq; secundam
 Persephones matrem, falcifer ille senex.
 Vos quoq; Neptune, et Iuno, et qui Iuppiter olim
 Dictus es à primo tertius esse Ioue.
 Tum Cronin, à nostris qui Serpentarius esse
 Constet, et obscura sit genitrice satum.
 Phyllira teq; seni Chiron præceptor Achillis.

Extulit, unde uocant te quoq; Phylliriden.
 Chironi Ocyrhoen rapidis (sic fama) Cayci
 Fluminis in ripis filia nympha parit.
 Ausoniae regem Picum Saturnus. at ille
 Et Sentam, Faunam te quoq; Faune tulit.
 Eurymedon Fauno Eurymedonte Perhibia regis
 Phæacum genitrix edita Nausithoi,
 E' Fauno Satyros, Panes, Faunosq; creatos,
 Sylvianosq; uolunt, nullaq; mater adest.
 Acis & ex illo, nymphaq; Simethide cretus,
 Sæpe suo fuit quem Galatea sinu.
 Nympha quoq; è Fauno est enixa Marica Latinum,
 Præneste hinc, cuius urbs sibi nomen habet.
 Hinc etiam Aeneæ coniunx Lauinia nata est,
 Nondum auis: hanc uxor gignit Amata uiro.
 Ecce pater Neptunus adest, longa agmina secum
 Natorum uarijs matribus orta ferens.
 Ex Helope est Dorus, parit Euryma Telemon, unde
 Eurymedes dictus uatibus ille fuit.
 Ex Amphitrite Steropen, Brontem atq; Pyragmon,
 Busirimq; Epaphi sustulit ex Libya.
 Alcyone Hiræum, Phorcum pariente Thoossa,
 Qui maris è monstro Gorgonas exhibuit.
 Euryalen, Sthenno, plenamq; decore Medusam,
 Gorgonibus frater tuq; Bathylle uenis.
 Scylla quoq; è Phorco genita, & Criithcide nympha:
 Et cui certa datur nulla, Thoossa, parens.

E' terra

E' terra Harpyias gignis Neptune, Podargen,
 Ocypetenq; duas nomine fama refert.
 Has prater geminas iunxere Celeno, & Ahello:
 Sic numero harpyias quattuor esse patet.
 Quas tamen Electra quidā & Thaumante profectas,
 (Vt sunt diuersa pectora mente) uolunt.
 Nycteus ē pelagiq; deo satus, atq; Celeno:
 Qui sibi Nyctimenen, Antiopamq; tulit.
 Mater Amalthæa est natarum dicta duarum,
 Nympha sub Idæis cognita littoribus.
 Neptunum alatus patrem genitrice Medusa
 Pegasus, baud dubia uoce referre solet.
 Huc etiam memorat genitorem, Othus, atq; Ephialtes:
 Vxor Aloecos hos Iphimedia parit.
 Te quoq; de nata Phorci Polypheme Thoossa,
 Sub liquido æquoreus protulit orbe senex.
 Incerta genitrice Taram qui condidit urbem,
 Vnde Tarentini littora nata sinus.
 Sic anum incerta, de quo Sicania: dicta
 Collibus à terris Trinacris ora prius.
 Intertis Siculum, Siculæ quem nomina terræ:
 Aonaq; Aoniæ quem tribuisse uolunt.
 Bergion Albionem, Actonium, Melionæ, Pelasgum,
 Chrysaorem dubijs edidit inde toris.
 Et Cygnum, ad Troiam qui impar congressus Achilli
 Occidit, eiq; suo corpore fecit auem.
 Mesapum pariter, uates quo autore putatur

Ennius à proavis continuasse genus.
 Addidit Onchestum, qui moenia condidit urbis;
 Quam de se Onchestam dicier instituit.
 Hoc Megareus, illo Hippomanes genitore creatum.
 Cui cessit cursu uirgo Atalanta pedum,
 Ortus Amymone est Danae Neptunia proles
 Nauplius; auditis si modò danda fides.
 Hic natum obscura Palamedem excepit ab alio,
 Insidijs Ithaci quem mala saxa premunt.
 Mox Amycum nymphea ex Melite Neptunus tulistis
 Is Buthe uterum fama sed occuluit.
 B. Buthe generatus Erix, magnaq; Dione:
 Cuius ex à templo dicta Erycina fuit.
 'Aegeum maris inde pater, qui rexat Athenas,
 Sed tacito fertur progenuisse thoro.
 Huic Medum Medea parit, quo Media dicta esse
 Quae tristes succos edere terra solet.
 Huic Aethra eximium bello factisq; superbum
 Thesea, qui è Phædra sustulit Antigona.
 Deseruitq; suam qui Phyllida, Demophoontem;
 Illo quae potuit non redeunte mori. (gn.)
 Hippolytum Hippolyta Theseus quoq; Amazoni
 Quem trepidi phoca dilacerastis equi:
 Virbion hinc dictum quoniam reuocatus ab umbris
 Arte Machaonia, bis uir in urbe fuit.
 Virbius huic etiam, quem mater Aricia sylvæ
 Extulerit, fertur deinde fuisse puer.

Hinc tibi Nausithoum Neptune Perhibia fudit,

Illo Rixinorq; Alcinouq; sati.

Rixinorq; Arctem genuit, latero parentes:

Ex Arete Alcinous Laodamanta ferit.

Chyonii, atq; Haliu, & madidu que excepit Vlysseni

Nausicaam, & patrios uexit ad usq; lares.

E' nympa Peliam Tyro Neptunus, & altam

Nelea qui struxit, protulit inde, Pylon.

Patricidarum, dubia genitrice sororum

Et tuus est Pelias dictus Acaste pater.

Tum duodena senex Chlora de coniuge Neleui,

Carmine Meonio pignora clara dedit.

Quattuor at nobis patuerunt nomina tantum,

Surripuit fame cetera tempus edax.

Inde Periclymenus, Chromius, uenit inde Biantis,

Hec Pero est coniunx, hic quoq; Nestor adest.

Nestoris Antilochus, Pisistratus, Anthos, Echephron;

Et Stratius, Perseus, cum Thrasymede, iuri.

Pœmina sola fuit Polycastis nomine dicta:

Quos omnes coniunx parturit Eurydice.

Iusto tuum Saturne genus, sed in ordine primum;

Si modo Nasonis carmina pondus habent.

Laſtici Heben fertur peperisse comesis,

E' tactu floris belligerumq; deum:

Iurate quem Flora deæ se posse tacere

Nascentem in campis prodidit Olenisi.

Hinc quoq; percussa Martem qui dicere iulus

Exceq;

Exortum pergant maxima Iuno tibi.
 Marte deo belli prodit ter quina propago,
 Et uarijs foetus pastus ab uberibus.
 Aliger ex Venere est susceptus matre Cupido,
 Psyche Voluptatem protulit aligero.
 Hermionem Martiq; Venus pulcherrima nixa est,
 Quod graue Vulcani corda tulere uiri.
 Hinc fuit Hermione Cadmo cum contigit uxor,
 Infaustum claudi nacla monile dei.
 Astyocha Ascalaphus tibi Mars, et Ialmenus orti.
 Actoris Azidæ hæc filia clara fuit.
 Ex Thebe Euadne est, Asapi coniuge, nata.
 Ignibus in medijs concomitata uirum.
 Zefius ex Hebe, tua, sed Remus Ilia proles,
 Romaniq; caput Romulus imperij.
 Bistonide è nympho Mars est quoq; Terea naclus:
 Cui parit et Progne, deinde propinat, Itym.
 Quæ sequitur dubijs è uentribus orta propago,
 Belligero pariter dicitur esse deo.
 Britona Minoem, quæ se, non passa furentem,
 In mare seruata uirginitate, dedit.
 Cuius ab æquorea subducto retibus unda
 Corpore, Dictynæ condita templa deæ.
 Tum iaculi inuentor quod Plinius asserit: unde
 Creditur Aetolus nomina ferre solum.
 Occiditq; animal qui primus Hyperuius, et qui
 Helidis et Pise rex fuit Oenomaus.

Oenomaus, genita est Pelopi quo iuncta parente
 Victa olim rapidis Hippodamia rotis.
 Ex Merope, aut Sterope Atlantis, Parthaona gignit
 Mars Deus, at foetus quattuor ille creat.
 Thestione nympha genitum Calydonide, matrem
 Sustulit Altheam qui Meleagre tibi:
 Quasq; dedit letho fratres Meleagrius ensis
 (Temporis ut prisca nuncia fama refert)
 Insignem Plexippon equis, et Toxion arcu:
 Quorum opera Aetolus funera sensit aper.
 Cuius ob ereptum quod uirgo Atalanta gerebat
 Sorte caput, iuuenes occubuerunt duo.
 Agrius, atq; Melas, et rex Calydonius Oeneus:
 Cetera Parthaon stirps tibi nata fuit.
 Et pater Altheae, fratrumq; puerpera nulla,
 Aut modò quam dictos tris genuisse ferant:
 Altheaq; Oeneus Meleagrum, et Tydea sumpsit,
 Prælia miscantis fulmina bina dei.
 Atalanta Meleagre seris tibi Parthenopeum,
 Tydea Deiphile dat Diomede patrem.
 Sunt tua de incertis proles genitricibus Oeneu,
 Alcide coniunx Deianira feri.
 Quem dedit et letho Menalippum dextera Tydei,
 Cauta parum: et Gorge, non reuenda soror.
 Marte satus Phlegyas superum contemptor, et altis
 Subdere qui potuit Delphica templa focus.
 Quem deus Arcitenens calamis prostravit acutis,

Inde animam Stygios trusit ad usq; lacus;
 Atq; sub ingenti religatam sistere saxo,
 Pendet ubi assidue nasta ruina dedit.
 Causa mali princeps, Phœbo uitiata Coronis,
 Exiit, hinc Phlegyam perculit ira patrem,
 Ortus & Ixion Phlegya, non illo parente
 Sanctior, & pœna non leuiore cadit.
 Hoc patre Pirithous, Ditis quem regna petentem
 Cerberus ægida uix superante, necat.
 Sed tulerat sortem bello prius is Polypeten,
 Illius hunc coniunx Hippodamia parit.
 At miser Ixion cœlo pietate receptus,
 Conscijs arcani cum Ioue factus erat.
 Dumq; thoros sternit molles, dum cœtera tractat,
 Iunonem est ausus sollicitare deam.
 Suppositaq; ferox genuit de nube uirorum
 Corpora, Cœni auros, quadrupedumq; truces.
 Nomina sunt, Amycus, Rhœtus, Grynæus, Oedus,
 Eurytus, Orneus, Mermerus, atq; Medon,
 Pisenor, Lycidas, Thaumac, Pholus, Astylus, Hyleus,
 Nesus, Abas, Menaleus, Monycus, Ancimachus,
 Eurynomus, Tereus, Dorylas, Danis, Iphinousq;
 Teleboas, & cum Demoleunte Chromis,
 Dictys, Helops, Phareus, Cœneus, Petreus, Aphidas,
 Neseus, Thonius, Pyramus, & Stiphelus,
 Nedomnus, Ripheus, Pelegreus, & ipse Bianor
 Hippasus, Hilonome, Cyllarus, inde Lycus,
 Phœo-

Phaeocomes, Imbreus, Caneus, Aræus, Odites,

Iunctus Eridupotusq; Pyrete uenis:

Mox Helimus subit, et Latreus, Bromus, atq; Lycopos

Quæq; duplex retinet cætera turba genus.

Tamq; audax nimium Ixion Iunonis adulter,

Sedibus ætheriis à Ioue pulsus erat.

Venerat in terras, et se iactare potitum

Iunonis sancto cæperat ille thoro.

Iuppiter exarsit: temeraria uerba loquentis

Fulmine ab ætherio perculit ora polo.

Subq; imos pepulit manes, et tartaria nigra.

Versariq; dedit noxia membra rota.

DE ORVM GENEALOGIAE A' PYLA

de uersibus conclusæ, Liber

quartus.

Tertius eximium nobis parat ecce laborem

Saturno genitus Iuppiter, ortus Opi.

Edidit hic Musas, uatum pia numina, doctas:

Mnemosyne dicta est quas peperisse nouem.

Per totidem noctes socium que passa Tonantus,

Vertice Pierio factibus aucta redit.

Calliopen Græco primam sermone poetæ,

Quod bona uox illi fertur adesse uocant.

Quod celebret que gesta canit per carmina, Chæo.

Surgit et ex illa gloriæ nomen habet.

Hanc inuenericem historie monumenta tulerunt,

Quis nota antiqui temporis acta forent.
 Dicta fuit dulces Erato quia canet amores:
 Nam quod crân dicit Graius, amare sonat.
 Illius inuentum connubia prima fuisse,
 Rettulit ad nostros nuncia fama dies.
 Ad quia multiplici cantu uiret usq; Thalia,
 Inq; dies floret Palladis auctus amor.
 Hac una arboribus fretos autore serendis,
 Rumor ait primos edidicisse patres.
 Melpomenæ à cantu stetit appellatio. uerùm
 Terpsichoræ, celeres quòd iuuat ipsa choros.
 Euterpenq; uocant, quoniam delectet, et esse
 Omnibus assuevit grata canore suo.
 Huic primum dulcem modulata est tibia cantum,
 Si ratus à priscis sermo refertur auis.
 Ludibus à multis, memori uè Polymnia mente,
 Aruorum cultus, notitiamq; dedit.
 A' cœlo Vranie, cœlestes promere cantus
 Fertur, et astrorum prædocuisse uias.
 Has simul à cantu Latium dixisse camœnas,
 Argium Musas, dogmata, certa fides.
 Seu quòd nos doceant: nam fert idioma Pelasgum,
 Nostra quod assuevit lingua docere, μῦθε.
 Siue quòd inquirant. hæ namq; fuisse putantur
 Artibus autores omnibus, atq; duces.
 Quod tuus his Helicon Bœotia mons dedit ortum,
 Inde Heliconiadum nomina sepe tenent.

Non

Non procul assurgit quoniam Parnassia rupes
 Phocidis, haud impar uertice, uel niuibus.
 Quam simul habitasse ferunt, Parnassidas inde
 Carminibus crebris turba diserta uocat.
 Quod Thracum Aonia est regio, conterminata terræ
 Phocidos, Aonidas hinc uocitare solent.
 Quodq; Cytheronem saltum coluisse feruntur,
 Appellant uatum metra Cytheriadas.
 Pieridas Macedum regio celebrata uocari
 Tradidit antiquo nomine Pieria.
 Emathiam dixerere noui, sed Pieris illi
 Pieriæ dederat nomina sylua prius.
 Sunt qui Pieridum cantantibus agmine uictos,
 A totidem Musis nomina sumpta uelint.
 Thessa Phocæo sedet urbs Helicone propinquo
 Littore, qua genitam Thespidam in urbe uolunt.
 Exstitit una nouem musarum Thespiis alumna.
 Vnde illas soliti dicere Thespiadas.
 Fons tuus est Helicon nitidis purissimus undis,
 Pegasus impacto quem pede pressit equus.
 Hunc Hippocrenem Dores, Romanaq; fontem
 Lingua Caballinum, Pegaseumq; tulit.
 Pegasidas referunt, atq; Hippocrenidas ergo,
 Fonce sub hoc Musas quas habitare canunt.
 Libethrus Macedon latis fons ortus in oris,
 Magnetum populi qua regione sedent:
 Libethra hunc iuxta est antrum, Libethrides inde

Nomen habent, locus his quum sit uterq; saccr.
 Pimpleo de fonte alio uicó ue iacente
 Sub Macedum campis, quos patet esse uagos.
 Monte uel Orchomenum, Pimpleidas appellarunt
 Quod patet hos illas incoluisse locos.
 Nec mihi Castalius fons, in radicibus imis
 Parnassi montis prætereundus erit:
 Castalie qui nomen habet de nomine nymphæ,
 Quæ sacra musarum ludere sueta cohors:
 Castalidas tali memorant à fonte poetæ,
 Quarum perpetuo uerba fauore serunt.
 Mnemosyne extremum tribuit cognomen. et illud
 Syllaba non patitur uersibus esse meis.
 Id patronimicis non multum creditur impar,
 Quid faciam? mater prodece sollicitat.
 Da ueniam lector, uult Mnemosynidas illa
 Dicere, sic nomen tollere ad astra suum.
 Ab Ioue rex olim Messenius ortus Achæus,
 Vnde suum populus nomen Achiuus habet:
 Menæq; prolatis in mensam dicta præesse
 Floribus, & Phrygia Xanthus ab urbe cadens.
 Mater abest, Ioue nata Venus, pulchraq; Dione,
 Vulcani coniunx tertia dicta Venus.
 Ex Venere est generatus Amor. Corymose tonant
 Myrmidonem fertur nymphea tulisse deo.
 Leda Clytemnestram, hæc fuit Agamemnonis uxor.
 Leda Helenam, nupsit quæ Menelæo tibi:

Quam Phrygius postquā rapuit Lacedaemone pastor,
In Troiam bello Graecia tota ruit.

Iuppiter ex Leda Pollucem ex Castora, fratres
Gignit: equo hic, pugnis inclytus ille fuit.

Nata Ioui ē Cerere est coniunx Proserpina Ditis,
E' Luna exortum te Dionyse putant.

E' Ioue sed nympha Garamantide, prodit Iarbas,
Getulum tenuit qui ditione solum.

Nympha Ioui geminos peperitq; Thalia Paliscos,
Hiscentem refrunt nomina rursus humum.

Europam nique mutatus corpora tauro,
Transtulit ad Cretae littora nota pater.

Hunc satus es Lyciae rex iam Rhadamante future,
Cuius ex inferno iura sub orbe patent.

Prodiit hinc Minos, qui post Cretensia regna,
Cum fratre in Stygio iudicat acta foro.

Minoi Androgeum, Phaedram simul, atq; Ariadnam,
Pasiphae coniunx, edita Sole, parit.

Glaucum etiam Minos genuit, cum Deucalione,
Natum Deucalion Idomeneae tulit.

Orsilochem Idomeneus, Ithaci quem perdidit ensis,
Hiq; omnes tacitis exilire thoris.

Aurea luciferum nixa est Aurora Tonanti,
Ceycem Alcyones edidit ille uirum.

Edidit accipitrem factum quoq; Dedaliona,
Distaq; Trachinna est nympha utriusq; parens.

Dedalion sed te latuitq; puerpera gignit

Pæonij coniunx credita Lichione.

Qua cithara insignis tibi natus Apollo Philemon,

Furq; tibi est Hermes nobilis Autolius.

Tu quoq; siderei non ultima gloria coeli,

Diceris Orion semen habere Iouis:

Si modo danda fides Nasonis uersibus ulla est,

Immixtum corio dum bouis esse refert.

Quod licet ediderint facinus tria numina summum,

Fama patris dignum fecit honore Iouem.

Neptuna Ascræus quanquam Minoida uates

Credidit Euryalem hunc peperisse deo.

Sunt quoq; Trinacrio qui dicant Oenopione

Progenitum, uel quem miserit alma Chios:

Illius ex natam Meropen, uel nomine dictam

Candiopen femori supposituisse suo.

Ex illa Hippolagum genuisse, sed ille Dryantem:

Is te rex Thracum doctæ Lycurge tulit.

Protulit Augeum rex, Harpalicemq; Lycurgus,

Quæ patrem è medijs abstulit ense Getis.

Et te quæ nimio correpta cupidine Phylli,

Ad reditum lento Demophoonte cadis.

Horum nulla datur genitrix, sed ex Aona celsus

Iuppiter è Nympha Mnosiade progeniuit.

Aone dixerunt ignota matre Dymantem,

Ignotaq; duos esse Dymante satos.

Hinc Asium, tibi qui non uanus auunculus Hector,

Atq; Hecubæ, ex alio, sed patre frater erat.

Hinc

THEOGONIAE LIB. IIII.

489

Hinc ea, qua sumptis nondum processerat alis
 Aefacus in mergum uersus, Alixirhoe,
 E' Ioue Sarpedon, peperit quam Laodamia,
 At nothus ex illo prodiit Antiphates.
 De Ioue Pilumnus, qui stercora ferre per agros,
 Et docuit populos pin sere grana rudes.
 Huic Daunum Acrisij Danae compressa tulisse
 Creditur: à Dauno, Daunius ortus uger.
 Ex Dauno Turnum formosa Venilia gignit,
 Iuturnam Daunus matre latente serit.
 Filius ætherij Iouis est Acrisius, huius
 Laertes, dubio partus uterq; thoro.
 Laerti coniunx Amiclia fudit Vlysssem,
 Et natam pulchris uultibus Echimenem.
 Sunt quibus Autolia est Amiclia dicta, patremq;
 Qui Laertiade Sisyphon esse putent.
 Is latro notus erat, seruans angusta uiarum,
 Et saxo impediens prætereuntis iter.
 Letaq; quum peteret noua nupta oracula diuim,
 Vim tulit, et seua traxit in antra manu.
 Inde grauis peperisse uiro narratur Vlysssem,
 Quem Laertiaden Sisyphiumq; uocant.
 Penelope est illi satus Icareodite, nulla
 Cui par uisa fide est, coniuge, Telemachus.
 Telegonus Circe: patrios qui noscere uultus
 Dum cupit, incautus perdidit ipse patrem.
 Ausonius tacito ex utero quoq; natus Vlyssi

Fertur,

Pertur, ab hoc fluxit nomen in Ausonian.
 Mercuriumq; Tonans eduxit Atlanteida Maia
 Portantem gemini nuncia fida poli.
 Myrtilus Ocnomai currus auriga parentem
 Hunc uocat, at genitrix non satis ulla patet.
 Huic parit Eudorum soboles Polymela Philanctis,
 Huic Lara dat geminos, siue Larunda, Lares.
 Esse Lares, Geniosq; uolunt, data numina bina
 Omnibus: et uite, funeris atq; duces.
 Sunt quoq; Penelopen qui uix bene credita uerba,
 Mercurio natum Pana tulisse uelint:
 Non quem Pana deum uenerantur in Arcade terra,
 Sed quem de cunctis sustulit illa prociis.
 Mercurio Euandrum peperit Nicostrata regem
 Arcadię, Euandro stirps geminata fuit.
 Hinc genitrix orta est Pallancia grata Latini,
 Vnde Palatinus nomina sumpsit apex.
 Hinc ferus à Turno confossus uulnere Pallatę
 Et quibus exierit uiscera neuter habet.
 Persea rex superũ genuit Saturnius, auro
 Quem pluuio Danae protulit Acrisif.
 Is Persen prima est à quo monstrata sagittę
 Censuit ut quondam Plinius ore grati:
 Mater in obscuro est, quos uerò exinde creauit,
 Edidit hos illi quattuor Andromeda.
 Quattuor è numero surgit mihi primus Erythreus,
 Vnde putans rubro nomina facta mari.

Conf.

Consequitur Sthelenus, cui durum Eurysthea coniunx,
Sit licet ignoti nominis illa, parit.

Tertius accedit Bachemon: filius illi

Ortus Achaemenides, Orchamus inde fuit.

Non torus illuxit: sed te uocat Orchame patrem

Leucothoe, tibi quam sustulit Eurynome.

Gorgophonem prodit quarto sed in ordine Persen,

Pignora quo uates bina recepta ferunt.

Hinc Electryonem, quo sis Alcmena profecta

Herculis aethereo de Ioue facta parens.

Alcaum hinc, qui te Amphitryo produxerit, atque

Omnibus his uenires, qui peperere, latent.

Sunt tamen Alcmenae qui peruenisse parentem

Eurydicen Pelopis, Lysidicen' ne putent.

Alcmena Amphitryo de uxore Iphiclea gignit,

Huic puer obscura matre Lolaus adest.

Aeacem Aegina est magno connixa Tonanti

Qui prius Oenopiam de genitrice uocat,

Et scelera in Stygio cum fratribus excutit orbe.

Phocus ab hoc, Peleus, cum Telamone sati.

Mater abest, duplex Telamona est orta propago,

Diuerso quanquam uenerit illa thoro.

Messiona Teucer nam Laomedontide cretus,

Aiacem dubie progenere fores.

At Peleus tacita Polydorum sustulit aluo,

Insignem bello Mnesthea que peperit.

Thetide eximium atq; inuicta mentis Achillem,

Scyria

Scyria cui Pyrrhum Dridamia parit.

Andromache est, aut Hermione Peripelca Pyrrho

Fœta. Molossus at est ortus ab Andromacha.

Hunc genuisse ferunt Polydectam, nullaq; certa est

Mater. Et ignotum, uir, mulier ne fuit.

Vulcanum regina Ioui tulit incluta Iuno:

Quem Lemni fabrum, Mulciberemq; uocant.

Hic Prænестinae fundator Ceculus urbis

Filius, ambiguo contigit è thalamo.

Cacus et Herculeis oppressus uiribus olim,

In sua dum tractas diripit antra boues.

Dum tua Vulcanus cupido petit ora Minerua,

Oscula dum pugnas, uimq; pudica fugis:

Natus Erichthonius sparsa de semine terre

Dicitur hoc Cephali Procris amica sui.

Hoc Boreæ coniunx, matrum decus, Orithyia,

Et rex Pandion Atticus exiliit.

Esse duas perhibent genitas Pandione Progen,

Quæ Thracum regis Tereos uxor erat:

Et quæ trunca fuit linguam Philomela, scelesti

Ne facinus posset Tereos ore loqui.

Nulla tamen genitrix, positis tot in ordine natis,

Emicuit, cuius nomina fama gerat.

Tullius inde tibi Vulcane est Seruius ortus,

Cressia cui mater Corniculana fuit.

Contigit huic duplex, uario sed pectore nata:

Hæc maior fuit, hæc Tullia dicta minor.

Venter

Venter abest. Aruntis erat prior, altera Luci
 Vxor: Tarquinius quos pater ediderat.
 Dissimilis natura fuit: pius ille, ferocem
 Hic animum gessit: dissimilisq; torus.
 Fato animos iunxere. perit minor, & perit Aruns,
 Lucius & maior conueniuntq; duo.
 Quid moror! impulsu iam sumptæ coniugis, ille
 Regalem ascendit, corripuitq; gradum.
 Dumq; socer prodit solium capturus, ab illo
 Pellitur, & multo uulnere plangit humum.
 Audierat coniunx, regem uisura maritum
 Prosilijt, rapidis in fora uecta rotis,
 Dum redit, auriga est uiso genitore perempto
 Territus, & frenis iam retinebat equos.
 Nata uetat, patriosq; iubet proculcet ut artus
 Curribus, & scindat uerbere quadrupedes.
 Filia dura quidem, atq; omni damnabilis æuo,
 Cumq; uiro & natis funere digna graui.
 Hippotæ Serg esta Ioui te filia Trois,
 Aeole non ficto nixa putatur æuo.
 Non minus Hippotades igitur, quàm frater Acestes,
 Diceris. hæc natos uos tulit una duos.
 Multa, sed ignotis proles tibi matribus orta:
 Primæq; Ceycis creditur Alcyone.
 Tum Canace, et Macareus: uetito quos iunxit amore,
 Quæ solet ignotos iungere sæpe Venus.
 Misenusq; iacens tribuit qui nomina monti

Baiaarum; praestans aere ciere uiros.
 Nec non Salmoneus, tonitrum qui imitatus Olympi,
 Fulmine sub Stygias est reuolutus aquas.
 Hoc Tyro genita est, Neptuno foeta gemellos,
 Critheaq; Aeoliden postmodo nacta uirum.
 Te Cephalus. Procris coniunx, uocat Aeole patrem,
 Hesperus Aurora est cui pariente satus.
 Te uocat Iphiclus, cui pota uenena Podarcem
 Serpentis natum contribuisse uolunt.
 Rex Athamas uocat, Inoe cui foeta Learchum:
 Illisit saxo quem pater inde furens.
 Et qui Portumnus, Melicerta est, siue Palamon
 Dictus, & Inous de pariente deus.
 Prima tamen coniunx Athamanti prodidit Hellen
 Neiphile, unde Helles nomina pontus habet.
 Et simul aurato uectum super equora Phryxum
 Ariete, quum nondum lapsa nataisset aquis.
 E' Phryxo, ignota fluxitq; Cyturus ab aluo,
 Paphlagonum de quo terra uocata fuit.
 Aeolus est Ephyræ tibi rex & conditor altae,
 Sisyphæ, ab antiquis creditus, esse pater:
 Quem fama Ionij Aegeiq; in littoris ora
 Abruptum est olim corripuisse iugum.
 Perdere consuetum saxo de monte reuulso,
 Fors quibus illorsum saeva dedisset iter.
 Vnde Acheronte situs, praegrandi pendere saxum
 Voluis, & elapsum rursus ad ima petis.

Nupta

Nupta tibi Merope est Peligni carmine uatis:

Qua Glaucum et magnū deinde Creonta seris.

Hunc regem accipimus defuncto patre Corinthi

Natam unam, obscuro sed genuisse toro.

Nata Creusa fuit, sponsam hanc non duxit Iason,

Cum patre quod rapta est Colchidis arte focis.

Bellerophon Glaucō est ignoto uentre creatus,

Achimene huic coniunx pignora terna dedit:

Isandrum, Hippolochū, pulchram quoq; Laodamiā,

Quae te Sarpedon de Ioue nixa fuit.

Hippolochō est alter Glaucus, sed ab ubere tecto

Partus, & hic Phrygijs mœnibus auxit opem.

Criſthea uentorum genuit rex Aeolus: illi

E Tyro natos quattuor esse putant:

Aesona, Medæ redijt cui fortior ætas

Artibus: hinc Pheritas, Alcimedonq; subit.

Hinc Amythaon adest fratres Polymela & Iason

Aesone sunt orti: nec tamen unde, patet.

Hypsipyle Euneumq; Thoantaq; gignit Iason,

Aurato felix uellere nomen habens.

Gignit & obscuro Philomelum corpore. Plutum

Ille, sed hic nato sit Pareante pater.

Hinc Paron appellant, quæ sit Minoia primum

Dicta, quod hac sedem fixerit ille suam.

Fudit Epitropium Alcimedon. Amythaone creti

Sunt duo: & inde Bias, inde Melampus adest.

Nec quibus è thalamis, patuit. fueratq; Melampus

Herbarumq; potens, augurioq; sacer.
 Theodamasq; illo satus est, non segnior augur,
 Suffectus titulis Amphiaræ tuis.
 Mantryona, Antiphatemq; Bias de coniuge Pero
 Extulit. at geminos Mantyon ipse creat:
 Formosum Clytonem, Aurora est qui raptus ab alma:
 Et uatem, nomen cui Polyphidis erat.
 Ille Theoclimene est factus pater augure docto:
 Nec tribus his data sunt ubera certa satis.
 Antiphate est, & mater abest, generatus Oicleus:
 Haustus ab hoc satus est Amphiaræus humo.
 Cui natum Amphilocho peperit coniunx Eriphile,
 Quiq; illam Alcmaeon perdere sustinuit.
 De genitore etiam prodit Batyllus eodem,
 Hoc triplex dubijs nixibus inde puer.
 Tyburtus simul, atq; Corax, Catyllus & alter,
 Mœnia sunt quorum Tyburis aucta manu.

DEORVM GENEALOGIAE A' PY-
 lade uersibus conclusæ,

LIB. V.

TAntalus è Plote est nymp̃ha tibi Iuppiter ortus,
 Quem natum fama est apposuisse deis.
 Ille quidem superum fertur conuiua fuisse,
 Arcanis summi nec caruisse patris.
 Quæ quoniam est ausus mortalia ferre sub ora,
 Pectora sunt multo pressa dolore Iouis.

Protinus

Protinus ad Stygios pulsus fuit ille recessus,
Pomaq; & inter aquas esurit atq; sitit.
Taygela huic Niobem peperit, quā prole superbam,
Teq; uiro Amphion, diriguisse canunt.
Edidit & Pelopem, tergo qui insignis eburno
Fulsit, ubi infernis est reuocatus aquis.
Quatuor inde Pelops foetus tulit Hippodamia,
Quam uictam celeri duxerat ille rota:
Lysidicem matrem Alcmenæ, dirumq; Thyesten,
Atreumq; ferum, Plistheniumq; simul.
Polluit Atrei thalamos scelerata libido
Fratris, & Harpagigen Plistheniumq; tulit.
Tantalus accessit thalamo sublatus eodem,
Sed prior & Pelope nata Thyeste fuit.
Cui pater impurus sese commiscuit, inde
Sanctior Aegisthus non genitore satus.
At miser Atreus natorum epulanda Thyestæ
Membra, tori obiecit fraude recepta sui.
Quem mox Aegisthus ferro confecit, & illi
Ereptum patri reddidit imperium.
Filius Atreo Euiolus fuit atq; Melampus,
Tertius Alceon, mater & omnis abest.
Plisthenio geniti Menelaus, & ipse Agamemnon:
Quos Merope exortos matre fuisse uolunt.
Hos pater Atreo fratri, quum cecit in auras,
Tradidit: inq; suam rettulit ille fidem.
Atridas hinc fama uocat, quos extulit Atreus,

Vt genitor primis fidus ab unguiculis.
Ex Helena Hermionem genuit Menelaus, Orestii
Pactam, nec Pyrrho surripiente datam.
Quo tamen occiso, rursum hanc sibi duxit Orestes,
Vt nos antiqui temporis acta monent.
Te Menelae patrem fortis uocat & Megapenthes,
Quem tibi foetura Lydia serua dedit.
Rege Mycenarum fluxere Agamemnone foetus,
Matre Clytemnestra, quos memorasse libet.
Laodice, Electra, Iphianassa, aut Iphigenia,
Pulchraque Chrysothemis: sed nec Alesus abest.
Altera consequitur mox Iphianassa, & Orestes
Filius: huius habet semina Tisamenes.
Huius item, patuit genitrix & nulla, Corinthus:
Quo dicta est Ephyre terra uocata prius.
Alter ab hoc patris de nomine fertur Orestes
Editus. hinc populos exilijsse uolunt.
Fama louem magno patrem tulit Hercule factum,
Quum latus Alcmene subdidit ille suo:
Et tribus edixit fieri de noctibus unam,
Vt posset uoto commodiore frui.
Seminis Herculei Lydius, Lamyrusque fuerunt,
Eurythe rex Iole quos tua nata dedit.
E Lydo Lanus processerat: abdita mater.
Herculis & stirpem tu Diodore tenes.
Teque Sophon prodit: genitrix est neutra reperta.
Hercule ter quinum nascitur inde genus.

Deicoon Megara, Teriomachusq; parente,

Et Creontiades: quos pater ipse necat.

Ille etiam Oxeam genuit: cum matre peremit

Hunc quoq; dum Stygio uictor ab orbe redit.

Ex Paphia (si uera canunt) susceptus Ithoneus,

Ilus & ex aluo Deianira tuo.

Tlepolemū nixa Astyocha est, Sardumq; Crominq;

Atq; Agilem, & Cyrnum, cognita nulla tulit.

Telephus ex Auge est, lactatus ab ubere ceruæ:

Et pater Eurypylo, tum Cyparisse tibi.

A Pyrrho Eurypylus cæsus fuit: iste dolore

Languit, arboreo stipite membra tegens.

Thessalus Alcida, Phidippus & Antiphus illo

Exorti, certum non habuere torum.

Fertur Auentinus diuo quoq; ab Hercule natus,

Matre Rhea, ut uates Andicus ore sonat.

Inde Scythes, Scythica est regio quo dicta. Gelontē

Addimus: hoc populos de duce rumor ait.

Herculis Heracles dixerunt nomen Achai,

Quod per Iunonem præmia laudis habet:

Viribus infracta superans & mente labores,

Quos audax subiit obijciente dea.

Dictus ab altrice est idem Tyrinthius urbe,

Que Tyrins Argis proxima terra fuit.

Amphitryonides Alcmena matre creatus

Quod fuerit, cui uir contigit Amphitryo.

At quoniam Alceus pater extitit Amphitryonis,

Alciden uatum carmina sepe uocant.
 Ipse puer geminos à cunis reppulit angues,
 Elidens tenera guttura pressa manu.
 Vastantem iuuenis Theumesia regna leonem
 Strauit, & inde humeros tergore fultus abit.
 Mox alium Nemeam iuxta, paruaq; Cleonae,
 Qui leo funestus sub regione fuit,
 Hospitio fretus pastoris forte Molorchi,
 Perculit, & claua quam dedit ille necat.
 Sunt tamen, hunc istumq; putent qui prorsus eundē,
 Et uaria priscos mente fuisse patet.
 Lerneam absumpsit ferro, sed & ignibus hydram,
 Septenum posset quum renouare caput.
 Menalium confecit aprum, quod in Arcade terra
 Monstrum erat, infesto cuncta pauore tenens.
 Hunc alij ad durum perhibent Eurysthea tractum,
 Quum nondum letho succubuiisset aper.
 Is tamen Arcadiæ uarijs à montibus hausit
 Nomina, quos uersu non memorasse piget.
 Menalus est, Pholoe, Cyllene, atq; inde Lyceus,
 Quo Iouis aetherij templa uetusta sedent:
 Parthenius, Lāpheus, Nonacris, & ipse Erymāthuri.
 Vnde Erymantheum fama uocauit aprum.
 Arthemiseus item. sedenim quia Thessalis ora,
 Menala, & Arcadicum continet omne solum:
 Menaliam consueta feram sunt carmina uatum,
 Et magicos uersus dicere Menalios.

Accipe-

Acripedem ceruam, atq; auratis cornibus, olim
 Manalium solita est quæ coluisse nemus,
 Alcides potuit celeri comprehendere cursu,
 Et capte spoliū cornuū fulua tulit.
 Stymphalidas summo percussit in aere telis,
 Stymphalus Arcadico quas tulit orbe lacus.
 Corpore tam grandi uolucres, ut lumina possent
 Solis, et obducta tollere nube diem,
 Taurum Cecropias immani corpore terras
 Vastantem, Herculeæ perdomuere manus.
 Vinctus et ablato cornu est Achelous ab iisdem,
 Se licet in formas uerteret ille nouas.
 Palma sequens illi uenit Diomede perempto,
 Treijcijs olim Bistonijsq; duce,
 Hospitibus qui suctus equos depascere cæsis,
 His cibus Alcida subijciente fuit.
 Busirin Aegypti regem, qui proxima Nilo
 Diripiens, toto littore sæuus erat,
 Hospitis innumeri foedans quoq; templa cruore,
 Occisum illius obtulit ipse deis.
 Antæum Lybicus cui regia Lixus in oris,
 Cui fuit immani corpore terra parens,
 Omnibus infestum, terræq; mariq; cruentum,
 Perdidit, inq; ulnis compulit ire neci,
 Tum geminas pelago fertur posuisse columnas,
 Qua sese Oceano porrigit unda minax.
 Atq; duos montes, Abilam Calpenq; recisos,

Perpetuum solitos continuare iugum.
Hesperidum uigili mala asseruata dracone
Aurea confecta sustulit inde fera.
Geryonem triplici forma Tartesia nactum
Littora, & Hispana sub ditione pecus,
Strauit, & ablatis gregibus perduxit in ortus,
Hesperij magnum quo d decus orbis erat.
Thermodoontiacam spoliauit Amazona baltheo,
Huncq; Mycenci regis ad ora tulit.
Nec Cacus Herculeas uires & pondera clauæ
Fugit, ubi auersas traxit in antra boues.
Sed iacuit, foribus linquens affixa cruentis,
Que dederat letho perditus ora uirum.
Centauros solita domitos uirtute peremit,
Pirithoi cupidos dissociare torum.
Amphitryoniadæ pactam quoq; Deianiram,
Eurythus optaret quum rapuisse ferox.
Foedisfragum rapta fixit Calydonide Nestum,
Eueni ut tumidas exuperauit aquas:
Sanguine qui moriens tibi Deianira fluentem
Pestifero uestem tristia dona dedit.
Neleos undenam sobolem, patriamq; domumq;
Diruit, in Pylis dum grauiora parat.
Vnus ab it tanta Nestor subtractus ab ira,
Posset ut in Phrygios utilis ire suis.
Bergion, Albionemq; tibi Neptune creatos,
Sistere dum uellent prætereuntis iter,

Ad Rho-

Ad Rhodanū & lapidū campum, cessante pharetra
Fundere Gnosiaci noxia tela soli:

Imbribus adiutus lapidum, Ioue pauca rogato,

Vicit, & inceptam protulit inde uiam.

Prostrauit cetum, soluit scopuloq; puellam

Hesionam, Phrygio Laomedonte satam.

Mercedem & tædas natæ tantiq; laboris

Cum patre, diuino semine pactus equos.

Periurum posthac regem, & promissa negantem

Vltus, in Iliacos prælia magna tulit.

Deleuitq; urbem, & populos cum rege peremit,

Abduxitq; illi qui puer unus erat.

Sumere quem Priami nomen uicinia fecit,

Hunc redimens auri pondere ab hoste graui.

Extremam Italiae quum prædo Lacinius oram,

Græcia quæ magna est, in scelus omne daret:

Multaq; diripiens infestior omnibus esset,

Concidit Alcide percutiente manu.

Condita Iunoni qui templa Lacinia dixit,

Quoq; iacent furis mons sibi nomen habet,

Alcmenæ genito, seuorum est causa laborum,

Dixerat Eurystheus, maxima Iuno tibi.

Atq; hinc Alciden telo penetrare trifurco,

Iunonis mammam non timuisse ferunt.

Terrigenum superi tremarent quum prælia quisq;

Interiore poli sede receptus erat.

Nutabat curuum nimio sub pondere coelum,

Casuros

Scyria cui Pyrrhum Deidamia parit.
 Andromache est, aut Hermione Peripelea Pyrrho
 Foeta. Moloſus at est ortus ab Andromacha.
 Hunc genuisse ferunt Polydectam, nullaq; certa est
 Mater: & ignotum, uir, mulier ne fuit.
 Vulcanum regina Ioui tulit inclyta Iuno:
 Quem Lemni fabrum, Mulciberemq; uocant.
 Huic Præneſtinae fundator Cæculus urbis
 Filius, ambiguo contigit è thalamo.
 Cacus & Herculeis oppressus uiribus olim,
 In sua dum tractas diripit antra boues.
 Dum tua Vulcanus cupido petit ora Minerva,
 Oscula dum pugnas, uimq; pudica fugis:
 Natus Erichthonius sparso de semine terræ
 Dicitur hoc Cephali Procris amica sui.
 Hoc Boreæ coniunx, matrum decus, Orithyia,
 Et rex Pandion Atticus exilijs.
 Esse duas perhibent genitas Pandione Progen,
 Quæ Thracum regis Tereos uxor erat:
 Et quæ trunca fuit linguam Philomela, scelesti
 Ne facinus posset Tereos ore loqui.
 Nulla tamen genitrix, positis tot in ordine natis,
 Emicuit, cuius nomina fama gerat.
 Tullius inde tibi Vulcane est Scruius ortus,
 Cressia cui mater Corniculana fuit.
 Coniugit huic duplex, uario sed pectore nata:
 Hæc maior fuit, hæc Tullia dicta minor.

Venter abest. Aruntis erat prior, altera Luci
 Vxor: Tarquinius quos pater ediderat.
 Dissimilis natura fuit: pius ille, ferocem
 Hic animum gessit: dissimilisq; torus.
 Fato animos iunxere, perit minor, et perit Arunt,
 Lucius et maior conueniuntq; duo.
 Quid moror! impulsu iam sumptæ coniugis, ille
 Regalem ascendit, corripuitq; gradum.
 Dumq; socer pròdit solium capturus, ab illo
 Pellitur, et multo uulnere plangit humum.
 Audierat coniunx, regem uisura maritum
 Profiliit, rapidis in fora uecta rotis,
 Dum redit, auriga est uiso genitore perempto
 Territus, et frenis iam retinebat equos.
 Nata uetat, patriosq; iubet proculcet ut artus
 Curribus, et scindat uerbere quadrupedes.
 Filia dura quidem, atq; omni damnabilis æuo,
 Cumq; uiro et natis funere digna graui.
 Hippotæ Serg esta Ioui te filia Trois,
 Aeole non ficto nixa putatur auo.
 Non minus Hippotades igitur, quàm frater Acestes,
 Diceris, hæc natos uos tulit una duos.
 Multa, sed ignotis proles tibi matribus orta:
 Primaq; Ceycis creditur Alcyone.
 Tum Canacæ, et Macareus: uetito quos iunxit amore,
 Quæ solet ignotos iungere sæpe Venus.
 Misenuşq; iacens tribuit qui nomina monti

Baiaarum; praestans ære ciere uiros.
 Nec non Salmonæus, tonitrum qui imitatus Olympi,
 Fulmine sub Stygiis est reuolutus aquas.
 Hoc Tyro genita est, Neptuno foeta gemellos,
 Erithæaq; Aeoliden postmodo nacta uirum.
 Te Cephalus. Procris coniunx, uocat Aeole patrem,
 Hesperus Aurora est cui pariente satus.
 Te uocat Iphiclus, cui pota uenena Podarcem
 Serpentis natum contribuisset uolunt.
 Rex Athamas uocat, Inoe cui foeta Learchum:
 Illisit saxo quem pater inde furens.
 Et qui Portumnus, Melicerta est, siue Palemon
 Dictus, & Inous de pariente deus.
 Prima tamen coniunx Athamanti prodidit Helles
 Neiphile, unde Helles nomina pontus habet.
 Et simul aurato uectum super æquora Phryxum
 Ariete, quum nondum lapsa natasset aquis.
 E' Phryxo, ignota fluxitq; Cytorus ab aluo,
 Paphlagonum de quo terra uocata fuit.
 Aeolus est Ephyræ tibi rex & conditor altæ,
 Sisyphæ, ab antiquis creditus, esse pater:
 Quem fama Ionij Acgeiq; in littoris ora
 Abruptum est olim corripuisse iugum.
 Perdere consuetum saxo de monte reuulso,
 Fors quibus illorsum sæua dedisset iter.
 Vnde Acheronte situs, prægrandi pendere saxum
 Voluis, & elapsum rursus ad ima petis,

Nupta

Nupta tibi Merope est Peligni carmine uatis:

Qua Glaucum et magnū deinde Creonta seris.

Hunc regem accipimus defuncto patre Corinthi

Natam unam, obscuro sed genuisse toro.

Nata Creusa fuit, sponsam hanc non duxit Iason,

Cum patre quod rapta est Colchidis arte focus.

Bellerophon Glaucō est ignoto uentre creatus,

Achimene huic coniunx pignora terna dedit:

Isandrum, Hippolochū, pulchram quoq; Laodamiā,

Quae te Sarpedon de Ioue nixa fuit.

Hippolochō est alter Glaucus, sed ab ubere testō

Partus, & hic Phrygijs moenibus auxit opem.

Crithea uentorum genuit rex Aeolus: illi

E Tyro natos quattuor esse putant:

Aesona, Medae redijt cui fortior aetas

Artibus: hinc Pheritas, Alcimedonq; subit.

Hinc Amythaon adest, fratres Polymela & Iason

Aesone sunt orti: nec tamen unde, patet.

Hypsipyle Euneumq;, Thoantaq; gignit Iason,

Aurato felix uellere nomen habens.

Gignit & obscuro Philomelum corpore. Plutum

Ille, sed hic nato sit Pareante pater.

Hinc Paron appellant, quae sit Minoia primum

Dicta, quod hac sedem fixerit ille suam.

Fudit Epitropium Alcimedon. Amythaone creti

Sunt duo: & inde Bias, inde Melampus adest.

Nec quibus ē thalamis, patuit, fueratq; Melampus

Herbarumq; potens, augurioq; sacer.
 Theodamasq; illo satus est, non segnior augur,
 Suffectus titulis Amphiarac tuis.
 Mantylona, Antiphatemq; Bias de coniuge Pero
 Extulit. at geminos Mantylon ipse creat:
 Formosum Clytonem, Aurora est qui raptus ab alma:
 Et uatem, nomen cui Polyphidis erat.
 Ille Theoclimene est factus pater augure docto:
 Nec tribus his data sunt ubera certa satis.
 Antiphate est, & mater abest, generatus Oicleus:
 Haustus ab hoc satus est Amphiaras humo.
 Cui natum Amphilocho peperit coniunx Eriphile,
 Quiq; illam Alcmaeon perdere sustinuit.
 De genitore etiam prodit Batyllus eodem,
 Hoc triplex dubijs nixibus inde puer.
 Tyburtus simul, atq; Corax, Catyllus & alter,
 Moenia sunt quorum Tyburis aucta manu.

DEORVM GENEALOGIAE A' PY-
 lade uersibus conclusæ,

LIB. V.

TAntalus è Plote est nympa tibi Iuppiter ortus,
 Quem natum fama est apposuisse deis.
 Ille quidem superum fertur conuiuia fuisse,
 Arcanis summi nec caruisse patris.
 Quæ quoniam est ausus mortalia ferre sub ora,
 Pectora sunt multo pressa dolore Iouis.

Protinus

Protinus ad Stygios pulsus fuit ille recessus,
Pomaq; & inter aquas esurit atq; sitit.
Taygela huic Niobem peperit, quā prole superbam,
Teq; uiro Amphion, diriguisse canunt.
Edidit & Pelopem, tergo qui insignis eburno
Fulsit, ubi infernis est reuocatus aquis.
Quatuor inde Pelops foetus tulit Hippodamia,
Quam uictam celeri duxerat ille rota:
Lysidicem matrem Alcmena, dirumq; Thyesten,
Atreamq; ferum, Plistheniumq; simul.
Polluit Atrei thalamos scelerata libido
Fratris, & Harpagigen Plistheniumq; tulit.
Tantalus accessit thalamo sublatus eodem,
Sed prior & Pelope nata Thyeste fuit.
Cui pater impurus sese commiscuit, inde
Sanctior Aegisthus non genitore satus.
At miser Atreus natorum epulanda Thyestæ
Membra, tori obiecit fraude recepta sui.
Quem mox Aegisthus ferro confecit, & illi
Ereptum patri reddidit imperium.
Filius Atreo Euiolus fuit atq; Melampus,
Tertius Alceon, mater & omnis abest.
Plisthenio geniti Menelaus, & ipse Agamemnon:
Quos Merope exortos matre fuisse uolunt.
Hos pater Atreo fratri, quum cecit in auras,
Tradidit: inq; suam rettulit ille fidem.
Atridas hinc fama uocat, quos extulit Atreus,

Vt genitor primis fidus ab unguiculis.
Ex Helena Hermionem genuit Menelaus, Oresti
Pactam, nec Pyrrho surripiente datam.
Quo tamen occiso, rursum hanc sibi duxit Orestes,
Vt nos antiqui temporis acta monent.
Te Menelae patrem fortis uocat & Megapenthes,
Quem tibi foetura Lydia serua dedit.
Rege Mycenarum fluxere Agamemnone foetus,
Matre Clytemnestra, quos memorasse libet.
Laodice, Electra, Iphianassa, aut Iphigenia,
Pulchraq; Chrysothemis: sed nec Alesus abest.
Altera consequitur mox Iphianassa, & Orestes
Filius: huius habet semina Tisamenes.
Huius item, patuit genitrix & nulla, Corinthus:
Quo dicta est Ephyre terra uocata prius.
Alter ab hoc patris de nomine fertur Orestes
Editus. hinc populos exilijsse uolunt.
Fama Iouem magno patrem tulit Hercule factum,
Quum latus Alcmenae subdidit ille suo:
Et tribus edixit fieri de noctibus unam,
Vt posset uoto commodiore frui.
Sceminis Herculei Lydus, Lamyrusq; fuerunt,
Eurythe rex Iole quos tua nata dedit.
E Lydo Lanius processerat: abdita mater.
Herculis & stirpem tu Diodore tenes.
Teq; Sophon prodit: genitrix est neutra reperta.
Hercule ter quinum nascitur inde genus.

Deicoon

Deicoon Megara, Teriomachusq; parente,

Et Creontiades: quos pater ipse necat.

Ille etiam Oxeam genuit: cum matre peremit

Hunc quoq; dum Stygio uictor ab orbe redit.

Ex Paphia (si uera canunt) susceptus Ithoneus,

Ilus & ex aluo Deianira tuo.

Tlepolemū nixa Astyocha est, Sardumq; Cromingq;

Atq; Agilem, & Cyrnum, cognita nulla tulit.

Telephus ex Auge est, lactatus ab ubere ceruæ:

Et pater Eurypylo, tum Cyparisse tibi.

A Pyrrho Eurypylus cæsus fuit: iste dolore

Languit, arboreo stipite membra tegens.

Thessalus Alcida, Phidippus & Antiphus illo

Exorti, certum non habuere torum.

Fertur Auentinus diuo quoq; ab Hercule natus,

Matre Rhea, ut uates Andicus ore sonat.

Inde Scythes, Scythica est regio quo dicta. Gelontē

Addimus: hoc populos de duce rumor ait.

Herculis Heracles dixerunt nomen Achæi,

Quod per Iunonem præmia laudis habet:

Viribus infracta superans & mente labores,

Quos audax subiit obijciente dea.

Dictus ab altrice est idem Tyrinthius urbe,

Que Tyrins Argis proxima terra fuit.

Amphitryoniades Alcmena matre creatus

Quod fuerit, cui uir contigit Amphitryo.

At quoniam Alceus pater extitit Amphitryonis,

Alciden uatum carmina saepe uocant.
 Ipse puer geminos à cunis reppulit angues,
 Elidens tenera guttura pressa manu.
 Vastantem iuuenis Theumesia regna leonem
 Strauit, & inde humeros tergore fultus abit.
 Mox alium Nemeam iuxta, paruasq; Cleonas,
 Qui leo funestus sub regione fuit.
 Hospitio fretus pastoris forte Molorchi,
 Perculit, & claua quam dedit ille necat.
 Sunt tamen, hunc istumq; putent qui prorsus eundē,
 Et uaria priscos mente fuisse patet.
 Lerneam absumpsit ferro, sed & ignibus hydram,
 Septenum posset quum renouare caput.
 Menalium confecit aprum, quod in Arcade terra
 Monstrum erat, infesto cuncta pauore tenens.
 Hunc alij ad durum perhibent Eurysthea tractum,
 Quum nondum letho succubisset aper.
 Is tamen Arcadiae uarijs à montibus hausit
 Nomina, quos uersu non memorasse piget.
 Menalus est, Pholoe, Cyllene, atq; inde Lyceus,
 Quo Iouis etherij templa uetusta sedent:
 Parthenius, Lāpheus, Nonacris, & ipse Erymāthus.
 Vnde Erymantheum fama uocauit aprum.
 Arthemiscus item. sedenim quia Thessalis ora,
 Menala, & Arcadicum continet omne solum:
 Menaliam consueta feram sunt carmina uatum,
 Et magicos uersus dicere Menalios.

Acripe-

Acripedem ceruam, atq; auratis cornibus, olim
Menalium solita est quæ coluisse nemus,
Alcides potuit celeri comprehendere cursu,
Et capta spoliū cornu fulua tulit.
Stymphalidas summo percussit in aere telis,
Stymphalus Arcadico quas tulit orbe lacus.
Corpore tam grandi uolucres, ut lumina possent
Solis, & obducta tollere nube diem,
Taurum Cecropias immani corpore terras
Vastantem, Herculeæ perdomuere manus.
Victus & ablato cornu est Achelous ab iisdem,
Se licet in formas uerteret ille nouas.
Palma sequens illi uenit Diomede perempto,
Treijcijs olim Bistonijq; duce,
Hospitibus qui suetus equos depascere cæsis.
His cibus Alcida subiiciente fuit,
Busirin Aegypti regem, qui proxima Nilo
Diripiens, toto littore sæuus erat,
Hospitis innumeri fœdans quoq; templa cruore,
Occisum illius obtulit ipse deis.
Antæum Lybicus cui regia Lixus in oris,
Cui fuit immani corpore terra parens,
Omnibus infestum, terræq; mariq; cruentum,
Perdedit, inq; ulnis compulit ire neci,
Tum geminas pelago fertur posuisse columnas,
Qua sese Oceano porrigit unda minax.
Atq; duos montes, Abilam Calpenq; recisos,
B s Perpe-

Perpetuum solitos continuare iugum.
Hesperidum uigili mala asseruata dracone
Aurea confecta sustulit inde fera.
Geryonem triplici forma Tartesia nactum
Littora, & Hispana sub ditione pecus,
Strauit, & ablatis gregibus perduxit in ortus,
Hesperij magnum quo d decus orbis erat.
Thermodoontiacam spoliavit Amazona baltheo,
Huncq; Mycenci regis ad ora tulit.
Nec Cacus Herculeas uires & pondera clauæ
Fugit, ubi auersas traxit in antra boues.
Sed iacuit, foribus linquens affixa cruentis,
Que dederat letho perditus ora uirum.
Centauros solita domitos uirtute peremit,
Pirithoi cupidos dissociare torum.
Amphitryoniadæ pactam quoq; Deianiram,
Eurythus optaret quum rapuisse ferox.
Foedisragum rapta fixit Calydonide Nestum,
Eueni ut tumidas exuperauit aquas:
Sanguine qui moriens tibi Deianira fluentem
Pestifero uestem tristia dona dedit.
Neleos undenam sobolem, patriamq; domumq;
Diruit, in Pylios dum grauiora parat.
Vnus ab it tanta Nestor subtractus ab ira,
Possit ut in Phrygios utilis ire suis.
Bergion, Albionemq; tibi Neptune creatos,
Sistere dum uellent prætereuntis iter,

Ad Rho-

Ad Rhodanū & lapidū campum, cessante pharetra
Fundere Gnosiaci noxia tela soli:

Imbribus adiutus lapidum, Ioue pauca rogato,

Vicit, & inceptam protulit inde uiam.

Prostrauit cetum, soluit scopuloq; puellam

Hesionam, Phrygio Laomedonte satam.

Mercedem & tædas natæ tantiq; laboris

Cum patre, diuino semine pactus equos.

Periurum posthac regem, & promissa negantem

Vltus, in Iliacos prælia magna tulit.

Deleuitq; urbem, & populos cum rege peremit,

Abduxitq; illi qui puer unus erat.

Sumere quem Priami nomen uicinia fecit,

Hunc redimens auri pondere ab hoste graui.

Extremam Italiae quum prædo Lacinius oram,

Græcia quæ magna est, in scelus omne daret:

Multaq; diripiens infestior omnibus esset,

Concidit Alcide percutiente manu.

Condita Iunoni qui templa Lacinia dixit,

Quoq; iacent furis mons sibi nomen habet,

Alcmenæ genito, seuorum est causa laborum,

Dixerat Eurystheus, maxima Iuno tibi.

Atq; hinc Alciden telo penetrare trifurco,

Iunonis mammam non timuisse ferunt.

Terrigenum superi tremarent quum prælia quisq;

Interiore poli sede receptus erat.

Nutabat curuum nimio sub pondere coelum,

Casuros

Casuros poterat terra timere deos.
Protinus Alcides magno sociatus Atlante
Orbem humeris subiit, sustinuitq; suis.
Aut cum fessus Atlas humerum mutare pararet,
Herculis interea membra tulere polum.
Ductaret quum fortè boues Tyrimthius olim,
Qua Siculum cohibent littora longa fretum:
Ecce uorax anus una pecus furata Charybdis,
Cœperat abstrusis occuluisse locis.
Amphitryoniades tumidas hanc misit in undas,
Quas illa absorbens, ut pecus antè, rapit.
Hinc Erycem Butæ, Siculas qui rexit habenas,
Viribus eximium, castibus ipse necat.
Plutonem Pylis, ipso oppugnante, fauentem,
Percussit teli cuspide tergemini.
Quod nisi Peonijs foret ille adiutus ab herbis,
Omnia morte premens, ipse peremptus erat.
Erginum Orchomeni mira feritate tyrannum
Sustulit, atq; urbi libera colla dedit.
Ad Sagarim fluuium, qui Lydia temperat arua,
Seuus inauditi corporis anguis erat:
Hic homines rapiens, et agros et cuncta terebat,
Qui tamen Herculeo robore cæsus obit.
Iussus ad Hesperios olim dum pergeret hortos,
Deuius à recta cœperat ire uia.
Caucason ingressus, uinctumq; Promethea uidit,
Pascentemq; iecur non percuntis auem.

Quem

Quem miserans, aquilam fixit, qua cesa sagitta est,
Dicitur hæc astris esse relata poli.

Pirithoum Theseus Stygias comitatus ad umbras,
Stabat in inferno carcere uinctus adhuc.

Id postquam Alcides didicit, per operta Laconum
Tenaron ingressus, limina Ditis adit.

Liberat Aegiden, triplici ligat inde catena
Cerberon, abstractum donat habere uiro.

Soluit & Alcesten Pelia, pro coniunge mortem,
Quæ subit Admeto, uiuus ut ipse foret.

Rettulit hanc illi, Stygioq; ex orbe retractam,
Rursus in aerio sistere posse dedit.

Comperit infernis cum iam rediisset ab undis,
Nescio quem Thebis imperitare Lycum.

Ceperat hic solium uiolento iure, subacta
Herculis & Megare coniuge latus erat.

Deiectum regno occidit, Thebasq; tyranno
Soluit, & oppressa dempsit ab urbe iugum.

Mox furijs captus, seu a Iunone magistra,
Vxorem & natos sustulit ense suos.

Eurytus Oechaliæ natam promiserat illi
Rex Iolen, stabili iungere connubio.

Fallentem Alcides, & tradere uelle negantem,
Perdidit illius cum patriaq; domum.

Inde Iolem raptam tanto dilexit amore,
Illius ut iussu quodq; subiret opus.

Senserat id coniunx, & Deianira morantem

*Allicere ad sese credula posse uirum.
Acceptam à Nesso uestem pia dona marito
Coniugis immemori misit habenda sue.
Induerat missam, quæ dum uenatibus instat;
Humidus & toto corpore sudor abit,
Ipsius occulto penetrauit membra ueneno:
Quod, nisi mors potuit dira leuare nihil.
Concidit ille igitur muliebri uictus amore,
Qui nihil inuictum liquit in orbe ferox.*

FINIS.

INDEX

A Bas	442.476	ægeon	446
abila	495	ægiale	449
absyrtus	446 (473	ægialeus	465
Acasta 149.469.acastus		ægina	464
accipitris et lusciniæ apo		ægisthus	442.492
logus	15	ægle	448
aceste 465. acestes	487	Aello	143.471
achæus, achiui	480	emulatio duplex	13
achelous	147.464	Acneās	197.461
achemenides	485	eneas secundus	462
acheron	445	eneum jeculum	11
acheffomenus	465	Acoli profapia	487
achilles	197.467.485	æon	449
achimene	489	æones	446
achlys 83. acis	470	Acrumna Noctis F.	139
acmon	175 (483	Aefacus	461.483
acrior ⁹ 476.acrifius	442	æfapus	144
actæa	141.468	æsculapius	450
actæon 450. actor	474	æsippus	467
actorius	472	æson	489
Admete 149.adonis	445	æstatis descriptio	43.93
adraftus	443.450	æstate quali uictus ratio	
Acacus	197	ne utendum	43
ædon 456.æetes	193.446	etatum quatuor descri-	
ægeus	472	ptio	9
		ether	

INDEX.

<i>æther</i> 440. Noctē pro-	<i>alcinous</i> 471
<i>gnatus</i> 131	<i>alcmaeon</i> 490
<i>æthiops</i> 466	<i>alcmena</i> 193. 485
<i>æthiopes</i> 450 (466	<i>alcmena una nocte et lo</i>
<i>æthra</i> 463. 472. <i>atlantes</i>	<i>uis et Amphitryonis cō</i>
<i>ætulus</i> 474	<i>gressum passa.</i> 63. 67
<i>Agamemnon</i> 491	<i>alcione</i> 449. 470. 487
<i>eius proles</i> 492	<i>alecto</i> 445. <i>alesus</i> 492
<i>agathon</i> 461	<i>alexicacos Apollo cur di</i>
<i>agaue</i> 141. 195. 443. 468	<i>ctus</i> 451
<i>agauus</i> 461	<i>alexirhoe</i> 461. 483
<i>agenor</i> 442. <i>eiusq; pro-</i>	<i>aloeus</i> 446
<i>sapia</i> 443	<i>alphenor</i> 456
<i>agiles</i> 493. <i>aglaia</i> 189. 193	<i>alpheus</i> 147. 466. 467
<i>agriculturae præcepta.</i>	<i>althaus</i> 461. <i>althea</i> 475
29. 31 <i>et inde</i>	<i>alysius</i> 457
<i>agrippa</i> 462	<i>Amalthæa</i> 471
<i>agrius</i> 197. 475	<i>amata</i> 470
<i>agryceus</i> 454	<i>amathyia</i> 468
<i>Aiax</i> 485 <i>Alba</i> 462	<i>ambrosia</i> 449
<i>albiū</i> 496. <i>albiones</i> 471	<i>amicitia</i> 139. <i>amiclus</i> 459
<i>albula</i> 462. <i>alceus</i> 485	<i>amicus fratri non faciē-</i>
<i>alcathoos</i> 462. <i>alceō</i> 491	<i>duſ æqualis</i> 53
<i>alceſte ab inferis reducta</i>	<i>amor</i> 440. 480
<i>per Herculem</i> 499	<i>amor deorum pulcherri</i>
<i>alcides</i> 493	<i>mus</i> 131
<i>Alcimedon</i> 489	<i>amor Veneris comes</i> 137
	<i>amo-</i>

INDEX.

amoris uis	121	anteus	440.	anthea	93
amphiaraus	443.490	anthos	473.	antia	442
amphilochus	490	anticlia			483
amphimome	468	antigone			444.
amphion	442.449	antigonus			472
amphione	443	antiloachus			473
amphiro	149	antimachus			476
amphirhoe	467.469	antiodon			460
amphitrite	141.191.468	antiopa			442
amphitryo	485	antiphates	483.490		
amphitryoniades	493	antiphonus			461
amulius	462	antiphus	460.493		
amycus	472.476	Aon, aonia, aonides			
amymone	197.442.472	Muse	471.479.482		
amythaon	363.489	Apate	138.	apeliotes	447
Anaurus	99	aphidas			476
anchises	461	aphricus			447
ancilla liberos habes mo		aphrodite. 445	cur dicta		
testa	43	Venus			137
androgeus	481	amphrogenia			445
andromache	460	apis			442
angitia	446	apollo	191.446.449		
animal qui primus occi-		apollo primus			445
derit	474	apollinis cognominu ra			
anna	443 (495	tio	451.	inde	
antheus Herculi domitus		apri ab Hercule domiti			
antegorus	456	aria cognomina	494.		
		C		apsen-	

INDEX.

apfeudes	468	arne	93.99
Aquilo	447	arthemifcus	494
Arabs 450.	aræus 477	artemis 455.	aruns 487
arationis tempus & mo-		aruorum cultus Polym-	
dus	30.35.37.45	nia inuentum	478
arborum fationis Thalia		Asbolus	79
inuentrix	478	ascalaphus	445.474
Arcadiæ montes	494	ascanius	460.462
arcas	447.449	asclepius	458
archemorus	456	ascra, miser uicus	47(469)
arcturi ortus	43	asia nymphe	149. 448.
arctus	79 (467	asius 482.	asopws 464
ardescus 147.	ardiscus	assaracus	459.461
aretes 473.	arethusa 448	asterie	153.447.449.452
argæus mons	159	asteropus	465.
argenetes	454	astra	156
argentea ætas	9 (447	astræus, astrea	151.446.
argēs 133.	argestes 151.		447.466.467
argæus	450	astynaax	460
argia	443.444	astycratia	456
argulus	459	astyl ⁹	476.
argyrotoxus	454	astyocho	493
ariadne	193.481	Atalāta	442. 472 & 475
aricia 472.	arimæ 145	athamas	488.
arion equus	(73	athis	462
arisba 461.	aristeus ¹ 95.	atlas 161.	coeliger. cad.
	450.463		448
		atreus	491.
		atride.	ibid.
		atropos	83. 139.189.440
		auararæa	459
		auda-	

INDEX.

audaciam ad diuitias iu-
uare 23
auentinus 462. 493
augeus 482. augis 493
aureum seculum 9
aurora 149. 446
auroræ proles 151. 195
aurora laborem promo-
ueri 43
ausonius, ausonia 483
auster 447
autolia 441. 483
autolius 441. 482
autōoe 195. 443. 449. 468
autonome 141. auto⁹ 450
autumni descriptio 45
Axius 465. Azidas 474

B

Babactes 456
babylon 450
bacchemon 485
bacchus 449
bacchi cognomina 456
inde
bacchi proles 456 (193)
baccho nupta Ariadne.
bactes 456. balius 448

bassarus, bassara uestis,
et locus 455
bathyllus 470
Beatorum insulæ 13
bellerophon 147. 489
belus 442. 443
bergios 471. 496
Bianor 476. bias 490
biantis 473
biblinum uinum 45
bimater . 457
biblis bōa 442 446. 465
bonorum malorumque
summa in dijs 51.
boreas 151. 447
boreæ uis 39. 41
branchus 450
briareus 133. 169. 175. 177

446

briarei sedes 183
briton 476. bromius 457
bromus 477
brontes 133. 470
bryseus, brysea urbs. 458
Bucolium 459
būsyris 470. Herculi

C 2

do-

INDEX.

domitus	495	capetus	462
buthes	472	capra æstate pingues	43
C		capua unde dicta	462
Caballinus fons	479	capys 461. carduus	456
cacus 486. Herculi domi		carthago	458
tus	496	cassandra	460
cadmus	195.443	cassiopea	442
cadmo nupta Harmonia		castalius fons, castalia,	
191		castalides Musæ	480
Cacias	447	castimira 461 castor	482
cæcul ^p 486. cæneus	477	catyllus	496
caicus	147.467	caunus	446.465
calais	448.449	Cebrion	461
calciope	446	celeno	449
calisto	447	celius 441. ceneus	77
callianassa	468	centauri 476. eorumq;	
callianira	468	nomina. ead.	(496
calliope	129.450	centauri Herculi domiti.	
callirhoe	143.149.195	cephalus	195.486.488
calpe	495	cephisus	464
ealydonius aper	475	cerberus 145. Herculi ab	
calypso	149.197.448	inferis abductus	499
camander	460	cerberi officium	179
camœnæ	478	cerceis 149. ceres	155.195
canace	487	ceres prima.444. secun-	
candiope	482	da	469
cantio	459	cerrha 452. certaldus	439
		ceto	

INDEX.

peto 139. 143.	creyx 481	clymen 149. 159. 448. 468
Chaon	461	466. 468. 469
chaos	131. 439	clyonius 473
charites	188	clypei Herculei descri-
charitum sedes	127	ptio 75. inde
charon	440	clytemnestra 481
charybdis 498 (145		clytis 149. 469
chedria 449. chimera.		clytion 459. clyton 490
chiron 469. phillyrides		cocytus 445 (167
197		coelibatus incommoda.
chloris 443. 456. 473		coelum 316. terræ. F. 131
choræbus 460		coeli et terræ Ff. 440. inde
chreseis 469		coeli genitalia à Saturno
chromis 476		filio execta 135
chromius 473		coelius 440. eius propa-
chronis 446. 448		go 444. coeneus 477
chrysaor 143		creus 133. 446. 447
chrysaonis proles 195		coniugij boni commodi-
chryfocomus 454		tas 167
chrysothemis 492		connubia, Eratus Musæ
Cicadas rore pasci 93		inuentum 478
cilix 443. cinyras 444		contentio 139 (13
circe 193. 446. 463		contentionis duo genera
circes filij 197		conuiuandi modus 25. 53
Clarius 453 (467. 477		corax 490
cleodoxe 456. clio 129		corinthus 450 (492
clotho 83. 139. 169. 440		corniculana 486.

INDEX.

coronis	450.476	cymodoce	141.467
corufice 463	corus 447	cymopolia	183
corymofa	480	cymothoe	141.467
cottus 133.169.171.175		cynathus	452
cotti fedes	183	cynofura	447
Craterus	197	cynthia, cynthius	452
credulitatis pernicies 27		cypariffus	493
creō 489 creōtiades 493		cyprigena cur Venus 137	
creus 133.creufa 460.462		cyprogenia	445
crimnifcus 465. crio 151		cyrene	450.463
crifie	149	cyrnus	493
critheus	488.489	cyrra, cyrreus	454
critō 466.cromenos 461		cythera, cytherea	449
cronis 469. crotope 460		cytherea cur Venus 137	
Cupiditatis fedes	127	cytheron, cytheriades	
cupido	441.445	Mufe	479
Cyane	446.469	cytorus	488
cyclopes 133 unde di-			
cti.	ibid.		
cydippe 468 (471		D	
cygnus Martis F. 63.69.		Dædalion	441.481
cygni & Hercules pu-		dæmones ex hominib. 11	
gna 93.inde		Damafithon	456
cygni mors	95	danae, danaides	442
cyllarus 476.cyllene 441		danaus	ibid.
cymatolege	141	danis 476. daphne 463	
cymo	141.468	daphnis	460.461
		dardanus, dardania	450.
		459	

daunus,

INDEX.

daunus, daunia	483	455.474	
Deianira	475	dictys	476. dido 443
deicoon	493	dies	440
deidamia	486	dies interdum mater, in	
deimos	79.99.190	terdum nouerca	61
deiopaa	468	dies Nocte prognatus	138
deiphile	443.475	dierum obseruatio	57
deiphobas	460	diffidentiae perniciēs	27
delia 455. delius	452	dij hominum custodes in	
delos unde dicta	453	terris multi	19
deli nomina diuersa	452	dij sacrificandum	29
demoleon	476	in Dij bonorum malo-	
demophoon	472	rumq; summa	52
deorum obseruatio	53	dimidium plus toto	3
deorū periurium qualiter		dimocoon	462
puniri solitum	181	diocles 466. diomede	
deos inter homines obuē		475	
fari actionū arbitros	19	diomedes Herculi domi-	
desideriū Veneris comes		tus	495
137		dione 149.469.472.480	
deucalion	448.481	dionysus 193.441.448	
dexamena	468	481	
Diana 191.440.449.455		dionysus 457. dirce	446
diane cognomina	455.	dithyrambus	457
inde		diuitiae quae optime	23
dice 189. dicomoon	461	diuitiarum parandarum	
dictyna, dictynus mons.		ratio	29

INDEX.

dolores 139	dolus 440	Enceladus	449
domus imperfecta nō re		endelechia	452
linquenda	55	ennius 471.	enyo 143
donatio bona	27	Epaphus	441
doris 141.149. 463. 468.		epialtes	471
469		ephyre	458.458.492
dorus 470 dorydon 491		epimetheus	161.448
dorylas	476	epimetheo suscepta Pan	
doto	141.468	dora, omnū malorū	
dryalus 79. dryas 77.482		causa hominibus	7
drymo 468. dymas 482		epinitus	456
dynamene	141.467	epitesia	460
E		epitropius	489
Ebuleus	441	Erato 129.141.468.478	
echemon	461	eraphiotes	457 (440
echephron	473 (483	erebus 131	eius q; filij
echidna 145. echimene.		ergimus Herculi domitus	
Egestas	440	498	
Eione	141.468	erichthonius	459.486
Electra 141.149.449.450		eridanus 147.467	(459
459.492		eridupos 477.	erigone.
electryon ab Amphi-		erimnyes unde proгна-	
tryone casus	65.71	te	137
eleus	457	eriphile	490
eleuthera	127	ericina	471
Emathia	479	erymanthus, erymäth-	
emathion	195	us aper	495
		ery	

INDEX.

<i>erynomo</i> 485.	<i>eryphile</i>	<i>euryale</i> 470. 482. 443.
<i>erychia</i> 143 (443		<i>eury'ia</i> 141
<i>erythreus</i> 484.		<i>eurycides</i> 450
<i>eryx, Erycina</i> 445. 473		<i>eurydice</i> 473. 485
<i>eryx Herculi domitus</i>		<i>euryma</i> 470
498		<i>eurymedes</i> 470
<i>Esipi</i> 459	<i>Eteocles</i> 444	<i>eurymedon</i> <i>ibid.</i>
<i>Euadne</i> 474		<i>eurynome</i> 149. 189. 443.
<i>euagore</i> 141. <i>euan</i> 457		450. 463. 469.
<i>euander</i> 458. 484		<i>eurynomus</i> 476
<i>euarne</i> 141. 467 (468		<i>eurypylus</i> 493
<i>euchios</i> 458. <i>eucrate</i> 141.		<i>eurystheus</i> 485
<i>eudora</i> 141. 149. 449. 468		<i>eurythea</i> 195
<i>eudorus</i> 484 (469		<i>eurytus</i> 496. <i>eurytio</i> 149
<i>euenus</i> 147. 467.		<i>eurytus</i> 476. <i>Herculi do-</i>
<i>eubios</i> 458		<i>mitus</i> 499 (dus 77
<i>eulimene</i> 141. 468		<i>euterpe</i> 129. 478. <i>exa-</i>
<i>eumelus</i> 458		F
<i>eunice</i> 141. 468		<i>Falx Saturni adamanti-</i>
<i>eunomia</i> 189		<i>na</i> 135
<i>euphrosyne</i> 189. 449		<i>fama</i> 440
<i>eupompe</i> 141. 468		<i>famae cura habenda</i> 57
<i>euroauster</i> 448		<i>fames</i> 440. <i>ignaviae co-</i>
<i>euronotus</i> <i>ibid.</i>		<i>mes</i> 23. 31 <i>inde</i>
<i>europa</i> 443. 149		<i>fatum, Noctis filia</i> 137
<i>europæ raptus</i> 481		<i>Faunus, fauna,</i> 470
<i>europa</i> 469. <i>eurus</i> 447		<i>fauonius</i> 447
		C 5 <i>Per</i>

INDEX.

<i>Ferreum seculum</i>	14	<i>Gelonus</i>	493. <i>genij</i> 484
<i>figulus figulo inuidet,</i>		<i>gerion</i>	143. 195. <i>Herculi</i>
<i>etc.</i>		<i>domitus</i>	496
<i>Flora</i>	473	<i>gigantes Terra prognati</i>	137
<i>flumina non citra religionē transeunda</i>	55	<i>Glauc-</i>	141. 477. 469
<i>in Fluuiorum alueū non meindum</i>	57	<i>glaconome</i>	141. 468
<i>fluuiorū progenies</i>	147	<i>glaucus</i>	481
<i>Fontis descriptio</i>	45	<i>glaucus alter,</i>	<i>ibid.</i>
<i>cū Fratre etiam ludente</i>		<i>Gree</i>	143
<i>adhibendus testis</i>	27	<i>gracia magna</i>	497
<i>Fraus</i>	139. 440	<i>granicus</i>	147. <i>gratie</i> 449
<i>frumenti uertendi tempus</i>	45	<i>gratiarum domus</i>	127
<i>fucis similes ociosi</i>	23	<i>grenicō</i>	467. <i>gorge</i> 475
<i>mulieres</i>	167	<i>gorgitiō</i>	461. <i>gorgō</i> 439
<i>fulgur & fulmen unde Ioui</i>	159	<i>gorgones</i>	143. 470
<i>furie</i>	445	<i>gorgophon</i>	485
<i>furiarum tempus</i>	61	<i>gratia</i>	440. <i>gratie</i> 189
G		<i>grynaeum nemus, gryneus Apollo</i>	454
<i>Galatea</i>	141. 467. 470	<i>gryneus</i>	476. <i>grynua</i> 454
<i>galaxaure</i>	149. 469	<i>gygātomachia</i>	169. <i>inde</i>
<i>galene</i>	141. 468	<i>gyges</i>	133. 169. 175. 177
<i>Ganymedes</i>	459	<i>gygis sedes</i>	183
<i>garamas</i>	459. 493	H	
		<i>Halia</i>	468
		<i>haliacmon</i>	147
		<i>halia</i>	

INDEX.

halimedo	141.468	heracles	493
halius	473	hercules 193.441. et q. fi	
harmonia	191.195	lij	492
harpagige	491	hercules Iouis ex Alcme	
harpalico	448.482	na F.	63.69
harpyia	143.471	hercules quartus	449
hebe 191 Herculi nupta.		hercules unde dictus	493
193.473		hercules furens	499
hecate 153. opum largi-		herculis aduersus Cygnū	
trix	153.456	pugnaturi armatura	73
hecates laus à præstan-		herculis ad inferos de-	
tia	153	scensus	498
hector	460	herculis cognomina	493
hecubæ proles.	ibid.	herculis columnæ	495
helenæ	480	herculis cum Marte pu-	
helenus	460	gna	97
helicaon	ibid.	herculis & Cygni pu-	
helice	93.447	gna	95 inde
helicon, heliconiades Mu-		herculis interitus	499
ſæ	123.478.479	herculis labores	495.
helimus	477	inde	
hellanus	448	herculis ſcutū quale	75.
hellaros 449. hellas	448	77 inde	
helle, helleſpontus	488	herculi caſa hydra	145
helope 470. helops	476	domitus Geryon	195.
hencti 461. heniocha	71	496 leo Nemeæus	147.
heptaporus	147.467	herculi nupta Hebe	193
		her	

INDEX.

hermaphroditus	445	hippocrite 121 . hippocrite	
hermes	448	nides	429
hermes trismegist.	466	hippolagus	482
hermione	443. 474. 486	hippolytus ab Aescula-	
hermus	147. 467	pio ad uitam reuoca-	
heroum etas	13	tus	450 (472)
heroiſ clades ad Thebas		Hippolytus, Hippolyta.	
& Troiam	ibid.	hipponoe	141. 468 (468)
hesiodus opilio, carmen		hippotes, hippotades.	
à Musis doctus	123	hippothoe	141. 468 (467)
hesiodus carmine uictor,		hippothous	461.
tripode donatus	49	hircæus	470
hesiodi nauigatio	49	hirundo uere prodit	43
hesiodi pater Cuma A-		historiæ inuentrix Clio	
ſeram nauigando pro		Holmium	123 (477)
ſectus	47	hominum ſortis uarietas	
heſione liberata Nerei-		ex Iouis conſilio	1
di	459. 485. 497	hominibus cur tradita à	
heſperethuſa	448	ſuperis iuſticia	21
heſperides	143. 448. No-	honor	445. hopleus 77
ctis F. f.	139	horæ	5. 189. 446
heſperus	488. 445	hoſpitem & ſupplicem	
Hicetaon	459, hieræ 468	ledere, par delictū	25
hippomanes	442. 472	hoſpitalitatis ratio	53
hippaſus	476	hyas, hyades	448
hippo	149. 469	hydra lerneæ	145
hippodamia	462. 467	hyemis deſcriptio	97. 39
		byleus	

INDEX.

<i>hyleus</i>	476	<i>ignigena</i>	458
<i>hylonome</i>	<i>ibid.</i>	<i>ilia Rhea</i>	462
<i>hymante</i>	450	<i>ilioneus, ilione</i>	456. 460
<i>hymeneus</i>	456	<i>ilithya</i>	190. 455
<i>hyperion</i>	151. 446	<i>ilus, ilione, iliū</i>	459. 493
<i>hypermetra</i>	442 (le 456	<i>Imbreus</i>	477
<i>hypernius</i>	474. <i>hypsipy</i>	<i>Inachus</i>	464
I		<i>in dustria hominibus opti</i>	
<i>Iacchus</i>	457	<i>ma</i>	35
<i>ialmenus</i>	474	<i>iniuriæ perniciēs 17 pœ-</i>	
<i>ianassa</i>	468	<i>na qualis à dijs infer</i>	
<i>ianira</i>	149. 468. 469	<i>ri solita.</i>	<i>ibid.</i>
<i>ianthe</i>	149. 469	<i>ino, inous</i>	195. 488
<i>iapetus</i>	133. 446. 448	<i>inoc</i>	443
<i>iapeti progenies</i>	159	<i>insula beatorum</i>	13
<i>iartbas</i>	481 (446	<i>inuidia</i>	440
<i>iasius</i>	195. 442. <i>iason</i>	<i>io</i>	441. 464
<i>iasoni rapta Medea</i>	197	<i>iocasta</i>	444
<i>Icarus</i>	459	<i>io laus Herculis auriga.</i>	
<i>Ida</i>	197. <i>idæus</i>	63. 71. 87. 450. 485. 499	
<i>idomeneus</i>	481	<i>iole rapta Herculi</i>	492
<i>idothea</i>	463	<i>ionius</i>	458
<i>idylia</i>	149. 193. 469 (37	<i>iouis consilio diuersam es</i>	
<i>ignauia comes, fames</i>	23.	<i>se hominum sortem</i>	1
<i>ignauia detestatio</i>	35. 37	<i>iouis mens aliàs alia</i>	37
<i>ignis à Prometheo dijs</i>		<i>iouis oculus omnia uidēs</i>	
<i>surreptus</i>	5. 154	<i>iphates</i>	460 (21
		<i>iphi-</i>	

INDEX.

<i>iphimedia</i>	471	<i>Iupiter secundus</i>	444
<i>iphicleus</i> 485	<i>Alcmene</i>	<i>eius soboles</i>	449
<i>et Amphitryonis F.</i>		<i>Iupiter tertius</i> 469.477	
63.69		<i>iuramentum</i>	139
<i>iphiclus</i>	488	<i>iusticia cur solis homini-</i>	
<i>iphigenia</i>	492	<i>bus tradita à superis 21</i>	
<i>iphinous</i>	476	<i>iusticia uirgo, Iouis filia:</i>	
<i>Iphthima</i>	459	19	
<i>ipsea</i> 446. <i>ipseus</i> 464		<i>iusticie neglecte poena:</i>	
<i>irene</i> 189. <i>iris</i> 143		17 <i>et custodite pre-</i>	
<i>iris quādo mitti solita</i> 181		<i>miū à dijs quale. ibid:</i>	
<i>Isander</i>	489	<i>iustum esse, periculosum</i>	
<i>isis</i>	441.448	<i>iam</i>	21
<i>ismene</i> 444. <i>ismenus</i> 456		<i>iuturna</i>	483
<i>ister</i> 147.467. <i>isus</i> 461		<i>ixion</i>	476
<i>ithoneus</i>	493	<i>ixionis poena</i>	477
<i>itylus</i>	456	L	
<i>itys</i>	474	<i>Labdacus</i>	443.444
<i>Iulia gens</i>	462	<i>labor</i>	139.440
<i>iulius</i>	<i>ibid.</i>	<i>labor hominibus destina-</i>	
<i>iuno</i> 155.355.469 <i>eiusq;</i>		<i>tus à dijs</i>	29
<i>proles</i>	473	<i>laboris commendatio</i> 21	
<i>Iuno postremò Ioui nu-</i>		<i>laborē promoueri auro</i>	
<i>pta</i>	191	<i>ra</i>	43
<i>Iunonis filij</i>	191	<i>lacedamō</i> 443. 450.459	
<i>iupiter</i> 157.441 <i>in Creta</i>		<i>lachesis</i> 83.139.189.440	
<i>educatus</i>	157	<i>lacinius latro, Lacinia</i>	
		<i>Iuno</i>	

INDEX.

luno	497	leo Nemeæus	145
ladon	147.467	leonis irati descriptio	97
læda 480.	laertes 483	leonū inter se cōgredien-	
laertiades	483	tiūm descriptio	95
lagia 452.	laius 444	leucosia	464
lampetusa	466	leucothoe	485
lampetia	446.466	liachmon	467
lampheus	494	liagorē	141.468
lampsacius	443	liber	457
lampus 459.	lamyr ⁹ 492	liber primus 441.	secun-
laocoon	461	dus	ibid.
laodamas	473	liberalitatis commenda-	
laodamia	483	tio	27
laodice	460.	liberis gignendis quando	
laomedia	141.468	danda opera	55
laōedō 459.	laothoe 461	libethrus, libethra, libe-	
lapitha, lapithæ	450	thrides Musæ	479
lapitharum pugna	77	libya 441.	libysinus 455
lara, larunda, lares	484	licentia	139
latinus	197.462.470	lichione	482
latona	147.153	ligna quando secanda	31
latonæ proles	191	limnoria	468
latreus 477.	lauces 450	linguæ parçæ thesaurus	
lauinia	462.470	optimus	53
lausus 452.	learchus 488	linus	450
lemnus 486.	leneus 459	litigium	440
lenobates	ibid.	lixus	495
		Læmius	

INDEX.

Loemios Apollo	452	lyriope	464
loxias	454	lysianassa 141. lysica	491
Lucifer	151. 481	M	
lucina	191. 455	Macareus	487
lucra mala damnis æqua		machaon	451
lia	27	Meander 147. 465. 467	
lucri amor	25	menalia fera, menalij	
luna	149. 446	uersus	494
luna unde dicta	455	menalius	457
lusciniæ & accipitris a-		maia	191. 449
pologus	15	maiestas	446
Lybs	447	malum consilium cōsul-	
lyæus	457	tori pessimum	19
lyæus mons	458. 494	malorum inter homines	
lycaon	461. 446. 447	causa, Pandora & py-	
lycaste	461	xis	7
lyceus 442. lycepes	477	manibus illotis nō sacri-	
lychione	441. 450	fican dum dijs	55
lycidas	476	mantyon	490
lycius, lycus	453	manto	450. 464
lycorias	468	marica	479
lyctus 157. lycurgus	482	mars 191. 473. ab Hercu-	
lycus 476. Herculi domi-		le uulneratus	91. 99
tus	499	martis filij	191. 474
lygea 468. lygia	464	martis & Herculis pu-	
lygur, lygures	467	gna	99
lynceus	442	medea 193, Iasonira-	
		pta	

INDEX.

pta	195.197	menalippus	475
medeus	197	menelaus	498
mediocritas	obseruāda.	menestho	149.469
51		menippe	141.468
medificaste	461	menoetius	159
medon	476	mera	442
medus, media	472	mercature precepta	49.
medusa	143.470	51	inde (6
megara	445	mercurius	484. Argicida
megapenthes	492	cuius dona	ibid.
megara	493	mercurius	Iouis ex Ma
megareus	475	ia F.	191
melampus	491	Mercurius Nili F.	466
melantho	463	mercurius secundus	444.
melas	473	tertius	444 quintus
meleager	475	mermerus	476
meliae nymphae	137	merope	449. 475. 482.
melicerta	488. meliō	489	
melita	141.469. 472	mesapus	472
mellis in medicina	usus à	messis tempus	29.43
quo repertus	463	mestor	461
melobosis	149.469	metis	149
melpomene	129.478	metus	440. Martis F. 191
memnon	195.459	Miletus	446
memoriae filiae, Musa	127	miliū quando seratur	91
mena	480	mimas	79. minoia
menalcus	576	minos	474. 481

D

miner-

INDEX.

<i>Minerva Bellona</i>	250	<i>uendum</i>	27
<i>Minerva ex Iouis capite</i>		<i>mulierum noxa unde in-</i>	
191.441.449		<i>ter mortales</i>	167
<i>Minerva quinta</i>	449	<i>Muse 477 Iouis ex Mne-</i>	
<i>Minervæ partus</i>	189	<i>mosyna filie</i>	127.191
<i>Misenus</i>	488	<i>Musæ Heliconiades</i>	123
<i>Mnemofyne</i>	126.133.191.	<i>Musæ unde dictæ</i>	477
477		<i>Musarum cantus in deo-</i>	
<i>Mnemofynides Musæ.</i>		<i>rum honorem</i>	123.125
480		<i>Musarum cognomina.</i>	
<i>Mnestheus</i>	475.485	477	
<i>Mnosis</i>	482	<i>Musarum encomium</i>	125
<i>Moera</i>	468	<i>Musarum munus cuius-</i>	
<i>Molorchus</i>	494	<i>modi earum cultoribus</i>	
<i>Molossus</i>	486	<i>conferri solitum</i>	127
<i>Monycus</i>	476	<i>Musarum nomina</i>	129
<i>Mopsus</i>	77.450	<i>Musarum sedes</i>	127
<i>Morbus</i>	440	<i>Mutuo accipiendi ratio.</i>	
<i>Mors 440. Noctis F.</i>	138	27	
<i>Mortis domus</i>	179	<i>Mydia</i>	452
<i>Mulciber</i>	486	<i>Myrmidon</i>	480
<i>Mulieri non fidendum</i>	27	<i>Myrrha</i>	444
<i>Mulieres æstate salacio-</i>		<i>Myrrhinus, myrrhina.</i>	
<i>res</i>	43	454	
<i>Mulieres fucis similes.</i>		<i>Myrtilus</i>	484
167		N	
<i>à Mulicrum blanditijs ca-</i>		<i>Naufragio perire mise-</i>	
		<i>rum</i>	

INDEX.

ram	51	nessus 7. Herculi domi-	
nauigatio uerna.	ibid.	tus	496
nauigationis tempus	47.	nestor 473	Herculis uiri
49 inde. usus	ibid.	bus subtractus	496
nauplius	462	nesus	462. 476
narcissus	464	Nice	15
nausicaa	473	nicostrata	456. 484
nausinous	197	nilus 147	eiusq; proles.
nausithous	197. 470. 471	466. 467	
Nedimnus	476	niobe 441. 465. 491	et q;
neiphile	488	proles	456
neleus	443. 473	Nomius	450. 453
Nemeus leo	147	nonacris	494
nemertes	141. 468	norax	466
nemesis 139	relictis homi-	notus	151. 445
nib. ad deos concessit		noualē serendi ratio	35
15		nox 440.	Chaus filia.
neptunus	157. 469	131	
neptuni progenies	470	noctis filij	131. 137. 139
nerca	446. 456	noxa	139
nercides	467. 197	Numitor	462
nercidum nomina	141	nuptie quæ tempesti-	
nerceus 139.	cur senex di-	ue	53
ctus. ead.		Nycteus	471
nerci progenies	141	nyctilius	457
nesea	ibid.	nyctimene	471
nesseus 467. neso 141. 468		nymphæ Melie	137

D 4 nym.

INDEX.

<i>nymphæ montium incolæ</i>	131	<i>Onchestus, Onchesta</i>	
<i>nympharum catalogus.</i>		<i>urbs</i>	472
247		<i>Opis</i>	444. 468
<i>Nysæus, Nysa</i>	457	<i>Oraus</i>	458
O		<i>orchamus</i>	485
<i>Oblivio</i>	139	<i>orchomenos</i>	449
<i>Occasio in omnib⁹ optima</i>	51	<i>orci galea</i>	581
<i>Oceanus 444. Terræ & Cœli F.</i>	133. 463	<i>orestes</i>	492
<i>oceanî propago</i>	147. 149	<i>orestes alter</i>	ibid.
<i>ocium dijs & hominib. inuisum</i>	23	<i>origanum</i>	454
<i>Ocnus</i>	464	<i>orion 482. eius ortus & occasus</i>	45
<i>ocypete</i>	143. 471	<i>orithyia</i>	448. 468. 486
<i>ocyroe</i>	149. 470	<i>orne 445. orneus</i>	476
<i>odites</i>	477	<i>orpheus</i>	450
<i>Oebalus, Oebali</i>	459	<i>orfilochus</i>	466. 481
<i>Oedus 476 œdipus</i>	444	<i>orthos</i>	145. 147
<i>Oeneus</i>	475	<i>ortygus, ortygia</i>	452
<i>œnomaus</i>	474	<i>ortyx</i>	452
<i>œnone</i>	460	<i>Oschyra</i>	466
<i>œnopia</i>	485	<i>ossa cur adoleri dijs soli</i>	
<i>œnopion</i>	482	<i>ta</i>	163
<i>Ogune</i>	456	<i>Othus 471. Oxca</i>	493
<i>Oicleus</i>	480	P	
		<i>Peaan</i>	452
		<i>Peonius</i>	482
		<i>palemon</i>	458
			pale-

INDEX.

palamedes	472	parce	139.289.440
palisci	481	parcarum descriptio	83
pallantia, Palatinus mōs,		pareas, paros	489
pallas	484	paris	460
pallas	151.446.499	parnassus, Parnassides	
pallas, quadrigæ inuen-		Muse	479
trix	463	parsimonia in fundo mo-	
pallene	446.449	lesta	27
pallor	440	parsimonia bonum	3
pammon	461	parthaon	478
pan	440.484	Parthenius	147.467
panes	470	parthenius mons	494
pandion	486	parthenope, partheno-	
pandora	448	pea	464
pandoræ Vulcani diuer-		parthenopeus	475
sa à dijs munera tri-		partis addendum	27
buta	5.7	pasiphae	446.482
pandoræ à Vulcano fa-		Pasithea	141.449.468
brefactæ descriptio.		pasithoe	149.469
165		Patara, pataræus	454
pandoræ pyxis malorū		paupertas animi consum	
inter homines causa 7		ptrix, nemini expro	
panope	141.468	branda	53
paphus	444	paupertas, deorum mu-	
parca, eiusq; descriptio.		nus	53
75		paupertatem hominibus	
parca noctis F.	137	à loue dari	47

INDEX.

<i>Pecunia hominibus ani-</i>		<i>Persa</i>	446
<i>ma</i>	51	<i>Perseis</i>	149.193.469
<i>Pegasus</i>	143.471.479	<i>Persephone</i>	355.469
<i>pegaso capta Chimera</i>		<i>Perses</i>	151.484
147		<i>Perseus</i>	83.442.473.
<i>Pegasus fons</i>	479	484	
<i>Pegastides</i>	479	<i>Perseo casa Medusa</i>	143
<i>Pelagonius</i>	465 (133	<i>Pestis</i>	139
<i>Pelagus Terræ proles.</i>		<i>Petrea</i>	149.469
<i>Pelasgus</i>	472	<i>Petreus</i>	79.476
<i>Peleus</i>	197.485	<i>Peucidas</i>	85
<i>Pelias</i>	197.473	<i>Phædimos</i>	456
<i>Pelopia</i>	456	<i>Phædra</i>	481
<i>Pelops</i>	491.459.483	<i>phægeus</i>	465
<i>Penelope</i>	459.483	<i>Phæocomas</i>	477
<i>Peneus</i>	147.463.467	<i>Phaethon</i>	195.463.466
<i>Pepheredo</i>	143	<i>Phaethusa</i>	446
<i>Pergæa, Pergæ</i>	456	<i>Phætusa</i>	466
<i>Perhibia</i>	460.465.470	<i>Phalerus</i>	77
<i>Perichymenus</i>	473	<i>Phanetes</i>	454
<i>Perimedes</i>	49	<i>Phareus</i>	476
<i>Peripeleus</i>	486	<i>Phasis</i>	147.467
<i>Perithous</i>	77	<i>Phebo</i>	133
<i>Periurium à furijs quan-</i>		<i>Phelegreus</i>	476
<i>do vindicari solitū</i>	61	<i>Pheritas</i>	489
<i>Periurij poena</i>	21	<i>Phecusa</i>	141.469
<i>Pero</i>	473	<i>Pheutrates</i>	440
		<i>Phicium</i>	

INDEX.

Phicium	67	463.469	
Phidippus	493	Phyllis 482.	Phylo 449
Philemon	482	Picus 470.	pidasus 459
Philas	484	piecia, pierides	Muse,
Philemon	450	pieris	127.479
Philistenes	443.450.	pilumnus	483
Philomedes cur Venus.		pimpleus fons, pimplei-	
136.445		des Muse	480
Philomela	486	pirithous, pisenor	476
Philomelus	469	pisistratus	475
Philotis	138	pisnoe 464.	pitho 149
Phlegeton	445	Pleione, pleiades	449.
Phlegreus	443	463	
Phlegyas	475	pleiadum occasus	47
Phobus	79	plexaure	149.469
Phocus	197.485	plexippo	474
Phœbe	133.456	plisthenius	498
Phœbes progenies	153	plote	490
Phœbus, Phœbe	453	pluto	149.157.469
Phoenix	443.447	pluto ab Hercule vulne-	
Pholoe 49 Pholus	476	ratus	489
Phorbas	460	plutonis regia	179
Phorcus	470	plutus	195
Phorcyn	139	podarce	488
Phoroncus	464	podarge	448.472.
Phryxus	446.488	poeseos beneficio animi	
Phyllira, Phyllirides.		tristitiam discuti	119

INDEX.

<i>pollux</i>	461	<i>proetus</i>	441
<i>polycastis</i>	473	<i>progne</i>	474.486
<i>polydamas</i>	461	<i>prolochus</i>	77
<i>polydectes</i>	486	<i>Prometheus</i> 161. 448 ab	
<i>polydora</i>	149.469	<i>Hercule liberatus</i> 161	
<i>polydoris</i>	465.485	<i>prometheus ignem dijs</i>	
<i>polydor^o</i>	195.443.460.	<i>furatus</i>	5
461		<i>promethei supplicium.</i>	
<i>polymnia</i>	199.478	161	
<i>polymela</i>	484	<i>pronoe</i>	141
<i>polynices</i>	443.444	<i>pronoea</i>	468
<i>polynome</i>	141.468	<i>proserpina</i> 440.455.481	
<i>polyphemus</i>	471	<i>Plutoni raptā</i>	189
<i>polyphides</i>	490	<i>proserpinæ regia</i>	179
<i>polypoetes</i>	476	<i>proteus</i>	463
<i>polites, polyxena</i>	460	<i>proto</i>	141.467
<i>polyxo</i>	449	<i>protomedia</i>	141.468
<i>ponti progenies</i>	139	<i>prudētia Ioui nupta</i>	187
<i>pontoporeæ</i>	141.468	<i>prymno</i>	149.469
<i>porphyreon</i>	446	<i>Psamathe</i>	141.197.468
<i>portumnus</i>	468	<i>psamathia</i>	450
<i>Præneste</i>	470	<i>Psittacos</i>	448
<i>priamus</i> 459. <i>Herculi ab</i>		<i>psyche</i>	450.474
<i>ductus</i>	460	<i>Pudor egenti uiro inuti-</i>	
<i>Priami foboles.</i>	ibid.	<i>lis</i>	23
<i>priscus</i> 442. <i>procas</i>	462	<i>pudor relictus hominib.</i>	
<i>procris</i>	486	<i>ad deos concessit</i>	15
		<i>pygma-</i>	

INDEX.

Pygmalion	443	reuerentia	445.469
Pylos oppugnata	Hercu	Rhadamanthus	482
li	473.496	Rhea 133 eiusq; ex Sa-	
Pyragmon	470	turno proles	157
Pyramus	476	rhea ilia	462
Pyretus	477	rhesus	147.467
Pyrpilea	452	Rhodea, Rhodia	149.469
Pyrrha	448	rhodius	143.467
Pyrrhode	443	rhoetus 476. rhoma	462
Pyrrhodile	449	rhipheus	476
Pyrrhus 486. Pythia	456	Rixinor 473. Robur	151
Pythius	452	romulus	462.474
Pytho	159.469	Runcus	446
Python	440.452		

Q

Quadrige inuentrix,

Pallas 463

Quercia 440

R

Rapinae detestatio 27

Reges doniuori 3

reges ex loue 129

Regum comes Calliope

129

Religionis præcepta 57

Remulus 462

remus 462.464

S

non Sacrificandum illo-
tis manibus 55

Sagaris fl. 496

Sagittæ inuentor Perfes

484

salacia 463

salmoncus 488

sangarius 147.497

sao 141. Sardus 493

sargesta 465

Sarpedon 483

satureia 454

saturnus 133.444

D 5

saturn-

INDEX.

saturnus liberos suos de-		cendus	49
uorare solitus	157	Sicanus, Sicania	471
saturnus patris Cœli ge-		ficulus, sicilia	ibid.
nitalia exscindit fal-		simethis	470
ce	135	simois	147.467
saturni ætas, aureum se-		sinon	441
culum	9	sipylus	456
saturni ex Rheâ propa-		sisyphus	441.483.488
go	150.469	sisyphius	483
saturni falx	135	Sminthius	454 Sminthe.
Saturno deuoratus pro		ead.	
Ioue lapis	150	Sol	149.446.463 Nili R.
Satyri	470		466
Scamander	147.467	sol primus	441
scylla	470	sol unde dictus	451
scythes, scythia	493	solis filij	193
semarcus	456	contra Solem non meien-	
selene	458	dum	55
semele	191.195.443	somnus	440 Mortis fra-
semidei	13	ter	179 Noctis F. 339
senium	139.440	somni domus	179
senta Fauna	470	sophos	492
septentrio	447	Sperchius	465
sergesta	487	spes sola in Pandora py-	
serpentarius	469	xide relicta	7
seruius Tullius	486	sphinx	147
seruus cuiusmodi condu-		spio	141.467
			Str.

INDEX

stercorandi agros au-
thor 483

sterope 133. 449. 470. 475

sthenelus 485

stheuo 143

sthenoboea 442

sthenno 470

stiphelus 476

stratius 473

strymon 147. 467

stultum accepto malo sa-

pere 17

stymphalus, stymphali-

des aues 495

styx 149. 445. 469

styx unde deorum iura

mentū 152 *quale* 179

stygis progenies 151

Suada 5

subsolanus 447

sucran 450

supplicem & hospitem

ledere par delictū 25

sychaeus 443

syluani 470

sylvius 462

syrenes 464

T

Tantalus 450. 456

taram, tarentum 479

tarquinius 487

tartarus 449

in Tartarum quantum

spacium 175

tartara 132

tartari descriptio 177

taygete 440. 443. 449.

450

telamon 459. 485

telebas 476

telecleus 87

telemon 470

telegonus 483

telemachus *ibid.*

telephus 367

telesto 149. 469

tellus omnium fundamē

tum 131

tenebra 440

tereus 474. 476. 486

teriomachus 493

termessus 123

terpsichore 129. 478

terra 440

terra

INDEX.

terra omnium mater	34	spiades Musa	478
terra progenies	131	thessalus	493
testorius	460	thestios	475
tethys	133.444	thetis	141.197.467
tethyos ex Oceano pro pago	147	thie proles	149
teucer	459.461.485	thiene	447
Thalaon	442.443	thoas	456
thalia	129.141.189.466. 478	thoe	149.468.469
thaumas	139.141.476	thonius	476
thea	133	thoossa	470
thebe heptapyle	12	thrascios uentus	448
ad Thebas, heroum cla- des	13	thrasymedes	473
themis	133. Ioui nupta 189	thyesles. thyis	456
themiste	468	thymbreus	454
themisto	141	thymetes	461
themistonoe Ceycis filia, Cygno nupta	91	thyaneus	456.457
theoclimenes	490	tibiae inuentrix, Euter- pe	492
theodamas.	ibid.	timor Martis F.	191
thereus	476	tisamenes	
thersander	444	tisiphone	445
theseus 77.472 Herculi ab inferis liberatus	498	titan 444 eius proles. 447	
Thespia, Theffis, The-		titanes 137 cœlo pulsi	183
		titanū aduersus deos bel- lum	169 inde
		titaresius	77
			tita-

INDEX.

titanum locus	183	tymbra, tymbraeus Apol	
tithonus 459 eius proles		lo	453
195		tyndarus	459
tityus	449	typhaon	145
tlepolemus	367	typhaonium	67
tonitrus unde Ioui	159	typhoeus	183
toxios	444.475	typhō, typhoe ²	446.449
trachinia	481	tyrius, Tyrinthius	493
trinacria	471	tyro 488. tyros	473
trifliciam poeseos ui di-		V	
scuti, Musarum bene-		Venilia	483 (447
ficio	129	uenti Auroræ Ff.	141.
tritogenia	191	uēti ex Typhoeo qui	187
triton	189.101.463	uentorū catalogus	447
tritopaterus	441	uenus prima & secunda	
triunia	455 (397	444 tertia	480
Troia Herculi diruta.		uenus ex resectis Cœli	
troilus	460	testiculis nata	137 &
troius, tros, troia	459	spuma maris	445
tullia maior & minor.		uenus unde dicta	444
486		ueneris cognomina unde	
turnus	483	137.444.445	
tyberinus, tyberis	462 et	ueneris comites	137 do-
464		tes. ibid. filij	191.474
tyburtus. Tybur	490	Verecūdiæ præcepta	55
tyche	149.469	ueris descriptio	43
tydeus	443.475	uestia	155.440.469
		nici	

I N D E X.

<i>Vicinus malus magna no</i>		<i>conuiuio</i>	35
24	25	<i>uoluptas</i>	474
<i>uicini cognatis meliores</i>		<i>Vrania</i>	129. 149. 469. 478
25		<i>urius</i>	79
<i>uictoria</i>	445	<i>ursa</i>	447
<i>uictus parandi facilior ra</i>		<i>uulcanus</i>	191. 486
<i>tio cur hominibus ab</i>		<i>uulcanus primus</i>	444
<i>scondita à dijs</i>	3. 5	<i>uulcanus Nili F.</i>	466
<i>uindemiæ tempus</i>	45	<i>uulturnus</i>	447
<i>uinū æstate optimum</i>	43	<i>uxor quando ducenda</i>	51
<i>uirbios</i>	472	<i>et qualis.</i>	ibid.
<i>uirtutis uia ardua</i>	21	<i>uxore bona nihil melius</i>	
<i>uiri æstate imbecilliores</i>		<i>fortiri uirum</i>	53. mala
43		<i>nil prius.</i>	ibid.
<i>uirum uxore bona nil for</i>		X	
<i>tiri melius</i>	53	<i>Xanthæ</i>	149. 469
<i>uis</i>	151	<i>xantho</i>	467
<i>uitium incidendarū tem-</i>		<i>xanthus</i>	448
<i>pus</i>	43	Z	
<i>uicijs infensi dij</i>	25	<i>Zelus</i>	151
<i>ulios</i>	455	<i>zephyrus</i>	151. 447
<i>ulysses</i>	441. 461. 483	<i>zefius</i>	474
<i>ulyssis filij ex nymphis.</i>		<i>zetho</i>	456
197		<i>zethus</i>	448. 449
<i>ungues non secandæ in</i>		<i>zeuxo</i>	149. 469

F I N I S.

